SANDRA BROWN

RIKOŠETAS

Alma littera

SANDRA BROWN

RIKOŠETAS

Iš anglų kalbos vertė
DARIUS KAUNELIS

Alma littera
VILNIUS / 2010

UDK 820(73)-3
Br291

Versta iš:
Sandra Brown
RICOCHET
Simon & Schuster, New York, 2006

ISBN 978-9955-38-542-4

Prologas

Gelbėjimo operacija buvo atšaukta be keturių minučių septintą vakaro. Policijos viršininkas Klarensas Teiloras niūriu veidu perskaitė pranešimą spaudos konferencijoje, transliuojamoje per vietos televiziją. Rūsti jo veido išraiška gerai derėjo prie ežiuku kirptų plaukų ir kariškos aprangos.

- Policijos departamentas drauge su visomis kitomis susijusiomis žinybomis negailėjo laiko dingusiosios paieškai. Bet kadangi didžiulės teisėsaugos pareigūnų, pakrantės apsaugos ir civilių savanorių pastangos per keletą dienų nedavė jokių apčiuopiamų rezultatų, mes priėjome prie liūdnos išvados, kad tęsti organizuotą paiešką būtų bergždžia.

Vienišas gėrėjas, sėdintis bare ir stebintis prastai rodantį televizorių, įmontuotą kampe, susivertė likusį viskį ir mostu nurodė barmenui įpilti dar.

Barmeno ranka, laikanti atkimštą butelį, sustingo pakibusi virš viskio stiklo.

- Ar tikrai dar nori? Bičiuli, tu gi jau gerokai įkalęs.

- Tik pilk greičiau.

- Ar turi kas parvežtų tave namo?

Šį klausimą klientas pasitiko nuožmiu žvilgsniu. Barmenas gūžtelėjo pečiais ir pripylė stiklą.

- Tavo reikalas.

„Ne, ne mano.“

Stovinti nuošaliai nuo judrių gatvių pigiame Savanos rajone Smičio užeiga nebuvo labai patraukli nei turistams, nei respektabilesniems vietos gyventojams. Į tokias vietas neinama lengvabūdiškai pasilinksminti ir nusigerti iki sąmonės netekimo. Šv. Patriko dieną čia nevyksta nekaip pagarsėjusios airių linksmybės. Čia neprekiaujama ryškiaspalviais kokteiliais įmantriais pavadinimais.

Gėrimai čia geriami gryni. Geriausiu atveju gali pageidauti susuktos citrinos žievelės, kurias dabar ir lupo išsiblaškęs barmenas, žiūrėdamas televizijos naujienų laidą, įterptą į filmo „Zeinfeldas“ kartojimą.

Policijos viršininkas Teiloras televizijos ekrane pasakojo apie bergždžias policijos padalinių, kinologų, jūros patrulių ir narų komandų pastangas, ir taip toliau, ir taip be galo.

- Išjunk garsą, gerai?

Išgirdęs šį kliento reikalavimą, barmenas paėmė nuotolinio valdymo pultą ir klusniai nutildė televizorių.

- Jis suka aplinkui, nes negali kitaip elgtis. Tačiau iš esmės pripažįsta, kad jos lavoną jau bus surijusios žuvys.

Klientas abiem alkūnėmis pasirėmė į barą, įgūžė galvą ir įsmeigė žvilgsnį į gintaro spalvos skystį, teliūškuojantį stikle, kurį stumdė pirmyn atgal poliruotu medinio baro paviršiumi.

- Dešimt dienų nuo tada, kai įkrito į upę? - Barmenas pesimistiškai pakraipė galvą. - Ji niekaip negali būti gyva. Kad ir kaip būtų, skaudu. Ypač šeimai. Juk baisu nežinoti mylimo žmogaus likimo ir neturėti jo kapo. - Jis paėmė kitą citriną. - Man būtų siaubingai sunku pakelti mintį, kad mylimas žmogus, ar jis gyvas, ar miręs, guli kažkur upėje ar vandenyne.

Jis kryptelėjo smakrą vienintelio baro lango link. Langas buvo platus, bet mažiau nei pusmetrio aukščio ir iškirstas aukštai sienoje, daug arčiau lubų nei grindų, tad pro jį tik pasistengus ir tik iš dalies buvo įmanoma apžvelgti, kas lauke.

Pro langą į vidų sklindantis blankios šviesos pluoštas miešė slogią baro prieblandą lyg maža vilties prošvaistė nevilties tamsoje.

Įnirtinga liūtis jau keturiasdešimt aštuonias valandas merkė žemutinę Džordžiją ir Pietų Karoliną. Lietus buvo negailestingas. Begaliniai tamsūs debesys ištisomis vandens srovėmis liejo įmirkusią žemę.

Kartais liūtis tapdavo tokia stipri, kad būdavo neįmanoma įžiūrėti priešingo upės kranto. Žemėlesnės vietos jau virto ežerais. Daug kelių dėl potvynio buvo uždaryti. Stogų nutekamaisiais latakais garmėjo putotus krioklius primenantys vandens srautai.

Barmenas skudurėliu nusišluostė nuo pirštų citrinos sultis ir nusausino peilio ašmenis.

- Šitoks lietus - negi kaltinsi juos dėl to, kad atšaukė paiešką. Dabar tai jau tikrai tas lavonas niekuomet nebus surastas. Turbūt jos likimas visiems laikams liks paslaptis. Kaip manai, žmogžudystė ar savižudybė? - Jis švystelėjo šluostę į šalį ir alkūnėmis pasirėmė į barą. - Kas čia galėjo atsitikti?

Klientas pažvelgė į jį apsiblaususiomis akimis ir kimiu balsu pasakė:

- Aš žinau, kas čia atsitiko.

1 skyrius

Prieš šešias savaites

Žmogžudyste kaltinamo Roberto Savičiaus teismas vyko jau ketvirtą dieną. Žmogžudysčių detektyvas Dankanas Hačeris nebesusigaudė, kas per velniava. Vos po pietų pertraukos visi susirinko salėje, kaltinamojo advokatas Stenąs Adamsas paprašė teisėją privataus susitikimo. Teisėjas Leirdas, nors ir ne mažiau priblokštas šio pageidavimo nei apygardos prokuroras Maikas Nelsonas, vis dėlto sutiko jį patenkinti ir visi trys išėjo į privatiems pokalbiams skirtą patalpą. Prisiekusieji taip pat išėjo į savo kambarį, palikę salėje susirinkusius žiūrovus vienus svarstyti šio nelaukto pasitarimo priežasčių ir galimų padarinių.

Pasitarimas truko pusę valandos. Dankano nerimas augo sulig kiekviena minute. Jam labai norėjosi, kad teismas vyktų sklandžiai, be pertrūkių ir trikdžių, kurių padarinys galėtų būti apeliacinis skundas arba, Dieve sergėk, iš esmės kitoks nuosprendis. Štai kodėl jis taip nervinosi dėl šio pasikuždėjimo už uždarų durų.

Nekantrumas galiausiai išginė jį į koridorių, ten jis įniko vaikštinėti pirmyn atgal, bet nenutoldavo nuo teismo posėdžių salės tiek, kad negirdėtų, kas tenai vyksta. Pažvelgęs pro penkto aukšto langą išvydo, kaip pora vilkikų upės vaga

vandenyno link buksyruoja krovininį laivą. Paskui, nebepakeldamas įtampos, jis sugrįžo ir atsisėdo į savo krėslą teismo posėdžių salėje.

- Dankanai, dėl Dievo meilės, sėdėk ramiai! Tu maliesi kaip koks dvejų metų vaikas.

Kad greičiau bėgtų laikas, jo porininkė detektyvė DiDi Bouen atsidėjusi sprendė kryžiažodį.

- Kažin apie ką jie tenai galėtų kalbėtis?

- Gal apie sandėrį tarp jo ir policijos? Galbūt apie žmogžudystės detales?

- Būk realistė, - paprotino Dankanas. - Savičius nieku gyvu neprisipažins net neleistinoje vietoje pastatęs automobilį, ką jau kalbėti apie žmogaus užvertimą.

- Koks galėtų būti žodžio „pasiduoti" sinonimas iš trylikos raidžių? - paklausė DiDi.

- Nusileisti.

Ji susierzinusi pažvelgė į jį.

- Kaip tu taip staigiai sugalvojai?

- Aš genijus.

Ji pamėgino įrašyti žodį.

- Netinka. „Nusileisti" netinka. Beje, šis žodis iš dešimties raidžių, o man reikia trylikos.

- Tai nežinau.

Teisiamasis Robertas Savičius buvo vėl atvesdintas ir pasodintas kaltinamųjų suole. Jis atrodė per daug ramus ir per daug patenkintas kaip žmogus, teisiamas už žmogžudystę, gerokai per daug patenkintas, kad numaldytų Dankano nerimą. Tarsi pajutęs į sprandą įremtą Dankano žvilgsnį, Savičius atsigręžė ir nusišypsojo. Jo pirštai nepaliaujamai barbeno į krėslo porankius, lyg mušdami į jam vienam tegirdimos smagios melodijos taktą. Kojos buvo atsainiai sukryžiuotos. Atrodė kaip ramybės ir šaltakraujiškumo įsikūnijimas.

Bet kuriam jo nepažįstančiam Robertas Savičius galėjo pasirodyti panašus į gerbtiną verslininką, turintį akivaiz-

dų polinkį vaikytis mados. Šiandien teismo salėje jis sėdėjo apsirengęs konservatyvios pilkos spalvos kostiumu, bet jo įliemenuotas švarkas buvo pabrėžtinai europietiško stiliaus. Marškiniai buvo blyškiai mėlyni, o kaklaraištis - levandų spalvos. Charakteringa plonytė arklio uodegėlė suglostyta blizgėjo. Vienos ausies spenelyje spinduliavo daugelio karatų deimantas.

Aukštos klasės drabužiai ir nerūpestingas elgesys buvo jo išorinio žavesio bruožai, tobulai maskuojantys nusikaltėlio asmenybę.

Jis buvo daug kartų suimtas įtariant įvairiais nusikaltimais, tarp jų keletu žmogžudysčių, vienu padegimu ir keliomis mažesnėmis piktadarybėmis, daugiausia dėl prekybos narkotikais. Tačiau per savo ilgą ir įspūdingą „karjerą“ Savičius buvo apkaltintas ir teisiamas tik du kartus. Pirmąkart dėl narkotikų. Jis buvo išteisintas, nes valstijos prokuratūrai nepavyko prastumti bylos, kuri, be abejo, buvo paremta menkais įrodymais.

Antrą kartą jis buvo kaltinamas tokio Andrė Boneto nužudymu. Savičius susprogdino jo namą. Šią žmogžudystę drauge su kitais detektyvais ėmėsi tirti Dankanas. Nors daugelis įrodymų ir vėl buvo netiesioginiai, vis dėlto užtektinai reikšmingi, kad Savičiaus kaltė galėtų būti įrodyta. Tačiau apygardos prokuroras paskyrė žalią kaltintoją, kuris neturėjo nuovokos ar patirties įtikinti žiuri narius Savičiaus kaltumu. Taigi prisiekusiųjų balsai pasiskirstė po lygiai.

Tačiau ne viskas tuo baigėsi. Buvo pastebėta, kad jaunasis apygardos prokuroras nuslėpė išteisinančius įrodymus, kuriuos gavo iš advokato Steno Adamso. Dėl advokato pakelto triukšmo apygardos prokuratūra turėjo skubiai nagrinėti bylą iš naujo. Taip byla iš esmės buvo numarinta ir tikriausiai pragulės lentynoje iki pasaulio pabaigos.

Dankanui buvo sunku susitaikyti su šiuo pralaimėjimu. Nepaisydamas jaunojo kaltintojo klaidų, šią bylą jis laikė as-

menine nesėkme ir davė sau žodį padaryti galą puikiai besiklostančiai nusikalstamai Savičiaus „karjerai".

Šį kartą kaltinimai buvo rimtesni. Savičius buvo apkaltintas nužudęs Fredį Morisą, vieną iš daugelio savo pavaldinių, narkotikų prekeivį, kurį slapti kovos su narkotikais pareigūnai buvo sučiupę gaminantį ir platinantį metamfetaminą. Įrodymai prieš Fredį Morisą buvo neabejotini, jo nuteisimas beveik garantuotas, o kadangi jis įkliuvo jau nebe pirmą kartą, buvo aišku, kad jam riesta.

Kovos su narkotikais valdybos administracija ir policijos departamento kovos su narkotikais pareigūnai pasiūlė Fredžiui Morisui sandėrį - švelnesnius kaltinimus ir gerokai trumpesnį kalėjimo laiką su sąlyga, kad išduos jiems savo viršininką Savičių, kuris buvo pagrindinė jų žvejojama žuvis.

Žinodamas, kad jo laukia ilgi kalėjimo metai, Fredis priėmė pasiūlymą. Bet, dar nespėjus suveikti rūpestingai suplanuotam spąstų mechanizmui, Fredis buvo nužudytas. Jis buvo rastas pelkėje, gulintis kniūbsčias su šautine skyle pakaušyje.

Dankanas neabejojo, kad šį sykį Savičiui nepavyks išsisukti nuo kaltinamojo nuosprendžio. Bet kaltintojas buvo nusiteikęs ne taip optimistiškai.

- Tikiuosi, tu teisus, Dankai, - pasakė Maikas Nelsonas praėjusį vakarą, aiškindamas Dankanui, kaip ir ką kalbėti sėdint ant liudytojų pakylos. - Tavo medžiaga gana stipri, - mąsliai pridūrė jis, pirštais patempdamas apatinę lūpą. - Tik baugu, kad Adamsas mus labai atakuos dėl išankstinio suėmimo teisėtumo.

- Aš turėjau pagrindo suimti Savičių, - atkakliai laikėsi savo Dankanas. - Vos išgirdęs mūsų pasiūlymą Fredis prasitarė, kad Savičius jam nupjautų liežuvį net jei jis tik pirstelėtų mūsų pusėn. Taigi, apžiūrėjęs Fredžio lavoną, aš nustačiau, kad jam ne tiktai ištaškytos smegenys, bet ir nupjautas liežuvis. Medicinos eksperto teigimu, liežuvis buvo nupjautas

Fredžiui tebesant gyvam. Argi tai buvo ne pakankamas pagrindas tučtuojau sulaikyti Savičių?

Kai Dankanas ir DiDi iškviesti atvyko į įvykio vietą ir išvydo siaubingą sceną, kraujas buvo dar nesukrešėjęs, o Fredžio kūnas - dar šiltas. Kovos su narkotikais agentūros ir Savanos policijos padalinio narkotikų skyriaus pareigūnai įpykę ginčijosi, kas neįvykdė įsipareigojimų saugoti Fredį.

- Jūs turėjote būti paskyrę tris žmones, kad stebėtų kiekvieną jo judesį! - šaukė vienas kovos su narkotikais pareigūnas kolegai iš policijos.

- O jūs keturis! Kur buvo jie? - atšovė policininkas.

- Jie manė, kad jis saugiai sėdi namie.

- Tikrai? Ką gi, tą patį manėme ir mes.

- Viešpatie! - sutriko federalinis agentas. - Kaip jis sugebėjo praslysti mums pro akis?

Kad ir kas buvo kaltas dėl suardyto plano, Fredis dabar jau niekuo nebegalėjo jiems padėti ir aiškinantis, kas jo neišsaugojo, buvo tik gaištamas laikas. Palikęs DiDi teisėjauti dviem frakcijoms, besisvaidančioms kaltinimais ir užgauliojimais, Dankanas leidosi Savičiui įkandin.

- Aš neketinau jo areštuoti, - paaiškino Dankanas Maikui Nelsonui. - Aš tik užėjau pas jį į biurą norėdamas apklausti. Dievaži.

- Tu susigrūmei su juo, Dankai. Tai gali mums pakenkti. Adamsas tikrai neleis prisiekusiesiems to pamiršti. Jis kalbės apie policijos brutalumą, o gal net tiesiogiai apkaltins tave. Neteisėtas areštas. Velniai griebtų, nežinau, kokį dar argumentą jis gali ištraukti iš savo skrybėlės.

Maikas Nelsonas baigė tiradą pabrėždamas, kad niekas nėra garantuota ir teisme galimi bet kokie netikėtumai.

Dankanas nesuprato, ko prokuroras toks susirūpinęs. Jam viskas atrodė akivaizdu ir savaime suprantama. Jis juk tiesiai iš Fredžio Moriso nužudymo vietos nuvyko į Savičiaus biurą, ten nepranešęs įsiveržė į vidų ir aptiko Savičių drauge su

moterimi, klūpančia ant kelių ir teikiančiajam oralinio sekso paslaugas, - ją vėliau iš nuotraukų pavyko identifikuoti kaip Liusilę Džons.

Šį rytą Dankanas liudydamas apie tai akimirksniu nutildė teismo salę. Visi paliovė muistytis ir kitaip reikšti nuobodulį. Šerifo padėjėjas, iki tol snūduriavęs, žvaliai ištiesė nugarą. Dankanas dirstelėjo į prisiekusiųjų pusę. Viena iš vyresnių moterų susidrovėjusi nuleido galvą. Kita, šios bendraamžė, akivaizdžiai nesuprato, ką reiškia žodis „felacija". Vienas iš keturių prisiekusiųjų vyrų pažvelgė į Savičių su susižavėjimo šypsena veide. Savičius tyrinėjo savo nagus, tarytum svarstydamas, ar nevertėtų šiandien pasidaryti manikiūro.

Dankanas pareiškė, kad tą pačią akimirką, kai tik jis įžengė į biurą, Savičius puolė prie ginklo.

- Ant jo stalo gulėjo pistoletas. Jis metėsi jo link. Aš supratau, kad po akimirkos būsiu negyvas, jei jam pavyks tą ginklą nutverti.

Adamsas pašoko ant kojų.

- Prieštarauju, gerbiamasis teisėjau. Nepagrįsta išvada.

- Priimta.

Maikas Nelsonas performulavo klausimą Dankanui ir galiausiai pasiekė, kad prisiekusieji įsisąmonintų teiginį, jog Dankanas atakavo Savičių siekdamas išvengti žalos sau. Jie grūmėsi, bet galiausiai Dankanui pavyko Savičių įveikti ir sulaikyti.

- Detektyve Hačeri, ar suėmęs Savičių konfiskavote tą pistoletą kaip įrodymą? - pasiteiravo kaltintojas.

Štai tada ir prasidėjo bėdos.

- Ne. Kol uždėjau Savičiui antrankius, pistoletas dingo, kaip ir moteris.

Nė vienas iš jų nuo to laiko taip ir nebuvo aptiktas.

Dankanas suėmė Savičių dėl agresijos prieš policijos pareigūną. Kol jis buvo laikomas kalėjime remiantis šiuo kai-

tinimu, Dankanas, DiDi ir kiti pareigūnai kurpė jam bylą dėl Fredžio Moriso nužudymo.

Deja, jie neturėjo ginklo, kurį buvo matęs Dankanas ir kuriuo, visų įsitikinimu, Savičius mažiau nei prieš valandą buvo nužudęs Fredį Morisą. Jie negalėjo remtis Dankano matytos moters parodymais. Jie net neturėjo pirštų ar padangų atspaudų, nes tuojau po nužudymo prasidėjusi liūtis nuplovė juos dar iki pareigūnams aptinkant kūną.

Jie teturėjo liudijimus keleto agentų, girdėjusių baisų Fredžio teiginį, kad Savičius nupjaus jam liežuvį ir nužudys, jei jis mėgins bendradarbiauti su pareigūnais ar net apskritai su jais kalbėsis. Tačiau, kadangi Liusilės Džons buvimo vieta buvo nežinoma, Savičius neturėjo galimybės sukurti patikimą alibi. Apygardos prokuratūrai buvo pavykę laimėti bylas remiantis dar mažiau įrodymų, tad byla atsidūrė teisme.

Nelsonas neabejojo, kad šiandien per kryžminę apklausą Dankanas gaus pylos nuo Savičiaus advokato. Per pietus jis stengėsi Dankaną tam parengti.

- Jis mėgins tave apkaltinti užpuolimu ir įteigti prisiekusiesiems, kad tu jau daug metų jauti pagiežą jo ginamajam.

- Velniai griebtų, tu nė trupučio neapsirinki, taip ir yra, - pripažino Dankanas. - Tas šunsnukis yra žmogžudys. O mano profesinė pareiga - gaudyti žmogžudžius.

Nelsonas atsiduso.

- Bent jau pasistenk viešai neparodyti jokių asmeniškumų, gerai?

- Pasistengsiu.

- Nors asmeniškumų čia esama.

- Sakiau, kad pasistengsiu, Maikai. Bet tiesa, asmeniškumų esama.

- Adamsas tvirtins, kad Savičius turėjo leidimą nešiotis pistoletą, taigi pats ginklo turėjimas jo atžvilgiu nėra įkaltis. Be to, jis gali sakyti, kad Savičius apskritai neturėjo jokio ginklo. Gali net neigti, kad su juo buvo moteris ir jam čiulpė.

Jis viską neigs, neigs, neigs ir prisiekusiųjų galvose sukraus kalną abejonių. Jie net gali atmesti visą tavo liudijimą kaip neparemtą objektyviais įrodymais.

Dankanas žinojo, kas gali nutikti. Jam jau buvo tekę kautis su Stenu Adamsu. Bet jis nekantravo dar kartą susigrumti.

Detektyvas nekantriai žiūrėjo į duris, už kurių buvo teisėjo kabinetas, ir troško, kad jos kuo greičiau atsidarytų. Pagaliau durys iš tiesų atsidarė.

- Visiems stot, - paliepė šerifo padėjėjas.

Dankanas stryktelėjo ant kojų. Jis nužvelgė veidus trijų vyrų, kurie grįžo į teismo salę ir vėl užėmė savo vietas. Tada palinko į DiDi pusę.

- Ką manai?

- Nežinau, bet man tai nepatinka.

Jo porininkė turėjo sunkiai paaiškinamą, bet patikimą gebėjimą skaityti žmonių mintis ir suvokti situacijas, o ši jos frazė tik patvirtino Dankaną kamuojančią negerą nuojautą.

Ir dar vienas blogas ženklas - Maikas Nelsonas laikė galvą nukreiptą į šalį ir nežiūrėjo į jų pusę.

Stenąs Adamsas atsisėdo šalia savo kliento ir paplekšnojo per brangios Savičiaus eilutės rankovę.

Dankanui vidurius sugniaužė negeros nuojautos spazmas.

Teisėjas žengė ant pakylos ir davė ženklą šerifo padėjėjui pakviesti prisiekusiuosius. Jis atsisėdo į savo vietą prie stalo ir rūpestingai pasitaisė mantiją. Paskui per pusę colio pastūmėjo į dešinę padėklą su taure bei vandens grafinu ir pataisė mikrofoną, nors to anaiptol nereikėjo.

Kai grįžo prisiekusieji ir visi atsisėdo į savo vietas, jis pranešė:

- Ponios ir ponai, atsiprašau už vėlavimą, bet mums teko skubiai aptarti svarbų dalyką.

Katas Leirdas buvo mėgstamas teisėjas - tiek visuomenės, tiek žiniasklaidos, su kuria koketuodavo kaip su moterimi. Nors jam buvo bemaž penkiasdešimt, jo kūnas atrodė kaip

trisdešimtmečio, o veido bruožai - kaip kino žvaigždės. Beje, prieš keletą metų jis išties buvo suvaidinęs epizodinį teisėjo vaidmenį Savanos mieste suktame filme.

Laisvai prieš kameras besijaučiantis teisėjas buvo laikomas puikiu intriguojančių naujienų šaltiniu žiniasklaidos nusikalstamumo ar jurisprudencijos skiltims. Ir dabar jis kalbėjo tuo visiems žinomu ir dažnai girdimu gražbylio tonu.

- Ponas Adamsas atkreipė mano dėmesį į vieną detalę. Paaiškėjo, jog tiriant žiuri narių kompetenciją dešimtoji prisiekusioji nepranešė, kad jos sūnus įtrauktas į Savanos ir Čatamo regiono policijos departamento antrosios pakopos kandidatų sąrašus.

Dankanas dirstelėjo žiuri pusėn ir antroje eilėje išvydo tuščią vietą.

- Viešpatie, - panosėje sumurmėjo DiDi.

- Žiuri narė tai pripažino ir man pačiam, - pasakė teisėjas Leirdas. - Ji sąmoningai nemėgino apgauti teismo, tvirtino nesuvokusi, kaip ta praleista detalė galėtų paveikti šio teismo proceso rezultatus.

-Ką?

DiDi niuktelėjo Dankanui perspėdama reaguoti tyliau.

Teisėjas pažvelgė į jų pusę, bet kalbėjo toliau:

- Sudarant žiuri abiejų pusių advokatai turi galimybę atmesti visus asmenis, kurie, jų nuomone, gali būti šališki priimant galutinį verdiktą. Ponas Adamsas yra tos nuomonės, kad prisiekusioji, kurios šeimos narys netrukus taps policijos pareigūnu, gali turėti stiprų išankstinį nusistatymą prieš bet kokį kriminalinės bylos kaltinamąjį, o ypač prieš šį, kuris kaltinamas itin žiauriu nužudymu. - Kiek patylėjęs, jis tarė: - Aš negaliu nesutikti su advokato pretenzijomis, todėl esu priverstas paskelbti, kad teismo procesas buvo neteisingas. - Jis sudavė plaktuku į gongą. - Prisiekusieji, jūs laisvi. Pone Adamsai, jūsų klientas yra laisvas ir gali eiti. Teismas baigtas.

Dankanas pašoko nuo kėdės.

- Jūs tikriausiai juokaujat!

Teisėjas žvilgsniu susirado jį tarp kitų salėje ir deimantą perpjauti galinčiu balsu pasakė:

- Aš jus užtikrinu, kad nejuokauju, detektyve Hačeri.

Dankanas žengė į tarpą tarp kėdžių ir priėjo prie pertvaros. Tada pirštu parodė į Savičių.

- Gerbiamasis teisėjau, jūs negalite leisti jam laisvai palikti šios salės.

Bemat prisistatė Maikas Nelsonas.

- Dankai, nusiramink, - patyliukais sumurmėjo jis.

- Jūs galite pamėginti atnaujinti bylą, pone Nelsonai, - pasakė teisėjas stodamasis ir ruošdamasis išeiti. - Bet aš patariu jums pirma apsirūpinti kur kas tvirtesniais įrodymais. - Jis dirstelėjo į Dankaną ir pridūrė: - Arba įtikimesniu liudijimu.

Dankanas išraudo.

- Manote, aš meluoju?

- Dankanai.

DiDi prisiartino jam iš už nugaros, suėmė už alkūnės stengdamasi atitraukti nuo teisėjų stalo ir pavedėti prie išėjimo, bet Dankanas stipriai trūktelėdamas išvadavo savo ranką.

- Pistoletas buvo tikras. Galima sakyti, dar rūkstantis. Moteris jo kabinete buvo tikra. Man įėjus, ji pašoko ant kojų ir...

Teisėjas jį nutildė dar kartą suduodamas į gongą.

- Jūs galėsite liudyti kitame teisme. Jei toks bus.

Staiga Dankanui prieš akis išdygo besišypsantis Savičius ir uždengė visą jo regos lauką.

- Tai ką, Hačeri, ir vėl nepavyko.

Maikas Nelsonas stvėrė Dankanui už rankos, kad šis neperšoktų į kitą pertvaros pusę.

- Aš tave tikrai prigriebsiu, niekše. Išsidegink šiuos žodžius odoje. Išsitatuiruok ant subinės. Aš tave tikrai nutversiu.

Neapykantos kupinu balsu Savičius prašvokštė:

- Iki pasimatymo. Iki greito pasimatymo.

Jis pasiuntė Dankanui oro bučinį. Adamsas paskubomis pravedė savo klientą pro Dankaną, o šis vėl atsigręžė į teisėją.

- Kaip jūs galite leisti jam išeiti?

- Ne aš, detektyve Hačeri, o įstatymas.

- *Jūs* esate įstatymas. Ar bent jau turėtumėt būti.

- Dankanai, užsičiaupk, - šnibždėjo DiDi. - Mes su dviguba energija griebsimės ieškoti Liusilės Džons. Galbūt ginklas atsiras. Anksčiau ar vėliau mes vis viena sučiupsime Savičių.

- Mes galėjome jį sučiupti anksčiau, - atrėžė jis nė nemėgindamas pritildyti balso. - Galėjome jau dabar jį turėti. Galėjome, velniai griebtų, dabar jį turėti, jei būtume turėję teisėją, kuris labiau palaiko policininkus, o ne nusikaltėlius.

- Viešpatie, - suaimanavo DiDi.

- Detektyve Hačeri. - Teisėjas Leirdas pasilenkė virš stalo ir nirtulingu žvilgsniu pažvelgė į Dankaną. Tarytum Viešpats, kreipdamasis į Mozę iš liepsnojančio krūmo, jis pareiškė: - Aš esu linkęs padaryti jums paslaugą ir ignoruoti šį jūsų teiginį, nes suprantu jūsų susierzinimo mastą.

- Nė velnio jūs nesuprantat. Jei būtumėte norėjęs padaryti man paslaugą, gerbiamasis teisėjau, būtumėte tiesiog pakeitęs tą žiuri narę, užuot pareiškęs, kad teismo procesas buvo neteisingas. Jei būtumėte norėjęs padaryti man paslaugą, būtumėte suteikęs mums bent jau galimybę gėrio labui atriboti šį žmogžudį nuo visuomenės.

Dailiame teisėjo veide įsitempė visi raumenėliai, bet jis toliau puikiai valdė balsą.

- Patariu jums tučtuojau palikti teismo rūmus, kol nepasakėte ko nors, už ką aš būčiau priverstas ant jūsų supykti.

Dankanas smiliumi bedė į duris, pro kurias ką tik išėjo Savičius su savo advokatu.

- Savičius dabar rodo nosį jums lygiai kaip ir man. Jam patinka žudyti žmones, o jūs ką tik suteikėte jam galimybę išeiti į laisvę ir nužudyti dar keletą.

- Aš pasielgiau taip, kaip reikalauja įstatymas.

- Ne, tai, ką jūs padarėte...

- Dankanai, baik, - suaimanavo DiDi.

- ...yra mėšlas man ant galvos. Jūs apdrabstėt mėšlu žmones, kurie jus išrinko, nes jie patikėjo jūsų pažadu, kad būsite negailestingas tokiems banditams kaip Savičius. Jūs apdrabstėt mėšlu detektyvę Bouen, apygardos prokuratūrą ir apskritai visus, kurie tik mėgino pričiupti šitą gyvulį. Štai ką jūs padarėte. *Gerbiamasis teisėjau.*

- „Rankas aukštyn“.

-Ką?

- Trylikos raidžių žodis, reiškiantis reikalavimą pasiduoti.

DiDi nustebusi dėbtelėjo į Dankaną, kuris atsisėdęs į jos automobilio keleivio sėdynę segėsi saugos diržą.

- Po dviejų parų kalėjime tai pirmasis dalykas, kurį nori man pasakyti?

- Aš turėjau į valias laiko apie tai galvoti.

- „Rankas aukštyn“ yra du žodžiai, genijau.

- Bet galiu lažintis, jog tinka.

- Šito mes nebesužinosime. Aš išmečiau tą kryžiažodį.

- Niekaip neįveikei? - provokuodamas paklausė Dankanas, žinodamas, kad tai erzina DiDi, nes jis paprastai išspręsdavo kryžiažodį jai dar nė neįpusėjus. Jis turėjo talentą spręsti kryžiažodžius, o ji ne.

- Ne, aš jį išmečiau todėl, kad nenorėjau, jog jis man primintų tavo persistengimą teismo rūmuose. - Ji išvairavo automobilį iš aikštelės prie areštinės ir pasuko miesto centro link. - Savo liežuviu tu sugebi primalti krūvas mėšlo.

Jis susimąstęs tylėjo.

- Klausyk, Dankanai, aš suprantu, kodėl tu nori sučiupti Savičių. Visi mes norime sučiupti Savičių. Jis yra tikras blogio įsikūnijimas. Tačiau viešai užgaulioti teisėją jo paties teismo salėje? Tai kvaila. Tu pridarei žalos ir sau, ir visam

departamentui. - Ji dirstelėjo į jį. - Žinoma, ne mano darbas tave mokyti. Tu esi mano vyresnysis porininkas.

- Ačiū, kad prisimeni.

- Aš kalbu kaip tavo draugė. Ir tavo paties labui. Tavo įkarštis žavus, bet turi išmokti geriau valdyti savo temperamentą.

Dankanas visiškai nesijautė temperamentingas ir abejingai žiūrėjo pro priešakinį automobilio stiklą. Savanos miestas kepte kepė nuo negailestingų saulės spindulių. Oras buvo pritvinkęs drėgmės. Visi atrodė tokie pat suglebę, pavargę ir pasyvūs kaip jis. Kondicionierius DiDi automobilyje bergždžiai kovojo su drėgme ir tvanka. Dankano marškinių nugara jau buvo spėjusi kiaurai permirkti.

Jis nusibraukė prakaito lašelius nuo kaktos.

- Nors šį rytą ir nusiprausiau po dušu, vis viena dvokiu kaip kalinys.

- Ar ten buvo labai baisu?

- Ne taip jau baisu, bet artimiausiu metu vėl ten pakliūti nenorėčiau.

- Džerardas tavimi nepatenkintas, - pasakė ji, turėdama omenyje leitenantą Bilą Džerardą, tiesioginį jų abiejų viršininką.

- Teisėjas Leirdas paleidžia Savičių, o Džerardas nepatenkintas manimi?

DiDi sustabdė automobilį prie raudono šviesoforo signalo ir pažvelgė į jį.

- Neįsižeisk dėl to, ką tau pasakysiu.

- Aš jau maniau, kad paskaita pasibaigė.

- Tu tikrai nepalikai teisėjui jokios kitos galimybės. - Per dvejus metus nuo to laiko, kai DiDi buvo nudrėbta į žmogžudysčių skyrių ir ėmė dirbti drauge su Dankanu, jos prigimtyje jam nepavyko įžvelgti nė trupinėlio motiniško instinkto. Bet dabar DiDi veide atsirado tam tikrų motiniškumo ženklų. -

Kai šitaip pasakei, teisėjui Leirdui neliko kitos išeities, kaip tik pajausti tau neapykantą.

- Vadinasi, gerbiamasis teisėjas ir aš turime šį tą bendro. Aš taip pat neturiu kitos išeities, kaip tik jausti jam neapykantą.

- Manau, jis tai suprato. O jei kalbėtume apie Džerardą, jis privalo laikytis taisyklių. Negãli leisti, kad jo detektyvai koneveiktų aukštesniojo teismo teisėjus.

- Gerai, gerai, pripažįstu savo klaidas. Aš atlikau bausmę. Per kitą Savičiaus teismą pažadu būti tikras džentelmenas, švelnus kaip ėriukas, teisėjui Leirdui net teks mus šiek tiek pakurstyti. Po kito proceso jis vėl ims mus gerbti.

- Ak, Dankanai.

- Kas „ak“?

- Šiandien skambino Maikas Nelsonas. - DiDi padvejojo, tada atsiduso. - Apygardos prokuroro nuostata tokia: Savičiaus atžvilgiu mes neturime surinkę pakankamai įrodymų...

- Man neturėtų būti malonu tai išgirsti, ar ne tiesa?

- Jis pasakė, kad šis teismo procesas buvo gerokai per ankstyvas ir kad mums vis viena būtų nepavykę pasiekti kaltinamojo nuosprendžio, taigi jis nesirengia šios bylos atnaujinti. Nebent mes iškapstytume tikrai akivaizdžių Savičiaus kaltės įrodymų.

Dankanas to ir bijojo, bet naujieną išgirsti buvo dar baisiau, nei jis įsivaizdavo. Jis atrėmė galvą į sėdynės atlošą ir užsimerkė.

- Nežinau, kodėl aš taip rūpinuosi tuo Savičiumi ar kokiu kitu šunkara. Niekas kitas taip nesielgia. Apygardos prokuroras tikriausiai labiau pasipiktinęs manimi nei kokiu laukiniu, kuris praėjusią naktį nužudė savo žmoną dėl prastai iškepto kiaulienos kepsnio. Kaip tik toks sėdėjo gretimoje kameroje. Kad jis tai būtų man pasakęs tik kartą - ne, tuziną kartų aiškino, kad ta kalė pati prisiprašė.

Dankanas atsidusdamas pasuko galvą ir pro langą nužvelgė palei bulvarą augančius galingus ąžuolus. Visa slopinančiame karštyje ant jų šakų kybojo susiraizgę kerpių gniutulai.

- Aš nesuprantu, kodėl mes vis užkliūvame? - retoriškai paklausė jis. - Jei Savičius kartkartėmis nušauna metamfetamino gamintoją, tokį kaip Fredis Morisas, matyt, jis atlieka visuomenei naudingą darbą, ar ne?

- Ne, nes dar neatvėsus to narkotikų gamintojo lavonui Savičius turėjo jam pamainą.

- Taigi aš kartoju klausimą - kokia prasmė? Aš netekau viso savo įkarščio, apie kurį tu kalbėjai. Nuo šiol man tas pat.

DiDi iš nevilties pavartė akis.

- Ar tu žinai, kiek man metų? - paklausė jis.

- Trisdešimt septyneri.

- Aštuoneri. O po dvidešimties metų man bus penkiasdešimt aštuoneri. Aš turėsiu išvešėjusią prostatą ir susitraukusį pimpalą. Mano plaukai bus retesni, o liemuo storesnis.

- Taip, tavo išvaizda bus prastesnė.

- Tu esi pasiutiškai teisi, - piktai pasakė Dankanas, staiga atsisėdo ir ėmė smiliumi baksnoti į prietaisų skydą, pabrėždamas kiekvieną savo mintį. - Todėl, kad visus šiuos dvidešimt metų aš būsiu praleidęs tuščiai ir beprasmiškai. Atsiras dar daugiau tokių žudymo mašinų kaip Savičius. Kam aš būsiu paaukojęs tuos metus?

Ji pasuko automobilį į šalikelę ir nuspaudė stabdžių pedalą. Dankanas kurį laiką nė nesuprato, kad DiDi atvežė jį namo, o ne į aikštelę prie teismo rūmų, kurioje stovėjo jo automobilis, kai jis buvo suimtas ir išvesdintas iš teismo salės atlikti bausmės.

DiDi atsišliejo į sėdynės atlošą ir pažvelgė į jį.

- Be abejo, mes patyrėme nesėkmę. Rytoj...

- Nesėkmę? *Nesėkmę?* Mes esame tokie pat negyvi kaip ir vargšas Fredis Morisas. Po jo nužudymo įbauginti visi asilai,

kurie turėjo minčių sudaryti sandėrį su mūsų ar Federalinio tyrimų biuro agentais. Nužudydamas Fredį, Savičius visiems pasiuntė garsų ir aiškų pranešimą. Jei prasižioji - miršti, ir miršti pasibjaurėtinu būdu. Daugiau niekas neprasižios, - pareiškė Dankanas, pabrėždamas visus tris paskutinius žodžius. Tada trenkė kumščiu į kitos rankos delną. - Tiesiog netikiu, kad tas muilinas šunsnukis vėl išslydo mums iš rankų. Kaip jam tai pavyksta? Niekam negali taip antgamtiškai sektis. Ir niekas negali būti toks antgamtiškai gudrus. Kažkurioje savo lavonais nukloto kelio vietoje jis tikriausiai sudarė sandėrį su velniu. Jo naudai tikriausiai dirba visi pragaro demonai. Bet aš tau prisiekiu, DiDi. Net jei tai bus paskutinis dalykas, kurį aš padarysiu... - Pastebėjęs porininkės šypseną, jis akimirką nutilo. - Ką?

- Nepyk, Dankanai, bet tu, atrodo, vėl pilnas įkarščio.

Jis sumurmėjo porą keiksmų, atsisegė saugos diržą ir atidarė automobilio dureles.

- Dėkui, kad pavėžėjai.

- Aš taip pat užeisiu. - Prieš išlipdama iš automobilio, DiDi ištiesė ranką užpakalinės sėdynės link ir paėmė polietileninį maišelį, kuris kybojo ant durelių kablio.

- Kas čia?

- Kostiumėlis, kurį dėvėsiu šį vakarą. Persirengsiu čia, kad nereikėtų važiuoti namo ir paskui atgal į miesto centrą.

- O kas bus šį vakarą?

- Apdovanojimų įteikimo pokylis. - Ji griežtai pažvelgė į jį. - Tik nesakyk man, kad pamiršai.

Jis pirštais perbraukė savo neklusnius plaukus.

- Taip, pamiršau. Atleisk, partnere, bet šįvakar aš tiesiog nenusiteikęs dalyvauti tame renginyje.

Jis tikrai nenorėjo šį vakarą sukinėtis tarp policininkų. Nenorėjo pusiau viešoje aplinkoje susitikti su viršininku Bilu Džerardu, žinodamas, kad pirmasis dalykas, kurį rytoj patirs

darbe, bus senas geras užpakalio nutarkavimas jo kabinete. Kurio jis nusipelnė už tai, kad prarado savitvardą teismo salėje. Pasipiktinimas'buvo pagrįstas, bet jis suklydo išreikšdamas jį tenai ir taip. Tai, ką pasakė DiDi, buvo tiesa - jis pakenkė, o ne padėjo. Ir tuo neabejotinai suteikė didžiulį pasitenkinimą Savičiui.

DiDi pasilenkė, paėmė nuo šaligatvio du laikraščius ir pliaukštelėjo jais Dankanui per pilvą.

- Tu eisi į tą pobūvį, - pasakė ji ir užlipo plytiniais laiptais prie pagrindinių jo namo durų.

Jis atrakino duris ir juodu įžengė vidun, tada Dankanas nuėjo tiesiai prie sieninio termoreguliatoriaus ir nustatė oro kondicionierių.

- Kodėl nebuvai įjungęs signalizacijos? - paklausė DiDi.

- Aš vis užmirštu kodą.

- Tu niekuomet nieko nepamiršti. Tik tingi. Kvaila palikti neįjungtą signalizaciją, Dankanai. Ypač dabar.

- Kodėl ypač dabar?

- Dėl Savičiaus. Jo atsisveikinimas „iki greito pasimatymo“ nuskambėjo kaip grasinimas.

- Aš norėčiau, kad jis pas mane ateitų. Tai man suteiktų dingstį...

- Kokią dingstį?

- Padaryti tai, ką buvo būtina padaryti. - Jis švystelėjo savo sportinį švarką ant kėdės ir nužingsniavo koridoriumi į virtuvę priešingoje namo pusėje. - Tu žinai, kur svečių miegamasis ir vonios kambarys, - pasakė jis mostelėdamas laiptų link.

DiDi lipte lipo jam ant kulnų.

- Dankanai, tu eisi į tą pobūvį su manim.

- Ne, aš ketinu išgerti alaus, nusiprausti po dušu ir suvalgyti sumuštinį su kumpiu, užteptą tokiu storu garstyčių sluoksniu, kad ištrykš ašaros, ir...

- Paskambinti pianinu?

- Aš neskambinu pianinu.

- Taip, taip, tiesa, - pašaipiai pasakė ji.

- Norėjau pasakyti, kad galbūt per televizorių pažiūrėsiu sporto varžybas ir anksti nueisiu miegoti. Negaliu tau ir apsakyti, kaip po dviejų naktų ant kalėjimo gulto pasiilgau savo lovos. Tikrai nedarysiu tik vieno - nesirengsiu ir neisiu į tą pobūvį.

DiDi įsisprendė.

- Tu žadėjai.

Jis atsidarė šaldytuvą, nė nežiūrėdamas įkišo ranką ir išsitraukė alaus skardinę, bemat ją atkimšo ir nučiulpė nuo rankos ištryškusias putas.

- Žadėjau, kol dar nebuvau įkalintas.

- Tenai man bus įteikta padėka.

-Tujos nusipelnei. Sveikinu. Tu pasodinai našlę, kuri laužtuvu suskaldė galvą savo vyrui. Gerai pasidarbavai, partnere. Tikrai turi kuo didžiuotis.

Jis kilstelėjo alaus skardinę lyg sakydamas tostą, tada priglaudė ją sau prie lūpų.

- Tu nesupranti, ką aš sakau. Aš nenoriu į iškilmingą pobūvį eiti viena. Tu pabūtum mano palydovu.

Jis nusikvatojo, net keli alaus lašai nutiško ant grindų.

- Tai ne šokių vakaras. Beje, nuo kada tau svarbu turėti palydovą? Iš tiesų pirmas kartas, kai aš girdžiu tave vartojančią šį žodį.

- Jei aš neturėsiu palydovo, man visus šonus niežės nuo ilgaliežuvių apkalbų. Vorlis ir kompanija sakys, kad aš negalėčiau susirasti draugo net jei iškiltų gyvybės ar mirties klausimas. Tu esi mano porininkas, Dankanai. Tavo pareiga man padėti, taip pat ir bendraujant su tais galvijais, su kuriais esu priversta dirbti.

- Paskambink tam policininkui iš analitikų korpuso. Koks ten jo vardas? Jis išrausta kaskart tave pamatęs. Tas tikrai palydės.

DiDi nepatenkinta suraukė antakius.

- Jo delnai nuolatos suprakaitavę. Negaliu šito pakęsti. - Jausdamasi visiškai atstumta pridūrė: - Aš prašau tik keleto valandų, Dankanai.

- Atleisk.

- Tu tiesiog nenori, kad tave pamatytų drauge su manim.

- Ką čia šneki? Mane su tavim žmonės mato visą laiką.

- Bet ne viešuose renginiuose. Kai kurie ten dalyvausiantys žmonės, galimas daiktas, nežinos, kad aš tavo bendradarbė. Dieve sergėk, kad tik kas nors nepamanytų, jog aš esu tavo draugė. Pasirodymas drauge su moterimi, kuri yra maža, stora ir garbanota, galėtų pakenkti tavo visų geidžiamo eržilo reputacijai.

Jis trinktelėjo alaus skardinę ant bufeto.

- Dabar tu mane jau kaip reikiant siutini. Pirma, aš neturiu tokios reputacijos. Antra, kas tau sakė, kad esi maža?

- Vorlis pavadino mane stokojančia vertikalios išraiškos.

- Vorlis yra šūdžius. Ir nesi tu stora. Tu tiesiog kompaktiškai sudėta. Raumeninga, nes treniruojiesi kaip šėtonas. O tavo plaukai garbanoti todėl, kad esi ilgalaikės šukuosenos fanatikė.

- Taip sutaupau daug laiko, - lyg gindamasi atsakė ji. - Galiu ilgai nekreipti dėmesio į savo plaukus. Iš kur žinai, kad aš darausi ilgalaikes šukuosenas?

- Kai pasidarai, aš užuodžiu. Ilgalaikes šukuosenas darydavosi mano mama. Paskui visi namai kelias dienas dvokdavo. Tėtis maldaudavo, kad ji nueitų į grožio kabinetą, bet ji atsakydavo, kad tai per brangu.

- Saloną, Dankanai. Tos įstaigos jau nebevadinamos kabinetais.

- Aš tai žinau, bet mama nežino.

- Ar tavo tėvai žino, kad tau teko pasėdėti kalėjime?

- Taip, - pasakė jis kiek apgailestaudamas. - Pasinaudodamas vieno skambučio teise paskambinau jiems, nes jie ima

jaudintis, jei tik kurį laiką neišgirsta žinutės iš manęs. Jie didžiuojasi mano darbu, bet sykiu ir jaudinasi dėl manęs. Pati supranti.

- Na, tiesą pasakius, nelabai, - pasakė ji rūsčiu tonu, kurio griebdavosi tuomet, kai kalba net netiesiogiai paliesdavo jos tėvus. - Ar tavo tėvai žino apie Savičiaus teismą?

Dankanas gūžtelėjo pečiais.

- Su jais kalbėdamas aš šito dalyko nesureikšminu.

- Kaip jiems patiko, kad sūnus sėdi kalėjime?

- Jiems jau teko kartą mane traukti iš belangės, kai mokiausi vidurinėje. Ten pakliuvau už girtavimą nesulaukus pilnametystės. Tą sykį kaip reikiant gavau pylos. Š į kartą tėtis pagyrė, kad kovojau už tai, ką laikau esant teisinga. Be abejo, aš jam nesakiau, kad savo nuomonę teisėjui pasakiau vartodamas keiksmažodžius.

DiDi nusišypsojo.

- Tau pasisekė, kad tavo tėvai tokie supratingi.

- Žinau. - Iš tiesų Dankanas žinojo, kad jam labai pasisekė. DiDi santykiai su tėvais buvo įtempti. Norėdamas nukreipti kalbą jis pasakė: - Ar aš tau pasakojau, kad mano tėtis tapo aukštųjų technologijų specialistu? Savo pamokslus rengia kompiuteriu. Jis turi visą skaitmeninę Bibliją ir paspaudęs vieną kitą klavišą gali pasiekti bet kurią Šventojo Rašto vietą. Tačiau ne visiems tai patinka. Vienas senas jo parapijietis įsitikinęs, kad internetas yra Antikristo įsikūnijimas.

Ji nusijuokė.

- Galimas daiktas, jis teisus.

- Galbūt.

Dankanas pakėlė alaus skardinę ir dar kartą gurkštelėjo.

- Nors niekas manęs neklausė, ko norėčiau, neatsisakyčiau dietinės kolos.

- Atleisk.

Jis atidarė šaldytuvą ir pagrabaliojo viduje. Šūktelėjęs staiga ištraukė ranką.

– Oi!

-Ką?

- Vis dėlto man reikia nepamiršti įjungti signalizaciją.

DiDi prasispraudė pro jį ir pažvelgė į šaldytuvą. Tada, kaip ir Dankanas, atsitraukė nuostabos iškreiptu veidu.

- Kas gi čia?

- Jei man reikėtų spėti, sakyčiau, kad tai Fredžio Moriso liežuvis.

2 shurius

Dankanas iš ryto ketino nešti nupjautą liežuvį - dabar jau kelių mėnesių senumo - teismo medicinos ekspertui. O kol kas įdėjo į įkalčių maišelį ir vėl įkišo į šaldytuvą.

DiDi pašiurpo.

- Tu juk neketini jo palikti čionai? Drauge su savo maistu?

- Aš nenoriu, kad nuo jo mano namai dvoktų.

- Tu neketini ieškoti pirštų atspaudų?

- Iš to nieko nebus, tik didelis jovalas.

Kad ir kas lankėsi jo namuose, ar Savičius, ar vienas iš jo pasiuntinukų, - Dankanas spėjo, kad teisingas variantas yra antrasis, - jis tikrai nebuvo toks kvailas, kad paliktų pirštų atspaudų. Beje, dar baisiau nei šaldytuve rasti grėsmės ženklą - susiraukšlėjusį mėsos gabaliuką - buvo žinoti, kad į jo namus buvo įsibrauta. Pats savaime tas liežuvis tebuvo pokštas. Savičiui būdingas pagrūmojimas pirštu. Jis rodo Dankanui nosį ir tyčiojasi iš jo pralaimėjimo.

Tačiau tai, ką šis liežuvis reiškė, nekėlė noro juoktis. Dankanas suprato: piktdžiugiškas Savičiaus atsisveikinimas buvo paslėptas grasinimas, ir šis liežuvis tikrai nereiškė, kad dabar tas grasinimas įvykdytas. Tai buvo tik preliudas, užuomina apie tai, kas jo laukia. Tai buvo garsus ir aiškus pareiškimas, kad Dankanas yra pažeidžiamas ir kad Savičiaus ketinimai

rimti. Įsibraudamas į Dankano namus jis pradėjo naują mūšį jų kare. Po šio mūšio liks tik vienas.

Nors DiDi akivaizdoje Dankanas nenorėjo rodyti nerimo, jis nebuvo linkęs nuvertinti Savičiaus brutalumo. Kai jis nuspręs pulti Dankaną, puolimas bus negailestingas. Labiausiai Dankaną baugino tai, kad jis gali pamatyti tą puolimą tik kai jau bus per vėlu.

Jis vylėsi po šio nutikimo būsiąs atleistas nuo pareigos apsilankyti tame apdovanojimų pobūvyje su DiDi. Dabar ji tikrai nereikalaus, kad jis eitų drauge. Bet DiDi vis viena laikėsi savo, ir Dankanas galiausiai pasidavė. Jis apsivilko tamsiu kostiumu, pasirišo kaklaraištį ir juodu nuėjo į vieną iš pagrindinių miesto viešbučių, besirikiuojančių palei upę, kur turėjo vykti iškilmingas renginys.

Įžengdamas į pobūvio salę Dankanas tulžingai apžvelgė minią ir sustingo.

- Tai gražiausia! - sušuko jis.

Pasekusi jo žvilgsnį DiDi suaimanavo.

- Dankanai, aš nežinojau, kad jis taip pat čia bus. Garbės žodis.

Teisėjas Katas Leirdas, nepriekaištingai apsirengęs ir šaltas kaip gėrimas jo rankose, maloniai šnekučiavosi su policijos viršininku Teiloru.

- Aš oficialiai atleidžiu tave nuo įsipareigojimo, - pasakė DiDi. - Jei nori išeiti, aš neprieštarauju.

Dankanas neatitraukė nuo teisėjo akių. Kai Leirdas juokdavosi, jo akių kampučiuose susimesdavo dailios raukšlelės. Jis atrodė kaip žmogus, šventai įsitikinęs kiekvieno savo gyvenime padaryto žingsnio teisingumu - pradedant kaklaraiščio šiam vakarui pasirinkimu ir baigiant Savičiaus teismo proceso nutraukimu.

Dankanas nusprendė būsiąs prakeiktas, jei pabrukęs uodegą išsliūkins lauk.

- Velniai griebtų, ne, - pasakė jis DiDi. - Aš tikrai nepraleisiu progos pabūti tavo palydovu dabar, kai esi šitaip išsipuošusi. Tu pagaliau dėvi sijoną! Pirmą kartą gyvenime matau tave su sijonu.

- Aš nuo jų atsižegnojau, kai baigiau katalikiškąją mokyklą.

Jis reikšmingai nužvelgė jos kojas.

- Geresnės nei patenkinamos. Tiesą sakant, labai geros.

- Tu tikras bjaurybė, bet dėkui.

Juodu drauge yrėsi per minią kartkartėmis sustodami - šnektelėdavo su vienu kitu policininku, luktelėdavo, kol juos pristatys svarbiems pareigūnams, su kuriais iki šiol nebuvo pažįstami. Keletas užsiminė apie Dankano paras kalėjime - vieni su nepasitenkinimu, kiti su užuojauta. Į replikas jis atsakydavo sąmojais.

Pastebėjęs juos, policijos viršininkas Teiloras atsiprašęs pasitraukė nuo būrelio pareigūnų ir prisiartino pasveikinti DiDi nusipelnius apdovanojimo, kuris jai vėliau turėjo būti įteiktas. Jai bedėkojant, kažkas kreipėsi į Dankaną iš užnugario.

Pasisukęs jis akis į akį susidūrė su Leirdu, kurio veidas spinduliavo tokia pat nekaltybe kaip soprano partiją giedančios merginos tėčio bažnyčios chore. Dankano žandikaulių raumenys iškart įsitempė, bet jis atsakė civilizuotai:

- Labas vakaras, teisėjau Leirdai.

- Labas vakaras, detektyve. Tikiuosi, nejaučiate man atšiaurių jausmų, - pasakė jis ištiesdamas dešinę ranką.

Dankanas ją paspaudė.

- Už kalėjime praleistas paras? Už jas tegaliu kaltinti save patį.

- O už neteisingą teismą?

Dankanas dirstelėjo teisėjui per petį. Nors DiDi tą akimirką buvo pristatoma merui ir jis entuziastingai purtė jai ranką, viena akimi ji įsitempusi sekė, kas vyksta tarp Dankano

ir Leirdo. Dankanui be galo norėjosi pačiais suprantamiausiais žodžiais apibūdinti teisėjui, ką jis mano apie jo sprendimą ir į kurią vietą linki susikišti gongą.

Tačiau šis vakaras yra DiDi. Jis privalo tvardytis. Ir net nepasakys teisėjui apie nemalonią staigmeną, kuri jo laukė namie grįžus iš kalėjimo.

Dankanas pažvelgė teisėjui tiesiai į tamsias akis.

- Jūs, lygiai kaip aš, žinote, kad Savičius yra kaltas dėl Moriso nužudymo, taigi esu įsitikinęs, jog drauge su manimi jaučiate nerimą dėl to, kad jį teko paleisti. - Jis kiek patylėjo, kad žodžiai prasismelktų teisėjui į sąmonę. - Tačiau taip pat esu įsitikinęs, kad, įvertinęs aplinkybes, jūs priėmėte sprendimą remdamasis įstatymu ir savo paties sąžine.

Teisėjas Leirdas vos pastebimai linktelėjo.

- Aš esu patenkintas, kad suprantate padėties subtilumus.

- Na, aš turėjau keturiasdešimt aštuonias valandas jiems apmąstyti. - Dankanas nusišypsojo, bet jei teisėjas bent kiek suvokė aplinką, jis tikrai turėjo suprasti, kad šypsena nebuvo draugiška. - Prašyčiau man atleisti. Mane kviečiasi porininkė.

- Žinoma. Malonaus vakaro.

Teisėjas žengtelėjo į šalį ir Dankanas, praėjęs pro jį, grįžo prie DiDi.

- Ką jis pasakė? - puse lūpų paklausė DiDi, kai Dankanas paėmė ją už parankės ir pasuko bufeto link.

- Jis man palinkėjo maloniai praleisti vakarą. O tai, mano nuomone, reiškia išgerti.

Jis alkūnėmis praskynė kelią iki bufeto ir užsisakė burbono su vandeniu, o jai paprašė dietinės kolos. Prie jų prisiartino detektyvas iš jų padalinio, nevikriai nešdamasis gėrimo taurę vienoje rankoje, o kitoje vos nulaikydamas lėkštę su šaltaisiais užkandžiais.

- Sveikas, Dankai, - maumodamas sumuštinį su krabais prašvokštė jis. - Pristatyk mane savo naujai simpatijai.

- Ėsk šūdą ir pasprink, Vorli, - atrėžė DiDi.

- Nieko nepasakysi - kalba kaip gryniausia detektyvė Bouen!

Vorlis buvo geras detektyvas, bet vienas iš galvijų, apie kuriuos pirma buvo užsiminusi DiDi. Jis niekuomet nepaleisdavo iš burnos dantų krapštuko, dabar irgi jį čiulpė, net kimšdamas sumuštinius. Juodu su DiDi nuolat varžydavosi, kuris kurį riebiau įžeis. Paprastai tokios varžybos baigdavosi lygiosiomis.

- Atstok, Vorli, - subarė Dankanas. - DiDi šį vakarą pagerbta. Elkis kaip dera.

DiDi bet kuriomis aplinkybėmis išlikdavo tikra policininkė. Pradirbęs su ja dvejus metus, Dankanas buvo įsitikinęs, kad tik tokia ji ir būna. Net šį vakarą, nors segėjo sijoną ir šia proga buvo pasidažiusi lūpas, ji mąstė kaip policininkė.

- Pasakyk Vorliui, ką mes radome tavo namuose.

Dankanas papasakojo apie aptiktą nupjautą liežuvį. Parodęs mėsos gabalėlį, gulintį Vorlio lėkštėje, pasakė:

- Atrodo maždaug taip.

- Po perkūnėliais. - Vorlis nusipurtė. - Iš kur žinai, kad teisėtas jo savininkas buvo Morisas?

- Tik spėju, bet tai ganėtinai tvirtas spėjimas, ar taip nemanai? Rytoj nusinešiu jį į laboratoriją.

- Savičius žaidžia su tavimi kaip katė su pele.

- Ką gi, jis visuomet buvo juokdarys.

- Bet įsibrauti į tavo gyvenamąją erdvę... - Vorlis perstūmė dantų krapštuką į kitą lūpų kraštą ir įsimetė Dankano parodytą mėsos gabalėlį į burną. - Tai jau akiplėšiška drąsa. Na, tai kaip, Dankai, tu sunerimęs?

- Jis būtų visai kvailas, jei nebūtų šiek tiek sunerimęs, - už jį atsakė DiDi. - Ar ne tiesa, Dankanai?

- Tikriausiai, - susimąstęs atsiliepė jis.

Dankanas svarstė, ar, įvykus lemiamai jų akistatai, galėtų be sąžinės graužimo nužudyti Savičių. Ir priėjo prie išvados, kad galėtų, nes pats Savičius tikrai nesvyruodamas jį nudėtų.

Norėdamas prasklaidyti niūrią pokalbio nuotaiką, Vorlis tarė:

- Kalbant nuoširdžiai, DiDi, tu šį vakarą atrodai gan karšta.

- Bet tau iš to maža naudos.

- Jei gerokai prisigersiu, gal tu man net imsi atrodyti panaši į moterį.

DiDi neliko skolinga.

- Gaila, aš nepajėgčiau išgerti tiek, kad tu man pradėtum priminti vyrą.

Tai buvo įprastas bendradarbių apsižodžiavimas. Vyrai, dirbantys smurtinių nusikaltimų skyriuje, mėgdavo užkurti DiDi pašaipų pirtį, bet visi gerbė jos gebėjimus, atsidavimą darbui ir profesines ambicijas - viso šito ji turėjo su kaupu. Kai šių jos savybių prireikdavo, erzinimas liaudavosi ir jos nuomonė būdavo gerbiama lygiai taip pat kaip ir jos partnerių vyrų, o kartais - ir labiau. „Moteriška nuojauta“ skyriuje nebuvo vien tik madingas posakis. Dėl nepaprastų DiDi gebėjimų skyriaus darbuotojai buvo tvirtai įtikėję, kad ji tikrai yra.

Žinodamas, kad ji gali apsiginti ir be jo pagalbos, Dankanas nusigręžo ir ėmė žvilgsniu klydinėti po susirinkusiųjų minią.

Po kurio laiko jis prisimins, kad ta moteris prikaustė jo dėmesį dėl savo plaukų.

Ji stovėjo tiesiai po vienu iš kryptinių žibintų, įmontuotų į lubas trisdešimt pėdų aukštyje jai virš galvos. Tokio žibinto šviesoje jos plaukai buvo nubalę ir atrodė, tarytum ji būtų vienintelė šviesiaplaukė visoje minioje.

Jos šukuosena buvo paprasta, galima sakyti, net griežta - atgal sušukuoti plaukai prie sprando buvo susukti į kuodą, bet išryškino tobulą profilį ir ilgą grakštų kaklą. Kurį laiką Dankanas grožėjosi jos blyškiu sprandu, o nepažįstamoji moteris, minioje slepianti kitas savo kūno linijas, tolo. Akimirką jis išvydo jos nugarą. Visą. Gundančius kvadratinius colius nuogos odos nuo kaklo iki juosmens, net šiek tiek žemiau.

Jis nežinojo, kad ant tos kūno dalies įmanoma dėvėti papuošalus, bet kaip tik ten, ant strėnų, buvo matyti sagtis, žėruojanti į deimantus panašiais brangakmeniais. Dankanui dingtelėjo, kad brangakmeniai turėtų būti šilti nuo jos kūno.

Vien pažvelgus į ją, jį išmušė karštis.

Vienas vyriškis iš už nugaros jai kažką pasakė. Moteris atsigręžė ir Dankanas pirmą sykį gavo progą pažvelgti jai į veidą. Vėliau jis pagalvojo, kad keista, jog jo apatinis žandikaulis tą akimirką neatvipo iki žemės.

- Dankai, - sugriebęs virš alkūnės papurtė jį Vorlis. - Ar tau kas nutiko?

- Ne. Žinoma, ne.

- Aš klausiau, kaip tau sekėsi kalėjime.

- A, tiesiog pasakiškai.

Kolega palinko į priekį ir klastingai pašnairavo į Dankaną.

- Ar teko atlaikyti romantikos ieškančių kameros draugužių atakas?

- Ne, Vorli, jie visi svajojo apie tave.

DiDi netikėtai garsiai suprunkštė.

- Geras smūgis, Dankanai.

Jis vėl nusigręžė tenai, kur žiūrėjo anksčiau, bet šviesiaplaukė jau buvo dingusi iš tos vietos. Karštligiškai apmetęs akimis salę Dankanas ją vėl surado. Ji kalbėjosi su oria pagyvenusia pora ir gurkšnojo baltąjį vyną; neatrodė, kad ją domintų taurės ar pokalbio turinys. Ji mandagiai šypsojosi, bet akys klajojo kažkur toli, tarytum jai nerūpėtų, kas vyksta aplinkui.

- Tu kažkuo susižavėjęs. - DiDi pasislinko artėliau ir pasekė jo žvilgsnį. - Iš tiesų, Dankanai, - pasakė ji susierzinusi, kai pamatė, į ką jis žiūri. - Tu ieškai sau bėdos.

- Nieko negaliu padaryti. Mane apėmė akimirkos geidulys.

- Tai pažabok jį.

- Vargu ar sugebėčiau.

- Turi omeny, nenori.

- Teisingai, nenoriu. Ir nežinojau, kad būti trenktam žaibo gali būti taip malonu.

- Žaibo?

- Taigi. Ir dar kai ko.

DiDi kritiškai nužvelgė moterį ir gūžtelėjo pečiais.

- Na, taip, mano nuomone, ji visai nieko. Jei mėgsti aukštas, lieknas, nuostabiais plaukais ir nepriekaištinga oda.

- Ką jau kalbėti apie veidą.

Ji garsiai sriūbtelėjo dietinės kolos.

- Taip, ir veidas neblogas. Negaliu nepripažinti to, ką dera pripažinti. Kaip visuomet, tavo seksualinis radaras apsistojo prie skaniausio kąsnelio visoje salėje.

Jis dirstelėjo į ją gudriai šypsodamasis.

- Toks jau mano talentas.

Pora pasitraukė nuo moters ir paliko ją stovėti vieną minios viduryje.

- Ta dama atrodo suglumusi ir vieniša, - pasakė Dankanas. - Galimas daiktas, jai reikia didelio stipraus policininko, kuris galėtų ją išgelbėti. Pasaugok mano gėrimą. - Jis įbruko taurę DiDi į rankas.

-- Ar tu išprotėjai? - Ji žengė jam iš priešakio ir užstojo kelią. - Tai būtų kvailumo viršūnė. Aš neketinu stovėti šalia ir žiūrėti, kaip tu naikini pats save.

- Ką čia paistai?

DiDi pažvelgė į jį staiga susiprotėjusio žmogaus žvilgsniu.

- A, tu nežinai.

- Ko nežinau?

- Ji ištekėjusi, Dankanai.

- Šūdąs. Ar tikrai žinai?

- Taip. Už teisėjo Kato Leirdo.

- Ką jis tau pasakė?

Eliza Leird pastatė deimantais nusagstytą rankinę ant miegamojo stalelio ir nusiavė basutes. Katas atėjo į miegamąjį pirma jos. Jau apsivilkęs pižama, sėdėjo ant jų lovos krašto.

- Kas? - paklausė ji.

- Dankanas Hačeris.

Ji išsitraukė smeigtuką iš plaukų.

- Kas toks?

- Vyriškis, su kuriuo kalbėjaisi stovėdama prie durų. Tuo metu, kai buvau nuėjęs prie rūbinės. Tu jį tikrai prisimeni. Aukštas, stiprus, jam būtų ne pro šalį apsikirpti, sudėtas kaip skolininkų turto atiminėtojas. Beje, tokiu jis ir dirbo. Atrodo, Džordžijoje.

- A, taip. - Ji pabėrė plaukų smeigtukus šalia rankinės ir išvyniojo kuodą, tada pirštais lyg šukomis iškedeno plaukus. Žiūrėdama į veidrodį, nusišypsojo išvydusi savo vyro atspindį. - Jis pasiteiravo, ar aš neturiu smulkių. Jam reikėjo arbatpinigių automobilių vairuotojui, bet jis neturėjo smulkesnių nei dešimties dolerių banknotų.

- Jis tiktai paprašė smulkių, ir viskas?

- Mhm. - Ji ištiesė rankas už nugaros ir pamėgino atsegti deimantinę segę sau ant strėnų. - Ar negalėtum man padėti?

Katas atsistojo ir prisiartino jai iš už nugaros. Atsegęs segę, jis rūpestingai ištraukė smeigtuką iš juodo šilko, padavė segę jai ir, uždėjęs rankas ant pečių, ėmė švelniai masažuoti.

- Ar Hačeris kreipėsi į tave vardu?

- Aš tikrai šito neprisimenu. O kodėl klausi? Kas jis toks?

- Jis yra žmogžudysčių skyriaus detektyvas.

- Iš Savanos policijos?

- Pasižymėjęs herojus, turintis kriminologijos magistro laipsnį. Jam netrūksta nei smegenų, nei raumenų.

- Įspūdinga charakteristika.

- Iki šiol jis buvo pavyzdingas pareigūnas.

- Iki šiol?

- Šią savaitę jis liudijo mano teisme. Žmogus buvo teisiamas dėl žmogžudystės. Kai tam tikros aplinkybės privertė mane paskelbti, kad teismas buvo neteisingas, jis prarado pusiausvyrą. Ėmė keiktis kaip vežikas. Dėl teismo negerbimo

paskyriau jam dviejų parų kalėjimo bausmę. Jis buvo paleistas kaip tik šiandien popiet.

Ji tyliai nusijuokė.

- Jei taip, aš tikra, kad jis nežinojo, kas aš esu. Jei būtų žinojęs, būtų vengęs susitikti su manimi. - Ji išsisegė auskarus. - Ar ta su juo buvusi moteris - jo žmona?

- Ne, kolegė iš policijos. Tikriausiai jis nevedęs. - Teisėjas nusmaukė suknią nuo Elizos pečių, išnėrė jos rankas ir apnuogino liemenį. Patyrinėjęs jos atspindį veidrodyje, pridūrė: - Tikiuosi, neturiu pagrindo jo kaltinti priekabiavimu.

- Jis nepriekabiavo, Katai. Tik paprašė manęs iškeisti pinigų.

- Buvo ir kitų žmonių, kurių jis galėjo paprašyti, bet paprašė tavęs. - Apglėbęs ją Katas delnais iš apačios suėmė jos krūtis. - Maniau, jis tave atpažino, gal jau esate kada nors matęsi.

Sutikusi veidrodyje jo tamsių akių žvilgsnį, ji pasakė:

- Aš suprantu, kad tai įmanoma, bet jei taip ir yra, aš neprisimenu. Net šio vakaro pokalbio su juo nebūčiau prisiminusi, jei tu nebūtum apie jį prabilęs.

- Ilgaplaukis kviečių spalvos plaukais tau nepatrauklus? Tavęs nežavi gauruotas ir šiurkštus meškinas?

- Man kur kas labiau patinka žylantys smilkiniai ir švariai nuskusti skruostai.

Jos suknios užtrauktukas ant strėnų buvo trumpas. Šypsodamasis ir žvelgdamas į veidrodį Katas jį atsegė, ranka jausdamas plyšį tarp jos sėdmenų, ir leido sukniai nukristi ant grindų, palikdamas ją vien tik su juodais nėriniuotais apatiniais. Tada atsuko ją veidu į save.

- Tai pati geriausia tų banalių renginių dalis - grįžti namo su tavimi. - Jis laukdamas kurį laiką žiūrėjo į ją. - Ar nieko nenori man pasakyti?

- Negi turiu pasakyti? Juk tu žinai, kad jaučiu lygiai tą patį.

Suėmęs jos plaštaką, jis ja apglėbė savo sustandėjusį penį.

- Aš melavau, Eliza, - sušnibždėjo jis, savo ranka valdydamas jos plaštaką. - Štai kas yra geriausia dalis.

Po pusvalandžio ji išsiropštė iš lovos, nužingsniavo prie spintos, išsitraukė chalatą ir apsivilko. Trumpai pastovėjusi prie savo miegamojo stalelio, nuėjo durų link. Veriamos durys girgžtelėjo. Ji pažvelgė į lovą. Katas nesukrutėjo.

Eliza išsliūkino iš kambario ir ant pirštų galiukų nusileido žemyn. Jos nemiga kėlė Katui nerimą. Kartais jis, nulipęs žemyn, rasdavo ją sėdinčią ant sofos poilsio kambaryje, žiūrinčią kurį nors iš savo mėgstamų filmų. Kitąsyk aptikdavo ją skaitančią svetainėje arba sėdinčią oranžerijoje ir žvelgiančią pro langą į apšviestą baseiną.

Užjausdamas ją dėl nemigos, Katas ragindavo imti gerti vaistus ir priekaištaudavo už tai, kad lipa iš lovos jo neprižadinusi, nors jis galbūt galėtų padėti jai vėl užmigti.

Pastaruoju metu ji ėmė svarstyti, ar iš tiesų jis nerimauja dėl jos nemigos, ar dėl naktinių slampinėjimų po namus.

Virtuvėje degė palikta elektros lempelė, bet kelias Elizai buvo toks pažįstamas, kad būtų sėkmingai apsiėjusi ir be jos. Kad ir ką ji veikdavo nulipusi žemyn, pirmiausia įsipildavo stiklinę pieno, kuris, jos tvirtinimu, padeda nuo nemigos, ir visuomet palikdavo neplautą stiklinę plautuvėje, kad negalėtų būti apkaltinta melu.

Stovėdama prie plautuvės ir gurkšnodama nemėgstamą pieną, ji vylėsi, kad Katas niekuomet nesužinos, jog šį vakarą ji jam kalbėjo netiesą.

Detektyvas žinojo, kas ji tokia, jis pašaukė ją vardu:

- Ponia Leird.

Atsigręžus ją pirmiausia pribloškė jo ūgis. Katas taip pat buvo aukštas, bet Dankanas Hačeris jį pranoko net keletu colių. Jį turėjo atlošti galvą, kad pažvelgtų jam į veidą. O pažvelgusi Eliza suvokė, kad jis stovi pernelyg arti jos, bet

ne tiek arti, kad atkreiptų kieno nors dėmesį. Jo akys atrodė šiek tiek padūmavusios, bet kalba buvo rišli.

- Aš esu Dankanas Hačeris.

Jis neištiesė rankos, bet žiūrėjo į ją taip, tarytum tikėtųsi, kad ji išties savąją. Bet ji neištiesė.

- Malonu su jumis susipažinti, pone Hačeri.

Jo šypsena buvo nuginkluojanti ir ji įtarė, kad jis pats tai žino. Taip pat jis turėjo užtektinai galantiškumo pasakyti:

- Jūsų puiki suknia.

- Dėkui.

- Man patinka ta deimantinė segė jums ant nugaros. - Ji oriai linktelėjo dėkodama už komplimentą. - Ar tai viskas, kas laiko suknią ant jūsų kūno?

Tai buvo nederamas klausimas, kaip ir užuominos, žaidžiančios jo akyse. Šviesiai pilkose akyse, kuriose slypėjo kažkas tamsaus ir pavojingo.

- Sudie, pone Hačeri.

Eliza jau ketino apsigręžti, bet jis žengtelėjo artyn ir akimirką pasirodė, kad ją palies.

- Kada kitąkart susitiksime? - paklausė jis. - Pasakykit. Kada kitąkart susitiksime?

- Labai abejoju, kad mes dar kada nors susitiksime.

- O, mes tikrai susitiksime. Suprantate, aš esu užsibrėžęs išdulkinti kiekvieno teisėjo, kuris manęs nekenčia ir uždaro į kalėjimą, žmoną.

Šie jo žodžiai nuskambėjo kaip pažadas. Nuo patirto šoko ji tiesiog sustingo ir nepratarė nė žodžio. Taigi keletą sekundžių jie tiesiog stovėjo ir žiūrėjo vienas į kitą.

Paskui vienu metu atsitiko du dalykai, kurie nutraukė šią nebylią dvikovą. Moteris, kaip dabar Eliza jau žino, jo darbo partnerė, paėmė Dankaną Hačerį už parankės ir nutempė prie automobilio, kurį ką tik buvo pristatęs aikštelės patarnautojas. Be to, regos lauko pakraštyje ji išvydo teisėją Katą.

Jam besiartinant atsigręžė ir išspaudė šypseną, nors veido raumenys tebebuvo sukaustyti ir šypsena išėjo dirbtinė.

Porininkė įmurkdė Hačerį į automobilio keleivio sėdynę, o Katas prisiartinęs įtariai jį nužvelgė. Eliza baiminosi, kad vyras išsyk ims teirautis apie trumpą jųdviejų pokalbį, bet šitaip nenutiko. Bent jau tol, kol juodu grįžo namo, o iki to laiko ji jau buvo spėjusi sukurti melagingą jųdviejų susitikimo versiją.

Tačiau dabar Eliza pati nesuprato, kodėl savo vyrui apie tai pamelavo.

Ji išpylė neskanaus pieno likutį į plautuvę ir paliko joje stiklinę, kad matytųsi. Išėjusi iš virtuvės, grįžo į vestibiulį, prie įvijų laiptų. Stabtelėjo ir įsiklausė. Tačiau name viešpatavo tyla. Viršuje niekas nejudėjo.

Eliza paskubomis nužingsniavo vestibiuliu Kato kabineto link. Tamsoje nuėjo prie jo darbo stalo ir tik tenai uždegė stalinį šviestuvą. Per visą kambarį nusidriekė tiršti šešėliai, ypač ryškiai matomi ant lubas siekiančių knygų lentynų, kurios užėmė visą sieną kitapus stalo.

Ji atidarė varstomą lentyną su knygų imitacijomis, už kurios buvo sieninis seifas, ir, paėmusi už rankenos, pamėgino jį atidaryti, iš anksto žinodama, kad durelės nepajudės iš vietos. Seifas visuomet būdavo užrakintas, ir net dabar, artėjant trečiosioms jųdviejų vestuvių metinėms, Katas taip ir nebuvo jai patikėjęs slaptos jį atrakinančios skaičių kombinacijos.

Ji vėl užvėrė lentyną su netikromis knygomis ir žengtelėjo atgal, kad galėtų patyrinėti visas lentynas. Kaip jau daugelį kartų buvo dariusi, mintyse sudalijo ją į dalis, sutelkė dėmesį į kiekvieną lentyną atskirai ir lėtai slinko žvilgsniu nuo vienos knygos prie kitos.

Šiose knygų lentynose buvo begalė slėptuvių.

Eliza pastebėjo, kad vienas iš oda įrištų tomų šiek tiek jai virš galvos per keletą milimetrų išsikišęs už lentynos krašto.

Prisislinkusi arčiau ir pasistiebusi ant pirštų galų, ji ištiesė ranką, norėdama išsiaiškinti, kodėl taip yra.

- Eliza.

Ji vos nepaspringusi iš išgąsčio žaibiškai atsigręžė.

- Katai! Viešpatie, kaip tu mane išgąsdinai.

- Ką tu čia darai?

Širdis kaip pašėlusi daužėsi galugerklyje. Eliza ištraukė iš chalato kišenės deimantinę segę, kurią apdairiai pasiėmė išeidama iš miegamojo.

- Atnešiau čionai savo segę.

Ar tai viskas, kas laiko suknią ant jūsų kūno?

Eliza nustebo, kodėl kaip tik šią akimirką, kai į ją su nuostaba žiūri vyras, laukdamas paaiškinimo, atmintyje iškilo dviprasmiška Dankano Hačerio užuomina.

- Ketinau ją palikti ant tavo stalo drauge su rašteliu, kad iš ryto prieš išeidamas į darbą apžiūrėtum, - pasakė ji. - Man atrodo, kai kurie brangakmeniai laikosi netvirtai. Reikėtų ją duoti patikrinti juvelyrui.

Jis žengė artyn, nužvelgė segę, gulinčią jai ant delno, tada pakėlė akis.

- Anksčiau nesakei, kad kai kurie akmenys atsipalaidavę.

- Tiesiog pamiršau. - Ji nusišypsojo vangia, dviprasmiška šypsena. - Pastaruoju metu tapau išsiblaškiusi.

- Rytoj, važiuodamas į darbą, paimsiu ją ir užvešiu pas juvelyrą.

- Dėkui. Ši segė dešimtmečius buvo tavo šeimos nuosavybė. Labai nenorėčiau, kad per mane kuris nors iš jos akmenų dingtų.

Jis nužvelgė lentyną jai už nugaros.

- Ko tu ieškojai?

- A, viena iš tavo knygų štai toje lentynoje stovi išsikišusi. Atsitiktinai pastebėjau. Žinau, kokią preciziškąą tvarką tu stengiesi palaikyti šiame kambaryje.

Apėjęs apie stalą ir atsidūręs šalia jos, Katas ištiesė ranką ir giliau pastūmėjo teisinės literatūros tomą.

- Na, štai. Tikriausiai ją ištraukė ponia Beri šluostydama dulkes.

- Matyt.

Jis suėmė jai virš alkūnių ir švelniai pamasažavo.

- Eliza, - prabilo jis švelniu balsu.

-Ką?

- Prašyk, ko nori, brangioji. Tau tereikia tik paprašyti, ir viską gausi.

- Ko dar galėčiau norėti? Nieko daugiau nenoriu. Tu ir taip be galo dosnus.

Jis tiriamai pažvelgė jai į akis, tarytum stengdamasis kažką įžiūrėti jos ramiame žvilgsnyje. Tada spustelėjo jai virš alkūnių ir paleido.

- Ar išgėrei pieno?

Ji linktelėjo.

- Gerai. Eime atgal į lovą. Galbūt dabar tau pavyks užmigti.

Jis palaukė, kol Eliza išeis iš kabineto pirma jo. Žingsniuodama durų link, ji dirstelėjo atgal. Katas tebestovėjo anapus savo stalo ir žiūrėjo į ją. Lempos šviesa išryškino jo veido bruožus, ypač mąsliai surauktą kaktą.

Paskui jis išjungė stalinę lempą ir kambarį užliejo tamsa.

3 skyrius

Hai norėdavo skambinti, Dankanui nereikėdavo šviesos. Priešingai - jis net mėgo groti tamsoje; tuomet atrodydavo, kad muzika gimsta nežinia kur ir nėra niekaip susijusi su juo. Panašus jausmas jį kartais apimdavo net grojant apšviestoje patalpoje. Kai tik prisiliesdavo prie klavišų, jis tarytum išleisdavo iš savęs kitą esybę, kuri gyveno pasąmonėje ir išsiveržsaid davo į laisvę tik sėdint prie pianino.

- Tai Dievo dovana, Dankanai, - pareiškė motina, kai jis mėgino šį reiškinį paaiškinti pasitelkdamas ribotą vaiko žodyną.

- Aš nežinau, iš kur atsiranda muzika, - sakė Dankanas. - Tai labai keista. Aš tik... Aš ją *žinau.*

Kai jam buvo aštuoneri, motina nusprendė, kad metas pradėti jį mokyti muzikos. Kai pasodino jį ant suolo priešais pianiną, parodė pagrindinę *C major* tonaciją ir ėmė pažindinti jį su instrumentu, abiejų nuostabai, juodu suvokė, kad jis *jau* moka groti.

Iki tol Dankanas nė pats nežinojo apie šiuos savo gebėjimus. Dėl to, kad jis moka groti populiarias bažnytines giesmes, pats apstulbo dar labiau nei tėvai. Ir jis gebėjo ne tik paskambinti jas vienu pirštu. Jis mokėjo groti akordais nė nežinodamas, kas tas akordas.

Be abejo, kiek tik siekė atmintis, jis girdėdavo, kaip mama groja ruošdamasi sekmadieninėms mišioms, taigi tuo buvo

galima paaiškinti, iš kur jis moka giesmių melodijas. Bet jis galėjo pagroti bet ką. Roką. Svingą. Džiazą. Bliuzą. Liaudiškas dainas. Kantri ir vesterno stiliaus kūrinius. Klasiką. Kad ir kokią melodiją išgirsdavo, išsyk galėdavo ją pakartoti sėdęs prie pianino.

- Tu sugebi groti iš klausos, - pasakė mama švelniai ir išdidžiai glostydama jam skruostą. - Tai Dievo dovana, Dankanai. Būk dėkingas Dievui už ją.

Bet, užuot buvęs bent kiek dėkingas Dievui už šią „dovaną", jis jautėsi labai nesmagiai. Šį talentą jis veikiau laikė prakeiksmu, o ne dovana, ir maldavo savo tėvus nesigirti ir apskritai niekam nepasakoti, kad jis turi tokį retą gebėjimą.

Dankanas nenorėjo, kad apie tai sužinotų jo draugai. Jie pamanytų, kad jis iš prigimties ištižėlis, keistuolis ar kvailys. Jis nenorėjo būti apdovanotas jokiais ypatingais talentais. Norėjo būti paprastas vaikas, kaip ir kiti, mėgstantis sportinius žaidimus. Kas galėtų norėti skambinti tuo kvailu pianinu?

Tėvai jį protino, aiškino, kad visiškai normalu, jei žmogus sportuoja ir tuo pat metu yra muzikantas, ir kad būtų neatleistina ignoruoti šitokį muzikos talentą.

Bet jis nepasidavė. Juk jam, o ne jiems kasdien reikia eiti į mokyklą. Jis žino, kad iš jo bus tyčiojamasi, jei kas nors iš draugų išsiaiškins, jog jis moka groti pianinu ir yra prisikimšęs į galvą melodijų, kurių net pavadinimų nežino.

Taigi jis atkakliai laikėsi savo. Bet maldavimais tėvų nepaveikė, todėl griebėsi sabotažo. Vieną vakarą po be galo ilgo pokalbio šia tema jis prisiekė, kad daugiau niekuomet nė neprisilies prie klavišų, nors jį grandinėmis prirakintų prie pianino suolelio, neduotų valgyti, gerti ir neleistų eiti į tualetą, kol nepradės groti. Tėvai galėsią graužti nagus, kai jis sudžiūsiąs ir mirsiąs nuo troškulio, prirakintas prie pianino suolelio.

Tėvai nesureikšmino šios jo melodramatiškos priesaikos, bet taip ir nerado būdų priversti jį groti, taigi jis laimėjo.

Jiems pavyko pasiekti tik tokį kompromisą, kad jis grotų tiktai jiems ir tiktai namuose.

Nors jis niekuomet to nepripažindavo, tie privatūs rečitaliai jam patiko. Slapčiomis jis mėgo muziką, kuri laisvai ir be pastangų tekėdavo jam iš sąmonės tiesiai į pirštus.

Sulaukęs trisdešimt aštuonerių, jis taip ir nemokėjo skaityti gaidų. Užrašyta muzika jam atrodė tik kaip begalė linijų, primargintų įvairiausių ženklų ir išraitymų. Tačiau per šitiek metų jam pavyko nušlifuoti ir išgryninti savo įgimtą muzikanto talentą, kuris tapo savotiška jo paslaptimi.

Jei koks pažįstamas kada paklausdavo apie pianiną, stovintį jo svetainėje, Dankanas atsakydavo, kad tai jo senelės palikimas, - beje, tai buvo tiesa.

Jis grodavo tuomet, kai norėdavo paskandinti save muzikoje. Grodavo vien savo malonumui arba tuomet, kai jam reikėdavo nuo ko nors atsiriboti, išvalyti iš sąmonės buities šiukšles ir padėti jai išnarplioti sudėtingą problemą.

Kad ir šį vakarą. Nuo to laiko, kai savo šaldytuve Dankanas rado nupjautą žmogaus liežuvį, daugiau Savičius nebedarė jokių užuominų. Džordžijos valstijos kriminalinių tyrimų biure buvo nustatyta, kad tas liežuvis išties priklausė Fredžiui Morisui, tačiau to fakto nepakako, kad būtų galima susieti Savičių su Fredžio nužudymu.

Savičius buvo laisvas. Laisvas tęsti savo pelningą narkotikų prekybą, laisvas žudyti bet ką, kas tik galėjo atsistoti jam skersai kelio. Dankanas neabejojo, kad kuriame nors Savičiaus darbotvarkės langelyje įrašytas ir jo vardas. Ir tikriausiai su didžiule žvaigžde šalimais.

Dankanas stengėsi apie tai negalvoti. Buvo užsiėmęs kitomis bylomis, turėjo įvairiausių įsipareigojimų, bet jam vis dilgtelėdavo nuojauta, kad Savičius yra kažkur netoliese, laukia progos, tinkamos akimirkos lemiamam smūgiui. Pastaruoju metu Dankanas įprato elgtis šiek tiek apdairiau, buvo truputį budresnis, niekur neidavo neginkluotas. To, ką jis

jautė, nebuvo galima pavadinti baime. Jau greičiau tai buvo laukimas.

Šią naktį tas visa kita nustelbiantis laukimo jausmas niekaip neleido jam užmigti. Atgaivos nuo protinio ir fizinio nuovargio jis nusprendė paieškoti prie pianino. Svetainės tamsoje bežaidžiant su savo sugalvota melodija, staiga suskambo telefonas.

Dankanas dirstelėjo į laikrodį. Aiškiai iš darbo. Niekas jam neskambins keturios minutės po pusės dviejų nakties kitu reikalu, kaip tik pranešti, kad įvyko žmogžudystė.

- Klausau, - atsiliepė jis po antro signalo.

Dar partnerystės pradžioje jie su DiDi buvo sudarę susitarimą. Iš jųdviejų jai pirmajai reikėjo skambinti, jei juodu būtų pageidaujami žmogžudystės vietoje. Jis turėjo daug daugiau šansų nei ji pramiegoti naktinį telefono skambutį. Ji buvo kofeino fanatikė, be to, iš prigimties pasižymėjo negiliu miegu.

Taigi Dankanas tikėjosi, kad ragelyje išgirs DiDi balsą, ir neapsiriko.

- Miegojai? - nuotaikingai paklausė ji.

- Beveik.

- Grojai pianinu?

- Aš negroju pianinu.

- Tiesa. Ką gi, liaukis, kad ir ką darei. Turime važiuoti į įvykio vietą.

- Kas ką nudėjo?

- Tu vis vien nepatikėsi. Paimk mane už dešimties minučių.

- Kur... - norėjo dar paklausti jis, bet pajuto, kad ji nesiklauso. DiDi jau buvo padėjusi ragelį.

Jis užlipo laiptais, apsirengė ir prisisegė pistoleto dėklą. Praėjus dviem minutėms po kolegės skambučio Dankanas jau sėdėjo savo automobilyje.

Jo namas stovėjo istorinėje senamiesčio dalyje, vos už keleto kvartalų nuo policijos būstinės - įspūdingo raudonų plytų pastato, kurį visi Savanos gyventojai vadino kareivinėmis.

Šią vėlyvą nakties valandą medžiais apsodintos miesto gatvės buvo tuštutėlės. Važiuodamas į Aberkorno gatvę, jis prasmuko per porą raudonų šviesoforo signalų. DiDi gyveno vienoje iš gatvelių, atsišakojančių nuo tos pagrindinės arterijos, dailiame dvibučiame namelyje su mažyčiu kiemeliu. Kai Dankanas sustabdė automobilį prie šaligatvio, ji vaikštinėjo po savo kiemą.

DiDi bematant įšoko į vidų ir prisisegė saugos diržą. Tada pridėjo rankas sau prie pažastų, vaizduodama puodelius.

- Aš jau dabar prakaituoju kaip fontanas. Kaip gali būti taip karšta ir tvanku pačiam nakties vidury?

- Pačiam nakties vidury daug kas gali būti karšta.

- Tu pradėjai per daug draugauti su Vorliu.

Jis išsišiepė.

- Kur važiuojame?

- Grįžk į Aberkorno gatvę.

- Koks šiąnakt meniu?

- Šauta.

- Pakelės parduotuvėlėje?

- Pasiruošk. - Ji giliai įkvėpė ir išdrožė: - Teisėjo Kato Leirdo namuose.

Dankanas žaibiškai grįžtelėjo galvą į DiDi ir tik tuomet susivokė nuspausti stabdžius. Automobilis cypdamas sustojo, saugos diržai abiem įsirėžė į krūtinę.

- Aš tik tiek ir težinau, - į jo nepatiklų žvilgsnį atsakė ji. - Prisiekiu. Kažkas buvo nušautas Leirdo namuose.

- Ar jie nesakė...

- Ne. Aš nežinau kas.

Vėl atsigręžęs į kelią, jis perbraukė ranka sau per veidą, nukėlė koją nuo stabdžių ir visa jėga užgulė akceleratorių. Automobilio padangos rūkdamos sužviegė ir juodu nulėkė tuščiomis gatvėmis.

Po apdovanojimų pobūvio jau buvo prabėgusios dvi savaitės, bet ramybės valandėlėmis, o kartais ir pragariškos įtam-

pos akimirkomis Dankanas vis tebeprisimindavo susitikimą su Eliza Leird. Nors kalbėjosi trumpai, o jis pats buvo kauštelėjęs, prisiminė ryškiai: jos veido bruožus, jos kvepalų aromatą, akivaizdų sutrikimą išgirdus, ką jis jai pasakė. Koks pašlemėkas. Ji yra puiki moteris, kuri niekuo nenusipelnė tokio jo įžeidimo. Vien jau mintis, kad ji galėtų būti negyva...

Jis atsikrenkštė.

- Aš nežinau, kur važiuoti.

- Ardslio parkas. Vašingtono gatvė. - DiDi pasakė jam adresą. - Labai prašmatnus namas.

Jis linktelėjo.

- Dankanai, tu gerai jautiesi?

- Kodėl turėčiau jaustis negerai?

- Na, ar tau visa tai ne juokinga?

- Juokinga?

- Nagi, liaukis, - atkirto ji. - Tu tikrai nemėgsti teisėjo.

- Tai nereiškia, kad aš trokštu pamatyti jį negyvą.

- Žinau. Tik šiaip sakau.

Jis pervėrė ją žvilgsniu.

- *Ką* sakai?

- Matai? Štai apie ką aš kalbu. Tu perdėtai reaguoji kaskart, kai tik išgirsti jo vardą. Jis tau kaip atviras nervas.

- Jis paleido į laisvę Savičių ir įkišo mane į kalėjimą.

- O tu kaip tikras šiknius pasielgei su jo žmona, - pasakė ji, taikydama jam į toną. - Tu iki šiol man nepasakojai, ką jai pasakei. Ar tai buvo taip baisu?

- Kodėl manai, kad aš pasakiau kažką baisaus?

- Todėl, kad kitaip būtum man pasakęs. - Jis pernelyg greitai pasuko, nekreipdamas dėmesio į „stop“ ženklą. - Klausyk, Dankanai, jei tau šis tyrimas nėra kaip bet kuris kitas, aš turiu žinoti.

- Taip, šitas tyrimas man yra kaip bet kuris kitas.

Bet kai Dankanas pasuko automobilį į Vašingtono gatvę ir gretimame kvartale pamatė greitosios pagalbos automobi-

liūs, jam išdžiūvo burna. Gatvė buvo su plačia žalia skiriamąja juosta, kurioje augo išsikeroję ąžuolai, kamelijos ir azalijų krūmai. Abiejose gatvės pusėse stūksojo prieš dešimtmečius „senais pinigais" pastatyti privatūs namai.

Šiaip taip prasiskynęs kelią per gatvėje susispietusius pižamomis vilkinčius kaimynus, Dankanas, užgulęs signalą, nuvijo nuo kelio žurnalistą su fotoreporteriu, besirengiančius nufotografuoti išpuoselėtą veją ir įspūdingą kolonijinio stiliaus namą, kurio keturios kolonos su kaneliūromis rėmė trečio aukšto balkoną. Žmonės, sekmadieniais išvažiuojantys pasivažinėti, tikriausiai sulėtina greitį grožėdamiesi šiuo namu. Dabar jis yra tapęs žmogžudystės vieta.

- Kaip tie televizijos furgonai sugeba taip greitai visur prisistatyti? Jie visuomet mus aplenkia, - suaimanavo DiDi.

Dankanas sustabdė automobilį šalia greitosios pagalbos mašinos ir išlipo lauk. Jį bematant apspito žiopliai bei reporteriai ir užvertė klausimais. Nekreipdamas į juos dėmesio, jis leidosi namo link.

- Ar turi pirštines? - per petį paklausė jis DiDi. - Aš pamiršau.

- Tu nuolat jas pamiršti. Nieko, aš turiu atsargines.

Juodu nuskubėjo rūpestingai prižiūrimomis begonijomis apsodintu takeliu pagrindinių durų link; DiDi turėjo žengti du žingsnius sulig kiekvienu Dankano. Namas jau buvo apjuostas draudžiamąja juosta, ženklinančia nusikaltimo vietą. Apsnūdęs policininkas, stovintis prie durų, atpažino juos ir šiek tiek pakėlė juostą, kad jie galėtų pasilenkę įsmukti vidun.

- Viduje sukite į kairę, - pasakė jis.

- Niekam neleiskite lipti ant vejos, - nurodė Dankanas pareigūnui. - Geriau tegu išvis niekas nevaikšto šiapus gatvės skiriamosios juostos.

- Jau atvyksta kitas ekipažas, kuris mums padės saugoti teritoriją.

- Gerai. Ar teismo medicinos ekspertai jau čia?

- Bematant prisistatė.

- Kas pakvietė žurnalistus?

Policininkas tik patraukė pečiais.

Dankanas įžengė į didžiulį vestibiulį. Grindys buvo iš balto marmuro su šen bei ten išmėtytais mažais juodais kvadratėliais. Palei lenktą sieną į antrą aukštą kilo laiptai. Virš galvos kybojo krištolinis sietynas; visos jo lempos buvo įjungtos. Ant stalo auksuotomis raižytomis kojomis, šalia kurio kabėjo priderintas veidrodis, buvo pastatyta milžiniška gyvų gėlių puokštė.

- Puikumėėėėėlis, - sau panosėje sumurmėjo DiDi.

Paminėdamas vardus, su jais pasisveikino kitas uniformuotas policininkas, tada kryptelėdamas galvą parodė link plačios arkos kairėje pusėje. Juodu įžengė į kambarį, kurį tikriausiai reikėjo vadinti svetaine. Židinys buvo iš rausvo marmuro. Virš židinio atbrailos kabėjo atgrasus natiurmortas: šviežių daržovių prikrautas dubuo ir negyvas triušis. Kambaryje buvo ilga sofa su pustuziniu spurguotų pagalvių, priešais ją stovėjo pora prie jos derančio stiliaus krėslų. Tarp sofos ir krėslų stovėjo dar vienas stalelis paauksuotomis kojomis. Poliruoto kietmedžio grindis dengė pastelinių tonų kilimas; šią patalpą apšvietė dar vienas sietynas.

Krėsle atsukęs nugarą sėdėjo teisėjas Leirdas.

Suvokęs, kad mato teisėją gyvą, Dankanas pajuto, kaip jo skrandis nusmuko kažkur žemyn.

Teisėjas alkūnėmis buvo pasirėmęs į kelius; sėdėjo nuleidęs galvą. Jis kažką tyliai kalbėjo policininkui Kroftonui, atsargiai prisėdusiam ant paties sofos kraštelio tarytum iš baimės, kad gali ją išpurvinti.

- Eliza nulipo žemyn, bet ji dažnai taip daro, - išgirdo Dankanas emocijų prisodrintus teisėjo žodžius. Pažvelgęs policininkui į akis, jis pridūrė: - Chroniška nemiga.

Kroftonas kupinas užuojautos paklausė:

~ Kuri buvo valanda? Kai ji nulipo žemyn.

- Kai ji išlipo iš lovos, aš prabudau. Iš įpratimo pažvelgiau į laikrodį ant naktinio stalelio. Buvo dvylika valandų ir trisdešimt kelios minutės. Apie tiek. - Jis pasitrynė kaktą. - Man atrodo, kad tiek. Kad ir kaip buvo, aš bematant vėl užmigau. Ir.., Ir mane prižadino šūviai.

Tai jis sako, kad kažkas kitas nušovė jo žmoną. „Kas dar šią naktį galėjo būti šiame name?“ - pagalvojo Dankanas.

- Aš nubėgau žemyn, - toliau aiškino Leirdas. - Puldinėjau iš kambario į kambarį. Aš buvau... kaip pamišęs, kaip beprotis. Šaukiau ją vardu. Šaukiau ir šaukiau. Kai įpuoliau į savo kabinetą... - Jo galva vėl nuknebo žemyn. -- Pamačiau ją tenai, susmukusią už stalo.

Dankanas pasijuto taip, tarytum kažkieno ranka būtų sugniaužusi jam gerklę. Jis vargiai pajėgė įkvėpti.

DiDi niuktelėjo jam į šoną.

- Dotanas.

Daktaras Dotanas Bruksas, Čatamo apygardos medicinos ekspertas, buvo storas vyriškis ir dėl to nėmaž nesijaudino. Jis geriau nei kas kitas žinojo, kad riebus maistas žudo, bet įžūliai valgė tai, kas tik gali būti blogiausio. Tvirtindavo pakankamai prisižiūrėjęs kur kas blogesnių būdų numirti nei nutukimo sukeltos sveikatos komplikacijos. Pagalvojęs apie daugybę baisių mirčių, kurių prisižiūrėjo per savo karjerą, Dankanas buvo linkęs sutikti su daktaru.

Prisiartinęs prie jų, medicinos ekspertas nusimovė lateksines pirštines ir didele balta servetėle nusišluostė išrasojusią kaktą, jau spėjusią įgauti pusiau žalio jautienos kepsnio spalvą.

- Sveiki, detektyvai.

Jis visuomet atrodydavo uždusęs; tikriausiai taip ir būdavo.

- Tu mus aplenkei, - pasakė DiDi.

- Aš gyvenu netoliese. - Apsidairęs jis pridūrė su kartėliu: - Bet vargingesnėje šio rajono dalyje. Čia tai bent vietelė, ar ne tiesa?

- Ką mes čia turime?

- Trisdešimt aštuonerių metų žmogaus lavonas, peršautas tiesiai per širdį. Šauta iš priešakio. Nugaroje yra kulkos išėjimo žaizda. Mirtis ištiko akimirksniu. Daugybė kraujo, bet, palyginti su kitais nušautaisiais, viskas atlikta gana švariai.

Stengdamasis nuslėpti susijaudinimą, Dankanas paėmė porą lateksinių pirštinių, kurias jam atkišo DiDi.

- Ar galime pažiūrėti? - paklausė ji.

Bruksas žengė žingsnį į šalį ir mostu parodė į ilgo koridoriaus galą.

- Kabinete. - Jiems jau beeinant, daktaras, metęs žvilgsnį į viršų, pridūrė: - Už pinigus, kuriuos kainuoja šis sietynas, vieną savo vaiką galėčiau lengvai įtaisyti elitiniame koledže.

- Kas dar buvo tame kabinete? - paklausė DiDi.

- Teisėjas. Paskui pirmieji čionai atvykę policininkai. Jie prisiekinėjo, kad nieko tenai nelietė. Aš turėjau laukti, kol operatyvininkai leis man įeiti. Jie ten tebėra, renka įkalčius ir stengiasi nustatyti vyriškio tapatybę.

- *Vyriškio?* - Dankanas sustojo kaip įbestas. - Tai žudikas jau suimtas?

Dotanas Bruksas atsigręžė ir suglumęs pažvelgė į juodu.

- Argi niekas jums nepasakojo, kas čia atsitiko?

- Tikrai ne, - atsiliepė DiDi.

- Kabinete gulintis žuvusysis buvo įsibrovėlis, - pasakė jis. - Ponia Leird jį nušovė. Ji šiuo atveju yra žmogžudė.

Jų žvilgsnius atkreipė pagyvėjimas laiptų viršuje. Lydima uniformuotos policininkės, žemyn leidosi Eliza Leird. Salė Bil buvo juoda kaip nuodėgulis ir kieta kaip plienas. Jos brolis dvynys buvo amerikietiškojo futbolo komandos *Green Bay Packers* puolėjas. Vien ūgis darė Salę fiziškai įspūdingą. Įspūdį dar labiau stiprino griežtas elgesys.

Bet Dankano žvilgsnis buvo prikaustytas prie Elizos Leird. Jos veidas buvo šviežiai nubrozdintas, o jo blyškumo priežastis tikrai buvo ne akinanti didžiulio sietyno šviesa, nes net lūpos atrodė bekraujės. Tačiau jos išraiška rodė susikaupimą, o akys buvo sausos.

Ji buvo nužudžiusi vyriškį, bet neatrodė, kad dėl šito labai sielotųsi.

Jos plaukai, ant pakaušio surišti gumine timpele į arklio uodegėlę, atrodė negailestingai suveržti. Eliza avėjo rožiniais zomšos mokasinais, mūvėjo minkštus, nudėvėtus mėlynus džinsus ir buvo užsimetusi baltą tikriausiai kašmyro megztinį. Temperatūrai lauke svyruojant apie trisdešimt du laipsnius Celsijaus, megztukas atrodė labai jau netinkamas drabužis. Dankanas svarstė, nejaugi jai šalta, o jei taip, tai kodėl.

Išvydusi Dankaną, Eliza sustojo taip staigiai, kad pareigūnė Bil vos neatsitrenkė į ją. Stabtelėjimas truko trumpai, bet pakankamai, kad DiDi pastebėtų ir pervertų Dankaną aštriu žvilgsniu.

Pasiekusi apatinį laiptelį, Eliza kelias akimirkas žiūrėjo į Dankaną, tada jos žvilgsnis nuslydo prie DiDi, ši žengė į priekį ir prisistatė:

- Ponia Leird, aš esu detektyvė DiDi Bouen. O čia mano porininkas - detektyvas seržantas Dankanas Hačeris. Man regis, judu jau buvote susitikę.

- Brangioji, ar po dušo pasijutai bent kiek geriau? - pasiteiravo teisėjas, atėjęs iš svetainės ir paskubomis prisiartinęs prie žmonos. Jis apkabino ją per pečius ir pirštu palietė spalvos netekusį jos skruostą. Tiktai tada pastebėjo, kad kambaryje yra ir daugiau žmonių. Nesivargindamas pasisveikinti, jis išsyk klausimu kreipėsi į Dankaną: - Kodėl atsiuntė jus?

- Jūsų namuose yra negyvas žmogus.

- Bet jūs tiriate žmogžudystes. Tai nebuvo žmogžudystė, detektyve Hačeri. Mano žmona nušovė įsibrovėlį, nes užtiko jį plėšiantį mano kabinetą, kur aš laikau vertingas kolekcijas. Kai ji paklausė, ką jis čia veikia, jis šovė į ją iš pistoleto. Ji neturėjo kitos išeities, kaip tik apginti savo gyvybę.

Standartinė tyrimo procedūra pagrįsta principu, kad nusikaltimo liudytojai laikomi atskirai vienas nuo kito, kol ap-

klausiami visi, kad vieno parodymai negalėtų paveikti kitų liudytojų. Kriminalinio teismo teisėjas turėtų tai žinoti.

Dankanas griežtu balsu pasakė:

- Ačiū už trumpą įvykio apibendrinimą, teisėjau, bet mes pageidautume apie jį išgirsti iš pačios ponios Leird.

- Ji jau pateikė parodymus šiems pareigūnams. - Jis galvos linktelėjimu parodė į Bil ir Kroftoną.

- Aš su ja kalbėjausi pirmas, - pareiškė Kroftonas. - Jos parodymai labai panašūs į tai, ką sakė teisėjas.

- Taip, jos versija yra tokia, - patvirtino Bil, pliaukštelėdama sau į delną bloknotu. - Taip pat ir teisėjo.

Teisėjas įsižeidęs bemat įsikišo:

- Tai ne versija. Tai tikras liudijimas apie tai, kas atsitiko. Ar reikia, kad Eliza šią naktį viską pakartotų dar kartą? Jai jau ir taip didelė trauma.

- Mes dar net nematėme aukos ir įvykio vietos, - pasakė DiDi.

- Kai apžiūrėsime įvykio vietą ir pasikalbėsime su teismo medicinos ekspertu, tikrai turėsime klausimų asmeniškai poniai Leird.

Dankanas dirstelėjo į ją. Eliza stovėjo netardama nė žodžio. Jos žvilgsnis buvo prikaustytas prie vieno taško kažkur erdvėje, tarytum ji būtų atsiribojusi nuo visko, kas vyksta aplinkui.

Vėl kreipdamasis į teisėją Dankanas pridūrė:

- Mes pasistengsime viską atlikti kuo greičiau. Tikrai nenorime dar padidinti traumos, kurią ponia Leird patyrė šią naktį. - Jis atsigręžė į Salę Bil ir pasiūlė: - Kodėl jums drauge su ja nenuėjus į virtuvę? Galėtumėte duoti ko nors išgerti. Kroftonai, jūs galite tęsti teisėjo apklausą.

Teisėjas Leirdas neatrodė patenkintas autoritetingu tonu dalijamais Dankano nurodymais, kurie buvo aiškiai skirti jam išlaikyti atskirai nuo žmonos, bet vis dėlto neprieštaravo ir, vos linktelėjęs, paglostė žmonai ranką.

- Jei tau manęs reikės, būsiu svetainėje.

Salė Bil tvirtai, bet nešiurkščiai plačia ranka apglėbė Elizą per pečius.

- Aš norėčiau išgerti kokakolos ar ko nors panašaus. Ko pageidautumėte jūs?

Vis dar nieko nesakydama, Eliza nužingsniavo drauge su policininke. DiDi klausiamai pažvelgė į Dankaną. Jis gūžtelėjo pečiais ir patraukė į vestibiulio galą, kur jo laukė medicinos ekspertas.

- Kaip tau atrodo, Dotanai? Savigyna?

- Pamatysit patys.

Priėję prie kabineto, Dankanas ir DiDi sustojo ant slenksčio. Iš šios vietos tebuvo matyti aukos batai. Jie pasiteiravo nužudymo vietą tiriančių technikų, ar jau gali užeiti.

- Sveikas, Dankai. Sveika, DiDi. - Įkalčius saugojo mažaūgis, iš pažiūros mokslingas vyriškis, pavarde Beikeris. Jis labiau priminė sendaikčių prekybininką nei policininką, kurio darbas toks atgrasus - kapstytis nužudymų vietose. - Mes paėmėme mėginių iš visos patalpos, bet greičiausiai jis nebuvo nuėjęs toliau nei ten, kur dabar jį matote. Jis pateko į vidų išlaužęs lango uždarymo mechanizmą. - Technikas linktelėjo galvą lango link. - Krūmuose šalia namo radome laužtuvą. Nufotografavome pėdsakus, kuriuos aptikome anoje lango pusėje. Tų pačių kojų pėdsakų nerasta toliau nei už teisėjo darbo stalo. Pėdsakai buvo purvini, bet dabar šiek tiek apmindžioti.

- Kodėl?

- Juos aptrynė Leirdai, kai žiūrėjo, ar jis tikrai nebegyvas.

- Leirdai - daugiskaita? - paklausė DiDi.

Beikeris linktelėjo.

- Iš pradžių ponia Leird, netrukus, kai jį nušovė. Paskui teisėjas, kai atskubėjo į kambarį ir pamatė, kas atsitiko. Įvertinęs padėtį, jis nedelsdamas paskambino telefonu 911. Bent jau taip jie tvirtino Kroftonui ir Bil.

- Hm. Kaip įsilaužėlis čia pateko? Na, prie šio namo.

- Ir aš stebiuosi, - atsakė Beikeris. - Mes paėmėme pirštų atspaudus nuo stalo stalčių, tačiau jie gali būti ir teisėjo, ir jo žmonos, ir namų tvarkytojos. Išsiaiškinsime. Iš jo dešinės rankos išėmėme devynių milimetrų *Ruger* pistoletą. - Jis pakėlė įkalčių maišelį. - Pirštas buvo uždėtas ant gaiduko. Mes įsitikinę, kad jis šovė. Užuodėm.

- Aš užmoviau maišelius jam ant rankų, - įsiterpė Dotanas Bruksas.

- Štai šioje vietoje iš sienos ištraukėme kulką, - tarė Beikeris.

Dankanas ir DiDi pažvelgė, kur rodė Beikeris, ir maždaug devynių pėdų aukštyje išvydo kulkos padarytą skylę.

- Jei jis bandė nušauti ponią Leird, jo pistoleto taikiklis buvo sugedęs, - tą patį, ką galvojo Dankanas, pasakė DiDi.

- Galbūt ji išgąsdino jį, užklupo ir jis iššovė per greitai, nespėjęs nusitaikyti, - spėjo Dankanas.

- Prie tos pačios išvados priėjome ir mes, - pritarė Beikeris. Jis mostelėjo į fotografą, kuris dėjo savo aparatą į šarvuotą dėklą. - Nufotografavome vietą visais įmanomais rakursais. Aš padariau kambario brėžinius ir išmatavau atstumus. Jei jums reikės, galėsite pasinaudoti. Mes padarėme viską, ką privalėjome.

Tai pasakęs, jis pasišalino drauge su savo komanda.

Dankanas nedelsdamas įėjo į kabinetą. Auka gulėjo aukštielninka ant grindų, tarp stalo, didesnio nei Dankano automobilis, ir lentynos, kimšte prikimštos knygų odiniais viršeliais ir įvairiausių mažmožių, kurie atrodė reti, seni ir brangūs. Kilimėlis po negyvėliu tebebuvo šlapias nuo kraujo.

Vyriškis buvo kaukazietiškos išvaizdos, maždaug trisdešimt penkerių metų. Jis atrodė bemaž suglumęs, kad štai pateko į tokią padėtį. Tėvai Dankaną išmokė gerbti gyvybę net susidūrus su pačiomis šlykščiausiomis ir gėdingiausiomis jos apraiškomis. Tėvas neretai primindavo, kad visi žmonės yra Dievo kūriniai, ir jis užaugo šventai tuo įsitikinęs.

Dirbdamas Dankanas buvo įgijęs pakankamai profesinio meistriškumo ir gebėjimo į viską žvelgti objektyviai. Bet į žmogaus lavoną jis nepajėgdavo žvelgti be tam tikro liūdesio. Ir tvirtai žinojo, kad tą dieną, kai liūdesio nebejaus, pasitrauks iš šio darbo. Jei ateitų toks laikas, kai liausis gailėjęs atimtos gyvybės, žinos, kad jo sielai gresia pavojus. Tuomet jis taptų vienu iš prarastųjų. Tokių kaip Savičius.

Jis jautė pareigą atsiprašyti šio bevardžio žmogelio už nužmoginimą, kurį jam jau teko patirti ir kurį dar teks patirti, kol iš jo kūno bus išsunkti visi atsakymai. Jis daugiau nebelaikomas žmogumi, tik lavonu, įkalčiu, pagrindiniu daiktiniu įrodymu.

Dankanas priklaupė ir, atidžiai įsižiūrėjęs į veidą, tyliai paklausė:

- Koks tavo vardas?

- Ir teisėjas, ir ponia Leird tvirtina jo nepažįstantys, - atsiliepė Dotanas.

Medicinos eksperto teiginys pažadino Dankaną iš susimąstymo ir jis sutelkė dėmesį į darbą.

- Tvirtina?

- Prašau nieko mano žodžiuose neįžiūrėti. Aš tik kartoju, ką man pasakė teisėjas, kai čionai atvykau.

Dankanas ir DiDi persimetė reikšmingais žvilgsniais, tada jis apieškojo negyvėlio kišenes, tikėdamasis rasti ką nors, ko nepastebėjo Beikeris. Bet visos kišenės buvo tuščios.

- Nėra nei automobilio raktelių, nei pinigų, nei kokio asmens dokumento. - Jis vėl įsižiūrėjo į vyriškio veidą, rausdamasis atmintyje ir lygindamas jį su įvairiais kriminaliniais elementais, su kuriais jam buvo tekę susidurti tiriant kitas žmogžudystes. - Ir neprisimenu, kad būčiau jį matęs.

- Aš irgi, - pritarė DiDi.

Atsistojęs Dankanas tarė:

- Dotanai, aš norėčiau žinoti, iš kokio atstumo buvo paleistas mirtinas šūvis. Kaip arti buvo ponia Leird šaudama į jį.

- Aš jums pranešiu savo apskaičiavimus.

- Jie paprastai būna baisiai tikslūs.

- Beikeris patikimas, bet aš vis dėlto išmatuosiu atstumą nuo durų iki darbo stalo, - pasakė DiDi traukdama iš kišenės ruletę.

- Ką gi, jei jums šiuo metu manęs nebereikia, einu, - tarė medicinos ekspertas kišdamasis drėgną nosinaitę į kelnių kišenę. - Ar jau galime gabenti jį iš čionai?

- DiDi? - kreipėsi Dankanas.

- Šešiolika pėdų. - Ji užsirašė atstumą į bloknotą, tada pasižvalgė po kambarį. - Manau, aš pati pasidarysiu šio kambario brėžinį. Jums nebėra ko laukti ir vargintis, - pasakė ji medicinos ekspertui.

- Gerai, aš atsiųsiu techninį personalą jo paimti. - Dotanas dar kartą apsidairė aplinkui ir jo veidas apniuko. - Pinigai tikrai gali suteikti žmogui daug puikių dalykėlių, ar ne tiesa?

- Ypač seni pinigai. Leirdo laivininkystės kompaniją įsteigė teisėjo senelis, o Leirdas yra paskutinis giminės palikuonis, - pranešė DiDi. - Daugiau paveldėtojų nėra, - pasakė ji, reikšmingai pakeldama antakius.

- Šis būstas tikriausiai net neužregistruotas nekilnojamojo turto hipotekoje, - suniurnėjo Dotanas pasisukdamas į duris. - Kaip manote, ar tokiu metu man pavyks rasti veikiantį meksikiečių restoraną?

Jis sunkiai šnopuodamas išdramblojo pro duris.

Bloknote darydama kambario brėžinį DiDi pasakė:

- Jis tikrai gali netrukus užsiversti.

- Bet mirs laimingas.

Dankanui ne itin rūpėjo medicinos eksperto sveikatos būklė. Jo dėmesį atkreipė tai, kad aukos drabužiai ir batai nauji, bet pigūs. Tokie, kokius galėtų dėvėti ką tik paleistas iš kalėjimo žmogus.

- Rytoj pirmasis mūsų uždavinys bus patikrinti vyrus, neseniai paleistus iš kalėjimo, ypač tuos, kurie sėdėjo už įsi-

laužimus. Lažinuosi, mums neprireiks raustis pernelyg giliai, kad išsiaiškintume, kas šis vaikinas.

Teismo medicinos darbuotojai atitempė gultą su ratukais. Stovėdamas šalia, Dankanas stebėjo, kaip neatpažintas negyvėlis kišamas į juodą maišą, dedamas ant gulto ir vežamas pro duris. Jis palydėjo vežimėlį iki laukujų durų. Ten pamatė, kad gatvėje kitapus skiriamosios juostos susirinkusi dar didesnė smalsuolių minia. Šalikelėje buvo pristatyta dar daugiau žiniasklaidos furgonų.

Vestibiulyje stovinčioje vazoje pamerktos gėlės sušlamėjo pro šalį einant Salei Bil.

- Priverčiau ją viską vėl pakartoti, - pusbalsiu pasakė ji Dankanui. - Nesusipainiojo. Nepakeitė nė žodžio. Ji gali pasirašyti apklausos protokolą.

Jis kurį laiką žiūrėjo į juosta perskirtą gatvę, mėgindamas įsivaizduoti, kaip ji atrodė prieš žmogžudystę. Be mirkčiojančių greitosios pagalbos automobilių žibintų ir pulko žiūrovų čia būtų tikra ramybės oazė.

- Sale, jūs pirmoji atvykote į įvykio vietą, tiesa?

- Kai gavome nurodymą iš dispečerinės, mudu su Kroftonu buvome vos už poros kvartalų.

- Ar nepastebėjote kokio pravažiuojančio automobilio?

- Nė vieno vienintelio.

- O stovinčio?

- Nebuvo net mopedo, o kiti patrulių automobiliai tuo metu naršė apylinkes, ieškodami įsilaužėlio transporto priemonės. Tačiau nieko nepastebėta.

Keista. Tai neįprasta, ir tam būtina surasti paaiškinimą.

- Ar kaimynai apklausiami?

- Dvi komandos šiuo metu paeiliui lanko visus kaimynų' namus. Visi iki šiol apklaustieji tvirtina kietai miegoję, nieko nematę ir negirdėję.

- Net šūvių?

Jis atsigręžė į policininkę, ši gūžtelėjo pečiais.

- Čia dideli namai, tarp jų nemaži atstumai.

- Ar ponia Leird nusiprausė po dušu?

- Ji sakė, kad jaučiasi kaip išprievartauta, - pasakė Bil. - Paklausė, ar būtų galima.

Žmonės, į kurių namus buvo įsilaužta, dažnai nori nusiprausti, bet Dankanui toks noras vis dėlto pasirodė keistas, juk pirmame aukšte dar tebegulėjo kruvinas įsilaužėlio lavonas.

- Ar ji buvo išsikruvinusi?

- Ne, ir aš visą laiką viršuje buvau drauge su ja. Ji buvo tik chalatą apsisiautusi. Aš paėmiau chalatą iš jos ir perdaviau Beikeriui. Ant jo nepastebėjau jokių kraujo dėmių. Tačiau teisėjo chalato kraštelis buvo iškruvintas, nes jis pasilenkęs tikrino, ar žmogus nebegyvas. Jis paprašė leidimo persirengti. Beikeris pasiėmė ir jo chalatą.

- Dėkui, Sale. Užtikrinkite, kad juodu būtų atskirai vienas nuo kito, kol aš susiruošiu juos apklausti.

- Gerai.

Jis grįžo į kabinetą, kur DiDi apžiūrinėjo teisėjo darbo stalą.

- Visi stalčiai tebėra užrakinti.

- Tikriausiai ponia Leird greitai užklupo įsilaužėlį.

Ji pakėlė galvą ir vylingai pažvelgė į Dankaną.

- Tu tiki ta įsilaužimo versija?

- Aš tikiu tuo, kad mums pats metas pradėti aiškintis, kaip viskas vyko.

4 skyrius

- Has pirmasis - ji ar teisėjas?

Dankanas ir pats svarstė.

- Pasikalbėkime su jais drauge.

DiDi veide šmėstelėjo nuostaba ir abejonės šešėlis.

- Kodėl?

- Todėl, kad atskirai juos jau apklausė Kroftonas ir Bil. Salė man tvirtino, kad antrasis ponios Leird pasakojimas nesiskyrė nuo pirmojo ir kad ji yra pasirengusi pasirašyti apklausos protokolą. Jei ji išties nušovė įsibrovėlį, o mes juos vis klausinėsime ir perklausinėsime, parodysime nepasitikėjimą, ir tai jau atrodys kaip mano kerštas už įkalinimą. Tuo mes pasiektume tik vieną dalyką - įpykdytume teisėją. Džerardas nutarkuos man užpakalį, jei aš įsivelsiu į dar vieną konfliktą su teisėju.

- Gerai, - sutiko DiDi. - Bet kas, jei tai nebuvo savigyna nuo įsilaužėlio?

- Mes juk neturime jokio pagrindo jais netikėti, tiesa?

Palikęs DiDi mąstyti apie tai, ką pasakė, Dankanas išėjo ieškoti virtuvės. Ten valgomajame kampe prie stalo sėdėjo Salė Bil su Eliza Leird ir patyliukais kalbėjosi. Jam įėjus, policininkė atsistojo taip, kaip paprastai stojasi stambūs žmonės.

- Mudvi baigėme pokalbį. - Ji užvertė bloknotą. - Aš viską užrašiau.

Elizos Leird veide vis dar nebuvo nė lašelio raudonio. Ji klausiamai žvelgė į Dankaną. Jis juto jos neišsakytą baimę.

- Ponia Leird, mes norėtume pasikalbėti su jumis svetainėje.

Jis grįžo į svetainę, kur šalia Kroftono ir teisėjo Leirdo stovėjo žilstelėjusi rūstoko veido moteris ir pylė karštą skystį iš sidabrinio arbatinio į porceliano puodelius.

Salė Bil, atlydėjusi Elizą Leird iš virtuvės, stabtelėjo Dankanui už nugaros. Ji pastebėjo jo nuostabą.

- Tai namų tvarkytoja, - sududeno Salė. - Kažkokia Beri. Prieš dvidešimt minučių įsiveržė į virtuvę taip, tarytum būtų šių namų šeimininkė. - Ji patyliukais sukikeno. - Vos nepaspringo, kai pamatė mano didelę juodą esybę, sėdinčią prie pusryčių stalo.

- Vadinasi, ji čionai negyvena?

Ji papurtė galvą.

- Tikriausiai teisėjas ją iškvietė ir ji atlėkė per kelias akimirkas. Pasirengusi kautis už jį kaip liūtė.

Dankanas reikšmingai dirstelėjo per petį į policininkę.

- Už jį, bet ne už ponią Leird?

- Per visą laiką, kol kaitino arbatinį ir ruošė arbatos padėklą, ji nepasakė nė vieno žodelio šių namų poniai. Ant jos užpakalio ledo gabalėlis nebūtų ištirpęs. - Ji vangiai gūžtelėjo pečiais. - Sakau, ką matau.

Teisėjas atsistojo ir šiltai apkabino žmoną. Juodu patyliukais persimetė keletu žodžių, bet Kroftonas buvo pakankamai arti, kad girdėtų, apie ką jie kalbasi, taigi Dankanas nusprendė, kad teisėjas Leirdas tik pasiteiravo žmonos, kaip ji laikosi.

Kroftonas, mėgindamas nulaikyti dailų puodelį su lėkštele ant kelių ir tuo pat metu kažką rašydamas bloknote, akivaizdžiai pradžiugo pasirodžius Dankanui su DiDi.

- Dabar savo įgaliojimus perduodu detektyvams, - pasakė jis, pastatė arbatos puodelį ant artimiausio staliuko ir drauge su Bil išėjo iš kambario.

Dankanas ir DiDi susėdo ant dviejų vienodų krėslų, atsuktų į sofą, ant kurios susiglaudę pečiais ir šlaunimis sėdėjo teisėjas ir jo žmona. Nė vienas nelietė garuojančių arbatos puodelių. Leirdas pasiūlė arbatos Dankanui ir DiDi.

Dankanas atsisakė. DiDi nusišypsojo rūsčiaveidei namų tvarkytojai.

- Gal turėtumėte dietinės kolos?

Ji išėjo iš kambario atnešti gėrimo.

- Ar jis jau išgabentas?

Dankanas spėjo, kad teisėjas turi omenyje lavoną.

- Taip. Jis vežamas į lavoninę.

- Ten jam ir vieta, - su pasibjaurėjimu sumurmėjo teisėjas.

Eliza Leird nuleido galvą. Dankanas atkreipė dėmesį, kad jos rankos tvirtai suspaustos, o megztuko rankoves ji patempusi žemiau riešų, tarytum stengtųsi išsaugoti rankų šilumą.

Namų tvarkytoja grįžo nešina buteliuku dietinės kolos DiDi ir įpylė gėrimo į krištolinę stiklinę su ledo gabaliukais, pastatytą ant mažos lėkštelės su servetėle ant nėriniuotos staltiesėlės. Savo garbei ir Dankano nuostabai, DiDi maloniai padėkojo namų tvarkytojai. Bet kuriuo kitu atveju tokį paslaugumą ji būtų sutikusi prunkštelėjimu arba arogantišku žvilgsniu.

Teisėjas mostu davė ženklą poniai Beri pasišalinti ir palikti juos keturiese. Tada apkabino žmoną per pečius ir prisitraukė arčiau. Iš pradžių susirūpinęs nužvelgė ją, tada atgręžė žvilgsnį į Dankaną.

- Mes jau kitiems pareigūnams išdėstėme, ką žinome. Jie viską rūpestingai užsirašė. Nežinau, ką dar galėtume pridurti, tačiau norime padaryti viską, ką galime, kad kuo greičiau užbaigtume šį reikalą. - Jo veidas liudijo nuoširdumą ir susirūpinimą.

- Man labai nemalonu prašyti jus dar kartą papasakoti, kas atsitiko, bet detektyvė Bouen ir aš turime apie viską iš-

girsti savomis ausimis, - pasakė Dankanas. - Esu tikras, kad jūs mus suprantate.

- Žinoma. Taigi nedelsdami imkimės darbo, kad aš galėčiau greičiau nuvesti ponią Leird į lovą.

- Aš pasistengsiu, kad apklausa būtų kuo mažiau traumuojanti, - pasakė Dankanas, nusišypsojęs pačia įtaigiausia iš savo šypsenų. - Tačiau per apklausą, teisėjau, aš paprašysiu jūsų nieko nekomentuoti ir nepasakoti to, ko tiesiogiai neklausiama. Prašau nesakyti nieko, kas galėtų padaryti įtaką ponios Leird prisiminimams. Svarbu, kad mes išgirstume...

- Aš išmanau procedūrą, detektyve. - Nors teisėjo įsiterpimas buvo nemandagus, o tonas - šiurkštus, jo veidas išliko toks pat malonus kaip Dankano. - Prašau imtis darbo.

Taikingas teisėjo bendravimas Dankanui kėlė įtampą. Teisėjas buvo pripratęs vadovauti paradui. Savo teismo rūmuose jis buvo tikras despotiškas valdovas. Tačiau čia dirbo ir vadovavo Dankanas. Baimindamasis, kad iš susierzinimo neprisidarytų bėdos, jis nusprendė leisti pirmajai prabilti DiDi. Pats ims klausinėti tuomet, kai išryškės bendras jų parodymų paveikslas.

Jis nežymiai linktelėjo DiDi ir ši iššyk kreipėsi į teisėjo žmoną:

- Ponia Leird. - DiDi teko lukteleti keletą akimirkų, kol Eliza pakėlė galvą ir pažvelgė į ją. - Ar galėtumėte mums nupasakoti, kas čia šią naktį atsitiko?

Prieš prabildama Eliza giliai įkvėpė.

- Aš nulipau žemyn norėdama atsigerti.

- Ji taip daro beveik kiekvieną naktį, - įsiterpė teisėjas, nepaisydamas Dankano reikalavimo nekalbėti, kai nėra klausiamas.

Dankanas nusprendė nekreipti dėmesio į šį teisėjo išsišokimą. Bet tik į šį.

- Taigi jūs kenčiate nuo chroniškos nemigos, - pasakė jis, prisimindamas, ką girdėjo teisėją sakant Kroftonui.

- Taip. - Ji atsakė DiDi, ne jam. - Ėjau į virtuvę, ir tada...

- Atleiskite. Kelinta buvo valanda? - paklausė DiDi.

- Apie pusę pirmos. Prisimenu, kaip atsibudusi pažvelgiau į laikrodį ir jis rodė kelias minutes po vidurnakčio. Maždaug po pusės valandos aš atsikėliau ir nulipau žemyn. Pamaniau, stiklinė pieno padės man užmigti. Kartais padeda. - Ji nutilo, tarytum tikėdamasi kokios nors reakcijos į šiuos savo žodžius. Niekas nieko nepasakė, ir ji kalbėjo toliau: - Būdama virtuvėje, išgirdau triukšmą.

- Kokį triukšmą?

Ji pasuko galvą į Dankaną, pirmą kartą nuo susitikimo virtuvėje pažvelgė jam į akis.

- Aš ir pati gerai nesupratau, ką girdžiu. Nė dabar nesuprantu. Manau, tai galėjo būti jo žingsniai. O gal jis atsitrenkė į kokį nors baldą. Sakyčiau, toks garsas.

- Gerai.

- Kad ir kas ten buvo, žinojau, kad garsas sklinda iš kabineto.

- Jūs negalėjote nustatyti garso pobūdžio, bet žinojote, iš kur jis sklinda?

Išgirdęs suktą DiDi klausimą, teisėjas nepatenkintas suraukė antakius, bet nieko nepasakė.

- Aš suprantu, kad tai gali atrodyti keista, - tarė Eliza.

- Tikrai keista.

- Atleiskit. - Ji lyg pasiduodama kilstelėjo rankas. - Bet taip jau buvo.

- Aš nematau priežasčių, kodėl mes negalėtume šios apklausos atidėti iki rytojaus ryto, - nenustygo vietoje teisėjas.

Dankanui dar nespėjus jo perspėti, Eliza paprieštaravo:

- Ne, Katai. Geriau aš apie tai papasakosiu dabar. Kol prisiminimai tebėra švieži.

Jis kurį laiką žiūrėjo žmonai į veidą ir, pamatęs ryžtą jos akyse, atsiduso.

- Ką gi, jei tu nusiteikusi...

Ji linktelėjo. Leirdas pabučiavo jai į kaktą, tada nekantriai pažvelgė į DiDi, paskui į Dankaną.

- Taigi ji išgirdo garsus, suprato, iš kur jie sklinda, ir nusprendė, - kaip ir kiekvienas mąstantis žmogus, - kad mūsų namuose yra įsibrovėlis.

Dankanas pažvelgė į Elizą.

- Ar taip jūs ir pagalvojote?

- Taip. Tą pačią akimirką supratau, kad namuose kažkas yra.

- Bet jūsų namuose yra signalizacijos sistema.

Dankanas buvo pastebėjęs ant vestibiulio sienos prie pat laukujų durų pritvirtintą signalizacijos sistemos pultelį. Kabinete jo akys buvo užfiksavusios judesių detektorių ir jis spėjo, kad panašūs detektoriai įmontuoti ir kitose patalpose. Tokiuose namuose visuomet būna sudėtinga perspėjimo sistema. Teisėjas, patupdęs į kalėjimą begales niekšelių, tikrai bus linkęs apsaugoti savo namus nuo kerštingų buvusių kalinių.

- Mes turime modernią vaizdo ir garso apsaugos sistemą, - pasakė teisėjas.

- Ji nebuvo įjungta? - paklausė Dankanas.

- Ne, šią naktį ne, - atsakė teisėjas.

- Kodėl?

Teisėjas jau buvo beatsakąs į šį klausimą, bet Dankanas pakėlė ranką, rodydamas, kad atsakymą nori išgirsti iš Elizos lūpų.

- Ponia Leird?

- Aš... - Ji sutriko, atsikrenkštė ir jau ryžtingesnių balsu pasakė: - Aš tiesiog šį vakarą pamiršau įjungti signalizaciją.

- Ar signalizaciją visuomet įjungiate jūs?

- Taip. Kiekvieną vakarą. Visuomet.

- Bet praėjusį vakarą tai padaryti pamiršote, - kaip teiginį suformulavo DiDi, nors iš tiesų ji norėjo išreikšti nusistebėjinią, kaip ponia Leird galėjo šį vakarą pamiršti padaryti tai, ką daro kiekvieną vakarą.

- Na, aš nevisiškai tiksliai pasakiau. Negalima sakyti, kad būčiau pamiršusi.

Šie klausimai apie signalizaciją jai kėlė pastebimą įtampą. Sunerimęs liudytojas arba slepia informaciją, arba tiesiog meluoja. Sunerimusį liudytoją ypač norisi provokuoti tolesniais klausimais.

- Taigi, jei nepamiršote, kodėl signalizacija liko neįjungta? - paklausė Dankanas.

Ji pravėrė burną, bet iš jos lūpų nepasigirdo nė vieno žodžio.

- Kodėl signalizacija liko neįjungta, ponia Leird? - pakartojo klausimą jis.

- Ach, dėl Dievo meilės, - sumurmėjo teisėjas. - Aš esu priverstas elgtis nekorektiškai, bet kadangi visi esame suaugę...

- Teisėjau, prašyčiau...

- Ne, detektyve Hačeri. Kadangi mano žmona yra pernelyg sutrikusi, kad galėtų atsakyti į jūsų klausimą, aš atsakysiu už ją. Vakar vakare mudu sūkurinėje vonioje drauge išgėrėme butelį vyno. Iš vonios nuėjome į lovą ir ten mylėjomės. Paskui Eliza buvo... Sakykime, buvo nelinkusi lipti iš lovos įjungti signalizacijos.

Siekdamas didesnio efekto, teisėjas kurį laiką patylėjo. Kambaryje tapo neįprastai tylu. Karšta. Tvanku. Ar bent jau taip rodėsi Dankanui. Jis ėmė justi savo paties pulsą. Jo galvos oda įsitempė.

Galiausiai teisėjas nutraukė sunkią tylą:

- Dabar galbūt jau galėtume pereiti prie žmogaus, kuris mėgino nužudyti Elizą?

Išjungta signalizacija buvo reikšminga aplinkybė tiriant įsilaužimą į namus, pasibaigusį mirtinu šūviu. Kaip detektyvas, vadovaujantis tyrimui, Dankanas jautėsi turįs didžiausią dėmesį skirti būtent šiam klausimui.

Tačiau jis niekaip negalėjo atsikratyti minties apie tą butelį vyno ir Elizą Leird, gulinčią burbuliuojančioje vonioje.

Ką jau kalbėti apie Elizą Leird lovoje, seksualiai pasisotinusią ir maloniai apsnūdusią, vargiai begalinčią atsikelti.

Ir šiose erotinėse vizijose, kurios šmėkščiojo jam galvoje, šalia Elizos buvo anaiptol ne Katas Leirdas.

Tarytum skaitydama Dankano mintis, DiDi metė į jį priekaištingą žvilgsnį, o tada uždavė poniai Leird kitą klausimą:

- Ką darėte, kai išgirdote triukšmą?

Lyg pajutusi dėkingumą už tai, kad apklausos kryptis pakeista, Eliza atsigręžė į DiDi.

- Aš pasukau į maisto sandėliuką, nes per jį veda trumpiausias kelias iš virtuvės į vestibiulį. Atsidūrusi vestibiulyje, supratau, kad kabinete tikrai kažkas yra.

- Kas jus tuo įtikino? - paklausė DiDi.

Ji kilstelėjo grakščius pečius.

- Nuojauta. Aš tiesiog jutau jo buvimą.

- *Jo* buvimą? Jūs žinojote, kad tai vyras? Instinktyviai?

Elizos žvilgsnis vėl nukrypo į Dankaną.

- Aš buvau linkusi taip manyti, detektyve Hačeri. - Ji kurį laiką žiūrėjo jam į akis, paskui vėl pasisuko į DiDi. - Aš bijojau. Buvo tamsu. Jutau, kad namuose kažkas yra. Tada... Tada iš vestibiulyje stovinčio stalo stalčiaus pasiėmiau pistoletą.

- Kodėl nebėgote prie artimiausio telefono ir neskambinote numeriu 911?

- Tikrai, geriau buvo taip ir padaryti. Jei būčiau taip padariusi...

- Tai dabar pakeliui į lavoninę būtum tu.

Teisėjas Leirdas paėmė Elizos ranką ir suspaudė abiem savosiomis. Tada pasilenkęs pabučiavo jai į smilkinį netoli plaukų linijos.

Dankanas nutraukė jų tarpusavio švelnumus.

- Jūs žinojote, kad tame stalčiuje yra pistoletas?

- Taip, - atsakė ji.

- Ar jums buvo tekę juo naudotis anksčiau?

- Žinoma, ne, - pastebimai įsižeidusi atsakė ji.

- Tai iš kur žinojote, kad jis ten yra?

- Aš turiu keletą pistoletų, detektyve, - atsakė teisėjas. - Jie laikomi lengvai pasiekiamose vietose. Eliza žino kur. Aš tuo pasirūpinau. Taip pat mano iniciatyva ji išmoko naudotis šiais ginklais, kad galėtų, esant reikalui, apsiginti.

Atrodo, ji buvo nebloga mokinė, dingtelėjo Dankanui. Nušovė įsilaužėlį tiesiai į širdį. Dankanas pats buvo geras šaulys, bet abejojo, kad esant tokioms aplinkybėms būtų toks taiklus.

Siekdama sumažinti vėl besikaupiančią įtampą, DiDi uždavė dar vieną klausimą Elizai:

- Taigi jūs pasiėmėte pistoletą. Toliau?

- Tada nuėjau kabineto link. Prisiartinusi prie durų, uždegiau šviesą. Bet nuspaudžiau ne tą jungiklį ir užsidegė ne bendrojo apšvietimo lempa kabinete, o sietynas vestibiulyje. Jų jungikliai yra šalia. Taigi aš apšviečiau save, o ne įsibrovėlį, bet mačiau ir jį, stovintį už stalo.

- Ką jis darė?

- Nieko. Tiesiog stovėjo kaip sustingęs, aiškiai įsitempęs, ir žiūrėjo į mane. Aš pasakiau: „Eik iš čia. Dink.[a] Bet jis nesijudino.

- Ar jis ką nors sakė?

Ji kelias sekundes žvelgė Dankanui į akis, paskui atsakė trumpu „ne".

Jis buvo visiškai įsitikinęs, kad ji meluoja. Nesuprato kodėl. Tačiau kol kas nusprendė viešai nesuabejoti jos žodžiais.

- Pasakokite toliau.

- Staiga jo ranka švystelėjo aukštyn - tarytum marionetės, patraukus reikiamą virvutę. Taigi jis staigiai pakėlė ranką ir, man dar net nespėjus suvokti, kad jis turi ginklą, iššovė. Aš... Aš reagavau akimirksniu.

- Jūs šovėte į jį.

Ji linktelėjo.

Kurį laiką niekas nekalbėjo. Galiausiai DiDi tarė:

- Jūsų akis itin taikli, ponia Leird.

- Ačiū Dievui, - įsikišo teisėjas.

- Man tiesiog pasisekė, - tylesniu nei jis balsu pridūrė Eliza.

Nei Dankanas, nei DiDi nieko daugiau šia tema nebesiteiravo, nors DiDi ir dirstelėjo į Dankaną, tarytum norėdama pasitikrinti, ar jis pritaria nuomonei, kad šio šūvio taiklumą lėmė sėkmė.

- Ponia Leird, kas įvyko vėliau?

- Aš priėjusi pamėginau užčiuopti jo pulsą.

Dankanas prisiminė Beikerio žodžius, kad purvini aukos kojų pėdsakai buvo aptrinti, tikriausiai abiejų Leirdų pastangomis.

- Jis pargriuvo aukštielninkas anapus stalo ir jo nebebuvo matyti, - pasakojo Eliza. - Aš buvau apimta siaubo, bijojau, kad jis...

- Dar gyvas? - paklausė DiDi.

Eliza vėl parodė, kad įsižeidė.

- Ne, detektyve Bouen, - irzliai atsakė ji. - Aš baiminausi, kad jis bus nebegyvas. Rytą atsikėlusi iš lovos neketinau šįvakar atimti žmogui gyvybės.

- Aš ir nenorėjau pasakyti, jog jūs turėjote tokių ketinimų.

- Tai tiek, detektyvai, - šiurkščiai pasakė teisėjas. - Daugiau jokių klausimų. Mano žmona pasakė viską, ką jums reikia žinoti. Įstatymas aiškiai apibrėžia, kas laikytina savigyna. Įsilaužėlis buvo mūsų namuose ir kėlė tiesioginę grėsmę Elizos gyvybei. Jei jis būtų likęs gyvas, jūs jį apkaltintumėte ištisa virtine nusikaltimų, įskaitant pasikėsinimą nužudyti. Jo nušovimas buvo pateisinamas, ir sakyčiau, kad mano žmona, apgailestaudama dėl jo mirties, rodo be galo gerą širdį.

Dankanas skvarbiu žvilgsniu pažvelgė į jį.

~ Aš jums dar kartą primenu, teisėjau, kad tyrimą atlieku aš. Galvokite apie mane kaip apie save teismo rūmuose. Aš suteikiau jums malonę dalyvauti apklausiant ponią Leird,

bet jei jūs pasakysite dar bent žodį nepaklaustas, aš jūsų paprašysiu pasišalinti ir tęsiu darbą su ja viena.

Teisėjui išsišovė žandikaulių raumenys ir akyse blykstelėjo neapykanta, bet jis atsainiai mostelėjo ranka. Tai nebuvo nuolaidumo gestas. Tai buvo ženklas, kad jis leidžia Dankanui tęsti apklausą.

Dankanas vėl sutelkė dėmesį į Elizą.

- Taigi jūs pamėginote užčiuopti jo pulsą.

Ji ištraukė plaštaką iš vyro rankų, sukryžiavo rankas ant krūtinės ir apkabino save per pečius.

- Aš nenorėjau prie jo prisiliesti. Bet prisiverčiau. Įėjau į kambarį...

- Ar įeidama dar tebelaikėte pistoletą?

- Ne, jau buvau jį numetusi. Jis gulėjo ant grindų šalia kabineto durų.

- Toliau, - pasakė Dankanas.

- Įžengiau į kabinetą ir apėjau aplink stalą. Atsiklaupiau ant kelių ir uždėjau pirštus jam štai šioje vietoje.

Eliza priglaudė pirštus sau prie kaklo apytikriai ties miego arterija. Dankanas pastebėjo, kad jos pirštai labai ploni. Jie atrodė šalti ir bekraujai. O jos kaklo oda...

Jis šiaip taip atplėšė akis nuo jos kaklo ir pažvelgė į teisėją.

- Aš girdėjau, kaip jūs sakėte pareigūnui Kroftonui, kad, atbėgęs į savo kabinetą, pamatėte Elizą susmukusią už stalo.

- Teisingai. Ji buvo susmukusi kėdėje už mano darbo stalo. Pamaniau... Na, jūs negalite įsivaizduoti siaubo, kuris mane sukaustė. Pamaniau, kad ji nebegyva. Puoliau prie jos. Tada pamačiau ant grindų gulintį vyriškį. Visiškai nesigėdiju dėl to didžiulio palengvėjimo, kurį pajutau tą akimirką.

- Ant jūsų chalato buvo kraujo dėmių.

Jis pasibjaurėjęs pasipurtė.

- Ant kilimo jau buvo pribėgę daug kraujo. Mano chalato skvernas prisilietė prie jo, kai pasilenkiau ir pamėginau užčiuopti pulsą. Bet pulso nebuvo.

- Ką jūs darėte paskui?

Jei DiDi nebūtų uždavusi Elizai šio klausimo, jį būtų užjavęs Dankanas. Jis ją visą laiką stebėjo akies krašteliu. Ji atidžiai klausėsi savo vyro žodžių. Jei jis ir pasakė ką nors kitaip, nei ji patyrė, šito neparodė.

- Aš... Aš nieko nedariau. Tik sėdėjau tenai ant kėdės, ir viskas. Buvau kaip sustingusi.

Tokia sustingusi, kad net neverkė. Jis prisiminė, kad jos akys buvo sausos, nė ženklo, kad būtų ašarojusi. Ji nebuvo išliejusi nė ašaros, bet bent jau nemelavo ir nesakė, kad verkė.

Teisėjas vėl įsiterpė:

- Eliza buvo ištikta šoko. Nuo šios akimirkos aš tikriausiai prisimenu daugiau nei ji. Ar galiu kalbėti aš?

Dankanas pajuto teisėjo balse globėjišką toną, bet nusprendė nesukti dėl to galvos.

- Prašom, teisėjau, - paragino jis perdėtai mandagiai.

- Aš pakėliau Elizą nuo kėdės ir išnešiau iš savo kabineto. Beeidamas užmyniau ant pistoleto, kuris gulėjo kabinete ant grindų visiškai netoli durų, kaip ji minėjo. Palikau pistoletą toje pačioje vietoje ir neliečiau nei lavono, nei kitų daiktų tame kambaryje. Paguldęs Elizą ant šios sofos, štai tuo telefonu paskambinau numeriu 911. - Jis parodė į belaidį telefoną, stovintį ant stalelio prie sienos. - Niekas iki atvykstant pareigūnams nebuvo įėjęs į kabinetą.

- Kol laukėte pareigūnų, ar mėginote žmonos teirautis, kas atsitiko?

- Žinoma. Ji pasakojo su pertrūkiais, bet esmę aš supratau. Be to, buvo gana akivaizdu, kad ji nutraukė bandymą apiplėšti mūsų namus.

„Mano nuomone, ne taip jau akivaizdu, teisėjau“, - pagalvojo Dankanas, bet savo minties nepasakė, nes šiuo metu nebuvo reikalo erzinti teisėją. Tačiau buvo tam tikrų detalių, kurias reikėjo ištirti, kol bus galima dėti antspaudą ant šios savigynos bylos ir užversti ją visiems laikams. Pirmasis

žingsnis - nustatyti žuvusiojo tapatybę. Tai gal padėtų išsiaiškinti, kodėl jis atsidūrė Leirdo namų kabinete.

Dankanas nusišypsojo sutuoktinių porai.

- Atrodo, sužinojome viską, kas reikalinga tyrimo pradžiai. Kai kuriuos siūlų galus, tikėkimės, pavyks surišti rytoj. - Jis atsistojo, taip baigdamas apklausą. - Dėkui. Suprantu, kad buvo nelengva. Atsiprašau, kad teko jums užkrauti šią nemalonią pareigą.

- Jūs tik dirbote savo darbą, detektyve.

Teisėjas ištiesė jam ranką ir Dankanas ją paspaudė.

- Taip. Dirbau savo darbą. - Paleisdamas teisėjo ranką jis pridūrė: - Kol kas kabinetas tebėra nusikaltimo vieta. Apgailestauju, jei tai jums sukels tam tikrų nepatogumų, bet prašyčiau nieko jame neliesti.

- Suprantama.

- Aš turiu dar vieną klausimą, - prabilo DiDi. - Gal kuris nors iš jūsų atpažinote tą žmogų?

- Ne, aš neatpažinau, - atsakė Eliza.

- Ir aš ne, - atsiliepė ir teisėjas.

- Ar esate tuo tikri? Ponia Leird sakė, kad uždegė ne tą šviestuvą. Taigi kambary buvo gana tamsu. Teisėjau, ar jūs atėjęs įjungėte bendrojo apšvietimo lempą savo kabinete?

- Taip, įjungiau. Ir pareigūnui Kroftonui pasakiau, kad įeidamas į savo darbo kambarį įjungiau šviesą.

- Taigi, uždegęs bendrojo apšvietimo lempą, jūs gerai įsižiūrėjote į tą žmogų?

- Labai gerai. Kaip jau minėta, tas žmogus mums buvo visiškai nepažįstamas, detektyve Bouen. - Jis sušvelnino balsą ir mandagiai pasisiūlė palydėti juos iki durų. Prieš palikdamas Elizą, pasilenkė prie jos, sėdinčios ant sofos, ir tyliai pasakė: - Tuojau grįšiu, brangioji, ir nuvesiu tave į viršų.

Ji linktelėjo ir vos vos jam nusišypsojo.

Dankanas ir DiDi drauge su teisėju išėjo iš kambario. Kai juodu pasiekė vestibiulį, DiDi tarė:

- Teisėjau, prieš mums išeinant norėčiau pamatuoti kulkos skylės aukštį sienoje. Teužtruks akimirką.

Teisėjas dėl šio pageidavimo, atrodo, suirzo, bet sutiko ir davė ženklą sekti paskui jį į kabinetą.

Dankanas liko stovėti apsimestinai ramus, rankas susikišęs į kelnių kišenes žvelgė į savo porininkę ir teisėją, žingsniuojančius per vestibiulį tolyn, kol nebebuvo girdėti jų pokalbio.

Anapus laukujų durų stovėjo ir kalbėjosi Bil ir Kroftonas. Iš pokalbio nuotrupų Dankanas suprato, kad juodu kalbasi apie įvairių kepsninių pranašumus bei trūkumus ir nekreipia jokio dėmesio į reporterius ir smalsuolius, tebeslampinėjančius gatvėje ir laukiančius atsitinkant ko nors netikėto.

Vėliau jo dėmesys nukrypo į svetainę. Eliza tebesėdėjo ant sofos. Ji buvo paėmusi savo arbatos puodelį, bet lėkštelė tebestovėjo ant kavos staliuko. Puodelį laikė apglėbusi abiem rankomis, kurios atrodė ne mažiau elegantiškos nei porceliano puodukas. Ji nejudėdama žiūrėjo į arbatą.

- Aš buvau girtas, - tyliai pasakė Dankanas.

Ji nesukrutėjo ir niekaip neparodė išgirdusi jo žodžius, bet Dankanas neabejojo, kad ji išgirdo.

- Be to, buvau įniršęs ant jūsų vyro.

Jis pastebėjo, kad jos pirštai stipriau suspaudė puodelį.

- Šių mano žodžių nelaikykite atsiprašymu. Bet aš, suprantate... - Jis pasižvalgė į abi vestibiulio puses. Jame vis dar buvo tuščia. Taigi kalbėti buvo saugu. - Noriu, kad žinotumėte... Ką aš pasakiau... Tai nebuvo rimta.

Ji pakėlė galvą ir pasisuko į jį. Veidas vis dar buvo išblyškęs, lūpos bekraujės, todėl akys atrodė itin didelės. Tokios didelės, kad buvo galima įkristi ir paskęsti jų žalioje gelmėje.

- Nejaugi?

5 skyrius

Žmones, pirmą kartą pamačiusius Robertą Savičių, iš sykio priblokšdavo neįprasta jo kūno spalvų paletė. Jo oda buvo balintos kavos spalvos - senelės iš motinos pusės palikimas. Ji buvo jamaikietė, atvykusi į Jungtines Valstijas ieškoti geresnio gyvenimo. Tačiau sulaukusi trisdešimt ketverių ji pasitraukė iš kovos už geresnį gyvenimą persipjaudama venas viešnamio, kuriame gyveno ir dirbo, vonioje. Bekraujį ir išbrinkusį jos kūną rado kita kekšė, jos penkiolikametė duktė, kūdikio Roberto motina.

O jo mėlynos akys buvo daugelio kartų perduodamas Savičių paveldas. Savičiai buvo prastos reputacijos giminė, nė kiek ne gerbtinesnė nei motinos.

Iš šalies žvelgiant, jis būdavo priimamas lyg ir normaliai. Tačiau pats žinojo, kad nei gryni juodaodžiai, nei gryni baltaodžiai jo maišyto kraujo nepripažins savu ir nepriims jo į savo tarpą. Išankstinis nusistatymas kitų rasių atžvilgiu labai gyvybingas tarp bet kurios rasės atstovų. Išankstinis nusistatymas prasismelkia visur. Jis įsišaknijęs visose pasaulio visuomenėse, kad ir kaip rėksmingai ir uoliai būtų bandoma jį smerkti ir demaskuoti.

Taigi jau pačioje sąmoningo gyvenimo pradžioje Savičius suvokė, kad jis turi sukurti savo paties karalystę, kurioje galėtų būti viešpats. O tokio masto egoistiškų tikslų neįmano-

ma pasiekti būnant maloniu vaikinu - tik būnant kietesniam, gudresniam, suktesniam, klastingesniam nei tave supantys žmonės. Tokius tikslus galima pasiekti tik keliant baimę visiems, kurie pasitaiko tavo kelyje.

Jaunasis Robertas neiššvaistė veltui savo vaikystės ir jaunystės patirties kaunantis už būvį ir suaugęs sugebėjo ja meistriškai pasinaudoti. Kiekvieni skurdo, smurto ir socialinės atskirties kupini metai jam buvo kaip naujas impregnuojamųjų dažų sluoksnis, vis sustiprinantis jo apsauginį šarvą. Dabar jį pažeisti buvo kone neįmanoma. Ypač tai buvo pasakytina apie jo sielą.

Savo įžvalgumą ir verslininko gebėjimus jis nukreipė į komercijos sritį - tam tikros komercijos. Nuo dvylikos metų vertėsi kokaino prekyba. Sulaukęs dvidešimt penkerių ir atlikęs keletą sėkmingų manevrų, iš kurių vienas buvo perrėžti gerklę savo globėjui įsibaiminusių konkurentų akivaizdoje, jis įsitvirtino kaip kriminalinio klano galva. Tie, kurie iki tol dar nežinojo jo vardo, bemat užpildė šią savo žinių spragą. Jo konkurentai vienas po kito buvo surandami negyvi, nužudyti pačiais įmantriausiais būdais. Pelnyta Savičiaus kaip negailestingumo įsikūnijimo reputacija sparčiai plito, pavaldinių galvose nuslopindama bet kokias mintis apie maištą, jei tik tokių užsimegzdavo.

Teroru paremtas jo valdymas truko jau ištisą dešimtmetį. Per tą laiką susikrautas turtas pranoko net jo paties lūkesčius. Nedideli maištai, kuriuos mėgindavo sukelti kvaili nutrūktgalviai, sumanę stoti jam skersai kelio, būdavo žaibiškai užgniaužiami. Atpildas už išdavystę būdavo vienas - mirtis.

Galite apie tai pasiteirauti Fredžio Moriso. Deja, jis nebegalės jums papasakoti.

Statydamas automobilį aikštelėje prie savo automobilių parduotuvės - legalios savo „verslo“ priedangos - Savičius dar kartą nusikvatojo įsivaizduodamas Dankano Hačerio reakciją radus mažą dovanėlę, kurią jis ką tik buvo palikęs jo šaldytuve.

Iš pradžių Dankanas Hačeris Savičiui buvo tik smulkus akmenėlis bate ar aplinkui zyzianti musė. Iš pradžių jo užmojis sugriauti Savičiaus imperiją atrodė tiesiog linksmas žaidimas. Bet nebuvo matyti požymių, kad Hačerio atkaklumas ir užsispyrimas imtų blėsti. Kiekvienas pralaimėjimas, regėjosi, tik stiprina jo ryžtą. Šitai Savičiui jau nebeatrodė linksmas žaidimas. Detektyvas jam buvo tapęs vis didėjančia grėsme, kurią reikėjo pašalinti. Ir greitai.

Augant metamfetamino paklausai pietryčių valstijose atsivėrė nauja pelninga rinka. Metamfetaminas tapo nuolat didėjančio Savičiaus pelno šaltiniu. Tačiau reikėjo būti budriam. Prižiūrėdamas metamfetamino gamintojus ir prekiautojus jis sugaišdavo daug laiko. Ne ką mažiau pastangų reikėjo ir savo teritorijai nuo nepriklausomų prekiautojų saugoti.

Tūlas kvailys, turėdamas šiek tiek žaliavos ir bakelį kuro, gali sumanyti savarankiškai imtis šio verslo. Laimė, dauguma mėgėjų be jokios jo pagalbos išlekia į orą drauge su savo primityviomis laboratorijomis. Beje, metamfetaminą ir gaminti yra palyginti nesunku, bet dar lengviau juo prekiauti. Kadangi jis vartojamas taip įvairiai - uostomas, rūkomas, leidžiamas ir tiesiog ryjamas, - galima rasti būdų įtikti bet kokiam vartotojui.

Tai buvo labai pelninga prekyba ir Savičius visiškai nepageidavo, kad toks diegas kaip Dankanas Hačeris kaišiotų jam pagalius į ratus.

Automobilių parduotuvės sandėlis pirmame aukšte buvo triukšmingas, atgrasus ir tvankus, palyginti su vėsia jo biuro apartamentų oaze antrame aukšte. Šias dvi vietas skyrė vos keletas metrų kelio žlegančiu liftu, bet estetiniu požiūriu tai buvo visiškai skirtingi pasauliai.

Savičius tikrai negailėjo lėšų išskirtinei prabangai. Jo darbo kėdės oda buvo minkšta kaip aksomas, stalo viršus - blizgantis ir švelnus kaip satinas. Kilimas buvo išaustas iš šilko

siūlų» brangiausias iš visų, kokius tik galima nupirkti už pinigus.

Jo sekretorius buvo homoseksualas, vardu Kėnis, kurio giminė turėjo gilias šaknis ir solidžią padėtį Savanos visuomenėje - ir, Kėnio nelaimei, ilgaamžiškumo geną. Kėnis nekantriai laukė, kol jo senyvi tėvai numirs ir paliks jam, vieninteliam savo sūnui ir turto paveldėtojui, išsiilgtą palikimą - popieriaus gamybos įmonę.

Belaukdamas savojo palikimo, jis dirbo pas Savičių, kuris buvo tamsus, paslaptingas ir žavintis, visomis prasmėmis tikra priešingybė jo nuobodiems tėvams. Amžino Kėnio lojalumo Savičius nusipelnė lėtai pasmaugdamas smurtautoją homofobą, kuris patykojo Kėnio prie gėjų baro ir sumušė jį taip, kad tas vos ne vos išsikapstė.

Jų darbiniai santykiai buvo abipusiškai naudingi. Savičius buvo įsitikinęs, kad Kėnis yra geriau nei sekretorė moteris. Moterys anksčiau ar vėliau pradėdavo siekti su juo intymių kontaktų, kurių mastas priklausydavo nuo moters asmenybės. O jo principas buvo romantikos ir verslo sritis laikyti atskirtas vieną nuo kitos.

Beje, moterys gerokai lengviau užliūliuojamos komplimentais ar net paprastu žmogišku gerumu. Policininkai ir federalinių tarnybų agentai šią moterišką silpnybę neretai išnaudoja informacijai išpešti. Kadaise jie griebėsi šios taktikos tikėdamiesi surinkti prieš jį įkalčių. Tačiau jų taktika nepasiteisino, nes sekretorė staiga paslaptingai dingo. Ji taip ir nebuvo surasta. Tą sekretorę jis pakeitė Kėniu.

Kėnis pašoko ant kojų tą pačią akimirką, kai tik Savičius peržengė savo biuro slenkstį. Nors ideali Kėnio šukuosena, kai jis linktelėdamas galvą parodė į uždarytas asmeninio Savičiaus kabineto duris, liko nesutaršyta, buvo akivaizdu, kad jis susijaudinęs.

~ Jūs turite lankytoją, kuris nepripažįsta žodžio „ne“, - beveik teatrališkai sušnibždėjo jis.

Akimirksniu pajutęs pasalos grėsmę - pirmoji mintis buvo apie Hačerį - Savičius griebėsi pistoleto, kabančio prie juosmens.

Išpešioti jo sekretoriaus antakiai baimingai išsilenkė.

- Ne, ne, ne *tai.* Jei būtų *tai*, būčiau jums paskambinęs. Aš įsitikinęs, kad išvydęs šią lankytoją jūs apsidžiaugsite.

Nūnai labiau susidomėjęs nei sunerimęs, Savičius nužingsniavo prie savo kabineto durų ir jas atidarė. Jo viešnia stovėjo atsukusi nugarą ir žvelgė pro langą. Išgirdusi jį įeinant, ji atsigręžė ir nusiėmė tamsius akinius nuo saulės, dengusius pusę jos veido.

- Eliza! Kokia netikėta ir maloni staigmena. Tu visuomet esi tikra atgaiva pavargusioms akims.

Ji nesureagavo nei į jo plačią šypseną, nei į komplimentą.

- Malonu tai girdėti, nes man reikia paslaugos.

Seržanto laipsnis detektyvui Dankanui teikė nedaug pranašumų, palyginti su kolegomis, bet vienas iš jų buvo asmeninis kabinetas siauros bendros smurtinių nusikaltimų skyriaus patalpos gale.

Eidamas pro DiDi stalą, Dankanas pasisveikino galvos linktelėjimu. Burnoje jis laikė įsikandęs spurgą, o rankoje nešėsi polistireninį kavos puodelį. Ant kitos rankos piršto kabojo sportinis švarkas, o po pažastimi buvo pakištas laikraštis. Dankanas įžengė į savo spintos dydžio kabinetėlį, bet jam dar nespėjus atsisėsti DiDi, kuri atsekė įkandin, garsiai tėškė ant jo stalo aplanką su popieriais.

- Tai Garis Rėjus Troteris.

Dankanas nebuvo vyturys. Iš tiesų rytas jam buvo nekenčiamiausia paros dalis. Jam prireikdavo nemažai laiko, kol susitaikydavo su mintimi, kad išaušo nauja diena, ir priversdavo suktis visus smagračius. DiDi, priešingai, atsikėlusi per kelias akimirkas galėdavo pasiekti savo kreiserinį greitį.

Nors naktį dirbo Leirdų namuose, ji buvo atsikėlusi jau prieš keletą valandų. Kiti smurtinių nusikaltimų skyriaus

detektyvai šį rytą atėjo į darbą išsekę ir apsunkę nuo ore tvyrančios tvankios drėgmės. O DiDi neabejotinai buvo pati gyviausia visoje komandoje ir stačiai kunkuliavo energija.

Dankanas pakėlė ranką ir po pažastimi neštas laikraštis šleptelėjo ant darbo stalo. Užkabinęs švarką ant kėdės atkaltės, jis pastatė ant stalo kavos puodelį, kuris, nors ir su kartonu, jau buvo bepradedąs kaitinti jam delną, ir atsikandęs kąsnį išsiėmė iš burnos spurgą.

- Nereikia nė „labas rytas"? - irzliai paklausė jis.

- Dotanas taip pat anksti atėjo į darbą, - pasakė DiDi, kai Dankanas klestelėjo į savo krėslą. - Jis paėmė lavono pirštų atspaudus. Garis Rėjus Troteris buvo daug kartų teistas, taigi jo bylai surasti teprireikė kelių minučių. Informacijos apie šį vaikiną yra tiek ir tiek. - Ji parodė aplanką, kuris kol kas neliestas gulėjo ant Dankano darbo stalo. - Kilęs iš Baltimorės, pastaruosius dvylika metų slampinėjo Rytų pakrantėje, laiką daugiausia leisdamas įvairiuose kalėjimuose už visokius smulkius darbelius, o prieš porą metų išdrąsėjo ir įvykdė ginkluotą apiplėšimą Mirti Biče. Prieš tris mėnesius jis buvo paleistas už įsipareigojimą reguliariai rodytis jį prižiūrinčiam pareigūnui. Tačiau pastaruosius du mėnesius tas pareigūnas apie jį nieko nežinojo.

- Šaunuolė, neblogai padirbėjai, - pasakė Dankanas.

- Pamaniau, vienas iš mūsų turi padaryti gerą pradžią, ir žinojau, kad tu nepadarysi.

- Matai, štai kodėl mums taip sekasi dirbti drauge. Aš pripažįstu tavo pranašumus.

- Tiksliau, aš pripažįstu tavo trūkumus.

Ironiškai šypsodamasis, jis atvertė bylą ir peržvelgė lentelę su pagrindiniais Troterio duomenimis.

- Man atrodo, jo drabužiai buvo nauji. Panašūs į neseniai laisvėn išėjusio kalinio.

Kol skaitė Gario Rėjaus Troterio nusikaltimų suvestinę, Dankanas spėjo suvalgyti spurgą. Nulaižęs glajų nuo pirštų

ir nuėmęs plastikinį dangtelį nuo kavos puodelio, jis atkreipė dėmesį:

- Jo kriminalinė karjera neatrodo labai įspūdinga.

- Tiesa. Todėl aš šito ir nesuprantu.

- Ko šito?

DiDi pritraukė kėdę arčiau Dankano stalo ir atsisėdo.

- Įsilaužti į Leirdų namus tokiam kaip Garis Rėjus yra bergždžias užmojis.

Dankanas gūžtelėjo pečiais.

- Galbūt jis nusprendė išeiti trenkdamas durimis.

- Cha cha.

- Man irgi būtų sunku atsispirti tokiai pagundai.

- Jis niekada iki šiol nebuvo apkaltintas įsilaužimu į namus, - pasakė DiDi.

- Tai nereiškia, kad jis neįsilaužė.

- Nereiškia, bet skaitant kriminalinę istoriją jis neatrodo itin agresyvus nusikaltėlis. Pirmąjį nusikaltimą padarė šešiolikos metų - pavogė buldozerį.

- Maniau, čia spausdinimo klaida. Ar tikrai buldozerį?

- Nuvarė jį iš remontuojamo kelio, kur buvo įsidarbinęs reguliuotoju. Žinai, tuo su oranžine liemene. Kuris nukreipia automobilius į šalį nuo kelio darbų.

- Supratau.

- Gerai. Taigi Garis Rėjus nušvilpė buldozerį ir nuvairavo jį į savo giminaičių ūkį, ten paliko stovėti atvirame ore. Kitą rytą kelio darbininkai atėję į darbą pamatė, kad dingęs buldozeris, ir paskambino policijai, tai ji...

- Atsekė vėžėmis tiesiai prie jo.

- Va! - sušuko DiDi. - Kaip galima būti tokiam kvailam?

Dankanas nusikvatojo.

- Kur jis ketino kišti tą buldozerį?

- Dabar supranti, kur aš lenkiu? Garis Rėjus nebuvo labai nuovokus. Nuo buldozerio vagystės iki įsilaužimo į namą, saugomą naujausios apsaugos sistemos, yra didžiulis šuolis.

Tiesa, signalizacija nebuvo įjungta, bet Garis Rėjus, prisiartinęs prie lango nešinas laužtuvu, šito nežinojo.

Siekdamas išprovokuoti diskusiją, Dankanas pasakė:

- Jis turėjo daug metų įgūdžiams tobulinti.

- Jei jau ištobulino tuos įgūdžius, argi nebūtų atėjęs deramai pasiruošęs? Argi nebūtų atsinešęs savo amatui reikalingų įrankių? Sakysime, Garis Rėjus tapo profesionaliu įsilaužėliu. Abejotina, bet sakykime. Profesionalu, kuris žino, kaip išjungti sudėtingas apsaugos sistemas, moka tyliai išpjauti stiklą ir, įkišęs ranką, atidaryti langą iš vidaus...

- Matyti, kad prisižiūrėjai nemažai Holivudo filmų apie įsilaužėlius ir jų žaisliukus.

- Tikriausiai, - atsakė ji. - Bet kad ir kaip būtų, kur buvo visas Gario Rėjaus technikos arsenalas? Jis atsinešė tik tą laužtuvą.

- Ir devynių milimetrų kalibro revolverį *Ruger.*

- Na, taip, ir jį. Bet nieko, kas būtų skirta spynoms atrakinti ar seifams išlaužti. Nieko, ką būtų galima panaudoti bent laužiantis į darbo stalo stalčių.

- Jų spyna paprastai būna nesudėtinga, ją galima atrakinti ir paprastu raktu. Duok man kelias sekundes ir aš atrakinsiu ją smeigtuku, - pasakė Dankanas.

- Garis neturėjo nė to. Ir dar vienas dalykas - net jei esi pats bukiausias įsilaužėlis per visą nusikaltimų istoriją, argi tau nešaus į galvą bent jau apsimauti pirštines, kad nepaliktum pirštų atspaudų?

Nė viena iš jos pastabų Dankanui nebuvo naujiena. Paryčiais grįžęs namo, jis nuoširdžiai, tačiau bergždžiai stengėsi užmigti. Jo galva buvo kimšte užkimšta chaotiškomis mintimis apie Elizos Leird pasakojimą apie įvykius, kurie pasibaigė to vyro mirtimi, ir apie akivaizdžias teisėjo pastangas įtikinti juos per daug nesigilinant priimti Elizos parodymus kaip tikrus.

Visas neįprastas aplinkybes, kurias paminėjo DiDi, jis jau buvo apmąstęs ir pats. Net dar nežinant, kad Garis Rėjus yra

nevykėlis nusikaltėlis, jo įsilaužimas atrodė prastai suplanuotas ir prastai įvykdytas. Nesėkmė buvo beveik garantuota.

Tačiau jis vis viena nesiliovė ginčytis.

- Manai, Garis Rėjus suplanavo šį įsilaužimą. - Jis pabarbeno pirštu į aplanką. - Remiantis čia pateiktais duomenimis, jis buvo narkomanas. Jau pradėdamas savarankišką gyvenimą buvo ne iš protingųjų, o vėliau tą nedaugelį sveikų savo smegenų ląstelių nuodijo draudžiamais preparatais. Įsivaizduok: jam velniškai reikia dozės, jis neturi pinigų ir pamato namą, kurio viduje tikrai yra gerų dalykėlių - dalykėlių, kuriuos galima pagrobti ir per pusvalandį paslėpti. Už krištolinę prespapjė arba sidabrinę žvakidę jis galėtų gauti bent jau vieną gerą dozę.

DiDi kiek pagalvojo, tada papurtė galvą.

- Galbūt aš ir galėčiau patikėti tokiu scenarijumi, jei įsilaužimą jis būtų įvykdęs komercinėje miesto dalyje. Sakysime, jis įsilaužia į elektronikos prekių ar panašią parduotuvę. Net jei užkauktų sirena, jam pakaktų keleto sekundžių įšokti į vidų ir išbėgti laukan su pasigrobtu brangiu daikčiuku kišenėje. Tačiau miesto pakraštyje jam nėra ką veikti. Ypač pėsčiomis. Niekas nerado automobilio, kuriuo jis būtų galėjęs čia atvažiuoti. Tai aš išsiaiškinau šį rytą, kai tik atėjau čionai. Ką jam veikti miesto pakraštyje be automobilio, kuriuo galėtų skubiai nešdintis iš nusikaltimo vietos?

- Aš apie tai taip pat šią naktį galvojau, - pripažino Dankanas. - Tas klausimas man nuo pat pradžių neduoda ramybės. Kaip jis ten pateko ir kaip ketino iš ten išsinešdinti?

- Jei jis neturėjo automobilio, iš kur ėmė tą laužtuvą? - paklausė DiDi. - Gerai pagalvojus, labai nepatogus įrankis įsilaužėliui.

Dėl didelės oro drėgmės jos plaukai buvo dar labiau susigarbanoję. Kai ji papurtė galvą, jie sušlamėjo lyg tankus šepetys.

- Ne, Dankanai, kažkas čia ne taip.

- Taigi laukiu tavo nuomonės.

Ji pasirėmė alkūnėmis į jo stalo kraštą ir pasilenkė į priekį.

- Aš manau, kad mes neturėtume už gryną pinigą imti kiekvieno angeliškosios ponios Leird žodžio.

Velniai griebtų, Dankanas ir pats taip manė.

Tačiau jam labai nesinorėjo šitaip manyti. Visą ankstyvą rytmetį jis stengėsi įtikinti save, kad Eliza Leird yra tyra kaip vienuolė, kad ji niekuomet gyvenime nekalbėjo netiesos ir net nenuslėpė tiesos.

Bet vidinis detektyvo balsas kalbėjo visiškai ką kita. Ką kita jam sakė ir magistro laipsnis. Penkiolika darbo policijoje metų jam šnabždėjo, kad kažkas čia nenuoseklu, kad teisėjo sūkurinės vonios partnerė sąmoningai kažką nutylėjo arba, dar blogiau, sukūrė kitokią istoriją, nei buvo iš tiesų.

Buvo akivaizdu, kad ir jo porininkė abejoja Elizos patikimumu, o juk DiDi net nežinojo apie tą trumpą jo pokalbį su Eliza jos namuose.

Jis stengėsi save įtikinti, kad nereikia stengtis nieko įžiūrėti, kad tai buvo neesminis pokalbis, kurį verčiau pamiršti. Tačiau, galvojant apie tarpusavyje prastai besiklijuojančias incidento aplinkybes, jo mintys vis grįždavo prie tos akimirkos, kai nuskambėjo paprastas vieno žodžio klausimas: „Nejaugi?“

Kaskart, kai tik pagalvodavo apie tą akimirką ir prisimindavo jos kimų balsą, akių išraišką, Dankanas išsyk patirdavo fizinę reakciją. Kaip ir dabar.

Policijos pareigūnui taip reaguoti į moterį, kuri nušovė žmogų, yra negeras ir pavojingas dalykas. Policininkui, kuris yra linkęs kritikuoti savo kolegas pareigūnus už panašius moralinius trūkumus ir profesinio objektyvumo stoką, tai reiškia veidmainystę.

Be kita ko, tokia fizinė reakcija yra velniškai nepatogus dalykas, kai kitoje stalo pusėje sėdi DiDi, stebi jį ir laukia jo nuomonės dėl Elizos Leird parodymų.

- Ką tu apie ją žinai? - paklausė jis kuo abejingesniu balsu. - Na, apie jos gyvenimą.

- Iš kur galėčiau žinoti apie jos gyvenimą? Vargu ar mudvi kada sukiojamės viena šalia kitos.

- Tu ją atpažinai tame apdovanojimų pobūvyje.

- Iš nuotraukų spaudoje. Jei laikraštyje skaitytum ką nors daugiau nei sporto ir kryžiažodžių puslapius, tu irgi būtum ją atpažinęs.

- Ji dažnai pakliūva į spaudą?

- O kaipgi. Ji visuomet atrodo įspūdingai, dėvi aukštosios mados drabužius, visuomet prisiglaudusi prie teisėjo. Ji tikras laimikis gerbiamajam teisėjui.

- Pažvejok šiek tiek žinių apie ją. Aš tuo tarpu nueisiu į lavoninę ir paraginsiu Dotaną, kad paskubintų Gario Rėjaus Troterio skrodimą. Kai grįšiu, išanalizuosime mano ir tavo informaciją. - Jis vienu mauku ištuštino kavos puodelį. Tada, stengdamasis neatrodyti labai susidrovėjęs, atsistojo ir ištiesė ranką prie savo švarko.

- Dankanai.

-Ką?

- Aš ką tik šį tą supratau.

Jis bijojo, kad DiDi pasakys tokią ar panašią frazę: „Aš ką tik supratau, kad tu mankštini savo linksmakotį galvodamas apie teisėjo žmoną.“

Bet ji pasakė ką kita:

- Aš ką tik supratau, kad mes abu šio incidento nelaikome savigynos aktu. Mes jį tiriame kaip kitokį atvejį, tiesa?

Jam beveik norėjosi, kad jos pasakymas būtų toks, kokio jis pirma baiminosi.

Važiuodamas automobiliu jis paskambino medicinos ekspertui ir primygtinai paprašė kuo skubiau atlikti Gario Rėjaus Troterio skrodimą. Kai Dankanas atvyko, daktaras Dotanas Bruksas jau buvo pradėjęs lavono tyrimą.

- Kol kas galiu tik konstatuoti, kad visi jo organai yra normalaus dydžio ir svorio, - per petį pasakė Dotanas, dėdamas ant svarstyklių žmogaus audinių gabalą.

Atsirėmęs į sieną, Dankanas, klausydamas Dotano šnekos, kurį laiką žiūrėjo, kaip šis dirba savo darbą. Į lavoną jis dirstelėdavo tik kartkartėmis. Ne dėl to, kad būtų vienas iš tų, kuriuos greitai supykina. Iš tiesų skrodimas jį masino dėl galimos informacijos.

Tačiau dėl šio susidomėjimo Dankanas jautė kaltę. Atrodė sau nė kiek ne geresnis nei žmonės, kurie paknopstomis sulekia į nelaimės vietą genami perversiško troškimo pamatyti gatvėje išdrabstytas žmogaus kūno dalis ir kraują.

Medicinos ekspertas baigė darbą ir atidavė asistentui kaukolę, kad uždarytų. Nusiplovęs rankas, Dotanas atėjo pas Dankaną, kuris laukė jo kabinete.

- Mirties priežastis akivaizdi, - pasakė jis, įšvokštęs pro duris. - Jo širdis buvo, galima sakyti, ištaškyta. Kulkos išėjimo žaizda didesnė nei salotų lėkštelė.

- Ar prieš man atvažiuojant pastebėjai daugiau kokių nors žaizdų, nubrozdinimų, mėlynių?

- Nori paklausti, ar jis buvo patyręs grumtynes? - Dotanas papurtė galvą. - Jo panagėse nebuvo nieko, tik paprasto purvo, o ant jo dešinės rankos aptikta parako. Vienas jo kairės kojos pirštas buvo lūžęs, seniai. Jokių chirurginių randų taip pat nepastebėjau. Jis nebuvo apipjaustytas.

- Iš kokio atstumo šauta? - paklausė Dankanas.

- Apytikriai iš penkiolikos pėdų.

- Maždaug tiek yra tarp kabineto durų ir darbo stalo. - Jis prisiminė, kad DiDi matavimo rezultatas buvo šešiolika pėdų. - Vadinasi, ponia Leird sakė tiesą.

- Matyt, taip. - Dotanas išvyniojo sumuštinį su sūdyta mėsa, kuris jo laukė ant stalo. - Suvalgysiu ankstyvus priešpiečius. Gal nori pusės?

- Ne, dėkui. Kaip manai, ar ponia Leird apie ką nors melavo?

Bruksas atsikando didelį kąsnį ir netikėtai kruopščiai nusišluostė nuo lūpų kampučių garstyčias. Kurį laiką kramtė, nurijo kąsnį, atsiraugėjo ir pasakė:

- Galbūt. O gal ir ne. Lieka klausimas, kas šovė pirmas.

- Tavo teigimu, Troteris mirė akimirksniu. Vadinasi, jis turėjo šauti pirmas.

- Vadinasi, galima manyti, kad jis buvo arba aklas, - o aklas jis nebuvo, - arba blogiausias šaulys visoje nusikaltimų istorijoje.

- Galbūt jis sąmoningai taikė aukščiau. Gal jis norėjo ją tik įbauginti įspėjamuoju šūviu.

- Galbūt, - kramtydamas ir linkčiodamas galvą pripažino Dotanas. - O galbūt ji išgąsdino jį, staiga pasirodydama tarpduryje. Troteris elgėsi refleksiškai, buvo apimtas panikos ir šovė nesitaikydamas.

- Ji jo negąsdino. Sako, kad liepė jam nešdintis. Jis tik stovėjo ir žiūrėjo į ją, paskui staiga švystelėjo ranką į viršų - kaip tik tokį žodį ji pavartojo - ir šovė.

- Hmm, - numykė medicinos ekspertas, maumodamas didelį sumuštinio kąsnį. - Jei taip, jis buvo itin nervingas - tik šitaip galima paaiškinti, kodėl jo šauta kulka pralėkė taip toli nuo jos. O galbūt, - jis nutilo ir gurkštelėjo limonado iš popierinio puodelio, ne ką mažesnio už nedidelę šiukšliadėžę, - kulka pataikė į jį kaip tik tuo metu, kai jis spaudė pistoleto gaiduką. Jo pirštas refleksiškai susitraukė ir nuspaudė gaiduką jam aukštielninkam griūvant ant grindų. - Dotanas nurijo kąsnį. - Dabar, kai apie tai pagalvojau, man atrodo, kad šitaip griūvant kulka ir turėjo pataikyti į sieną maždaug ten.

Jis pamėgino parodyti, kaip tai galėjo vykti, apsimesdamas, kad griūva atgal, o smiliumi vaizduodamas pistoleto vamzdį. Jam svyrant atgal, menamo pistoleto vamzdis nukrypo į sieną palei pat lubas, aukštai virš Dankano galvos.

- Ar taip galėjo atsitikti? - paklausė Dankanas. - Ar toks refleksas galimas, kai tavo širdis ištaškoma į skutus?

Bruksas susigrūdo į burną sumuštinio likučius.

- Aš esu matęs mirtinų šautinių žaizdų, gautų dar keistesnėmis aplinkybėmis. Nė nepatikėtum, kokios iš pažiūros neįmanomos gali būti aplinkybės.

- Tai ką nori man pasakyti?

- Noriu pasakyti, detektyve, kad gali atsitikti bet kas. Bet, mano laimei, nustatyti, kas atsitiko iš tikrųjų, yra ne mano, o tavo darbas.

- Aš juos nuvedžiau į oranžeriją, ponia Leird.

- Puiku.

Ponia Beri, užlipusi į viršų, pranešė Elizai, kad atėjo tie patys detektyvai, kurie buvo jų namuose praėjusią naktį, ir pageidauja susitikti su ja.

- Gal galėtumėte atnešti gaiviųjų gėrimų? Dietinės kolos ir šaltosios arbatos.

Rūsčioji šeimininkė linktelėjo.

- Ar pranešti jiems, kad tuoj ateisite?

- Taip.

Eliza uždarė miegamojo duris, kurį laiką pastovėjo, svarstydama, kokius klausimus detektyvai galėtų jai užduoti šiandien. Ar jie nepatikėjo tuo, ką ji sakė praėjusią naktį? Jei būtų patikėję, šiandien nebūtų vėl atėję pas ją, juk taip? Detektyvas Hačeris minėjo, kad mato palaidų siūlų. Tai gali reikšti, kad Hačeris įžvelgia tam tikrų nenuoseklumų ir smulkių viena kitai prieštaraujančių detalių. Arba tie palaidi siūlai gali būti sušvelnintas esminių prieštaravimų apibūdinimas. Ji baiminosi pastarojo varianto.

Ši baimė paskatino ją šįryt susitikti su Savičiumi. Tai buvo rizikingas žingsnis, bet Eliza norėjo su juo susisiekti kuo greičiau, o paskambinti telefonu buvo dar rizikingiau nei nuvažiuoti pas jį į darbą. Ji nebuvo tikra, kad pokalbių jos namų telefonu nesiklausoma, o mobiliojo telefono skambučiai juk irgi gali būti sekami.

Katas atsikėlė įprastu laiku ir tyliai apsirengė ruošdamasis eiti į darbą. Eliza apsimetė mieganti, kol jis paliko miegamąjį. Vos tik jo automobilis pasuko į gatvę, ji paskubomis apsirengė ir taip pat išvažiavo iš namų, tikėdamasi sutvarkyti reikalus ir grįžti dar prieš poniai Beri ateinant į darbą.

Kurį laiką atidžiai žiūrėjusi į užpakalinio vaizdo veidrodėlį, Eliza įsitikino, kad niekas jos neseka. Nors ir skubėjo, ji stengėsi laikytis greičio apribojimų, nenorėdama būti sustabdyta ir gauti policijos nuobaudą, dėl kurios tektų aiškintis Katui.

Namo Eliza spėjo parvažiuoti likus keletui minučių iki atvykstant namų tvarkytojai; grįžusi ji visą laiką buvo savo miegamajame vaikštinėdama, begalę kartų permąstė praėjusios nakties įvykius ir mėgino nuspręsti, kaip reikėtų elgtis toliau.

Dabar apačioje jos laukė detektyvė Bouen ir Dankanas Hačeris. Ji baiminosi būsimo pokalbio, bet tolesnis delsimas kaip tik atrodytų įtartinas. Eliza nužingsniavo prie miegamojo stalelio, susirišo plaukus, pagalvojo, gal reikėtų persirengti, bet nusprendė, kad nėra ko gaišti. Tada paėmė į rankas lūpų dažų tūtelę, bet ir jais nusprendė nesinaudoti. Detektyvė Bouen tokią tuštybę gali palaikyti amoralia, kaip ir Dankanas Hačeris.

Ką jis apie mane galvoja, svarstė Eliza. Ką jis iš tikrųjų apie mane galvoja?

Keletą brangių sekundžių ji mąstė apie tai, paskui, prieš atsiplėšdama nuo šių minčių ir išeidama iš kambario, atliko dar vieną dalyką.

Oranžerija buvo stiklu dengta terasos dalis, išklota Pensilvanijos mėlynojo akmens plokštėmis ir apstatyta pintais baldais su gėlėtomis pagalvėlėmis. Ponia Beri augalams buvo malonesnė nei žmonėms. Paparčiai, palmės ir kiti vazoniniai atogrąžų augalai jos prižiūrimi vešėjo.

Kai Eliza įėjo į kambarį, DiDi Bouen sėdėjo krėsle, atsuktame į duris. Dankanas stovėjo prie stiklo sienos ir žvelgė į terasą ir baseiną, atrodo, susidomėjęs fontanu jo viduryje.

Detektyvė Bouen pasirodžius Elizai atsistojo.

- Laba diena, ponia Leird. Atsiprašome, kad atvykome nepranešę. Gal šis metas jums nepatogus?

- Kodėl gi, patogus.

Išgirdęs jos pavardę, Dankanas nusigręžė nuo lango. Eliza dirstelėjo į jį, perėjo į kambarį ir prisiartino prie detektyvės Bouen.

- Netrukus ateis ponia Beri ir atneš šio to atsigaivinti, - pasakė ji, mostu parodydama detektyvei Bouen sėstis į krėslą, o pati atsisėdo į kitą, atsuktą į šį.

- Būtų puiku. Lauke taip karšta.

- Iš tiesų.

Išsėmus oro temą, įsivyravo nejauki tyla. Eliza žinojo, kad Dankanas, tebestovėdamas prie lango, stebi ją. Tačiau atsispyrė norui pažvelgti jo pusėn.

Galiausiai prabilo Bouen:

- Mes turime jums dar keletą klausimų.

- Praėjusią naktį išeidami užsiminėte, kad jų dar turėsite.

- Tiesiog norime pasitikslinti keletą dalykų.

- Suprantu.

- Ar per naktį neprisiminėte dar ko nors, ko mums nepaminėjote? Galbūt kas nors buvo iškritę jums iš atminties?

-Ne.

- Taip neretai atsitinka stresą keliančiose situacijose, - pasakė pareigūnė ir nusišypsojo jai. - Kartais žmonės skambina man vidury nakties, staiga prisiminę kokią nors detalę.

- Aš jums papasakojau viską, ką tuomet prisiminiau, lygiai taip prisimenu tai ir dabar.

Tylus stiklinių indų skimbčiojimas pranešė, kad artėja padėklas su ratukais. Netrukus ponia Beri įstūmė jį į vidų.

~ Ponia Leird, ar supilstyti į taures?

Jos balsas buvo toks pat ledinis kaip ir rasos lašai, susidarę ant ledukų kibirėlio. Eliza nelabai suprato, ar pasibjaurėjimą namų tvarkytojai kelia svečiai, ar ji pati. Tikriausiai ir viena, ir antra.

- Ne, dėkui. - Pasinaudodama proga pasijudinti ir dingti iš po detektyvų mikroskopo, ji atsistojo ir priėjo prie vežimėlio. - Detektyve Bouen, tikriausiai jūs pageidautumėte dietinės kolos?

- Būtų puiku.

Eliza pripylė kolos į stiklinę su ledukais ir nunešė detektyvei. Ji paėmė stiklinę su nerūpestinga šypsena, kuri išsyk sukėlė nepasitikėjimą. Tada Eliza atsigręžė ir pažvelgė į Dankaną Hačerį. Jo akys tebebuvo prikaustytos prie jos. Nemirksinčios. Įdėmios.

- Ko pageidautumėte jūs?

Jis pažvelgė į padėklą.

- Ar čia arbata?

- Taip, bet saldinta. Ponia Beri įsitikinusi, kad cukrus yra būtinas arbatos komponentas.

- Mano mama irgi niekuomet neruošia arbatos be cukraus. Saldinta arbata yra puiku.

Jo šypsena buvo tokia pat nerūpestinga kaip DiDi Bouen, bet Elizai ji sukėlė dar didesnį nepasitikėjimą. Akimis jis nė kiek nesišypsojo.

Jai dingtelėjo, ar tik sprendimas, kurį ji priėmė prieš nulipdama žemyn, nėra kvailas.

Tačiau, žinoma, dar kvailiau būtų nieko nedaryti.

Ji pripylė Dankanui Hačeriui stiklinę šaltosios arbatos ir jau buvo beduodanti jam, bet į kambarį staiga įžengė Katas.

- Tikriausiai aš per klaidą negavau kvietimo.

6 skyrius

- O gal jūs tik atsitiktinai buvote netoliese ir nusprendėte užsukti? - jau kur kas stačiokiškesniu tonu pridūrė teisėjas.

Taip, žinoma, jis piktas, pagalvojo DiDi. Dankanas taip ir sakė, kad jis supyks, jei tik sužinos, kad jie kalbasi su jo žmona - arba bando kalbėtis - jam nesant. Žinoma, jie turi tokią teisę, bet buvo sutarę, kiek tik įmanoma, vengti braukyti teisėjui prieš plauką.

Ponia Beri, namų tvarkytoja, tikriausiai paskambino teisėjui vos jiems atvykus, galbūt net prieš lipdama aukštyn pasakyti Elizai. Buvo akivaizdu, kad visi namų tvarkytojos lojalumo ištekliai skirti teisėjui, o poniai sentimentų ji jaučia labai mažai.

Eliza pasiūlė savo vyrui stiklinę arbatos.

- Ne, dėkui. - Katas pabučiavo ją į lūpas, atsitraukė ir paglostė jai skruostą. - Kaip tu laikaisi?

- Puikiai.

- Dar neatsitokėjai?

- Tikriausiai dar kurį laiką būsiu sukrėsta.

- Suprantama.

Jis pasisodino ją ant minkštasuolio, kurio pločio vargiai užteko sutilpti jiems abiem, uždėjo jos plaštaką sau ant kelio ir pridengė ją savąja.

- Ką jūs norėtumėte sužinoti?

DiDi pastebėjo, kaip išsišovė Dankano žandikaulių raumenys.

- Aš norėčiau sužinoti, ar prieš mums pradedant apklausą jūs norėtumėte pasikviesti advokatą. Mes su malonumu palauktume, kol jis atvyktų.

- Šitai mums nebūtina, - sausai atsakė teisėjas. - Bet pasirodymas čionai iš anksto nepranešus buvo pigus triukas ir, atvirai kalbant, nevertas jūsų, detektyve Hačeri.

- Nuoširdžiai atsiprašau jūsų ir ponios Leird. - Dankanas atsisėdo ant pinto krėslo, atgręžto į šeimininkų porą. - Žmogus, praėjusią naktį nušautas jūsų kabinete, buvo vardu Garis Rėjus Troteris.

Kaip ir Dankanas, DiDi atidžiai stebėjo jų veidus, tikėdamasi išvysti kokių nors atpažinimo ženklų. Tačiau nė kibirkštėlė nežybtelėjo nei piktame teisėjo žvilgsnyje, nei vaiskiose žaliose Elizos Leird akyse.

Teisėjas pažvelgė į savo žmoną. Supratusi jo nebylų klausimą, ji papurtė galvą. Vėl pažvelgęs į juos, jis pasakė:

- Mes jo nepažįstame. Man atrodo, aiškiai davėme jums suprasti praėjusią naktį.

- Tikėjomės, kad pavardė pajudins gilesnius jūsų atminties klodus, primins jums...

- Tikrai ne, detektyve Bouen, - nutraukė ją teisėjas.

- Per jūsų teismo rūmus perėjo daugybė žmonių, - pasakė Dankanas. - Troteris buvo daug kartų teistas. Galimas daiktas, jis stovėjo prieš jus teisiamųjų suole.

- Aš tai atsiminčiau.

- Jūs atsimenate kiekvieną žmogų, susijusį su kiekviena byla, kurią jums kada nors teko nagrinėti? - nusistebėjo DiDi. - Tai bent. Įspūdinga.

Teisėjas mestelėjo į ją dar vieną piktą ir nekantrų žvilgsnį, tada kreipėsi į Dankaną:

- Jis buvo daug kartų teistas? Tai apie ką čia dar kalbėti? Tas Troteris įsibrovė į mano namus ir šovė į mano žmoną,

priversdamas ją ginti savo gyvybę. Ačiū Dievui, ji buvo taiklesnė nei jis. Jis mirė, ji liko gyva. Nesitikėkite, kad aš pradėsiu dėl šito verkti.

- Tikrai nesitikiu.

Teisėjas išleido lėtą, gilų atodūsį, tarytum stengdamasis kaip nors nusiraminti.

- Jei taip, aš nelabai suprantu, kodėl jūs šiandien sėdite čionai. Kodėl manote, kad būtina versti Elizą vėl išgyventi tą baisų nutikimą?

- Yra tam tikrų neaiškumų, kuriuos turime išsiaiškinti prieš nutraukdami šią bylą, - pasakė DiDi.

- Praėjusią naktį Eliza pasakė jums viską, ką turėjo pasakyti. Kaip teisėjas, kuris daugelį metų klausėsi parodymų teismo rūmuose, galiu nuoširdžiai pasakyti, kad jos liudijimas apie įvykį buvo nuoseklus ir išsamus.

- Aš sutinku, ir mes vertiname jos bendradarbiavimą su mumis praėjusią naktį, - pasakė DiDi, šypsodamasi abiem šių namų šeimininkams. - Nustatę žuvusiojo tapatybę gavome atsakymus į keletą reikšmingų klausimų, bet, deja, iškilo naujų.

- Kokių?

DiDi tyliai nusijuokė.

- Ką gi, teisėjau, jis nebuvo labai profesionalus įsilaužėlis. Galima sakyti, buvo tikras nevykėlis, elgėsi visai ne taip, kaip elgiasi tikri nusikaltėliai.

- Na ir kas?

- Taigi mudu su detektyvu Hačeriu nesuprantame, kodėl apiplėšti jis išsirinko būtent jūsų namus.

- Neturiu supratimo.

- Ir mes neturime, - sausai atsakė DiDi. - Troterio kriminalinė istorija siekia paauglystę. Daugiausia vagystės. Tačiau jis buvo tikras žioplys. Pavyzdžiui, kartą užėjo į degalinę apsiginklavęs pagaliu, panašiu į pistoletą, ir pareikalavo pinigų iš kasos. Tačiau už degalus, kurių prisipylė į automobilį bėg-

damas iš nusikaltimo vietos, jis sumokėjo savo sesers kredito kortele.

Teisėjas gudriai nusišypsojo.

- Manau, dabar aišku, kodėl šis įsilaužimas jam nepavyko.

- Tikrai! - trumpai nusikvatojusi šūktelėjo DiDi. - Beje, jis net neturėjo pirštinių ir jokių įsilaužti reikalingų įrankių. Įsivaizduojate? Ir jums padam tai turėtų atrodyti keista, ar ne tiesa?

-Kas?

Šypsena DiDi lūpose prapuolė.

- Kokį velnią Garis Rėjus Troteris galėjo daryti jūsų kabinete?

Po keleto slogios tylos akimirkų teisėjas tarė:

- Aš težinau vieną dalyką, kurį jis padarė. Jis mėgino nužudyti mano žmoną.

Dankanas nepraleido šios pastabos pro ausis.

- Tai yra dar vienas dalykas, kurį mes turime išsiaiškinti, ponia Leird.

- Ką čia reikia išsiaiškinti? - paklausė teisėjas.

- Ar jūs visiškai įsitikinusi, kad Troteris šovė pirmas?

- Be abejo, ji tuo įsitikinusi.

- Aš klausiau jos, teisėjau.

- Tai tiesiog nežmoniškas mano žmonos kankinimas.

- O aš turiu atlikti savo darbą, - atšovė Dankanas. - Taigi ir užduoti jai tam tikrus sunkius klausimus. Jei manote negalįs jų pakelti, teisėjau, jūs esate laisvas išeiti.

Eliza pakėlė ranką, neleisdama teisėjui pasakyti to, ką jis ketino ištarti reaguodamas į piktą Dankano repliką.

- Prašau, Katai. Aš pati noriu atsakinėti į jų klausimus. Nenoriu, kad kiltų abejonių dėl to, kas atsitiko.

Nors ji kreipėsi į savo vyrą vardu, DiDi pastebėjo, kad jos žalių akių žvilgsnis liko įsmeigtas Dankanui į veidą, taip pat ir jo akys nenukrypo nuo jos.

- Kaip jau minėjau praėjusią naktį, - pasakė ji, - kai per klaidą uždegiau šviesą ne kabinete, o vestibiulyje...

- Atleiskite. Ar neprieštarautumėte, jei apie tai pasikalbėtume toje vietoje, kur tai įvyko?

- Kabinete?

- Jei jums tai nepasirodys pernelyg įžūlu.

- Elizai bus labai sunku vėl eiti į tą kambarį, juk jis dar neišvalytas ir iš jo nepašalinta visa, kas primena praėjusios nakties įvykius, - pasakė teisėjas.

- Aš suprantu, kad tai nebus lengva, - pripažino Dankanas, bet pageidavimo neatšaukė.

Teisėjas pažvelgė į žmoną.

- Eliza?

- Aš noriu kuo galėdama padėti tyrimui.

Visi keturi išėjo į vestibiulį. Dankanas prisiartino prie įspūdingo masyvaus stalo. Po marmuriniu jo paviršiumi buvo plonas stalčius per visą stalo plotį.

- Jūs paėmėt pistoletą iš šio stalčiaus?

- Taip. Iš sandėliuko aš išėjau pro štai šitas duris, - atsakė ji, rodydama ranka į duris. - Čia akimirką stabtelėjau. Nieko negirdėjau, bet, kaip sakiau praėjusią naktį, jaučiau, kad kabinete kažkas yra. Paskui nuėjau prie stalo ir pasiėmiau pistoletą.

Dankanas palietė pirštu vieną stalčiaus rankenėlę.

- Ar šis veiksmas sukėlė kokį nors garsą?

- Vargu. Stengiausi nesukelti jokio triukšmo.

- Ar uždarėte stalčių?

- Aš... Neprisimenu, - neryžtingai pasakė ji. - Gal neuždariau.

~ Ne, ji jo neuždarė, - pasakė teisėjas. - Stalčius tebebuvo atitrauktas, kai atvyko pirmieji du policininkai, reaguodami į mūsų pagalbos skambutį.

DiDi pagalvojo, kad reikės būtinai perskaityti pareigūnų Bil ir Kroftono apklausos medžiagą.

- Taigi nuo stalo jūs ėjote prie kabineto durų, - vėl prabilo Dankanas.

- Taip.

- Ar avėjote šlepetes?

- Ne, buvau basa.

- Kaip manote, ar Troteris girdėjo jus besiartinant? - paklausė Dankanas. - O gal jis nė neįtarė, jog esate čionai ir žinote apie jo buvimą kabinete, kol vestibiulyje neužsidegė šviesa?

- Jei jis būtų girdėjęs mane besiartinant prie kabineto durų, kodėl tiesiog neišsirepečkojo lauk pro langą?

- Tai būtų buvęs kitas mano klausimas, - nuoširdžiai šypsodamasis pasakė Dankanas.

- Uždegdama šviesą aš tikriausiai jį labai išgąsdinau, - pasakė Eliza. - Išvydęs šviesą, jis sustingo vietoje.

- Tie jungikliai čia? - Dankanas nuspaudė vieną ir įsižiebė bendrojo apšvietimo lempa kabinete. Paspaudus kitą jungiklį, užsidegė vestibiulyje tiesiai virš jų galvų kybantis sietynas. Jis dirstelėjo į sietyną, paskui į kabinetą. - DiDi, ar galėtum pavaidinti Troterį? Nueik ir atsistok už stalo.

DiDi atplėšė nusikaltimo vietą ženklinančią ir įeiti draudžiančią juostą, kuria kryžmai buvo užklijuota pravirų durų anga, tada įėjo į kabinetą ir atsistojo už stalo.

Dankanas paklausė:

- Ar jis stovėjo maždaug toje vietoje?

Eliza atsakė nežymiu linktelėjimu.

- Ką jis darė, ponia Leird?

- Nieko. Tiesiog stovėjo tenai ir žiūrėjo į mane. Panašiai kaip elnias, tiesiai priešais save tamsoje pamatęs automobilį įjungtais žibintais.

- Ar jis nebuvo pasilenkęs virš stalo, tarytum mėgintų atrakinti stalo stalčių?

- Mano akims prireikė keleto akimirksnių priprasti prie šviesos. Gal jis ir buvo pasilenkęs prie stalčiaus, aš nežinau. Pirmasis vaizdas, kurį prisimenu, buvo toks - jis stovi štai ten anapus stalo ir nejudėdamas žiūri į mane.

_ pĮm. - Dankanas pažvelgė į DiDi, stovinčią už stalo vietoj Gario Troterio. - Ir ką jis pasakė? - paklausė, vėl atsigręždamas į Elizą.

Ji nesutriko ir nesusvyravo.

- Nieko nepasakė, detektyve Hačeri. Aš jums jau sakiau praėjusią naktį.

Dankanas lėtai linktelėjo.

- Teisingai. Sakėte. Bet jūs pati jam kažką pasakėte, tiesa? Liepėte nešdintis.

- Taip.

- Ar jis bent kiek pajudėjo lango link?

- Ne. Jis nė kiek nejudėjo, tik pakėlė ranką. Staiga. Tarytum iš viršaus būtų trūktelėta virvutė, pririšta jam prie alkūnės.

- Štai šitaip? - pademonstravo judesį DiDi.

- Panašiai, taip. Ir man dar nespėjus suvokti, kad jis turi pistoletą, šovė.

Ji priglaudė plaštaką sau prie gerklės, tarytum staiga jai būtų tapę sunku alsuoti.

Teisėjas prisiartino prie žmonos ir apkabino ją per juosmenį.

Dankanas paklausė:

- Ponia Leird, ar gali būti, kad šūvį jis paleido tik norėdamas jus išgąsdinti?

- Manau, galėjo būti ir taip.

- Ar jautėte mirtiną pavojų?

- Taip, suvokiau mirtiną pavojų. Viskas įvyko labai greitai.

- Bet ne taip greitai, kad neturėtumėte laiko suvokti, jog jums iškilo mirtinas pavojus.

~ Nejaugi tai nėra savaime suprantamas dalykas, detektyve? - pastebimai suirzęs paklausė teisėjas. - Jei žmogus, kuris įsibrovė į tavo namus, šauna iš pistoleto, tegu ir labai netaikliai, argi nelogiška manyti, kad tavo gyvybei gresia pavojus, ir elgtis atitinkamai?

~ Tai atrodo logiška, taip, - patvirtino DiDi. - Bet daktaras Bfuksas paminėjo dar vieną galimybę, kurią verta apsvarstyti.

Jo nuomone, galbūt Troteris šovė iš pistoleto jau griūdamas aukštielninkas, gal jo pirštas tiesiog mėšlungiškai nuspaudė gaiduką. Tada būtų aišku, kodėl jis šovė taip netaikliai.

- Bet tokiu atveju jūs turėjote į jį šauti pirma, - pasakė Dankanas, atidžiai stebėdamas Elizą.

- Bet ji šito nepadarė, - įsikišo teisėjas. - Ji jums tai jau kartojo kokį tuziną kartų. Kodėl jūs nesiliaujate kamantinėję vis apie tą patį?

Dankanas atplėšė akis nuo įtampos sukaustyto Elizos Leird veido ir pažvelgė į teisėją.

- Todėl, kad aš turiu turėti aiškų supratimą, kas įvyko. Man ir pačiam nėra malonu uždavinėti poniai Leird šiuos klausimus. Bet šį rytą aš dalyvavau atliekant Gario Rėjaus Troterio palaikų skrodimą. Manau, turiu pareigą jam, nesvarbu, plėšikas jis ar ne, išsiaiškinti, kodėl ir kaip jis baigė savo gyvenimą anapus šio stalo. Jūs esate valstybės tarnautojas, teisėjau. Esate viešai įsipareigojęs siekti teisingumo. Taip pat ir aš. Kartais tie įsipareigojimai anaiptol nėra malonūs. Galima sakyti, dažniausiai labai nemalonūs. - Jis vėl pasisuko į Elizą. - Taigi ar jūs esate visiškai tikra, kad Troteris šovė į jus pirmas?

- Visiškai.

- Na, štai. Šiuo klausimu viskas. - Po šių teisėjo žodžių stojo slogi tyla. Galiausiai jis pasakė: - Aš žaviuosi jūsų pareigingumu, detektyve Hačeri. Ir gerbiu jūsų tiesos siekimą. Mudu su Eliza padarėme viską, ką galėjome, kad palengvintume jūsų nemalonias pareigas. Nejau nemanote, kad mes taip pat norėtume suprasti, kas praėjusią naktį čionai atsitiko? Mes to norėtume galbūt dar labiau nei jūs ir detektyvė Bouen. Bendraudama su jumis, Eliza buvo tiek atvira, kiek tik įmanoma. Ar dabar jums jau priimtina mintis, kad tai buvo nevykęs įsilaužimas?

Dankanas paliko šį klausimą kyboti ore kokias penkiolika sekundžių, galiausiai atsakė:

- Taip, aš linkęs tuo tikėti.

Nė velnio aš tuo netikiu, pagalvojo DiDi.

Teisėjas tarė:

- Gerai. Tada, jei jau viskas, tikiuosi, jūs mums atleisite...

Jis atsistojo, ketindamas palydėti juos iki durų, bet jam už akių užbėgo Eliza.

- Aš norėčiau žinoti... - Jos balsas užlūžo. Ji nurijo seiles ir vėl prabilo: - Aš norėčiau žinoti, ar Troteris turėjo šeimą. Žmoną, vaikų?

- Ne, - atsakė Dankanas. - Jo artimiausias giminaitis yra dėdė, gyvenantis Merilande.

- Džiaugiuosi dėl to. Man būtų buvę labai sunku žinoti, kad liko jo artimųjų.

- Ar galėčiau jus palydėti iki durų?

Teisėjas žengė vestibiuliu durų link, tikėdamasis, kad jie seks iš paskos.

DiDi išėjo iš už stalo. Jai beeinant pro šalį, Eliza ištiesė ranką.

- Detektyve Bouen, noriu pakartoti, ką sakė mano vyras. Puikiai suprantu, kad jūs tiesiog atliekate savo darbą.

Nustebinta šio jos žingsnio, DiDi mėgino paskubomis sugalvoti kokį nors aptakų atsakymą, tinkamą abiem atvejais - ar Elizos žodžiai būtų nuoširdūs, ar ne.

- Manau, ir jums nelengva.

- Nelengva, bet jei prisiminsiu ką nors, ko dar nesakiusi, pažadu jums paskambinti.

- Tai mums būtų labai naudinga.

- Ar turite savo vizitinę kortelę?

- Prašom.

Dankanas iš marškinių kišenės ištraukė savo vizitinę kortelę ir padavė jai.

- Ačiū, detektyve Hačeri.

Imdama kortelę, ji paspaudė ranką ir Dankanui.

* * *

DiDi buvo energinga kaip oranžiniai pūkuoti šunyčiai, primenantys pudros pūkučius. Vieną tokį turėjo buvusi Dankano širdies draugė. Tas prakeiktas daiktas be paliovos kiauksėdavo. Tai buvo pats energingiausias padaras, kokį tik Dankanas kada nors buvo matęs. Iki šiol. Atrodė, kad DiDi tuoj išsiners iš odos.

- Ji kažką slepia, Dankanai. Aš žinau. Turiu tokią nuojautą.

DiDi nuojauta retai klysdavo. Tačiau šįkart jam norėjosi, kad ji būtų neteisi. Jam norėjosi kuo greičiau baigti šios bylos tyrimą ir neužsitraukti teisėjo nemalonės. Dankanas niekuomet nebuvo didelis teisėjo Kato Leirdo gerbėjas, nes manė, kad jis yra linkęs į dviveidiškumą. Vieną dieną griežtas kovotojas su nusikalstamumu ir nusikaltėliais, kitą dieną - uolus jų pilietinių teisių gynėjas. Atrodo, jo nuomonė glaudžiai susieta su viešosios nuomonės pokyčiais; atrodo, jis linkęs laikytis tos akimirkos daugumos principo.

Dankanas negalėjo žavėtis žmogumi, kuriam būti populiariam svarbiau nei nuteisti nusikaltėlį, bet jis negalėjo nesutikti su mintimi, kad, norėdamas laimėti rinkimus, teisėjas turi paisyti ir politikos principų. Ir jam tikrai nesinorėjo būti aukštesniojo teismo teisėjo priešu. O tokiu priešu jis tikrai taps, jei ir toliau nesiliaus drumstęs ramybės jo žmonai remdamasis savo porininkės nuojauta.

Deja, jo paties nuojauta buvo lygiai tokia pat kaip ir DiDi. Ir ypač ji sustiprėjo po paskutinio pokalbio.

Jis staigiai pasuko vairą į dešinę ir kirto dvi eismo juostas, nekreipdamas dėmesio į įnirtingus automobilių signalus ir vairuotojų prakeiksmus. DiDi, sėdinti keleivio sėdynėje šalia jo, stvėrėsi už saugos diržo.

- Ką tu darai?

- Noriu gerti.

Automobilis su trenksmu užšokęs ant šaligatvio krašto vos neatsitrenkė į *McDonald's* restorano vartų stulpą.

_ Tu gėrei saldintos šaltosios arbatos. „Ponia Beri įsitikinusi, kad cukrus yra būtinas arbatos komponentas", - ironiškai pasakė ji, demonstratyviai suplazdenusi blakstienomis ir parodijuodama Elizos Leird kalbėjimo manierą.

- Man buvo patiekta šaltosios arbatos. Aš jos negėriau, geje, o tu ar tik nepadauginai kofeino? Neatrodo, kad tau jo trūktų, - pridūrė jis sau panosėje lenkdamasis prie mikrofono ir ketindamas pateikti užsakymą.

- Gal mums vertėtų grįžti ir pasikalbėti su kai kuriais kaimynais? - paklausė DiDi.

- Ką gero tai duotų? Jie jau išklausinėti. Nė pas vieną pastaruoju metu nebuvo įsilaužta. Niekas nematė Gario Rėjaus Troterio slampinėjančio aplinkui. Niekas praėjusią naktį negirdėjo nieko neįprasto.

- Gal ponia Leird pati atidarė duris ir pakvietė jį užeiti.

- Na, tai jau tikrai perdėta, DiDi.

Prie langelio paėmęs užsakytus gėrimus, jis išvairavo į gatvę ir bemat vos neatsitrenkė į furgono, kuriuo važiavo tipiška vidurinės klasės moteris su vaikais, užpakalinį buferį.

- Kas šiandien visiems pasidarė? - paklausė jis lenkdamas tą furgoną. - Žmonės vairuoja lyg per plikšalą.

- O kur tu pats taip skubi? - paklausė DiDi.

Jis vėl skriste perskrido į kitą eismo juostą ir aplenkė lėtai važiuojantį parapinės mokyklos autobusėlį.

- Niekur aš neskubu. Tik nepakenčiu tokio vėžliško šliaužimo.

Nekreipdama dėmesio į jo bambėjimą, DiDi svarstė toliau:

~ Ką gi, gal ji ir neįsileido Troterio į namus kaip svečio, bet vis dėlto kažkas čia ne taip.

- Pabūsiu įkyrus. Kodėl gi?

~ Apskritai...

~ Nekalbėk apskritai. Kalbėk konkrečiai.

~ Gerai. Man atrodo, kad ji įtartinai reagavo, kai tu pasakei, kad galėjo paspausti gaiduką anksčiau nei Troteris. Jos Veidas pastebimai išbalo.

Jis negalėjo nuneigti, kad tą Elizos veido pasikeitimą išties galima apibūdinti ir taip.

- Aš ją gana stipriai mygau. Bet ji laikėsi savo.

- Kaip dauguma gerų melagių.

- Manai, ji meluoja?

- Gal ir nemeluoja, - atsakė DiDi. - Tik nesako tiesos, visos tiesos ir nieko daugiau, tik tiesos.

- Tu vėl kalbi apskritai. Pateik kokį nors pavyzdį.

- Nežinau pavyzdžio. Nieko konkretaus negaliu pasakyti, - atkirto ji, taip pat jau suirzusi. - Tiesiog elgiasi ne taip, kaip elgtųsi moteris, praėjusią naktį nužudžiusi vėplą įsilaužėlį.

- Ji nežinojo, kad jis vėpla. Garis Rėjus Troteris stovėdamas jos namuose tamsoje, atkišęs į ją pistoletą, neatrodė panašus į žioplį. Manai, ji pirma turėjo perskaityti jo gyvenimo aprašymą, tik tada jį nudėti?

Už sarkazmą Dankanas sulaukė rūstaus DiDi žvilgsnio.

- Be to, jai užteko sąžinės paklausti, ar Troteris turėjo šeimą, - pabrėžė jis. - Ji susirūpino, ar nepaliko vaikų našlaičių.

- Pripažįstu, kad tai buvo puikus manevras.

-- Kodėl manai, kad tai buvo manevras?

- O kodėl tu ją gini?

- Neginu.

- Man tikrai atrodo, kad gini.

- O man atrodo, kad tu ją puoli. Manai, viskas, ką ji sako ir daro, yra apgaulinga.

- Ne viskas. Pavyzdžiui, aš tikiu, kad ji buvo basa.

Šį kartą ji sulaukė aštraus žvilgsnio.

- Aš tenoriu pasakyti štai ką, - toliau kalbėjo DiDi. - Esu tikra, kad tas gražus klausimas apie Troterio šeimą buvo skirtas tau pamaloninti.

- Man?

- Nagi, neapsimetinėk kvaileliu, Dankanai. Atsibusk. Ji atsakinėja į mano klausimus, bet kai tik nori ką nors pabrėžti, kad ir savo sąžiningumą, žiūri į tave.

- Tau vaidenasi.

_ Kurgi ne. Ta dama puikiai žino, kurią riekės pusę pasviestuoti.

- Ką nori pasakyti?

- Tu gi vyras.

- Tai visai nesusiję su mūsų pokalbio tema.

- Tiesa, - atsakė DiDi tuo ironišku tonu, kuriuo prašnekdavo, kai Dankanas gindavosi mokantis skambinti pianinu. Keletą akimirkų ji įtemptai galvojo šiaudeliu maišydama ledukus. - Žinai ką? Man atrodo, teisėją taip pat kamuoja įtarimų demonai.

- Dabar aš jau žinau, kad tu matai tai, ko nėra, - pasakė Dankanas. - Jis nesitraukia nuo jos nė per žingsnį, elgiasi su žmona taip, tarsi ji būtų iš porceliano.

- Taip, tiesa. Jis ją saugo. Beveik kaip nujausdamas, kad jai reikia jo globos.

- Jis jos vyras.

- Jis ir teisėjas, kuris, kaip pats šiandien mums priminė, teismo rūmuose begalę kartų klausėsi su priesaika duodamų parodymų. Jos parodymus jis apibūdino kaip išsamius. Bet galima neabejoti, kad jis puikiai geba atskirti melą nuo tiesos. Be to, jis pasišiaušė, kai paminėjome Dotano prielaidą, kad nušautas Troteris galėjo griūdamas nevalingai nuspausti gaiduką. Teisėjas Leirdas atmetė šią prielaidą be tolesnių paaiškinimų ar svarstymų. Jo žmona pirma nešovė. Taškas. Viskas. - DiDi nutilo ir įkvėpė. - Dėl to aš ir manau, kad pats gerbiamasis teisėjas abejoja savo žmonos parodymais.

Jie atvyko prie vadinamųjų kareivinių. Dankanas pastatė automobilį aikštelėje, bet nei jis, nei DiDi nesiskubino lipti lauk. Jis pasilenkė į priekį sukryžiuotas rankas uždėjęs ant vairo ir pro priekinį stiklą užsižiūrėjo į civilius ir policininkus, vaikštančius pro pagrindines policijos būstinės duris Haberšamo gatvėje.

Dankanas juto įsmeigtą DiDi žingsnį, bet leido jai pirmai nutraukti nejaukią tylą.

- Klausyk, Dankanai, suprantu, kad sunku atsilaikyti prieš tokį veidą. Prieš tokį kūną. Nors žinau, ką tokie galvijai kaip Vorlis paisto apie mano seksualinę orientaciją, aš heteroseksuali. Bet tai, kad esu heteroseksuali, dar nereiškia, kad nematau Elizos Leird žavesio. Aš esu pajėgi įvertinti jos išvaizdą ir priešingai lyčiai daromą įspūdį, - gerai jau, gerai, aš tai įvertinu ir pavydžiu. Tai štai, aš pabuvau atvira. Dabar tu savo ruožtu turi pabūti atviras.

DiDi nutilo, bet Dankanas nieko neatsakė, tad ji vėl prašneko:

- Ar tu, žiūrėdamas į ją, gali būti visiškai objektyvus?

- Aš policininkas.

- Turintis penį. O šis organas garsėja gebėjimu iškreipti objektyvų požiūrį.

Dankanas pasisuko ir pažvelgė į ją.

- Ar tu turi kokių nors įrodymų, kad aš kada nors pakenkiau kokiam nors tyrimui?

- Pripažįstu, ne. Tau viskas arba teisinga, arba neteisinga, juoda arba balta, jokių pilkų zonų. Štai kodėl vos pradėjusi dirbti detektyve aš atkakliai siekiau tapti tavo porininke.

- Tai iš kur dabar toks nepasitikėjimas manimi?

- Mes dar netyrėme bylos, susijusios su tave traukiančia moterimi. O trauką Elizai Leird tu pajutai vos pamatęs ją apdovanojimų pobūvyje. Ir nemėgink šito neigti.

- Jos dailus veidas išsiskyrė iš minios.

- Tą išsiskyrimą tu palyginai su žaibu.

- Tada dar nežinojau, kas ji tokia. Tada ji dar nebuvo nudėjusi to vyruko.

- Tai jos patrauklumas nusibaigė drauge su Troteriu? Nebeliko jokių traukulių tarpukojyje?

Jis nykščiu nusibraukė prakaito lašelius nuo kaktos.

- Ta poniutė yra tikra gyvatė, DiDi. Nejau manai, kad aš to nesuprantu?

Ji susiraukė rodydama, kad nesulaukė tiesaus atsakymo į savo klausimą ir nesijaučia įtikinta.

- Pirma, ji ištekėjusi, - pasakė Dankanas.

_ Už žmogaus, kurio tu neapkenti.

_ **Koks skirtumas.**

_ **Kažin ar jokio.**

- jokio, - pabrėžtinai pasakė jis. DiDi nepuolė ginčytis, į,et vis dar neatrodė įtikinta. - Aš turėjau gana daug draugių ir trumpalaikių lovos partnerių.

- Nepakankamai stipriai pasakyta.

- Paminėk nors vieną, kuri buvo ištekėjusi.

DiDi nieko neatsakė.

- Taigi. DiDi, seksualinės dorovės klausimą savo gyvenime aš sprendžiu taip, kad jis atitiktų mano gyvenimo būdą ir mano akimirkos poreikiai būtų patenkinti, bet ties svetimavimu esu nubrėžęs riebią raudoną liniją.

Ji linktelėjo.

- Gerai, aš tavimi tikiu. Bet jei ji nebūtų ištekėjusi...

- Kol kas ji yra pagrindinė tebevykdomo tyrimo figūra.

DiDi veidas pragiedrėjo.

- Tebevykdomo. Vadinasi, mes kol kas neužverčiame šios bylos?

- Ne, - nenoromis atsakė jis. - Kol kas ne. Kaip ir tu, aš nujaučiu, kad kažkas čia ne taip.

- Ir kaip tik dėl jos. Ji yra... Kaip pirma sakei? Apgaulinga?

- Iš jos biografijos tyrimo nedaug naudos, tiesa?

DiDi lenkdama pirštus ėmė vardyti, ką jai pavyko išsiaiškinti apie Elizą Leird:

- Ji nebuvo suimta, neturi jokių skolų, iki santuokos su Leirdu vietos laikraščiai jos neminėjo. Ji atsirado iš niekur.

- Niekas neatsiranda iš niekur.

DiDi kurį laiką mąstė.

~ Viena mano draugė turi ryšių aukštuomenės sluoksniuo-Se' Kartais geriausias informacijos šaltinis yra senos geros Paskalos.

~ Tik pasistenk išlaikyti užklausą paslaptyje.

- Man net nereikės prašyti informacijos. Kai tik paminėsiu Elizą Leird, ta draugė išūš man ausis. Ji minta paskalomis.

Pagaliau juodu išlipo iš automobilio, bet prie policijos būstinės laiptų Dankanas nesuko durų link, toliau traukė šaligatviu. DiDi pasiteiravo, kur jis eina.

- Jau kelios dienos vėluoju paskambinti tėvams. O pasikalbėti su jais man patogiau čionai nei biuro sumaištyje.

Ji įėjo pro duris. Dankanas šaligatviu apėjo pastatą iki fasado Ogltorpo aveniu, pražingsniavo pro juodai ir baltai nudažytą 1953 metų laidos policijos automobilį, kuris čia stovėjo kaip talismanas, ir traukė toliau iki kvartalo vidurio, kur buvo vartai į Kolonijinio parko kapines.

Keli drūti turistai nepaisydami popiečio kaitros fotografavo paminklus, skaitė istorines plokštes ir mėgino iššifruoti senų antkapių įrašus. Dankanas priėjo prie medinio suolelio medžių paunksnėje ir atsisėdo, bet taip ir neišsitraukė mobiliojo telefono. Tik sėdėjo žiūrėdamas į pasvirusius akmeninius paminklus ir aptrupėjusias plytines sienas.

Jis įsivaizdavo, kad kritusių Pilietinio karo didvyrių šmėklos įdėmiai jį stebi ir laukia jo apsisprendimo. Ar jis darys tai, ką žino esant teisinga? O gal pirmą kartą per karjerą nepaisys sąžinės balso? Virš namų stogų iškilusios dvi Jono Krikštytojo katedros bokštų smailės atrodė lyg dar vienas priminimas, kad žmogus turi laisvą valią nenusidėti.

Nepaisydamas šių nebylių perspėjimų Dankanas įkišo ranką į kelnių kišenę ir išsitraukė laiškelį, kurį Eliza Leird nepastebimai perdavė spausdama jam ranką.

Jis iškart pajuto tą raštelį tarp jųdviejų delnų. Eliza stipriai spaudė jo plaštaką, kad raštelis nenukristų ant grindų ir jos neišduotų. Jos akys taip pat maldavo jo neišsiduoti.

Kad ir kokiu maldaujamu žvilgsniu ji žiūrėjo, Dankanas privalėjo išsyk paviešinti jos poelgį. Na, jei ne išsyk, tai kai tik juodu su DiDi liko vienudu. Jis turėjo pranešti porininkei apie raštelį, tada ištraukti jį ir perskaityti.

Bet jis šito nepadarė.

Dabar tas raštelis kaitino jam delną kaip žarija. Dankanas apžiūrinėdamas jį pavartė. Paprastas baltas lapelis, kuris dukart sulenktas virto mažu kvadratėliu. Kone besvoris. Lapelis atrodė visiškai nekaltai, bet Dankanas žinojo tiesą. Kad ir kas jame parašyta, jis jau turi bėdos.

Jei jame slypi informacija apie praėjusios nakties susišaudymą, vadinasi, jis jau dabar yra kaltas dėl įrodymų slėpimo.

Jei laiškelis asmeninis, jo padėtis dar keblesnė.

Pirmu atveju klausimas būtų teisinis. Antru - moralinis.

Dar ir dabar ne per vėlu parodyti raštelį DiDi. Jis galėtų sugalvoti pasiteisinimą, kodėl neparodė jo anksčiau. DiDi tikriausiai juo nepatikėtų, bet raštelį stvertų jam iš rankų, kad tik kuo greičiau sužinotų jo turinį. Juodu drauge jį perskaitytų ir išnagrinėtų jo prasmę.

Be šios, yra dar viena galimybė, tikriausiai ne mažiau garbinga: jis galėtų sunaikinti laiškelį ir mirti nesužinojęs, kas ten buvo parašyta.

Vis dėlto suprakaitavusiomis rankomis, neatgaudamas kvapo ir besidaužančia širdimi, varstomas pasipiktinusių tautos didvyrių dvasių žvilgsnių, dangun kylantiems bažnyčios bokštams tarytum besistengiant į jo paklydimą atkreipti Viešpaties dėmesį, Dankanas lėtai išlankstė lapelį. Jame tebuvo keli žodžiai, parašyti dailia rašysena.

Aš turiu susitikti su jumis vienu. Prašau.

7 skyrius

Eliza per diskų leistuvą žiūrėjo filmą pagal Džeinės Ostin romaną. Buvo jį mačiusi mažiausiai tuziną kartų ir atmintinai mokėjo beveik visus dialogus. Kostiumai ir dekoracijos buvo prašmatnūs, kinematografija - spalvinga. Pagrindinės veikėjos rūpesčiai buvo dirbtiniai ir lengvai išsprendžiami. Pabaiga - laiminga.

Kitaip nei tikrame gyvenime. Štai kodėl ji taip mėgo šį filmą.

- Aš buvau teisus, - pareiškė Katas įeidamas į kambarį, kuriame stovėjo plačiaekranis televizorius ir buvo laikomas didžiulis jos diskų rinkinys.

Eliza paėmė nuotolinio valdymo pultą ir sumažino garsą.

- Dėl ko?

Jis atsisėdo ant sofos šalia jos.

- Garis Rėjus Troteris niekuomet nebuvo mano teisme. Kai tik detektyvai išvažiavo, paskambinau į darbą ir paliepiau peržiūrėti visus įrašus. Kruopščiai. Aš niekuomet neteisiau jokio Gario Rėjaus Troterio.

- Galbūt jis buvo liudytoju kokiame nors tavo vadovaujamame teisme?

- Tokiam klausimui išsiaiškinti prireiktų daugiau žmogaus darbo valandų, nei aš esu linkęs skirti. Be to, aš beveik tikras, kad pasakiau detektyvams gryną tiesą. To žmogaus nebuvau matęs. Tu sakei, kad irgi jo nepažįsti.

- Sakiau, nes taip ir yra.

Kiek patylėjęs Katas tarė:

- Eliza, aš nenorėjau pasakyti, kad tavim abejoju.

- Atleisk. Nenorėjau, kad mano žodžiai nuskambėtų taip tiesmukai.

_ furi teisę kalbėti tiesmukai.

Katas ją švelniai pabučiavo. Kai juodu atsitraukė vienas nuo kito, Eliza paklausė, gal jis norėtų išgerti.

- Būtų visai neblogai, dėkui.

Ji nuėjo prie nedidelio baro, paėmė sunkų krištolinį grafiną škotiško viskio ir ėmė pilti gėrimą plona srovele į stiklą.

- Ar tu pažįsti Robertą Savičių?

Eliza vos nepaleido grafino.

- Atleisk, ką tokį?

- Savičių. Kada nors girdėjai apie jį?

Ji vėl sutelkė dėmesį į stiklą.

- Hmm, ta pavardė kažkur girdėta.

- Turėtų būti girdėta. Jis vis sušmėžuoja žiniasklaidoje. Narkotikų imperijos karaliukas. Be viso kito.

Nutaisiusi abejingą veidą Eliza įmetė į jo stiklą du ledukus, atbula prisiartino prie sofos ir padavė stiklą jam.

- Tikiuosi, padariau, kaip tu mėgsti.

Jis gurkštelėjo, pagyrė gėrimą ir nenuleisdamas akių nuo žmonos pasakė:

- Tai dėl Savičiaus Hačeris taip kimba tau į atlapus.

Ji paėmė nuo sofos pagalvėlę ir apkabinusi prispaudė prie krūtinės.

- Ką juodu turi bendro?

- Pameni, aš tau pasakojau, kad apkaltinau Hačerį teismo įžeidimu ir pasodinau jį į kalėjimą?

- Sakei, kad jis supyko, kai tu paskelbei teismą neteisingu.

- Tai buvo Savičiaus teismas.

-A.

~ Detektyvas Hačeris tebegriežia ant manęs dantį, - paaiškino Katas. - Dėl to dabar tenka tau.

Ji patrynė tarp pirštų pagalvėlės spurgą.

- Jis tik dirba savo darbą.

- Aš neabejoju, kad bet kurį tyrimą atliekant jam tenka uždavinėti sunkius klausimus, bet jis nuo pat pradžių nusiteikęs prieš tave. Kaip ir jo porininkė.

- Detektyvei Bouen aš visiškai nepatinku.

- Pavydas, - niekinamai mostelėdamas atsakė Katas. - Jį žalia iš pavydo ir kiekvienam aišku kodėl. Bet ji nereikšminga.

- Man susidaro kitoks įspūdis, - sumurmėjo Eliza prisimindama, kaip įtariai ta moteris žiūrėjo į ją ir praėjusią naktį, ir šiandien.

- Bouen, kiek žinau, yra pelniusi keletą pagyrimų. Bet ji lygiuojasi į Hačerį. - Jis nusijuokė ir pabarškino ledukus stikle. - O jis yra aukštas standartas.

- Ką turi omeny?

- Jis protingas ir sąžiningas policininkas. Bouen nori būti kaip jis. Jo draugai yra jos draugai. O jo priešai yra dvigubai didesni jos priešai.

- Kažin ar jis laiko tave savo priešu, Katai.

- Galbūt šis žodis kiek per stiprus, bet jis turi senų sąskaitų su manimi ir dabar nori atsiteisti per tave.

- O gal yra dar kas nors, be tos nesenos neteisingo teismo istorijos?

- Girdėjau, jis niurzga, kad aš nepakankamai griežtas. - Jis gūžtelėjo pečiais rodydamas, kad tokios šnekos jam nerūpi. - Tai įprastas pernelyg uolių policininkų nusiskundimas.

- Vargu ar jis panašus į Purvinąjį Harį*.

Jis nusišypsojo išgirdęs tokį palyginimą.

- Na, jis nėra toks uolus. Iš tikrųjų tas žmogus labai prieštaringas. Kartą, liudydamas vaikų žudiko teisme, jis apsiver-

* Itin uolaus ir agresyviai nusikaltėlių atžvilgiu nusiteikusio policininko slapyvardis to paties pavadinimo 1971 metų filme. *(Čia ir toliau pastabos vertėjo.)*

kė pasakodamas apie surastą vaiko kūnelį. Tą dieną matant jį ant pakylos buvo galima pagalvoti, kad tai silpnadvasis žmogus. Bet teko girdėti, kad visai kitoks jis tampa apklausdamas įtariamąjį, ypač jei žino, kad įtariamasis meluoja ar išsisukinėja. Kalbama, kad tada jis gali prarasti savitvardą ir net griebtis fizinio smurto. - Jis paglostė Elizos plaukus. - Šiandien jį pamatei tokį, tiesa?

- Aš nepajutau jokios fizinės grėsmės, - pasakė ji tik iš dalies juokaudama.

- Šito jis neišdrįstų, - meiliai atsakė Katas. - Bet kamantinėdamas, kas šovė pirmas, tu ar tas Troteris, jau buvo prie agresijos ribos. - Jis susimąstęs gurkštelėjo viskio. - Gal reikėtų paskambinti jo tiesioginiam viršininkui Bilui Džerardui, o gal net pačiam Teilorui.

- Prašau šito nedaryti.

Katas nustebo dėl griežto jos tono.

- Kodėl?

- Todėl, kad... - Ji pagalvojo, koks atsakymas būtų įtikimiausias. - Todėl, kad aš nenoriu atkreipti papildomo dėmesio dėl šio incidento. Nenoriu, kad kiltų dar daugiau triukšmo.

Įdėmiai žiūrėdamas į žmoną Katas pastatė stiklą ant kavos stalelio ir ranka apglėbė jos kaklą. Jo pirštai buvo labai šalti.

- Eliza, ko tu bijai?

Jos širdis persivertė kūliais, bet jai pavyko išspausti suglumusią šypseną.

- Nieko nebijau.

- Gal baiminiesi, kad klausimai, kuriuos tau uždavinėjo Hačeris ir Bouen apie praėjusios nakties įvykius, gali privesti Prie... ko nors? Ko nors dar baisesnio?

- Kas gali būti baisiau nei žmogaus mirtis?

Jis kurį laiką žiūrėjo į Elizą, paskui švelniai nusišypsojo.

- Tu teisi. Pamiršk, ką sakiau. Kvaila mintis. - Katas atitraukė ranką nuo jos kaklo ir atsistojo. - Baik žiūrėti filmą. Gal norėtum, kad ponia Beri ko nors atneštų?

Ji papurtė galvą.

Katas pasiėmė nuo stalo viskio stiklą. Prie durų stabtelėjo ir atsigręžė.

- Mieloji.

-Ką?

- Jei praėjusią naktį nebūtum buvusi apačioje, incidento būtume išvengę. Galbūt Troteris būtų apiplėšęs mūsų namus, bet tai nebūtų buvusi pasaulio pabaiga. Visas mūsų turtas gerai apdraustas. Gal nuo šiol naktimis tau užteks vaikščioti tik po viršutinį aukštą.

Ji vangiai nusišypsojo.

- Turbūt tai gera mintis.

Jis taip pat nusišypsojo ir jau buvo beišeinąs, bet stabtelėjo dar kartą.

- Žinai... Yra dar viena priežastis, kodėl Hačeris prie tavęs taip kimba.

- Kokia?

- Ieško progos į tave pavėpsoti. - Jis sukikeno. - Vargšas galvijas.

Dankanas sėdėjo prie savo apkrauto stalo kapstydamasis po telefoninius pranešimus ir stengdamasis DiDi ir kitiems prie stalų sėdintiems pareigūnams atrodyti užsiėmęs. Labiau už viską jis troško, kad nebūtų išlankstęs to raštelio.

Jis nesuprato, kokiu tikslu Eliza Leird perdavė tą žinutę. Bet dabar buvo įsitikinęs, kad jos parodymai apie susidūrimą su Gariu Rėjumi Troteriu yra melagingi. Vadinasi, nutiko kažkas daugiau, ne tik žioplas plėšikėlis galutinai susimovė. Jei Eliza Leird būtų tik gynusis, argi dabar rizikuotų tyrimui vadovaujančiam detektyvui į delną sprausdama žinutę ir prašydama slapto susitikimo.

Toks susitikimas neįvyks. *Neįvyks.*

Dankanas pastūmėjo į šalį telefoninius pranešimus, į kuriuos dar nebuvo atsakęs, užkėlė kojas ant stalo ir pasiėmė

geitoną bloknotą, kuriame užsirašinėdavo į galvą šaunančias mintis-

Be raštelio, buvo ir daugiau priežasčių, kodėl jis - kaip ir piDį _ netikėjo Elizos Leird parodymais. Kad ir įsilaužimas. Keista atrodė vien jau kad Troteris pėsčias atsidūrė tokiame elitiniame rajone kaip Ardslio parkas. Šis gyvenamasis rajonas ribojasi su judriomis gatvėmis, bet jo gatvelėse sutiksi tik vežimėlį stumiančią mamą arba bėgiojantį sveikuolį. Pusę pirmos nakties gatve einantis vyras bet kam būtų sukėlęs įtarimą. Patyręs įsilaužėlis, net ir žioplys, būtų tai supratęs ir netoliese pasistatęs automobilį, kad galėtų pabėgti.

Taip pat keistas sutapimas, kad Troteris pasirinko įsilaužti į namą tą vienintelę naktį, kai ponia Leird pamiršo įjungti signalizaciją.

Na, gerai, nuo vyno ir sekso galima pamiršti signalizaciją. Bet to nepakako išvengti nemigos. Pasimylėjusi ji nenugrimzdo į ramų miegą. Ne, ji nulipo žemyn išgerti stiklinės pieno, kad užmigtų. Ir slampinėdama po namus tamsoje neprisiminė, kad vakare neįjungė signalizacijos?

Antra, kodėl ji išgirdusi triukšmą kabinete patyliukais nenusėlino atgal į virtuvę ir iš ten nepaskambino numeriu 911? Kodėl iškart nusprendė griebtis pistoleto ir stoti prieš įsibrovėlį?

Trečia, Troteris turbūt nebuvo iš tų, kurie užklupti nusikaltimo vietoje puola šaudyti. Priešingai, jis atrodė iš tų, kurie linkę pabrukti uodegą ir nešdintis po velnių. Tik itin savimi pasitikintis įsilaužėlis ryšis stoti su kuo nors akis į akį, ypač jei įsibrovė į namus tik norėdamas ką nors nugvelbti.

Šios minties Dankanas niekaip neišmetė iš galvos. Ilgai ją gromuliavęs, jis galiausiai pabraukė bloknote žodžius „tik norėdamas ką nors nugvelbti“ ir šalia jų išraitė riebų klaustuką.

~ Sveikas, Dankai.

Pro duris įkišo galvą kitas detektyvas. Jis buvo vardu Harvis Reinoldsas, bet visi jį vadindavo Kinkongu, nes visas jo

kūnas buvo apžėlęs kaip gorilos. Visi nepridengti jo odos plotai buvo apaugę tankiais, susigarbanojusiais juodais plaukais. Niekas nedrįsdavo spėlioti, kaip atrodo drabužių slepiamos jo kūno dalys.

Į beždžionę jis buvo panašus ir dėl storo sprando, galingos krūtinės ir trumpų kojų. Tačiau, nepaisant bauginančios išvaizdos, nebuvo galima įsivaizduoti malonesnio už jį žmogaus. Jis treniravo Mažosios lygos beisbolo komandą, kurioje žaidė du jo sūnūs, ir buvo pakvaišęs iš meilės savo namisėdai žmonai, laikė save laimės kūdikiu, kad rado tokį lobį kaip jį. Dankanas, kuriam keliskart pasitaikė proga susitikti su Kinkongo žmona, jam pritarė. Ji tikrai buvo lobis. Buvo akivaizdu, kad jie pamišę vienas dėl kito.

- Ar galėčiau su tavimi šnektelėti? - pasiteiravo Kinkongas.

Dankanas nekantravo pratęsti apmąstymus, bet numetė bloknotą ant stalo ir pamojo Kinkongui kviesdamas užeiti.

- Kuo šią savaitę prekiaujama Mažojoje lygoje? Šokoladiniais batonėliais? Žurnalų prenumerata?

Kinkongo veidas pražydo geraširdiška šypsena.

- Citrusiniais vaisiais iš slėnio.

- Kokio slėnio?

- Velniai jį žino. Bet apie tai vėliau. O dabar apie reikalus.

Kinkongas dirbo ypatingųjų aukų skyriuje ir ieškodavo dingusių žmonių. Kartkartėmis atlikdami tyrimus juodu su Dankanu turėdavo bendrų reikalų. Kinkongas čiupo kėdę, apgręžė ir atsisėdo gauruotomis rankomis apkabindamas atkaltę.

- Ar kas nors renka įkalčius prieš Savičių po to, kai jo teismas buvo paskelbtas neteisingu?

- Ne, kol kas niekas nė piršto nekrutina.

- Rupūžius.

- Pasakok.

- Jis taip ir nepričiuptas už tuos kitus du... na... Bonetą, ar kaip ten jį?

- Taip, ir už Četą Rolinsą, nužudytą kiek anksčiau, - įsitempas pasakė Dankanas.

– Teisingai. Taigi jis niekad nebuvo apkaltintas dėl šitų dviejų?

Dankanas papurtė galvą.

- Jau maniau, kad šįkart tu jį nutvėrei. Nejaugi jis išsisuks ir nudėjęs Fredį Morisą?

- Tarytum aš galėčiau ką pakeisti.

– Apygardos prokuroras tikras bepautis, - sumurmėjo Kinkongas.

Dankanas gūžtelėjo pečiais.

- Jis sako, kad jo sparnai pakirpti, kol mes neturime tikrų įrodymų.

- Taip, bet vis dėlto... Nejau FTB agentai tikrai nieko neturi?

- Bent jau aš apie tai nežinau.

- Jie tebesiunta?

- Ak, taip. Kaip man liūdna. Nei skambina, nei rašo.

Kinkongas sukikeno.

- Na, aš visuomet pasirengęs kaip įmanydamas padėti tau pričiupti tą šunsnukį Savičių...

- Dėkui. - Dankanas kinktelėjo smakru į popieriaus lapą gauruotoje Kinkongo rankoje. - Apie ką čia?

- Apie Mejerį Napolį.

Dankanas nusikvatojo.

- Atrodo, šiandien tau teko kalnus nuversti.

Mejeris Napolis policijos departamentui buvo gerai žinomas. Jis buvo privatus seklys, gebantis nuplėšti dideles sumas nuo savo klientų nedarydamas beveik nieko, tik dalydamas pažadus ir retai juos įvykdydamas.

Jis nesibodėdavo bendradarbiauti su abiem suinteresuotomis šalimis. Žmonos nusamdytas surinkti vyro neištikimybės įrodymų, jis, būdavo, nueina pas vyrą ir už atitinkamą užmokestį pažada nepateikti žmonai jokių įkalčių. Ir taip dar

paguodžia nelaimingą žmoną, sudarydamas regimybę, kad savo vyrui ji tebėra vienintelė moteris.

- Tai kur radai Napolio lavoną?

Kinkongas patempė ausies spenelį, ant kurio taip pat kerojo juodų šerių kuokštas.

- Bėda, kad man nepavyko jo rasti.

-Ką?

- Šįryt mums paskambino Napolio sekretorė ir pasakė, kad jis neatėjo į savo biurą susitikti su klientu. Ji daug kartų skambino jam į namus ir į mobilųjį, bet vis tiek su juo nesusisiekė. O šito, jos teigimu, nėra buvę. Ji sako, kad jis visuomet pasiekiamas. Visuomet. Jokių išimčių. Tada nuvažiavo į jo namus pažiūrėti, kas jam atsitiko. Bet ir ten nerado jokių jo pėdsakų. Tada ir paskambino mums. Nuo to laiko skambina kas valandą ir tvirtina, kad jam atsitiko kažkas negero. Sako, kad jis nepraleidžia rytinių susitikimų su klientais. Kad ir kas būtų. Pasak sekretorės, jis niekuomet neima laisvadienių nei atostogų, o jei ir sumanytų paimti, tikrai iš anksto praneštų jai. Taigi ji, velniai griebtų, mums tol nedavė ramybės, kol aš netekau kantrybės. Nuėjau į jo biurą ir paaiškinau jai, kad jei nėra konkrečių nusikaltimo įrodymų, mes negalime suaugusio žmogaus oficialiai skelbti dingusiu tol, kol nepraėjo dvidešimt keturios valandos nuo to laiko, kai jis buvo paskutinį kartą pastebėtas. Ji vis viena tvirtina, kad nors Mejerio namuose nėra jokių nusikaltimo ženklų, jam tikrai atsitiko kažkas negero, kitaip jis būtų darbe.

Dankanas suprato, kad Kinkongas ne šiaip sau dalijasi su juo naujienomis, ir nekantravo, kada pagaliau jis prieis prie esmės. Skrandis jam bylojo, kad jau senokai metas vakarieniauti. Juk buvo labai ilga diena po labai trumpos nakties. Jis parsiveš namo keptą viščiuką, sukirs jį užsigerdamas alumi iš skardinės, o tada gal paskambins pianinu ir jam kils naujų minčių apie Troterį, ypač apie tai, ką jis veikė Leirdų namuose ir kodėl užkluptas nesiskubino sprukti.

Taip pat jam reikia pamąstyti apie Elizos Leird laiškelį, kodėl ji ryžosi jį perduoti ir kodėl jis neparodė jo porininkei.

Kinkongas kalbėjo toliau:

- Maniau, Napolio biure viskas bus įslaptinta, menkiausi popierėliai užrakinti. Bet jo sekretorė buvo tokia sutrikusi ir taip uoliai grąžė rankas, aimanuodama, kurgi dingo jos viršininkas, kad nepastebėjo, jog aš skaitinėju popierius ant jo darbo stalo.

Tada Kinkongas atkišo lapą. Dankanas išvydo jame išspausdintą pavardžių sąrašą.

- Aš įsiminiau kai kurias pavardes, kurias mačiau užrašytas ant įvairių popiergalių, - paaiškino Kinkongas. - Grįžęs į darbą paskubomis jas išsispausdinau, kad nepamirščiau. Tiesą sakant, manau, Napolis skradžiai žemę prasmego slėpdamasis nuo kažko, ką užpykdė - arba nuo nusivylusio ir įtūžusio kliento, arba nuo ko nors didelio, kam užmynė ant nuospaudos. Bet jei tas šunkara tikrai tapo nusikaltimo auka, kaip įsitikinusi jo sekretorė, šios pavardės gali praversti. Žinosime, nuo kurio galo pradėti jo ieškoti.

Dankanas linktelėjo pritardamas Kinkongo išvadoms.

- Dabar paaiškinsiu, kodėl atnešiau šį sąrašą tau... - Kinkongas bakstelėjo į pavardę maždaug sąrašo viduryje. - Ar tai ne tavo draugužis?

Dankanas perskaitė pavardę. Lėtai nukėlė kojas nuo stalo, paėmė lapą iš Kinkongo ir perskaitė dar kartą. Tada sausu ir šiurkščiu balsu pasakė:

- Taip, mano.

- Tai buvo tikras skandalas. Nuo pirmojo jų susitikimo iki altoriaus tepraėjo mažiau nei trys mėnesiai.

Nuo kareivinių iki Mejerio Napolio biuro miesto centre buvo netolimas kelias. Tą trumpą laiką DiDi išnaudojo pasakodama Dankanui, ką išsiaiškino apie Elizą Leird.

- Trumpos draugystės nėra neįprastas ar skandalingas dalykas, - atkreipė dėmesį Dankanas.

- Nebent gerai žinomas aukštesniojo teismo teisėjas veda kokteilių baro padavėją. Taaaaip, - nutęsė ji pajutusi aštrų Dankano žvilgsnį. - Eliza dirbo teisėjo Leirdo mėgstamo užmiesčio klubo bare.

- Koks to klubo pavadinimas?

- Suprantama, „Sidabrinė banga". Taigi, susipažinęs su ja, teisėjas pradėjo žaisti golfą kasdien, kartais net po du žaidimus, bet daugiausia laiko praleisdavo devynioliktoje duobutėje*.

Dankanas pastatė automobilį prie žemo kvadratinio pastato ir už priekinio stiklo padėjo ženklą, kad jis yra policininko, apsaugantį nuo pavojaus gauti baudos kvitą iš priekabumu pagarsėjusių Savanos inspektorių. Tada atidarė dureles ir išlipo tikėdamasis įkvėpti bent kiek gaivesnio oro. Bet lauke nebuvo nė menkiausio vėjelio, tvanka dusino. Nors saulė jau buvo nusileidusi, nuo įkaitusio šaligatvio tvoskiantis karštis svilino batų padus.

- Riebiausią kąsnelį nori gauti dabar ar paskui? - paklausė DiDi einant prie durų.

- Dabar.

- Teisėjas buvo pagarsėjęs viengungis, mėgo atsitiktinius romanus su našlėmis bei išsiskyrusiomis moterimis ir nerodė nė mažiausio noro kurti šeimą. Kam dalytis giminės turtais? Bet Eliza jam visiškai susuko galvą. Jis krito jai po kojomis kaip pakirstas. Sklando gandai, kad ji suvystė jį kaip kūdikį, padarė visiškai priklausomą nuo savęs, o tada atsisakė mylėtis su juo, jei jis nesutiks jos vesti.

- Velniai griebtų, kodėl tas liftas taip ilgai neatvažiuoja?

Nors kondicionierius orą pastato viduje darė šiek tiek pakenčiamesnį nei lauke, Dankanas tebebuvo nervingas ir dėl to kaltino tvanką. Jis keletą kartų pamygo lifto mygtuką, bet neišgirdo jokio girgždėjimo šachtoje.

---

* Golfo žaidėjai taip vadina golfo klubo barą (golfo lauke yra 18 duobučių).

_ Verčiau lipkime laiptais. Juk tik pora aukštų.

DiDi nusekė betoniniais laiptais jam įkandin. Per dešimtmečius nuo begalės kojų pakopų viduryje buvo išmintos duobutės. Pastatas neatrodė panašus į vertingą nekilnojamąjį turtą. Nuo seniai dažytų sienų trenkė pelėsiais.

- Teisėjo draugus ir kolegas jų sužadėtuvės tiesiog pribloškė, - tauškėjo DiDi. - Matei, kokį brangakmenį jis jai padovanojo?

-Ne.

- Markizę, daugelio manymu, šešių karatų. Mano nuomone, ji kur kas didesnė.

- Tu pastebėjai tokią smulkmeną?

Paprastai DiDi į juvelyrinius dirbinius per daug dėmesio nekreipdavo.

- Aš negalėjau jos nepastebėti, - pasakė ji Dankano nugarai jau prie antro aukšto laiptų aikštelės. - Šįryt, kai sėdėjome oranžerijoje, tas prakeiktas daiktas manęs vos neapakino. Negi nematei, kokią vaivorykštę jis metė ant sienos?

- Atrodo, šią detalę būsiu praleidęs.

- Buvai per daug įsispitrėjęs jai į akis.

Jis sustojo kaip įbestas ir pažvelgė per petį.

- Taip, taip, buvai, - gynėsi DiDi.

- Aš ją apklausiau. Ar turėjau užsimerkti?

- Tiek to. Tik... - Ji mostu paragino jį lipti. Jis vėl pajudėjo, o ji ėmė pasakoti toliau: - Taigi apkvaišęs iš meilės teisėjas iškėlė milžiniškas, prašmatnias vestuves. Tomis aplinkybėmis kai kurie žmonės laikė jas pompastiškumo ir neskoningumo viršūne ir visą ekstravaganciją siejo su godžios ir reiklios nuotakos įgeidžiais.

Dankanas pasiekė trečio aukšto laiptų aikštelę. Priešakyje driekėsi koridorius su įvairių biurų durimis abiejose pusėse. Pavadinimai buvo užrašyti juodomis raidėmis ant matinio stiklo. Buhalterių biuras, advokatas, stomatologas, siūlantis užtaisyti dantį už žemą žemutėlę dvidešimt penkių dolerių

kainą... Visi kabinetai jau buvo užrakinti. Bet vienos durys maždaug koridoriaus viduryje tebebuvo praviros, pro plyšį į koridoriaus prieblandą sklido šviesos pleištas. Dankanas išgirdo, kaip Kinkongas kalbasi su Napolio sekretore. Ji parypavo, tada pritilo.

Prieš eidamas vidun Dankanas norėjo baigti pokalbį su DiDi. Jis atsigręžė ir užtvėrė jai kelią.

- Kokiomis aplinkybėmis?

-Ką?

- Sakei, tomis aplinkybėmis vestuvės atrodė pompastiškumo ir neskoningumo viršūnė.

- Nuotakos kilmė buvo nežinoma, ji išvis neturėjo giminių. Bent jau niekas iš nuotakos pusės vestuvėse nedalyvavo. Ji neturėjo nei išsilavinimo, nei turto, nei sąskaitos banke, nei akcijų paketo, nieko, kas ją vienaip ar kitaip charakterizuotų. Ji į santuoką neįnešė nieko, išskyrus... Na, išskyrus tai, kas akivaizdu. Be to, ji vilkėjo baltą suknią. Paprastą, be raukinių ir kitko, bet grynai baltos spalvos, o tai kai kam pasirodė brutaliausias etiketo pažeidimas. Paskui ji užsisakė laiškinio popieriaus su asmeniniais ženklais, geros rūšies, dramblio kaulo spalvos, su teisėjo namų adresu, atspausdintu melsvai pilku šriftu, ir išsiuntinėjo ranka rašytas padėkas savo ir vyro vardu visiems, kas tik padovanojo jiems vestuvių dovaną. Beje, jos rašysena labai daili.

Taip. Dankanas matė jos rašyseną. Suraukęs antakius jis paklausė:

- Tu išsigalvojai šiuos niekus?

- Ne, dievaži.

- Iš kur visa tai sužinojai?

- Iš draugės, kurią minėjau. Mudvi pažįstamos nuo katalikiškos mokyklos laikų. Tėvai turėjo iš peties plušėti, kad sumokėtų už mano mokslą. O jos šeima labai turtinga, bet mudvi tapome artimomis draugėmis iš neapykantos mokyklai. Taigi aš jai paskambinau ir užsiminiau apie susišaudy-

jną Leirdų namuose, apie kurį ji jau buvo girdėjusi, juk didelis triukšmas kilęs. Jos motina žino visas aukštuomenės paskalas. Jei tau reikia informacijos iš tenai, ji labai patikimas šaltinis.

Dankanas rankogaliu nusibraukė prakaitą nuo kaktos. Ant medžiagos liko šlapia dėmė.

- Gal sužinojai dar ką nors? Kokios spalvos buvo punšas, pilstomas atvykstantiems svečiams?

Ji paskersakiavo į jį, bet pasakojo toliau:

- Ponia Leird niekuomet nepamiršta atsakyti į kvietimus, praneša, ar kvietimą priima, ar ne. Akivaizdu, kad, tapusi ponia Leird, ji perėmė keletą aukštuomenės manierų. Be to, ji stebėtinai skoningai rengiasi, bet vis viena laikoma šiukšle - tas žodis man buvo pasakytas pritildytu balsu. Tarp aukštuomenės ji pakenčiama dėl teisėjo, bet anaiptol nelaikoma sava. Apie šiltus santykius nėra ko ir kalbėti.

- Žinai, kaip man atrodo? Regis, Savanos aukštuomenė rado patogų taikinį pagiežai išlieti. Ta gauja pasipūtusių ir pavydžių liežuvautojų paaukotų visus savo genealogijos medžius už Elizos Leird išvaizdą. Atiduotų visus prosenelių perlus, jei mainais gautų krūtinę kaip jos.

- Juokinga, bet aš ir tikėjausi, kad paminėsi šį jos kūno atributą. - DiDi įveikė kelias paskutines pakopas ir atsidūrė koridoriuje šalia jo. - Teisėjo pažįstami galbūt ir galėjo pažiūrėti pro pirštus į įvairius jos trūkumus, net į tai, kad ji dirbo užmiesčio klubo bare. Kad ir kaip ten būtų, tai elito klubas, narystė tik „geriausiems žmonėms“. Tačiau vieno jie negalėjo atleisti jai - darbo, kurį ji dirbo prieš tapdama padavėja kokteilių bare.

- Ir kuo gi ji dirbo?

~ Pusnuoge kokteilių padavėja.

8 skyrius

lluo mirtos medžio varvėjo lašai. Ne sausesnis buvo ir Dankanas. Jis stovėjo sukryžiavęs rankas virš galvos ir atsirėmęs į lygų medžio kamieną beveik keturiasdešimt penkių laipsnių kampu, mankštindamas kairės blauzdos raumenį.

Galva buvo įsprausta tarp rankų. Prakaitas varvėjo jam nuo veido ir krito ant apkerpėjusių šaligatvio plytų priešais jo namą. Šaligatvis buvo iškilnotas palei gatvę augančių ąžuolų šaknų. Ąžuolų vainikai metė beveik ištisą šešėlį ant šaligatvio ir dėl to Dankanas dabar buvo labai patenkintas.

Pažeisdamas savo tradiciją šįryt jis atsikėlė anksti, pasiryžęs pabėgioti, kol saulė dar neaukštai ir temperatūra nepakilo nuo trisdešimties laipsnių Celsijaus pusę septynių iki trisdešimt penkių devintą. Tačiau ir dabar, ankstyvą rytą, kiekvienas įkvėpimas atrodė bergždžias. Oras buvo tirštas tarytum klampi žuvienė.

Dauguma žmonių šį šeštadienio rytą dar miegojo. Tik netoliese moteris savo namų verandoje laistė paparčius, o kiek anksčiau Forsaito parke Dankanas sutiko šunį vedžiojantį vyrą. Gatve pravažiuodavo vos vienas kitas automobilis.

Jis pakeitė pozą ir ėmė mankštinti kitą blauzdą. Skrandis sugurguliavo primindamas, kad vakar jis taip ir nenusipirko kepto viščiuko nusprendęs iš Mejerio Napolio biuro važiuoti

tiesiai namo. Mat Napolio biure prarado apetitą ir vakarienės išvis nevalgė.

Dankanas mėgino žiūrėti beisbolo rungtynių transliaciją per televiziją. Iš to nieko gero neišėjo ir jis sėdo prie pianino, bet pirštams trūko įkvėpimo, skambinimas taip pat nepadėjo išsklaidyti slogių minčių. Nakčia tik keletą kartų trumpai nusnūdo. Auštant jis nuspyrė erzinančią antklodę ir atsikėlė galvoje tebeverdant sumaiščiai, kaip ir praėjusį vakarą.

- Detektyve Hačeri.

Jis krūptelėjo ir atsigręžė. Ji stovėjo ne toliau kaip per tris pėdas. Širdis per raumenų mankštą po kroso buvo grįžusi prie normalaus ritmo, bet ją išvydus vėl ėmė daužytis kaip pašėlusi.

Dankanas žiūrėjo jai pro šalį, beveik vildamasis, kad kažkas krečia kvailus juokus. Nebūtų labiau nustebęs, jei būtų išvydęs jo sutrikimu besidžiaugiančių triukšmadarių pulką su balionais ir tarškynėmis.

Tačiau šaligatvis buvo tuščias. Paparčius laisčiusi moteris jau buvo dingusi iš verandos. Nebebuvo matyti ir šuns su šeimininku. Tvyrojo visiška ramybė, nė menkiausias lapelis nejudėjo karštame ir tirštame ore. Tylą drumstė tik jo neramus alsavimas.

- Ką, velniai griebtų, jūs čia veikiate?

- Ar perskaitėte mano laiškelį? - paklausė ji.

- Taip, perskaičiau.

- Tai gerai.

- Mums vieniems negalima susitikinėti. Taigi šis susitikimas ką tik pasibaigė.

Jis žengė keletą žingsnių savo namo link, bet ji užėjo iš priešakio ir užstojo jam kelią.

~ Prašau, nenueikite. Man žūtbūt reikia pasikalbėti su jumis.

~ Apie mirtiną susišaudymą jūsų namuose?

– Taip.

- Gerai. Man įdomu išgirsti, ką jūs pasakysite šiuo klausimu. Aš turiu kabinetą. Duokite man pusę valandos. Mudu su detektyve Bouen susitiksime su jumis tenai.

- Ne. Man reikia pasikalbėti su jumis. Tik su jumis.

Jis stengėsi nepasiduoti švelniai jos spaudžiamas.

- Jūs galite pasikalbėti su manimi policijos būstinėje.

- Ne, negaliu. Tai pernelyg opi tema, kad galėčiau kalbėti policijoje.

Opi. Keistas žodis.

Jis atsakė:

- Vienintelė tema, kuria mudu galime kalbėtis, yra negyvas ir išmėsinėtas Garis Rėjus Troteris.

Kelios jos šviesių plaukų sruogelės buvo išsprūdusios iš paskubomis susukto kuodo. Atrodė, kad ji susišukavo bet kaip, paknopstomis bėgdama pro duris. Ji buvo apsivilkusi prigludusiais medvilniniais trumparankoviais marškinėliais ir klostuotu sijonu iki kelių, krintančiu iš po plačios strėnas juosiančios juostos. Avėjo įsispiriamais odiniais sandalais. Tai buvo įprasta vasarinė apranga, nieko ypatinga, užtat ji pati buvo moteris, suteikianti akcentus paprasčiausiems drabužiams.

Ji kryptelėjo galvą jo namų pusėn.

- Gal galėčiau užeiti?

- Nieku gyvu.

- Aš negaliu rodytis su jumis viešumoje! - sušuko ji.

- Pasiutiškai tiksliai pasakėte, tikrai negalite. Turėjote apie tai pagalvoti prieš eidama čionai. Beje, kaip jūs čia patekote?

- Pastačiau automobilį Džonso gatvėje.

Už vienos gatvės. Štai kaip jai pavyko prisiartinti jam iš užnugario ir išlikti negirdimai ir nematomai, kol pati nepanoro būti pamatyta.

- Iš kur sužinojote, kur aš gyvenu?

- Iš telefonų knygos. Nusprendžiau, kad A. D. Hačeris galite būti jūs. Ką reiškia raidė A? - Jis neatsakė, tad ji vėl prabilo: - Aš labai rizikavau važiuodama čionai.

- Man atrodo, jums patinka rizikuoti. Kad ir perdavinėti man laiškelius, galima sakyti, savo vyro panosėje.

- Taip, aš rizikavau: jį galėjo pamatyti Katas ir jūs galėjote mane išduoti. Bet neišdavėte. Ar parodėte mano laiškelį detektyvei Bouen?

Jis pajuto, kaip kaista skruostai, ir nieko neatsakė.

- Taip ir maniau, kad neparodysite, - tyliai pasakė ji.

Sutrikęs ir supykęs jis įgėlė:

- Tai šį rytą nepastebimai išsmukote iš namų? Palikote teisėją miegantį jūsų bendroje lovoje?

- Jis anksti ryte išvyko į klubą pažaisti golfo. - Ji žengė žingsnį artyn. - Jūs turite man padėti. Labai prašau.

Ji neprisilietė, bet sustojo taip arti, kad Dankanas tarpkojyje pajuto besikaupiantį karštį. „Tarpkojo traukuliai“, - prisiminė jis ironiškus DiDi žodžius. Labai tikslus apibūdinimas. Jis gailėjosi, kad mūvi tik nailoninius šortus, ne kokias nors kelnes iš standesnės medžiagos.

- Gerai, aš jums padėsiu, - ramiai pasakė jis. - Mano, kaip teisėsaugos pareigūno, pareiga yra jums padėti, taip pat ištirti su jumis susijusią bylą. Bet ne čia ir ne dabar. Suteikite man laiko apsitvarkyti. Aš paskambinsiu detektyvei Bouen. Mes nustatysime susitikimo laiką. Galėsime susitikti ir ne policijos būstinėje. Jūs nurodysite vietą ir mes ten atvyksime.

Jam dar nebaigus kalbėti, Eliza nuleido galvą ir ėmė liūdnai ją purtyti.

- Jūs manęs nesuprantate, - pasakė ji taip tyliai, kad Dankanas vos išgirdo. - Aš negaliu apie visa tai papasakoti niekam kitam, tiktai jums.

- Kodėl tiktai man?

Tada ji pakėlė galvą ir reikšmingai pažvelgė į jį. Kurį laiką abu žiūrėjo vienas kitam į akis. Ir suprato vienas kitą. Oras suvirpėjo nuo kažko, ne nuo kaitros.

Visa aplinkui Dankanui ištirpo, liko tik jos veidas. Tos akys, bedugnės kaip nardymo baseinas, į kurį jis mėgdavo šokinėti

žemyn galva, nors ir buvo įspėtas, kad tai rizikinga. Ta burna. Tokios formos, tarytum svarbiausia jos paskirtis būtų teikti malonumą.

Staiga abu išgąsdindamos atsivėrė gretimo namo durys. Eliza slėpdamasi skubiai įsmuko į nišą sienoje prie Dankano namo pagrindinių durų.

- Labas rytas, Dankanai, - pasisveikino kaimynė imdama laikraščius iš verandos. - Šį rytą labai jau anksti atsikėlėte.

- Mankštinuosi, kol dar ne pernelyg karšta.

- Ak, jūs tikrai disciplinuotas. Bet, mielasis, vis viena būkite atsargus. Nepersitempkite tokiame karštyje.

- Nepersitempsiu.

Kaimynė grįžo vidun ir uždarė duris. Jis įlindo į drėgną, urvą primenančią nišą po laiptais, netikėtai vėsią ir tamsią. Ten buvo durys į butą pusrūsyje, kurį Dankanas, paveldėjęs šį namą, iš pradžių nuomojo. Paskutinis nuomininkas paspruko skolingas už tris mėnesius. Jis nebesistengė pusrūsio buto išnuomoti dar kam nors. Nors papildomos pajamos būtų neprošal, jam labiau patiko būti visų keturių savo namo aukštų šeimininku.

Eliza stovėjo šešėlyje nugara atsirėmusi į duris.

- Eikite iš čia, - piktai sušnibždėjo jis. - Tučtuojau. Ir daugiau jokių raštelių. Kas čia, devinta klasė? Aš neturiu supratimo, ką jūsų žaidimas...

- Garis Rėjus Troteris atėjo į mūsų namus nužudyti manęs.

Greitas Dankano alsavimas šioje pusiau uždaroje erdvėje atrodė itin garsus. Jo viršugalvis beveik siekė žemas plytines lubas, kurių plyšiuose želė paparčiai. Šioje mažoje nišoje dviese stovėti ir nesiliesti vos užteko vietos. Bet jis juto jos sijono kraštelį, besiglaudžiantį jam prie kelių, ir alsavimą į savo nuogą krūtinę.

-Ką?

- Aš jį nušoviau gindamasi. Daugiau nebuvo ką daryti. Jei nebūčiau jo nušovusi, jis būtų nušovęs mane. Šio darbo atlikti jis ir buvo atsiųstas. Jis buvo nusamdytas man nužudyti.

Ji kalbėjo paskubomis, žodžiai liejosi tarpusavyje. Baigusi tiradą ji kurį laiką patylėjo ir trumpai, bet giliai atsiduso.

Dankanas žvelgė į ją stengdamasis mintyse sudėlioti jos išbertus žodžius į prasmingą seką. Bet net juos suvokęs nepatikėjo.

- Nejau jūs rimtai kalbate?

- Argi atrodo, kad pokštauju?

- Troteris buvo samdytas žudikas?

- Taip.

- Kas jį nusamdė?

- Mano vyras.

Jo telefonas suskambo kaip tik tuo metu, kai jis įleido - greičiau įstūmė - Elizą pro pagrindines duris. Apėjęs ją nutvėrė telefono ragelį ir pakėlė prie ausies žiūrėdamas tiesiai Elizai į akis.

- Klausau.

- Ar tu jau atsikėlęs? - paklausė DiDi.

- Taip.

- Atrodo, visai uždusęs.

- Ką tik grįžau po rytmečio kroso.

- Man kilo minčių dėl to, ką mums vakar pavyko išsiaiškinti.

Dankanas toliau žvelgė sutelkęs dėmesį vien į Elizą. Ji ne mažiau įsitempusi žiūrėjo į jį.

- Dankanai? - sunerimo DiDi.

- Klausau, klausau. - Jis kiek padvejojo, tada pasakė: - Klausyk, DiDi, aš visas šlapias nuo prakaito, privarvinsiu svetainės grindis. Leisk man nusiprausti po dušu, aš tau paskambinsiu.

- Gerai, bet pasistenk greitai.

Baigęs pokalbį Dankanas suvokė, kad padarė dar vieną nevykusį žingsnį. Nepasakydamas DiDi apie raštelį jis jau ir taiP įsidūrė pavojingoje padėtyje. O dabar jai nepranešė, kas

stovi jo namų svetainėje ir kalba keistus dalykus apie nusikaltimą, kurį juodu tiria. Abiem atvejais jis pažeidė policijos darbo principus ir savo etikos kodeksą. Dankanas žinojo, kad anksčiau ar vėliau jam teks už tai atsakyti.

Todėl siuto ant šios moters, kaltos dėl jo netinkamo elgesio. Kita Dankano pykčio priežastis buvo prieštaringi jausmai, kurie jį užvaldydavo kaskart, kai ji būdavo šalia. Ir net kai nebūdavo.

Jam numetus telefono ragelį, Eliza kimiu balsu pasakė:

- Ačiū.

- Kol kas nedėkokite. Aš tebesu policininkas, turintis negyvėlį lavoninėje, o jūs esate dama su rūkstančiu pistoletu rankoje.

- Tai kodėl nepasakėte porininkei, kad aš čia?

- Šį rytą aš jaučiuosi labai dosnus, - atsakė jis apsimestinai lengvabūdiškai. - Ypač į bėdą pakliuvusioms vargšelėms. - Dankanas ryžtingai priėjo prie jos. Elizos garbei reikia pripažinti, kad ji atsilaikė ir nepradėjo trauktis. - Tai, ką jūs darote, tikriausiai galima pavadinti sielų žvejyba?

- Nieko aš nežvejoju. Aš atėjau pas jus, nes nežinau, ką daugiau daryti.

- Ne, jūs atėjote todėl, kad laikote mane mulkiu.

- Jūs esate policininkas!

- Kuris pasakė, kad nori jus išdulkinti!

Nuo tokio tiesmukumo Eliza suglumo, bet greitai atitoko.

- Jūs man sakėte, kad ši pastaba labiau susijusi su mano vyru nei su manimi.

- Taip ir buvo, - pasakė jis galvodamas, ar ji tuo tiki. Ar jis pats tiki. Jis žengė pirmyn, versdamas ją trauktis atatupstą. - Bet vos patekusi į keblią padėtį išsyk ją prisiminėte. Jūs nužudėte žmogų dėl priežasčių, kurias dar teks išsiaiškinti. Tačiau, jūsų laimė, detektyvas, tiriantis lemtingąjį šūvį, mano, kad esate verta nuodėmės.

Eliza nebeturėjo kur trauktis ir atsišliejo į sieną, taigi juodu stovėjo beveik liesdamiesi krūtinėmis. Jis atrėmė ranką į sieną šalia jos galvos ir prisilenkė prie pat jos veido.

_ faigi, norėdama, kad susileisčiau iš gailesčio ir pasidaryčiau aklas jūsų kaltei, sugalvojote versiją apie samdomą žudiką.

- Tai ne versija. Tai tiesa.

- Teisėjas Leirdas nori greičiau su jumis išsiskirti?

- Ne, jis nori mano mirties, - pasakė ji taip tvirtai, kad Dankanas net sustingo. Eliza tuo pasinaudojo ir pasitraukė nuo sienos. - Sakėte, kad ketinate nusiprausti.

- Atleiskit. Jums teks susitaikyti su mano dvoku.

- Jūs nedvokiate, bet argi džiūstantis prakaitas nekelia niežulio?

Jis nevalingai pasikasė krūtinės vidurį. Ten plaukai buvo sulipę nuo sūraus prakaito.

- Nieko, pakentėsiu.

- Aš su malonumu palauksiu, kol...

- Kodėl vyras nori jūsų mirties? - pertraukė Dankanas. - Ir kodėl tai tokia didelė paslaptis, kad ją pasakyti galite tiktai man?

Ji trumpai užsimerkė, tada atsimerkė ir tarė:

- Aš atėjau pas jus, susiradau jus todėl, kad pajutau, jog jūs būsite...

- Patiklesnis?

- Supratingesnis. Tikrai supratingesnis nei detektyve Bouen.

- Todėl, kad aš vyras, o ji moteris?

- Jūsų porininkė nusiteikusi prieš mane. Nesvarbu kodėl, bet mes viena kitai nepatinkame.

- O mudu, jūsų nuomone, vienas kitam patinkame?

Ji nuleido akis.

- Aš pajutau... Aš pagalvojau... - Ji vėl pakėlė galvą ir

pažvelgė į jį maldaujamu žvilgsniu. - Ar jūs bent jau išklausysite mane atvira širdimi?

Jis sukryžiavo rankas ant krūtinės aiškiai suvokdamas, kad tai yra pasąmoningas savisaugos gestas. Kai ji šitaip pažvelgė į jį, Dankanui pasirodė, kad jos akys prisilietė prie jo, ir jo kūno reakcija buvo tokia, tarytum ji iš tiesų būtų prisilietusi.

- Gerai, aš klausau. Kodėl jūsų vyras nori jūsų mirties?

Ji kurį laiką patylėjo tarytum kaupdamasi.

- Jums ir detektyvei Bouen pasirodė keista, kodėl nebuvo įjungta signalizacija.

- Sakėte, taip atsitiko dėl to, kad judu su teisėju mylėjotės.

- Taip. Vėliau aš mėginau atsikelti ir įjungti signalizaciją. Bet Katas neleido man išlipti iš lovos. Jis įsitraukė mane atgal ir...

- Suprantu. Jam stovėjo.

Elizai nepatiko jo pastaba. Jos veidas persimainė, bet ji nieko nepasakė dėl tokio vulgarumo.

- Katas nenorėjo, kad aš tą naktį įjungčiau signalizaciją. Jam reikėjo, kad Troteris galėtų įeiti į namus. Kai aš būčiau buvusi negyva, jis būtų galėjęs pagrįstai visiems teigti, kad įjungti signalizaciją buvo mano pareiga ir kad jis sutrukdė man ją atlikti. Kad niekuomet sau šito neatleis, kad jei jis tą naktį būtų išleidęs mane iš lovos, tragedijos būtų buvę išvengta. Jis būtų prisiėmęs moralinę atsakomybę už mano mirtį ir taip pelnęs visų užuojautą. Sumanymas buvo puikus. Nejau tai taip neįtikima?

- Na, gerai. Bet kodėl būdama virtuvėje ir išgirdusi triukšmą jūs nepaskambinote telefonu 911, kodėl tučtuojau neieškojote pagalbos?

- Nežinojau, kiek aš turiu laiko. - Ji atsakė iškart, tarytum būtų žinojusi, kad jis užduos šį klausimą, ir iš anksto paruošusi atsakymą. - Gintis mane paskatino instinktas. Todėl ir paėmiau pistoletą iš vestibiulio stalo stalčiaus.

Dankanas patempė pirštais apatinę lūpą mąstydamas apie tai, ką išgirdo.

__ JŪS norėjote turėti pistoletą, jei Troteris pultų jums dar nespėjus paskambinti numeriu 911.

_ Taip, tikriausiai galvojau panašiai. Tik nesu tikra, kad išvis ką nors galvojau. Tiesiog veikiau. Buvau persigandusi.

Ji klestelėjo ant pianino suolelio ir užsidengusi veidą rankomis pirštais ėmė trinti kaktą. Šitaip sėdėdama Eliza atidengė Dankano akims savo sprandą, kaip tą apdovanojimų vakarą. Jis sumirksėjo vydamas regėjimą, kad bučiuoja šią jos vietą.

- Jūs buvote persigandusi, - pasakė jis, - bet radote drąsos įžengti į kabinetą.

- Nežinau, iš kur ėmiau tos drąsos. Gal vyliausi, kad apsirikau. Vyliausi, kad girdžiu į pakraigę besibrūžinančias medžio šakas, ant stogo krebždantį meškėną ar ką panašaus. Bet sykiu ir žinojau, kad tos viltys nepagrįstos. Žinojau, kad ten yra žmogus, kuris tyko manęs. To susidūrimo aš laukiau jau keletą mėnesių. Nebūtinai įsilaužimo. Bet kažko tikėjausi. Tai buvo akimirka, apie kurią jau seniai su baime galvojau. - Ji prispaudė pirštą sau prie krūtinės, kiek aukščiau širdies, įspausdama marškinėlių medžiagą ir išryškindama krūtis. - Aš žinojau, detektyve. Aš žinojau. - Tai sušnibždėjusi, ji pakėlė galvą ir pažvelgė į jį. - Garis Rėjus Troteris nebuvo vagis, kurį aš netyčiomis užklupau. Jis atėjo nužudyti manęs.

Dankanas sužnybo viršunosę ir užsimerkė stengdamasis susikaupti ir mintyse išryškinti situacijos detales. Na, jam tiesiog reikėjo ką nors daryti, kad nenuskęstų tose prakeiktose jos akyse ir neužsispoksotų į jos krūtis. Jam norėjosi Prisitraukti ją artyn, įsisiurbti jai į lūpas ir patirti, ar jos tokios saldžios, kaip atrodo. Bet jis kietai sužnybo odą tarp akių ir laikė tol, kol pradėjo baisiai skaudėti. Tai padėjo jam atsitokėti. Šiek tiek.

- Garis Rėjus Troteris vargiai tinka į samdomus žudikus, ponia Leird. - Jis pabrėžė pastaruosius du žodžius stengdamasis įsisąmoninti, kas ji yra.

- Aš negaliu šito paaiškinti.

- Pamėginkite.

- Negaliu, - pasakė ji lūžtančiu balsu.

Jis priėjęs atsitūpė ir vos susilaikė neuždėjęs rankų jai ant kelių. Dabar juodu žiūrėjo vienas kitam į veidą, juos skyrė vos keletas colių. Per tokį atstumą jis turėtų sugebėti nustatyti menkiausius vaidybos požymius. Turėtų.

- Taigi teisėjas Katas nori išvysti jus negyvą.

- Taip.

- Jis yra turtingas ir įtakingas žmogus.

- Tai nereiškia, kad jis nenori manęs nužudyti.

- Bet jis nusamdo nevykusį žudiką, - skeptiškai papurtė galvą Dankanas.

- Žinau, tai atrodo neįtikima, bet prisiekiu jums, tai tiesa.

Jis žiūrėjo jai į akis tikėdamasis išvysti kokių nors narkotikų sukeltos paranojos ar haliucinacijų požymių. Bet nepastebėjo nieko įtartino.

Vyras ją beprotiškai myli, tad nejau ji mėgintų įmaišyti prieskonių į savo nykią kasdienybę išprovokuodama intrigą.

Šizofrenija? Galbūt. Liguistas potraukis meluoti? Galbūt.

Galbūt ji sako tiesą, bet ta galimybė tokia menka, kad į ją neverta kreipti dėmesio. Žinant, kas yra Katas Leirdas ir kas yra Garis Rėjus Troteris, detalės nelimpa viena prie kitos.

Nuojauta, dėl kurios ir buvo toks geras detektyvas, Dankanui sakė, kad, turėdama omenyje, ką jis pasakė tą vakarą po apdovanojimų pokylio, Eliza stengiasi, juo pasinaudodama, išsukti savo dailų užpakaliuką.

Kodėl tą dailų užpakaliuką jai reikia išsukti, jis dar nežino. Bet remiantis tuo, ką juodu su DiDi vakar atrado Mejerio Napolio biure, galima viltis, kad netrukus išsiaiškins. Tuo tarpu

jis siuto, kad Eliza mano, jog juo galima taip lengvai manipuliuoti, ir jam norėjosi tai išrėžti jai tiesiai į akis.

Bet ne, kol kas jis apsimes, kad priima jos žaidimo taisykles.

- Kaip tik žodį „neįtikima“ aš ir pavartočiau, ponia Leird. Niekaip neįsivaizduoju teisėjo sudarančio sandėrį su tokiu nevykėliu kaip Troteris.

– Aš sakau, ką žinau. Jei nebūčiau iššovusi tada, kai iššoviau, – ir aš nešoviau pirma, kad ir kiek priešingų teorijų jūs man išdėstytumėte, - dabar būčiau negyva. Katas visiems pasakotų, kad aš namuose susidūriau su įsilaužėliu, ir kas juo nepatikėtų? - Ji atsistojo taip staigiai, kad vos neparvertė Dankano. - Jis yra aukštesniojo teismo teisėjas. Jis kilęs iš turtingos, įtakingos giminės. Niekam nė į galvą neateitų, kad jis nusamdė žudiką savo žmonai.

- Man tai tikrai neateitų. - Jo intonacija privertė ją iš lėto atsigręžti. Jis gūžtelėjo pečiais. - Na, jis turėtų būti tikras beprotis, tiesa?

- Ką norite pasakyti?

- Liaukitės, - pašaipiai šypsodamasis pasakė jis. - Koks vyras, turintis bent kiek sveiko proto, trokš atsikratyti tokios žmonos kaip jūs?

Ji keletą ilgų sekundžių iš arti žvelgė į jį, tada tyliai nusivylusi pasakė:

- Jūs manimi netikite.

Jo šypsena pradingo, o tonas tapo griežtas.

- Nė vienu sumautu jūsų žodeliu.

- Kodėl? - paklausė ji laibu balsu. Jei jis nežinotų tiesos, galėtų prisiekti, kad ji nuoširdžiai suglumusi.

Nenorėdamas pasiduoti emocijoms, jis sardoniškai šnirpštelėjo.

- Teisėjas pats įsitaisė asmeninę pusnuogę padavėją.

Ji giliai įkvėpė, o veide dar labiau išryškėjo pralaimėjimo šešėlis.

-A.

- Taip. A.

- Kadangi aš kadaise dirbau pusnuoge padavėja, vadinasi, esu melagė?

- Anaiptol. Bet ši aplinkybė nedaro jūsų versijos įtikimesnės, argi ne tiesa? Teisėjas gali kiek nori žiūrėti į savo padavėją, liesti savo padavėją, dulkinti savo padavėją ir net nereikia jai duoti arbatpinigių. Tokia kaip jūs yra bet kurio vyro svajonė.

Ji žiūrėjo į Dankaną dar keletą akimirkų, nuoskauda ir sutrikimas greitai peraugo į pyktį.

- Jūs žiaurus, detektyve.

- Šito aš užtektinai prisiklausau. Ypač iš žmonių, kurie, žinau, man meluoja.

Ji atsuko jam nugarą ir nužingsniavo prie durų. Jis trimis šuoliais perbėgo kambarį ir nutvėrė ją besiknebinėjančią su durų rankena. Suėmęs už pečių atgręžė ją.

- Ko jūs čia atėjote?

- Aš jums sakiau!

- Teisėjas nusamdė Troterį, kad jus nužudytų.

- Taip!

- Niekai! Aš mačiau jus drauge su juo. Jis negali atitraukti rankų nuo jūsų.

Eliza mėgino išsivaduoti iš jo gniaužtų, bet Dankanas jos nepaleido.

- Jūs esate jo didžiausias turtas, ponia Leird. Už tą šešių karatų markizę ant jūsų kairės rankos jis išpirko jus iš rinkos ir gavo sūkurines vonias su jumis ir įvairias paslaugas lovoje. Ir visa tai teisėta ir švaru, juk jis turi santuokos liudijimo bilietėlį. Tai kodėl jis turėtų norėti jūsų mirties?

Ji tylėjo verdama jį pykčio kupinu žvilgsniu.

- Kodėl? Kad patikėčiau šia graudžia istorija, aš turiu išgirsti motyvą. Pasakykite man motyvą.

- Negaliu!

- Todėl, kad jo nėra.

- Yra, bet aš negaliu rizikuoti ir jums jį atskleisti. Ne... Ne dabar.

_ Kodėl?

_ Todėl, kad jūs manimi nepatikėsite.

- Gal ir patikėsiu.

- Jūs nepatikėjote niekuo, ką aš jums sakiau.

- Taip. Nepatikėjau. Katas Leirdas neturi jokių motyvų jus nužudyti. Užtat jūs turite akivaizdų motyvą ateiti čionai ir pamėginti palenkti mane į savo pusę.

- Apie ką jūs kalbate?

- Jūs nenorite, kad aš sužinočiau tiesą, kas vyko tą naktį.

- Aš...

- Kas jums buvo Troteris?

- Niekas. Aš nebuvau jo mačiusi.

- O aš manau, kad buvote mačiusi. Manau, jūs žinojote, kas jūsų laukia kabinete, todėl, užuot skambinusi numeriu 911, apsiginklavote užtaisytu pistoletu, kuriuo, beje, jūs gebate meistriškai naudotis. - Pasilenkęs jis prikišo veidą prie pat jos ir grėsmingai sušnibždėjo: - Man jau nedaug trūksta, kad apkaltinčiau jus žmogžudyste.

Tai nebuvo tiesa, bet Dankanas norėjo pamatyti, kokia bus jos reakcija.

Ji apmirė ir išbalo. Buvo matyti, kad labai išsigando.

- Na, matau, į šią pastabą atkreipėte dėmesį, - pasakė jis. - Gal dabar norėtumėte pakeisti savo parodymus?

Ji su dviguba jėga ėmė veržtis iš jo glėbio.

- Ateidama čia aš padariau klaidą.

- Jūs visiškai teisi, tai buvo klaida.

- Aš apsirikau dėl jūsų. Maniau, jūs manimi patikėsite.

~ Ne, iš tiesų jūs manėte, kad jei ateisite į mano namus tokia gundanti kaip nepaklota lova, aš užmiršiu vargšą Garį Rėjų Troterį. O jei vienas dalykas prives prie kito ir mudu atsidursime lovoje, aš galbūt apskritai atsisakysiu šio incidento tyrimo.

Ji įniršusi įnirtingai atsistūmė nuo jo krūtinės.

- Paleiskit mane.

Dankanas ją lengvai papurtė ir paklausė:

- Argi ne tokia šio slapto susitikimo priežastis?

-Ne!

- Tai pasakykite man, kokį motyvą jus nužudyti turėjo Katas Leirdas.

- Jūs manimi nepatikėtumėte.

- Išbandykite mane.

- Aš jau išbandžiau!

Ji spjaute spjaudė žodžius jam į veidą, į jo nirtulingą žvilgsnį atsakydama tokiu pat nirtulingu žvilgsniu. Nė vienas nejudėjo, tik jos besikilnojanti krūtinė vos prisiliesdavo prie jo. Jis pavojingai stipriai jautė šiuos prisilietimus, jautė kiekvieną tašką, kuriuo jie lietėsi vienas prie kito.

- Aš atėjau čionai tik vildamasi jus įtikinti, kad mano vyras ketina mane nužudyti. - Jos balsas buvo kimus nuo didžiulio emocinio krūvio, Dankanas jautė jos drebulį. - Bet kadangi jūs manimi netikite, jis taip ir padarys. Negana to, už tai nebus nubaustas.

9 skyrius

\- Antro žaidimo jis išėjo žaisti dešimt minučių po vienuoliktos, - pasakė DiDi įsimesdama į burną keletą žuvelės formos sausainių.

Jie su Dankanu sėdėjo „Sidabrinės bangos“ golfo klubo bare. Šį šeštadienį baras buvo pilnas pilnutėlis. Prieš jų akis šmėžavo bemaž visa Ralfo Loreno vasarinių drabužių kolekcija. Dankanas vilkėdamas sportinį švarką jautėsi išsiskiriantis iš minios, bet dėklas su devynių milimetrų kalibro pistoletu būtų dar labiau atkreipęs dėmesį.

Tarp baro lankytojų buvo matyti vietos politikų, privačia praktika besiverčiančių gydytojų, nekilnojamojo turto supirkėjų, šveičiančių smilginius strazdus, kurie kiekvieną žiemą tūkstančiais migruoja į turtingas pietines valstijas su išpuoselėtais golfo laukais. Čia buvo ir Stenąs Adamsas, advokatas, atstovaujantis žinomiems nusikaltėliams. Žymiausias jo klientas buvo Robertas Savičius. Adamsas vos nepasitrynė akių iš nustebimo, kai išvydo į barą įžengiančius DiDi ir Dankaną, bet greitai susitvardė ir ėmė uoliai apsimetinėti, kad jų nemato.

Na ir puiku, pagalvojo Dankanas. Jis buvo tokios nuotaikos, kad nežinojo, ar jam pavyks susivaldyti, jei advokatas pradės jį provokuoti kalbėdamas apie savo įžymųjį klientą. Nors po nutraukto teismo Savičius laikėsi tyliau už pelę,

Dankanui nė netoptelėjo, kad jis nusprendė padaryti kriminalinės veiklos pertrauką. Savičius užtektinai gudrus ir imasi didžiausių atsargumo priemonių, kol viskas nurims ir atvės.

Dankanas taip pat neabejojo, kad Savičius ieško tinkamiausio laiko ir veiksmingiausio būdo smogti jam. Žinojo, kad Savičius pasistengs su juo susidoroti. Galima sakyti, jis tai pažadėjo aną dieną teismo rūmuose. Klausimas tik kada. Deja, būdamas teisėsaugos pareigūnas Dankanas negalėjo be provokacijos pats imti persekioti Savičiaus. Jis turėjo kantriai sėdėti, laukti ir galvoti. Tuo Savičius tikriausiai baisiai džiaugėsi.

Išvydęs policininkų ženklelius, „Sidabrinės bangos" barmenas jiedviem su DiDi gėrimus patiekė nemokamai. Baras buvo labai jaukus: tamsus medis, vazonuose augantys džiunglių augalai, žalvarinės lempos, energinga, bet neįkyri muzika. Limonadas, kurio užsisakė Dankanas, buvo pagamintas iš rankomis spaustų sulčių. Oro kondicionierius veikė užtektinai, kad karštį ir drėgmę išlaikytų anapus didžiulių tamsintų langų. Pro langus atsiveriantis smaragdinių golfo laukų vaizdas atrodė nuostabus. Taigi šis baras buvo visai neprasta vieta praleisti kepinančios popietės valandas.

Tačiau Dankanui norėjosi verčiau būti bet kur, tik ne čia.

DiDi nutrynė nuo pirštų sausainių trupinius ir pasakė:

- Tikriausiai tai ponios Leird pamaina.

Ji galvos judesiu parodė į patrauklią jauną moterį, keturiems pusamžiams vyriškiams atnešusią padėklą su gėrimais. Jie liovėsi plepėję apie golfą ir, kaitriais žvilgsniais varstydami padavėją, ilgokai su ja flirtavo.

- Juk ji ištekėjo už teisėjo beveik prieš trejus metus, - pasakė Dankanas. - Argi ne taip sakei? Per tą laiką, kai čia nebedirba ponia Leird, klube tikriausiai pasikeitė koks tuzinas padavėjų.

DiDi atsigręžė į duris išgirdusi, kad pro jas įvirsta kitas vyrų būrelis. Kato Leirdo tarp jų nebuvo.

- Šiandien jis sužaidė du žaidimus vieną po kito pradėjęs dar prieš septynias. Vargu ar galima patikėti, kad tai jis daro iš malonumo.

- Aš žaisčiau tik jei tu laikytum pistoletą man prie smilkinio.

- Tu nemėgsti golfo?

- Pernelyg lėtas žaidimas. Pernelyg pasyvus. Stokojantis veiksmo.

- Skambinti pianinu taip pat nėra veiksmo kupinas sportas.

- Aš neskambinu pianinu.

- Taip, neskambini. - Ji dirstelėjo į savo laikrodį. - Barmeno nuomone, jis netrukus turėtų ateiti.

Bent jau aišku, kad Eliza nemelavo sakydama, jog jos vyras anksti iš ryto išvyko pažaisti golfo.

Ji daug ko prišnekėjo.

Paskutiniai jos pasakyti žodžiai buvo, kad jos vyras ją nužudys ir kad, įvykdęs ketinimus, liks sausas. Ir kad kaltė kris ant Dankano, nes jis ja nepatikėjo.

Galiausiai ji išsiveržė iš jo gniaužtų ir trenkdama durimis išbėgo lauk. Dėl jos blaškymosi Dankanas liko stovėti lytiškai susijaudinęs ir uždusęs labiau nei nubėgęs penkias mylias tirštame nuo tvankos rytmečio ore. Jis taip nusivylė ir supyko, - ant jos už tai, kad įtraukė jį į savo surežisuotą dramą, o ant savęs dėl to, kad įsitraukė, - kad prišokęs net trenkė kumščiu į savo namų duris, pro kurias ką tik buvo išbėgusi Eliza.

Ranka tebeskaudėjo. Jis lankstė ir trynė pirštus maldydamas tvinkčiojantį skausmą.

Po to įniršio priepuolio, stovėdamas po šaltu dušu, jis išgėrė dviejų litrų vandens butelį. Dušas nuplovė prakaitą ir apramino viltingai pasistojusį, bet nuviltą penį. Tada, kaip ir buvo žadėjęs, jis paskambino DiDi.

Ji atvažiavo į jo namus sutartu laiku ir atsivežė pusryčių bandelių rinkinį ir du puodelius pirktinės kavos, nes jo virta kava, jos žodžiais, užknisa.

DiDi jau turėjo sudariusi dienos planą. Bet Dankanas suniurzgė, kad jis yra vyresnysis jų poros narys ir vadovas.

- O tu esi mokinė, - pareiškė jis.

- Gerai, jei nori demonstruoti antpečius, demonstruok. Kaip manai, ką mes šiandien turėtume daryti?

- Manau, turėtume pasikalbėti su teisėju apie tai, ką vakar išsiaiškinome. Nekantrauju išvysti jo reakciją.

- Juk aš tą patį ir siūliau.

- Štai kodėl aš sutikau, kad būtum mano porininkė. Tu protinga. - Rausdamasis po bandelių maišelį jis suraukė antakius. - Ar negavai nė vienos su mėlynėmis?

Jis toliau stengėsi bendrauti familiariai, juokauti ir kivirčytis dėl menkniekių, nes baiminosi, kad DiDi gali pajusti, jog pas jį buvo Eliza. Nuo tada, kai įleido porininkę pro pagrindines duris, vis laukė, kada ji sustos kaip įbesta ir paklaus: „Ar čia buvo Eliza Leird?“ Dankanui jos esybė buvo tokia galinga ir visa persmelkianti, kad jis tiesiog ją jautė, užuodė tvyrančią ore, juto jos skonį.

Valgydamas antrą bandelę jis pasiūlė DiDi paskambinti į „Sidabrinės bangos“ užmiesčio klubą.

- Kam?

- Šiandien šeštadienis. Turiu nuojautą, kad teisėjas žaidžia golfą.

Paskambinusi į klubą DiDi sužinojo tą patį, ką jam buvo sakiusi Eliza. Teisėjas žaidžiantis antrą žaidimą. Juodu suplanavo nuvykti ten, palaukti, kol jis baigs žaisti, užklupti jį atsipalaidavusį ir nepasirengusį, išdėstyti, ką jie vakar išsiaiškino, ir stebėti jo reakciją.

Juodu sėdėjo bare daugiau nei pusę valandos. Dankanas jau ketino užsisakyti dar vieną stiklinę limonado, nes daugiau nebuvo ką veikti, bet tuomet prie jų prisiartino barmenas.

- Ką tik paskambino registratorė ir pranešė, kad teisėjas Leirdas pietauja terasoje.

Jis parodė jiems dvivėres stiklines duris baro gale, už kurių buvo lodžija. Taip barmenas pavadino alėją atvirame ore, apaugusią vešliomis glicinijomis.

- Eikite ta lodžija ir nueisite tiesiai prie terasos.

- Tikiuosi, ten bus pavėsis, - sumurmėjo Dankanas.

Staliukai terasoje išties stovėjo po baltais ir dideliais lyg parašiutai skėčiais, kurių pakraštėliai buvo papuošti supintomis medvilninėmis juostelėmis. Kiekvieno stalo viduryje stovėjo skaisčiai raudonų pelargonijų vazonas. Prie vieno stalo sėdėjo teisėjas, ant drobinių kelnių pasitiesęs medžiaginę servetėlę, o ant stalo šalia kitų indų stovėjo stiklas, rodos, škotiško viskio.

Jiems artinantis teisėjas atsistojo. Ne tik jiems buvo pranešta, kad teisėjas pietauja terasoje, - ir jis buvo perspėtas, kad bare jo laukia detektyvai. Išvydęs juos, jis neparodė nei ypatingo nustebimo, nei susijaudinimo.

Be abejo, teisėjas šiandien buvo dėmesio centre. Dankanas jautė smalsius žvilgsnius, kuriais juos varstė kiti pietautojai, kai teisėjas jam su DiDi spaudė ranką ir siūlė sėstis prie savo staliuko.

- Aš ketinu pietauti. Tikiuosi, jūs palaikysite man draugiją.

- Ne, dėkui, - atsakė DiDi. - Mes ką tik pavalgėme vėlyvus pusryčius.

- Tai gal bent jau neatsisakysite išgerti.

Jis davė ženklą padavėjui ir šis akimirksniu prisistatė. DiDi užsisakė dietinės kolos, o Dankanas pasirinko šaltąją arbatą.

- Kaip sekėsi žaidimas? Tai yra žaidimai? - pasitaisė DiDi nusišypsodama teisėjui plačiausia šypsena.

Moterys prie aplinkinių staliukų buvo apsirengusios paplūdimio suknelėmis ir už kaklo surišamomis liemenėlėmis, visos kaip viena preciziškai apskrudusios iki tobulo rudumo, visos išpuoselėtais kojų nagais. Jei DiDi šalia jų slapčia ir dro-

vėjosi dėl savo tamsaus įliemenuoto kostiumėlio ir paprastų vaikščioti skirtų batelių, šito neparodė. Dankanas žavėjosi šia jos savybe.

Teisėjas kukliai prisipažino per pirmąjį žaidimą surinkęs aštuoniasdešimt taškų, o per antrąjį - aštuoniasdešimt keturis. Kol ji gyrė jo rezultatus, jis pasisuko į Dankaną, kuris nuo kaktos braukė prakaito lašelius.

- Aš suprantu, kad čia gana karšta, detektyve Hačeri, - atsiprašydamas nusišypsojo jis. - Bet aš stengiuosi pratintis prie žmonos pomėgių. Jai kondicionuojamoje patalpoje dažnai būna per šalta. Jai labiau patinka įkaitusi terasa nei termostatu palaikoma šešiolikos laipsnių temperatūra.

Dankanas jau žiojosi sakyti, kad jo žmonos čia nėra, bet staiga kažin ką pajuto viduriuose. Tas pojūtis sutapo su teisėjo veide atsiradusia šypsena.

- O štai ir ji ateina.

Jis atsistojo, numetė servetėlę ant stalo ir žengė pasitikti Elizos, einančios paskui klubo administratorę. Katas Leirdas apkabino žmoną. Ji nusiėmė akinius ir taip pat apkabino vyrą per jo petį stebėdama Dankaną, kuris stovėjo šalia savo kėdės prie stalo ir pats nesuvokė, kad stovi, o ne sėdi.

Jos akys šiek tiek išsiplėtė, bet taip greitai nukrypo į šalį, kad Dankanas suabejojo, ar ji tikrai nustebo. Vos paleista teisėjo, Eliza vėl užsidėjo tamsius akinius.

Ji buvo apsirengusi akinamai baltai, tarytum derindama drabužius prie skėčių nuo saulės. Jos aprangą sudarė paprasti balti berankoviai marškinėliai ir laisvai krintantis sijonėlis. Drabužiai buvo skoningi. Tinkami. Neprovokuojantys.

Tai kodėl jis tučtuojau pagalvojo, kas po tais drabužiais?

Atrodė, tarsi kas nuolat smūgiuotų jam į tarpkojį. Jau antrą kartą šį rytą dėl netikėto Elizos Leird pasirodymo jis jautėsi suvaržytas - tai jam buvo neįprasta.

Iki šiol jo nuotykiai su moterimis priklausė nuo nuotaikos, susidomėjimo masto ir turimo laiko. Moterų susidomėjimas

juo būdavo beveik garantuotas. Jis niekuomet pernelyg nesinaudodavo savo žavesiu ir net sugebėdavo išsaugoti draugiškus santykius su dauguma buvusių draugių. Tais retais atvejais, kai susidomėjęs moterimi nesulaukdavo atsako, jis apsisukdavo ir nueidavo neatsigręždamas. Nė vienai nebuvo pavykę sudaužyti jam širdies.

Tuoktis jis buvo pasiūlęs tik kartą - vaikystės draugei, su kuria visą laiką išliko artimi. Pateikti šį pasiūlymą jį paskatino trisdešimt penktojo gimtadienio vakarėlis. Jis pasakė, kad juodu neina jaunyn, kad abu iki šiol sąmoningai išliko vieniši ir kad tai galėtų būti priežastis jiedviem susituokti. Jos žodžius „Ar tu išprotėjai?“ jis palaikė neigiamu atsakymu ir suvokė tai, ką ji jau žinojo. Juodu labai brangino vienas kitą, bet nebuvo įsimylėję.

Per gyvenimą jis turėjo daugiau moterų nei kai kurie vyrai. Ir daug mažiau nei kai kurie kiti vyrai. Bet dar niekuomet nebuvo prasidėjęs su pagrindine įtariamąja. Ir niekuomet su ištekėjusia moterimi. Eliza Leird buvo ištekėjusi įtariamoji. Dėl šių dviejų priežasčių neįprastai stipri trauka prie jos buvo visiškai neleistina.

Bet pasakyk tai savo dilgsinčioms juslėms.

Teisėjas atsivedė Elizą prie stalelio ir atitraukė jai kėdę. Tada atsisėdo pats ir, vėl pasitiesęs servetėlę ant kelių, abiem rankomis suėmė žmonos plaštaką ir suspaudė.

- Paskambinau Elizai ir pasiteiravau, ar norėtų papietauti drauge. Pamaniau, kad jai būtų neprošal prasiblaškyti.

Jis švelniai nusišypsojo žmonai.

- Žinoma, ir aš taip pamaniau. Ačiū tau už kvietimą. - Ji jam taip pat atsakė šypsena, tuomet per pelargonijų vazoną pažvelgė į DiDi. - Laba diena, detektyve Bouen.

- Ponia Leird, mums labai nemalonu trukdyti jums per pietų susitikimą. Bet gal ir gerai, kad jūs taip pat čia. Mes ketiname papasakoti teisėjui apie naujienas tiriant jūsų incidentą.

Eliza tuoj pat pasisuko į Dankaną.

- Kokias naujienas?

- Apie tai, kas paaiškėjo vakar.

Sakydamas šiuos žodžius jis žinojo nuraminantis Elizą, kad nepapasakojo DiDi apie jos vizitą pas jį į namus. Bet pamačius, kad jai labai palengvėjo, jam pačiam nepasidarė geriau.

Atėjo padavėjas, nešinas jų gėrimais ir limonadu Elizai. Limonadas buvo toks pat kaip tas, kurį Dankanas gėrė prie baro, tik ši stiklinė buvo patiekta su obuolio dydžio braške, pasmeigta ant skaidraus plastiko iešmelio.

Teisėjas užsisakė kitą stiklą škotiško viskio. Padavėjas pasiteiravo, gal jie norėtų peržiūrėti valgiaraštį, bet teisėjas atsakė, kad praneš jam, kai pageidaus valgyti. DiDi paprašė šiaudelio ir padavėjas puolė atsiprašinėti, kad išsyk jo neatnešė. Per tą laiką Dankanas su Eliza turėjo laiko ilgiau pažiūrėti vienas į kitą. Bent jau ji žiūrėjo į jį. Jis nematė jos akių pro tamsius akinių stiklus.

Jam liemeniu ritosi prakaito lašeliai, ir ne vien dėl karščio. Virš stalo tvyranti įtampa buvo kone apčiuopiama. Nors visi rodė esantys atsipalaidavę ir besidžiaugiantys vienas kito draugija, apsimesdami, kad tai atsitiktinis susitikimas, širdyje žinojo, kad tai netiesa.

Visi tylėjo tol, kol DiDi buvo atneštas šiaudelis. Ji galvos linktelėjimu padėkojo padavėjui, nuplėšė pakuotę ir įmerkė šiaudelį į taurę.

- Teisėjau Leirdai, ar jūs pažįstate Mejerį Napolį?

Jis nusijuokė.

- Žinoma. Jis tiek kartų yra buvęs mano teismo salėje, kad nesuskaičiuosi.

- Kaip teisiamasis? - paklausė DiDi.

- Tik kaip liudytojas, - šaltakraujiškai atsakė teisėjas.

- Kurios pusės liudytojas?

- Priklausydavo nuo bylos - jis yra atstovavęs ir kaltinamiesiems, ir kaltintojams.

- Kas jis toks? - paklausė Eliza.

- Atleisk, mieloji, - atsiprašė teisėjas pasisukdamas į žmoną. - Mejeris Napolis yra privatus seklys.

- Ponia Leird, ar jums neteko apie jį girdėti?

Eliza nusiėmė akinius ir įdėmiai pažvelgė į DiDi.

- Jei būčiau girdėjusi, nebūčiau klaususi.

Teisėjui tarp antakių išryškėjo raukšlė.

- Jūs užsiminėte apie naujienas.

Žodžiai buvo skirti Dankanui, taigi jis ir atsiliepė:

- Mejeris Napolis dingo. Jo paieška paskelbta šįryt, nes tuomet suėjo dvidešimt keturios valandos nuo tada, kai jo pasigesta. Jo sekretorė, kuri, atrodo, yra artimiausias jam žmogus, įsitikinusi, kad jo atžvilgiu įvykdytas nusikaltimas.

Teisėjas klausėsi nepraleisdamas pro ausis nė žodelyčio. Kai Dankanas nutilo, jis vos vos gūžtelėjo pečiais.

- Man labai nemalonu tai girdėti. Tikiuosi, jo sekretorė klysta, bet kuo čia dėti mes? Kaip privataus seklio dingimas susijęs su tuo, kas užpraeitą naktį atsitiko mūsų namuose?

Dankano ir Elizos akys susitiko.

- Tarp popierių ant Napolio darbo stalo mes aptikome Gario Rėjaus Troterio pavardę.

Elizos lūpos vos vos prasižiojo, bet Dankanas nesitikėjo, kad ji ką nors pasakys, - ji iš tiesų nutylėjo. Ir visi gana ilgai tylėjo.

Galiausiai atsikrenkštusi prabilo DiDi:

- Detektyvas, tiriantis Napolio dingimą, pastebėjo Troterio Pavardę ant lipnaus popieriaus skiautelės. Ten buvo užrašyta tik jo pavardė, daugiau nieko. Lapelis gulėjo ant Napolio darbo stalo. Detektyvas pagalvojo, kad įdomus sutapimas, Jog Troteris neseniai... mirė. Jis nusprendė, kad detektyvą Hačerį ir mane tai galėtų sudominti, ir neapsiriko. Vakar vakare mes kalbėjomės su Napolio sekretore.

- Ir? - paklausė teisėjas.

- Ir nieko, - atsakė DiDi. - Troteris niekuomet nesikreipė į sekretorę dėl susitikimo su Napoliu. Ji neprisimena, kad žmogus tokia pavarde būtų pasirodęs jų biure, bet, žinoma, tai nereiškia, kad Troteris su Napoliu nebuvo susitikę kur nors kitur. Net akivaizdu, kad buvo susitikę. Arba kaip nors kitaip susisiekę, nes sekretorė patvirtino, kad Troterio pavardė ant lapelio užrašyta Napolio ranka.

Kalbėdama DiDi šaudė akimis nuo teisėjo prie Elizos.

Teisėjas sukrizeno.

- Jūs išvardijote daugybę prielaidų, detektyve. Bet kuri iš jų gali būti teisinga. Arba nė viena. Tikriausiai Napolis išgirdo gandus, kad Troteris žuvo vykdydamas nusikaltimą. Gal jo pavardė Napoliui buvo kažkur girdėta ir jis užsirašė ją ketindamas pasidomėti, kas per vienas tas Troteris. Kas gali žinoti, kur buvo susikirtę jų keliai. Gal Troteris jam buvo skolingas pinigų. - Jis nusišypsojo DiDi švelnia, šiek tiek globėjiška šypsena. - Argi manosios prielaidos mažiau tikėtinos nei jūsų?

Dankanas nebūtų nustebęs, jei DiDi būtų peršokusi per stalą ir spyrusi teisėjui į globėjišką užpakalį. Jis nebūtų jos už tai kaltinęs.

Bet ji teisėjui atsakė drovia šypsena.

- Detektyvas Hačeris man nuolat priekaištauja, kad per greitai puolu prie išvadų. Tai viena iš mano charakterio ydų. Bet šį kartą jis sutinka su manimi.

Teisėjas, laukdamas klastos, pažvelgė į Dankaną. Dankanas kryptelėjo galvą DiDi pusėn rodydamas, kad tęsti turi ji.

DiDi vėl prabilo:

- Mejeris Napolis laikėsi abejotinų etikos principų, bet jis garsėjo puikia atmintimi. Jam nebūtų reikėję užsirašyti Gario Rėjaus Troterio pavardės. Jo pavardę jis užrašė neatsitiktinai.

Eliza šio pokalbio klausėsi tylėdama, bet labai susikaupusi.

__ įsjorite pasakyti, kad... - Ji sutrikusi papurtė galvą ir paklausė: - Ką jūs norite pasakyti?

_ Mieloji, manau, galiu atsakyti ir aš, - tarė teisėjas. - Jie nori pasakyti, kad yra ryšys tarp Napolio ir Troterio, kartu, suprantama, tarp Napolio ir mūsų. Ar taip, detektyve Bouen?

Šį psichologinį išbandymą ji atlaikė nuostabiai ramiai.

- Mes nieko nenorime pasakyti, teisėjau Leirdai. Bet mums atrodo neįprastas sutapimas, kad prabėgus mažiau nei dvidešimt keturioms valandoms nuo tada, kai Troteris buvo nušautas jūsų namuose, jo pavardė atsirado ant stalo pas privatų seklį, kuris, irgi keistas sutapimas, paskelbtas dingusiu. Tai yra mažų mažiausiai keista.

- Atleiskite, bet aš negaliu paaiškinti visų šių keistumų.

DiDi, kaip visada, atkakliai laikėsi.

- Vis dėlto prašyčiau pamėginti, teisėjau Leirdai. Jei tarp šių žmonių buvo ryšys, nesvarbu, kaip seniai ir koks nereikšmingas, tai gali padėti išsiaiškinti, kodėl Troteris nusprendė įsilaužti būtent į jūsų namą. Prielaida, kad jis tai padarė visiškai atsitiktinai, labai neįtikima. Tai ir yra didysis šios bylos klausimas, į kurį mes niekaip negalime atsakyti. Kodėl jis išsirinko jūsų namus įsilaužti?

- Deja, ponas Troteris neturi galimybės mums šitai pasakyti, taigi aš abejoju, kad kada nors tai sužinosime, - atsakė teisėjas. - Mano nuomone, jis galėjo apie mus išgirsti iš Napolio, jei juodu buvo bent kiek pažįstami. Daugiau man niekas neateina į galvą, o aklai spėlioti nenoriu.

- Jūs niekuomet tiesiogiai nebendravote su Napoliu?

- Nė žodžio anapus teismo salės durų. Mano žmona apie jį pirmą kartą išgirdo vos prieš kelias minutes.

- Ar tai tiesa, ponia Leird?

- Tiesa. Aš nesu girdėjusi apie Napolį. Nei apie Troterį.

DiDi per šiaudelį išsiurbė kokakolos likučius.

- Taigi, mes tikriausiai tuščiai jus sugaišinome. Dėkui už kokakolą.

Ji paėmė savo rankinę ir teisėjas tai suprato kaip ženklą, kad pokalbis baigtas.

- Čia ruošiamos puikios krevečių salotos, - pasakė jis. - Man būtų malonu pasiūlyti jums jų paragauti.

DiDi padėkojo jam už pasiūlymą, bet atsisakė. Teisėjas atsistojo ir paspaudė jiems abiem rankas. DiDi nusišypsojo Elizai ir pasakė jai „sudie“.

Dankanas ketino praeiti pro Elizos kėdę, bet paskutinę akimirką padvejojęs ištiesė jai ranką, tarytum mesdamas iššūkį sau. Pirma, nelengva spausti ranką moteriai, kuri kelia tau erekciją ir tai žino. Antra, jis toli gražu nebuvo pamiršęs, kas atsitiko pastarąjį kartą, kai juodu spaudė vienas kitam ranką.

- Sudie, ponia Leird.

Ji kurį laiką dvejojo, tada paėmė jo ranką. Paėmė ar pagriebė?

- Sudie.

Akis atitraukti buvo sunkiau nei ranką. Jis nusekė paskui DiDi į klubą ir nužingsniavo per restoraną. Juodu nesikalbėjo, kol pasiekė vestibiulį, ten ji įteikė registratoriui savo kvitą ir sumokėjo už automobilio stovėjimą.

- Ką pasakysi?

Dankanui nespėjus prasižioti prie jų prižirgliojo Stenąs Adamsas.

- Nagi, detektyve seržante Hačeri, džiaugiuosi matydamas, kad po Savičiaus teismo judu su teisėju Leirdu jau pasibučiavote ir susitaikėte, - išsiviepęs pasakė jis Dankanui, tada pasisveikino su DiDi.

- Tai štai kuo jūs užsiimate laisvalaikiu, - tarė ji. - Sėdite ir geriate užmiesčio klube, laukdamas, kada Savičius dar ką nužudys?

Advokatas nusikvatojo, bet greitai vėl surimtėjo ir atsigręžė į Dankaną.

- Ar jūs tiriate tą susišaudymą teisėjo namuose užpraeitą naktį? Kokia to vaikino pavardė, rodos, Troteris?

Dankanas nenustebo, kad Adamsas žino apie incidentą. Kaip minėjo DiDi draugė iš aukštuomenės sluoksnių, dėl tos istorijos kilo nemenkas šurmulys. Be to, ji buvo aprašyta ir laikraštyje. Subtiliai. Teisėjas, kuris paprastai maudydavosi žiniasklaidos dėmesio spinduliuose, tikriausiai paskambino vyriausiajam laikraščio redaktoriui ir paprašė tos istorijos per daug neviešinti.

Straipsnelis buvo išspausdintas dešimtame puslapyje, detalės beveik neaprašytos. Tik pranešta, kad Troteris buvo įsibrovėlis, kuris norėjo atimti Elizai Leird gyvybę, bet įsilaužimo metu jį ištiko mirtis. Nuo ko - neparašyta. Gal mirė nuo širdies smūgio, nuo choleros ar dar ko nors - tegu skaitytojai mano, ką nori.

- Maniau, tai buvo savigynos atvejis, - pasakė Stenąs Adamsas. - Kodėl jūs įsikibote į tą bylą?

- Kaip ir jūs, mes visuomet stengiamės rasti darbo.

Dankanas šypsojosi taip pat draugiškai kaip ir advokatas, bet sykiu ir taip pat nenuoširdžiai.

Adamsas suprato, kad daugiau iš jų neišgaus.

- Na, jei paaiškės, kad poniai Leird teks ieškoti gero advokato, tikiuosi, jūs jai rekomenduosite mane.

Jis nužingsniavo tolyn ir jau siekė dvivėrių durų rankenos, bet jį pasivijo DiDi žodžiai:

- Oi, pone Adamsai, ką tik prisiminiau. Skambino jūsų stomatologas. Sakė, kad jums jau metas vėl balinti dantis.

Ji pirštu pabarbeno sau į priekinius dantis.

Advokatas sudėjo pirštus kaip pistoletą, nukreipė į ją ir pasakė:

- Geras smūgis, detektyve. Geras smūgis.

Sulig šiais žodžiais jis išėjo.

- Šiknius, - panosėje sumurmėjo DiDi. - Kai tik aš prisimenu tą „neteisingą teismą“...

Ji tulžingai suurzgė ir sugniaužė kumštį.

Dankanas žiūrėjo į ją, bet nematė. Jis galvojo ne apie Savičių ar saldžialiežuvį jo advokatą. Jis galvojo apie teisėją. Jo dramblio kaulo spalvos drobines kelnes, jo orias ir pagarbias manieras.

Tikiuosi, bent jau neatsisakysite išgerti... Čia ruošiamos puikios krevečių salotos.

Teisėjo kakta net nebuvo išrasojusi.

- Mūsų automobilis jau laukia, - pasakė DiDi ir žengė prie durų. Pamačiusi, kad jis neseka paskui, atsigręžė. - Dankanai!

Bet jam galvoje tebebuvo vien teisėjas. Jis prisiminė, kaip savininkiškai jis atkišo žmonai parankę.

Tai pasakykite man, kokį motyvą jus nužudyti galėjo turėti Ratas Leirdas.

Jūs manimi nepatikėtumėte.

Dankanui dingtelėjo mintis ir jis pamojo DiDi, kad eitų viena.

- Aš čia dar šiek tiek užtruksiu.

10 skyrius

Papietavę teisėjas ir ponia Leird nesiskubino trauktis nuo staliuko. Dankanas juos stebėjo jau - jis dirstelėjo į savo laikrodį - valandą ir dvylika minučių.

DiDi nenorėjo važiuoti viena, priminė, kad jeigu išvažiuos, jis liks čionai be automobilio. Dankanas atsakė, kad išsikvies taksi, ir nurodė grįžti į kareivines išsiaiškinti, ar jau gauti dviejų pistoletų, iš kurių buvo šauta Leirdų namuose, balistinės ekspertizės rezultatai.

Pirmiausia jiems rūpėjo, ar Troterio pistoletas nebuvo panaudotas vykdant kokį kitą nusikaltimą, tačiau paskui nusprendė, kad pravers ir dar vienas tyrimas - pistoleto, kuriuo šovė Eliza Leird.

Dankanas taip pat paprašė DiDi pasiteirauti Kinkongo, ar nėra naujienų apie prapuolusį Mejerį Napolį.

- Jei Kinkongo darbe nebus, paskambink jam mobiliuoju telefonu, - nurodė jai.

Buvo ir tokia galimybė, kad privataus seklio sekretorė apsirinka ir jos bosas tik susirado naują širdies draugę. Jei taip, šios bylos tyrimas, o kartu ir Dankano gyvenimas, kur kas supaprastėtų.

Išlydėjęs DiDi, Dankanas grįžo į golfo klubo restoraną ir atsisėdo prie stalelio, nuo kurio pro langą buvo gerai matyti terasoje pietaujantys Leirdai. Teisėjas užsisakė sumuštinį su

jautienos kepsniu, o Eliza - jo rekomenduotųjų krevečių salotų. Prie jų stalelio porąkart stabtelėjo žmonių, bet jie daugiausia kalbėjosi su teisėju.

Leirdai tarpusavyje kalbėjosi beveik be pertrūkių; abu atrodė visiškai įsitraukę į pokalbį. Pavalgę jie lūkuriavo, kada bus nuneštos lėkštės, teisėjas vis glostė nuogą žmonos ranką nuo peties iki alkūnės, sykį suėmė jos plaštaką, pakėlė prie lūpų ir pabučiavo į delną.

Ištisas septyniasdešimt dvi minutes, kol į juos žiūrėjo, Dankanas nepastebėjo jokių įrodymų, kad teisėjas trokšta žmonos mirties. Priešingai, atrodė, kad teisėjas Katas Leirdas visiškai apsvaigęs nuo šios moters, galbūt trokšta ją negyvai uždulkinti, bet ne kitaip atimti jai gyvybę.

Kai teisėjas galiausiai davė ženklą padavėjui, kad atneštų čekį, Eliza atsiprašė ir pakilo. Eidama per restoraną ji nepastebėjo Dankano. Jis atsistojo ir nusekė jai iš paskos, įžengęs į tuščią vestibiulį dar spėjo pamatyti, kaip ji dingsta už moterų tualeto durų.

Jis vaikštinėdamas lūkuriavo ir viena akimi nervingai stebėjo terasą. Teisėjas pasirašė čekį, įsidėjo į piniginę kvitą ir atsistojo nuo stalo.

- Šūdas! - sušnypštė Dankanas.

Laimė, einantį prie durų teisėją užkalbino keli vyrai prie kito stalelio ir jis stabtelėjo persimesti žodžiu. Dankanas vylėsi, kad kalbos jiems kurį laiką nepritrūks.

Išgirdęs už ntlfaros atsidarant duris, jis atsigręžė. Pamačiusi jį, Eliza kaip įbesta sustojo tualeto tarpduryje.

- Na, kaip, nenusprendžiate, ar išeiti, ar verčiau grįžti į tualetą?

Ji įžengė į vestibiulį ir durys jai už nugaros užsidarė.

- Maniau, jūs jau išėjote.

- O aš maniau, kad gal jūs apsigalvojote.

- Dėl ko?

- Dėl tų niekų, kurių man šįryt pripaistėte.

- Tai tiesa.

- Taigi, taigi. Argi taip kalbama apie vyrą, kuris pradžiugino žmoną tokiais romantiškais pietumis?

Jos akys piktai žybtelėjo. Ji mėgino praeiti pro Dankaną, bet jis neleido sakydamas:

- Aš pastebėjau jūsų triuką su vyšnia.

Kaip desertas jai ir teisėjui buvo atnešta kavos gėrimo su ledukais ir plaktos grietinėlės sluoksniu su vyšnia ant viršaus. Teisėjas savąją vyšnią pasiūlė jai.

- Mačiau, kaip pasilenkėte ir lūpomis nuskynėte tą vyšnią nuo kotelio. Ir turiu jums pasakyti, ponia Leird, kad vargu ar galima sugalvoti ką nors seksualesnio. Tokios vilionės joks vyras nesupras neteisingai. Nors mus ir skyrė tamsintas stiklas, aš kaip reikiant susijaudinau.

- Aš turiu elgtis kaip paprastai.

- Paprastai prie jo jūs įsiurbinėjate į burną uogas? - Jis prunkštelėjo. - Na ir pasisekė tam galvijui.

Jai nuo krūtinės pasipylė raudonis ir užliejo skruostus. Dankanas nežinojo, ar ji išraudo iš sutrikimo, ar iš pykčio, bet numanė, kad kas akimirksnį ji vis labiaū tūžta. Vos judindama lūpas ji iškošė pro dantis:

- Argi nesuprantate? Jei nors pirštą krustelėsiu nė į tą pusę, greitai būsiu negyva.

- Hmm. Gerai. Suprantama. O jūsų vyras trokšta jūsų mirties dėl... Dėl ko?

Ji tylėjo.

- A, tiesa. - Jis spragtelėjo pirštais. - Jis neturi jokio motyvo.

~ Jis turi motyvą.

Dankanas pasislinko arčiau ir tylesniu, bet įsakmesniu balsu paragino:

- Tai pasakykite man, koks tas motyvas.

- Negaliu! - Ji pažvelgė jam per petį ir nusigando. - Katas.

Atsigręžęs Dankanas pamatė į restoraną įeinantį Leirdą. Jis juos iškart pastebėjo. Vėl pasisukdamas į Elizą Dankanas tarė:

- Žinote, galėčiau pats jo paklausti, ar jis trokšta jūsų mirties ir kodėl.

Jis tik norėjo pamatyti jos reakciją.

Jos veidas staiga neteko viso raudonio, kuris buvo jį užplūdęs vos prieš keletą akimirkų. Jos baimė atrodė tikra. Arba ji nemeluoja, arba neprilygstamai apsimetinėja.

Ne. Labai prašau.

Be garso, vien lūpomis pasakyti žodžiai buvo kur kas reikšmingesni nei ištarti balsu.

- Detektyve Hačeri, maniau, jūs jau prieš kelias valandas išėjote. - Priėjęs teisėjas šypsojosi, bet Dankanas aiškiai jautė, kad jis nesidžiaugia jį matydamas. Leirdas smalsiai žiūrėjo tai į jį, tai į Elizą. - Atrodo, buvote labai jau įsitraukę į pokalbį.

- Aš atsitrenkiau į jį eidama iš tualeto.

- O aš pasakiau poniai Leird, kad man reikia pasikalbėti su jumis. Vienudu.

Akies krašteliu jis stebėjo Elizą ir pamatė, kaip ji sulaikė kvėpavimą.

- Aš esu užsirašęs į masažą, - pasakė teisėjas. - Galite eiti su manimi į rūbinę ir pasikalbėsime, kol persirengsiu.

- Žemyn?

Teisėjas linktelėjo.

- Lauksiu jūsų tenai. Iki pasimatymo, ponia Leird.

Dankanas pažvelgė jai tiesiai į akis ir nusisuko.

Teisėjas pasirodė rūbinėje po kelių minučių.

- Ji vis dar kaip nesava, - be jokių įžanginių frazių pasakė jis. - Ant ribos. Kupina įtampos. Matyt, turės praeiti šiek tiek laiko, kol ji atsigaus.

- Taip, tai buvo baisus išgyvenimas.

- Tikrai šiurpus. Mano spintelė štai ten.

Jis nusivedė Dankaną palei spintelių eilę, priėjęs savąją ėmė rinkti skaičių kodą.

Dankanas atsisėdo ant oda apmušto suolo.

- Kol neužmiršau, pasakysiu, kad papietavau jūsų sąskaita. Trijų riekių sumuštinis su mėsa, pomidorais bei salotomis ir šaltoji arbata. Taip pat įrašiau dvidešimt penkis procentus arbatpinigių.

- Dvidešimt penkis procentus? Jūs labai dosnus.

- Pamaniau, jūs tikriausiai jaučiate silpnybę čionykščiam personalui.

Teisėjas kreivai šypsodamasis dirstelėjo į jį.

- Jūs atlikote šiokį tokį aplinkybių tyrimą.

- Toks mano darbas.

- Taigi jūs žinote, kad Eliza čia dirbo. Manau, taip pat žinote, ką ji veikė prieš ateidama dirbti į šį klubą. - Jis ne klausė, o teigė. - Ar dėl to pablogėjo jūsų nuomonę apie ją?

- Ne. O jūsų?

Tiesmukas Dankano klausimas teisėjui sukėlė įtūžį. Sunki spyna, kurią jis paleido iš rankų, barkštelėjo į šviesaus medžio spintelės dureles. Jis įniršęs atsigręžė į Dankaną. Bet pyktis, užuot išsiveržęs, staiga išgaravo ir teisėjas atsisėdo ant kito suolo galo.

Jis pastebimai niekindamas save papurtė galvą.

- Manau, esu nuolatinių apkalbų objektas. Ne manau - žinau. Žinojau, kad būsiu apkalbinėjamas, kai ėmiau susitikinėti su Eliza ne vien čia, klube, bet ir kitur.

- Kai ėmėte miegoti su ja.

Teisėjas abejingai kilstelėjo vieną petį.

- Paskalos tarp mano draugų ir kolegų sklinda kaip ugnis šiauduose. Mūsų romanas tapo pagrindine šio klubo apkalbų tema. Paskui - visos Savanos apkalbų tema. Ar bent jau taip atrodė.

- Tai jums netrukdė?

- Ne, nes aš buvau įsimylėjęs. Ir dabar tebesu. Aš kaip įmanydamas stengiausi nekreipti į tas apkalbas dėmesio. Tada vienas „geranoriškas draugas“, - jis pirštais parodė kabučių ženklą, - vieną dieną pakvietė mane pietų, norėdamas pranešti, kad kokteilių baro padavėja, su kuria susitikinėju, nėra tinkama partnerė tokį postą ir tokią vietą visuomenėje užimančiam žmogui. Jis man papasakojo, kur ji dirbo prieš ateidama į „Sidabrinę bangą“. Tikėjosi, kad aš neteksiu žado, pasibaisėsiu. Bet aš jau tuomet žinojau apie ankstesnį Elizos darbą.

- Jūs atlikote šiokį tokį tyrimą.

- Ne, Eliza pati pasakė. Ji nuo pat pradžių su manimi buvo sąžininga ir tai mane skatino mylėti ją dar stipriau. Pažįstamus, kurie atvirai rodo jai panieką, aš laikau *buvusiais* draugais. Kam reikalingi tokie draugai? Bet Eliza dėl to graužiasi. Ji mano, kad aš nukentėjau dėl mūsų santuokos.

- Ar nukentėjote?

- Vargu.

- Nuo tada, kai su ja susituokėte, dar nebuvo rinkimų į jūsų pareigas. Bet jie bus. Balsuotojai gali solidarizuotis su tais buvusiais jūsų draugais.

- Esu tikras, kad tie, kas siekia man pakenkti, pasistengs išviešinti mano žmonos praeitį. Bet mes tam pasirengę. Mes neneigsime jos praeities, bet laikysime tą darbą nereikšmingu dalyku, nes jis toks ir yra.

- Tik dėl to nereikšmingo dalyko po kitų rinkimų galite prarasti teisėjo krėslą. Ar jus tenkintų tokie padariniai?

- O ką jūs pasirinktumėte, detektyve? Teisėjo krėslą ar Elizą savo lovoje kasnakt?

Dankanas suprato, kad teisėjas jį provokuoja. Jis keletą akimirkų atlaikė teisėjo žvilgsnį, tada rimtu veidu pasakė:

- Ką čia dar rinktis.

Teisėjas nusijuokė.

- Man irgi taip atrodo. - Jis skėstelėjo rankomis. - Daugelio akyse aš esu pasigailėjimo vertas žmogus, meilės auka. Taip, aš ją įsimylėjau tą pačią akimirką, kai tik pamačiau, bet ir dabar tebejaučiu jai tą patį.

Dankanas ištiesė kojas ir įsižiūrėjo į batų nosis.

- Aš tuo tikiu. - Palūkėjęs keletą sekundžių pridūrė: - Bet netikiu, kad neturėjote jokių reikalų su Mejeriu Napoliu, išskyrus reikalus teismo salėje. - Jis liovėsi tyrinėjęs savo avalynę ir pažvelgė į teisėją. - Jūs melavote, teisėjau.

Dankanas laimėjo žvilgsnių varžybas. Teisėjo akyse iš pradžių žėrėjęs ryžtas pamažu išgaravo. Galiausiai nusileisdamas jis atsiduso:

- Jūs stiprus, detektyve.

- Dėkui, bet man nereikia jūsų komplimentų. Reikia paaiškinimo, kodėl melavote.

Jis giliai įkvėpė ir lėtai iškvėpė orą.

- Kad Eliza nesužinotų, jog aš buvau nusamdęs Mejerį Napolį jai sekti.

Dankanas to ir tikėjosi.

- Kodėl ją sekėte?

- Aš tuo nesididžiuoju.

- Aš klausiau ne šito.

- Pats netikiu, kad taip nusmukau ir samdžiau tą...

- Nedorą pasileidėlį, - pabaigė Dankanas nekantraudamas, kad vis nesulaukia tiesaus atsakymo. - Napolis nepasižymėjo puikiomis profesinėmis savybėmis, bet jūs jį vis viena nusamdėte. Kodėl?

- Ir vėl nieko naujo. Seniausia pasaulyje priežastis.

Teisėjas liūdnai pažvelgė į Dankaną.

- Ji turėjo meilužį.

Susidrovėjusio žmogaus šypsena nebuvo būdinga teisėjui, kurį Dankanas pažinojo, bet jis buvo įsitikinęs, kad žmonos apgaudinėjamas vyras yra labiausiai sutryptas vargšas, koks tik begali būti.

- Turėjau tokių įtarimų, - atsakė jis. - Bet prieš išduodamas jums ką nors daugiau noriu, kad žinotumėte, jog tai įvyko prieš daugelį mėnesių. Praėjusiais metais.

- Žinosiu.

- Tas romanas pasibaigė ir nuo jo pabaigos jau praėjo nemažai laiko, - neatlyžo teisėjas.

- Supratau.

Nusiraminęs, kad išaiškino Dankanui šį svarbų aspektą, teisėjas tarė:

- Ištisus mėnesius stengiausi neimti į galvą požymių.

- Jai kasvakar skaudėdavo galvą?

Jis sukrizeno.

- Ne. Net tuomet, kai mane kamavo didžiausi įtarimai, Eliza lovoje būdavo tokia pat aistringa kaip anksčiau. Mūsų seksualinis apetitas nesumažėjo.

Dankanas stengėsi išlaikyti kuo abejingesnį veidą, bet net jei ir nebūtų stengęsis, teisėjas vis viena nebūtų nieko pastebėjęs. Jis pasinėrė į prisiminimus.

- Požymiai buvo kiti, - kalbėjo jis. - Įprasti. Neva ne ten pataikiusiųjų skambučiai. Vėlyvas bėgiojimas į restoranus pavakarieniauti negalint paaiškinti, kodėl einama taip vėlai. Laikas, praleistas nežinia kur.

- Panašu į romaną.

Dankanas pajuto piktdžiugą, kad vargu ar pagrįstas toks Kato Leirdo pasitikėjimas žmonos seksualiniu apetitu.

- Aš irgi taip nusprendžiau. Taip jau atsitiko, kad mintis apie žmoną lovoje su kitu vyru užvaldė mano protą. Daugiau apie nieką nebegalėjau galvoti. Pasakiau sau, kad jei tai tiesa, aš turiu žinoti, taip pat turiu žinoti, kas tas vyras.

- Taigi jūs nusprendėte užsisakyti Mejerio Napolio paslaugą.

- Tai rodo, kokia neviltis buvo mane apėmusi. Aš nesutikau eiti į jo biurą. Mes susitikome vėlų vakarą vairavimo treniruočių aikštelėje. Aš tobulinau vairavimo įgūdžius, o jis tuo

tarpu uždavinėjo su mano reikalu susijusius klausimus. Ar aš Žinau, kas yra jos meilužis? Kiek trunka romanas? - Jis pasibjaurėjęs papurtė galvą. - Pats netikėjau, jog nusmukau tiek, kad tariuosi dėl savo žmonos su tokiu žmogumi kaip jis. Jo pasakymų, vulgarybių aš nė vaizduotėje negalėjau susieti su Eliza. Viskas atrodė taip nešvaru, kad vienu metu jau buvau nusprendęs atsisakyti sumanymo. Bet, - atsiduso Leirdas, - jau buvau nuėjęs gana toli, o nežinia mane kankino. Taigi aš sumokėjau jo pageidaujamą avansą ir išvažiavau. Tada jį mačiau paskutinį kartą.

Dankanas klausėsi teisėjo pasakojimo beveik nuspėdamas kiekvieną dar neištartą teisėjo žodį. Įprasta istorija, kokių per savo darbo metus buvo girdėjęs begalę. Aistra priveda prie savininkiškumo ir pavydo, o iš to kyla įvairios smurto formos, neretai ir žudoma.

Bet paskutinis teisėjo teiginys nederėjo prie visų kitų.

- Tada jį matėte paskutinį kartą? Tai Napolis nieko neišsiaiškino?

- Ne, išsiaiškino, - su įtampa balse pasakė teisėjas.

- Taigi ji turėjo meilužį?

- Nežinau.

- Atleiskite, teisėjau. Jūs mane supainiojote.

- Napolis skambino man, - paaiškino jis. - Jis nustatė, kad Eliza slapčia susitikinėja su tam tikru žmogumi. Nustatė ir tą žmogų. Žinojo, kur ir kada. Bet... Čia aš jį nutraukiau. Daugiau nieko nebenorėjau girdėti. Nenorėjau, kad man būtų aiškiai patvirtinta, jog mano žmona turi meilužį.

- Teisėjau, tai nebūdinga reakcija, - lėtai ištarė Dankanas. - Vyras gal ir paskutinis sužino tiesą, bet paprastai jis nori tą tiesą žinoti.

- Jei būčiau sužinojęs, mano meilė Elizai nebūtų pasikeitusi. Aš vis viena nebūčiau jos palikęs.

Bet gal norėtum už tai ją nužudyti, pagalvojo Dankanas.

- Taigi jūs taip ir nesužinojote, kokie būdavo tie slapti susitikimai?

- Ne, - papurtė galvą teisėjas.

- Ar ji sužinojo, kad jūs ją sekėte?

- Ne. Aš nenorėjau, kad ji žinotų, jog aš nusiritau taip žemai, kad ėmiau ją šnipinėti. Man buvo gėda dėl šito. Beje, po kelių savaičių aš atsisakiau Napolio paslaugų; šis klausimas paliovė buvęs aktualus.

Dankanas abejodamas suraukė antakius.

- Ji liovėsi susitikinėti su tuo žmogumi?

- Iš esmės taip. - Po akimirkos jis pridūrė: - Eliza susitikinėdavo su Koulmanu Griru.

Net vidury dienos „Baltojo kaklaraiščio ir frakų“ klube buvo tamsu lyg vidurnaktį, tik šviesos blyksniai šaudė į merginą, šokančią ant scenos, o ant lubų mirkčiojo rožinės ir žydros neoninės žvaigždės.

Naktinė šeštadienio minia, kuri užplūs šią vietą nusileidus tamsai, dar nebuvo pradėjusi rinktis, prie staliukų palei pusapvalę sceną sėdintys keli klientai gurkšnojo gėrimus ir gėrėjosi šokėjos judesiais. Tik vienas švilpė ir triukšmingai plojo.

Savičius sėdėjo nišoje klubo salės gale, gana toli nuo scenos, kad nevargintų garsi muzika. Jo minkštasuolis buvo prie sienos, nuo jo puikiai matėsi visa salė. Jis niekuomet nesėdėdavo taip, kad prie jo būtų galima prieiti iš už nugaros.

Jis žiūrėjo, kaip administratorė, seginti juodą odinę liemenėlę ir mūvinti kaubojaus kelnėmis iškirptu užpakaliu, laviruodama tarp tuščių stalelių ir krėslų veda Elizą prie jo nišos. Kai jiedvi prisiartino, jis davė Elizai ženklą sėstis.

- Ar galėčiau jums ko nors pasiūlyti, pone Savičiau? - paklausė administratorė.

Jis klausiamai pažvelgė į Elizą. Ši papurtė galvą.

- Tikrai? - paklausė jis. - Atleisk už įkyrumą, bet atrodai truputį įsitempusi, tad tau nepakenktų išgerti.

_ Ne, dėkui.

Jis rankos mostu davė ženklą administratorei pasišalinti.

- Žiūrėk, kad mums niekas netrukdytų.

Nueidama šalin administratorė pabrėžtinai kraipė apnuogintus sėdmenis.

- Ji naujokė. Stengiasi prasimušti į šokėjas. - Jis šypsodamasis sutelkė dėmesį į Elizą. - Atsiprašau, kad tau teko sugaišti. Kėnis sakė, kad skubėjai.

- Ačiū tau, kad taip greitai radai man laiko.

- Na, laiko tu man daug nedavei. Eliza, atrodo, tu skubi labiau, nei sakei aną dieną.

- Taip ir yra.

- Kodėl? Kas atsitiko?

- Nieko. Nieko daugiau. Tik nekantravau susitikti su tavimi.

Jis žinojo, kad Eliza meluoja, bet kol kas tą melą praleido pro ausis. Jam buvo malonu stebėti jos bergždžias pastangas nuslėpti nuo jo, kad nauji įvykiai ją gąsdina. Kitaip ji nebūtų skambinusi šeštadienį ir Kėniui nebūtų kėlusi tikrai įsitempusios įspūdžio. Ji taip nekantravo, kad sutiko ateiti į pusnuogių šokėjų klubą, kur juodu ir susipažino. Šis klubas buvo per daugelį mylių - ne, ne mylių, o šviesmečių - nuo jos namų, nuo golfo klubo, nuo dabartinio ponios Leird statuso ir gyvenimo.

- Kaip jautiesi grįžusi į „Baltojo kaklaraiščio ir frakų“ klubą?

Ji išsiblaškiusi apsidairė.

- Atrodo, begalė laiko praėjo nuo tada, kai čia dirbau.

- Tavęs čia vis dar ilgimasi.

- Aš tuo labai abejoju. Štai ką tik pamačiau naują talentą.

- Tačiau kai kurios merginos palieka ilgai neišdylantį įspūdį.

Po šių jo žodžių abu kurį laiką sustingę tylėjo. Tada jis atsilošė ir paėmė savo auksinį portsigarą su žiebtuvėliu.

- Savičiau, ar tau pavyko...

- Pasakok apie Hačerį.

Ji krūptelėjo iš netikėtumo, o gal dėl ko kito.

-Ką?

Jis neskubėdamas prisidegė cigaretę.

- Ar jis tebetiria tą bylą?

- Prieš valandą dar tyrė.

- Dankanas Hačeris yra žmogžudysčių detektyvas, - pasakė jis. - Kodėl jis tebetiria tą incidentą?

- Jis sakė, kad kai kurie siūlų galai jam nesueina, todėl prieš nutraukdamas šios bylos tyrimą nori išsiaiškinti smulkmenas.

- Ir tu tuo patikėjai? - paklausė Savičius nusivylęs jos naivumu. - Jis rausiasi, Eliza. Jis stengiasi rasti plyšių tavoje savigynos versijoje.

- Jis tik kalbasi su mumis, ir tiek.

- Su tavimi ir tavo vyru?

- Šiuo metu jis privačiai kalbasi su Katu.

- Kodėl privačiai?

Ji giliai įkvėpė ir atsidusdama pasakė:

- Nežinau.

- Hmm. Tai štai ko tu pabūgai.

- Aš nepabūgau.

Atžarus tonas privertė jį pakeliant antakį priminti, kad ji atėjo prašyti pagalbos, bet nerodo jam pagarbos, kurią prašytojui derėtų rodyti. Ji susiprato ir aprimo.

- Ar tau pavyko padaryti, ko prašiau? - paklausė Eliza.

Jis išpūtė į lubas dūmų debesį, šis ėmė sūkuriuodamas sklaidytis rausvų ir mėlynų neoninių žvaigždžių fone.

- Pasakyk man, Eliza, ką tu manai apie Dankaną Hačerį?

- Jis kietas, kaip tu mane ir perspėjai.

- Galbūt įdomesnis klausimas būtų, ką detektyvas Hačeris mano apie tave, saldžioji Eliza? - tylesniu balsu paklausė Savičius.

- Jis mano, kad aš melagė.

_ Tikrai? - Įsmeigęs į ją nemirksinčias mėlynas akis ir susimąstę jis paglostė jai skruostą. - Tai ar tu melagė?

-Ne.

- Tada tau nėra ko baimintis.

- Aš bijau, kad detektyvas Hačeris nesiliaus laikęs mane melage.

- Tai pakeisk jo nuomonę, - paprastai pasakė jis.

- Jau mėginau. Bet man nepavyko.

- Nenuostabu. Jis gali būti žavus. Taip girdėjau. Bet po visomis tomis šiurkštaus pietiečio vaikino ir įdegusio gražuolio kaukėmis slepiasi faras. Suknistas faras, - iškošė jis parodydamas priešiškumą Hačeriui. - Jis nenutrauks tavo bylos tol, kol jam kirbės bent menkiausia abejonė, kad tu gyneisi. Įsidėmėk mano žodžius, Eliza. Jis nepaliks neapversto nė vieno akmens. Ir bus labai laimingas suradęs po juo ką nors šlykštaus. Tarp jo ir tavo vyro nemažai tulžies.

- Žinau. Paskutinįkart jie susikirto dėl neteisingo tavo teismo.

- Taip, ir dėl to Hačeriui labai malonu bauginti tave ir teisėją. Jei įmanoma - viešai. Bet tai menkniekis, palyginti su jo planais mano atžvilgiu. Tas žmogus žino savo užduotį. Jis nieko nepamiršta ir niekuomet nepasiduoda.

- Toks jis man ir atrodo.

- Tu pavojingoje vietoje, Eliza.

Ji krimstelėjo apatinę lūpą.

- Jis neturi jokių įrodymų, kad tai buvo ne savigynos aktas.

- Bet Hačeris garsus gebėjimu kurpti bylas beveik iš nieko ir, išskyrus pastarąjį mano teismą, jam paprastai pavyksta pasiekti kaltinamąjį nuosprendį, jo aukos sėda nepaisant visų apeliacijų. - Kone suglumęs jis pasakė: - Tas žmogus iš tiesų tiki tuo, ką daro. Gėris prieš blogį. Tiesa prieš netiesą. Jis karžygys. Patikimas ir konservatyvus. Iš pažiūros nepaperkamas.

iš *pažiūros* nepaperkamas - už savo paties žodžių mintyse užkliuvo Savičius.

Pro cigaretės dūmų miglą jis stebėjo savo viešnią. Ji tikrai puiki mergina. Aristokratiškumas ir seksualumas vienoje stulbinančioje pakuotėje. Gundantis derinys. Toks, kokiam atsispirti būtų sunku net užkietėjusiam karžygiui.

Į galvą atėjus gerai minčiai Savičiaus veide išplito šypsena.

- Mieloji Eliza, - pasakė jis medumi aplietu balsu. - Dabar pakalbėkime apie tą paslaugą, kurios prašei. Tau bus malonu išgirsti, kad aš tą jau padariau.

II shurius

H ai cypiantis signalas pranešė, kad pagrindinės namo durys atsivėrė, Eliza skubiai išėjo iš miegamojo. Laiptų viršuje ji išgirdo pyptelėjimus, reiškiančius, kad renkamas signalizacijos išjungimo kodas. Katas grįžo namo.

Netrukus jis pasirodė apačioje, vestibiulyje. Eliza pašaukė jį vardu. Jis pažvelgė į viršų ir išvydo ją persisvėrusią virš turėklų.

- Sveika, Eliza. Tai dar nemiegi. Kažkodėl nesistebiu.

Užuot lipęs laiptais, jis nuėjo vestibiuliu tolyn ir pranyko jai iš akių.

Susitikimas su Savičiumi ją sukrėtė iki esybės gelmių. Kiekvienas susitikimas su juo sukrėsdavo.

Grįžusi namus Eliza rado tuščius. Ponia Beri šeštadienių vakarais nedirbdavo, taigi Eliza ir nesitikėjo, kad ją ras. Bet nustebo dėl to, kad namie nebuvo ir Kato. Iki nakties ji keletą kartų skambino jam į mobilųjį telefoną, bet įsijungdavo tik jo balso paštas. Į jos žinutes jis neatsakė.

Jam nebuvo būdinga būti nepasiekiamam. Tai taip pat buvo blogas ženklas. Iki vėlyvos nakties Eliza kamavosi svarstydama, ką Dankanas Hačeris pasakė jos vyrui.

Ji greitai nulipo laiptais.

~ Katai.

~ Aš čia.

Ji nužingsniavo tiesiai į virtuvę, iš kur atsklido balsas. Jai įėjus, Katas atsigręžė laikydamas mėsos peilį. Elizos akys ėmė šaudyti nuo žvilgančių peilio ašmenų prie jo veido.

- Ką tu čia darai?

- Sumuštinį. - Jis žengė žingsnį į šalį leisdamas jai pamatyti ant stalviršio gulintį kumpio gabalą ir kitus produktus. - Gal ir tu nori?

- Ne, dėkui. Gal verčiau pavalgytum sotesnę vakarienę? Aš galėčiau pagaminti...

- Užteks ir šito.

Jis nusigręžė ir ėmė toliau pjaustyti mėsos griežinėlius.

- Aš visą vakarą skambinau tau į mobilųjį telefoną. Kur buvai?

- Nejau negavai pranešimo?

-Ne.

- Aš paprašiau klubo administratorės, kad tau paskambintų ir praneštų, jog esu pakviestas žaisti pokerio su dideliais statymais ir namo grįšiu vėlai.

Jis ištiesė ranką jai pro šalį prie telefono ir nuspaudė mikrofono mygtuką. Nenutrūkstamas signalas liudijo, kad nepalikta jokių pranešimų.

- Hm. Tai keista. Iki šiol ji būdavo patikima.

Eliza abejojo, ar Katas iš tiesų prašė administratorės perduoti jai pranešimą. Jei nenorėjo, kad ji rūpintųsi, kodėl pats nepaskambino?

Jis pasidarė sumuštinį ir peiliu padalijo į dvi dalis.

- Eliza, kada tu grįžai namo?

- Man atrodo, buvo apie penkias. Kai palikau tave klube, man paskambino iš drabužių parduotuvės ir pranešė, kad mano pageidauti pakeitimai atlikti. Nuvažiavau pasiimti drabužių ir dar šiek tiek pasivaikščiojau po parduotuves.

Visa tai buvo tiesa. Bet prieš eidama į parduotuvę, kur dažnai apsipirkdavo, ji nuvažiavo į miesto pakraštį, į „Baltojo kaklaraiščio ir frakų“ klubą susitikti su Robertu Savičiumi.

Katas padėjo sumuštinį ant lėkštelės ir nusinešė prie valgomojo stalo.

- Ar ką nors nusipirkai?

- Kostiumėlį ir suknelę kokteilių vakarėliams.

Jis nulaižė nuo piršto majonezo lašą.

- Būtų malonu, jei vėliau man juos pademonstruotum.

- Manau, tau patiks. - Ji atsisėdo kitoje stalo pusėje stengdamasi perprasti jo išraišką ir užmegzti akių kontaktą, kurio jis vengė. - Iki šiol tu nebuvai grįžęs taip vėlai. Nė karto nuo to laiko, kai mudu susituokėme.

Jis sukramtė kąsnį ir servetėle nusišluostė burną.

- Nuo to laiko, kai mudu susituokėme, man nepasitaikė tokios dienos kaip ši.

Katas atsikando dar vieną kąsnį, sukramtė ir vėl nusišluostė burną toliau vengdamas pažvelgti jai į akis. Elizą kankino tikra nežinios agonija.

- Labiausiai man nepatiko pokalbis su Dankanu Hačeriu.

Jai sutraukė gerklę.

- Net masažuotojas Kurtas neišmasažavo įtampos man iš pečių ir nugaros.

Jis atsikando dar vieną kąsnį.

- Ką jis pasakė, kad taip tave sukrėtė? Apie ką jūs kalbėjotės?

- Apie mūsų santykius. Apie tavo ir mano, ne mano ir jo, - pridūrė jis nusišypsodamas liūdna šypsena.

- Mūsų santykiai yra ne jo reikalas.

Tada jis pagaliau pažvelgė jai tiesiai į akis.

- Gal jis mano, kad jo.

- Kodėl gi?

- Tu man ir pasakyk kodėl.

- Atleisk, Katai. Nesuprantu, apie ką tu kalbi.

- Jau du kartus aš jus užtikau sukišusius galvas ir įsitraukusius į pokalbį. Pirmą sykį apdovanojimų pobūvio naktį, o antrą - šiandien klube. Man nepatiko nei pirmas, nei antras kartas.

- Apdovanojimų pobūvio naktį jis man buvo nepažįstamas žmogus, paprašęs smulkių. Šiandien, kai išėjau iš moterų tualeto, jis vestibiulyje laukė tavęs.

Jo tamsios akys susirado jos akis.

- Mane šiandien nebuvo sunku surasti. O aną vakarą smulkių jis galėjo paprašyti bet kurio iš tuzino kitų žmonių. Jis sąmoningai stengiasi atsidurti šalia tavęs. Tu turi nujausti kodėl. Negali būti tokia naivi.

- Manai, Hačeris man puoselėja romantiškus jausmus?

Katas išsiviepė.

- Kokia čia romantika. Jis trokšta permiegoti su tavimi vien tam, kad įtaisytų man ragus.

Katas visą vakarą negrįžo namo vien iš pavydo ir dėl įžeistos savimeilės. Elizai atrodė, kad plaučiai sprogs iš palengvėjimo.

- Tai būtų geriausias kerštas man už tai, kad buvau įkišęs jį į kalėjimą, tiesa? - paklausė jis. - Sugundyti mano žmoną?

Nors Dankanas Hačeris po apdovanojimų pobūvio taip ir pasakė, Eliza nusišypsojo ir papurtė galvą.

- Tu neteisus, Katai. Jam ne aš rūpiu, o tyrimas.

- Argi vyras gali tau atsispirti?

Ji nusišypsojo išgirdusi šį komplimentą.

- Bet ką pasakytum tu, Eliza?

- Apie ką?

- Ką tu pati manai apie tą detektyvą?

- Ir tau dar reikia klausti? - Ji uždėjo ranką jam ant dilbio ir lengvai spustelėjo. - Katai, nuo pat tos susišaudymo nakties detektyvas Hačeris mane vien tik ujo ir baugino. Aš baidausi net jo šešėlio.

Jo veido bruožai sušvelnėjo.

- Man malonu tai girdėti. - Pastūmęs į šalį lėkštę, jis ištiesė ranką skersai stalo ir paglostė jai skruostą. - Eime prie baseino.

- Dabar? Tu ką tik pavalgei ir jau tuoj pradės aušti. Nejau tu ne per daug pavargęs maudytis?

- Aš visiškai nepavargęs. Atrodo, tu taip pat. Beje, aš ir nesakiau, kad noriu maudytis.

Jis paėmė ją už rankos ir juodu drauge išėjo į lauką. Ji ištiesė ranką prie jungiklio, kuriuo būdavo įjungiamos baseino šviesos ir fontanas viduryje. Katas paprieštaravo:

- Ne, palik juos išjungtus.

Jis nusirengė nuogai. Buvo akivaizdu, kad jis nepavargęs. Prisiartinęs atrišo jos chalato diržą ir nutraukė jį, tada per galvą nuvilko ir naktinius marškinius. Delnais perbraukė per jos nuogą kūną, agresyviau ir savininkiškiau nei paprastai.

Eliza reagavo kaip visada, bet jos mintys buvo visiškai kitur. Ji galvojo apie Dankaną Hačerį. Jis neišdavė jos Katui. Ar tai reiškia, kad jis ja tiki? Bent truputį?

Katas paėmė ją už rankos ir nuvedė laiptais žemyn į baseiną. Apglėbęs per juosmenį vedė vis gilyn ir gilyn, kol ji nebesiekė dugno. Jiedviem plūduriuojant vienam šalia kito Eliza atkreipė dėmesį, kad čia, baseino vidury, vanduo gilus ir tamsus. Kaip paslaptys.

- Dankanai.

Jis atsakydamas kažką nerišliai sumurmėjo.

- Tavasis.

-Hm?

Jis pakėlė galvą nuo pagalvės ir atmerkė vieną akį.

- Tavo mobilusis skamba.

- A. Dėkui.

Jis viena ranka patrynė akis vaikydamas miegus, o kitą ištiesė prie savo mobiliojo telefono. Atlenkė dangtelį.

- Klausau.

- Spėk, kas naktį sučiuptas ir tebelaikomas areštinėje?

- Kiek dabar valandų? - sumurmėjo jis stengdamasis mieguistomis akimis įžiūrėti žadintuvo skaitmenis.

- Gordonas Belju.

-Ką?

Kaip čia yra, kad DiDi žvali žvalutėlė net sekmadienio rytą?

- Gordis! - sušuko ji. - Gordonas Belju. Vienas iš Savičiaus vaikinų.

- Supratau. - Suaimanavęs jis apsivertė ant nugaros ir atsisėdo. Moteris, kuri miegojo šalia, jau buvo atsikėlusi, kitoje kambario pusėje rinkosi drabužius ir rengėsi. - Ką jis padarė?

- Koks skirtumas, - atsakė DiDi. - Svarbiausia, kad priverstume jį bendradarbiauti. Susitiksime darbe.

Ji numetė ragelį Dankanui nesuspėjus pasakyti nė žodžio. Jis vėl padėjo mobilųjį telefoną ant naktinio staliuko ir nuleido kojas ant grindų.

- Atleisk, bet aš turiu skubėti. Darbas.

- Nieko baisaus, - atsakė ji kišdama galvą pro marškinėlių apykaklę. - Aš irgi turiu eiti.

Dankanas ją vakar sutiko vienoje iš karštų vietelių. Miniatiūrinė daili brunetė. Tik tiek apie ją ir težinojo. Ji jam kažką apie save pasakojo, bet muzika buvo garsi, gėrimai stiprūs, o jis nelabai ir klausėsi.

Iš jųdviejų pokalbio jis neprisiminė nieko, net jos vardo. Net nežinojo, ar kvietė ją pas save, bet, matyt, kvietė. Apie patį lytinį aktą prisiminė tik tiek, kad užsimovė prezervatyvą. Vos nusiritęs nuo jos kietai užmigo.

Jis nedažnai vesdavosi namo nepažįstamas moteris, bet vakar nusprendė, kad seksas, net refleksyvus ir beprasmis, padės išsivaduoti nuo minčių apie Elizą Leird. Kvailys.

Dankanas neabejojo, kad jo atsainumas aiškiai juntamas. Taip elgtis nedora su bet kokia moterimi. Nesmagiai dėl to jausdamasis pasakė:

- Klausyk, tu neturi bėgti iš čia vien todėl, kad aš privalau išeiti. Pasilik. Pamiegok. Jauskis kaip namie. Jei darbe neužtruksiu, mes galėtume vėliau nueiti drauge papusryčiauti.

- Ne, dėkui.

- Ką gi, tada palik man savo telefono numerį. - Jis pasistengė įžiebti savo balse nors menkutę entuziazmo kibirkštė-

lą, bet suprato, kad nepavyko. - Norėčiau su tavimi susitikti dar kartą.

- Ne, nenorėtum, bet buvo puiku. - Ji žengė prie durų, tarpduryje atsigręžusi pridūrė: - Tu gerai dulkiniesi. Savičius ir sakė, kad tikriausiai esi geras eržilas.

Gordonas Belju buvo iš tų žmonių, kurie būna pasmerkti dar prieš įkvėpdami pirmą oro gurkšnį. Jo **motina gerai nežinojo, kas jo tėvas, ir nemanė, kad tai labai svarbu, nes auginti savo kūdikio neketino.**

Net nevaisingos poros, trokštančios įsivaikinti, nenorėjo imti kūdikio su vilko gomuriu, taigi nuo pat gimdymo namų palatos Gordžio tėvu ir motina tapo valstija; jis buvo blaškomas iš vienų vaikų namų į kitus, kol pagaliau pasiekė amžių, kai galima palikti globos sistemą ir pamėginti gyventi savarankiškai.

Visas jo gyvenimas buvo nesibaigianti žeminimo ir smurto grandinė - dėl deformuotos burnos, kalbos defektų ir mažo ūgio. Šiuo metu, būdamas trisdešimt trejų, jis ir gerai pamirkytas būtų tesvėręs kokius penkiasdešimt penkis kilogramus.

Dankanas gal ir būtų pagailėjęs Gordžio Belju, jei ne ta aplinkybė, kad jis niekuomet nė nebandė pakeisti savo likimo, atsispirti nuo gyvenimo spiralės, kuria čiuožė žemyn nuo tada, kai šiaip taip išsikapanojo iš motinos įsčių.

Atsisveikinęs su paskutiniais auklėtojais vaikų namuose, Gordis suspėjo tiek daug kartų pabūti įkalinimo įstaigose, kad Dankanas neabejojo, jog kalėjimą jis laiko tikraisiais namais.

Dankanas susimąstęs stebėjo Gordį per monitorių. Gretimoje tardymo patalpoje vienas kovos su narkotikais komandos narys jau keletą valandų nesėkmingai jį kvotė.

- Ar pranešta kovos su narkotikais tarnybos administracijai?

Kitas kovos su narkotikais skyriaus pareigūnas papurtė galvą ir nepritariamai krenkštelėjo.

- Jie tikri galvijai, kaltina mus dėl Fredžio Moriso žūties, taigi nėra ko skubintis jiems pranešti.

- Ar dėl mūsų kaltės buvo nudėtas Fredis Morisas? - paklausė Dankanas.

- Velniai griebtų, žinoma, ne, - šiek tiek pasipiktinęs atsakė pareigūnas.

- Savičius jį nutvėrė jums iš pašonės. Jis aplenkė jus visus.

Pareigūnas, pripažindamas faktą, bet neprisiimdamas kaltės, sumurmėjo:

- Neįsivaizduoju, kaip jam tai pavyko.

- Jam nebūtų pavykę be kažkieno pagalbos.

Kovos su narkotikais pareigūnas veriamai pažvelgė į Dankaną.

- Iš vidaus? Nori pasakyti, kad kažkas mus išdavė?

Tai buvo skaudus klausimas, kuris sukėlė abiejų tarnybų abipusių kaltinimų krušą. Ši mintis nėjo Dankanui iš galvos, bet dabar jis kol kas nustūmė ją į šalį.

- Kur Belju advokatas?

- Jis jo atsisakė, - pranešė pareigūnas. - Pareiškė, kad prisipažins kaltu ir eis tiesiai į kalėjimą išvengdamas tardymo.

DiDi nenustygo vietoje iš nekantrumo.

- Tai gal eikime su juo pasišnekėti, ar ką?

- Prašom, prašom, - pakvietė kovos su narkotikais skyriaus pareigūnas.

Einant prie tardymo patalpos durų DiDi paklausė Dankano:

- Praėjusį kartą tardydamas Gordį buvai gerasis ar blogasis policininkas?

- Blogasis. Nekeiskime vaidmens.

- Gerai.

Kovos su narkotikais skyriaus pareigūnas atidarė duris į mažą, niūrų kambariuką ir pareiškė tardančiam kolegai, kad jam skambinama.

- Beje, šis vaikinas yra prieš žmogžudystes, - pridūrė jis pristatydamas Dankaną.

_ Žmogžudystes? - sužviegė Gordis.

Kovos su narkotikais pareigūnas pasitraukė praleisdamas Dankaną su DiDi.

- Jis jūsų. Visiems linkiu maloniai praleisti laiką.

Tada žengė žingsnį atgal ir leido užsidaryti savaime užsitrenkiančioms durims.

- Sveikas, Gordi. - DiDi atsisėdo kitoje mažo stalelio pusėje. - Kaip laikaisi?

- O kaip atrodo? - sumurmėjo jis.

Nekreipdama dėmesio į jo žodžius, DiDi prisistatė.

- Prisimeni mus? O mano partneris Dankanas Hačeris.

- Aš jus pažįstu.

Gordis metė įtarų žvilgsnį į Dankaną, kuris stovėjo atsirėmęs į sieną ir sukryžiavęs kojas, o rankas sunėręs ant krūtinės.

- Ar tardytojai neatnešė tau atsigerti? Gal norėtum? - pasakė DiDi ir sujudėjo lyg ketindama stotis.

- Sėskis, DiDi, - paliepė Dankanas. - Jis nenori gerti.

DiDi apsimestinai griežtai suraukė antakius ir vėl klestelėjo ant kėdės.

- Jūs pasirinkote prastą laiką būti sučiuptas, Gordi. Dankanas įniršęs. Šįryt turėjo savų planų, o dabar štai jam tenka prasidėti su jumis.

- Galite negaišti su manimi laiko, detektyve.

Akiplėšiška daugkartinio kalinio drąsa buvo trumpalaikė. Jis susigūžė priremtas rūstaus Dankano žvilgsnio.

- Liaukimės sukę ratus, - pasakė jis DiDi. - Apkaltinam jį antrojo laipsnio žmogžudyste ir aš einu savais keliais.

- Tas žmogus mirė? - sucypė Gordis. - Jis ne taip jau labai kraujavo. Dievaži, tai buvo nelaimingas atsitikimas. Aš nenorėjau jo taip smarkiai sužeisti. Jis kažką pasakė apie mano lūpą. Aš buvau apsinešęs nuo narkotikų. Viskas įvyko greičiau, nei apsižiūrėjau. Dieve. Antrojo laipsnio žmogžudystė? Aš prisipažįstu dėl užpuolimo, bet... Dieve.

- Atsipalaiduok, Gordi.

Bet Dankanas šiuos žodžius pasakė tokiu tonu ir taip atsistūmęs nuo sienos žengė prie stalelio, kad tikrai nepaskatino Gordžio atsipalaiduoti.

Gordis Belju pravirko, jo kaulėti pečiai ėmė šokčioti aukštyn žemyn.

- Dankanai, jam reikia nosinaitės, - švelniai pasakė DiDi.

- Ne, jam nereikia nosinaitės, - atsakė Dankanas sėsdamasis ant stalo kraštelio.

Gordis nusišluostė rankove varvančią nosį ir baisiai bijodamas pažvelgė į jį.

- Jis mirė? Aš vos vos trinktelėjau jam tuo sudužusiu buteliu.

- Tas vaikinas, kurį tu naktį užpuolei, buvo sutvarstytas ir paleistas iš ligoninės.

Gordis garsiai prunkštelėjo. Jis dirstelėjo į Dankaną, tada į DiDi, ši drąsinamai linktelėjo.

- Tai kodėl tada kalbate apie antrojo laipsnio žmogžudystę?

- Tai kitas atvejis, Gordi. Fredis Morisas.

Jo veidas, pirma išraudęs nuo įtampos, staiga išbalo. Jis lyžtelėjo deformuotą viršutinę lūpą. Kupinos baimės akys ėmė šaudyti nuo vieno prie kito.

- Jūs išprotėjote, Hačeri. Aš ne... Neturiu nieko bendro su Fredžiu Morisu. Aš? Jūs juokaujat?

- Ne. Nejuokauju. Gal jau apsigalvojai dėl advokato?

Gordis buvo toks išsigandęs, kad neatkreipė dėmesio į šią pastabą.

- Aš... Aš nieko nenušoviau. Aš bijau šaunamųjų ginklų. Jie man kelia įtampą.

- Todėl mes tavęs ir nekaltiname pirmojo laipsnio žmogžudyste. Nemanome, kad tu paguldei vargšą Fredį į tą pelkę, nupjovei jam liežuvį ir nušovei jį į pakaušį keturiasdešimt penktojo kalibro pistoletu. - Dankanas apsimetė, kad šauna iš pistoleto, ir burna išgavo panašų į šūvį garsą.

Gordis krūptelėjo.

- Man reikia į tualetą.

_ Nieko, teks pakentėti.

- Dankanai, - įsikišo DiDi.

- Aš pasakiau, kad jam teks pakentėti.

Ji užjaučiamai pažvelgė į Gordį ir bejėgiškai gūžtelėjo pečiais.

- Klausyk, Gordi, - vėl prašneko Dankanas, - mes žinome, tie kovos su narkotikais skyriaus pareigūnai už šio kambario sienų žino, FTB agentai žino - visi žinome, kad tu išdavei Fredį Morisą Savičiui.

- Ar jūs bepročiai? Savičiui? Aš jo bijau labiau nei pistoletų. Jei Fredis būtų buvęs protingesnis, jis taip pat būtų jo bijojęs ir laikęs srėbtuvę užčiauptą.

Dankanas žvilgtelėjo į DiDi ir patenkintas šyptelėjo, tarytum tikėdamasis, kad ji pasveikins laimėjus tašką. Gordis per vėlai suprato, kad išsidavė. Jis tučtuojau pamėgino taisyti padėtį:

- Bent jau taip girdėjau. Žmonės sako, kad Fredis Morisas, eee... Patys žinote... Bendravo su jumis. Aš pats su tuo nutikimu niekaip nesusijęs.

- Aš manau, kad susijęs, Gordi, - ramiai tarė Dankanas.

- Ne, - atsakė jis uoliai purtydamas galvą. - Aš ne.

Jis pasimuistė ir, nusišluostęs suprakaitavusius delnus į purvinus mėlynus džinsus, keliskart sumirksėjo tarytum norėdamas nuvalyti nuo akių valktį.

Dankanas leido jam kurį laiką pasinervinti, tada pasakė:

- Papasakok man apie Savičių.

- Jis yra kietas veikėjas. Taip man teko girdėti. Aš apie jį žinau tik iš gandų.

- Tu jam dirbi. Tu gamini ir pardavinėji jo metamfetaminą.

- Kartkartėmis aš parduodu šiek tiek kvaišalų, teisybė. Bet nežinau, iš kur jie ateina.

- Jie ateina iš Savičiaus.

- Na jau ne, jis gi užsiima mechanika, argi ne taip? Gamina mašinas ar ką ten?

- Manai, aš asilas, Gordi? - piktai paklausė Dankanas.

- Ką? Ne!

- Ar tu tikrai manai, kad aš asilas?

- Ne, aš...

- Tai ir liaukis mane mulkinęs. Tu ne toks protingas, kad mane pergudrautum. Tu vienas iš patikimiausių Savičiaus mulų. Gordi, ar pameni mokinius, kurie liudijo tavo paskutiniame teisme? Jie prisiekę patvirtino, kad kvaišalų eina tiesiai pas tave.

- Aš gi prisipažinau, kad kartais prekiauju kvaišalais. Argi ne? - Jis atsigręžė į DiDi nevalingai ieškodamas jos paramos. - Argi jūs negirdėjote, kad prisipažinau?

- Tu gerokai kukliniesi, Gordi, - pasakė Dankanas. - Tavo padedamas Savičius iš vaikų daro narkomanus, tai yra būsimus savo klientus. Tavo darbas yra pripratinti juos prie metamfetamino. Tu juos pamokai tėvų vaistų spintelėse ieškoti sudafedo. Tu esi tikras auksinis Savičiaus sistemos krumpliaratis.

Mažasis vyras sunkiai nurijo seiles.

- Kiek žinau, jis turi tą mašinų parduotuvę.

- Bijai, kad jei papasakosi mums apie Savičių, tau baigsis kaip Fredžiui Morisui?

- Ką aš girdėjau? Girdėjau... Aš girdėjau, kad Fredis to nusipelnė per kažkokią moterį. Vienas vyrukas, nežinau koks, sutvarkė Fredį dėl to, kad tas dulkinosi su jo pana. Žinau tik tiek.

Dankanas prašneko tyliai, bet grėsmingai:

- Tu vėl mane mulkini.

- Aš jums nieko nesakysiu apie Savičių, - suriko kaltinamasis trūkinėjančiu balsu. Jis pabarbeno į stalą purvinu suskeldėjusiu nagu. - Jūs nepriversite manęs nieko pasakyti, nė vienas. Nei dabar, nei kada nors. - Jis vėl ėmė skųstis DiDi

inkšdamas: - Kur prisipažinimo popieriai? Kur tie farai, kurie mane suėmė? Jie sakė, kad popieriams surašyti prireiks šiek tiek laiko. Paliko mane laukti čia, o tada atėjo tie kiti farai ir pradėjo mane gąsdinti. Dabar jūs. Tiesiog leiskit man pasirašyti prisipažinimą, kad vakar su sudužusiu alaus buteliu užpuoliau tą vaikiną. Uždarykite mane į kalėjimą. Aš atliksiu bausmę.

- Mes galėtume sudaryti sandėrį... - prabilo DiDi.

- Jokių sandėrių, - atšovė jis ryžtingai purtydamas galvą.

- Mes galėtume padaryti taip, kad šis užpuolimas naudojant mirtiną ginklą susprogtų štai taip. - Dankanas garsiai spragtelėjo pirštais prie pat suplotos Gordžio nosies. - Arba galime tau suversti dar keletą kaltinimų. Galime net pritempti šį kaltinimą iki bandymo nužudyti. Tada jau tektų pasėdėti ilgiau.

- Puiku. Galite daryti, ką norite, Hačeri, - atkirto jis nepasiduodamas Dankano spaudimui. - Aš geriau eisiu į kalėjimą nei... Nieko, - tyliai sumurmėjo jis ir užsičiaupė.

- Nei mirsi taip, kaip Fredis Morisas? - paklausė DiDi.

Net jos tariamas švelnumas nepaskatino Gordžio apsigalvoti. Jie su Dankanu neatstojo nuo jo dar pusę valandos. Bet Gordis nesutiko liudyti prieš Savičių.

- Net nežinau, ar jis spjaudo ant šaligatvio, - gynėsi jis.

Pagaliau juodu paliko jį ramybėje. Kol neišėjo iš patalpos, laikėsi, kad neparodytų nuovargio. Išėjusi DiDi atsišliejo į sieną.

- Dar niekuomet nebuvo taip sunku apsimetinėti maloniai. Man norėjosi mušte išmušti prisipažinimą iš to mažo pašlemėko.

- Tu gerai apsimetinėjai. Net aš pamaniau, kad tu suminkštėjai.

Dankanas ją erzino ir DiDi tai žinojo, bet nė vienas netryško džiaugsmu.

- Jūs padarėte, ką galėjote, - pasakė kovos su narkotikais pareigūnas niūriai žiūrėdamas į monitorių, kuriame buvo matyti Gordis, kramtantis kraujuojantį krumplį. - Nėra ko jo kaltinti. Fredis Morisas neteko liežuvio ir gyvybės. Četą Rolinsą Savičius pasiekė ir kalėjime. Kažkas jam į gerklę sukišo muilo gabalą. Mirė iš lėto ir kankindamasis. Ir tas Andrė... Kokia jo pavardė?

- Bonetas, - priminė Dankanas.

- Kai tik Kovos su narkotikais administracija susitarė su juo, kad liudytų prieš Savičių, išlėkė į orą jo namas, kur buvo jo motina, draugė, du jos vaikai ir jis pats.

- Savičius pasiekė, kad prisiekusiųjų balsai pasidalytų po lygiai, ir tas šiknius prokuroras sukniso visą procesą nurodydamas bylą tirti iš naujo, - piktinosi Dankanas. - Jis išsisuko sausas nužudęs penkis žmones. Tarp jų vos trijų mėnesių kūdikį.

- Manėme, kad Morisas gerai apsaugotas, - pasakė kovos su narkotikais skyriaus pareigūnas, iš susierzinimo be paliovos čiaumodamas kramtomąją gumą. - Tas Savičius yra pasiutusiai gudrus šunsnukis.

- Ne toks jau gudrus, - suurzgė Dankanas. - Mes jį vis vien prigriebsime.

- Tik kažin ar mums pavyks jį prigriebti su Gordžio Belju pagalba, - pasakė antrasis kovos su narkotikais pareigūnas.

- Net jei sudarytų sutartį su mumis, Gordis netikęs kandidatas . - Visi sužiuro į Dankaną, kad jis plačiau paaiškintų savo teiginį. - Pirma, jis net triedžia, kaip bijo Savičiaus. Iš tos baimės išsiduotų, mums nespėjus suorganizuoti pasalos. Antra, jis nusiteikęs didumą gyvenimo praleisti už grotų. Manyčiau, jis šito net pageidauja. Kam jam rizikuoti mirti smurtine mirtimi išsiplepėjus apie Savičių, jei jis gali būti garantuotas dėl to, kad gaus triskart per dieną pavalgyti ir turės bendrą stogą virš galvos su likimo draugais? Tokiam vargšui kaip Gordis kalėjimas yra bene geriausias iš visų gyvenimo scenarijų.

Visi murmesiu išreiškė pritarimą. Dankanas ir DiDi paliko kitus pareigūnus baigti forminti Gordono Belju prisipažinimo dėl užpuolimo.

- Ką iš mūsų pažįstamų aš galėčiau pasitelkti, kad paieškotų mano namuose elektroninių blakių?

Be žodžių suprasdami vienas kitą Dankanas su DiDi perėjo į jo kabinetą. Kai jis uždavė šį keistą klausimą, DiDi buvo beatkemšanti dietinės kolos skardinę ir iš netikėtumo vos neišpylė gėrimo.

- Manai, tavo namuose yra blakių?

Jis papasakojo apie naktinę viešnią.

DiDi klausėsi net prasižiojusi iš nuostabos.

- Dankanai, tu tikras avinas...

- Žinau, žinau. - Jis lyg pasiduodamas pakėlė rankas. - Aš kvailys. Pripažįstu. Bet taip jau atsitiko. Dabar turiu pasistengti, kad žala būtų kuo mažesnė.

- Ji galėjo tave nužudyti.

- Šią ypatingą garbę Savičius yra pasilikęs sau. Dabar tik vėl tyčiojasi, rodo man, koks aš pažeidžiamas.

- Ar ji bent jau buvo verta nuodėmės?

- Aš net neprisimenu, - prisipažino jis. - Išvis neprisimenu nieko iki tada, kai tu man paskambinai ir prižadinai. Kai ji man tėškė šitą bombą, pašokau iš lovos ir išlėkiau laiptais jai įkandin. Ji išpuolė ant šaligatvio ir leidosi bėgti. Jau ketinau vytis, bet suvokiau, kad esu nuogu užpakaliu ir neginkluotas, be to, kad gal toks ir buvo planas. Savičius gali tykoti kur nors krūmuose ir šauti, kai tik aš pasirodysiu. Taigi grįžau, pasiėmiau ginklą ir apieškojau namą galvodamas, kad jis gali būti viduje. Žinoma, jo nebuvo. Iki šiol nepastebėjau, kad kas nors būtų judinta.

- Išskyrus kitą lovos pusę.

- Bet kaipgi atsispirsi.

- Ar ji ką nors paėmė?

- Vargu. Nepastebėjau, kad ko nors trūktų. Bet kol miegojau, ji galėjo mano namuose įmontuoti kokios nors sekimo aparatūros. Todėl noriu kuo greičiau patikrinti.

Per pusę valandos jie susirado sekimo aparatūros ekspertą, kuris pagal sutartis kartais talkindavo departamentui. Jis pažadėjo po valandos kitos apsilankyti pas Dankaną ir atlikti jo namų valymą. Dankanas jam pasakė, kur paslėptas raktas, taip pat signalizacijos sistemos išjungimo kodą, kurį rytą prieš išeidamas pakeitė.

Jam baigus pokalbį, DiDi uždėjo rankas ant savosios plieno drožlių kupetos, vadinomos plaukais, ir nusivylusi atsiduso.

- Ir ką man su tavimi daryti?

- Ketini pasiųsti mane po velnių?

- Ar bent jau naudojaisi prezervatyvu?

- Naudojausi.

- Na, tai jau šis tas. Ir tau užteko proto išeinant įjungti signalizaciją. Tai irgi gerai. Bet nuo šiol prieš guldydamasis moterį į lovą pasistenk apie ją šį tą išsiaiškinti, gerai? Jei Savičius yra...

- Katas Leirdas mums melavo.

Jos rankos nuslydo nuo galvos.

- Maniau, mes kalbame apie Savičių.

- Dabar mes kalbame apie Leirdus.

- Tau pavyko šį tą išsiaiškinti, kai išsiuntei mane iš to užmiesčio klubo, tiesa? Vadinasi, melavai sakydamas, kad iš to pokalbio rūbinėje su teisėju nieko nepešei. Juk sakei, kad tik sugaišai.

Jis skambino jai mobiliuoju iš taksi, kurį išsikvietė parvažiuoti iš klubo namo.

- Taip, aš melavau.

- Kodėl?

- Todėl, kad norėjau bent vieno laisvo vakaro.

- Ir štai kuo jis baigėsi, - pasišaipė ji.

- Aš žinojau, kad jei bent užsiminsiu, jog šį tą sužinojau, nė vienam nebebus laisvo vakaro, o mano nuomone, jo reikėjo mums abiem.

- Tikrai tave užmušiu, - suurzgė ji. - Bet tik kai papasakosi, ką išsiaiškinai.

- Jis mums melavo apie Mejerį Napolį.

Dankanas išdėstė viską, ką teisėjas Leirdas pasakojo apie privataus seklio nusamdymą Elizai sekti.

- Jis dėl jos taip pamišęs, jog jam visiškai nesvarbu, kad per tą santuoką prarado draugų ir kolegų pagarbą. Ir kad gal dėl to jo nebeperrinks. Jie abu vienas kitu nepasisotina. Nors ji turėjo meilužį, Leirdas ją per stipriai mylėjo, kad dėl to keltų scenas. Tas romanas jau praeity. O jie lieka susituokę. Visi laimingi ir patenkinti.

- Ji nežino, kad jis buvo nusamdęs Napolį?

- Jo teigimu, nežino.

- Vadinasi, ta dama nemelavo sakydama, kad nieko apie Napolį negirdėjo.

- Tikriausiai taip.

- Ir teisėjas įsitikinęs, kad romanas pasibaigęs?

- Oi, jis tikrai pasibaigęs. - Į klausiamą DiDi žvilgsnį Dankanas atsakė: - Ponios Leird meilužis buvo Koulmanas Griras.

12 skyrius

Juodu nuėjo papusryčiauti į kavinę miesto centre netoli kareivinių. DiDi užsisakė kiaušinių baltymų omleto su liesu sūriu, šviežiais pomidorais ir skrudintomis rupios duonos riekelėmis. Dankanas užsisakė tradicinės kiaušinienės su riebiu padažu bei dešrelėmis ir bandelių su sviestu.

- Tai labai neteisinga, - nusprendė DiDi žiūrėdama, kaip jis mirko dešrelės gabalėlį riebiame padaže. - Aš turiu vudu lėlę, turėsiu joje įkūnyti tave. Nuo šiol, kai tik man pasitaikys proga valgyti nekaloringą maistą, smeigsiu į ją po adatą.

- Aš turbūt netrukus pradėsiu storėti.

- Abejoju, - sumurmėjo ji. - Viską lemia genetika. Vienas iš pikčiausių Dievo pokštų, kuriuos jis iškrėtė žmonių giminei, yra tas, kad tėvai rodo mums mūsų ateitį. Ar tau teko matyti mano motinos užpakalį? Platus kaip kluonas.

- Bet ji bent jau nesusiraukšlėjusi.

- Dėl to, kad jos veidas apskritas kaip torto padėklas. Šiandien kaip tik ketinu juos aplankyti.

Būsimas vizitas pas tėvus jai visuomet sukeldavo prastą psichologinę būseną ir savikritiškumo antplūdį.

- Ten tu pavalgysi kaip dera.

- Bet tik kai aplankysime kapines ir atiduosime pagarbą brangiajam Stivenui. - Ji priglaudė delną prie kaktos ir stipriai patrynė. - Tu tik paklausyk. Mano brolis miręs, o aš esu

gyva ir nekenčiu jo. Ką iš to galima apie mane pasakyti? Aš baisus žmogus, štai kas.

- Klausyk, apie tai verčiau pakalbėk pati su savimi. Aš galiu išeiti ir grįžti, kai baigsi.

Ji kreivai šyptelėjo Dankanui.

- Atleisk. Bet tu žinai, kaip aš neapkenčiu tų piligrimysčių prie Stiveno kapo. Mama kūkčioja. Tėtis stovi tylus kaip antkapio akmuo. O kai išeiname iš kapinių, jis žiūri į mane ir aš žinau, ką galvoja. Jis galvoja, kodėl, jei jau buvo lemta netekti vieno vaiko, neteko Stiveno.

- Ne, jis taip negalvoja.

- Ak, tikrai? Tai kodėl jis visuomet priverčia mane jaustis taip, tarytum būčiau didžiausias jo nusivylimo šaltinis?

- Jis tik nemoka parodyti, kaip tavimi didžiuojasi. Jis tave myli.

Taip Dankanas jai sakydavo visuomet, kai tik kalba pakrypdavo šia tema, bet žinojo, kad ji juo netiki. Jis ir pats nebūdavo tikras tuo, ką sako.

DiDi brolis žuvo avarijoje likus savaitei iki mokyklos baigimo. DiDi, keleriais metais jaunesnė, įsipareigojo bent jau pamėginti atstoti tėvams prarastąjį sūnų. Net prabėgus dviem dešimtmečiams po tragedijos tėvai tebegedėjo sūnaus, o ji tebebandė kompensuoti jų netektį ir išsikovoti meilę, kurios jie buvo tokie kupini jos mirusiam broliui, savo šviesiaplaukiam vaikiui.

Jos tėvas buvo karjeros karininkas. Taigi baigusi koledžą DiDi įstojo į jūrų pėstininkus. Tarnyboje ji pasižymėjo, bet tai nedarė įspūdžio jos tėvui. Kai baigėsi jos privalomasis tarnybos laikas, ji atsisakė likti jūrų pėstininke ir vietoj karo tarnybos pasirašė sutartį su Savanos policijos departamentu. Kopdama karjeros laiptais ji rekordiniu greičiu tapo detektyve ir paprašė leidimo dirbti smurtinių nusikaltimų padalinyje - jos pageidavimas buvo patenkintas.

Ji iš prigimties puikiai tiko darbui policijoje, galima sakyti, ji ten klestėjo. Bet Dankanas neretai pagalvodavo, ar tik tokio kelio pasirinkimas nėra dar vienas bandymas įrodyti tėvams, kad ji gali dirbti sunkų darbą ne blogiau ar net geriau nei vyras. Ne blogiau ar net geriau, nei būtų dirbęs Stivenas.

DiDi reiklumas sau ir pastangos buvo verti pasigėrėjimo. Bet siekdama tobulumo ir dėl to būdama gera policininkė ji taip pat buvo nuolat savimi nepatenkinta. Ji niekuomet nebūdavo patenkinta savo veiklos rezultatais ir vis siekdavo pranokti save. Darbas jai buvo svarbiau už bet ką. Ji turėjo nedaug draugų ir bemaž nesistengė ieškoti naujų. Jai buvo atgrasi pati romantiškų santykių idėja; ji sakydavo, kad tokių santykių efektyvumas yra per mažas, o sąnaudos gerokai per didelės. Jei per stebuklą jie ir duotų teigiamą rezultatą, vis dėlto prastai derėtų su jos karjera.

Daug kartų Dankanas buvo užsiminęs, koks nesubalansuotas jos gyvenimas, ir ragino DiDi suteikti jam bent kokią pusiausvyrą. Bet manija yra pernelyg rimtas priešininkas, su tokiu nepasiginčysi. Kai žmogus jaučiasi be galo tinkamas kuriai nors gyvenimo sričiai, ji ima valdyti jo gyvenimą, lemti sprendimus ir galiausiai gali paversti gyvenimą tikra katastrofa.

Jis kluptelėjo užkliuvęs už pastarosios minties.

Kieno maniją jis turi omenyje? DiDi ar savo? Pats darosi pavojingai apsėstas Savičiaus. O dabar dar prisidėjo Eliza Leird.

- Dankanai.

Tai DiDi pažadino jį iš šio nerimą keliančio susimąstymo.

- A?

- Sakau, pasikalbėkime apie Elizos Leird romaną su Koulmanu Griru.

Tvinksta.

- Tą didžią tikrą karštą meilę, - užgiedojo ji Elvio Preslio žodžiais.

- Aš ir nežinojau, kad tu tokia gerbėja.

- Nagi.

- **Geras žaidėjas.**

- Geras? Visų žvaigždžių žvaigždė, Dankanai. Toks tapo per tris sezonus Atlantos *Braves* beisbolo komandoje.

- Skaičius aš žinau. Lažinuosi, kad geriau nei tu, - pridūrė jis pats nesuprasdamas, kodėl staiga apėmė pyktis ant viso pasaulio ir ypač ant DiDi. Ar dėl to, kad ji mano, jog tarp Koulmano Griro ir Elizos liepsnojo didelė, karšta ir abipusė meilė?

- Ką tu manai apie tą romaną? - paklausė DiDi.

Ieškodamas dingsties kuo ilgiau neatsakyti Dankanas pamojo padavėjai, kad ši vėl pripiltų jo kavos puodelį. Klausimas taip ir kybojo ore, kol padavėja nunešė jų lėkštes, pripylė puodelį ir jis porąkart sriūbtelėjo šviežios kavos.

- Neįrodyta, kad tas romanas buvo.

Dar nebaigęs sakinio, jis žinojo, kad DiDi reakcija tikriausiai bus audringa. Taip ir buvo.

- Nagi, liaukis! Leisk man tave pertraukti. Moteris slapta susitikinėja su Koulmanu Griru ir tu nemanai, kad jie daro ką nors nepadoraus? Ką gi dar jie galėtų veikti?

Dankanui neatėjo į galvą jokia įtikima alternatyva.

- Leisk man pasakyti, ką aš manau.

- Aš ir neabejojau, kad tu pasakysi, ką manai.

- Manau, labai didelė tikimybė, jog ponia Leird melavo sakydama, kad niekuomet negirdėjo apie Mejerį Napolį. Ne, leisk man baigti, - pasakė DiDi pastebėjusi, kad Dankanas jau ketina ją pertraukti. - Šio nekalto manevro ji griebėsi stengdamasi apkvailinti ir mus, ir savo vyrą. Manau, ji kažkaip išsiaiškino, kad Napolis ją persekioja. Taip pat ji susigaudę, kad tikriausiai jį šiam reikalui nusamdė ne kas kitas, o jos vyras. Taigi ji užmezgė kontaktą su Napoliu.

- Tu persistengi, DiDi. Puoli prie išvadų neturėdama kuo jas paremti. Ničnieko. Nulį.

- Išklausyk mane.

Jis gūžtelėjo pečiais ir davė ženklą jai kalbėti toliau.

- Ji susitinka su Napoliu, kuris, kaip jau žinome, pasižymi labai neapibrėžtais moralės principais. Ji jam sumoka daugiau nei jos vyras. Jis grįžta pas Katą tuščiomis rankomis... Kas ne taip? - paklausė ji, kai Dankanas ėmė purtyti galvą.

- Leirdas sakė, kad Napolis parūpino jam šio romano įrodymų, bet jis atsisakė su jais susipažinti, pameni?

DiDi kurį laiką svarstė jo žodžius, paskui pasakė:

- Gerai, tai gal pas ją atėjo pats Napolis. Vėliau. Kai teisėjas atsisakė jo paslaugų. Jis jai parodė nuotraukas, įrašus, žodžiu, vienokius ar kitokius jos neištikimybės įrodymus. Pasakė, kad jos vyrui gal ir neberūpi jo surinkta medžiaga, bet kitiems ji bus labai įdomi. Kad ir žiniasklaidai. Koulmanas Griras savaime yra sensacija ir panašiai. Jis ėmėsi šantažo. Toks dvejopas žaidimas gana būdingas Napoliui.

- Gerai, bet kuo čia dėtas Garis Rėjus Troteris?

- Jis buvo pasiuntinys.

- Ji nušovė Napolio pasiuntinį?

- Galbūt.

Dankanas nenorėjo prisipažinti, kad visą vakarykštę dieną po pokalbio su teisėju jo mintys malėsi tose pačiose vėžėse. Katas Leirdas melavo, kad nepažinojo Mejerio Napolio už teismo salės. Eliza taip pat lengvai galėjo meluoti, gal net įtikimiau.

-- Gal tavo versija ir nebloga, - pagaliau pripažino jis. - Bet, užuot paleidę į darbą vaizduotę...

DiDi nutaisė ironišką grimasą.

- ...pamėginkime į viską pažvelgti kitaip, - toliau kalbėjo Dankanas. - Tarkim, Napolis šantažavo teisėją. Jis turi medžiagos apie teisėjo žmonos ir garsaus beisbolo žaidėjo romaną. Teisėjas gal ir nenori sužinoti jųdviejų santykių detalių, bet galima drąsiai lažintis, kad visuomenei tai bus puikus kąsnis.

- Vengdamas viešumo teisėjas sumoka Napoliui, kad žmonos romanas liktų šeimos paslaptis, - pasakė DiDi.

- Taigi. Gerbiamasis teisėjas stengiasi žaisti abiejose pusėse. Jis nenori, kad jo žmona būtų viešai apjuodinta, taip pat nenori, kad žmona žinotų, jog jis turi žinių apie jos paklydimą.

Dankanas užsimerkė ir susimąstė.

_ Ką? - kurį laiką nesulaukusi tęsinio paklausė DiDi.

Sukūrus tokį scenarijų tik per plaukelį betrūko, kad jis patikėtų Elizos versija. Bet jam reikia rūpestingai apgalvoti, kaip visa tai pateikti DiDi.

- Kas, jei...

- Nagi? - nekantravo ji.

- Kas, jei teisėjas Leirdas nėra toks atlaidus ir užmaršus, koks nori man pasirodyti? Kas, jei visa ši istorija graužia jį lyg vėžys, graužia jo santuoką, jo meilę žmonai, jo ego ir jo vyriškumą?

DiDi susiraukė.

- Jis turėtų būti pasiutiškai geras aktorius. Iš pažiūros jis panašus į vyrą, kuris linkęs bučiuoti žmonos kojų pėdsakus.

- Manai, aš irgi viso labo žaidžiu žaidimą „kas, jeigu"? - irzliai paklausė jis.

- Gerai, gerai. Tęsk.

- Susišaudymo naktį jis laikė ją lovoje ir neleido jai įjungti signalizacijos.

- Mes nežinome, kad jis *laikė* ją lovoje.

Jis tai žino. Bent jau taip jam tvirtino Eliza.

- Tarkime.

- Palauk, - nutraukė jį DiDi iškeldama ranką kaip eismo srautų reguliuotojas. - Ar tu sakai?.. Ką nori pasakyti? Į kūną pusę lenki? Kad Troteris nebuvo tik Napolio pasiuntinukas? Kad jis ten buvo kur kas bjauresniais tikslais?

Dankanas gūžtelėjo pečiais tarytum norėdamas pasakyti, kad tai juk galimas daiktas.

- Jis turėjo pistoletą ir iš jo iššovė.

- Garis Rėjus Troteris? Reketininkas? Samdytas ginkluotas žmogus, atsiųstas paspausti teisėjo Leirdo?

- Arba ponios Leird.

- Nenoriu nepagarbiai kalbėti apie mirusiuosius, bet, Dankanai, liaukis. Garis Rėjus Troteris - samdytas žmogžudys?

- Manai, mintis neverta dėmesio?

- Nė menkiausio.

Iš tikrųjų Dankanas ir pats šios versijos nelaikė rimta. Kuo daugiau galvojo, tuo mažiau jam atrodė įtikima, kad toks turtingas ir protingas žmogus kaip Katas Leirdas samdytų tokį beviltišką nevykėlį kaip Troteris savo žmonai nužudyti. Eliza Leird jį mulkina. Jis tik nežino kodėl. Jis siuto ant savęs, kad vos ja nepatikėjo.

Bet kam jai išgalvoti tokią istoriją? Kad išvengtų teisinio persekiojimo, kvaily, pagalvojo jis.

Kodėl ji sumanė ateiti pas jį? Dar kvailesnis klausimas. Ji traukia jį ir tai žino.

Bet, velniai griebtų, ji atrodė tikrai išsigandusi, kai jis pagrasino tiesiai paklausiąs Kato, kodėl jis nori savo žmonos mirties. O gal dėl jos romano su Koulmanu Griru?

- Šūdas!

- Ką? - paklausė DiDi nesuprasdama, ko jis keikiasi.

- Nežinau ką. Kad ir kaip stengiuosi ką nors suprasti, kol kas žinome tik tiek, kad įvyko mirtinas susišaudymas, kurį sunku paaiškinti. Tai yra...

- Keista.

- Nes sunku rasti stipresnį žodį. Bet kuo giliau mes kasamės, tuo mažiau...

- Tuo mažiau tai atrodo kaip savigynos aktas.

- Bet niekas iš to, ką žinome, neprieštarauja savigynos versijai.

- Tai kodėl mes taip ilgai krapštomės su šia byla?

- Nežinau.

- Žinai.

Taip, jis žinojo, bet kol kas nenorėjo pasakoti DiDi apie Elizos Leird laiškelį, apie jos apsilankymą ir tvirtinimą, kad jos vyras buvo nusamdęs Garį Rėjų Troterį jai nužudyti.

- Nutraukti šios bylos tyrimo mes neskubame remdamiesi nuojauta. Mes abu jaučiame, kad jai kažko trūksta, - pasakė ji. - Ir tas kažkas gali reikšti skirtumą tarp varianto A - moteris gynėsi nuo įsilaužėlio...

- Ir varianto B - žmogžudystės.

- Taigi didelis skirtumas. - DiDi pamatė, kaip padavėja kitam klientui patiekia gabalėlį pyrago su kokosų kremu. - Jei Eliza Leird valgo tokius dalykus, aš nusišausiu.

- Atrodo, tu jos nevirškini?

- Aš jos nekenčiu, - tiesiai pasakė ji. - Argi negana to, kad ji atrodo kaip Helenė iš Trojos ir gyvena prabangų gyvenimą suknistame dvare? Dar esu priversta įsivaizduoti, kad ji matė nuogą Koulmaną Grirą.

- Tu jos ne nekenti - tu jai pavydi.

- Anksčiau pavydėjau. Dabar, kai sužinojau apie Koulmaną Grirą, aš jos nekenčiu.

- Mes turime apie tai su ja pasikalbėti.

Dankanas prisiekė sau, kad jo susidomėjimas Elizos romanu su beisbolo žaidėju yra griežtai dalykinio pobūdžio, kaip jų tyrimo dalis. Jam reikia pamatyti jos reakciją išgirdus Griro pavardę. Bet *tik* todėl, kad jos reakcija gali būti iškalbinga ir praversti tiriant bylą.

- Pritariu visom keturiom, - pasakė DiDi. - Mes turime jos apie tai pasiteirauti, duoti jai suprasti, kad žinome. - Jos akys susiaurėjo kaip šaudykloje taikantis į taikinį. - Man ypač rūpi, ar tik ne dėl jos jis nusižudė.

13 skyrius

Pirmadienį netrukus po vidurdienio DiDi pasibeldė į Dankano kabineto duris.

- Aš ką tik kalbėjausi su ja telefonu. Ji atvyks čia per penkias minutes.

- Taip greitai?

- Taip greitai. Prisiskambinau jai mobiliuoju. Ji yra mieste su reikalais ir užsuks tiesiai čionai.

Vakar po pusryčių jie nusprendė sau ir Elizai Leird suteikti laisvą sekmadienį. DiDi nuvažiavo vakarienės į tėvų namus. Kaip pati sakė, „atgailos vizito“.

Dankanas sekmadienį nuėjo į sporto kompleksą ir pasitreniravo, negana to, penkiasdešimt kartų perplaukė baseiną. Likusią dieną jis praleido namuose, kurie, anot elektroninės sekimo aparatūros eksperto, nebuvo „užkrėsti“. Tačiau jam ne kažin kiek palengvėjo tai išgirdus.

Savičius tą moterį pas jį atsiuntė ne tam, kad ji prikamšytų jo namuose blakių. Tenorėjo pranešti, kad gali pas jį patekti kada tik panorėjęs, ir Dankanas bijojo, kad nepastebės besiartinančios grėsmės.

Jis kurį laiką pažiūrėjo televizorių, pasėdėjo prie kryžiažodžio, paskambino pianinu. Tuo užsiimant nereikėjo turėti šaunamojo ginklo, bet jis vis viena laikė pistoletą šalia. Net naktį su juo nesiskirdavo.

Jis galvojo apie Elizą. Daugiau, nei reikėtų.

Su DiDi šį rytą atvykę į darbą jie svarstė, kaip kalbėtis su Eliza. Kaip teirautis jos apie romaną su Koulmanu Griru neatskleidžiant, kad apie jį sužinojo iš jos vyro. Dankanas nenorėjo be reikalo užsitraukti dar didesnės teisėjo rūstybės.

- Ar ji klausė, apie ką norime su ja pasikalbėti? - dabar paklausė jis DiDi.

- Aš jai sakiau, kad tai subtilus klausimas ir kad mes norėtume apsaugoti jos privatumą.

- A. Tai ji neklausinėjo?

-Ne.

- Ir nieko nesakė apie teisėją?

- Tik kad norėtų pakviesti jį prisidėti prie mūsų.

- Šūdas.

- Bet aš ją atkalbėjau dar kartą pabrėždama, kad ji pati šia tema norėtų kalbėtis kuo konfidencialiau.

- Jis mums nudirs kailį, jei apie tai sužinos.

- Garantuoju, kad ponia Leird jam šito nesakys. Jei teisėjas Leirdas nemeluoja, ji taip ir nežino, kad jis žino. Kam jai dabar prisipažinti?

- Tai jai gali pasirodyti mažesnė iš dviejų blogybių. Ji gali nuspręsti verčiau prisipažinti vyrui, jei pajustų, kad kitaip jai gresia kaltinimas žmogžudyste.

- Prisipažins svetimavusi, bet neigs nužudžiusi Troterį.

- Pasirinkti ne taip jau sunku, - atsakė Dankanas. - Ypač jei vyras už tai jau atleido.

- Jos vyrelis puikiai išmano žmogžudysčių bylas, - pasakė DiDi. - Jis pažįsta geriausius advokatus, o dėl išlaidų bėdos jam nebus. Teisėjas gali jai išsaugoti sveiką užpakalį.

Bet ar jis stengsis jį išsaugoti, pagalvojo Dankanas. Tikrai ne, jei Eliza nemeluoja, kad jis nori ją nužudyti.

- Daug ką išsiaiškintume, jei galėtume pasikalbėti su Napoliu, - pertraukė jo mintis DiDi.

- Kinkongas sako, kad kol kas neaptiko jokių jo pėdsakų. Net jo automobilis nesurastas. Neužfiksuota, kad būtų pirkęs lėktuvo ar autobuso bilietą.

- O kaip katerių nuoma?

Dankanas papurtė galvą. Kaip tik tuo metu suskambo jo telefonas.

- Galbūt Napolis buvo paimtas tiesiai į dangų, - juokais pasakė DiDi.

- Toks būtų buvęs mano kitas spėjimas.

Dankanas atsiliepė telefonu ir budėtojas pranešė, kad atvyko ponia Leird ir laukia vestibiulyje. Pridengęs ragelį ranka jis paklausė DiDi:

- Kur mes kalbėsimės? Apklausų kambaryje?

- Verčiau atrodykime kuo draugiškesni, - pasiūlė DiDi. - Gal atsiveskime ją čia?

Dankanas pasakė budėtojui, kad ateis detektyvė Bouen ir palydės ponią Leird į smurtinių nusikaltimų padalinį. Kol DiDi buvo išėjusi, jis į savo ankštą kabinetą atnešė dar vieną kėdę, tada ėmė nejučiomis tikrinti, ar tvarkingai į kelnes sukišti marškiniai ir ar tiesiai parištas kaklaraiščio mazgas. Kas per velnias, suirzo. Tai juk ne pasimatymas, o apklausa.

Lydėdama Elizą siauru tarpeliu tarp detektyvų stalų DiDi tarškėjo kaip šarka dėdamasi artimiausia drauge. Eliza pravėrė burną tik jo kabineto tarpduryje:

- Laba diena, detektyve Hačeri.

- Dėkui, kad taip greitai atvykote.

Dankanas paragino ją atsisėsti. DiDi užėmė kitą kėdę. Jis atsisėdo prie savo darbo stalo.

- Mes...

- Ar man reikėtų išsikviesti advokatą?

- Jeigu norite, - atsakė jis.

Ji pažvelgė į DiDi, tada vėl į jį.

- Prieš jums pateikiant klausimą man aš norėčiau paklausti jūsų.

- Visiškai pagrįstas noras.

- Kodėl susišaudymą mano namuose jūs tiriate taip, lyg tai būtų žmogžudystė?

- Mes šito neteigiame, - atsakė DiDi.

Bet Eliza nenuleido akių nuo jo.

- Ką jūs žinote ar manote žiną, kas neleidžia jums priimti mano teiginio, kad tą žmogų nušoviau gindamasi?

- Ponia Leird, jei apklaustumėte kalėjime sėdinčius žmogžudžius, tikriausiai devyniasdešimt devyni procentai tvirtintų, kad nužudė gindamiesi. Mes negalime taip paprastai patikėti jų versijomis.

- Atrodo, ir manąja.

Sušvelnėjęs balso tembras reiškė, kad ji turi omenyje šį tą daugiau, ne vien savigynos klausimą. Juk jis nepatikėjo ir kad Katas Leirdas nori jos mirties.

- Taip, ir jūsiške, - pasakė jis.

Ji keletą kartų įkvėpė.

- Kodėl pageidavote, kad šiandien atvykčiau čionai?

- Ką nutarėte dėl advokato? - paklausė DiDi.

- Pirma pasakykite man, apie ką kalbėsime.

- Apie Koulmaną Grirą.

- Ką? - iškvėpdama paklausė ji, užklupta visiškai netikėtai.

- Jūs pažinojote mirusį Koulmaną Grirą, garsų beisbolo žaidėją iš Atlantos *Braves* komandos.

Elizos žvilgsnis įsmigo į Dankaną, tada ji linktelėjo atsakydama į DiDi klausimą.

- Aš jį gerai pažinojau. Mudu buvome draugai.

- Draugai?

- Taip.

Kurį laiką visi trys tylėjo. Dankanas ir DiDi laukė, gal Eliza pradės manevruoti ir kurti versiją, bet ji sėdėjo kaip žaibo trenkta. Galiausiai pažvelgė į Dankaną.

~ Ką jūs norite sužinoti apie Koulmaną?

Jam dar neprasižiojus DiDi išbėrė:

- Jis buvo nuostabus atletas,

- Jis buvo labai talentingas.

- Buvote jo gerbėja?

- Labiau jo draugė nei gerbėja. Aš nesu didelė sporto mėgėja.

- Kaip judu susipažinote?

- Mes kartu užaugome. - Matydama, kad jie nustebo, Eliza pasakė daugiau: - Drauge mokėmės nuo vidurinių klasių iki mokyklos baigimo. Mes abu kilę iš to paties mažo miestelio vidurio Džordžijoje.

- Ar mokykloje jūs buvote įsimylėjėliai?

- Ne, detektyve Bouen. Draugai.

- Ar draugystę palaikėte ir baigę mokyklą?

- Tai buvo sunku. Koulmanas gavo beisbolininko stipendiją. Baigęs koledžą jis buvo priimtas į žemesnės lygos beisbolo komandą. Esu tikra, kad jūs visa tai žinote, - pasakė ji Dankanui.

- Aš žinau apie jo beisbolininko karjerą. Bet nieko nežinau apie jo asmeninius santykius. Štai ką mes norime išsiaiškinti. Jūsų santykius su juo.

- Kodėl? Kaip jis susijęs su byla?

- Tai mes ir stengiamės nustatyti.

- Nėra čia ko nustatyti. Kaip jūs apskritai sužinojote, kad mudu su Koulmanu buvome draugai?

- Mes turime savų šaltinių.

Tai buvo toks beprasmiškas teiginys, kad Dankanas, kaip ir Eliza, metė pašaipų žvilgsnį į DiDi. Jis tarė:

- Jūs nepalaikėte ryšių su juo, kai jis studijavo koledže ir žaidė žemesnėse lygose?

- Beisbolas atimdavo visą jo laiką. Mudu siųsdavome vienas kitam gimtadienio ir Kalėdų atvirukus. Bet artimesnių ryšių nepalaikėme.

- Kada jūs paskutinį kartą su juo matėtės?

Ji pažvelgė į šalį ir tyliai pasakė:

- Likus keletui dienų iki jo mirties.

- Iki jo savižudybės, - tiesmukai rėžė DiDi.

Eliza, ir taip jau nuleidusi galvą, dar kiek linktelėjo.

- Ar jis kaip nors užsiminė, kad ketina baigti gyvenimą?

Ji pakėlė galvą ir žvilgsniu pervėrė DiDi.

- Nejau manote, kad jis užsiminė, o aš nieko nedariau, kad jį sulaikyčiau?

- Nežinau. Sakote, būtumėte ką nors dariusi?

Dėl tokio šiurkštaus DiDi klausimo Eliza neteko žado. Kelias akimirkas žvelgė į DiDi, tada pasisuko į Dankaną.

- Aš šito nesuprantu. Kodėl jūs manęs klausinėjate apie Koulmaną?

- Šie klausimai jums skaudūs?

- Žinoma.

- Kodėl?

- Jis buvo mano draugas!

- Ir meilužis.

-Ką?

- Ar pakartoti?

- Ne, bet jūs apsirinkate. Mes nebuvome meilužiai. Mes buvome draugai. - DiDi prunkštelėjo išreikšdama nepasitikėjimą, bet Eliza nekreipė į ją dėmesio. Jos dėmesys buvo sutelktas į Dankaną. - Maniau, jūs manęs klausinėsite apie Garį Rėjų Troterį. Kuo čia dėtas Koulmanas?

- Kada jūs vėl pradėjote su juo bendrauti, ne tik siuntinėti gimtadienio atvirukus?

- Jis man paskambino ir pakvietė apsilankyti pas jį Atlantoje.

- Ar jūsų vyras vyko drauge?

- Ne, kaip tik tuomet Koulmanas pradėjo žaisti *Braves* komandoje. Aš dar net nebuvau sutikusi Kato. Vėliau, kai jau buvau ištekėjusi, pakviečiau Koulmaną vakarienės į mūsų

namus. Katas yra *Braves* komandos gerbėjas, taigi jam buvo labai malonu sužinoti, kad mudu su Koulmanu draugai.

- Jie patiko vienas kitam?

- Labai.

- Ar, neskaitant tos vakarienės, juodu dar kada nors buvo susitikę?

- Kartą Koulmanas mums parūpino bilietus ložėje į savo komandos namų rungtynes. Po jų trise pavakarieniavome restorane. Kiek žinau, tie du kartai buvo vieninteliai, kai juodu su Katu buvo susitikę.

Dankanas atsistojo ir persėdo ant savo stalo kampo, kad įgytų ūgio persvarą ir galėtų žiūrėti į Elizą iš viršaus.

- Jūs labai gerai žinote, kad jie daugiau nebuvo susitikę, nes būtų labai nemalonu sėdėti šalia vyro ir meilužio...

- Koulmanas nebuvo mano meilužis.

- Jūs niekuomet nesusitikote su juo viena, be vyro?

Ji susvyravo.

- Aš to nesakiau.

- Taigi jūs su juo matydavotės ir viena.

- Kartais.

- Dažnai?

- Koulmano tvarkaraštis buvo...

- Dažnai?

Pasiduodama jo spaudimui Eliza linktelėjo.

- Kada tik abu galėdavome.

- Kur jūs susitikinėdavote?

- Paprastai čia, Savanoje.

- Kur čia, Savanoje?

- Įvairiose vietose.

- Restoranuose? Baruose?

- Koulmanas vengdavo viešų vietų. Gerbėjai nepalikdavo jo ramybėje.

- Taigi jūs susitikinėdavote tokiose vietose, kur būdavo galima užsitikrinti privatumą?

- Taip.

- Sakysime, viešbučių numeriuose?

Kurį laiką ji dvejojo, paskui linktelėjo.

- Ką apie šiuos pasimatymus viešbučių numeriuose manydavo jūsų vyras?

Ji neatsakė.

- Jis nieko apie tai nežinojo, tiesa? - mygo Dankanas. - Jūs jam nepasakydavote, kad vykstate susitikti viešbučio numeryje su tokia populiaria ir įspūdingos išvaizdos žvaigžde kaip Koulmanas Griras, tiesa? Juk jam tai anaiptol nebūtų patikę.

Ji pašoko nuo kėdės.

- Aš neprivalau šito klausytis.

Dankanas uždėjo ranką jai ant peties.

- Jūs galite pasirinkti - klausytis šito čia ir dabar viena ar klausytis šito vėliau, dalyvaujant advokatui ir jūsų vyrui.

Jo ranka juto jos kūno šilumą. Ji susijaudinusi greitai alsavo.

- Mudu su Koulmanu buvome draugai. Tiktai draugai.

- Kurie slapta susitikinėdavo viešbučių kambariuose.

- Kodėl jūs manimi netikite?

- Todėl, kad niekas, ką jūs mums pasakojate, nėra įtikima. - Jo akys smigte susmigo į ją. - Niekas.

- Aš jums sakiau tiesą.

- Taip pat ir apie Koulmaną Grirą?

- Apie viską.

- Kaip ilgai trukdavo tie jaukūs pasisėdėjimai? Valandą? Dvi? Ilgiau?

- Įvairiai būdavo.

~ Na, apytikriai. Neturiu jokių nedorų minčių.

- Valandą ar dvi. Paprastai ne ilgiau.

- Priklausydavo nuo to, kuriam laikui jums pavykdavo ištrūkti iš namų.

Ji lėtai iškvėpė.

- Dėl šito jūs teisus. Katas nežinojo apie mano pasimatymus su Koulmanu.

- Štai kaip.

- Bet nebuvo taip, kaip jūs sakote. Mes nebuvome meilužiai.

- Viešbučių kambariai naudojami dviem tikslais. Vienas yra miegas. Kažin ar su Koulmanu Griru jūs susitikdavote tam, kad tenai pamiegotumėte.

- Mes ten kalbėdavomės.

- Kalbėdavotės.

- Taip.

- Ir viskas?

- Taip.

- Su drabužiais?

- Taip!

- Nejaugi jūs tikrai manote, kad aš patikėsiu...

- Tai tiesa!

- ...jog jūs būdavote viešbučio kambaryje su vyru...

- Draugu.

- ...nedulkinama?

Ji staigiai įkvėpė. Lyg ir ketino kažką sakyti, bet apsigalvojo ir tik kiečiau suspaudė lūpas.

Dankanas patenkintas išsišiepė.

- Štai apie ką aš galvojau.

Kol ji nenusipurtė jo rankos, jis nė nesuvokė, kad iki šiol gniaužė jos petį.

- Ar jūs mane suimate, detektyve Hačeri?

- Dar ne.

Eliza stvėrė savo rankinę ir kaip viesulas išlėkė pro duris.

Jai taip staiga išdūmus mažame kabinetėlyje liko savotiškas vakuumas. Dankanas, žiūrėdamas į tuščią tarpdurį, kur ką tik dingo Eliza, pirštais perbraukė plaukus ir murmėdamas pažėrė virtinę keiksmažodžių. Po ilgokos tylos suvokė,

kad DiDi tebėra šalia ir stebi jį, o tarp jos antakių įsirėžusios dvi raukšlės.

Jis pakėlė pečius.

-Ką?

- Ką visa tai reiškia?

- Kas?

- Na... - Ji ranka lyg pjūklu pamojavo nuo savo krūtinės pirmyn ir atgal tarsi rodydama menamą ryšį tarp savęs ir nematomo erdvės taško. - Tai, kas yra tarp jūsų.

- O kas tarp mūsų yra?

- Įtampa. Kažkas. Nežinau. Kad ir kas būtų, tarp jūsų buvo karšta.

- Tu įsivaizduoji nesamus dalykus. Dėl nuogo Koulmano Griro vaizdinių tavo vaizduotė nutrūko nuo grandinės.

- Jei tu leidi šiai moteriai aptemdyti savo blaivų mąstymą, vadinasi, turi bėdų.

Jis užkibo ant šių DiDi žodžių.

- Pateik mano aptemusios nuovokos pavyzdį.

- Leidai jai iš čia išsinešdinti.

- Mes neturime nieko, kuo galėtume pateisinti jos sulaikymą, DiDi, - pasakė jis gerokai per garsiai. - Kaip aš galėčiau tai padaryti be jokių įrodymų? Dievas mato, aš norėjau ją užlaikyti.

Prieš išeidama ji iššovė atsisveikinimo šūvį:

- Užlaikyti? Dabar tu taip vadini suėmimą?

Likusią dieną DiDi prasėdėjo prie savo stalo tvarkydama kitos bylos dokumentus. Dankanas taip pat sėdėjo prie savo stalo galvodamas apie Elizą ir svarstydamas, ar ji yra išlavėjusi melagė, ar sako tiesą, bet dėl akių kartkartėmis pavartydavo Savičiaus bylą.

Galiausiai jis mašinaliai paėmė ragelį ir paskambino pažįstamam į Kovos su narkotikais administraciją.

- Jis nekiša nosies, - pasakė Dankanas. - Man neramu.

Agentas pasakė, kad gavę žinią iš informatoriaus jie patikrino vieną iš Savičiaus sunkvežimių. Rado tik mašinų detales, daugiau nieko; visi dokumentai atitiko krovinį; serijos numeriai taip pat sutapo.

Dankanas nieko kito ir nesitikėjo. Savo įmonės sunkvežimių Savičius tikrai nenaudos narkotikams vežti 95-ąja nacionaline magistrale. Kol sunkvežimis buvo nuodugniai naršomas, paprasti šeiminiai furgonai ir niekuo neišsiskiriantys sedanai, prikrauti iki stogo, kur nors palei Rytų pakrantę neabejotinai gabeno pražūtingą krovinį ištroškusiai ir pelningai rinkai.

Jis paguodė agentą dėl nesėkmės:

-- Man irgi kol kas nesiseka prigriebti jo dėl Fredžio Moriso.

- Tebebandai?

- Taip, bet vienas kaip pirštas, - prisipažino Dankanas. - Liusilė Džons dingo kaip į vandenį, o apygardos prokuroras neatnaujins bylos be esminių įkalčių, kad ir peilio, kuriuo Savičius nupjovė Fredžiui liežuvį. Ir pageidautina, kad nuo jo tebevarvėtų kraujas.

- Tokių įkalčių niekas neras.

- Taip, nebent sapne.

Dankanas buvo nusivylęs ne mažiau už federalinį agentą. Jis įtarė, kad Savičiui kažkas teikia informaciją, tikriausiai vienas iš departamento darbuotojų. Nors gal ir ne. Savičiaus juslės neprilygstamai jautrios, dėl to jis visada išsisuka. Gal jis tiesiog nujautė Fredžio Moriso išdavystę ir, nelaukdamas kitos progos, žaibiškai jį sunaikino.

Nusprendęs padaryti galą nenašiam pirmadieniui, Dankanas anksčiau išsiruošė namo. Dar stabtelėjo prie DiDi stalo.

- Ką sako tavo vidinis balsas?

- Apie ką? - paklausė ji nepakeldama galvos.

- Apie Leird. Gal metas nutraukti tyrimą? Savigyna. Byla baigta.

- Ar tu to nori?

_ Jei mes galėtume pasikalbėti su Napoliu...

- Bet negalime.

_ Niežti, bet nepasikasysi, - pripažino jis. - Tas spėjamas Napolio, Troterio ir Leird ryšys.

- Būtų naudinga išsiaiškinti, kokių duomenų apie ponią Leird turėjo Napolis. Ar labai jie būtų jai pakenkę?

Kurį laiką Dankanas žvelgė pro langą, tada ryžtingai pasakė:

- Tęskime darbą. Dar keletą dienų. Gal per tą laiką atsiras Napolis.

DiDi pažvelgė į jį ir plačiai nusišypsojo.

- Iki rytojaus.

Bet mažiau nei po valandos ji paskambino Dankanui mobiliuoju telefonu.

- Ką veiki?

- Perku maisto produktus, - atsakė jis.

- Maisto produktus? Tu juk neruoši valgio.

- Kol kas įsidėjau tik tualetinio popieriaus ir alaus.

- A, būtinosios prekės.

Nusiraminęs, kad juodu vėl draugai, Dankanas paklausė:

- Kas naujo?

- Aštuntą valandą mes kviečiami į Leirdų namus.

- Šįvakar?

- Taip.

-Ko?

- Tikriausiai ne vakarienės.

- Gerai, susitiksime ten.

Likus trisdešimčiai sekundžių iki aštuonių juodu susitiko take, vedančiame tiesiai prie pagrindinių įspūdingos rezidencijos durų.

- Ką pasakysi? - paklausė Dankanas.

- Teisėjas pageidavo, kad būtume čia aštuntą, ir štai mes čia.

- Kodėl jis skambino tau?

- Tik aš buvau likusi darbe. - DiDi bakstelėjo mygtuką prie durų ir viduje pasigirdo varpelio skambėjimas. - Tikriausiai neverta tikėtis, kad išgirsime nuoširdų prisipažinimą.

- Dėl ko?

- Dėl visko.

Duris atidariusi ponia Beri nužvelgė juos taip, tarytum jie dvoktų srutomis.

- Šeimininkai jūsų laukia.

Ponia Beri palydėjo juos iki arkinio įėjimo į svetainę. Katas Leirdas stovėjo atsukęs nugarą židiniui ir negyvo triušio tarp šviežių daržovių paveikslui. Eliza sėdėjo ant sofos. Abiejų veidai buvo rimti, bet jis gana nuoširdžiai padėkojo jiems už atvykimą ir paragino sėstis. Tik gaiviųjų gėrimų šį sykį niekas nepasiūlė.

Teisėjas atsisėdo ant sofos šalia žmonos. Jis paėmė jos ranką ir drąsinamai paplekšnojo.

- Eliza man papasakojo apie šiandienį pokalbį su jumis. Iš pradžių man kilo noras paskambinti Biliui Džerardui ir pakelti triukšmą. Per jus mano žmona pateko į siaubingai keblią padėtį.

Dankanas ir DiDi išmintingai tylėjo.

- Bet, gerai pagalvojęs, nusprendžiau nesiskųsti. Už tokius pokštus jūs nusipelnote gerokos pylos, bet aš nenorėjau, kad Eliza patirtų dar daugiau įtampos. Be to, aš labiau siutau ant savęs nei ant jūsų. Tai mano kaltė, kad jai teko patirti tokį žeminantį tardymą. Aš nebegalėjau gyventi nešiodamasis tai savo širdyje. - Jis dirstelėjo į žmoną, tada vėl pasisuko į juos. - Taigi aš jai prisipažinau, kad nusamdžiau Mejerį Napolį jai sekti.

Dankano žvilgsnis sustojo ties Eliza. Ji žvelgė į jį su kone apčiuopiamu priešiškumu.

Teisėjas kalbėjo toliau:

- Detektyve Hačeri, aš suvokiau, kad Eliza turi žinoti viską, kas buvo pasakyta aną dieną per mūsų pokalbį rūbinėje.

Tikrai nesididžiuoju savimi, kad melavau jums ir detektyvei Bouen tvirtindamas, kad niekuomet neturėjau asmeninių reikalų su Napoliu. Nuoširdžiai apgailestauju dėl savo ryšių su juo, ypač jei dėl to buvo nušautas Troteris, kad ir kokia neapibrėžta būtų sąsaja tarp šių dalykų.

- Šios minties vedami mes ir nusprendėme šiandien pasikalbėti su ponia Leird, - pasakė DiDi. - Minties, kad Troterio įsilaužimas kažkaip susijęs su Mejeriu Napoliu.

- Mano reikalai su Napoliu truko taip trumpai, jog aš ir toliau linkęs tvirtai laikytis versijos, kad Troteris veikė vienas ir kad bet kokios jo sąsajos su Napoliu buvo atsitiktinės. Bet, pažvelgęs į visa tai tyrėjo akimis, pripažįstu, kad situacija prašosi nuodugnesnio ištyrimo, ypač jei Napolis turėjo romano tarp Koulmano Griro ir mano žmonos įrodymų. Taigi aš nusprendžiau, kad atėjo laikas išsklaidyti miglas. Tikiuosi, kad, paaiškinę porą svarbių aspektų, mes galėsime daugiau nebeminėti šio apgailėtino incidento. Dabar, kai tarp manęs ir Elizos nebėra jokių paslapčių, mes galime būti visiškai atviri ir su jumis. Sudėti ginklus.

DiDi kyštelėjo trigrašį:

- Ponia Leird, ar Napolis tikrai turi jūsų ir Koulmano Griro romano įrodymų?

- Tokių įrodymų nėra, detektyve Bouen. Jokio romano nebuvo.

Išskaitęs skepticizmą DiDi veide, teisėjas tarė:

- Jūs ja patikėsite, kai ji paaiškins, kokio pobūdžio buvo jųdviejų santykiai.

- Ji mums sakė, kad juodu buvo draugai, - pasakė DiDi.

- Aš jums sakiau, kad mes buvome *artimi* draugai. Dėl to, kad mūsų draugystė laikoma nepadoria, man labai skaudu. - Sakydama tai ji pervėrė Dankaną mirtinu žvilgsniu. - Man apskritai skaudu apie jį kalbėti, bet kadangi jūs nesuteikiate man galimybės rinktis... - Ji nutilo ir giliai atsiduso. - Mudu Pabendraudavome mokykloje, bet mūsų santykiai buvo pla-

toniški, neseksualiniai, net neromantiški. Mes buvome bičiuliai, ir tiek.

DiDi paklausė:

- Jei jau buvote tokie artimi, kodėl nežinojote, kad jis galvoja apie savižudybę?

- Aš žinojau, kad Koulmaną kamuoja depresija, bet nesuvokiau tos depresijos masto. Labai gailiuosi, kad nesuvokiau.

- Tuo metu jis žaidė geriau nei bet kada, - pasakė Dankanas. - Dėl ko jį kamavo depresija?

- Jo širdis buvo sudaužyta.

Šis paprastas teiginys apstulbino ir jį, ir DiDi.

- Paaiškinkite, ponia Leird.

- Koulmaną paliko jo gyvenimo meilė.

- Bet ta gyvenimo meilė buvote ne jūs.

- Ne, - tvirtai pasakė ji. - Ne aš.

- Taigi kai jūs slapta su juo susitikdavote...

- Aš jam buvau petys išsiverkti.

- Ir kūniškų santykių tarp jūsų nebuvo.

- Detektyve Hačeri, kiek kartų turėsiu tai kartoti?

- Mieloji, jie tavimi dar netiki, - įsikišo teisėjas. - Ir netikės tol, kol nepapasakosi jiems to, ką pasakojai man.

Ji nužvelgė Dankaną ilgu atidžiu žvilgsniu, tarytum trokšdama, kad jis patikėtų tuo, ką ji tuojau pasakys.

- Lytinių santykių tarp Koulmano ir manęs ar bet kurios kitos moters nebuvo. Jo gyvenimo meilė buvo Tonis Estebanas. Komandos draugas.

14 skyrius

liet taip toli žemyne, Atlantoje, buvo trošku kaip Savanoje. Karštis iš oro uosto išėjusiam Dankanui stačiai užėmė kvapą. Jis susistabdė taksi. Vairuotojas buvo draugiškas ir šnekus, gyvai tauškė su klientu manevruodamas transporto srovėje link Bakhedo rajono, kur dangoraižio viršutiniame aukšte gyveno Tonis Estebanas.

Dankanas tą dieną pabudo anksti, gerai žinodamas, kad vyks į Atlantą. Jis apie tai niekam nesakė, net DiDi, nes ji būtų užsimaniusi vykti drauge. Dankanas spėjo, kad puertorikiečių kilmės *Braves* žvaigždė nebus linkusi pasakoti apie savo lytinį gyvenimą policininkams, bet vylėsi, kad vienas detektyvas jį baugins mažiau nei du.

Beje, jam norėjosi pailsėti nuo DiDi. Vakar vakare iš teisėjo ir jo žmonos namų juodu savais automobiliais nuvažiavo į restoraną. Ten Dankanas pavalgė vėlyvą vakarienę, o DiDi kvortomis maukė dietinę kolą ir be paliovos koneveikė Elizą Leird ir jos melus.

\- Ir kaip jai pakanka akiplėšiškumo tvirtinti, kad Koulmanas Griras buvo gėjus! Ji nori, kad mes patikėtume? Nesulauks!

~ Šis teiginys prieštarauja stereotipams, bet tai nereiškia, kad...

~ Koulmanas Griras nebuvo gėjus.

Ji nenorėjo klausytis jokių priešingų argumentų, pyko ir ant Dankano, ir ant teisėjo, kaip jie drįsta sakyti, kad šis Elizos teiginys gali būti teisingas.

- Ji laiko savo vyrą už pimpalo. Jis tiki ja, nes nori tikėti. Ji baisiai gudri. Ji jam pamelavo, kad išsaugotų jo vyrišką orumą. Išsisuko pati ir išgelbėjo jo nukentėjusią garbę. Tam reikia talento. Ji žaidėja, Dankanai. Į ją panašių daugiau nemačiau.

Jis tik vargais negalais rado progą pareikšti savo nuomonę:

- Net jei ji meluoja apie Grirą, tėra kalta dėl neištikimybės. Mes iš to negauname jokių įrodymų, kad ji nudėjo Garį Rėjų Troterį ne gindamasi.

- Vis viena tas įvykis miglotas, Dankanai.

Taip, išties miglotas. Toks miglotas, kad jis sėda į lėktuvą ir skrenda iš Savanos į Atlantą už bilietą sumokėjęs savais pinigais. Vėliau jis pamėgins tuos pinigus atgauti. Bet net jei jam teks pačiam finansuoti šią kelionę, galimybė atskleisti tiesą verta tokių išlaidų. Ar Eliza Leird yra manipuliuoti įpratusi melagė? Jei taip, mirtino susišaudymo tyrimas bus tęsiamas. Jei ne, jos pačios gyvybei gresia pavojus.

Kad ir kaip būtų, jam reikia išsiaiškinti tiesą.

Vairuotojas sustabdė automobilį prie dangoraižio ir padarė išvadą, kad jis snobiškas. Dankanas su juo sutiko. Jis sumokėjo taksistui ir įžengė į marmuru išklotą vestibiulį, ten jį apgaubė kondicionierių atvėsintas oras, lelijų kvapas ir tyli muzika. Prie priimamojo stalelio sėdėjo uniformuotas šveicorius.

- Labą rytą, pone. Kuo galėčiau jums padėti?

- Labas. Aš čia atvykau pasikalbėti su ponu Antoniu Estebanu.

Jis ištraukė policininko pažymėjimą ir pasistengė, kad šveicorius pastebėtų po jo sportiniu švarku pūpsantį pistoleto dėklą.

Šveicorius atsikrenkštė.

- Ar ponas Estebanas jūsų laukia?

Dankano veidą nutvieskė plati šypsena.

- Aš nenorėjau sugadinti staigmenos.

- Pirma privalau jam pranešti.

- Prašom. Aš neskubu.

Dankanas lyg niekur nieko pasirėmė į aukštą stalą ir susidomėjęs žiūrėjo, kaip tarnautojas pakelia prie ausies telefono ragelį ir nuspaudžia buto numerio mygtuką.

- Pone Estebanai, man labai nemalonu jums trukdyti. Atėjo džentelmenas, kuris pageidauja susitikti su jumis. Ponas... eee...

- Detektyvas seržantas Dankanas Hačeris, Savanos ir Čatamo metropolio policijos departamentas.

Miesto ir apygardos departamentai vos prieš metus buvo oficialiai sujungti. Dankanas retai kada sakydavo visą darbovietės pavadinimą. Pirma, kvailai skambėdavo. Antra, sakinys išeidavo per ilgas. Kol nusikaltėliui pasakysi savo vardą, laipsnį, pareigas ir darbovietę, gali būti nušautas. Visą litaniją jis išpildavo tik norėdamas sudaryti reikšmingos figūros įspūdį.

Šveicorius pakartojo Dankano žodžius, kurį laiką pasiklausė ir paprašė beisbolo žaidėjo luktelėti.

- Jis nori žinoti, kokiu klausimu.

- Dėl Elizos Leird ir jos namuose praėjusią savaitę įvykusio incidento.

Šveicorius vėl pakartojo, ką išgirdo iš Dankano. Po trumpos pauzės pasakė:

- Ponas Estebanas sako, kad nepažįsta jokios Elizos Leird.

- Koulmano Griro draugė.

Šveicoriaus burna pavirto į mažą apskritą O. Po akimirkos jis perdavė Dankano pranešimą Estebanui.

- Žinoma, pone Estebanai. - Jis padėjo telefono ragelį. - Prašom kilti į patį viršų. Liftas štai už šio kampo.

- Dėkui.

Liftas buvo toks greitas, kad Dankanui net ausų būgneliai traškėjo. Durys atsivėrė didžiuliame vestibiulyje. Tonis Estebanas jo laukė prie savo buto durų. Jis buvo kiek žemesnis nei Dankanas, tvirtai sudėtas ir turėjo rankas, galinčias į skutus sudraskyti beisbolo kamuolį. Jis mūvėjo nutrintus šortus, o jam ant kaklo kabėjo stora auksinė grandinė su kažkokiu aukso gabalu - tiek ir tebuvo apsirengęs.

- Hačeris?

- Malonu jus matyti, pone Estebanai.

- Vadink mane Toniu, - pasakė jis tiesdamas ranką. - Užeik.

Jo kalboje buvo girdėti menkas ispaniškas akcentas.

- Tikras stiklinis namas, - pasakė Dankanas įžengęs į būstą ir apsidairęs. Langai nuo grindų iki lubų leido apžvelgti miestą beveik į visas puses.

- Tau patinka? Kainavo pasiutusius pinigus.

- Tu ir uždirbi pasiutusius pinigus.

Jis nusišypsojo savo įprasta šypsena, kuri jį taip išpopuliarino tarp gerbėjų ir žiniasklaidoje.

- Norėtum ko nors išgerti?

Jis nusivedė Dankaną per milžinišką baldais menkai teapstatytą erdvę prie gėrimų spintos. Paspaudęs paslėptą mygtuką atidarė veidrodines duris, už kurių buvo baras.

- Ko tik pageidautum. Viskio, burbono, pieno koktelio? Turiu visko.

- Man užtektų stiklo vandens su ledukais.

Estebanas nusivylė, bet neprieštaravo. Dankanas tikėjosi, kad jis pats įvykdys jo pageidavimą, tad gerokai nustebo, kai Estebanas suriko:

- Džene!

Po kelių sekundžių pasirodė Dženė. Didumą jos šešių pėdų figūros sudarė lieknos, įdegusios kojos, atrodančios taip, tarytum būtų tobulai nupurkštos dažais. Jos plaukai buvo saulėlydžio spalvos, krūtys didžiulės ir visa ji buvo nuostabi.

Mergina mūvėjo trumputį sijonėlį, buvo apsiavusi basutėmis aukštais kulniukais, o jos liemenėlė buvo ne ką didesnė už laidynę - beveik nepaliekanti darbo vaizduotei.

- Džene, tai ponas Hačeris.

- Laba diena, pone Hačeri.

- Kaip laikotės, Džene? - išgirdp Dankanas savo balsą.

- Puikiai. Ar jūs beisbolininkas?

- E... ne.

- Jis policininkas iš Savanos ir nori gerti. Paruošk jam vandens su ledukais. O man baltymų kokteilį.

- Uogų ir jogurto?

- Taip, tą sveikatos mišinį.

Ji žengė už baro vykdyti jo prašymo. Estebanas nusivedė Dankaną prie žemos baltos odinės sofos. Jos galuose stovėjo staleliai iš kalto metalo ir stiklo.

Susėdus Estebanas paklausė:

- Tu esi beisbolo gerbėjas?

- Taip.

- *Braves?*

- Žinoma.

- Gerai, - nušvito jis. - Pats žaidi?

- Šiek tiek. Bet dažniau amerikietiškąjį futbolą.

- Profas?

Dankanas nusišypsojo ir papurtė galvą.

- Savo galimybes aš išsėmiau koledže.

Kol Dženė ruošė gėrimus, juodu šnekučiavosi apie sportą ir *Braves* sezono rezultatus.

- Mieloji, parodyk jam savo žiedą, - pasakė Estebanas, kai ji patiekė gėrimus.

Džeinė atkišo ranką Dankanui ir šis pagyrė deimantą - atrodo, to iš jo ir buvo tikimasi.

- Beveik dešimt karatų, - neklausiamas išdrožė Estebanas.

- Tai bent. - Dankanas nusišypsojo Dženei. - Sužadėtuvių žiedas?

- Jis man jį įteikė skrendant oro balionu, - kvailai šypsodamasi užsuokė ji.

- Napoje, - pridūrė Estebanas. - Toje vyno sostinėje.

- Kaip romantiška.

- Tikrai buvo romantiška, - pasakė Dženė.

- Ar jau numatėte vestuvių datą?

- Padėkos dienos savaitgalį. Sezono metu būnu labai užimtas.

- Suprantama.

- Vestuvės, vestuvės, vestuvės - apie nieką daugiau ji ir nekalba. Gėlės. Suknios. Kokteiliai su krevetėmis. Visa ta velniava. Dabar gali eiti, mieloji.

- Buvo malonu su jumis susipažinti, pone Hačeri. Iki.

-Iki.

Estebanas švelniai plekštelėjo per širdies formos užpakaliuką ir ji nustypčiojo šalin kaukšėdama į marmurines grindis. Kai Džeinė pranyko už dvivėrių durų, jis pasakė:

- Neblogas saldainiukas, a?

- Nuostabi.

- Aš dėl jos galvą pametęs. Ar tau teko kada matyti tokį kūną?

- Bent jau neprisimenu matęs.

- Ji šiek tiek pasididino viršutinę dalį. Aš sumokėjau. Ji norėjo didesnių, tai, pamaniau, kodėl gi ne? Kuo didesni, tuo geriau, tiesa?

- Tai mano moto.

Savimyla pašnekovas, girdintis vien savo balsą, nepastebėjo pašaipios Dankano šypsenos.

- Ji miela lėlytė. Pinigus taško kaip vandenį, bet užtat laiminga. Ir aš su ja laimingas. Sakau tau - nė trupučio neperdedu. - Jis palinko artyn. - Ji taip čiulpia, kad per pimpalą gali įsiurbti tavo akių obuolius.

- Oho.

- Tu nė neįsivaizduoji. - Jis gurkštelėjo kokteilio ir dirstelėjo į rankinį laikrodį. - Po valandos turėsiu eiti į treniruotę. Kuo galėčiau tau padėti?

- Aš tiriu mirtiną susišaudymą.

- Kažką nušovė, tiesa?

- Taip. Praėjusio ketvirtadienio vakarą teisėjo Kato Leirdo ir jo žmonos Elizos namuose.

- Taip, aš prisimenu Elizą. Dabar prisiminiau, kai pasakei, kas ji tokia. Ji nebegyva?

- Ne ji. - Dankanas nupasakojo jam susišaudymo aplinkybes, stengdamasis vartoti kuo mažiau žodžių iš daugiau nei penkių raidžių. - Atrodo, mirtiną šūvį Eliza paleido gindamasi. Bet man rūpi rasti atsakymą į keletą klausimų.

- Kokių?

- Kaip suprantu, ji palaikė artimus santykius su Koulmanu Griru.

Jo veide išryškėjo tikras apmaudas.

- Karalius Koulas* - taip mes jį vadindavome. Kas per sumautas poelgis. Žinai, man atrodo, jis pragulėjo negyvas porą dienų, kol jo aplankyti užėjo kažkoks pažįstamas. Girdėjau, vaizdas buvo šiurpus.

Šūvis nunešė visą viršugalvį. Tikrai turėjo būti šiurpu.

- Ką tu žinai apie jo santykius su Eliza?

- Jie buvo seni pažįstami. Na, pasidulkinantys bičiuliai, supranti? Kai aplink nebūna nieko kito, su kuo būtų galima.

- Girdėta frazė.

- Tai va, jų draugystė buvo tokia.

Dankanas gurkštelėjo vandens ir paprastai paklausė:

- Kada tu buvai su ja susitikęs?

- Koulmanas buvo atsivedęs ją į *Braves* vakarėlį. Neseniai buvo atėjęs į mūsų komandą. Mes visi išvirtom iš koto, nes ji

---

* Analogija su Natų Kingu Cole'u - garsiu amerikiečių pianistu ir dainininku.

buvo šitokia lėlytė, o Koulas nieko nebuvo apie ją užsiminęs. Bet toks jau jis buvo, tikras tylenis. Ne iš pašėlusių vakarėlių vaikinų.

- O tu pašėlusių vakarėlių vaikinas?

Jis nusikvatojo.

- Na, aš į tokius vakarėlius nespjaunu.

- Ar santuoka tavęs neapribos?

Estebano antakiai pašoko aukštyn.

- Kas nutinka, tas nutinka. Supranti, ką noriu pasakyti?

- Suprantu.

Estebanas iškėlė kumštį. Dankanas stuktelėjo į jį pasirašydamas vyrišką tylos paktą.

- Taigi Karalius Koulas atsivedė Elizą į *Braves* vakarėlį ir visi pamatė, kad ji tikra lėlytė.

- Taip.

-Ir?

- Ir nieko. - Estebanas paėmė kokteilio taurę ir sriūbtelėjo. - Ir viskas.

- Štai kaip.

- Daugiau jos nemačiau, o Koulas, kaip sakiau, netaukšdavo apie tokius dalykus. Tikriausiai tiek tegaliu tau papasakoti.

Dankanas atsilošė į standžią odinę sofos atkaltę ir vienos kojos užkulnį užkėlė ant kitos kojos kelio.

- Žinai, ką man papasakojo Eliza? Ji man papasakojo, kad tu ir Koulmanas Griras buvote pasidulkinantys draugužiai ir kad tu nusprendei nutraukti jūsų santykius, todėl jis ir susikišo į burną to šautuvo vamzdžius ir nuspaudė gaiduką.

Estebano žandikaulis atkaro. Jis pasilenkė, tada atsilošė. Prasižiojo ketindamas kažką sakyti, bet suprato, kad neranda žodžių. Galiausiai jis papurtė galvą ir pasakė:

- Kalė. Kalė melagė!

- Tai netiesa?

- Tai visiškas suknistas melas.

Jis pašoko ir ėmė lakstyti marmurinėmis grindimis, ispanų greitakalbe žerdamas pasipiktinimo kupinas frazes.

- Tai kodėl ji taip kalbėjo? - paklausė Dankanas.

Estebanas pervėrė jį rūsčiu žvilgsniu.

- Kodėl? Aš tau pasakysiu kodėl. Nori žinoti kodėl?

- Kodėl?

- Gerai, viskas buvo štai kaip. Tame vakarėlyje...

- Tame, kuriame, kaip sakei, „ir nieko"?

- Nenorėjau, kad tu manytum, jog esu krušlys, iš tų, kurie...

- Kas atsitiko tame vakarėlyje, Toni?

- Koulas greitai apsinešė ir smigo. Ta mergina, ta Eliza, lipte prilipo prie manęs. Ir supranti, bičiuli, ji buvo karšta. Karšta kaip reikiant, supranti?

- Suprantu.

- Ji prilipo prie manęs ir neatstojo. Sunervino mane.

- Sunervino?

- Taip, aš nenorėjau, kad naujasis komandos draugas supyktų ant manęs dėl tos paukštytės, bet ji pasakė, kad Koulas jos nesisavina. Jie mat tikri draugai ir jam svarbiausia, kad vakarėlyje ji gerai pasilinksmintų. Ji vis paistė tokius niekus įkišusi ranką man į kelnes. Tai aš jai ir daviau, ko ji pageidavo. Porą kartų. Na, ji juk puikiai atrodo. Kodėl ne, juk pats supranti?

Dankanas gerkliniu balsu išreiškė pritarimą.

Estebanas vėl atsisėdo.

- Ji buvo gera, drauguži. Aš būčiau neprieštaravęs pasismaginti su ja ir daugiau. Bet kitą rytą ji man surašė visų savo telefonų numerius, ėmė klausinėti, kada aš jai paskambinsiu, ir taip toliau. Vėliau kasdien man skambindavo ir klausinėdavo, kada susitiksime, kodėl aš jai neskambinu, argi ji man nepatinka, kaip aš drįsau ja pasinaudoti ir paskui numesti kaip kokią šiukšlę. - Staiga jis nutilo, paskui vėl prabilo: - Matei tą filmą „Fatališka trauka"? Tai tokia ta boba ir buvo. Tikra

išprotėjusi kekšė iš pragaro. Jau maniau, kad vieną dieną grįžęs namo rasiu tą suknistą kekšę prie viryklės verdančią man valgyti.

- Ar dar kada nors ją matei?

Jis papurtė galvą.

- Man nereikia tokio mėšlo, dranguži. Manau, ji pasidavė. Liovėsi man skambinėjusi.

- Ką apie tai manė Koulmanas?

- Jis šito nežinojo. Bent jau aš jam nesakiau. Nežinau, ar ji sakė. - Jis pasibjaurėjęs susiraukė. - Dranguži, aš žinojau, kad ji klastinga mergiotė, ir ji pati prisiekinėjo atkeršysianti už tai, kad aš ją pamečiau, bet nė nenumaniau, kad ji sugalvos tokį kerštą - paskelbti, kad aš gėjus. Gėjus? Siaubas! - Jis pratrūko juoku. - Juokinga net pagalvoti.

- Tu savo iniciatyva nuvykai į Atlantą ir susitikai su Toniu Estebanu?

- Taip.

Vos įžengęs pro kareivinių duris Dankanas buvo iškviestas į Bilo Džerardo kabinetą. Kapitonas Džerardas buvo geras policininkas, departamente išdirbęs beveik keturiasdešimt metų. Jis buvo sąžiningas viršininkas, kuris uoliai kuravo visas kriminalinės policijos tiriamas bylas ir paklaustas nevengdavo patarti. Bet savo vadovaujamais detektyvais jis visiškai pasitikėdavo ir leisdavo jiems dirbti savo darbą be įkyrios priežiūros.

Tačiau jei reikėdavo, Džerardas jiems nutarkuodavo užpakalį. Dankanas jautė, kad šįkart jam taip ir bus.

- Skambino iš *Braves* komandos valdybos, - pasakė Džerardas, strazdanotas rankas sunėręs ant retėjančių imbiero spalvos plaukų. - Siunta, kad prieš susitikdamas su Estebanu nesikreipei į juos.

- Aš norėjau užklupti jį nepasiruošusį.

- Vadinasi, užklupai, nes kai išvykai, jis apsigalvojo. Inkšdamas kreipėsi į savo komandos viešųjų ryšių atstovus dėl

policininko iš Savanos, kuris jį kamantinėjo apie beveik nepažįstamą moterį, kuri nežinia ką nušovė. Jis baiminosi, kad apie šio pokalbio turinį suuos žiniasklaida ir iš viso to išpūs burbulą, o jis galiausiai atsidurs pirmame *National Enquirer* puslapyje. Susinervinę klubo viešųjų ryšių atstovai paskambino viršininkui Teilorui, o šis paskambino man ir išreiškė norą sužinoti, kas, velniai griebtų, vyksta. - Jis tekštelėjo delnu per savo arbatos puodelį ir pažvelgė į Dankaną per skaityti skirtų akinių viršų. - Man ir pačiam būtų ne pro šalį žinoti, kaip čia yra, Dankai. Kas per velniava?

- Aš nesu tikras, kad Garis Rėjus Troteris buvo nušautas ginantis.

-A, šūdas.

Džerardas mėgo medžioti ir žvejoti, skaityti knygas apie Pilietinį karą ir mylėtis su žmona, su kuria susituokė vos baigęs vidurinę mokyklą. Jis laukė pensijos, kai šiais malonumais galės džiaugtis netrukdomas. Laukti bebuvo likę dvejus metus. Bet iki tol jam svarbiausia buvo gerai atlikti savo darbą, deramai eiti pareigas ir vengti biurokratinės politikos klampynės, kad galėtų policijos departamentą palikti iškelta galva ir neturėdamas priešų.

- Sakai, teisėjo žmona jį nušovė ne gindama savo gyvybę?

- Manau, ji greičiau gynė savo gyvenimo būdą, o ne gyvybę.

- Šūdas, - pakartojo Džerardas. - Kažin ar ši žinia patiks Katui Leirdui.

- Aš suprantu, Bilai. Patikėk manimi, apie tai mąsčiau visą kelią iš Atlantos. Katas yra vyriausiasis aukštesniojo teismo teisėjas. Jis vadovauja nagrinėjant sunkių nusikaltimų bylas. Policijos departamentui užvis mažiausiai reikalinga teisėjo pagieža policininkui, kurio dėka tuos nusikaltimus padarę asmenys atsiduria teismo salėje. Aš tai suprantu ir į tai atsižvelgiu. Bet mano pareiga...

Džerardas pakėlė ranką.

- Mano detektyvai neprivalo man teisintis, Dankai. Aš tavimi pasitikiu. O tu pasitikėk savo nuojauta.

Viršininkas juo taip nepasitikėtų, jei žinotų, kokių paslapčių turi Dankanas, jei numanytų, kad jis pažeidė policininko darbo etiką. Jei žinotų apie Elizos laiškelį. Apie susitikimą su ja prie namų. Viršininkas juo taip nepasitikėtų, jei žinotų, kaip sunkiai Dankanas kovojo su savimi, kol nusprendė vis dėlto toliau tirti tą bylą.

- Ką Estebanas apie ją pasakė? - paklausė Džerardas.

- Ar yra Kinkongas?

Džerardas nustebęs pažvelgė į Dankaną.

- Nesuprantu, kam jo reikia.

- Norėčiau, kad jis ir DiDi ateitų čia. Tada man užtektų vienąkart papasakoti.

- Aš nueisiu į tualetą. Tu tuo tarpu atsivesk juos čionai.

Po penkių minučių visi buvo susirinkę, DiDi atėjo su skardine dietinės kolos ir nusiteikusi prieš Dankaną. Ji niršo, kad tas skrido į Atlantą be jos ir net iš anksto nepranešė išvykstąs. Bet Dankanas dėl jos priešiškumo nesuko galvos. Ji pamirš. Netrukus pamirš, nebent jis netesėtų savo pažado tęsti tyrimą. Ji nuo pat pradžių įtarinėjo Elizą nedorybėmis, štai jis pateiks jai įrodymų.

Atėjo ir Kinkongas, kaip visuomet plaukuotas, suprakaitavęs, bet mielas.

- Kas naujo? - paklausė jis Džerardo.

Kapitonas parodė į Dankaną.

- Susirinkimą sušaukė jis.

Dankanas pradėjo tokiais žodžiais:

- Pirmiausia visiems pasakau - kai užaugsiu, būsiu beisbolo žaidėjas profesionalas.

Jis nusprendė pasakojimo pradžioje vaizdingai apibūdinti Tonio Estebano apartamentus, kad kol jis prisikas prie esmės, visi būtų atsipalaidavę, pralinksmėję ir atidžiai klausytųsi.

- Pačiame kambario viduryje stovi raudono metalo skulptūra. Panaši į kažkokį kankinimo įrenginį, o gal į gulbę. Ir štai lygiai kaip filmuose jis paspaudžia mygtuką, tamsinto

veidrodžio durys pasislenka į šalį ir prieš akis - lentynos, prigrūstos gėrimų, apie kokius tik yra tekę girdėti.

Kai jis pradėjo pasakoti apie Dženę, visi jau dėmesingai klausėsi.

- Tokios figūros nė Hju Hefneris* nematė. Jos kojos begalinės. O krūtys va iki kur. - Jis atkišo rankas į save nukreiptais delnais. - Ir pridengtos tik mikroskopinio drabužėlio, sakau...

- Mes supratome, Dankanai, - replikavo DiDi. - Ji turi didelius papus. Ką tau pasakė Estebanas?

Jis nužvelgė vyrus reikšmingu žvilgsniu, bylojančiu, kad dar turi ką jiems pasakyti apie Dženės krūtinę. Tada atpasakojo pokalbį su Estebanu.

Kai jis baigė, Džerardas paprašė patikslinti keletą dalykų.

- Ar pati ponia Leird tau pasakė, kad Koulmanas Griras buvo gėjus?

- Taip, vakar vakare jų namuose, - atsakė Dankanas. - Ten buvome pakviesti DiDi ir aš. Ponia Leird nenorėjo sugriauti mito...

- Tai ne mitas, - įsiterpė DiDi.

- ...apie Koulmano Griro vyriškumą, bet ji mums sakė, kad mokykloje jiems platoniškai draugaujant...

- Kurgi ne, - sumurmėjo DiDi.

- ...jis prisipažino jai tai, ko nebuvo sakęs nė vienam žmogui. Esą jį traukia vyrai.

- „Prisiekiu Dievo akivaizdoje." - DiDi teatrališkai pridėjo ranką prie širdies. - Tikra Skarlet Ohara**.

- Po perkūnėliais, negali būti, - tarė Kinkongas. - Mano berniukai tai sužinoję būtų sukrėsti. Na, aš tai nematau čia nieko blogo. Gyvenk, kaip nori, ir leisk gyventi kitiems, sakau aš. Bet... Na, visiškai suprantamas noras, kad tavo beis-

* Žurnalo *Playboy* redaktorius.

** Pagrindinė romano „Vėjo nublokšti" herojė.

bolo herojai būtų heteroseksualūs. - Jis apsidairė tarytum ragindamas visus balsuoti. - Argi ne taip?

- Anot Estebano, Koulmanas Griras buvo heteroseksualus.

- Viena pastaba, Bilai, - pasakė Dankanas. - Anot Estebano, jis pats yra heteroseksualus. Jis negali kalbėti už Koulmaną Grirą ir negali tvirtai teigti, bet labai abejoja, kad Koulmanas buvo gėjus. Nejau jis buvo gėjus ir niekas šito nežinojo? Kaip jis galėjo tai nuslėpti pusę metų gyvendamas ir keliaudamas su vyrų draugija? Estebanas netiki, kad Koulmanas Griras buvo gėjus. Ir gerai žino, kad jis pats „tai jau ne suknistas pederastas“.

- Tai stiprus smūgis Elizos Leird versijai, - pasakė DiDi. - Sakyčiau, ji išgalvojo tokius niekus žinodama, kad jos vyras griebsis šito melo kaip šiaudo. Per visus tuos slaptus pasimatymus ji nė karto nesidulkino su savo beisbolininku. Ne, ji guosdavo jį dėl žlungančios homoseksualios partnerystės. - Ji niekinamai prunkštelėjo. - Tiesiog nuostabu. Tavo romaną atskleidžia privatus detektyvas, kurį nusamdo tavo vyras. Reikia ką nors sugalvoti, ir greitai. Štai, prašom! Tavo meilužis nėra tavo meilužis. Jam išvis nereikia merginų.

- Privatus detektyvas? - sukluso Kinkongas. - Tai štai kaip į šią istoriją įtrauktas mano ieškomas asmuo, taip? Tas seklys buvo Napolis?

- Gal yra kokių naujienų apie jį? - paklausė Dankanas.

- Nieko. Nė plaukelio nuo jo pomada išteptos galvos.

- Teisėjas buvo nusamdęs *Napalį?* - paklausė Džerardas parodydamas pasibjaurėjimo grimasą.

- Teigia desperatiškai troškęs sužinoti, ar jo žmona išties turi meilužį, ar tai tik jo vaizduotės vaisius, - paaiškino Dankanas. - Jis pripažino, kad Napolis šį tą sužinojo, bet paskutinę minutę jis apsigalvojęs ir nebesiaiškinęs detalių.

- O ant Mejerio Napolio stalo Kinkongas rado užrašytą Gario Rėjaus Troterio pavardę.

- Teisingai, Bilai, - pasakė Dankanas.

- Dabar aš suprantu, kur tu lenki, - pasakė kapitonas.

- Napolis turėjo ponios Leird neištikimybės įrodymų. Teisėjas psichologiškai palūžo, pabūgo tiesos ir galiausiai atsisakė jo paslaugų. Bet Napolis pajuto godulį ir savo įrodymus pateikė poniai Leird. Ėmė ją šantažuoti. Stengdamasi apsaugoti savo ar Koulmano Griro, o gal abiejų reputaciją ji sutiko sumokėti didelę sumą. Garis Rėjus Troteris buvo atsiųstas paimti pinigų. - Jis patylėjo, paskui pridūrė: - Visa tai tik spekuliacijos, bet tarpusavyje gerai dera.

Kurį laiką visi sėdėjo tylėdami, apmąstydami Dankano pateiktą variantą. Pirmasis prašneko Kinkongas:

- Bet iš kur ji žinojo, kad Troteris įsilauš kaip tik tą naktį?

- Tai galėjo būti iš anksto surežisuota. - Dankanas papasakojo Džerardui ir Kinkongui apie jos nemigą, įprotį lipti žemyn atsigerti pieno. - Troteris atėjo palikti bagažo, kaip buvo susitarta...

- Bet ji šovė į jį pirma, - priminė DiDi. - Gal jis šovė gindamasis, ne ji.

- Galbūt, - sutiko Dankanas mąsliai patempdamas pirštais apatinę lūpą. - Bet jei viskas buvo taip, kur jo bagažas? Jei jis atnešė voką ar ką nors panašaus, ką ji su juo padarė?

- Kabinete yra galybė vietų jam paslėpti, - atsakė DiDi. - Ji galėjo jį įkišti tarp dviejų knygų savo vyro teisinės literatūros lentynoje, kol jis dar nebuvo nulipęs žemyn. Arba įgrūsti į slaptą stalčiuką. O gal jis tiesiog niekam nekrito į akis. Ji vėliau jį sunaikino.

- Gali būti.

- Jei Troteris atėjo vykdydamas susitarimą, kodėl ji nušovė jį? - paklausė Kinkongas.

- Sukišo galus į vandenį. Ji yra šaltakraujiška ir bejausmė, - atsakė DiDi.

- Juokinga, - pasakė Dankanas. - Tonis Estebanas ją apibūdino kaip itin karštą.

- Tai priklauso nuo požiūrio.

- Aš irgi taip manau, - taip pat kandžiai atsakė Dankanas.

Džerardas padarė išvadą:

- Raktas yra Napolis. Jei jis tikrai pasiuntė Troterį į Leirdų namus, o ponia Leird jo laukė ketindama nužudyti, turime tyčinio nužudymo bylą.

- Arba, - nenusileido Dankanas, - tai išties buvo nepavykęs įsilaužimas ir savigynos atvejis, kaip ji ir teigia.

Arba, galvojo jis, galėjo būti dar kitaip. Tada būtų žuvusi Eliza, ne Troteris. Bet to Dankanas negalėjo paremti niekuo kitu, tik jos teiginiais. O po pokalbio su Estebanu ši versija atrodė dar mažiau įtikima nei anksčiau.

- O abiejų ginklų ekspertizė? - paklausė Džerardas.

- Šįryt gavau ataskaitą, - pasakė DiDi. - Abu švarūs kaip krištolas. Teisėjo pirktas prieš septynerius metus.

- Gerokai anksčiau, nei sutiko Elizą, - atkreipė dėmesį Dankanas.

- Troterio ginklas taip pat nesusijęs su jokiu žinomu nusikaltimu, - pasakė DiDi. - Aklagatvis.

Bilas Džerardas kreipėsi į Kinkongą:

- Napolį reikia rasti.

-- Mobilizavau visus sau pavaldžius policininkus. Šiuo metu man atrodo, kad jis apsimeta Džimiu Hofa*.

Kapitonas atsigręžė į Dankaną.

- Ką tu darysi?

Jis pagalvojo.

- Manau, vėl nuvažiuosiu pas ponią Leird ir pasakysiu jai, kad Estebanas kategoriškai neigia buvęs Koulmano Griro meilužiu. Pažiūrėsiu, ką atsakys.

- Atsakys, kad jis meluoja, - įsiterpė DiDi.

Džerardas plekštelėjo delnu per puodelį.

* *Jimmy Hoffa* (1913-1975) - Amerikos profsąjungų lyderis, kaip spėjama, susijęs su organizuotu nusikalstamumu. Dingo 1975 m. Manoma, kad buvo pagrobtas ir nužudytas.

- Tu susiraukęs, Dankai. Apie ką galvoji? Kažkas man kuž-da, kad tu nesi įsitikinęs Estebano teiginių teisingumu.

Dankanas atsistojo, nuėjo prie lango ir mąsliai pažvelgė į gatvę. Pro šalį pražlegėjo arklių traukiamas turistų pilnas vežimas. Gidas pasakojo jiems apie kareivinių architektūros bruožus ir istoriją.

- Įsitikinęs? - perklausė Dankanas. - Tinkamas žodis, Bi-lai. Nes aš kaip tik galvojau, kad gal Estebanas stengėsi mane *įtikinti,* kad jis yra heteroseksualus. Visa jo šneka, laikysena - tikras persūdymas. Ta jo lėlę Barbę primenanti sužadėtinė su inkaro dydžio ir svorio sužadėtuvių žiedu. Tos jos milžiniškos krūtys, už kurių padidinimą jis sumokėjo. Tie akių obuoliai, įsiurbiami per pimpalą.

- Atleisk, nesupratau.

Jis atsigręžė ir nusišypsojo Kinkongui.

- Gaila, kad tavęs ten nebuvo. Man atrodo, jis norėjo, kad man neliktų nė mažiausios abejonės - jis tikras eržilas, pami-šęs dėl moterų.

- Jis visada toks, - pasakė Džerardas. - Tau kada nors teko matyti, kad jis nesididžiuotų savo antru galu?

- Jis baisiai pasipūtęs, - pritarė Kinkongas.

- Taip, atrodo, jis mėgsta pūstis ir girtis. - Dankanas grįžo prie savo kėdės, bet nesėdo, tik rankomis įsikibo į atkaltę. - Bet tarkime - tik pasvarstykime, - kad Estebanas ir Koulma-nas Griras *buvo* meilužiai. Kas vienintelis pasaulyje galėtų tai žinoti ir garsinti?

Džerardas išsyk atsakė:

- Ilgametė Koulmano draugė ir patikėtinė Eliza Leird.

- Teisingai. Kai Estebano namo šveicorius telefonu pranešė jam apie mane, pasakiau, kad norėčiau pasikalbėti apie Koul-mano Griro draugę Elizą Leird. Gal jis persigando. Galbūt jis pagalvojo, kad tai yra jam užmestas jaukas, kad jo homosek-sualumas tuoj bus paviešintas. Taigi kalbėjo ir elgėsi taip, kad

paneigtų viską, ką ji galėjo pasakyti man apie jo santykius su komandos draugu.

- Arba meluodama ji tikrai keršijo jam už tai, kad ją metė, kaip jis ir tvirtino, - nenusileido DiDi.

- Jis yra didybės manijos apimtas žmogus. Galėjo išsigalvoti, kad ji prie jo priekabiavo.

DiDi prunkštelėjo.

- Tu tiesiog nenori, kad ji būtų apkaltinta žmogžudyste.

- O tu nori, - atkirto jis.

- Ne, - ramiai atsakė ji. - Bet lėlės veidas ir figūra dar nereiškia, kad ji yra nekalta kaip angelas.

- Tai taip pat nereiškia, kad ji kalta.

- Kodėl tu jos nepriremi kaip kitų įtariamųjų?

- Ji iki šiol nėra įtariamoji.

- Tik todėl, kad tu nepanorai, - piktai atšovė DiDi.

- Ei! - apsižodžiavimą nutraukė Bilas Džerardas. - Kas judviem darosi?

- Kai tik Dankanas pamato Elizą Leird, jo akys tampa panašios į veršiuko.

- Tu mane siutini, DiDi, - vos judindamas lūpas tyliai prašneko Dankanas. - Pasakyk, ką aš padariau blogai. - Ji tylėdama žiūrėjo į jį. - *Pasakyk, ką aš padariau blogai*, - piktai pakartojo jis.

Ji atsigręžė į Bilą Džerardą ir pasiduodama atsiduso.

- Jis padarė viską, ko reikėjo. Atliko nuodugnų tyrimą.

- Dėkui, - sausai pasakė Dankanas. - Ar aš buvau atsargus? Atsargesnis nei kitais atvejais? Tu teisi, taip ir buvo. Todėl, kad mums gali tekti kelti bylą aukštesniojo teismo teisėjo žmonai. Prieš tai darydami, mano nuomone, mes turime kruopščiai ištirti visas aplinkybes. Nes jei mūsų kaltinimai bus nepagrįsti, mes būsime išdulkinti per užpakalį ir liksime be darbo.

Ilgą laiką tvyrojo slogi tyla. Galiausiai ją nutraukė Kinkongas:

-Oi.

Įtampa staiga prapuolė ir visi nusijuokė. Bet Dankanas dar nenorėjo atleisti DiDi, pažvelgė į ją nesišypsodamas.

- Taigi reikalas toks, Dankai, - prabilo Džerardas. - Vienas iš jų tave mulkina. Arba ponia Leird, arba Tonis Estebanas. Kaip manai, kuris?

Šį klausimą, palikęs Estebano būstą dangoraižio viršutiniame aukšte, jis pats sau uždavė gal tūkstantį kartų. Kuo jam tikėti - savimyla beisbolo žaidėju ar moterimi, kuri praėjusią savaitę nužudė žmogų?

- Eliza Leird, - tyliai pasakė Dankanas. Dirstelėjęs į DiDi vėl atsigręžė į viršininką. - Pernelyg daug klausimų kyla dėl to, ką ji pasakojo apie susišaudymą. Man nėra pojūčio, kad visa tai tiesa. Manau, rytoj mums reikėtų atsivežti ją čionai, drauge su teismo referentu nuvesti į kambarį ir oficialiai apklausti. Kaip reikiant papurtyti. Pažiūrėsim, gal pavyks išpešti ką nors reikšmingo.

Džerardas linktelėjo, bet nesidžiaugė.

- Oi, kiek bus mėšlo. Šįvakar aš apie tai pranešiu viršininkui Teilorui, nes esu tikras, kad rytoj jis gaus pylos iš teisėjo Leirdo. - Niekas nė nemėgino ginčytis. - Kinkongai, pranešk jiems, kai tik ką nors sužinosi apie Napolį.

- Pranešiu.

Vienintelė DiDi iš pažiūros atrodė patenkinta. Ji atsistojo, įmetė į šiukšlių krepšį tuščią limonado skardinę ir pasakė Dankanui:

- Jei norėsi aptarti rytdienos veiksmų planą, aš būsiu prie savo stalo.

- Puiku.

Prieš išeidamas Kinkongas bakstelėjo Dankanui alkūne ir Pusbalsiu pasakė:

- Nepamiršk, kad aš tebenoriu išgirsti apie tuos akių obuolius.

Dankanas liko vienas su Džerardu, kuris kaklaraiščiu šluostė akinių stiklus.

- Tai tavo porininkė tiesą sakė? Tu tikrai apdujęs dėl tos moters?

- Turėčiau būti eunuchas, kad jos nepastebėčiau, Bilai. Taip pat ir tu.

- Aš ją mačiau. Ir tave suprantu. Taigi man reikia žinoti. Ar gali užsidėti akidangčius ir išlikti objektyvus?

- Ji ištekėjusi.

- Dankai, aš ne to klausiu.

- Ji yra pagrindinė mūsų tyrimo įtariamoji.

- Ir ne to.

- Mes neturime jokių tvirtų įkalčių, kad galėtume apkaltinti ją žmogžudyste. Kol kas. Bet mano siūlymu mes tęsiame tyrimą ir, jei rasime tikrų įkalčių, aš jai pateiksiu įtarimus.

Džerardas vėl užsidėjo akinius ir ištiesė ranką prie popierių šūsnies ant darbo stalo.

- Tai aš ir norėjau išgirsti.

15 skyrius

- Eliza!

Ji atsigręžė, žinodama, kad atrodo kalta. Žinodama, kad yra kalta.

- Katai, - atsiliepė ji juokdamasi, bet vos atgaudama kvapą. Jis stovėjo tarpduryje laikydamas pirkinių krepšį. - Tu mane išgąsdinai. Kada grįžai?

- Dabar. Ką čia veiki?

Jis žvelgė smalsiai ir kartu šiek tiek įtariai.

- Šiame kambaryje aš iki šiol krūpčioju.

- Tai kodėl čia vaikštai?

- Norėjau patikrinti, kaip atliktas remontas.

Ji parodė į sieną, kurioje buvo užlopyta skylė nuo kulkos, iššautos iš Troterio pistoleto. Vakar policininkai nuplėšė lipnią juostą nuo durų ir pasakė, kad jie vėl gali naudotis šiuo kambariu. Katas bemat nusamdė žmones, kad jo kabinete atkurtų harmoniją.

Teisėjo nurodymu krauju aplaistytas kilimas buvo suvyniotas ir išgabentas sunaikinti. Katas jo nebenorėjo. Paskui visą kambarį išvalė ir išdezinfekavo šio darbo specialistai.

- Aš nepatenkinta remonto kokybe, žinojau, kad ir tu būsi nepatenkintas, - pasakė Eliza. - Ieškojau tinkuotojo vizitinės kortelės ant tavo darbo stalo. Norėjau rytoj iš pat ryto jam paskambinti.

- Jo vizitinę kortelę turi ponia Beri.

-A.

- Aš jos paprašysiu, kad dar kartą iškviestų tą tinkuotoją.

- Tikrai vertėtų. Tu juk nori, kad darbas būtų atliktas kaip dera. Aš žinau, ką tau reiškia šis kambarys.

- Labai malonu, kad tu manimi taip rūpiniesi, - nusišypsojo jis. - Gal drauge išgerkime prieš vakarienę?

- Labai norėčiau. - Ji apėjo apie jo darbo stalą ir pažvelgė į krepšį. - Kas čia?

- Dovana.

-Hm.

Ji buvo betiesianti ranką prie rausvo vyniojamojo popieriaus, kyšančio iš krepšio.

- Tai kol kas gali palaukti.

Jis pastatė krepšį ant grindų, apkabino ją per liemenį ir mėgino pabučiuoti, bet Eliza jį atstūmė.

- Iki tau grįžtant namo norėjau atsigauti. Kaip tu ir patarei, šiandien priguliau pailsėti ir man iš tiesų pavyko užmigti. Net dantų neišsivaliau.

- Nesvarbu.

- Man svarbu. Užlipsiu į viršų apsitvarkyti. O tu paruošk kokteilius.

- Sugalvojau dar geriau: aš paruošiu kokteilius ir užnešiu juos į viršų.

- Tikrai dar geriau.

Eliza išsivadavo iš Kato glėbio ir žengė durų link.

- Štai, pasiimk ir krepšį.

Jis pakėlė krepšį nuo grindų ir padavė jai.

- Ar galiu dirstelėti?

Jis nusikvatojo.

- Tu vis viena pažiūrėsi, duosiu aš tau leidimą ar ne, taigi pirmyn.

Apsimesdama taip pat žaismingai nusiteikusi ji išėjo iš kambario ir atsigręžusi per petį pasakė:

- Prašyčiau degtinės su tonikų. Su daug žaliųjų citrinų ir ledo.

Ji užbėgo laiptais ir puolė tiesiai į jųdviejų miegamąjį. Vos uždariusi duris atsirėmė sunkiai alsuodama, besidaužančia širdimi. Ji visa drebėjo. Siaubingai mažai trūko, ir būtų buvusi sučiupta.

Prisipažinęs, kad buvo nusamdęs privatų seklį, Katas pasidarė labai meilus ir švelnus, vis teiraudavosi, ar ji jam atleido už nepasitikėjimą. Eliza jį savo ruožtu įtikinėjo atleidusi ir stengėsi būti maloni ir švelni. Iš pažiūros viskas atrodė gerai.

Ji išsivalė dantis ir paskubomis persivilko naujais drabužiais, kuriuos rado pirkinių krepšyje. Jai besipurškiant kvepalais, nešinas dviem kokteilių taurėmis įėjo Katas. Nužvelgęs ją pritariamai linktelėjo galvą.

- Dėl šio skirtumo buvo verta palaukti.

- Dėkui.

- Tinka?

- Puikiai.

Pirštais suėmusi sijoną už kraštelių, ji atliko piruetą.

- Nieko ypatingo, bet pamačiau ir man patiko.

- Ir man. Labai. Dėkui tau.

Katas jau buvo be švarko ir kaklaraiščio. Dvi viršutinės marškinių sagos buvo atsegtos. Pažvelgęs į žmoną reikšmingu žvilgsniu, jis uždarė miegamojo duris. Ji dirstelėjo į savo laikrodį.

- Ponia Beri netrukus turi patiekti vakarienę.

- Pasakiau, kad laikytų ją šiltą, tad galime nesiskubinti.

Prisiartinęs jis padavė gėrimą ir skimbtelėjo savo viskio taure į jos.

- Už tai, kad greičiau pamirštume tą susišaudymą ir nemalonius jo padarinius.

- Už tai mielai išgersiu.

Abu gurkštelėjo, tada Katas stumtelėjo ją prie lovos ir atsisėdo ant lovos kraštelio. Pastatęs taurę ant naktinio stalelio, uždėjo rankas jai ant liemens.

- Kažin ar iškentėsiu, kol tu pabaigsi.

Ji paskubomis gurkštelėjo kelis gurkšnius, tada pastatė savo taurę ant naktinio stalelio šalia jo.

Jis švelniai pabraukė jai per šonus.

- Eliza, ar tu ant manęs tebepyksti?

- Dėl to privataus seklio? Ne, Katai. Aš tau jau ne kartą sakiau. Ką kita tu galėjai manyti? Iš visko atrodė, kad aš turiu meilužį. Pati buvau kvaila, kad nepaaiškinau tau apie Koulmaną.

- Net jei ir būtum paaiškinusi, nebūčiau leidęs tau su juo susitikinėti viešbučių kambariuose.

- Aš nekaitinau jo aistros, - pasakė ji nusijuokdama. - Mėginau, kai mokėmės mokykloje. Bet nieko neišėjo. Jis manęs visiškai netroško.

- Vadinasi, jis buvo ne šiaip sau gėjus, bet dar ir negyvas gėjus.

Suskambo telefonas. Katas dirstelėjo į jį, bet pastebėjo, jog užsidegė lempelė, rodanti, kad virtuvėje telefono ragelį nukėlė ponia Beri. Tada jis apkabino Elizos kaklą ir prilenkė jos galvą artyn.

Per vidaus selektoriaus garsiakalbį pasigirdo ponios Beri balsas:

- Teisėjau Leirdai, atsiprašau už sutrukdymą. Su jumis nori pasikalbėti tas detektyvas Hačeris.

Katas keletą sekundžių žiūrėjo Elizai į akis, tada atitraukė rankas ir pakėlė ragelį. Nuspaudęs mirksinčią raudoną lemputę atsiliepė:

- Klausau, detektyve HačerL

Eliza ištiesė ranką prie taurės ir pamatė, kad ranka dreba. Vylėsi, kad Katas šito nepastebės.

- Štai kaip, - pasakė jis. Jų pokalbis truko vos kelias sekundes. - Aš pakeisiu savo darbotvarkę. Mes atvyksime.

Jis lėtai padėjo ragelį ir kurį laiką tylėdamas žiūrėjo į aparatą.

Eliza nebetvėrė savo kailyje.

- Ko jis norėjo? Tu sakei, kad mes atvyksime. Kur?

- Į policijos nuovadą. Ryt iš ryto, dešimtą valandą.

- Ko?

Jis pažvelgė į ją.

- Mums iškilo problema, Eliza. Tiksliau, policijai iškilo problema.

- Kokia problema?

- Dėl tavo santykių su Koulmanu Griru. Jie tavimi netiki.

Dankano automobilis lėtai slinko gatve - jis žiūrėjo į namų numerius. Rado tą, kurio ieškojo, pasuko automobilį prie šaligatvio ir sustojo. Tai buvo pavojingas, dideliu nusikalstamumu pasižymintis rajonas, kurį būtų galima pagrįstai vadinti lūšnynu. Visi šios gatvės namai buvo dešimtmečius neremontuoti ir nedažyti, bet šis atrodė dar labiau aplūžęs nei kiti.

Galimas daiktas, jį klaidino tamsa, bet nusklembtomis lentelėmis apkaltas pastatas rodėsi kiek pasviręs į šoną. Kieme augo tik vienas medis, ąžuolas, itin gausiai apžėlęs ispaninėmis samanomis ir jų beveik sausai iščiulptas.

Jis išjungė variklį ir išsitraukė iš dėklo tarnybinį ginklą. Dešinėje spausdamas pistoletą Dankanas išlipo iš automobilio ir rūpestingai apsidairė. Gatvė buvo tuščia tuštutėlė, tiksliau, net apleista. Kelių namų languose degė šviesos, bet dauguma stovėjo tamsūs ir atrodė negyvenami. Vienas kitas dar nesudaužytas gatvės žibintas skleidė blausią šviesą, nuo kurios šešėliai atrodė tik dar tamsesni.

Šaligatvis buvo nelygus. Dideliuose plyšiuose žėlė piktžolės. Betonas po Dankano batais trupėjo. Jis nužingsniavo iki kiemo pakraščio ir apžvelgė namą. Visiškai tamsu.

Jis abejojo, ar protingai pasielgė čionai atvykdamas. Reikėjo bent jau ne vienam važiuoti. Jis tai žinojo, pripažino. Šis jo žingsnis buvo neapdairus, kvailas ir tam tikra prasme egoistiškas.

„Dėl Savičiaus. Atvykite vienas.“

Ši kimiu moterišku balsu pasakyta frazė ir namo adresas - toks ir buvo visas balso pašto pranešimo turinys. Pranešimas gautas 22 valandą 37 minutės. Numerio langelyje buvo užrašyta: „Privatus skambutis.“

Mėšlas.

Dankanas tučtuojau prisiminė moterį, kurią Savičius jam pakišo praėjusio šeštadienio vakarą. Gal ir vėl ja naudojasi? Nejau Savičius būtų toks tiesmukas? Savičius veikia kitaip, bet jei mėginsi nuspėti jo elgesį, suklysi devynis kablelis devynis karto iš dešimties.

Jis atsargutėliai nužingsniavo takeliu prie durų, dairydamasis į visas puses ir atgal, bet niekas nekrustelėjo, niekas necyptelėjo. Kai Dankanas žengė skersai prieangio, po kojomis sugirgždėjo senos lentos.

Jis suvokė, kad, galimas daiktas, lenda tiesiai į gaudyklę, į mirtinus spąstus. Iki šiol manė, kad Savičiaus ataka bus netikėta. Klydo? Ar Savičius nusprendė su juo atsiteisti akis į akį?

O gal šiame name jo laukia dar viena baisi Savičiaus staigmena. Kad ir Liusilės Džons lavonas. Prostitutė, kuri Savičiui teikė oralines paslaugas po Fredžio Moriso nužudymo, dar nebuvo rasta, taigi policija neturėjo galimybės jos apklausti. Gal Savičius nutildė ją visiems laikams ir paliko jos lavoną šiame name kaip šiurpų akibrokštą Dankanui.

Jo mintyse šmėstelėjo ir Gordis Belju. Gal Savičius sužinojo, jog jie mėgino sudaryti sandėrį su Gordžiu, kad šis taptų jų šnipu? Gordžio laimė - šiuo metu jis saugiai sėdi už grotų apygardos kalėjime.

Kad ir kas jo laukia šiame sename name, atėjo tiesos akimirka. Dankanas patraukė surūdijusias sulankstomas apsaugines duris, kybančias ant vieno vyrio, tada apgniaužė apvalią pagrindinių durų rankeną. Ji pasidavė, bet teko stuktelėti petimi, kad nuo drėgmės išbrinkusios durys atsidarytų. Tada

Dankanas žengė per slenkstį. Oras viduje buvo troškiai karštas, atsidavė pelėsiais kaip visuose senuose, negyvenamuose namuose. Bent jau nedvokia pūvančiu lavonu, su palengvėjimu pagalvojo jis.

Įdėmiai klausydamasis Dankanas kurį laiką stengėsi susiorientuoti. Tai buvo įprastas pietietiškas namas, pastatytas dar iki atsirandant oro kondicionieriams, kai orui atvėsinti patalpose per vasaros karščius būdavo pasitelkiamas skersvėjis. Kadaise, gal prieš kokį šimtmetį, namelis tikriausiai buvo šaunus.

Priešakyje driekėsi koridorius su durimis į kambarius abiejose pusėse ir laiptais gale. Dankanas nusėlino į priekį ir atsargiai dirstelėjo į pirmąjį kambarį dešinėje. Tuščia. Sienos apkaltos kartono plokštėmis ir apklijuotos keliais sluoksniais išblukusių, apdriskusių tapetų. Lubose, toje vietoje, kur kitados tikriausiai kabojo sietynas, žiojėjo skylė. Matyt, tai buvo valgomasis.

Jis perėjo skersai koridoriaus ir įkišo galvą į kitą kambarį, kuris kadaise buvo svetainė. Jo sienos buvo apklijuotos kitokiais tapetais, bet taip pat apiplyšusiais. Sudriskusios dieninės užuolaidos labiau priminė voratinklius. Kambaryje buvo keletas baldų, bet aiškiai per mažai tokiai patalpai.

O viduryje stovėjo Eliza Leird.

Jo širdis apsivertė kūlverscčia. Vis dėlto jis pakėlė pistoletą ir nukreipė į ją.

- Jūs atvažiavote, - sukuždėjo ji. Taip pat kuždėjo ir palikdama jam žinutę. Kaipgi jis neatpažino jos balso.

O gal vis dėlto atpažino? Gal, nepaisydamas užuominos apie Savičių, tiksliai žinojo, kas jo lauks šiame tamsiame ir apleistame name? Gal jis tik atsisakė sau atvirai pripažinti, kad tas balsas jos, nes jei būtų pripažinęs, nebūtų galėjęs važiuoti čia su švaria sąžine? O dabar atvažiavo dėl Savičiaus. Tikrai ne dėl jos.

- Kas per velniava? - piktai paklausė Dankanas.

- Norėdama jus čia privilioti aš pasakiau to nusikaltėlio vardą.

- Iš kur žinojote, kad juo mane priviliosite?

- Katas man papasakojo apie jūsų santykius.

Jis ilgai ir atidžiai žiūrėjo į ją, paskui nuleido pistoletą. Tačiau paliko jį užtaisytą ir nedėjo jo atgal į dėklą. Laikėsi taip, kad nugara būtų atsukta į sieną, o ne į tarpdurį.

Jausdama jo atsargumą Eliza pasakė:

- Šiame name daugiau nieko nėra, jei jūs to bijote. Man reikėjo susitikti su jumis vienu.

- Kieno šis namas?

Jis pirmą kartą matė ją palaidais, o ne susuktais ant pakaušio plaukais. Judinant galvą garbanos braukė jai per pečius.

- Draugo.

- Jūsų draugui metas pagalvoti apie remontą.

- Jis jau seniai čia negyvena. Leido man naudotis šiuo namu, kada tik reikės, jei kartkartėmis jį pravėdinsiu.

Dankanas linktelėjo, tarytum tokio paaiškinimo pakaktų, nors iš tiesų jam niekas nepaaiškėjo. Priešingai, iškilo daugiau klausimų, bet šie klausimai palauks. Ir taip yra apie ką pasikalbėti.

- Gerai, aš apžiojau masalą ir jūs privertėte mane atvažiuoti. Ko jūs norit?

- Ne noriu, Dankanai, o man reikia. Man reikia jūsų pagalbos. Aš apimta nevilties.

Išgirdęs ją sakant jo vardą pasijuto kaip gavęs niuksą į paširdžius. Jis norėjo nekreipti dėmesio į šį pojūtį, bet neįstengė ir dėl to tūžo.

- Kaip matau, jums pavyko ištrūkti iš savo vyro akiračio.

- Man neprireikė slapstytis. Jis labai nusigando dėl jūsų skambučio. Išvyko į užmiesčio klubą. - Pamačiusi nuostabą jo veide, Eliza paaiškino: - Daug jo kolegų, tarp jų ir apygardos prokuroras, šįvakar klube dalyvauja pokerio turnyre. Katas žino, kad jau pasklidęs gandas, jog rytoj aš vėl būsiu

apklausiama. Jis nori pademonstruoti, kad tai jam nekelia susirūpinimo. Jis man šito nesakė. Aš tiesiog žinau, kaip jis mąsto. Kad ir kaip būtų, jis ten išvyko. Aš palaukiau, kol ponia Beri išeis namo, ir paskambinau jums.

- Ir prisiviliojote mane į šitą Bu Radlio namą*. Kam?

- Ar negalėtumėte įsikišti to pistoleto?

-Ne.

- Aš jums nekeliu jokios grėsmės.

Tik grėsmę prarasti darbą, pagalvojo jis. Sugriauti savo karjerą. Pažeisti savo asmenybę.

- Bijoti reikia man.

Sakydama šiuos žodžius ji žengė keletą žingsnių artyn.

Jis užuodė kvepalus. Lengvas gėlių aromatas. Svaigina. Eliza buvo apsirengusi panašiai kaip tuomet, kai buvo atėjusi pas jį į namus. Sijonėlis, basutės, marškinėliai. Nė iš tolo ne tokia minimali ir viską atskleidžianti apranga kaip Estebano sužadėtinės. Bet pakankamai prigludusi, kad Dankanas atkreiptų dėmesį į jos krūtų formą. Ir kad tai sukeltų jam tam tikrų nepatogumų.

- Ponia Leird, aš žinau, ką reiškia šie jūsų žaidimėliai. Siekiate, kad aš pamesčiau pėdsakus, kad nukrypčiau nuo teisingos tyrimo krypties, kad nesiryžčiau jūsų suimti už Gario Rėjaus Troterio nužudymą.

Na, štai. Gerai pasakyta. Jis detektyvas, ji įtariamoji. Taip yra ir taip turi būti, nors jam būtų labai nemalonu savo rankomis uždėti jai antrankius.

- Kodėl netikite, kad aš nušoviau Troterį gindamasi? Kodėl netikite tuo, ką aš jums sakau apie Katą? Apie Koulmaną?

Siekdamas didesnio įspūdžio jis kurį laiką patylėjo, tada pasakė:

- Džiaugiuosi, kad jį paminėjote. Šiandien buvau nuvykęs į Atlantą pas Tonį Estebaną.

---

* Iš filmo „Nužudyti strazdą“ *(To Kili a Mockingbird).*

Buvo matyti, kad ji baisiai nustebo.

- Jūs su juo kalbėjotės?

- A, taip. Mudu draugiškai pasišnekučiavome.

- Ką jis pasakė?

- Jis jus ne itin mėgsta.

- Ir aš jį ne itin mėgstu.

- Tiesą sakant, jis jus išvadino išprotėjusia kale ir dar negražiau.

- Jis manęs net nepažįsta. Aš su juo tik kartą buvau susitikusi viename vakarėlyje.

- Kuriame Koulmanas Griras smigo padauginęs alkoholio, o jūs su jo draugu Toniu surengėte atskirą vakarėlį be drabužių.

-Ką?

- Aš pataupysiu jūsų nervus ir nepasakosiu sultingų detalių. Pasakysiu tik tiek, kad jūs buvote tų linksmybių iniciatorė. Judu su Estebanu smagiai leidote laiką, kol jūsų apkvailintas draugužis gulėjo girtutėlis. Bet jau kitą rytą jūs pavirtote to vyro košmaru. Tapote kibi, agresyvi ir ėmėte jį savintis. Skambinėdavote Toniui. Nenorėjote nuo jo atstoti, o kai tapo akivaizdu, kad jis iš jūsų pageidavo tik tų poros karštų pasivartaliojimų lovoje, prisiekėte anksčiau ar vėliau su juo atsiteisti. Atsiteisėte vakar, man ir detektyvei Bouen pareikšdama, kad jis buvo gėjus ir Koulmano Griro meilužis.

Ji apstulbusi pažvelgė į jį.

- Ir jūs tuo tikite?

- Labiau nei jūsų versija.

Ji pagrabaliojo sau už nugaros ir, apčiuopusi apmuštą sofos, vieno iš nedaugelio baldų kambaryje, ranktūrį, lėtai atsisėdo. Keletą minučių sėdėjo ir tylėdama žvelgė į grindis.

Galiausiai Eliza pakėlė akis.

- Jis meluoja, - paprastai pasakė ji. - Jis *meluoja.* Taip, Koulmanas pakvietė mane į *Braves* komandos vakarėlį. Apie tai jums sakiau. Ir tame vakarėlyje jis mane supažindino su Toniu Estebanu. Koulmanas išties tą naktį prisigėrė. Bet dėl

to, kad Tonis flirtavo su manimi. Koulmanas jau buvo beprotiškai jį įsimylėjęs, o Tonis buvo sudaręs prielaidas jam manyti, kad jausmai abipusiai.

Dankanas skeptiškai tylėjo.

- Tonis Estebanas yra sukčius ir melagis, - pabrėždama kiekvieną žodį pareiškė ji. - Net jei jis nebūtų homoseksualus, ar biseksualus - koks skirtumas, aš nebūčiau prie jo kibusi. Jis man koktus. Tikras savimyla. Aš su juo neturėjau nieko bendro nei tą naktį, nei kada nors vėliau.

- Vadinasi, jūs jį kaltinate tuo pačiu, kuo jis kaltina jus? Norite pasakyti, kad visas jo pasakojimas yra kerštas jums už tai, kad atstūmėte jo gašlius pasiūlymus?

- Man nė truputėlio nerūpi, kokie buvo jo motyvai. Ir dar mažiau rūpi, ką jis galvoja apie mane, - pasakė ji. - Bet jis meluoja ir apie savo santykius su Koulmanu. Tonis išties sudaužė mano draugui širdį. Jis bijojo, kad jų ryšys gali išlįsti į dienos šviesą, tad atsisakė susitikinėti su Koulmanu vienu du. Koulmanas ištisus mėnesius kankinosi dėl išsiskyrimo. Tuo laikotarpiu aš su juo dažniausiai ir susitikinėjau. Jis la - bai kentėjo ir jam reikėjo žmogaus, kuriuo visiškai pasitikėtų ir su kuriuo galėtų atvirai pasikalbėti apie savo meilės reikalus. Tonio Estebano atstumtas jis visiškai palūžo ir galiausiai dėl to nusižudė. Tai tiesa. Prisiekiu.

Dankanas nusivilko švarką ir marškinių rankove nuo kaktos nusišluostė prakaitą. Jis buvo sušilęs ir įsiaudrinęs, pavojingai mažai betrūko, kad ja patikėtų, taigi ėmė įnirtingai prieštarauti.

- Estebanas turi sužadėtinę - tikrą raudonplaukę atominę bombą. Ji vykdo kiekvieną jo užgaidą kaip gerai išdresuotas ruonis. Jis sumokėjo už jos papų implantus ir nupirko žiedą su deimantu, kone už tuos papus didesniu. Šį rudenį juodu ketina tuoktis.

- Žinoma, jis turi tokią merginą. Visuomet tokių turėdavo. Tai buvo jo ir Koulmano nesantaikos obuolys. Kai tik Tonis

pradėdavo girtis komandos draugams seksualiniais žygdarbiais arba rėžti sparną apie naują draugužę, Koulmanas gaudavo dūrį į širdį. Bet tokia Tonio laikysena yra apsimestinė, Dankanai. Ta santuoka bus fiktyvi. Nejau nesuprantate, kad jis tik kuria sau slėptuvę? Ta raudonplaukė gražuolė yra dūmų uždanga. Po metų ji tikriausiai susilauks kūdikio. Jis pasistengs.

Dankanui galvoje sukosi panašios mintys, bet jis dar nenorėjo nusileisti.

- Tonis su Koulmanu baisiai elgėsi, - pasakė Eliza. - Vieną dieną užversdavo jį švelnumo lavina, o kitą visiškai jo nepaisydavo. Galima sakyti, pildavo Koulmanui ant galvos tai karštą, tai šaltą vandenį, ir Koulmanas dėl to labai kentėdavo.

- Tai kodėl Koulmanas buvo taip aklai jį įsimylėjęs?

Ji patylėjo, paskui tyliai pasakė:

- Aš netikiu, kad mes galime pasirinkti, ką įsimylėti, o ką ne. O jūs?

Staiga kambarys aptemo ir susitraukė, jame ėmė stigti oro. Dankano oda pasidarė šalta ir drėgna, jo kūnas, atrodo, ėmė dūgzti kaip kamertonas. Jis nežiūrėdamas į ją pasakė:

- Aš nežinau, kas gėjus, o kas ne, arba kas su kuo dulkinosi, bet tai ir nesvarbu. Svarbu, kad Mejeris Napolis turėjo duomenų prieš jus. Teisėjas jam sumokėjo, bet Napolis yra verslus žmogus, tad sugalvojo būdą nutverti dar vieną kitą dolerį. Jis atėjo pas jus ir pagrasino paviešinti savo surinktus įrodymus, - kad ir kokios būtų jūsų purvinos paslaptėlės, - jei jam nesumokėsite. Jūs sutikote ir pasiūlėte jam vieną naktį ateiti susitikti su jumis jūsų vyro kabinete. Napolis sutiko, bet jis ne kvailys. Saugodamas savo subinę jis nusamdė žioplą vargšelį Garį Rėjų Troterį, kad pabūtų jo pasiuntinuku, ir taip apsidraudė nuo pavojaus, jei jūs sumanytumte sužaisti nešvarų žaidimą. Beje, ką Troteris tą naktį atnešė? Nuotraukas, garso įrašus, vaizdo įrašus su trimis X ženkliukais? Gal jūs iš tiesų nesidulkinote su Koulmanu Griru. Gal tik stengėtės apsau-

goti savo geriausio draugo privatumą ir viešąjį įvaizdį. Bet ir tai nėra svarbiausia. Tai, ką turėjo Napolis, kėlė grėsmę ne tik jums ir jūsų draugui, bet ir - svarbiausia - jūsų vyrui. O labiau už viską jums norėjosi apsaugoti ponios Leird statusą. Taigi jūs įeinate į kabinetą, kaip susitarta, tikėdamasi išvysti tenai Napolį, bet pamatote ne Napolį, o Troterį. Jis jums kažką pasako. Aš gerai žinau, kad jis kažką pasakė, nors jūs tai ir neigiate. Jį nušovusi, jūs paslepiate tai, ką jis atnešė, o tada apsimetate nudėjusi įsibrovėlį. Galbūt net numetate tą laužtuvą, o gal pati išdaužiate langą. Ir štai įeina Katas. Jam linksta keliai nuo minties, kad vos neprarado mylimosios. Jis jus globoja kaip niekada. Jūsų pasakojimą apie savigyną praryja nė nekramtęs. O Troteris jau nebekalba. - Jo akys susiaurėjo. - Dabar labiausiai jums turėtų neduoti ramybės klausimas, kur Napolis. Jei ne jis, būtumėt švari. Jis yra vienintelis žmogus, galintis sugriauti jūsų versiją.

Jos pečiai pasviro į priekį, galva nulinko žemyn.

Dankanas priėjo prie jos, pakišo pirštus po smakru ir pakėlė jos galvą aukštyn.

- Argi ne taip viskas buvo?

- Taip. - Ji nustebino jį, staigiai pašokdama ant kojų. Atkišo rankas suspaudusi riešus. - Surakinkite mane. Suimkite. Pasodinkite į kalėjimą. Ten aš bent jau būsiu apsaugota.

- Nuo savo vyro?

- Taip!

- Nes kitaip jis jus nužudys?

- Taip! Ne, - pasitaisė ji purtydama galvą. - Ne jis pats. Pats jis šito nedarytų. Ne toks kvailas. Neseniai galėjo nužudyti mūsų kiemo baseine. Maniau, tuoj mane paskandins ir bus baigta. Bet jis manęs nenužudė ir nežudys. Jis tiesiog pasirūpins, kad aš mirčiau.

- Kodėl? - paklausė Dankanas.

- Jis...

- Kodėl?

- Aš negaliu jums pasakyti.

- Todėl, kad atsakymo nėra.

Ji įnirtingai papurtė galvą.

- Tiesiog prašau - patikėkite manimi.

- Patikėti jumis? - nusikvatojo jis. - Būtų nelabai saugus statymas.

- Ką man padaryti, kad jūs manimi patikėtumėte? Mirti?

- Būtų gera pradžia.

Ji priblokšta giliai įkvėpė ir žengė žingsnį atgal.

- Taigi, - pasakė jis tokiu pat šaltu balsu, - pasimatysime kareivinėse. Rytoj. Dešimtą valandą.

Jis nusigręžė nuo jos ketindamas eiti į koridorių. Eliza puolė jam įkandin, nutvėrė už rankos ir atsuko į save.

- Aš neturiu nieko, kas galėtų ir būtų linkęs man padėti. Aš bijau. Katas žino...

-Ką?

- Jis žino ar bent jau įtaria, kad aš suprantu, ką jis ketina padaryti. Štai kodėl papasakojo jums apie Napolį. Kad jums atrodytų kaip vyras su ragais, pelnytų jūsų užuojautą ir nuteiktų jus prieš neištikimą žmoną. Jis leido jums susieti Napolį su Troteriu ir galiausiai su Koulmanu, kad aš atrodyčiau kalta. Viskas vyksta pagal jo planą.

- Gerai, - pasakė Dankanas. - Jei jau taip, paverskite tai savo oficialiais parodymais. Rytoj per apklausą visa tai bus užprotokoluota.

- Negaliu. Kaipgi? Tada jau tikrai tuoj žūčiau. - Ji dar tvirčiau suspaudė jo ranką. - Labai prašau, Dankanai.

- Ko būtent jūs manęs prašote?

- Liaukitės tyręs *mane.* Pradėkite tirti Katą ir kodėl tą naktį į mūsų namus atėjo Troteris.

- Kuris turėjo jus nužudyti?

- Taip.

- Iš kur toks žioplys kaip Troteris žinojo, kad jūs vidury nakties slampinėsite po namus?

- Katas jam pasakė. Liepė Troteriui palaukti jo kabinete, kol aš nulipsiu žemyn - aš gi kasnakt nulipu.

- Vadinasi, Katas laikė jus lovoje, kad neįjungtumėt signalizacijos ir Troteris turėtų laiko patekti į vidų.

- Argi tai neįtikima?

Taip, įtikima. Dankanas matė jos viltingas akis ir tai kėlė pagundą ja patikėti.

- Pasakykite man, kodėl jūsų vyras nori jus nužudyti.

- Negaliu, - prislėgta sukuždėjo ji. - Tol, kol nebūsiu tvirtai įsitikinusi, kad jūs manimi tikite. Visiškai tikite.

- Tada jums baisiai nepasisekė.

Jam dar nespėjus nusigręžti, Eliza uždėjo rankas jam ant pečių ir beveik atsirėmė į jį.

- Jūs norite manimi patikėti.

Dankanas pamėgino nuimti jos rankas.

- Nelieskite manęs, - pasakė jis, bet jos rankos liko jam ant pečių, o jo delnai - ant jos rankų.

- Žinau, kad norite. - Ji pasistiebė ant pirštų galiukų ir nudegino lūpas savo alsavimu. - Patikėkite manimi, Dankanai. Labai prašau.

Suaimanavęs iš pykčio ir slopinamos aistros, jis numetė švarką ir pistoletą ant grindų ir, panardinęs pirštus į jos plaukus, atlošė jos galvą atgal. Jis dar galėjo ją paleisti ir išeiti pro duris, jei tik jos akyse būtų pastebėjęs bent menkiausius triumfo ar paniekos pėdsakus. Bet jos akys buvo užmerktos.

- Būk prakeikta, - sušnibždėjo jis. - Ir tebūnu prakeiktas aš.

Jo burna prilipo prie jos. Jo liežuvis prasiskverbė pro jos lūpas, o ranka apglėbė ją per liemenį ir tvirtai priglaudė. Jos prisiglaudusio kūno pojūtis, jos aromatas, jos burnos skonis - visa tai užgesino paskutines jo blaivaus proto kibirkštėles. Visą kūną persmelkė toks troškimas, kokio jis dar niekuomet nebuvo jautęs.

Ji abiem rankomis apkabino jo kaklą ir taip pat panardino pirštus į jo plaukus. Jos burna reagavo į kiekvieną jo lūpų

krustelėjimą, gundomai prisiverdama, kad jo liežuviui būtų sunkiau prasismelkti gilyn, ir versdama jį trokšti daugiau, dar daugiau jos, jos visos...

Jis pamažu nustūmė ją iki pat sienos ir pakėlė jos marškinėlių kraštelį. Po marškiniais Eliza buvo nuogutėlė. Jis traukė marškinėlius aukštyn tol, kol pamatė, kad abi jos rankos, ties alkūnėmis surištos marškinėliais, pakeltos virš galvos. Suėmęs viena ranka abu jos riešus prispaudė prie sienos.

Vėliau jis gailėsis, kad nesustojo paglamonėti jos įsitempusio liemens, nepasigrožėjo tuo, apie ką svajojo nuo to laiko, kai pirmą kartą ją išvydo per apdovanojimų pobūvį. Jis gailėsis, kad pirštų galiukais neišvaikščiojo visų jos odos kampelių, kad nepalietė jos krūtų ir nepaglamonėjo jų lūpomis ir liežuviu.

Bet tą akimirką jį valdė visa kita nuslopinantis troškimas ją paimti. Jis pakišo rankas jai po sijonu ir delnais suėmęs sėdmenis pajuto švelnią odą. Murmėdamas nešvankybes, o gal desperatiškas maldas, jis ją pakėlė, prispaudė prie savęs ir nunešė ant sofos.

Išsitiesusi ant sofos, ji nusitraukė marškinėlius ir nusviedė į šalį. Jis nekantriai nusikratė pistoleto diržo ir numetė jį ant grindų. Tada, vienu keliu priklaupęs ant sofos, jis atsmaukė jos sijoną iki pat juosmens. Nutraukė kelnaites ir sutelkė dėmesį į švelnių plaukų lopinėlį jai tarp šlaunų. Jo alsavimas buvo aršus ir gergždžiantis, pripildantis tylų kambarį. Sugrabaliojęs Dankanas atsisegė diržo sagtį ir kelnių užtrauktuką, tada praskėtė jos šlaunis ir smeigė į ją savo įnagį.

Apglėbtas jos, panardino pirštus į jos plaukus ir priglaudė veidą prie jos kaklo. Kelias nepakartojamas sekundes jis mėgavosi tuo fantastišku pojūčiu būti jos viduje, būti jos apglėbtam ir sykiu ją valdyti.

Paskui jis pajudėjo. Stūmė stipriai ir giliai ne tik iš aistros, bet ir iš nevilties. Ji atsakė trumpais gomuriniais garsais. Nesvarbu, jei ji ir apsimetinėjo. Jie jam patiko.

Pakišęs rankas jai po strėnomis, Dankanas išlenkė jos kūną lanku ir taip laikė, smeigdamas su vis didesne jėga ir didindamas tempą. Trintis darėsi vis karštesnė, ir pagaliau jis sudrebėjo iš malonumo. Jo orgazmas buvo ilgas ir stiprus, paskui jis pasijuto visiškai išsekęs.

Dankanas visu svoriu užgulė ją garsiai alsuodamas jai į gerklę. Jis galėjo taip gulėti amžinai, turėdamas ją po savimi, palaimingai apsvaigęs. Bet dar neatgavęs kvapo pasirėmė rankomis į sofą ir pamėgino atsitraukti.

- Ne, - įsikibo ji. - Ne.

Jos kūnas tebebuvo įsitempęs. Tarp antakių įsirėžė negili raukšlė. Akys buvo užmerktos, o alsavimas - spartus. Ji apsilaižė lūpas, tada kiečiau jas suspaudė.

Pakišusi rankas po drėgnais jo marškiniais, ji įsikirto pirštais į slidžią nuo prakaito nugaros odą ir švelniai sukdama ėmė trinti savo dubenį į jo. Suintensyvėjus trinčiai ji sulaikė kvėpavimą. Jis užmiršo, kad ką tik norėjo ją palikti, ir, rankomis vėl suėmęs jos klubus, stumtelėjo gilyn. Ji išleido žemą geidulio kupiną garsą.

Trynėsi į ją laikydamas jos klubus ir jusdamas, kaip jos nagai sminga jam į kūną. Jis padarė dar vieną švelnų sukamąjį judesį, bet šito pakako. Visiškai. Negarsiai sušukusi, ji išsirietė ir šlaunimis stipriai suspaudė jo klubus. Jos orgazmą Dankanas pajuto visu kūnu - nuo varpos galiuko, pasislėpusio giliai joje, iki pat galugerklio.

Kai spazmai atslūgo, ji, giliai alsuodama, išsitiesė po juo. Gatvės šviesa krito pro langą, sudriskusios nėriniuotos užuolaidos metė šešėlius jai ant krūtų. Iš jos akies išriedėjusi ašara išsisklaidė drėgnuose plaukuose ant smilkinio, kur pulsavo melsva kraujagyslė. Jos plaukai atrodė kaip blyškaus šilko aureolė. Lūpos buvo išbrinkusios ir pamėlusios.

Jam labai norėjosi dar pagulėti su ja. Jam norėjosi ją bučiuoti, drėgnai, švelniai. Tačiau už tai jis tikrai eitų tiesiai į pragarą. Jis prarado protą ir pasidavė kūniškam impulsui,

bet kaltę dėl to galės suversti biologijai. Neturės kaip pasiteisinti tik jei dabar dar rodys švelnumą. Dabar jis jau buvo visiškai atgavęs protą ir padarytos kvailystės mastas užgulė jo mintis.

Eliza atsimerkė ir pažvelgė į jį. Sumurmėjusi jo vardą pakėlė ranką ketindama paglostyti skruostą. Tačiau jis atsitraukė nuo jos ir atsistojo. Atsukęs jai nugarą, užsimovė kelnes ir kaip pakliuvo užsisegė diržą, marškinius paliko nesukištus. Tada čiupo nuo grindų pistoleto diržą su dėklu, bet jo nesisegė.

Jam buvo tekę grumtis su pačiais brutaliausiais Savanos nusikaltėliais, bet kur kas labiau nei jų jis dabar bijojo atsisukti ir pažvelgti į šią moterį.

Gerai, kad ji jau buvo atsisėdusi ir nuleidusi sijoną. Marškinėlių dar nebuvo apsivilkusi, bet droviai juos laikė prispaudusi prie krūtinės. Ši įprasta moteriška gynybinė poza graužte įsigraužė jam į atmintį, vėliau prisiminimai apie tai, kokia pažeidžiama ji atrodė, jam kels didelę širdperšą.

Bet taip bus vėliau.

Dabar jis nuėjo prie durų, pasilenkęs nuo grindų paėmė sportinį švarką ir tarnybinį ginklą. Grįžtelėjęs per petį pasakė:

- Dešimtą valandą. Ateikite su advokatu ir nevėluokite.

16 skyrius

Eliza pabudo ir skubiai atsisėdo neatgaudama kvapo, stipriai plakančia širdimi. Dar prieš akimirką ji giliai miegojo, o dabar jau sėdi budri ir įsitempusi, tarytum prikelta galvoje garsiai nuskambėjusio žadintuvo. Ji baikščiai apsidairė ir, nors viską gaubė tamsa, akimirksniu prisiminė, kur ji yra, kodėl ji čia ir kas atsitiko.

Kai Dankanas išėjo, ji patyrė tokią emocinę perkrovą, kad verkė tol, kol visiškai išseko ir nuo išsekimo užmigo. Ji miegojo? Ji, kamuojama chroniškos nemigos, buvo nugrimzdusi į kietą besapnį miegą? Kiek? Pusę valandos? Ilgiau? Vilkdamasi marškinėlius ji pamėgino įžvelgti rankinio laikrodžio rodykles, bet buvo per tamsu. Katas! Kaip ji jam pasiteisins?

Prakaitas jau buvo nudžiūvęs, oda atrodė šiurkšti ir sausa. Perbraukusi delnais per skruostus Eliza pajuto sūrius ašarų pėdsakus. Pagrabaliojusi ant grindų rado kelnaites. Jas besimaudama suprato, kad prieš susitinkant su Katu jai būtina nusiprausti.

Ji griebė savo rankinę ir, nepraėjus nė minutei nuo pabudimo, tamsoje žengė durų link. Ji turi grįžti namo anksčiau nei Katas. Kitaip kaip paaiškins, kur buvo? Kaip pasiteisins dėl savo išvaizdos? Pasiaiškinimas tegali būti vienas. Vos pažvelgęs į ją jis supras, ką ji darė. Ak, Dieve, kad jis tebežaistų kortomis.

Kad ir kokia bus jo nuotaika, ji turi laikytis. Kadangi Dankanas aiškiai davė suprasti, kad ketina tęsti tyrimą, ji neturi kitos išeities, kaip tik toliau apsimetinėti, jog jos ir Kato santuoka yra tikra idilė.

Ji išėjo pro užpakalines duris, pro kurias ir buvo atėjusi. Kiemas buvo apleistas, apžėlęs laukine žole ir piktžolėmis, bėgant jos šiurkščiai plakė jai nuogas blauzdas.

Anapus tinklo tvoroje įtaisytų vartelių buvo skersgatvis - negrįstas, provėžuotas keliukas, kurio pakraščiuose stovėjo šiukšlių konteineriai ir mėtėsi kiekvienai apsileidusiai bendruomenei būdingos atliekos - surūdiję namų apyvokos prietaisai, senos padangos, sulūžę baldai, žaislai, įrankiai ir tiesiog šiukšlės.

Iki automobilio reikėjo eiti keliuku tarp dviejų pastatų iškart už jos namo, kurį Dankanas pavadino Bu Radlio namu. Jis to, aišku, nežinojo, bet „Nužudyti strazdą“ buvo vienas iš jos mėgstamiausių filmų. Jau vaikystėje Eliza žiūrėdavo jį kaskart, kai tik būdavo rodomas per televiziją. Ir apskritai ji tikriausiai matė visus filmus, kurie tik buvo rodomi. Komedijos, dramos, detektyvai - ji mėgo viską. Filmai jai padėdavo pabėgti nuo niūrios gyvenimo tikrovės.

Kaimynystėje stovėjo dar keletas Bu Radlio namų. Visi buvo tamsūs, nė ženklo, kad ji gali būti stebima pro uždarytų langinių plyšius. Bet vos tik Eliza pagalvojo, kad gal pavyks prasmukti nepastebėtai, iš skurdžios gyvatvorės ant keliuko stryktelėjo katė. Jai širdis į kulnus nusirito. Katė perspėdama sušnypštė ir išrietė nugarą, bet po akimirkos nėrė atgal į brūzgyną.

Automobilis stovėjo maždaug už pusės kvartalo. Jai palengvėjo pamačius, kad langai neišdaužti ir ratlankiai savo vietose. Jei automobilis būtų suniokotas, būtų sunku tai paaiškinti Katui.

Po gatvės žibintu Eliza pagaliau pažvelgė į laikrodį. Pamačiusi, kelinta valanda, ji vos nepargriuvo ant gruoblėto šaligatvio. Ji miegojo daugiau nei dvi valandas!

Apimta panikos, ji pasirausė rankinėje ir išsitraukė mobilųjį telefoną. Jei jis ir skambėjo, jos neprižadino. Dirstelėjo į ekraną. Gerai! Praleistų skambučių nėra.

Kai Katas pranešė ketinąs vykti į užmiesčio klubą, ji pasakė, kad išgers tabletę nuo nemigos ir pamėgins pailsėti prieš rytoj ryte jos laukiančią apklausą. Nenorėdamas trikdyti jai taip reikalingo miego, jis pažadėjo jai neskambinti.

Na, jis neskambino jai į mobilųjį telefoną. Bet galėjo paskambinti į namus.

Jai dingtelėjo mintis, gal paskambinti jam į mobilųjį ir paklausti, kur jis. Jei užtiks jį dar klube, galės pasakyti, kad tenorėjo sužinoti, ar jam viskas gerai. Bet jei Katas jau grįžęs, jis, žinoma, paklaus, kodėl ji nesėdi namie saugi ir rami. Jis panorės sužinoti, ką ji veikė dievai žino kur šią vėlyvą valandą, kai turėjo ramiai miegoti išgėrusi tabletę nuo nemigos. Ką ji jam pasakys?

Ne, geriau neskambinti nei rizikuoti atsidurti tokioje padėtyje. Būtų geriausia, jei ji grįžtų namo anksčiau nei jis. Ji bėgte nubėgo iki automobilio likusius kelis metrus.

Paspaudė nuotolinio valdymo pultelį. Automobilis cyptelėjo, žybtelėję priekiniai žibintai akimirkai išsklaidė apleistos gatvės tamsą ir priminė jai šviesos blyksnius salėje, kur ji buvo susitikusi su Savičiumi.

Eliza atidarė automobilio dureles, numetė rankinę ant keleivio sėdynės ir atsisėdo prie vairo. Vos užtrenkusi dureles, ji įjungė automatinio užrakto sistemą, paskubomis užvedė variklį ir nuvažiavo.

Geriausias iš įmanomų scenarijų: Katas dar tebesėdi klube ir laikosi pažado jai neskambinti ir nedrumsti ramybės. Praėjusį šeštadienį jis užsižaidė kortomis iki vėlyvos nakties. Galbūt ir šiandien užsižais. Reikia viltis, kad taip.

Šiek tiek prastesnis scenarijus: jis tebėra klube, bet vis dėlto paskambino namo. Jei taip, ji galės jam pasiteisinti, kad išgėrė ne vieną, o dvi tabletes nuo nemigos. Tablečių povei-

kis buvo stipresnis, nei ji tikėjosi, ir ji pramiegojo jo skambučius.

Ir blogiausias scenarijus: Katas jau namie ir piktas laukia jos sugrįžtant.

Ji galėtų pasakyti, kad ir išgėrus tabletę jai nepavyko užmigti ir nemiga ją taip užkamavo, kad ji nusprendė pasivažinėti. Tai būtų kvailas, bet bent jau įtikimas paaiškinimas.

Bet kaip ji paaiškins, iš kur ant jos akivaizdūs mylėjimosi ženklai? Dankanas nebuvo švelnus. Kaip ir ji.

Aš netikiu, kad mes galime pasirinkti, ką įsimylėti. O jūs?

Jis nieko neatsakė į šį jos klausimą. Jam ir nereikėjo atsakyti. Jo veidas pasakė tai, ką jai reikėjo žinoti. Ką ji jau žinojo.

Sužadinta jo aistra buvo audringa ir beprotiška. Ji paliko žymių. Jei jai nepavyks apsitvarkyti iki susitinkant su Katu, jis neabejotinai pastebės jos susivėlusius plaukus ir suglamžytą sijonėlį, Dankano ūsų paliktus nubrozdinimus apie lūpas.

Tikrindama, ar nubrozdinimai matyti taip pat ryškiai, kaip ir juntami, Eliza pažvelgė į užpakalinio vaizdo veidrodėlį.

Ir išvydo veidą, besišypsantį nuo užpakalinės sėdynės.

Ji suriko iš išgąsčio ir nevalingai visa jėga nuspaudė stabdžio pedalą.

- Ponia Leird. Mudu niekuomet nebuvome susitikę. Leiskite jums prisistatyti. - Jis išraiškingu mostu atkišo jai vizitinę kortelę. - Mejeris Napolis.

Palikęs Elizą, Dankanas kurį laiką be tikslo važinėjo miesto gatvėmis. Ko ieškojo, ir pats nežinojo. Gal išsigelbėjimo iš šios padėties.

Bet išsigelbėjimo jis neras nei miesto gatvėse, nei bare, nei sporto ar kino salėje - visas šias galimybes jis jau buvo apsvarstęs. Galiausiai jo automobilis sustojo prie kareivinių.

Smurtinių nusikaltimų tyrimo padalinyje tebuvo vienas kolega. Kai Dankanas įėjo, pareigūnas pajuokavo, kaip vėlai jiems tenka dirbti. Dankanas kažką atsakė, tada nuėjo į savo

kabinėtą ir uždarė duris parodydamas, kad bendrauti nepageidauja.

Jis pasąmoningai suprato, kad jei sėdės ir dirbs su šia byla - tikrąja to žodžio prasme sėdės prie stalo ir nagrinės su byla susijusią informaciją, - jam pavyks racionaliai įvertinti paskutinį slaptą susitikimą su Eliza.

Jis gali pagrįstai tvirtinti, kad kai po visų svarstymų apie galimas Savičiaus klastas galiausiai pamatė, kas jo laukia tame name, liko tenai tik siekdamas tiesos, prisipažinimo, naujų įrodymų. Ko nors.

Jei jis įtikintų tuo save, galėtų beveik atleisti sau už tai, kas atsitiko. Keletą valandų jis ir mėgino save įtikinti. Bet galiausiai pasidavė ir atsisakė šio bergždžio darbo. Jis neišėjo iš to namo todėl, kad norėjo būti su ja, o ne todėl, kad norėjo pastūmėti į priekį bylos tyrimą. Tai, kas atsitiko ant tos dulkėtos sofos, nieku gyvu negali būti laikoma policininko pareigų vykdymu.

Tai pripažinus vis dėlto kiek palengvėjo. Bet nedaug. Jam dar teks galynėtis su slegiančiu kaltės jausmu.

Jis kamavosi tol, kol suprato, kad verčiau kamuotis namie. Pervažiavo kelis kvartalus nuo policijos būstinės iki namų. Buvo pati juodžiausia tamsa prieš ryto brėkšmą. Bet vos įžengęs pro duris Dankanas nusprendė, kad geriausia priebėga jam bus pianinas.

Jis grojo rokenrolą, kantri ir klasiką, bet vis su gedulo gaida. Muzika nenuskaidrino jo sielos, kaip paprastai būdavo. Netrukus jis liovėsi ieškojęs paguodos, atsigulė ant sofos, alkūne prisidengė akis ir davė valią sąžinės graužačiai, nuo kurios mėgino išsivaduoti nuo tada, kai paliko Elizą apleistame name.

Graužatis lyg sunkus priekalas užgulė jo pečius.

Žvelgiant pareigūno akimis, jokio pasiteisinimo. Jis intymiai suartėjo su įtariamąja - tai turbūt visų didžiausia nuodėmė teisėsaugos darbuotojui.

Jei apie tai sužinotų, DiDi ir kiti kolegos detektyvai žiūrėtų į jį su panieka. Vadovybė jam skirtų drausminę nuobaudą, o gal išmestų iš darbo. Tačiau kad ir koks būtų pasmerkimas, jis nebūtų toks griežtas, kokio jis nusipelnė. Žiauriau už jį patį jo niekas nepasmerks. Už tai neatleidžiama.

Net jei už patį poelgį būtų galima atleisti, svarbu dar štai kas - Eliza ištekėjusi.

Dankanas buvo tipiškas dvasininko vaikas, kuriam vaikystėje visų svarbiausia buvo įrodyti, kad nėra šventesnis nei kiti vaikai. Jis tik ir ieškodavo progos iškrėsti kokią išdaigą, ir dažniausiai tokių progų rasdavo.

Paauglystėje Dankanas visai įsišėlo. Didžiausia jam paskirta bausmė buvo atsėdėti bažnyčioje per dvejas sekmadienio ryto pamaldas po išgertuvių tokia plyštančia galva, kad nors stauk. Tris kartus jam teko bėgti iš šventovės išvemti gaižaus tulžies ir obuolių sidro mišinio.

Tėvas tikėjosi, kad ši bausmė jam bus gera pamoka. Bet jis išmoko tik išmintingiau rinktis, ką gerti, kaip išvengti pagirių ir kaip atsigauti, jei pagirių vengimo taktika buvo neveiksminga.

Dideliam tėvų nusivylimui, jis pasiryžo nebūti kitoks nei visi kiti vien todėl, kad jo tėvai - Bažnyčios tarnai. Dėl tokio pasiryžimo jis tapo smarkesnis nei dauguma paauglių. Ypač tai buvo pasakytina apie jo seksualinį aktyvumą. Jis pradėjo anksti ir kai kuriuos iš įsimintiniausių nuotykių patyrė bažnyčioje. Kol tėvas su diakonais tardavosi dėl naujų suolų ar giesmynų pirkimo, jis dalydavosi kaitriais bučiniais su jų dukterimis choro patalpos sieninėje spintoje, kur buvo laikomi bažnytiniai drabužiai.

Krūtis jis pirmą kartą paglamonėjo bažnytinėje stovykloje. Tai įvyko po vakarinių pamaldų, einant mišku iš maldos namų į stovyklavietę. Po dvejų metų panašiomis aplinkybėmis prarado nekaltybę. Kitą rytą padėkos maldas jis kalbėjo turbūt nuoširdžiausiai iš visų.

Studijuodamas koledže Dankanas patyrė keletą beprotiškų seksualinių nuotykių, bet kas gi jų nepatyrė. Subrendęs jis tapo atsargesnis ir apdairesnis - praėjusio sekmadienio naktis buvo išimtis.

Iš itin seksualaus koledžo vaikiščio, pasiruošusio griūti į lovą su bet kuria, kuri tik pasako „taip", jis virto į kur kas atsakingesnį vyrą, nuoširdžiai mėgstantį ir gerbiantį moteris. Nesvarbu, ilgai ar trumpai trukdavo santykiai, jis visuomet stengdavosi elgtis garbingai.

Garbingai elgtis reiškė ir neprasidėti su kitų vyrų moterimis. Vadinasi, jokių kūniškų ryšių su ištekėjusiomis.

Daugiau kaip keturiasdešimt metų jo tėvai džiaugėsi meilės kupina, tvirta ir laiminga santuoka. Dankanui nekilo nė menkiausios abejonės, kad juodu tebėra beprotiškai įsimylėję ir gyvena lytinį gyvenimą. Santuokos institucijos šventumas buvo tėčio mėgstama pamokslų tema.

Dankanui atrodė, kad nors jis ir buvo maištautojas prieš moralines normas, šis moralės principas jam įstrigo į galvą. Svetimauti draudžiančio įstatymo nedera laužyti. Tiesiog negalima. Jam nė pagunda nekildavo.

O dabar jis paėmė ištekėjusią moterį ir dėl to gėdijosi.

Bet apmaudžiausia buvo dėl to, kad, nieko nepaisydamas, jos tebegeidė.

Tai bus jam bausmė - žinoti, kad daugiau nebegalės jos turėti.

Kad ir kokia bus su Troterio žūtimi susijusios bylos atomazga, jis *niekuomet* nebeturės Elizos.

O bylos tyrimas bus perduotas kam nors kitam.

Dešimtą valandą apklausų kambaryje jo nebus. Pusę dešimtos jis bus kapitono Bilo Džerardo kabinete ir prisipažins, kad ponios Leird atžvilgiu nebuvo toks objektyvus, koks tvirtino esąs, koks norėtų būti. Jis viską Džerardui prisipažins ir prisiims visą atsakomybę už tai, kas atsitiko, Elizos niekuo nekaltins.

Jis paprašys Džerardo nesakyti Katui Leirdui, kodėl jis atsisako tirti šią bylą, ir Džeraldas tikriausiai patenkins šį jo prašymą, saugodamas ne jį, o teisėją, Elizą ir policijos departamentą nuo skandalo.

Džerardas skirs kokią nors drausminę nuobaudą, galbūt net pareikalaus, kad Dankanas išeitų iš darbo. Rytoj šiuo metu jis jau gali būti bedarbis. Tačiau tikrai šito nusipelnė.

Viską prisipažinti jis turės ir dar vienam žmogui. DiDi. Kiti bendradarbiai ims spėlioti, kodėl jis pasitraukė iš pareigų, ir keletas tikriausiai atspės. Bet DiDi turi išgirsti tiesą iš jo lūpų. Pasakyti yra jo pareiga jai. Kaip porininkei ir kaip draugei. Juk ji kaip porininkė ir kaip draugė perspėjo jį, kad jo jausmai Elizai kelia grėsmę tyrimui. Vargu ar ji tėkš „ar aš tau nesakiau“, bet turės teisę tėkšti.

Nusprendęs, ką darys išaušus, jis pakilo nuo sofos ir užlipo aukštyn. Prieš susitinkant su DiDi atrodė reikalinga - ir simboliška - nusiplauti nuo kūno visus Elizos pėdsakus.

Vonioje Dankanas įkišo ranką į dušo kabiną ir įjungė vandenį, tada nusirengė. Pasidavęs akimirkos silpnumui, priglaudė marškinius prie veido ir giliai įkvėpė Elizos kvapo, kuris, regėjosi, smelkte įsismelkė į audeklą. Paskui nekantriai švystelėjo marškinius į skalbinių pintinę, gindamasis nuo minties laikyti juos neskalbtus kaip tam tikrą romantišką suvenyrą.

Tada žengė į dušo kabiną po vandens srove.

Savo poelgį Dankanas jau buvo apmąstęs praktiniu, profesiniu ir moraliniu aspektais valingai laikydamas savo emocijas už pavadžio, nes baiminosi, kad jos gali neleisti padaryti teisingų sprendimų.

Bet šiltas dušo vanduo ištirpdė tuos pavadžius. Jis vaitodamas atsišliejo į sieną ir prispaudė rankas prie užmerktų akių. Jam skaudėjo krūtinę nuo kaltės. Jis kentėjo nuo sąžinės priekaištų. Apmaudas buvo suleidęs į jį aštrius dantis.

Bet sulig kiekvienu įkvėpimu jis tebetroško Elizos.

Dankanas negalėjo nepaisyti šito visus kitus nustelbiančio troškimo. Jis atrodė klampus ir nevaldomas, nepanašus į jausmus kitoms moterims. Tas troškimas užvaldė tą padą akimirką, kai ją pamatė, o šįvakar su ja pasimylėjus tapo dar stipresnis.

Rytoj jis išpirks savo kaltę.

- Prisiekiu, aš tai padarysiu, - kamuodamasis sukuždėjo jis.

Bet šįvakar...

Jis užmerkė akis ir leido prisiminimams tekėti sąmonėje taip pat laisvai, kaip gyslomis teka kraujas. Jis kuo ryškiausiai prisiminė kiekvieną detalę. Tebegirdėjo kiekvieną garsą, tebejautė kiekvieną kvapo, skonio atspalvį, kiekvieną prisilietimą, vis iš naujo išgyveno kiekvieną potyrį. Tą pirmąjį audringą bučinį. Tą akimirką, kai suprato, kad ji drėgna iš troškimo. Nuvilnijusią paskutinę saldžią jos orgazmo bangelę.

Laukinė aimana išsiveržė iš įtampos sukaustytos jo gerklės. Šiltas vanduo, negailestingai ir nesulaikomai srovenantis jo kūnu, priminė tokį pat nevaldomą juslių antplūdį. Nuo šio juslių antplūdžio jis sudrebėjo ir žodžiai, kurių anksčiau neleido sau pasakyti, veržte išsiveržė:

- Eliza. Eliza.

Strėnas apsijuosęs rankšluosčiu, Dankanas išėjo iš vonios į miegamąjį ir atsisėdo ant lovos. Jis buvo fiziškai išsekęs, bet žinojo, kad negalės pailsėti, kol neiškraus minčių naštos DiDi. Negalima laukti iki ryto.

Jis paėmė mobilųjį telefoną, giliai įkvėpė ir, kol nespėjo savęs atkalbėti, paskubomis surado jos numerį.

Ji atsiliepė po pirmo signalo.

- Iš kur taip greitai sužinojai? Ar Vorlis ir tau skambino?

-Ką?

- Tu jau žinai apie Napolį, tiesa?

- Napolį? Ne. O ką jis?

- Jis rastas ant Talmadžo tilto, negyvas kaip akmuo. Po dešimties minučių būsiu pas tave, - pasakė ji ir nuspaudė mygtuką jam nespėjus nieko pasakyti.

Kelias sekundes Dankanas žiūrėjo į telefoną rankoje, nesuprasdamas, ar keistasis pokalbis iš tiesų įvyko, ar jis tik įsivaizdavo. Paskui, pagaliau sugromuliavęs, ką pasakė DiDi, jis pašoko nuo lovos ir paskubomis apsirengė. Pirštais pabraukęs šlapius plaukus, nubildėjo žemyn, bet vis dėlto prisiminė prieš išbėgdamas pro duris įjungti signalizaciją.

Kai iš už kampo į gatvę įsuko DiDi automobilis, Dankanas jau vaikštinėjo šaligatviu prie savo namų. Jis bėgte leidosi jos pasitikti. DiDi stabtelėjo tik tiek, kiek jam reikėjo įšokti į vidų, ir juodu nušvilpė tolyn.

- Užtrukai ilgiau nei dešimt minučių.

- Aš buvau sustojusi kavos, niurzgly. Nesivargink dėkodamas už tai, kad aš, tokia gera ir supratinga, parūpinau tau minimalią kofeino dienos dozę.

DiDi suspaudusu tarp šlaunų laikė didelį dietinės kolos indą, bet Dankanas buvo toks dėkingas jai už kavą, kad susilaikė jos nepaerzinęs.

- Ar mes dar pykstame vienas ant kito? - paklausė ji stebėdama jį akies krašteliu.

Dankanas gurkštelėjo kavos.

- Aš nepykau ant tavęs.

- Pykai.

- Tiesiog mūsų nuomonės skyrėsi. Pasitaiko. Net tarp panašiai mąstančių žmonių.

- Na, o aš pykau ant tavęs. - Jis pažvelgė į ją. DiDi gūžtelėjo pečiais. - Pirmiausia už tai, kad išsprukai į Atlantą be manęs.

- Tau tikrai nebūtų patikęs Tonis Estebanas. Pasikliauk mano žodžiu.

- Be to, pykau, kad taip susileidai dėl Elizos Leird. Jau bijojau, kad tik nebūtum jos įsimylėjęs. Bet man palengvė-

jo kai nusprendei rytoj ją iškviesti. Tiksliau, ne rytoj, o jau šiandien.

- Palauk, DiDi. Neskubėk manimi pasitikėti, nes aš to nenusipelniau. Turiu tau kai ką pasakyti. - Jis kurį laiką dvejojo ieškodamas žodžių, kuriais būtų geriausia išpažinti nuodėmes. — Šiąnakt aš...

- Nuo tada, kai tą susišaudymo naktį įžengėme į Leirdų namus, aš jaučiau, kad kažkas čia ne taip, - pertraukė ji. - Ir dabar jaučiu. O dar štai kas.

- Kas „štai kas"? Ką turi omenyje?

Ji pernelyg dideliu greičiu pervažiavo tilto nuožulnumą ir automobilį gerokai krestelėjo. Dankanas, kuris ant tiltų nesijausdavo laisvai, stvėrėsi porankio stengdamasis neišpilti karštos kavos į sterblę.

Judžino Talmadžo tiltas buvo matyti beveik iš bet kurios Savanos centro vietos. Ypač naktį, kai gerai apšviesti statramsčiai išsiskirdavo tamsaus dangaus fone. Šiąnakt tiltas buvo matomas dar geriau. Pačioje aukščiausioje tilto dalyje žybčiojant kelių greitosios pagalbos automobilių švyturėliams atrodė, kad tiltas papuoštas Liepos ketvirtosios proga.

- Teismo ekspertai jau čia. Gerai, - pasakė DiDi pastebėjusi jų furgoną. Ji skubiai sustabdė automobilį ir atidarė dureles.

Dankanas ištiesė ranką ir ją sulaikė.

- Ką turėjai omenyje sakydama „štai kas"?

DiDi ištiesė ranką delnu į viršų.

- Lažinuosi iš grietininių ledų su karštos karamelės užpilu prieš kiaušinio baltymų omletą, kad mūsų negyvėlis Mejeris Napolis kažkaip susijęs su mūsų negyvėliu Gariu Rėjumi Troteriu.

Dankanas pažvelgė į jos ištiestą delną, tada nenoriai pliaukštelėjo per jį.

Ji kaip kulka iššovė iš automobilio.

Išpažintį teks atidėti.

* * *

Negyvas Mejeris Napolis nė iš tolo neatrodė toks dabita, koks buvo.

Tuštybės kupinas Napolis pats būtų pasibjaurėjęs matydamas taip prastai atrodantį savo lavoną. Jo glotni oda buvo tapusi matinė kaip tešla. Blyksint nusikaltimo vietą fotografuojančių pareigūnų fotoaparatams ji atrodė dar blyškesnė.

\- Lažinuosi, kad kelios kvortos kraujo sutekėjo į vidų, - pasakė Vorlis nepaleisdamas iš dantų amžinojo krapštuko ir pasitraukė, kad Dankanas su DiDi galėtų pamatyti, kas yra automobilyje, stovinčiame eismo juostos į miestą pakraštyje.

Napolis sėdėjo vairuotojo sėdynėje. Jo smakras ilsėjosi ant krūtinės; tikriausiai jis mirė žiūrėdamas į kulkos skylę pilve ir stebėdamasis, kad tokia maža žaizdelė gali būti mirtina.

Jo rankos delnais į viršų gulėjo ant kelių. Jose buvo prisirinkę iš žaizdos išvarvėjusio kraujo. Galbūt jis stengėsi sulaikyti vidinį kraujavimą rankomis spausdamas kulkos skylę, bet galiausiai pasidavė tam, kas neišvengiama.

\- Kulka tikriausiai perskrodė kelis organus, - pasakė jiems Vorlis. - Ir susprogdino juos kaip vandens balionus. Jis greitai nukraujavo.

\- Ar taip sako Dotanas?

\- Jis dar neatvažiavo, - atsakė Vorlis. - Bet man teko matyti pakankamai žmonių peršautais viduriais, kad žinočiau, kaip tai atrodo.

\- Ar radote ginklą?

\- Dar ne.

\- O ieškojote?

Vorlis išsitraukė iš burnos dantų krapštuką ir šnairomis pažvelgė į DiDi.

\- Ne, detektyve Bouen. Aš esu nevykėlis naujokas. Kaip man gali ateiti į galvą po susišaudymo ieškoti ginklo.

Kol juodu dar neįsivėlė į įprastas žodžių peštynes, įsikišo Dankanas:

_ Ir radus ginklą neatmestina savižudybės versija.

- Taip. Bet šitas šiknius buvo per daug pasipūtęs, kad imtų ir išsijungtų. Spėju, kad jis nušautas savo paties pistoletu. Dėkle prie kulkšnies jis visuomet nešiojosi užtaisytą dvidešimt penktojo kalibro *Taurus* revolverį.

- Pasitikėjimo vertas vaikinas, - pajuokavo DiDi.

- Jis vis pliurpė apie tą pistoletą. Kartą aš pats mačiau, kaip pakėlė klešnę ir jį parodė.

Vorlis pasilenkė ir tušinuko galiuku pakėlė kairę Napolio kelnių klešnę. Prie gurnelio dirželiu buvo pritvirtintas pistoleto dėklas. Tuščias.

- O tūtelė? - paklausė Dankanas.

- Kol kas jos neaptikome. Aš ieškojau, - pridūrė jis kreipdamasis į DiDi. - Drauge su ekspertais. Jie apieškojo po automobilio sėdyne. Nieko.

- Mirties laikas? - pasiteiravo DiDi.

- Tai dar turės išsiaiškinti Dotanas. Bet kraujas dar nevisiškai sukrešėjęs, jis neseniai nušautas. Beje, jis ir negali būti seniai nušautas, nes būtų buvęs anksčiau surastas.

- Labai keista, kad jis nušautas čia, ant tilto, - pasakė Dankanas. - Šioje prakeiktoje vietoje šviesiau nei prekybos centre. Bet kas galėjo pamatyti.

- Ir man tai atrodo keista, - pripažino Vorlis. - Spėju, kad šis nusikaltimas įvykdytas karštosiomis. Nesuplanavus. Stichiškai. Šiuo ankstyvu metu transporto priemonių reta. Žudikui labai pasisekė. Nušovė Napolį ir spėjo pasišalinti iki pasirodant kitam automobiliui. Žinoma, bet kas važiuojantis pro šalį galėjo pamanyti, kad automobilis sugedo ar kas panašaus nutiko. Vairuotojas sėdi savo vietoje. Kraujo nematyti. Jį rado kelių patrulis, kuris sustojo pasakyti, kad patrauktų automobilį.

Ant tilto vienodu atstumu vienas nuo kito stovėjo ženklai, draudžiantys stovėti, sustoti ir palikti automobilį.

- Tu apklausei tą patrulį?

Vorlis linktelėjo.

- Jis pasakė: „Viskas buvo taip, kaip dabar matote.“

- Ar automobilio durelės buvo uždarytos?

- Taip. Paskambinęs mums patrulis paskubomis apieškojo aplinkinę teritoriją. Jo teigimu, nei prie automobilio, nei toliau nebuvo nė vieno žmogaus. Jis nieko daugiau nematė ir nieko nedarė, tik atidarė dureles, bet pasinaudojo nosinaite, kad apsaugotų pirštų atspaudus.

Dankanas pažvelgė į lavoną ir pastebėjo dar vieną nebūdingą detalę.

- Ar jūs kada nors matėte Napolį nesušukuotais plaukais?

- Taip, atrodo, kad buvo grumtynės, - pripažino Vorlis. - Jis tepdavosi želė, kad visi plaukeliai būtų prilipdyti.

Napolio plaukai buvo sutepti želė, bet atrodė taip, lyg jis būtų suktas viesulo. Kaklaraištis karojo įstrižai. Bet prie vairo jis sėdėjo visiškai tiesiai, abi kojos buvo šalia pedalų.

Vorlis, nepasižymintis jautrumu, sukikeno:

- Jam tikriausiai nepatiktų tokiam fotografuotis.

- Ar yra dar kokių nors grumtynių požymių? - paklausė Dankanas.

- Štai čia palei turėklus matyti batų užkulnių braukimo žymės. Gal jo, gal ne jo. Šito nesužinosime, kol nenuausime jo batų ir neatliksime analizės, bet Beikeris su saviškiais aptvėrė plotą, kur yra tie brūkšniai, taigi, esant reikalui, galėsime juos patyrinėti.

Dankanas nemėgo aukščio. Ne, jam nesvaigdavo galva ir nepykindavo matant prarają po kojomis, kaip tūlą žmogų, pasižymintį stipria aukščio baime, bet važiuodamas aukštais tiltais ar viadukais jis stengdavosi laikytis arčiau kelio vidurio ir nemėgdavo spoksoti žemyn per tilto turėklus ar kitose vietose dirsčioti į bedugnę.

Bet dabar jis vis dėlto prisiartino prie tilto pakraščio, kur policijos ekspertai buvo sustatę oranžines eismą nukreipiančias gaireles ir maždaug dvidešimt penkių kvadratinių metrų

plotą apriboję geltona nusikaltimo vietą ženklinančia juosta. Aplenkęs šią teritoriją Dankanas priėjo prie turėklų ir pažvelgė į Savanos upę, tekančią per du šimtus pėdų po kojomis.

Buvo atoslūgis, todėl upė tekėjo vandenyno link. Per potvynį upė tekėdavo priešinga kryptimi - dėl to turistai ir atvykėliai dažnai stebėdavosi, kol jiems kas nors paaiškindavo šį reiškinį. Upės žiotyse gėlam vandeniui besimaišant su jūros vandeniu buvo susidariusi estuarija. Tėkmės kryptis žemupyje priklausydavo nuo potvynių. Dėl priešingų srovių šioje vietoje upė, kuria plaukiodavo ir laivai, buvo laikoma gana klastinga.

Dankanas grįžo prie kitų policininkų.

- Gal tai buvo mėginimas pagrobti automobilį?

Tuomet mieste kaip tik buvo išplitusi automobilių grobimo epidemija. Per tokius incidentus neretai arba auka, arba plėšikas netekdavo gyvybės.

- Čia, ant tilto, kur kiekvienas pėsčiasis tučtuojau taptų įtariamuoju?

- DiDi teisi, Dankai, - pasakė Vorlis. - Čia įvyko kažkas kita. Automobilis net ne Napolio. - Jis nusišypsojo ir perstūmė dantų krapštuką į kitą burnos pusę. - Štai kodėl aš jus pakviečiau čionai. Šis automobilis registruotas Kato Leirdo vardu.

1/ skyrius

Dankanui pasirodė, kad tiltas po kojomis prasivėrė ir jis krinta per išretėjusį orą. Jis priblokštas pažvelgė į Vorlį.

- Ar aš gerai išgirdau?

- Taip, tu gerai išgirdai, - šypsodamasi pasakė DiDi. - Pirksi man ledų su karšta karamele.

Tada ji pasiteiravo, ar Vorlis jau susisiekė su teisėju.

- Namų telefonu niekas neatsiliepė, bet kapitonas Džerardas po to nutikimo su Troteriu turi teisėjo mobiliojo numerį. Rado jį „Sidabrinės bangos" užmiesčio klube, teisėjas žaidė pokerį su draugužiais iš teisininkų gildijos.

Dankanas, jau iš Elizos išgirdęs, kad teisėjas išvažiavo į užmiesčio klubą, pagalvojo, kad tai absurdiška. DiDi tikriausiai pamanė tą patį.

- Jis naktį žaidžia pokerį, nors rytą jo žmona bus tardoma dėl mirtimi pasibaigusio susišaudymo?

Vorlis gūžtelėjo pečiais.

- Matyt, jis tikras, kad ji nekalta. Arba velniškai tikras dėl savo galios. Jis lošė iš pinigų su apygardos prokuroru. Bet patvirtino, kad automobilis jo, sakė, jį vairuoja žmona.

Dankanui širdis tai stojo, tai plakė pašėlusiu greičiu. Jam vis dar atrodė, kad kažkur krinta.

- Ant keleivio sėdynės rasta ponios Leird rankinė, - pasakė jiems Vorlis. - Mes ją paėmėme kaip daiktinį įrodymą.

- Ko įrodymą? - paklausė DiDi.

_ Bet ko.

Dankanui norėjosi prisėsti. Norėjosi vemti. Bet jis privalėjo susivaldyti, privalėjo atrodyti šaltas ir nešališkas, susidomėjęs tik kaip detektyvas, tiriantis mirtino susišaudymo bylą, kurios pagrindinė įtariamoji yra Eliza Leird.

Dabar jis tirs jau nebe vieną, o du mirtinus susišaudymus.

Jis šiaip taip suvaldė savo kalbos padargus ir paklausė Vorlio, ar kas nors žinoma apie Elizą Leird.

- Atsakymas neigiamas. Paskutinį kartą teisėjas ją matė tarp pusės dešimtos ir dešimtos vakaro. Sako, kad ji ketino išgerti tabletę nuo nemigos ir eiti gulti.

Bet tabletės ji neišgėrė ir neatsigulė. Ji susitiko su Dankanu. Jis matė Elizą vėliau nei jos vyras, jis matė ašaras jai ant skruostų, matė, kaip ji lyg išprievartauta spaudžia marškinėlius prie krūtų.

- Kai tik Džerardas apie tai pranešė teisėjui, - toliau pasakojo Vorlis mostelėjęs į negyvėlį, - jis skambino jai į namus. Nesulaukęs atsiliepiant, jis paskambino namų tvarkytojai ir paprašė nueiti pažiūrėti, ar poniai viskas gerai. Jis, namų tvarkytoja ir Džerardas - kuris man viską pasakė telefonu - susitiko prie teisėjo namų. Ponios rūmuose nebuvo, jos lova buvo neliesta.

- O jos mobilusis telefonas? - paklausė DiDi.

- Jis rastas jos rankinėje, - atsakė Vorlis. - Taigi arba ji buvo atskirta nuo savo rankinės dar iki jo skambučio, arba tiesiog nenorėjo kalbėtis. - Dirstelėjęs DiDi ir Dankanui už nugarų Vorlis pasakė: - Štai ir Dotanas.

Medicinos ekspertas sunkiai alsavo, nes uždusо lipdamas į nedidelę įkalnę nuo tos vietos, kur pastatė automobilį. Prakaito lašai buvo palikę plačias drūžes ant jo putnaus veido.

- Tai Napolis užverstas, a?

Jie pasitraukė padarydami daktarui vietos lavonui apžiūrėti, nors jam buvo sunku įsprausti savo masyvų kūną pro atviras automobilio dureles.

- Nutaikyta profesionaliai. Tikriausiai greitai nukraujavo.

- Sakiau tau, - mestelėjo Vorlis nužvelgdamas DiDi pasipūtėlio žvilgsniu.

- Aš ir neprieštaravau.

- Sunku tiksliai pasakyti, kol jis nepajudintas, bet vargu ar yra kulkos išėjimo žaizda, - pareiškė Vorlis. - Anoje sėdynės pusėje nematyti persigėrusio kraujo.

- Kulka tikriausiai atšoko nuo šonkaulio ties nugara, - pareiškė medicinos ekspertas. - Tikrai kliudė skrandį. Galėjo perskrosti ir kepenis, blužnį, vieną kitą arteriją. Sunku pasakyti, kuris organas perskrostas, kuris sudraskytas.

- Pistoleto dėklas ant jo kulkšnies tuščias, o tūtelės niekur nematyti, - pranešė Dankanas.

Bruksas išsitraukė kišeninį žibintuvėlį ir nukreipė jį į kruvinas Napolio rankas, tada pasilenkė ir jas pauostė.

- Atrodo, lyg čiulptum jam, - atkreipė dėmesį Vorlis.

- Tu esi šunvotė ant kiaulės subinės, Vorli, - pasakė DiDi.

Medicinos ekspertas nekreipė į juos dėmesio.

- Paraku neatsiduoda, taigi pats nenusišovė. Ar jis grūmėsi?

- Mūsų nuomone, grumtynių būta.

- Aš aprišiu maišeliais jo rankas. Gal po nagais rasime kito žmogaus audinių.

- Oi, kaip būtų gerai, - vylėsi Vorlis. - Jei mes galėtume paimti Elizos Leird DNR mėginį...

- Ei, pažiūrėkit!

Tai policijos ekspertas Beikeris pašaukė. Jis stovėjo prie tilto turėklų, tolokai nuo automobilio. Rodė į kažką ant šaligatvio. Dankanas pirmasis atsidūrė prie jo, bet pamatęs gulintį daiktą jis sustojo kaip įbestas, taigi po akimirkos Vorlis ir DiDi pripuolė prie jo.

DiDi atsiklaupė.

- Dieve mano. Dankanai, ar atpažįsti?

Jis papurtė galvą, nors atpažino. Prieš keletą valandų ta basutė dar buvo ant Elizos Leird dešinės kojos.

- Užtat aš atpažįstu. - DiDi atsistojo ir pažvelgė jam į akis. - Šitą basutę ponia Leird avėjo tuomet, kai mes kalbėjomės su ja ir teisėju oranžerijoje. Gerai prisimenu šiuos turkius. Jau ketinau paklausti, kur galima nusipirkti tokias basutes, bet pagalvojusi supratau, kad jos man ne pagal kišenę.

Trys detektyvai pasitraukė, kad Beikerio fotografas galėtų nufotografuoti basutę prieš įdedant į įkalčių maišelį.

- Kokios išvados, Dankai? - paklausė Vorlis.

Jis šiaip taip atsitokėjo.

- Nežinau.

- Kaip manai, tai ji susidorojo su Napoliu?

- Ar jums teko girdėti, kad kas nors peršovęs žmogui vidurius įvykio vietoje paliktų puikiai atpažįstamą savo basutę?

Kol Vorlis ir DiDi mąstė apie šiuos jo žodžius, pasigirdo sirenos, pranešančios apie priešinga eismo puse atskubantį policijos automobilį. Susilyginęs su Elizos Leird automobiliu, arklio galių prifarširuotas policijos automobilis staigiai sustojo šalia betoninio barjero, skiriančio dvi važiuojamąsias kelio dalis.

Vos automobilis sustojo, atsidarė durelės ir iš vairuotojo vietos išlipo Bilas Džerardas. Iš keleivio pusės iššoko teisėjas Katas Leirdas. Dankanas dar nebuvo matęs jo tokio susitaršiusio. Juodu su Džerardu perlipo žemą pertvarą ir, greitai perėję dvi eismo juostas, atsidūrė netoli automobilio kaip tik tuomet, kai prie jo grįžo trejetas detektyvų.

- Ar jau galime artintis? - suriko Džerardas Vorliui.

- Taip, pone. Ekspertai jau baigė.

- Ką galėtum pasakyti, Dotanai? - paklausė Džerardas.

Medicinos ekspertas trumpai papasakojo, ką pastebėjo.

- Turbūt neilgai išbuvo gyvas.

- Man visiškai tas pat, ar jis ilgai išbuvo gyvas. - Leirdas alkūne nustūmė Džerardą į šalį ir prišoko prie Dotano Brukso. - Kur mano žmona?

- Apie jūsų žmoną aš ničnieko nežinau.

Medicinos ekspertas iš kelnių kišenės išsitraukė didelę lyg staltiesė nosinę ir nusišluostė išrasojusį veidą.

Džerardas pasisuko į detektyvus.

- O jūs ką nors žinote?

Jo tonas buvo neįprastai griežtas, tikriausiai dėl to, kad dabar Džerardo pareigos smurtinių nusikaltimų padalinyje daugiausia buvo administracinės. Jau senokai jis buvo lankęsis žmogžudystės vietoje, o matyti kruviną negyvėlį, kad ir tokį atgrasų subjektą kaip Napolis, jam anaiptol nebuvo malonu.

Tačiau, Dankano spėjimu, pagrindinė skubrumo priežastis buvo akivaizdus teisėjo spaudimas.

Vorlis išsitraukė iš burnos dantų krapštuką ir glaustai apibūdino padėtį:

- Prieš kelias minutes mes aptikome batelį - basutę su turkiais. Štai tenai.

Jis parodė į tą vietą, kur fotografas tebefotografavo.

- Dieve mano. - Leirdas persibraukė ranka per veidą. - Eliza turi tokias basutes. Aš noriu ją pamatyti.

Jis žengė ta kryptimi.

- Jums gali kilti pagunda ją paimti, teisėjau. Prašom jos neliesti.

Jis piktai dėbtelėjo į Vorlį.

- Aš ne kvailys.

Dankanas žvelgė teisėjui į nugarą. Nors nemėgo šio žmogaus, dabar jį užjautė. Jei aplinkybės būtų kitokios, visiškai kitokios, jis elgtųsi lygiai kaip teisėjas. Jis būtų paklaikęs, paniškai svarstytų įvairias galimybes ir beviltiškai trokštų atsakymo.

Bet jis ne Elizos vyras. Jis net ne jos draugas. Jis tik detektyvas, kurio pareiga tikriausiai yra perduoti ją apygardos prokurorui, kad pateiktų jai įtarimus. Jis negali leisti sau nerimauti ir būgštauti. Jis turi dirbti savo darbą.

- Man skambino viršininkas Teiloras, - pusbalsiu pavaldiniams pasakė Džerardas. - Ir nurodė man asmeniškai prižiū-

rėti šio įvykio tyrimą. Dabar jis už visus svarbesnis. Paisykite visų teisėjo pageidavimų, pasakė jis. Teiloras nori, kad visą dėmesį skirtume šiam reikalui. Supratot?

_ Atleiskite, - prabilo DiDi. - Ar ponia Leird laikoma auka?

_ Tol, kol sužinosime, kad yra kitaip, - pasakė Džerardas ir palikęs juos nuėjo prie teisėjo.

- Taigi mūsų tyrimas ką tik tapo politinis, - sumurmėjo Vorlis. - Pasiutusi intriga.

Pūtuodamas priplumpino Dotanas Bruksas.

- Ar jau galiu jį pasiimti?

Dankanas, palikęs medicinos ekspertą su DiDi ir Vorliu aptarinėti Napolio kūno pervežimo į lavoninę, lėtai nuėjo atgal prie oranžinių gairelių, ženklinančių tą vietą, kur ant asfalto buvo matyti batų užkulnių žymės, ir atsitūpęs įsistebeilijo. Gal tai visai ne Elizos Leird basučių žymės, o iš dalies nutrinti automobilio stabdymo ar kažkieno kito užkulnių pėdsakai. Šie juodi ruožai ant be galo judraus tilto Savanos centre, į kurį įsilieja keletas didelių gatvių, o priešingoje pusėje dar prisijungia Šiaurės Karolinos 17-asis greitkelis, galėjo atsirasti dėl begalės priežasčių.

Atsigręžęs jis pažvelgė į Leirdų automobilį - jis stovėjo apytikriai per penkiolika pėdų nuo šių žymių. Basutė rasta prie tilto turėklų, dar tolėliau. Sujungus visas tris vietas išeina beveik tiesi linija. Dankanas atsistojo ir grįžo prie automobilio rūpestingai apžiūrinėdamas grindinį.

- Ko ieškai? - atkreipęs dėmesį į jį paklausė Vorlis.

- Kraujo.

- Jis nušautas automobilyje.

- Galbūt. Arba grumiantis, štai ten, kur matyti batų žymės. Gal jis nusvirduliavo atgal, įstengė atsisėsti į vairuotojo sėdynę ir užtrenkti automobilio dureles.

- Tada jis būtų galėjęs ir nuvažiuoti.

- Gal vidinis kraujavimas buvo labai stiprus, bet išorėje iš Pradžių pasirodė tik keli lašai, - pasakė Dankanas. - Kraujas

lauk nebėgo, ypač jei jis spaudė žaizdą, kaip rodo dėmės ant jo rankų ir marškinių.

- Bet jis gali būti nušautas ir ten, kur mes jį ir radome - prie ponios Leird automobilio vairo.

- Velniai griebtų! - nusikeikė Dankanas pripažindamas, kad Vorlio žodžiai teisingi. - Ką toks šliužas kaip Mejeris Napolis veikė prie ponios Leird automobilio vairo?

- Ir man galva neišneša, - pritarė Vorlis.

Prie įvykio vietos važiavo greitosios pagalbos automobilis. Jo vairuotojas manevravo tarp policijos automobilių, užblokavusių į miesto centrą vedančias tilto juostas. Kol kas didelė sumaištis nekilo, nes transporto srautas tokį ankstyvą rytą dar buvo menkas. Vorlis nukėblino ten, kur kalbėjosi DiDi ir Dotanas Bruksas.

Vėl likęs vienas Dankanas grįžo prie ploto, atitverto eismą nukreipiančiomis gairelėmis, ir atsargiai pasilenkė virš tilto turėklų. Bet šį kartą jis žiūrėjo ne į tekantį upės vandenį, o į tilto konstrukcijas.

Maždaug dviejų tūkstančių pėdų ilgio tiltas pakeitė senąjį pakeliamą tiltą, kuris buvo tapęs kliuviniu, nes Savanos jūrų uostui augant laivyba upėje darėsi vis intensyvesnė.

Šiuo tiltu Dankanas buvo važiavęs gal tūkstantį kartų, bet nepakęsdamas aukščio laikydavo akis įsmeigęs į kelią. Nebuvo nagrinėjęs tilto sandaros. Jis dar nebuvo iš taip arti žiūrėjęs į įspūdingą šio tilto konstrukciją ir vertinęs masyvių jo gabaritų.

Jis pasilenkė virš tilto turėklų tiek, kiek tik drįso, ir įsižiūrėjo. Bandydamas apytikriai nustatyti aukštį artimiausios kolonos, į kurią rėmėsi tiltą laikantys statramsčiai, anapus turėklų pastebėjo metalines kopėčias, besileidžiančias prie kažkokių įrenginių - jis nežinojo nė kaip jie vadinami. Ant platformos, kur buvo sumontuoti šie įrenginiai, jis pastebėjo kažką, kas aiškiai skyrėsi nuo aplinkos.

Jis pabėgėjo tiltą remiančios kolonos link nenuleisdamas akių nuo tos vietos ir vildamasis, kad objektas, patraukęs jo dėmesį, neišnyks jam taip ir nespėjus nustatyti, kas tai. Tiesiai virš tos vietos, kur kažkas plazdėjo, jis vėl pasilenkė ir pažvelgė žemyn.

Jo žvilgsnį buvo patraukęs audinio gabalėlis. Šviesios spalvos, švelni medžiaga visiškai nederėjo prie brutaliai vyriškos geležies, plieno ir gelžbetonio aplinkos.

Napolio lavonas tuo metu buvo perkeliamas iš Leirdų automobilio į greitosios pagalbos mašiną. Teismo ekspertai Vorliui su DiDi leido tirti automobilio vidų. Džerardas įdėmiai klausėsi teisėjo Leirdo užgauliojimų, kuriuos lydėjo smiliaus dūriai.

- Kodėl jūsų detektyvai gaišta laiką nagrinėdami, kas atsitiko Napoliui? - nugirdo Dankanas teisėjo žodžius. - Jie turi ieškoti mano žmonos.

Dankanas įsižiūrėjo į įrenginius po tiltu ir į kopėčias, jungiančias juos su tilto viršumi. Stengdamasis nepasiduoti galvos svaiguliui jis sutelkė dėmesį į didžiulį tanklaivį, slystantį po tiltu jūros link. Deja, žiūrint į judantį laivą šleikštulys tik padidėjo.

Tačiau jis persiropštė per turėklus ir atsistojo ant aikštelės kopėčių viršuje. Tada pradėjo lipti žemyn. Metalines pakopas juosė žiedai, sudarantys cilindriško pavidalo narvą, bet jie buvo išdėstyti gana retai ir Dankanas nežinojo, ar jie atlaikys, jei jis paslys ir aukštielninkas kris ant jų.

Jau pusę kelio nulipęs išgirdo Džerardo šūksnį:

- Dankai! Po velnių, ką čia darai?

Jis pažvelgė aukštyn. Blogai padarė. Jį apakino kolonos viršuje įmontuoti prožektoriai tiltui apšviesti.

- Kažkas yra ten, apačioje! - sušuko Dankanas.

- Gal išprotėjai? - ne sušuko, o suspiegė DiDi.

- Tikriausiai, - sumurmėjo jis panosėje.

- Tučtuojau lipk atgal!

Nekreipdamas dėmesio į jos paliepimą Dankanas toliau ropštėsi žemyn. Ačiū Dievui, šiąnakt taip greitai rengdamasis apsiavė sportinius batelius. Įprastų batų padai nuo pakopų slystu kur kas labiau. Su DiDi atvykęs į įvykio vietą jis bemat užsimovė gumines pirštines. Po jomis rankos buvo šlapios nuo prakaito. Jis nedrįso pažvelgti žemyn į greitai tekantį upės vandenį, kuris praplaukus tanklaiviui dar ir kunkuliavo.

- Bilai! - sušuko jis užvertęs galvą. - Ar ką nors žinai apie tą daiktą man po kojomis?

- Kronšteiną?

- Tikriausiai.

- Jų trys. Po vieną kiekvienam tilto segmentui. Jie pakabinti abiejose tilto pusėse, kad darbininkai galėtų prieiti prie signalinių šviestuvų. Ant jų stovėdami jie tikrina ir remontuoja tiltą.

-- Taigi joks žmogus, išskyrus tilto prižiūrėtojus, čia nelaipioja, tiesa?

- Dar prakeikti kvailiai laipioja! - išgirdo jis DiDi šūksnį.

Tilto prižiūrėtojai nedėvi drabužių iš švelnaus audeklo, kuris plazda, kai dvelkia vos vos juntamas brizas.

Dankanas surizikavo pažvelgti žemyn ir pradžiugo pamatęs, kad beliko trys pakopos. Jis nulipo palyginti greitai ir pagaliau jo kojos pajuto tvirtą kronšteino platformą. Tai buvo tikras išmonės ir inžinerinio meistriškumo pavyzdys, bet Dankanas džiaugėsi, kad dirbti čia tenka kažkam kitam, o ne jam. Toks kelias iki priešingos tilto pusės jam atrodė labai jau tolimas. O apačioje - nieko, tuščia. Jam labai nesinorėjo galvoti, kad po šita platforma daugiau nieko nėra, tik oras.

Jis stengėsi sutelkti dėmesį į artimiausią aplinką. Iš apačios tiltą apšviečiantys šviestuvai žilpino kaip daugybė saulių. Dankanas atsiklaupė stengdamasis tiesiai į juos nežiūrėti. Audinio gabalėlis laikėsi ant varžto, kuriuo kopėčios buvo pritvirtintos prie kronšteino grindų.

Vienas raštuoto audeklo skiautės pakraštys buvo apsiūtas - akivaizdu, kad skiautė nuplėšta nuo drabužio... O tas drabužis buvo sijonėlis, kurį Eliza šiąnakt segėjo.

Suėmęs dviem gumine pirštine apmautais pirštais Dankanas atsargiai nutraukė skiautę nuo varžto, už kurio jis buvo užkibęs, ir įdėjo į rudą popierinį įkalčių maišelį. Tada lėtai atsistojo ir įsidėjo maišelį į kišenę.

Kolegos nuo tilto šūkalojo. Nebematydami jo susirūpino, ar jam nieko nenutiko. Jie ragino jį elgtis atsargiai. Vorlis teiravosi, ar jis ką nors rado.

Nekreipdamas įjuos dėmesio ir pamiršęs aukščio baimę, jis žvelgė po kojomis į upę, kurios gylis šioje vietoje buvo daugiau kaip keturiasdešimt pėdų. Jis žvelgė į lėtai plaukiantį tanklaivį, tikrą plaukiojantį miestą, kuris šią akimirką slinko pro restoranus ir barus palei Upės gatvę, pro Vestino vasarvietės prieplauką krante.

Dankanui gerklę užveržė kieta kilpa. Jis suvokė, ką reiškia tai, kad jie rado tik vieną Elizos basutę ir šią jos drabužio skiautę.

Labai didelė tikimybė, kad gyva ji šito prakeikto tilto nepaliko.

18 skyrius

Teisėjas Leirdas vaikštinėjo pirmyn atgal matuodamas nedidelę ypatingųjų nusikaltimų tyrimo padalinio erdvę. Jis jau buvo išmynęs takelį atgrasios kaštoninės spalvos kiliminėje dangoje murmėdamas, kad jo žmona gyva. Bevaikštinėdamas jis vis pratrūkdavo tiradomis apie lėtą tyrėjų darbą ir apskritai apie policijos nerangumą bei nemokšiškumą.

Jis reikalavo tuoj pat atsakyti į jo klausimus, bet atsakymų niekas neturėjo. Jis nenorėjo nė girdėti sąžiningų prisipažinimų, tokių kaip „mes nežinome, bet darome viską, kad tai išsiaiškintume".

DiDi nelaimei, rūpintis teisėju buvo patikėta jai.

Kai draudžiamąja juosta buvo atitvertas dar didesnis plotas, apimantis ir kronšteino laiptelius, DiDi palydėjo Bilą Džerardą ir teisėją atgal į policijos būstinę, o Dankanas su Vorliu liko koordinuoti įvykio vietos tyrimo, į kurį turėjo įsitraukti ir kitos teisėsaugos tarnybos.

DiDi buvo sunku susitaikyti su mintimi, kad jiems teks visas įdomumas, o jai patikėta eiti auklės pareigas. Tačiau toks buvo kapitono Džerardo įsakymas ir jis neatrodė nusiteikęs ginčytis.

Ji tikriausiai būtų užjautusi teisėją Leirdą, jei jis nebūtų buvęs toks visiškas galvijas. Retai kada jis teikdavosi užduoti klausimą tiesiai jai. O jei ji ką nors pasakydavo neklausiama,

teisėjas nekreipdavo dėmesio. Jis vos ne vos ją pakentė, ir tik todėl, kad privalėjo.

Šio pasaulio katai leirdai, arogantiški ir savimi patenkinti vyrai, kurių prigimties neužmaskuos jokie pagal specialų užsakymą siūti kostiumai, atskleisdavo, kokia nesaugi DiDi jaučiasi. Tą jausmą jai įskiepijo tėvai, ypač tėvas. Teisėjo arogancija DiDi profesinius laimėjimus, kuriais ji didžiavosi, vertė nereikšmingomis smulkmenomis. Ir šalia tėvo ji jausdavosi tik pigaus metalo žvaigždutė, bergždžiai mėginanti pakeisti tikrojo aukso žvaigždę, kokia buvo jos brolis.

Jai taip pat teko užduotis apklausti teisėją, ką jis veikė prieš sužinodamas apie Napolio nužudymą savo žmonos automobilyje, taip pat išsiaiškinti, ką jis žino apie jos veiksmus tuo pačiu metu.

Tai buvo pats sumaučiausias šio ir taip sumauto reikalo aspektas.

Teisėjas atrodė lyg apimtas karštligės. Ramiai išsėdėdavo ne ilgiau kaip penkias minutes. Jo dėmesį bemat atitraukdavo bet kas įeinantis ar išeinantis. Kiekvienas telefono skambutis, kurių netrūko, jam sukeldavo didžiulę emocinę įtampą.

Kai DiDi pavykdavo bent trumpai patraukti jo dėmesį, į klausimus jis atsakinėdavo arba su didžiuliu dramatizmu, arba demonstruodamas begalinį įžeidumą, nors ji iš kailio nėrėsi stengdamasi būti taktiška.

- Kada jūs paskutinį kartą matėte ponią Leird?

- Apie pusę dešimtos. Mes pavakarieniavome. Eliza pageidavo anksčiau atsigulti. Aš jos paklausiau, ar neprieštarautų, jei važiuočiau į užmiesčio klubą. Šeštadienį kaip tik prasidėjo pokerio turnyras, praėjusį vakarą jame turėjo dalyvauti kai kurie iš mano draugų.

- Turint omenyje jos chronišką nemigą, gana keista, kad ponia Leird taip anksti nuėjo gulti, ar ne tiesa?

- Ji buvo nusipirkusi tablečių nuo nemigos, tikėjosi, kad jos padės išsimiegoti.

- Jei jau apie tai prakalbome, ar jūs dažnai žaidžiate pokerį šiokiadienių vakarais?

- Ne, bet mes abu nerimavome ir jautėme būtinybę psichologiškai atsiriboti nuo apklausos, kuri laukė rytą.

- Kodėl jūs nerimavote dėl apklausos?

- Detektyvas Hačeris mums patarė atvykti drauge su advokatu. Jis leido suprasti, kad Elizą laiko nusikaltėle.

- Mes tiesiog turėjome keletą klausimų apie jos ryšius su Koulmanu Griru.

- Eliza jums išsamiai paaiškino, kokie buvo jų santykiai.

DiDi nutarė kol kas negvildenti šio klausimo ir žengė toliau.

- Ar vakar vakare išvykęs iš namų jūs kalbėjotės su ponia Leird telefonu, o gal kaip nors kitaip su ja susisiekėte?

- Ne. Tikėdamasis, kad tabletės padėjo jai užmigti, aš netrikdžiau jos ramybės skambinėdamas.

- Aš abejoju, ar ji išgėrė tą tabletę, teisėjau. Mes žinome, kad ji taip ir neatsigulė. - Jo tulžingas žvilgsnis neišmušė DiDi iš vėžių. - Ką ji vilkėjo, kai paskutinįkart ją matėte?

- Sijoną ir berankovius marškinėlius. Jūs tai žinote, detektyve Bouen. Aš atpažinau tą audinio gabalėlį, kurį jūsų porininkas rado ant tilto. Tai Elizos sijono skiautė.

- Esate tikras? Dauguma vyrų nepastebi ir neprisimena...

- Aš nesu dauguma vyrų, - lediniu balsu atsakė jis. - Sijonas buvo naujas. Aš buvau jį ką tik jai padovanojęs. Eliza jį pasimatavo mano akyse.

- Ar ji buvo apsiavusi basutes su turkiais?

- Ji buvo basa.

- Ji vakarieniavo basa?

- Vakarienė mums buvo atnešta ant padėklų tiesiai į miegamąjį.

- Štai kaip. Vakarienę jums patiekė ponia Beri?

Jis linktelėjo.

- Kurią valandą ji išėjo?

- Aš girdėjau ją sakant kapitonui Džerardui, kad mūsų namus ji paliko apie pusę vienuoliktos.

- Vadinasi, jūs jau buvote išvykęs.

- Taip. Ji norėjo įsitikinti, kad Elizai nebereikia jos paslaugų.

- Vadinasi, kažkuriuo metu po ponios Beri išvykimo jūsų žmona apsiavė basutes ir, sėdusi į savo automobilį, išvažiavo iš namų.

- Mes nežinome, kaip ji išvyko. Gali būti, kad iš namų ji buvo išvesta prievarta.

- Galbūt, bet, kaip teigia kapitonas Džerardas, kuris buvo jūsų namuose, ten nebuvo matyti grumtynių, įsilaužimo ar ko nors panašaus pėdsakų. Apiplėšimo versiją galima atmesti, nes Džerardas minėjo, kad jos papuošalus, vestuvinį žiedą ir auskarus - abu su masyviais deimantais - jūs radote ant jos naktinio stalelio.

- Taip.

- Taigi atrodo, kad ji paskubomis kažkur išlėkė, ar ne? Net pamiršo užsimauti vestuvinį žiedą. Tokio daikto tikrai nepamirši, nebent esi itin susijaudinęs.

Teisėjas tylėjo kaip uola, o DiDi barbeno pieštuku į bloknotą, kuriame užsirašinėjo teisėjo atsakymus.

- Gal numanote, kur išvyko jūsų žmona, teisėjau?

- Ar jums neatrodo, kad jei žinočiau, šiuo metu ten ir ieškočiau?

- Gal ji turi draugų ar šeimos...

-Ne.

- Nejau nėra nė vieno žmogaus, pas kurį ji galėtų sumanyti netikėtai apsilankyti?

Jis papurtė galvą.

- Man nepasakiusi - tikrai ne.

Ji tau nieko neužsiminė apie savo vizitus pas Koulmaną Grirą, pagiežingai pagalvojo DiDi. Pavargusi vaikščioti ant pirštų galų, ji nutarė žengti ryžtingą žingsnį.

- Kaip manote, ar šią naktį ji buvo numačiusi susitikimą su Mejeriu Napoliu?

Jis palinko prie jos įniršio perkreiptu veidu.

- Ar šitaip jūs tiriate nusikaltimus, detektyve Bouen? Kvailais klausimais draskote širdį aukų artimiesiems ir darote nieko vertas išvadas?

Tikriausiai jis nesitikėjo atsakymo, bet sulaukė jo.

- Kartais. Jūs nustebtumėte sužinojęs, kiek žino liudytojai, patys nežinodami, kad žino. Aš tikrinu įvairias galimybes ir nagrinėju, ar kuri nors limpa prie siužeto. Dažnai šis bei tas limpa, iš pažiūros nesvarbi ar net kvaila detalė kartais gali tapti esminė tiriant bylą.

Jis nekantriai apsidairė, tarytum ieškodamas, kas galėtų ateiti į pagalbą. Džerardas jau buvo dingęs; DiDi nuomone, jis sėdėjo savo kabinete. Aplinkui sukinėjosi keletas detektyvų, kurie stengėsi atrodyti dirbantys, bet iš tiesų šis įtampos židinys juos traukė lyg drugelius liepsna.

Teisėjas prabilo:

- Detektyve Bouen, aš žinau, kaip svarbu viską išsamiai ir precizįškai ištirti. Tiek metų prasėdėjęs teisėjo krėsle, suprantu, kad iš liudytojų atminties tikrai galima išpešti aukso grynuolių, atskleidžiančių nusikaltimų paslaptis. Bet aš žinau tik tai, ką jums jau pasakiau. Ir ne kartą.

DiDi atsivertė naują bloknoto puslapį ir pasiruošė rašyti.

- Ar galiu vėl klausti?

Štai taip jie ir kankinosi pusantros valandos. Galiausiai, nusprendusi, kad teisėjas tikrai nebegali arba nebenori nieko naujo pasakyti, DiDi leido jam pasivaikščioti ir piktai papamokslauti apie policijos darbą.

Išėjusi iš ypatingųjų nusikaltimų skyriaus, ji paskambino klubo „Sidabrinė banga“ vadybininkui. DiDi prisistatė iš miego prikeltai jo žmonai ir pasakė, kad reikalas skubus, tad ji prižadino vyrą. Iš jo DiDi sužinojo naktį dirbusių automobilių aikštelės prižiūrėtojo ir barmeno telefonų numerius.

Jį paskambino abiem į namus. Nė vienas neapsidžiaugė tokiu ankstyvu skambučiu, tuo labiau po ilgos pamainos. Tačiau abu patvirtino, kad teisėjas iš tiesų atvyko į klubą šiek tiek po dešimtos vakaro ir įsitraukė į azartišką pokerio žaidimą- Jis išvažiavo tik tada, kai paskambinę policijos pareigūnai pranešė, kad ponios Leird automobilis rastas stovintis siauroje Talmadžo tilto šalikelėje su lavonu prie vairo.

- Sužinojęs, kad jo žmonos nė ženklo, jis pakvaišo iš susijaudinimo, - pasakė barmenas.

- Suprantama, - atsakė DiDi ir paklausė, kokie žmonės visą vakarą žaidė su teisėju kortomis. Tai buvo tikras galingųjų žvaigždynas, jame spindėjo ir apygardos prokuroras.

Jei išties paaiškėtų, kad teisėjui klube besimėgaujant pokeriu ir škotišku viskiu Eliza Leird ne pačiais garbingiausiais tikslais buvo susitikusi su Mejeriu Napoliu, Leirdui tektų nemenkas sukrėtimas. Jis pasirodytų dar labiau pakvaišęs iš meilės nei anksčiau. Kai kurie politiniai priešininkai ir net ištikimi rėmėjai gali viešai suabejoti, ar toks kvailys gali vadovauti aukštesniajam teismui.

Gal dėl tos grėsmės, kurią jo karjerai kėlė ši padėtis, teisėjas taip ekscentriškai elgėsi.

Vėl pasirodė Džerardas - pasiteiravo, kaip laikosi teisėjas, ir paprašė DiDi pranešti Napolio sekretorei apie viršininko mirtį, taip pat pamėginti susisiekti su jo artimiausiais giminaičiais.

Išgirdus naujieną, sekretorę ištiko isterija. DiDi nesitikėjo, kad toks žmogus kaip Napolis kokiai nors žmogiškai būtybei galėtų sukelti stiprias emocijas - gal tik pyktį ir pasibjaurėjimą. Apsiraminusi sekretorė paaiškino, kad Napolis neturi jai žinomų giminaičių, ir sutiko iš ryto apsilankyti lavoninėje atpažinti kūno.

Taip pat ji pageidavo žinoti, kas daroma ieškant siaubūno, nušovusio jos viršininką. DiDi ją patikino, kad šiam reikalui sutelkti beveik visi žmogžudystes tiriantys detektyvai.

Dangus ėmė pilkėti - artinosi aušra. DiDi bebaigiant trečią dietinės kolos pakuotę iš šešių buteliukų, į skyrių atvažiavo Dankanas su Vorliu. Vorlis atrodė išsekęs ir paniuręs, Dankanas - kaip negyvėlis, išraustas iš netoliese esančių Kolonijinio parko kapinių.

Vos jie peržengė durų slenkstį, pripuolė Leirdas.

-Na?

- Paruošk mums kavos, gerai?

DiDi jau norėjo priminti Vorliui, kad nešioti kavą pagal pareiginius nuostatus jai nepriklauso. Tačiau atidžiau pažvelgusi į iškankintą Dankano veidą suprato, kad jam reikia stimuliatoriaus, ir kuo greičiau. DiDi nuėjo pripilti dviejų puodelių kavos, bet klausėsi ištempusi ausis.

- Džordžijos uosto vadovybė ir transporto departamentas suteikė mums leidimą pakraštinę tilto eismo juostą dar kurį laiką laikyti uždarytą, - pasakė Vorlis. - Nors jie ir labai dėl šito nepatenkinti. Dėl to rytinėmis spūsčių valandomis kils krūva problemų, bet mes norime išlaikyti tą teritoriją nepaliestą kuo ilgiau. Gal dienos šviesoje pamatysime, ko nepastebėjome tamsoje.

Jis dėkingas paėmė iš DiDi polistireninį kavos puodelį. O Dankanas nė nepastebėjo jam siūlomo puodelio, reikėjo niūkteléti jam į petį. Jis kelias sekundes blausiu žvilgsniu žiūrėjo į ją, tada paėmė kavą.

- Man nusispjaut į spūstis, - pareiškė Leirdas. - Ką jūs darote, kad rastumėte Elizą? - kreipėsi jis į Dankaną.

- Suvežti visi tarnybiniai šunys. Jie ieško abiejuose upės krantuose ir Hačinsono salos pakrantėse.

- Tai labai nedidelė teritorija. O kitos salos tarp tilto ir vandenyno? - paklausė teisėjas. - Ar jos įtrauktos į paieškos zoną?

Niekas nenorėjo jam sakyti, kad retai kada lavonas nuplaukia iki pat upės žiočių. Iš visų nuo tilto nukritusių nelaimingų atsitikimų aukų ir savižudžių DiDi žinojo tik vieną,

kuris lik° gyvas. Paprastai lavonas išplaukia per keletą dienų, tai priklauso nuo metų laiko ir temperatūros. Dažniausiai jie pasirodo palei Upės gatvę arba netoli Mašinistų prieplaukos Hačinsono saloje, dalijančioje upės vagą pusiau.

_ Esant reikalui, mes išplėšime paieškos zoną, teisėjau, - diplomatiškai atsakė Džerardas. - Kas dar naujo, Dankai?

- Paskelbta oficiali ponios Leird paieška, nurodyti pagrindiniai jos bruožai, įtrauktos karinės pajėgos, policijos departamentas ir šerifo tarnyba. Jūrų patruliai tikrina visas upės deltos atšakas. Pakrantės apsaugos tarnyba jau pakėlė į orą vieną sraigtasparnį - jis tiria vandenyno pakrantę, bet...

Bet lavonas retai nuplaukia nepastebėtas taip toli, pagalvojo DiDi. Jei kūnas nuplauktų iki vandenyno, tikriausiai būtų prarastas visiems laikams.

- Be to, netrukus pakrantės apsauga sraigtasparniais pakels į orą gelbėtojus, - pasakė Dankanas. - Šiuo metu jie mobilizuojami. Policijos departamento sraigtasparniai pakilo netrukus po to, kai jūs palikote tiltą ir atvykote čionai.

Pateikdamas šią ataskaitą Dankanas, atrodė, atidavė paskutines jėgas. Jis nutilo ir sriūbtelėjo kavos.

- Girdėjau, žmonės nesiliauja skambinę, - pasakė Džerardas. - Jie mato palei upę skraidančių sraigtasparnių prožektorius ir teiraujasi, kas atsitiko.

- Man nerūpi, ar kam nors tai kelia nepatogumų, - atrėžė Leirdas. - Tegu tie sraigtasparniai skraido.

- Ir skraidys, - atsakė Džerardas, kuris atrodė nuvargęs ir suirzęs. Valdinga teisėjo laikysena taip pat jau buvo bepradedanti bliūkšti. - Tik sakau, kad jei piliečiai klausia, neabejotinai paklaus ir žiniasklaida. Anksčiau ar vėliau mums teks kreiptis į žurnalistus, kurie jau susispietę prie laiptų.

- Mums teko skintis kelią iki durų, - pasakė Vorlis. - Žinoma, mes jiems nieko nesakėme.

~ Aš pats kalbėjausi su pustuziniu čionai skambinusių žmoni4, kurie teigė galį suteikti žinių apie ponią Leird, - toliau

aiškino Džerardas. - Spauda jau žino, kad ant tilto nušautas asmuo yra Mejeris Napolis. Žurnalistai taip pat žino, kad su šiuo įvykiu kažkaip susijusi ponia Leird, bet nežino, kaip ir kokiu mastu. Teisėjau, jums reikėtų pamąstyti, ką sakysite.

Leirdas regimai subliūško ir sudribo ant artimiausios kėdės. Per keletą sekundžių jį apleido visa kovos dvasia, jis tapo sutrikusia, pažeidžiama ir palaužta nelemtai susiklosčiusių aplinkybių auka. Atrėmęs alkūnes į kelius, įsispoksojo į grindis.

Visi leido jam ramiai pasėdėti. Niekas nepratarė nė žodžio. Net Vorlis šį sykį nepražiojo savo nešvankios burnos.

Galiausiai teisėjas Leirdas pakėlė galvą ir pažvelgė į Dankaną.

- Ar jūs bent ką aptikote? Radote ženklų, kur ji galėtų būti?

- Tą audeklo gabalėlį. - Dankanas atsikrenkštė ir pirštais lyg šukomis persibraukė plaukus. Sprendžiant iš jo šukuosenos, pastaruoju metu jis dažnai nejučiomis darė šį judesį. - Jūs... na... jūs sakėte, jog manote, kad ta skiautė yra nuo sijono, priklausančio poniai Leird.

- Aš nemanau - aš žinau.

Čia įsiterpė DiDi:

- Mes apie tai jau kalbėjomės. Tas sijonas buvo naujut naujutėlis. Jo dovana.

DiDi nesuprato, kodėl pastarasis jos teiginys sukėlė tokią kančią Dankanui. Jis net krūptelėjo.

- Mes nežinome, kaip ta skiautė atsidūrė ant kronšteino, - pasakė jis. - Ekspertai paėmė pirštų atspaudų pavyzdžius nuo kopėčių, bet žinant, kiek jais laipiojo darbininkų... - Jis nebaigė sakinio tarsi vėl pristigęs jėgų.

- Ar rasta kokių kitos basutės pėdsakų?

Dankanas papurtė galvą.

- Jokių kitos basutės pėdsakų ir jokių kitų jos daiktų pėdsakų. Kai tik prašvis, departamento narai pradės... pradės ieškoti.

Įš teisėjo krūtinės išsiveržė garsas, panašus į sausą kūkčiojimu-

DiDi pastebėjo, kaip Dankanas piktai dirstelėjo į Vorlį, kuris atsidėjęs nagu raižė ant polistireninio kavos puodelio kažkokį ornamentą, taip nemalonią prievolę bendrauti su teisėju užkraudamas Dankanui.

_ MŪSU dėmesį atkreipė vienas dalykas, kurio nepastebėjome anksčiau, - vėl prašneko Dankanas. - Basutės ji tikriausiai pati nenusiavė. Jos dirželis tebebuvo užsegtas.

Vėl įsiterpė DiDi:

- Basutę galima apsiauti ar nusiauti ir neatsisegant dirželio. Esu beveik tikra.

Dankanas linktelėjo.

- Bet užkulnį prilaikantis dirželis buvo atplėštas nuo pado.

- Kaip tai galėjo nutikti, Dankai? - paklausė Džerardas.

Jis pakrutino pečius, tarytum juos maustų.

- Manau, turėjo būti panaudota jėga.

Tai nebuvo išsamus atsakymas, bet tuo buvo pasakyta daugiau, nei bet kuriam iš jų norėjosi išgirsti.

Buvo akivaizdu, kad Dankanui sunku kalbėti. DiDi neprisiminė, kad jam būtų taip buvę, net kai tekdavo pranešti artimiausiems aukos giminaičiams, kad mylimą žmogų ištiko baisiausia įsivaizduojama lemtis.

- Mes tiriame pėdsakus ant asfalto ir lyginame su Napolio batų padais. Yra požymių, kad jis ir ponia Leird buvo susigrūmę netoli tilto turėklų, - kalbėjo Dankanas žiūrėdamas tiesiai į teisėją. - Galbūt jis užmynė ant jos basutės užkulnio ir dėl to nutrūko dirželis. Vien tai, kad aš ant kronšteino radau tą audinio gabalėlį, dar nereiškia, kad jis toje vietoje ir buvo nuplėštas nuo jos sijono. Jį galėjo ten nupūsti vėjas - jau nuplėštą per grumtynes ant tilto.

~ Galbūt grumtynės vyko dėl ginklo, - pagaliau įsitraukė t Pokalbį ir Vorlis. Visų dėmesys bemat nukrypo į jį. - Mes

neradome Napolio pistoleto, bet įvykį tiriame remdamiesi prielaida, kad jis buvo nušautas juo. Tačiau, teisėjau, mes būtume dėkingi, jei jūs vos grįžęs namo atliktumėte savo ginklų inventorizaciją.

Teisėjas išsyk pasišiaušė.

- Norite pasakyti, kad Eliza išėjo iš namų susitikti su Mejeriu Napoliu ginkluota pistoletu?

- Ji puikiai mokėjo naudotis pistoletu, - atkreipė dėmesį DiDi, nes jautė, kad ji yra vienintelė policininkė visame kambaryje, turinti pakankamai ryžto ištarti šią frazę. - Argi ne taip mums buvo pasakyta?

Teisėjas atsigręžė į ją pykčiu liepsnojančiomis akimis.

- Taip, jums buvo pasakyta taip. Bet jums buvo pasakyta ir kad mokytis ji sutiko tik mano spaudžiama. Jai nepatiko žaisti su pistoletais. Išvykdama ji tikrai nebūtų ėmusi ginklo.

- Jei galėtumėte pateikti mums informaciją apie kiekvieną iš savo ginklų, - tarė Dankanas, - o aš neabejoju, kad galėtumėte, - mes atmestume prielaidą, kad Napolis buvo nušautas jums priklausančiu ginklu. Šiuo metu mes laikomės prielaidos, kad jis buvo nušautas savo paties ginklu.

- Išlipęs iš automobilio, per grumtynes netoli tilto turėklų?

- Tai viena iš versijų, - atsakė Vorlis į šį Džerardo klausimą. - Kol kas tai tik spėjimas.

- Spėjimas! - įsiplieskė teisėjas. - Bet jūs neturite supratimo, kas iš tikrųjų atsitiko, tiesa?

- Vieną dalyką mes žinome, - atsakė Vorlis į toną teisėjui, - kad kažkuriuo metu vienas iš jų arba abu sėdėjo ant užpakalinės automobilio sėdynės.

- Užpakalinės sėdynės?

Vorlis pernelyg uoliai demonstravo pasitenkinimą laimėtu tašku ir nesiteikė atsakyti teisėjui, todėl paaiškinti teko Dankanui.

- Beikerio darbuotojai nuo automobilio kilimėlio pririnko tam tikros medžiagos dalelių. Jų buvo ir ant vairuotojo sėdynės, ir ant keleivio sėdynės, ir ant užpakalinės sėdynės.

- Velniai griebtų, ką jūs čia paistot? Kokios medžiagos dalelių?

-Mes negalime tvirtai pasakyti, kol negavome laboratorinio tyrimo rezultatų, bet iš pažiūros paprasto cemento, - pasakė Vorlis ir patrynė vienos rankos pirštus. - Susitrina beveik iki dulkių. Mes paskambinome į lavoninę ir paprašėme daktaro Brukso asistento apžiūrėti Napolio batus. Jis patvirtino, kad ant padų yra kažkokios pilkos medžiagos. Tai grūdėti milteliai su stambesniais trupinėliais. Tokios pat medžiagos rasta ir ant ponios Leird basučių. Tai reiškia, kad vienas iš jų arba abu pabuvo ir automobilio salono užpakalinėje, ir priekinėje dalyje. - Jis patylėjo siekdamas padidinti savo žodžių poveikį. - Galbūt laboratorijoje pavyks tiksliai nustatyti, kokia tai medžiaga, tada galėtume daryti prielaidą, kaip ji ten atsirado, ir galbūt suprasti, kaip susiję Napolis ir ponia Leird.

Dankanas ranka persibraukė per veidą, tuo patraukdamas DiDi dėmesį. Ji dar nebuvo mačiusi jo taip sukrėsto, net tuomet, kai juodu važiuodavo iš baisiausių žmogžudysčių vietų. Ji jau ne pirmą kartą mąstė, koks stiprus yra Dankano potraukis Elizai Leird.

Jis elgėsi ne kaip objektyvus bylą tiriantis policijos pareigūnas. Visiškai natūralu rūpintis likimu bet kurio piliečio, dingusio iš nusikaltimo vietos, kurioje rastas kitas negyvas asmuo. Tačiau dėl šio nusikaltimo jis jau pernelyg nusiminė.

DiDi žvelgė į Dankaną tol, kol jis pajuto. Kai jis pažiūrėjo, ji be garso sužiopčiojo: „Kas tau?“, o jis taip pat lūpomis atsakė: „Tik pavargęs“, ir vėl ėmė klausytis Vorlio, kuris aiškinosi įsižeidusiam Leirdui dėl savo žodžių.

- Teisėjau, sakydamas „susiję“ aš neturėjau omenyje nieko neteisėto. Tiesiog toks žodis.

~ Eliza nebūtų tarusis susitikti su tuo žmogumi. Ypač viena. Neabejoju, kad jis į jos automobilį pateko jėga.

- Galbūt, - atsikrenkštęs atsakė Vorlis. - Automobilio būklė, atrodo, buvo nepriekaištinga. Visos padangos pripūs-

tos, visos sistemos veikia puikiai. Taigi mes nežinome, kodėl automobilis sustojo kelkraštyje aukščiausioje tilto dalyje, kur kas kelis jardus yra stovėti draudžiantys ženklai. Taip pat neatsakytas klausimas, kodėl jie važiavo miesto centro link - tai rodo, kad jie buvo kažkur kitur ir vyko namo. Gal numanote?

- Tikrai ne.

Vorlis nesibaimindamas teisėjo pykčio kalbėjo toliau:

- Mes kreipsimės į visuomenę ir prašysime atsiliepti galimus įvykio liudytojus. Bet kas važiavęs tiltu prieš tą kelių eismo patrulių automobilį galėjo ką nors pamatyti. Nežinia, ar bus naudos iš tokio kreipimosi į visuomenę. Paprastai nebūna, bet šį kartą gali būti ir kitaip.

Prabilo Dankanas:

- Mudu su detektyvu Vorliu manome, kad tam tikru metu juodu išlipo iš automobilio ir stovėjo netoli tilto turėklų, bet nežinome kodėl.

- Jis sėdėjo ant savo vizitinės kortelės, - pasakė DiDi. Ji paaiškino teisėjui ir Džerardui, kad ant vairuotojo sėdynės išėmus Napolio lavoną rasta jo vizitinė kortelė. - Manome, kad jis buvo išlipęs iš automobilio, o paskui vėl įlipo, kitaip ant kortelės nebūtų atsisėdęs.

Dankanas linktelėjo.

- Mes nežinome, kodėl jie išlipo iš automobilio, bet jei teisingai interpretuojame duomenis, prie tilto turėklų įvyko kažkoks kivirčas. Šią teoriją paremia surasta basutė nutrauktu dirželiu, audeklo skiautė, nuplėšta nuo ponios Leird sijono, ir užkulnių braukimo žymės ant grindinio.

- Manote, kad Napolis laikė į ją nukreiptą pistoletą? - pasitikslino Džerardas.

- Ir tai tik spėjimas, Bilai. Bet tokia galimybė yra, - atsakė Dankanas. - Jei mums pavyktų rasti Napolio ginklą ir nustatyti, kad mirtinas šūvis buvo paleistas iš jo, tai būtų dar labiau tikėtina.

- Kodėl?

- Yra duomenų, kad šūvis buvo paleistas iš arti tiesiai į pilvą, taigi daugiau nei tikėtina, kad Napolis matė savo žudiką. Bet jis rastas sėdintis tiesiai prie automobilio vairo. Norėdamas jį nušauti taip sėdintį, žudikas turėjo kišti ranką jam prieš veidą. Stovėdamas prie atvirų automobilio durelių ar sėdėdamas ant užpakalinės sėdynės, žmogus vargu ar taip darytų, ką jau kalbėti apie nepatogumą. Štai kodėl mes manome, kad galbūt - aš pabrėžiu *galbūt* - Napolis buvo nušautas išlipęs iš automobilio.

- Ar yra kulkos išėjimo žaizda? - paklausė Džerardas.

- Ne. Dotanas iškart pažiūrėjo, kai lavonas buvo ištrauktas iš automobilio. Štai kodėl išorėje buvo taip mažai kraujo ir beveik visas jis subėgo į Napolio saujas. - Jis patylėjo, tada apibendrino savo pastabas: - Mudu su Vorliu spėjame, kad jiedviem besigrumiant pistoletas iššovė. Napolis spausdamas žaizdą šiaip taip grįžo į automobilį ir ten mirė.

- Bet neaišku, kur yra Eliza, - pasakė teisėjas kaip paklaikęs dairydamasis aplinkui. - Jei... Jei viskas buvo taip, kaip jūs nusakėte, tada ji gynėsi, kovojo dėl savo gyvybės. Teisingai? Galbūt jis stengėsi numesti ją...

- Galbūt, - vėl atsikrenkštęs pritarė Vorlis.

Dankanas atrodė lyg pasirengęs pulti šuo.

Teisėjas visai palūžo.

- Viešpatie! Kur ji? Ką jis jai padarė?

Turėdami omenyje jo emocinę būseną, nė vienas nedrįso viešai reikšti spėjimų. Po kelių akimirkų prie jo prisiartino Džerardas ir guodžiamai uždėjo ranką ant peties.

- Teisėjau, aš primygtinai raginu jus važiuoti namo. Laukite žinių tenai.

- Negaliu. Bet kurią akimirką gali kas nors paaiškėti.

- Gali, ir jums bus apie tai nedelsiant pranešta. Bet kol kas jūs nieko negalite padaryti. Detektyvų darbas nuo šiol bus nuobodus ir lėtas. Mes tarpusavyje viską dar kartą apsvars-

tysime, bet iš esmės taip pat lūkuriuosime. Visos valstijos teisėsaugos tarnybos vykdo paiešką. Kai tik ji bus surasta...

- Liaukis malęs šūdą, Bilai, - pasakė teisėjas piktai nusimesdamas Džerardo ranką nuo peties. - Tu manai, kad jis nustūmė ją nuo tilto. Tu juk manai, kad ji nebegyva, tiesa?

Džerardas išlaikė ramų veidą.

- Aš sprendžiu remdamasis tuo, ką žinau, o ne tuo, ką manau, bet mes kol kas težinome labai mažai. Aš jos nelaikysiu mirusia tol, kol savo akimis nepamatysiu jos kūno. Gali būti, jog dėl to, kas atsitiko ant tilto, ponia Leird patyrė šoką. Gal ji kur nors klajoja apdujusi ir pasimetusi. Turint omenyje viską, kas atsitiko šią savaitę, pradedant nuo Troterio, tokia jos būsena būtų suprantama. Kai ji bus surasta arba pati atsitokės, grįš namo. O jums juk norėtųsi būti namie tuo metu, kai ji grįš.

Tik šis argumentas teisėją pagaliau įtikino. Leirdas susimąstęs linktelėjo ir lėtai atsistojo. Jis leidosi palydimas iki durų.

- Aš jus palydėsiu iki automobilio ir paskirsiu pareigūną, kad parvežtų namo ir pasiliktų jūsų saugoti, - pasakė Džerardas.

- Nebūtina.

- Ne, pagalvokit. Napolis turėjo daug priešų, tad dauguma tikrai neliūdės sužinoję, jog jis nebegyvas. Bet jis galėjo turėti ir vieną kitą sąjungininką. Nors tokia tikimybė ir nedidelė, aš nelinkęs pasikliauti atsitiktinumais kaip ir viršininkas Teiloras. Jus saugos policija, kol visa bus išaiškinta. - Kiek padvejojęs Džerardas pridūrė: - Nėra reikalo ir sakyti, kad jei gautumėte kokią žinią apie ponią Leird arba iš jos, nedelsdamas susisiekite su mumis.

Teisėjas sustojo ir nužvelgė jį rūsčiu žvilgsniu.

- Už Elizą aš galėčiau paaukoti gyvybę, - pasakė jis ir paeiliui pažvelgė visiems detektyvams į akis. - Bet nepamiršiu padaryti to, ką privalau.

19 shyrius

- Hurgi ne, jis tikrai nepamirštų padaryti to, ką privalo, - sumurmėjo DiDi, kai teisėjas su Džerardu nebegalėjo girdėti. - Jis mums melavo apie Napolį siekdamas ją apsaugoti. Galimas daiktas, meluoja ir dabar. Galbūt jis puikiai žino, kas atsitiko ant to tilto.

- Kažin.

Dankanas buvo per daug išsekęs net kalbėti. Tuo labiau diskutuoti su DiDi, kuri buvo įsiaudrinusi ir žvitri, iš dalies dėl didelio išgerto kofeino kiekio. Taip pat nemažai energijos jai teikė sukrečiantys praėjusios nakties įvykiai. Nenatūraliai išplėstomis ir kupinomis nuostabos akimis ji pažvelgė į Dankaną.

- Tu manai, kad jis nemeluoja?

- Gal jis ir meluoja kalbėdamas apie šią istoriją, bet vargu ar žino, kas atsitiko ant to tilto.

- Po velnių, niekas to nežino, išskyrus Napolį ir tą bobą. - Vorlis jau buvo sukramtęs dantų krapštuką į šipulius ir dabar nejučiomis plekšnojo sau per kišenes ieškodamas cigarečių, nors buvo metęs rūkyti prieš dvejus metus. Įtampos akimirkomis jis nesigriebdavo atsikratyto įpročio, bet bent jau kartodavo jam būdingus judesius. - Deja, vienas negyvas, o kita dingusi.

– Šios aplinkybės nesiskiria nuo daugelio mūsų tiriamų bylų, - padarė išvadą DiDi. - Priminkite man bent vieną

atvejį, kai radome žudiką stovintį prie nužudytojo su prie kojų numestu ginklu ir pakeltomis į viršų rankomis.

- Taip, bet...

Vorlis nebaigė minties, nes grįžo Džerardas ir jau nuo tarpdurio pranešė:

- Teisėjas Leirdas išvažiavo namo. Nenoriai, bet pakluso.

- O žurnalistai?

- Jie mus spiste apspito. Televizijos, spaudos žurnalistai - už durų pilna visokio velnio. Mes jiems mestelėjome įprastą frazę „jokių komentarų“, bet netrukus teks padaryti kokį nors pranešimą.

- Ar to pranešimo turinį jūs suderinsite su teisėju Leirdu ir šefu?

Džerardas linktelėjo.

- Teiloras tikriausiai pageidaus pats surengti spaudos konferenciją. Teisėjas Leirdas yra gerbiamas bendruomenės narys, aukšto rango valstybės tarnautojas, žmogus, garsėjantis tvirtais įsitikinimais ir nepriekaištinga profesine reputacija. Visos teisėsaugos tarnybos jį remia, todėl dabar kiaurą parą ieškos ponios Leird. - Jis atsiduso. - Ir taip toliau.

- Ką jis pasakys apie tai, kad ponia Leird vidury nakties turėjo reikalų su tokiu prastos reputacijos subjektu kaip Napolis? - neatlyžo DiDi.

- Man tas pat, - atsakė Džerardas. - Tinkamai nušviesti šį konkretų klausimą bus viešųjų ryšių skyriaus reikalas. Mano reikalas - *mūsų* reikalas - yra rasti ponią Leird, kad galėtume išnarplioti šią bylą.

- Ponią Leird arba jos lavoną, - išrėžė Vorlis.

Dankanui širdis apmirė. Dėkui Dievui, DiDi užkibo ir išvadavo Dankaną nuo pareigos reaguoti į šiuos Vorlio žodžius.

- Ar tu tiki ta versija, kurią išdėstei teisėjui? - paklausė ji.

- Nevisiškai, - prisipažino Vorlis.

- Džiaugiuosi tai girdėdama. Manau, jei Napolis buvo nušautas per grumtynes dėl pistoleto, ponia Leird būtų jį su

'iaubu numetusi ir paskambinusi pagalbos telefonu. Argi ne taip elgtųsi kiekvienas mąstantis žmogus? Net jei grūmeisi ¿¿1 gyvybės ir tavo priešininkas buvo nušautas, argi pirmiausia nepasirūpintum tučtuojau prisišaukti pagalbos tarnybas *ir* išsamiai paaiškinti įvykio aplinkybes?

_ Po incidento su Troteriu ji taip ir padarė, - tyliai pasakė Dankanas. - Mes jos pasakojimu nepatikėjome. Gal dėl to ji dabar dvigubai įsibaiminusi.

- Štai ir priėjome prie teiginio B, - nesutriko DiDi. - Jei žmogui kartą per gyvenimą tenka įsivelti į mirtiną susišaudymą, tai yra nelemta likimo grimasa, baisi nesėkmė. O šiai damai tai atsitiko dukart per savaitę. Ką čia bepridursi.

- Dankas nieko netvirtina, DiDi, - tarė Vorlis. - Išvadą, kurią tu priėjai, priėjome ir mes. Mes apie tai jau kalbėjomės prieš ateidami čionai. Mudu sutariame, kad jei ponia Leird būtų galėjusi paskambinti pagalbos telefonu po to, kai buvo nušautas Napolis, ji ir būtų paskambinusi.

- Ką reiškia „būtų galėjusi“? - paklausė ji.

- „Būtų galėjusi“ reiškia „būtų buvusi gyva“, - atsakė Vorlis. - Arba „būtų buvusi nekalta dėl jokio piktavališko veiksmo“.

- Pirmasis variantas reikštų, kad Napolis ją nustūmė nuo tilto tą pačią akimirką, kai ji į jį šovė. - Suraukti DiDi antakiai liudijo, kad tokią versiją ji laiko menkai tikėtina. - Aš linkusi kliautis antruoju variantu. Ponia Leird nutvėrė pistoletą, užspeitė Napolį vairuotojo sėdynėje ir peršovė jam vidurius, taip atsilygindama už visas bėdas, kurių jis pastaraisiais mėnesiais jai pridarė. Tada ji pabėgo pėsčiomis...

- Avėdama tik viena basute, - įsiterpė Dankanas.

~ ...pasiėmusi pistoletą. Arba įmetusi jį į upę.

- Ji įvykdo žmogžudystę ir kaip įrodymą nusikaltimo vietoje palieka savo basutę? - stodamasis piktai paklausė Dankanas. - Jį pabėga nepasiėmusi rankinės su kreditinėmis kortelėmis ir pinigais?

- Gerai, tai ką manai tu? - puolė DiDi.

- Aš...

Jis prisidengė delnu burną ir tyliai grikštelėjo dantimis. Jis ir pats nežinojo, ką mano.

Dankanas nenorėjo galvoti, kad Eliza tokia kietaširdė, jog per vieną savaitę saugodama savo santuoką su Katu Leirdu ir su ja susietą gyvenimo būdą nušautų du vyrus.

Bet dar sunkiau buvo įsivaizduoti, kaip ji kepurnėjasi upės srovėje ir vandenyno link plaukiančio laivo sukelti sūkuriai įsiurbia ją į gelmę.

Dankanas negalėjo pakelti minčių ir apie tai, kad ji maldavo jo pagalbos, o jis atsisakė tą pagalbą suteikti likus kelioms valandoms iki smurtinės jos mirties.

Jei tas jos sijono gabalėlis bus kruopščiai ištirtas, bus rasta žmogaus odos ląstelių ir bent kai kurios tikriausiai bus jo. Jis prisiminė, kaip tvirtai sugniaužė pirštais tą švelnią medžiagą ir subruko aukštyn ant jos liemens šalindamas sau iš kelio visas kliūtis.

Jei kas patikrintų jo batus, rastų tų grūdėtų pilkų miltelių. Jis gali tiksliai parodyti Vorliui tą vietą, kur yra tokių apleistų šaligatvių, kad einant jie po kojomis trupa į dulkes.

Tie patys pilki milteliai, rasti ant Napolio batų, yra įrodymas, kad praėjusią naktį jis taip pat buvo toje vietoje. Dankanas žinojo, kad tai ne sutapimas. Bet jam nedavė ramybės štai kas: ar Eliza buvo numačiusi susitikti su Napoliu po susitikimo su juo tame apleistame name? O gal Napolis užklupo ją tuomet, kai ji grįžo prie savo automobilio, ir privertė nuvažiuoti iki tilto vidurio?

Automobilis važiavo miesto link. Kur jie buvo prieš tai?

Ar ji nekalta auka? O gal kalta dėl dviejų žmogžudysčių?

Šiuos klausimus reikia rimtai apsvarstyti su kolegomis. Žinoti, ką Eliza veikė prieš susitikdama su Napoliu, labai praverstų. Tokią informaciją Dankanas dažnai pešte pešdavo iš svarbiausių liudytojų, nenorinčių jos atskleisti - arba

iš keršto baimės, arba iš baimės, kad sykiu paaiškės jų pačių piktadarybės.

Dabar jis pats yra tas svarbusis liudytojas. Jis slepia su byla susijusią informaciją. Bendradarbiai jau atkreipė dėmesį į jo Igsenos keistumus - Džerardas ir Vorlis stebisi, DiDi numano, koks čia reikalas.

Jis turi nedelsdamas papasakoti jiems apie savo slaptą bendravimą su Eliza. Jis turi tapti švarus, koks visuomet norėjo būti. Jis turi paviešinti, kas atsitiko likus vos kelioms valandoms iki Napolio mirties ir Elizos dingimo.

Bet jei jis prasižios, jei viską papasakos, bus tučtuojau nušalintas nuo bylos tyrimo. Tikriausiai bus atleistas iš darbo, o galbūt ir pasodintas į kalėjimą - šiaip ar taip, atskirtas nuo policijos departamento. Prisipažinęs visiems laikams praras Elizą ir nebegalės jai niekuo padėti.

Jis negali šitaip pasielgti - dabar, po praėjusios nakties, negali. Nesvarbu, gyva ji ar mirusi, - jis privalo išsiaiškinti, kas jai atsitiko. Jei ji iš tiesų žudikė, nudėjusi du vyrus, jis turi pasirūpinti, kad ji atsidurtų teisingumo rankose, ir pats prisiimti kaltę. Jei bus nustatyta, kad ji yra auka, jis nesiliaus jos ieškojęs tol, kol ji bus išgelbėta arba kol bus surastas jos lavonas.

Bet kad įvykdytų bet kurį iš šių užmojų, jis turi išlikti tyrimą vykdančiu pareigūnu. Tai yra esminė sąlyga.

Kiti laukė jo atsakymo. Jis klestelėjo ant sukamosios kėdės ir sumurmėjo:

- Aš nežinau, ką manyti.

Vorlis įsikišo į burną naują dantų krapštuką kaip cigaretės pakaitalą. DiDi gurkštelėjo drungnos dietinės kolos. Įtemptą tylą nutraukė Džerardas.

- Aš vis galvoju apie vieną dalyką, - pasakė jis. - Namų tvarkytoja paliko ponią Leird namuose apie pusę vienuolikos. Prieš kurį laiką man skambino Dotanas ir sakė, kad jo nustatytas Napolio mirties laikas yra tarp pusės trijų ir trijų

valandų nakties. Kur jis ir ponia Leird buvo keturias valandas nuo pusės vienuolikos ir ką jie veikė?

Na, Dankanas gali pasakyti, kur ji buvo ir ką veikė vieną valandą iš tų keturių.

Ar su Napoliu ji susitiko iškart po to, kai jis paliko ją apleistame name? Ar vėliau?

- Jei žinotume, iš kur jie grįžo, būtų lengviau susigaudyti, ką jie veikė visą tą laiką, - pasakė DiDi.

- Man kelia abejonių versija, kad jis buvo nušautas išlipęs iš automobilio, - ėmė svarstyti Vorlis. - Greitkelio patrulis sakė, kad automobilio durelės buvo uždarytos. Jis tai aiškiai prisimena, nes priėjęs pabarbeno į vairuotojo durelių stiklą ir tik tada, pažvelgęs į vidų, pamatė, kad Napolis negyvas.

- Gerai. Kokių tau kyla abejonių? - paklausė DiDi.

- Kas uždarė automobilio dureles?

- Napolis, - atsakė ji.

- Jis negalėjo uždaryti, - tarė Dankanas, supratęs, kur suka Vorlis. - Ant automobilio durelių rankenos nebuvo kraujo.

- Tiesa, - pritarė Vorlis. - Napolio rankos buvo kruvinos.

- Taigi jis buvo nušautas automobilyje; arba žudikas uždarė dureles, arba jis buvo automobilyje drauge su Napoliu, - pasakė Džerardas.

- Štai mums dar viena paslaptis, - padarė išvadą Vorlis. - Nejau toks nuovokus ir apdairus individas kaip Napolis būtų ramiai sėdėjęs prie vairo ir leidęs žudikui užkišti ranką jam iš priešakio ir iššauti tiesiai į tą vietą, kur kulka padaro didžiausią žalą?

- Tuo labiau kad šūvis į galvą būtų buvęs kur kas paprastesnis ir toks pat mirtinas, - papildė Dankanas.

- Bet tokio šūvio padariniai būtų buvę akivaizdūs, - pasakė DiDi. - Pro šalį važiuojantys žmonės būtų išsyk pamatę krauju aptaškytus langus.

- Beje, šūvis į galvą reiškia greitą ir tikriausiai neskausmingą mirtį. - Visi sužiuro į Vorlį laukdami paaiškinimo. - Aš

noriu pasakyti, kad šaudamas žmogui į vidurius neabejotinai ketini padaryti mirtiną žaizdą, bet tikiesi lėtos mirties. Duoji savo aukai laiko pagalvoti: „Tai šūdas, aš tuoj mirsiu!“

- Manau, ta dama daug ką sugeba, - tarė DiDi. Kadangi niekas nesiskubino kalbėti, ji pirmiausia pažiūrėjo į Vorlį. - Na?

jis gūžtelėjo pečiais.

- Aš jos nepažįstu, bet pasitikiu tavo nuojauta. Dankai, ką pasakysi?

- Jei ji išties susidorojo su Napoliu, kaip privertė jį sėdėti savo vietoje ir leisti save nušauti? Juk jis už ją beveik šimtu svarų sunkesnis.

- Gal kuždėjo jam į ausį saldžius žodelius? - spėjo DiDi.

Nė vienas vyras nenusišypsojo, juolab Dankanas.

- Gerai. Tai kodėl visa tai įvyko jos automobilyje? Kodėl ji paliko tiek daug įkalčių? Basutė. Jos sijono audeklo gabalėlis. Kaip ir kur ji galėjo bėgti nepasiėmusi pinigų iš rankinės? Beikerio teigimu, joje buvo keli šimtai dolerių.

- Visa tai atrodo taip pat neįtikima kaip ir tai, kad Napolis permetė ją per tilto turėklus tą pačią akimirką, kai ji nuspaudė gaiduką ir iššovė mirtiną šūvį, - suraukė antakius Vorlis. - Neįsivaizduoju, kaip ten buvo.

- Gal dalyvavo trečioji šalis? - pasiūlė DiDi.

- Bet nerasta jokių įrodymų, - atsakė Vorlis.

- Yra dar viena galimybė, - tyliai tarė Džerardas.

Dankanas žinojo, ką Džerardas ketina pasakyti. Ta dar viena galimybė buvo dingtelėjusi ir jam, bet jis atkakliai jos nepripažino.

- Manau, galima pagrįstai tvirtinti, kad ponia Leird pasijuto pakliuvusi į keblią padėtį dėl savo santykių su Koulmanu Griru. Ar jis buvo gėjus, ar biseksualas, ar dar koks - iš Pradžių Troteris, o paskui Napolis ėmė grasinti jai bjauriu skandalu. Jos gyvenimas per trumpą laiką iš medaus pavirto į mėšlą. Incidentą su Troteriu būtų galima paaiškinti kaip

savigyną. Ir gana įtikimai, mano nuomone. Bet kad ir koks buvo jos susidūrimo su Napoliu scenarijus, jo padariniai yra bjaurūs - Eliza tapo susieta su dar vienu negyvėliu. Ji žinojo - kiekvienam mąstančiam žmogui dėl to neišvengiamai kils antakiai ir klausimai; jai iškilo grėsmė sulaukti kaltinimų. Net jei ji nesės į kalėjimą, šis skandalas sugriaus jos vyro karjerą ir, dar svarbiau, jos gyvenimą. Galbūt gyvenimo griūties baimė buvo labai stipri. - Jis leido savo žodžiams kurį laiką pakyboti ore, tada pasakė išvadą: - Eliza Leird galėjo ir pati nušokti nuo tilto, nes nebenorėjo gyventi.

Pažadėjęs parašyti ataskaitą, kai tiktai grįš, Dankanas išėjo iš policijos būstinės anksčiau nei visi kiti. Ar bent jau mėgino išeiti. Tačiau DiDi suskubo jam iš paskos ir įkandin jo prasibrovė per reporterių minią.

- Dankanai, ar tau nieko nenutiko?

- Nieko.

- Ne, nutiko.

- Ne. Aš išvargęs, štai ir viskas.

- Man taip neatrodo. Kas tau darosi?

- Nieko!

- Liaukis rėkęs ant manęs!

- Aš nerėkiu, tik pabrėžiu, ką noriu pasakyti. Man viskas gerai, išskyrus visą tą... neaiškumą.

- Neaiškumą?

Jis atrakino automobilio dureles ir atsigręžė į ją.

- Pati pagalvok. Pastarosios dvi bylos, kurių ėmėmės, anaiptol nėra aiškios žmogžudystės. Norėčiau pagaliau gauti tokią bylą, kad galėtume pažiūrėję į lavoną pasakyti: „Na štai, mums prieš akis klasikinė, sena, gera ir nuoširdžiai iš anksto suplanuota žmogžudystė, akivaizdus nusižengimas Dievo įsakymui „nežudyk“.

- Aš taip pat apie tai galvojau, - prisipažino DiDi. - Ir žinai ką? Aš manau, ne kas kita mums ir teko. Dvi senos ge-

ros znUB7 -moežudystės, nusižengimai Dievo įsakymui „nežudyk“ ir taip toliau. Argi tau neatrodo juokinga, - na, kvatotis tai ga 1 įr nėra ko, - kad abiem tais neaiškiais atvejais aukos mirė žiūrėdamos į Elizą Leird?

Jis atidarė automobilio dureles ir įsėdo vidun.

- Iki pasimatymo.

DiDi nutvėrė dureles Dankanui dar nespėjus trinktelėti. Jis pažvelgė į ją suraukęs antakius.

- Apie tai pasikalbėsime vėliau. Aš toks nusibaigęs, kad dabar iš viso nepajėgiu galvoti, tuo labiau susikaupti.

- Tu ne vien pavargęs. Aš esu mačiusi tave pavargusį. Tai ne nuovargis.

- Gerai įsižiūrėk. Tai nuovargis. - Jis traukė dureles tol, kol ji paleido. - Iki pasimatymo.

Nuvažiuodamas jis stebėjo DiDi užpakalinio vaizdo veidrodėlyje. Kurį laiką ji stovėjo šalikelėje ir žiūrėjo į jį akivaizdžiai susirūpinusi ir suraukusi kaktą, o paskui apsisuko ir nužingsniavo atgal į policijos būstinę. Vos dingęs jai iš akių, Dankanas nuspaudė akceleratorių ir nuskriejo dvidešimčia mylių greičiau nei iki tol.

Po keleto minučių jis atsidūrė tame rajone, kur praėjusią naktį buvo susitikęs su Eliza. Pastelinis ankstyvo rytmečio spindesys paprastai sušvelnina net pačius atgrasiausius pastatus. Bet ne šias gatves. Iš ryto jos atrodė tokios pat niūrios ir pikta lemiančios kaip ir praėjusią naktį.

Jis iš lėto pravažiavo pro namą stengdamasis įžvelgti kokių nors gyvybės ženklų, bet nieko nepastebėjo. Dankanas prisiminė, kad kai praėjusį vakarą čionai atvyko, taip pat nebuvo jokių požymių, jog viduje kažkas yra.

Kur Eliza buvo pastačiusi savo automobilį?

Kai tykojo jo prie namų, ji buvo pastačiusi automobilį kažkurioje kitoje gatvėje, kad nekristų į akis. Spėdamas, kad ji tikriausiai panašiai elgėsi ir praėjusį vakarą, Dankanas pasuko Už kampo nusprendęs apvažiuoti kvartalą.

Namai lygiagrečioje gatvėje buvo ne geresnės būklės. Jis sustabdė automobilį priešais namą, kurio sklypas galu ribojosi su nežinomo Elizos draugo namu - nors Dankanas abejojo, kad toks asmuo apskritai egzistuoja.

Prieš išlipdamas jis iš dėtuvės išsiėmė žibintuvėlį. Buvo malonu justi po ranka tarnybinį ginklą, nors dabar, kitaip nei vakar, jis nesibaimino dėl galimos Savičiaus atakos.

Nuo kai kurių namų sklido pusryčių kvapai. Viename buvo garsiai paleistas televizorius, transliuojantis rytinius animacinius filmukus. Bet gatvėje Dankanas buvo vienas. Jis perėjo pirmyn atgal, apžiūrėjo po keletą kvartalų abiem kryptimis dairydamasis kokio nors ženklo, kad šioje vietoje savo automobilį galėjo būti pastačiusi Eliza. Tačiau nieko nepastebėjo, tik kad šaligatvis toks pat sudūlėjęs ir trupantis kaip ir gretimoje gatvėje.

Dankanas grįžo prie savo automobilio ir nuo jo patraukė statmenai gatvei einančiu takeliu palei gyvatvorę, skiriančią du sklypus. Abiejų namų langinės buvo uždarytos, atrodė, juose nėra nė gyvos dvasios. Jis nesutiko jokių kliūčių, išskyrus purvo lopus, grumstus ir bjauraus būdo katę, piktu šnypštimu reiškiančią pasipiktinimą dėl to, kad jis įsiveržė į jos valdas.

Žingsniuodamas jis įdėmiai žiūrėjo po kojomis. Vienoje vietoje aptiko mažą apskritą įspaudą purve, kurį galėjo palikti žemas Elizos basutės kulniukas. Bet Dankanas nelaikė savęs profesionaliu pėdsekiu. Tokią duobutę galėjo palikti ir bet kas kita.

Jis pasiekė tą namą, kuriame juodu su Eliza buvo susitikę. Iš kiemo jis atrodė dar labiau apleistas nei iš priešakio. Jis peršoko išgverusią tinklo tvorą ir nužirgliojo per aukštas kiemo piktžoles. Apsauginės durys traukiamos šaižiai sucypė. Dankanas sustingo, užgniaužė kvapą ir įsiklausė. Keletą akimirkų nieko neišgirdęs, įsispraudė į siaurą erdvę tarp apsauginių ir pagrindinių durų ir pamėgino pasukti rankenos

m bulą. Durys buvo užrakintos, bet spyna sena ir išklerusi, ^gi jis Per kebas sekundes ją atrakino kišeniniu peiliuku.

3 Durys atsivėrė tiesiai į virtuvę. Jis įjungė žibintuvėlį ir Švietė blausią patalpą. Buvo matyti, kad čia jau nuo kažin kada nėra žengusi žmogaus koja. Dankanas nužingsniavo su- šusiu ir susibangavusiu linoleumu ir, pastūmęs į abi puses besivarstančias duris, pateko į ilgą pagrindinį koridorių. Žibintuvėlio šviesos spindulys perskrodė prieblandą, pakeliui sutikdamas tik dulkių tumulus.

Dankanas šūktelėjo jos vardą, jo balsas gūdžiai nuaidėjo. Jis sparčiai nužingsniavo svetainės link; besiartindamas prie durų pajuto, kaip nuo įtempto laukimo užima kvapą.

Tačiau, išskyrus jos - tiksliau, jų abiejų - kvapą, kambaryje nieko nebuvo.

Į Napolio nužudymo vietą jis buvo iškviestas kelios minutės po trečios valandos nakties. Beveik prieš penkias valandas. Visą šį laiką, tirdamas žmogžudystės vietą, mėgindamas nustatyti, kas įvyko, ir suvokti, kas atsitiko Elizai, jis laikėsi įsikibęs menkutės vilties, kad ras ją čionai, ten pat, kur ir paliko, galbūt netekusią orientacijos dėl patirtos psichologinės traumos, sukaustytą baimės ar besislepiančią. Kad ir kokios būsenos būtų ją čia radęs, ji bent jau būtų buvusi gyva.

Dabar jis giliai atsiduso jausdamas, kaip krūtinę lyg šarviniai marškiniai sukausto neviltis. Padrika paieška kituose pirmo aukšto kambariuose buvo bevaisė. Jis prisivertė užlipti girgždančiais laiptais ir patikrinti antro aukšto kambarius, bet jie buvo tušti, tik viename iš miegamųjų stovėjo surūdijęs metalinis lovos karkasas su dar labiau surūdijusiu tinklu.

Dankanas grįžo į svetainę. Nors ir suprato, kad tai verksmingai sentimentalu, atsisėdo ant sofos ir ranka paglostė Pūkuotą apmušalą įsivaizduodamas, kad jis tebėra prisigėręs judviejų kūnų karščio.

Kas čia atsitiko, kai jis išėjo? Kas? Ką ji tada darė?

Nors ir neprisipažįstant apie seksualinį kontaktą su Eliza, jam tikriausiai derėjo pasakyti kolegoms apie savo susitikimą su ja šiame name. Tai svarbu jų tyrimui.

Dabar dar ne per vėlu. Galėtų paskambinti DiDi ir nurodyti jai šį adresą. Ji rekordiniu greičiu atlėktų čionai. Jis pateiktų jai sutrumpintą pasakojimą, kas praėjusią naktį atsitiko šiame kambaryje. Taip nuo pečių nusimestų didelę savo kaltės naštos dalį.

Tačiau DiDi pasielgtų deramai. Dėl to nėra jokių abejonių. Ji nueitų tiesiai pas Džerardą. O Džerardas gali nuspręsti, kad slaptas susitikimas su Eliza yra pakankama priežastis nušalinti jį nuo šios bylos tyrimo, gal ir apskritai sustabdyti jo įgaliojimus.

Negalima leisti, kad taip atsitiktų. Taigi kol kas tai bus jo paslaptis, o jis toliau neš kaltės naštą.

Jis dėl daug ko turi jaustis kaltas. Eliza maldavo ja patikėti. Ją kaustė didžiulė baimė dėl savo gyvybės. Ji meldė jo pagalbos. Jis padėti atsisakė. Taip elgdamasis arba privertė ją nužudyti Napolį, arba atidavė į rankas tam pačiam Napoliui, kuris turėjo ją nužudyti, arba, praradusi paskutinę viltį sulaukti pagalbos, ji puolė nuo tilto į upę ir nusižudė.

\- Viešpatie.

Dankanas užsidengė veidą rankomis ir atsirėmė į sofos atkaltę.

Kai jam buvo septyneri, jų šeimos katė atsivedė kačiukų vadą. Tėvai pasakė, kad jis gali išsirinkti vieną kačiuką ir auginti, o kitus jie išdalysią žmonėms.

Jis puikiai žinojo, kurio kačiuko norėtų. Tas buvo nepalyginti gražesnis už kitus. Dankanas ištisą dieną prasėdėdavo prie dėžės, kasdien teiraudavosi tėvų, kada galės pasiimti kačiuką auginti į savo kambarį.

Motina jam kartojo:

\- Kai tik jis atjunks nuo motinos, Dankanai.

Tiek laukti jam atrodė per ilgai. Dankanas bijojo, kad viena kačiukų užsiprašiusi šeima įsigeis gražuolio jam dar nespėjus įtvirtinti savo teisių į jį. Kartą naktį, kai tėvai nuėjo miegoti, jis įsliūkino į virtuvę, pagrobė mažylį iš motinos ir pasiguldė į lovą. Kai Dankanas užsnūdo, įsibaiminęs kačiukas dar tebekniaukė. Bet iš ryto jis buvo nebegyvas.

Dankanas ištisas dienas nepaguodžiamai raudojo. Nors klaidą padarė ne iš piktos valios, nors tėvai nesibarė, jis be paliovos kaltino save ir negalėjo atsikratyti savo poelgio naštos. To kačiuko jis troško labiau už viską pasaulyje. Mylėjo jį su visa nežabota septynmečio vaiko aistra. Bet iš svanaudiškumo jį pražudė.

Ilgiau nei valandą jis kankindamasis sėdėjo toje pačioje vietoje, kur vos prieš kelias valandas buvo patyręs ekstazę. Jam tikriausiai derėtų keikti tą dieną ir valandą, kai ją sutiko. Jei to susitikimo išvengti buvo neįmanoma, tai bent jau reikėtų gailėtis, kam prie jos prisiartino, prisilietė. Bet iš tiesų buvo kitaip - jis gailėjosi, kad teturėjo tiek mažai laiko ją liesti. Gailėjosi, kad lietė ją šiurkščiai. Troško, kad juodu būtų bent kartą švelniai pasibučiavę.

Bet jei jis būtų ilgiau užtrukęs ir parodęs jai daugiau švelnumo, ar dabar būtų ne tokiame baisiame pragare? O gal būtų tik blogiau?

Ar, nepaisant šiurkštaus jųdviejų sueities skubrumo, ji pajuto jo troškimą elgtis kitaip? Ar ji pajuto, kokius jausmus jis troško išreikšti, bet negalėjo? Ar pajuto?

Šito jis niekuomet nesužinos.

20 skyrius

Prieš pusiaudienį Dankanas grįžo į policijos būstinę.

- Mes padarėme pertrauką, - pranešė Vorlis, kai tik jis peržengė slenkstį.

Dankanas sustojo kaip įbestas.

- Jūs ją suradote?

- Aš sakiau - padarėme pertrauką, o ne stebuklą.

Palikęs apleistąjį namą Dankanas parvažiavo namo, tikėdamasis keletą valandų nusnūsti. Jis atsigulė, bet nesudėjo bluosto, ir bijodamas, ir vildamasis, kad suskambės telefonas ir bus pranešta, jog Eliza surasta... Gyva arba mirusi.

Galiausiai jis pasidavė ir nebesistengė užmigti. Tarp dušo ir skutimosi jis skambino tuziną ar daugiau kartų - visoms tarnyboms, dalyvaujančioms paieškoje. Kaip vadovaujantis tyrimui pareigūnas, pageidaudavo tiesioginio pokalbio su vadovais. Nė viena iš tarnybų neturėjo didelių naujienų, bet jis ir nesitikėjo daug išgirsti. Jei tik būtų kas sužinota, jam būtų nedelsiant pranešta. Jis tik norėjo paraginti visus dirbti kuo nuoširdžiau, pabrėždamas teisėjo Leirdo figūros reikšmingumą ir dėmesį, kurį Teiloras skyrė ponios Leird dingimo tyrimui.

Pakrantės apsaugos tarnyba buvo pakėlusi į orą kelis sraigtasparnius, jie zujo palei krantą. Paplūdimiuose dirbo patruliai. Jūroje plaukiojo gelbėjimo kateriai. Veiksmai atrodė de-

ramai, D bet iš tikrųjų niekas nesitikėjo, kad Elizos kūnas gali asįekti Atlanto vandenyną.

P Išvargę tarnybiniai šunys ir jų prižiūrėtojai tebeieškojo ės pakrantėse ir pelkėse. Policijos laiveliai naršė upę ir jos up M:akus. Policijai visais įmanomais būdais talkino Čatamo apygar^os valdžios Pareigūnai ir valstijos kariuomenė. Laivybai naudojamą pagrindinę upės vagą nuo aušros tyrė narai.

Vietinės televizijos stotys nutraukusios programas vis pateikdavo naujausių žinių apie paieškos eigą. Tačiau per šiuos intarpus iš esmės tebuvo pranešama, kad jokių naujienų nėra.

- Atleisk už šiuos žodžius, Dankai, - tarė Vorlis, - bet atrodai kaip mėšlo krūva.

- O aš kaip tik norėjau pasakyti, kad tu šiandien atrodai žvalus ir gražus.

Vorlis susirūpinęs toliau žvelgė į jį.

- Ar ko nors užvalgei?

- Važiuodamas čionai šio to įsimečiau į burną, - pamelavo Dankanas. - Tai jūs pasistūmėjote?

Vorlis nužingsniavo prie durų ir šūktelėjo į koridorių:

- Ei, Kinkongai! Dankas jau čia.

Kinkongas pasirodė nešinas termoizoliaciniu gėrimo puodeliu, plaukuota ranka šluostydamasis nuo lūpų cukraus pudrą.

- Sveikas, Dankai. Tu ne kažin kaip atrodai.

- Man jau sakė.

~ Taip, taip, girdėjau, kad tau buvo nerami naktis. Radai vyruką, kurio ieškojai. Tik pasakysiu, kad man būtų labiau patikę, jei būtum radęs jį gyvą.

~ Ir man. Ką sužinojote?

Dankano tonas tikriausiai visus įtikino, kad tuščiai plepėti j's nenusiteikęs. Kinkongas pranešė:

- Nuo pat Napolio dingimo ieškojome jo automobilio. Šįryt jį radome.

-Kur?

- Aikštelėje prie bažnyčios.

- Ten, kur mažiausiai galima tikėtis rasti Napolį, - sukikeno Vorlis.

Dankanas išsyk žengė prie durų.

- Eime jo apžiūrėti.

- DiDi jau dirba.

-A.

- Dar ne viskas, - pasakė Vorlis. - Aš spėju, kad prie bažnyčios Napolis atvažiavo ne pasimelsti. Manau, automobilį jis paliko ten todėl, kad tai buvo patogi vieta jam palikti, ir galbūt todėl, kad ten mums paskiausiai ateis į galvą jo ieškoti.

Praėjusią naktį visi priėjo prie išvados, kad jei Mejeris Napolis šantažavo kurį nors iš Leirdų, pastarąsias kelias dienas jis buvo dingęs savanoriškai.

- Aš patikrinau visų miesto taksi įmonių registrus ir spėk, ką aptikau.

Dankanas neturėjo ūpo žaisti spėlionių, kaip ir tuščiai plepėti, bet vis dėlto burbtelėjo:

- Napolis paskambino taksi ir paprašė, kad jį paimtų nuo bažnyčios.

- Dvyliktą valandą šešiolika minučių nakties, - patenkintas pareiškė Vorlis. - Vairuotojas jį išleido dvyliktą dvidešimt šešios.

- Nedidelis atstumas, - tuoj įvertino Kinkongas. - Vos kelios mylios.

- Kur jis važiavo? - paklausė Dankanas.

Vorlis atsivertė mažą bloknotą ir perskaitė adresą.

Dankanas žinojo tą gatvę. Vos prieš keletą valandų jis vaikščiojo ja pirmyn atgal ieškodamas Elizos ar jos automobilio pėdsakų.

- Tai apleistas rajonas, - pasakė jis tikėdamasis, kad jo balsas nieko neišduoda.

- Na Napolį domino ne pati gatvė, - pasakė Vorlis. - Jam rūpėjo toje gatvėje stovintis automobilis. Tas automobilis prie to rajono derėjo ne geriau nei koks mėšlavabalis prie torto. Taksistas pasakė, kad Napolis nenurodė jokio namo numeno, kur jį išleisti, ir davė gerus arbatpinigius, kad vairuotojas apskritai pamirštų, jog jį matė. Bet kai tas taksistas špryt per televizorių išvydo Napolio nuotrauką, pagalvojo - kas per velniava? Napolis nebegyvas, taigi nieko nebepadarys jam už išplepėjimą. Todėl kai paskambinau, taksistas noriai kalbėjo su manim. Dėl to, kad vežiojo po miestą auką likus porai valandų iki žmogžudystės, jis akimirksniu tapo įžymybe tarp kolegų.

Vorlis apsižergė artimiausią kėdę ir paklausė Kinkongo, ar dar turi bent vieną spurgą. Kinkongas atsiprašė, kad suvalgė paskutinę.

Dankanas paklausė:

-Ar taksistas apibūdino automobilį, stovėjusį toje gatvėje, kur jis paleido Napolį?

- Tai buvo Elizos Leird automobilis, - atsiliepė Vorlis, apdovanodamas Kinkongą rūsčiu žvilgsniu už tai, kad susprogo visas spurgas. - Jis neįsiminė automobilio numerio ar kokios kitos detalės, bet jo apibūdinimo visiškai pakanka, kad būtų galima neabejoti, kieno tai automobilis. Atrodo, išaiškėjo paslaptis, kur juodu susimetė. Oi. Tik nesakyk gerbiamam teisėjui, kad aš vėl vulgariai kalbu apie jo žmoną. - Jis papasakojo Kinkongui, kaip teisėjas Leirdas užsipuolė jį už tai, kad pasakė, jog jo pačios susitikimas su Napoliu buvo iš anksto suplanuotas.

- Mes dar neįrodėme, kad jis buvo iš anksto suplanuotas, - Priminė jam Dankanas.

- Ne, - atsakė kiek suirzęs Vorlis. - Tai neįrodyta, bet ką daugiau ponia Leird galėjo veikti tokioje vietoje?

Dulkintis su policininku, pagalvojo Dankanas.

^izą jis paliko be dvidešimties ar be penkiolikos minučių dvyliktą. Ar ji pasiliko ten ir laukė, kol dvyliktą valandą dvi-

dešimt šešios minutės pas ją atėjo Napolis? Kodėl ji jo laukė? Tikėdamasi jo pagalbos, nes Dankanas atsisakė jai padėti? O gal norėdama kartą ir visiems laikams atsikratyti rūpesčių? Jei tai nebuvo iš anksto suplanuotas susitikimas, kaip Napolis žinojo, kur jos ieškoti?

Staiga jam dingtelėjo mintis.

- Kur tas automobilis dabar?

- Policijos angare.

Šį kartą Dankanas ryžtingai pasuko prie durų per petį mesteldamas:

- Jei sužinosite ką nors naujo, tučtuojau man paskambinkite.

Po valandos Dankanas apvertė rudą popierinį įkalčių maišelį ir ant Bilo Džerardo stalo iškratė mažą apskritą daiktelį.

- Radijo siųstuvas.

- Dankanas surado jį pritvirtintą po ponios Leird automobiliu, - paaiškino DiDi.

Juodu su Dankanu susitiko policijos automobilių angare. Ji čionai atvažiavo paskui Napolio automobilį, kai jis buvo velkamas iš bažnyčios aikštelės. Dankanas jai papasakojo apie Napolio pasivažinėjimą taksi.

- Ką ketini čia daryti? - paklausė ji.

- Paieškoti sekimo įrangos.

Napolis nelabai rūpinosi paslėpti sekimo įtaisą ir Dankanas jį rado greičiau nei per minutę. Jis negaišdamas grįžo į kareivines.

- Ji nebuvo sutarusi ten su juo susitikti, - pasakė jis Džerardui, DiDi ir Vorliui, susispietusiems aplink policijos kapitono darbo stalą ir žiūrintiems į radijo siųstuvą taip, tarytum tai būtų kažkokios visiškai nežinomos medžiagos pavyzdys. - Jis ją tenai atsekė.

- Kaip jis pritaisė šį daiktą prie jos automobilio? - paklausė Vorlis.

Tokia veikla jis ir užsidirbdavo pragyvenimui. Sekimo galima užsisakyti ir internetu. Jis galėjo pritaisyti rangą M uštuvą prie jos automobilio, kai ji, tarkim, sėdėjo pas kirsi • Jis galėjo pasamdyti ir kokį žioplį, panašų į Troterį, kad ją įtaisytų prietaisą jai pietaujant restorane su vyru. Tai nieko sunkaus. Pora sekundžių, ir darbas atliktas.

- Ką gi, ta blakė yra svarbus įkaltis. Vadinasi, Napolis sekė ponią Leird. Bet ką mūsų gerbiamojo teisėjo žmona praėjusią naktį veikė tame nugyventame rajone? - mestelėjo klausimą DiDi, bet niekas nesiskubino į jį atsakyti, juolab Dankanas.

Galiausiai prabilo Vorlis:

- Pirmiausia turime pasiteirauti teisėjo, ar jis nebuvo vėl pradėjęs sekti žmonos.

- Net jei jis ir buvo pradėjęs, dabar neigs, - pasakė DiDi. - Ir kaip šiuo metu mes galėtume tai įrodyti?

- Ar dabar ten apklausiami gyventojai? - susirūpino Džerardas.

- Kaip tik šiuo metu, - atsakė Vorlis. - Ten dirba du pareigūnai.

- Gal reikėjo nusiųsti civiliškais drabužiais apsirengusius žmones, - pasvarstė DiDi.

- Tame rajone tai neturėtų reikšmės, - atsakė Dankanas. - Kad ir ką nusiųstume, svetimas žmogus ten vis vien būtų laikomas policininku.

Trys patyrę policininkai puikiai žinojo, kad gyventojų apklausa tame rajone yra laiko ir jėgų švaistymas. Toje miesto dalyje kiekvienas šiandien bendraujantis su policininkais rytoj gali tapti lyg ir atsitiktinai iš pravažiuojančio automobilio paleistos kulkos auka. Ten niekas nesikalbės su dviem pareigūnais, einančiais nuo durų prie durų ir mėginančiais kažką išsiaiškinti.

Suskambo Džerardo telefonas.

- Džerardas, - stačiokiškai atsiliepė jis. Kelias akimirkas pasiklausęs atsakė: - Dėkui, aš jiems pranešiu. - Padėjęs ragelį tarė: - Dotanas jau gali atlikti Napolio kūno skrodimą.

- Aš noriu dalyvauti, - pasisiūlė Dankanas. Jei ant Napolio kūno bus rasta jo žudiko DNR, jis nori pirmasis tai sužinoti. Dankanas atsargiai paėmė radijo siųstuvą nuo stalo ir įdėjo atgal į įkalčių maišelį. - Užvešiu pas ekspertus.

Džerardas paliepė:

- Vorli, reikia išsiaiškinti, kas gyvena toje gatvėje, kur ponia Leird buvo palikusi automobilį. Pažiūrėsim, gal galima ją su kuo nors susieti.

- Paskirsiu žmogų. Tada savo vizitu pradžiuginsiu teisėją. Pasakysiu jam apie radijo siųstuvą ir užsiminsiu, kad tikriausiai jo pati buvo Napolio sekama. Pažiūrėsiu, kaip reaguos.

- Gerai. Pasiimk ir DiDi. Ji perpranta žmonių emocijas. - Džerardas patylėjo, tada pridūrė: - Beje, nepakenktų išsiaiškinti ir aplinkinių gatvių gyventojų tapatybę.

Išeidamas Dankanas puoselėjo viltį, kad tą nežinomą aplūžusio namo, kuriame jis buvo susitikęs su Eliza, savininką nebus lengva identifikuoti kaip jos pažįstamą.

Gerai bent jau tai, kad surinkti informaciją apie gyventojus yra lėtas ir nuobodus darbas. Gali praeiti kelios dienos, kol bus sudarytas išsamus tos apylinkės namų savininkų ir dabartinių gyventojų sąrašas, tuo labiau kad tame rajone pravardės paplitusios kaip tarakonai. Norint išsiaiškinti kiekvieno iš jų galimus ryšius su Eliza prireiks dar daugiau laiko. Gal net savaičių.

Be abejo, iki to laiko ji bus surasta.

Be jokios abejonės.

Bet praslinko savaitė. Įkarštis, su kuriuo prasidėjo Elizos Leird paieškos, kasdien pamažu blėso, taip ir nepavyko rasti nė menkiausio ženklo, kur ji galėtų būti.

Napolio skrodimas patvirtino, kad pradinis spėjimas buvo teisingas: jis mirė nuo vidinio kraujavimo, kulkai perskrodus keletą pagrindinių organų.

- jjet jei jis būtų buvęs dar gyvas atvežtas į traumatolo-
gij centrą, chirurgas tikriausiai nebūtų galėjęs jo išgelbėti.
Vi...i .T s kraujavimas buvo pernelyg stiprus, - pasakė Danka-
jiui meG rlirinos ekspertas. - Žudikas žinojo, kur taikytis, kad šūvis būtų mirtinas.

Kaip ir Gario Rėjaus Troterio žudikas.

Apie tai užsigalvojęs Dankanas vos nepraleido pro ausis Dotano teiginio, kad kulka, kurią jis išėmė, buvo dvidešimt antrojo kalibro pistoleto.

- Turi omeny, dvidešimt penktojo kalibro, - pertarė jį Dankanas.

- Ne, ne dvidešimt penktojo, o dvidešimt antrojo.

- Napolio pistoletas dvidešimt penktojo kalibro.

Medicinos ekspertas gūžtelėjo pečiais ir įteikė Dankanui įkalčių maišelį su kulka.

- Tai jau ne mano reikalas.

- O kaip rankos? Ar ką nors iškrapštei iš panagių?

- Jos buvo švarios kaip naujagimio.

Grįžęs į kareivines apie šias dvi pagrindinei versijai prieštaraujančias detales Dankanas pranešė DiDi ir Vorliui.

- Aš tikėjausi audinių likučių, kad, esant reikalui, būtų galima ištirti DNR, - nusivylė DiDi.

- Bet nieko nerasta, - atsakė Dankanas.

- Velniai griebtų! Buvau įsitikinęs, kad jis nušautas savo dvidešimt penktuoju, - tarė Vorlis.

- Deja, ne.

Klausimai pylėsi kaip iš gausybės rago, o atsakymų nebuvo.

Praslinko dar keletas dienų, bet niekas nepaaiškėjo.

Viešųjų ryšių skyrius periodiškai pateikdavo žiniasklaidai ataskaitą apie tyrimo eigą, bet visos ataskaitos būdavo aprobuojamos policijos viršininko ir teisėjo Leirdo. Visuose laikraščių straipsniuose ir laidose Eliza Leird būdavo vaizduojama kaip auka, o Mejeris Napolis - kaip ginkluotas jos Pagrobėjas. Kaip galimi motyvai, kodėl Napolis privertė ją

sustabdyti automobilį ant Talmadžo tilto, buvo nurodo^ tokie dalykai kaip apiplėšimas, pagrobimas dėl išpirkos, iš-prievartavimas ir kerštas už kokią nors nežinomą skriaudą.

Vorlis su DiDi ilgai kvotė teisėją, ar jis nebesamdė Napolį savo žmonai sekti. Bet jis tai kategoriškai neigė. Tada Dankanas vienas pamėgino jį priremti prie sienos. Taikė visus tardymo manevrus, kokius tik žinojo, kad priverstų Katą Leirdą susvyruoti ir išsiduoti, bet ir apklausos pabaigoje teisėjas buvo nepajudinamas kaip uola: jo santykiai su Napoliu nutrūkę prieš keletą mėnesių, o jei Napolis toliau sekęs Elizą, jis tai daręs savo noru ir neabejotinai turėdamas nusikalstamų ketinimų.

- Ir dar vienas klausimas, - pasakė Dankanas sunkaus pokalbio su Katu Leirdu pabaigoje. - Jei pamenate, mes pageidavome, kad jūs atliktumėte savo ginklų kolekcijos inventorizaciją.

- Visi ginklai kur buvę, išskyrus seną dvidešimt antrojo kalibro pistoletą. - Išvydęs Dankano reakciją, teisėjas paskubomis pridūrė: - Aš esu tikras, kad jis tiesiog kur nors ne vietoje padėtas.

- Kada jūs paskutinį kartą jį matėte?

- Jau senokai. Jis buvo laikomas senos medžioklės įrangos dėžėje, kuri guli mansardoje. - Vis labiau jaudindamasis teisėjas pridūrė: - Jūs juk nemanote... Klausykit, detektyve, Eliza net nežinojo, kad aš turiu tą ginklą.

- Gerai, - atsakė Dankanas, dėl tokio posūkio jausdamasis anaiptol ne gerai. - Praneškit, jei jį rasite.

Nors policijos departamentas teikdavo pranešimus žiniasklaidai, dar ir pats teisėjas vos ne kasdien rengdavo savas spaudos konferencijas. Jos būdavo trumpos ir emocingos. Jis prašydavo informacijos, susijusios su žmonos dingimu, bet taip paskatindavo skambinti tik pamišėlius.

Galiausiai pirmosios savaitės po įvykio pabaigoje teisėjas nustebino ir žiniasklaidą, ir policijos departamentą pasiūly'

aS penkiasdešimties tūkstančių dolerių atlygį už infor-
maciją, ^anl. kuri padėtų surasti žmoną. Bet iš to nebuvo naudos,
tik dar daugiau bepročių skambino smurtinių nusikaltimų
padaliniui-

Septintąją dieną tyrimas buvo aklavietėje.

Tuomet atsitiko du dalykai ir viskas vėl pajudėjo.

Ankstų tos dienos rytą prieplauką prižiūrintis darbininkas prie Vestino vasarvietės pastebėjo dingusią Elizos Leird basutę plūduriuojančią palei polius tarp įvairių laivybos šiukšlių.

Žmogus išsyk suprato, ką mato, nes ant tilto surasta basutė daugybę kartų buvo išsamiai apibūdinta žiniasklaidos. Jis išgriebė basutę iš vandens vieliniu drabužių pakabu, bet buvo pakankamai supratingas ir neliesdamas jos rankomis tuojau paskambino policijai.

Dankanas ir DiDi jautė, kad šią bloga pranašaujančią naujieną turėtų pranešti teisėjui asmeniškai. Dabar jis visą laiką leido namuose, šalia telefono, apsuptas draugų ir rėmėjų, uoliai aptarnaujamas budriosios ponios Beri.

Ji ir atidarė jiems duris. Dankanas paprašė pranešti teisėjui, kad jie atvyko ir nori pasikalbėti be pašalinių. Ponia Beri nuvedė juos į kabinetą, kuriame prieš dvi savaites buvo nužudytas Garis Rėjus Troteris. Dankanas pastebėjo, kad kulkos skylė sienoje jau užlopyta. Grindys buvo užklotos nauju kilimu. Daugiau pasikeitimų lyg ir nesimatė, tik ant teisėjo stalo pūpsojo neatplėštų laiškų krūva.

Netrukus į kambarį atskubėjo uždusęs ir sunerimęs Katas Leirdas. Išvydęs paniurusius jų veidus akimirksniu sustingo. Jis kaip paklaikęs ėmė akimis šaudyti nuo vieno prie kito tikėdamasis išskaityti jų apsilankymo priežastį, bet paklausti neprisivertė.

– Mes neturime įrodymų, paneigiančių prielaidą, kad jūsų žmona tebėra gyva, - ramindamas pasakė Dankanas. - Bet negavome jokių duomenų, kur ji galėtų būti.

Tada jis papasakojo, kaip prieplaukos darbuotojas rado gįį zos basutę.

- Kur ji buvo? - Šiaip malonus teisėjo balsas dabar buvo prikimęs nuo įtampos.

Kai Dankanas pasakė, Katas Leirdas išblyško.

- Lygiai toje pačioje vietoje, kur... praėjusiais metais... tas žvejys, kuris iškrito iš savo valties į upę...

Vyriškis paskendo upės sūkuriuose, nors nuo kranto jį bejėgiškai stebėjo nemažai žmonių. Jo lavonas ne išsyk buvo surastas, tik po keleto dienų išplaukė netoli vasarvietės.

- Tai tik basutė, - tyliai pasakė DiDi. - Tai nebūtinai reiškia, kad ponia Leird buvo upėje, kai ta basutė nukrito jai nuo kojos.

Dankanas atsikrenkštė, bet jam vis tiek gniaužė gerklę sakant šiuos žodžius:

- Vis dėlto gelbėjimo operacija nuo šiol perorganizuojama į... į paiešką.

Teisėjas susmuko ant artimiausios kėdės; jo veidas buvo niūrus.

- Vadinasi, dabar ieškoma jos palaikų.

Dankanas tylėjo. DiDi linktelėjo ir sumurmėjo:

- Labai užjaučiu.

Leirdas užsidengė veidą rankomis ir pradėjo kūkčioti. DiDi ir Dankanas paliko jį globoti draugams, besibūriuojantiems didingame jo namų vestibiulyje, ir pro pagrindines duris išėjo į lauką. Kol pasiekė DiDi automobilį, jiems teko gerokai pasigrumdyti tarp žurnalistų, kurie jau visą savaitę tykojo naujienų ant Vašingtono gatvės skiriamosios juostos priešais teisėjo namus.

- Atleiskite, Hačeri, - šūktelėjo Dankanui vienas iš jų," kokie poslinkiai tiriant bylą?

- Užsikrušk.

- Ar galėčiau pacituoti šį jūsų atsakymą?

prašom. - Dankanas atsisėdo priekinėje keleivio sėdynė-
užtrenkė dureles. - Važiuojam iš čia po velnių, - pasakė
j ir
-6 piDi, įsitaisiusiai vairuotojo sėdynėje.

^SĮ kareivines juodu nuvažiavo nepratarę nė žodžio. DiDi •Iriausiai jautė jo nuotaiką, o galbūt ją paveikė akivaizdus
tl
teisėjo sielvartas. Kad ir kaip būtų, ji, reta laimė, tylėjo.

Tačiau iki vakaro dar buvo toli.

Vos jie įžengė į smurtinių nusikaltimų padalinį, prisigretino Vorlis. Dantų krapštukas jo burnoje šokinėjo iš vienos pusės į kitą. Jis pasakė Dankanui:

- **Pasiruošk gyvenimo išbandymui, mano drauge.**

- Pasirinkai netinkamą metą, Vorli, - suurzgė DiDi. - Šiuo metu mes visiškai nenusiteikę tavo purviniems juokeliams.

- Aš **nejuokauju.**

- Tai kas atsitiko? - šiurkščiai paklausė Dankanas.

- Kol jūsų nebuvo, mes gavome naujieną. Atsirado žmogus, kuris matė Elizą Leird.

Dankano širdis pradėjo daužytis kaip pašėlusi.

- Kada?

- Praėjusią savaitę. Ką? A, tu tikėjaisi, kad aš pasakysiu - šiandien? - Vorlis papurtė galvą. - Ne. Praėjusią savaitę. Prieš jo suėmimą.

- Suėmimą? Kieno suėmimą?

- Gordžio Belju.

- Gordžio Belju! - sušuko DiDi išreikšdama ir savo, ir Dankano nusivylimą.

~ Jis panoro pasikonsultuoti su valstybės skiriamu advokatu, - pranešė Vorlis. - Apsigalvojo ir nori sudaryti su mumis sandėrį. Pareiškė, kad matė Elizą Leird tą pačią dieną, kurią buvo suimtas. Šiek tiek prieš areštą.

Dankanas niekinamai prunkštelėjo.

~ Ir kodėl jis staiga tai prisiminė?

- Jo advokatas užsiminė, kiek metų jis gaus, ir dar apie Leirdo siūlomą penkiasdešimties tūkstančių atlygį.

- Visos padugnės šimto mylių spinduliu apie Savanos miestą pretenduoja į šį apdovanojimą, - suirzo Dankanas. „1 O didžiausia padugnė tarp jų yra Gordis Belju. Pasakyk ja^, kad linkiu jam tarp kalinių susirasti gerą širdies draugą ir r^ą-loniai praleisti laiką.

Jis jau buvo beeinąs į savo kabinetą, bet Vorlis paėmė jį už alkūnės ir atgręžė.

- Aš nepučiu miglos, Dankai, ir Gordis nepučia. Tiriant šią bylą jo parodymai galėtų labai praversti.

Dankanas piktai atitraukė alkūnę.

- Vargu, bet tiek to. Ką Gordis pasakė?

- Spėk, kas, jo tvirtinimu, buvo su ponia Leird.

DiDi nekantraudama ne mažiau nei Dankanas paklausė:

-Kas?

- Robertas Savičius. - Vorlis išsišiepė ir bakstelėjo kumščiu Dankanui į pilvą. - Jau apžiojai kablį?

21 skyrius

Savičiaus sekretorius Kėnis išvydęs DiDi šukuoseną net atšlijo neslėpdamas pasibaisėjimo.

- Aš galiu rekomenduoti jums priemonę, kuri padės juos suvaldyti.

- Ką suvaldyti? - paklausė ji rodydama jam savo ženklelį.

- Dievulėliau.

Dankanas nesuprato, ar Kėniui siaubą kelia chaotiška DiDi šukuosena, ar tai, kad policija atvyko apklausti jo viršininko.

Kai juodu įėjo į kabinetą, Savičius sėdėjo prie stalo. Jis nusišypsojo ir mostelėdamas ranka mandagiai pakvietė juos sėstis ant dviejų vienodų kėdžių.

- Aš jūsų laukiau.

- Ir kodėl gi? - paklausė Dankanas.

- Todėl, kad kai tik yra žmogžudystė, bet nėra įtariamojo, jus ateinate pas mane. Aš jaučiuosi labai pagerbtas, detektyve Hačeri. Iš tiesų pagerbtas. Bet nuolat būti jūsų atpirkimo °žm yra nemenkas mano kantrybės išbandymas.

~ Ką jūs žinote apie Elizą Leird?

Jo išskirtinai mėlynos akys nukrypo į DiDi, kuri be jokio Parengimo uždavė jam šį klausimą.

~ Kodėl klausiate?

~ Todėl, kad ji jau savaitę laikoma dingusia.

- Na, apie tai aš nežinau nieko, tik ką perskaitau laikraš^čiuose ar išgirstu per televiziją. - Nebekreipdamas dėmesio į DiDi jis atgręžė nemirksinčias akis į Dankaną. - Ar Kėnis pasiūlė jums gaiviųjų gėrimų?

- Likus porai dienų iki Elizos Leird dingimo jūs su ja susitikote striptizo bare „Baltasis kaklaraištis ir frakai".

Savičius suglaudė pirštus ir ėmė balsu svarstyti:

- Kaip manote, ar to klubo pavadinimas turi kokių nors rasinių implikacijų?

- Aš klausiau apie susitikimą, Savičiau.

Jis šyptelėjo dėl Dankano nekantrumo.

- Kažkas jums kelia įtampą, detektyve Hačeri.

- Mudu su detektyve Bouen šiomis dienomis esame labai užsiėmę. Todėl prašom negaišinti mūsų. Pasakykite mums, kokiu klausimu apytamsėje klubo salės nišoje akis į akį kalbėjotės su Eliza Leird.

- Tokio pokalbio nebuvo.

- Kai kas mums tvirtina kitaip.

Joks Savičiaus veido raumenėlis nė nekrustelėjo.

- Leiskite man spėti. Tas kai kas gviešiasi penkiasdešimties tūkstančių dolerių atlygio, kurį pasiūlė jos vyras.

- Tas kai kas yra patikimas šaltinis, - pasakė DiDi.

Gordis Belju buvo ne patikimesnis nei žodinės keliaujančio prekeivio garantijos, bet Dankanas linktelėjo pritardamas DiDi melui.

- Jis meluoja, - atkirto Savičius.

- Aš nesakiau, kad tai yra jis.

Savičius niekinamai numojo ranka.

- Jis ar ji - koks skirtumas. Jūsų skundeiva meluoja.

- Aš statyčiau už tai, kad meluojate jūs, - nenusileido DiDi. - Mes žinome jūsų susitikimo laiką ir vietą, negana to, turime ir žmogų, pasirengusį tai paliudyti. Taigi labai rimtai pagalvokite, Savičiau. Susikaupkite. Ar jūs tikrai praėjusią savaitę nebuvote susitikęs su Eliza Leird?

Savičius kurį laiką žiūrėjo į DiDi mąsliai barbendamas pirštais į poliruotą stalo paviršių. Paskui paklausė:

– Tu juk laižai putę, tiesa?

Ji būtų puolusi iš savo kėdės, jei Dankanas nebūtų ištiesęs rankos skersai jos krūtinės ir taip sulaikęs. Jos staigaus pykčio Savičius ir siekė. Dankanas šią pamoką nelengvai išmoko - už savo audringą reakciją jam teko dvi paras praleisti kalėjime.

Važiuojant čia Dankanas perspėjo DiDi apie galimas Savičiaus manipuliacijas ir nurodė nepasiduoti. Jis žinojo, kad Savičius griebsis įvairiausių manevrų stengdamasis išmušti juos iš vėžių.

Dankanas pervėrė DiDi perspėjamu žvilgsniu ir vėl atsigręžė į Savičių.

- Jūs meluojate. Mes žinome, kad susitikimas įvyko. Taigi verčiau jau prisipažinkite nedelsdamas ir pasakykite mums, ką žinote apie Elizą Leird.

- Žinau, kad ji simpatiška mergina, - atsakė jis. - Bent jau tokia buvo, kai paskutinį kartą mačiau.

- O kada matėt?

- Hm, jau senokai. Tikrai dar prieš jai ištekant, tai kiek galėtų būti metų? - Įsižiūrėjęs į Dankaną jis šilkiniu balsu pasakė: - Bet ji ne iš tų moterų, kurias lengva pamiršti, tiesa? Aš dažnai ją matydavau, kai dirbo „Baltojo kaklaraiščio ir frakų" klube. Prisimenu, kaip ji pirmą kartą mane... linksmino. Tąsyk išties susijaudinau. - Jis garsiai nusikvatojo. - Ak, iš jūsų veido matau, kad taip pat nesate abejingas jos žavesiui, detektyve Hačeri. Kaip puiku. Malonu žinoti, kad jums būdingi tie patys polinkiai juosmens srityje kaip ir mums, paprastiems mirtingiesiems.

Dankanas kunkuliavo pykčiu, bet šiaip taip tramdė veido išraišką.

Savičius prunkštelėjo, tada vėl prabilo:

- Kadangi Eliza buvo tokia gundanti moteris, aš iškėlę mintį, kad jos karjerai labai praverstų krūtų implantai. Bet jį šios idėjos nepalaikė. Na, tiesą sakant, per švelniai pasakiau. Ji kategoriškai prieštaravo.

Jis atidarė sidabrinę dėžutę ant stalo ir išsiėmė ilgą juodą cigaretę.

- Gal kuris nors pageidautumėte?

Nė vienas nesiteikė atsakyti, tad jis įdėjo cigaretę į dramblio kaulo kandiklį ir prisidegė auksiniu žiebtuvėliu, įgudusiu judesiu užvožė dangtelį, šis trakštelėdamas užgniaužė liepsnos liežuvėlį. Jis giliai užsitraukė ir išpūtė į lubas dūmų kamuolį.

- Dabar manau, kad Eliza buvo teisi atmesdama mano pasiūlymą. Jos krūtys ir taip labai švelnios ir seksualios.

Dankanui norėjosi išlupti cigaretę iš besišypsančių Savičiaus lūpų ir užgesinti į jo akies obuolį, o tada išgrūsti šį saldžialiežuvį šunsnukį pro langą jam už nugaros.

Tačiau Dankanas susivaldė ir sausai paklausė, ar Savičius pažinojo Mejerį Napolį.

- Suprantama, aš žinojau, kas jis toks.

- Ar jūs kada nors naudojotės jo paslaugomis? - paklausė DiDi.

- Absurdiška mintis, net turint omeny, kad klausiate jūs, detektyve Bouen.

- Kodėl absurdiška?

- Kam man reikėtų samdyti privatų seklį, disponuojantį labai ribotais ištekliais ir įgūdžiais?

- Jūs turite užtektinai žmonių, kurie už jus atlieka įvairius nešvarius darbus.

Savičius nieko neatsakė.

DiDi kalbėjo toliau:

- Mes galime apklausti kiekvieną tą popietę buvusį klube. Kas nors tikrai atsimins tą jūsų ir teisėjo žmonos susitikimą.

Netiesioginis grasinimas Savičiui sukėlė šypseną. Padėjęs įgaretę ant krištolinės peleninės kraštelio, jis atidarė stalčiuką P° sta^u> išėmė iš jo vizitinę kortelę ir pastūmė jiems skersai stalo,

- **Susitikimo**, apie kurį kalbate, nebuvo. Jūsų liežuvis meluoja. Beje, jei esate nusiteikę gaišinti brangų visų laiką, garantuoju kuo nuoširdžiausią klubo „Baltasis kaklaraištis ir frakai“ viršininko bendradarbiavimą. Štai jo vizitinė kortelė, joje yra telefono numeris, fakso numeris ir elektroninio pašto adresas. Kėnis turi ir jo mobiliojo numerį. Išeidami galite jo paprašyti. - Jausdamas, kad pakankamai solidžiai sureagavo jos provokuojamas, Savičius atsistojo. - Ką gi, dabar jums teks man atleisti. Aš vėluoju į susitikimą verslo reikalais.

Nė vienas iš detektyvų nepajudėjo iš vietos. Galiausiai DiDi atsigręžė į kolegą.

- Dankanai.

Dankanas buvo įsitraukęs į žvilgsnių dvikovą su kriminalinio pasaulio bosu.

- Palauk manęs lauke.

Ji atsistojo, bet tebedvejojo.

-Artu...

- Aš tuoj ateisiu.

Ji dar keletą akimirkų pasvyravo ir nenoriai išėjo iš kabineto. Kėnis kažką jai pasakė ir ji atsikirto tokiu pat pagiežingu tonu kaip jo.

Dankanas toliau sėdėjo žiūrėdamas Savičiui į akis.

- Aš išsiaiškinsiu, galit būti ramus. Išsiaiškinsiu, apie ką Jūs kalbėjotės susitikę su Eliza Leird. Tikrai išsiaiškinsiu.

Savičiaus akys šaltai žvilgėjo tarytum deimantas jo ausies sPenelyje. Jos nepasikeitė nė tuomet, kai jo lūpas pamažu iškreipė plati šypsena.

~ Atrodo, jūs kaip reikiant įkaitęs dėl šios bylos, detektyvu Net labiau nei paprastai. Aš galvoju, kodėl taip yra. Ar tai negalėtų būti... - Jo akys susiaurėjo iki plyšelių. - Nejau aš

įžiūriu skylę jūsų teisuoliškumo šarvuose? Nejau jai atsirasti pakako paprastos moters? Ar silpnybė naudotis svetimu geru būdinga ir jums, detektyve seržante Hačeri? - Jis caktelėjo liežuviu. - Gaila, kad taip banalu. Įsivaizduoju, kaip siaubingai jums liūdna, kai spėjama, kad jūsų aistrų objektas jau tarp mirusiųjų.

Jis ilgai ir garsiai kvatojosi iš Dankano sutrikimo. Tada, pasilenkęs skersai stalo, iš arti sušnibždėjo:

- Laimingos medžioklės.

Netrukus detektyvai nuvyko į Čatamo apygardos sulaikymo centrą ir jiems buvo suteikta galimybė dvidešimt minučių pabendrauti su Gordžiu Belju. Šalia stovint teismo paskirtam advokatui, Dankanas dar tebeniršdamas po susitikimo su Savičiumi verste užvertė Gordį klausimais, ką jis matė tame striptizo bare.

Dankanui reikėjo išsiaiškinti, kokių reikalų Eliza turėjo su Savičiumi. Tai neabejotinai buvo svarbu jų tyrimui. Turbūt dar svarbiau - jam asmeniškai.

- Ką jie veikė? - rėmė jis prie sienos Gordį Belju.

- Kalbėjosi.

- Tik dviese?

- Taip. Privašiai. - Kuo labiau nervinosi Gordis, tuo pastebimesni darėsi jo kalbos riktai. - Ssalės nišoj. Kaip aš jums ssakiau. Kaip jau šimtą kartų jums ssakiau.

Jis tvirtino, kad nežinojo, kas yra ta šviesiaplaukė moteris, ir nesuprato jos susitikimo su Savičiumi svarbos, kol nepamatė Elizos Leird nuotraukos pirmame laikraščio puslapyje-

- Aš ją tuoj pažinau.

- Kodėl iš karto mums nepasakei?

- Jisai tik po penkių nienų teikėsi atvilkti savo suminę pasimanyti su manim! - sušuko Gordis mesdamas niekinami žvilgsnį į advokatą, o šis nusižiovavo.

_ Tu gerai žinai, kaip man reikia prigriebti Savičių dėl Fre-j-įž0 jytoriso ir kitų, - pasakė Dankanas.

- Taip- Na ir kas?

_ Tas, kad aš manau, jog tu apsigalvojai dėl mūsų pasiūlymo, kurį praėjusią savaitę atmetei. Tu išgalvojai tą istoriją apie Savičiaus ir Elizos pokalbį, kad turėtum ką nors riebaus, ką galėtum panaudoti kaip kozirį derybose.

Gordis paklaikusiu žvilgsniu nužvelgė DiDi ir advokatą, bet nė vienas nepasiūlė jam kelio atsitraukti. Vėl atsigręžęs į Dankaną, jis pasakė:

- Ne, taip nėra.

- Galėtum prisiekti savo gyvybe?

- Sakau, kad mašiau ją su Savičium, - atkakliai tvirtino mažasis žmogelis, o jo nosinis balsas pasidarė panašus į cypimą.

- Bet tu ne tame klube tą patį vakarą buvai suimtas už užpuolimą.

- Tiesa. Išėjęs iš „Maltojo kaklaraiščio“, aš nuėjau į kitą marą.

- Ar Savičius tave matė „Baltajame kaklaraištyje“?

Ši galimybė Gordį išgąsdino. Jis pasimuistė.

- Jis į mane nekreipė jokio nėmesio. Aš sėnėjau kitoje klumo salės pusėje ir žiūrėjau, kaip mergina šoka prie šalvarinio strypo.

- Taigi tu slėpeisi tamsioje striptizo lindynėje...

- Konėl slėpiausi?

- Buvai girtas?

- Ne.

- Gor-di, - grėsmingai perspėjo Dankanas.

" Na, gerai, gerai, aš ten kiek išgėriau, bet dar nemuvau girtas.

~~ O apsinešęs nuo kvaišalų?

Jo akys kurį laiką šaudė pakampėmis, bet galiausiai jis prisipažino:

- Gal ir sėdėjau ant kokios tabletės. Neprisimenu.
- Bet įsidėmėjai blondinę, su kuria kalbėjosi Savičius.
- Taip.
- Žiūrėdamas iš priešingos tamsios naktinio klubo salės pusės. Būdamas girtas ir apspangęs nuo kvaišalų. O po kelių dienų pamatęs nuotrauką tu nedvejodamas atpažinai Elizą Leird.

Gordis nuoširdžiai palinksėjo.

- Tiesa. Viskas taim, kaim jūs pasakėte, Hačeri. Jei trumpai, viskas taim ir buvo.

Dankanas atsistojo ir pristūmė savo kėdę prie stalo.

- Tu mali šūdą.
- Ne! Prisiekiu, aš kaimu tiesą! Šį kartą tikrai kaimu tiesą.
- Kuo šis kartas skiriasi nuo kitų? A, tiesa, palauk. - Dankanas spragtelėjo pirštais. - Atlygis. Štai koks skirtumas.
- Tie penkiasdešimt gamalų niekuo dėti.
- Ar tau atrodo, kad aš vakar gimęs?! - suriko Dankanas. - Tu girdėjai apie penkiasdešimties tūkstančių dolerių atlygį. Tu žinai, kad aš seniai noriu pričiupti Savičių. Puiku! Tu sukuri šitą istoriją ir gaišini mane, nors šiomis dienomis aš turiu pasiutiškai mažai laiko. Dar mažiau laiko ir kantrybės turiu, kai man meluoja tokie verkšlenantys smirdinčio mėšlo gabalai kaip tu, Gordi.
- Gerai, Hačeri, gal aš keletą kartų ir esu jums melavęs, - pasakė jis lūžinėjančiu nuo įtampos balsu. - Bet ne damar. Prisiekiu, aš... Kur jūs einat? - sucypė jis apimtas panikos, kai Dankanas žengė prie durų.
- Mes pas tave dar sugrįšime, - per petį pasakė Dankanas ir drauge su DiDi išėjo.

Už durų jų jau laukė Vorlis.

- Kaip jums atrodo?

Dankanas pratisai atsiduso pro mažą langelį mąsliai stebėdamas, kaip sargybiniai išveda Gordį iš tardymo patalpos.

- Jis melagis diletantas. Bet arba tapo tikru melo virtuozu, arba šį kartą sako tiesą. Laikosi savosios versijos nekeisda-

mas nė žodžio. Leiskime jam per naktį pasinervinti, o rytoj vėl^eisime pas jį. Tuo tarpu nuneškime šią žinią teisėjui. pažiūrėkim, ką...

– Nė už ką. - Vorlis įsikišo į burną naują dantų krapštuką. - jvje įr dar kartą ne, Dankai. Tokie nurodymai iš aukščiau.

- Kas per velniava?

- Aš žinojau, kad tu supyksi. Štai kodėl nusprendžiau tau šito nesakyti, kol tu nepaplepėsi su Savičiumi ir Gordžiu, bet kapitonas Džerardas pasakė, kad mes neužsiminsime teisėjui apie spėjamą jo žmonos susitikimą su Savičiumi.

- Rimtai? - vos neužspringo DiDi.

- Kaip Dievą myliu, - atsakė Vorlis. - Džerardas nubogino Gordžio parodymus šefui, o tas, juos išgirdęs, išgarbino Džerardą lauk iš savo kabineto. Per visą šį laiką jie sugebėjo nuslėpti nuo visuomenės tą ponios Leird biografijos faktą, kad ji dirbo pusnuoge šokėja. Tik įsivaizduok, kas dėtųsi, jei žiniasklaidai į nagus pakliūtų šitoks kąsnis. Bet jei iškiltų jos sąsaja su Savičiumi, pusnuogės šokėjos darbas atrodytų kaip sekmadieninė parapijos mokykla.

- Jei atmintis manęs neapgauna, pats viršininkas Teiloras mums nurodė naudotis visais įmanomais ištekliais siekiant atskleisti ponios Leird dingimo paslaptį, tiesa? - atkreipė dėmesį DiDi.

- Aš tik persakau jums, ką man sakė Džerardas, - apsigynė Vorlis. - Teiloras jam pareiškęs, jog ši istorija apie Elizos ryšį su Savičiumi yra pramanas kalinio, besistengiančio išsikovoti geresnę derybinę poziciją, ir kad nedera šiuo klausimu trikdyti teisėjo, kol neturime neabejotinų tokio susitikimo įrodymų. Jis retoriškai paklausė, kokia tikimybė, jog ponia Leird gali turėti reikalų su tokiu nusikaltėlių pasaulio elementu kaip Robertas Savičius.

– Kokia buvo tikimybė, kad ji turi ką nors bendro su Mejeriu Napoliu? - DiDi nelaukė atsakymo į šį klausimą ir niekas to įsakymo pateikti neskubėjo. Ji nužvelgė Vorlį ir Danka-

ną, įsispitrėjo į pastarąjį. - Mūsų rankos surištos, tai ką dabar veiksime?

Mes turime surasti Elizą, kad aš galėčiau išsiaiškinti, kokį velnią ji veikė su Savičiumi, pagalvojo Dankanas, bet pasakė ką kita:

- Mes toliau ieškosime ponios Leird.

Vos ištarus šiuos žodžius garsus perkūno trenksmas sudrebino langų stiklus.

Po perkūnijos prasidėjo liūtis ir nuo tos popietės be paliovos pylė jau keturiasdešimt aštuonias valandas. Lietus labai apsunkino paiešką ir tikrąja to žodžio prasme permerkė visų jos dalyvių kovos dvasią. Trečią nesibaigiančio lietaus dieną, nesant jokių ženklų, kad lietus liausis, nuotaikos smurtinių nusikaltimų padalinyje buvo kaip per pakasynas.

Nors buvo šeštadienis, niekas iš detektyvų nesiilsėjo. Susirinkę Dankano kabinete jie nagrinėjo tai, ką žinojo, ir dalijosi spėlionėmis apie tai, ko nežinojo. Jau buvo žinomi kulkos, išimtos iš Napolio kūno, balistinės ekspertizės rezultatai - kulka neatitiko jokio ginklo, esančio nacionalinėje kriminalinių nusikaltimų duomenų bazėje. Taigi ir vėl aklagatvis.

Vorlis kramtė dantų krapštuką.

- Jei ji įkrito į upę, nesvarbu, nustumta ar pati nušokusi nuo tilto, kodėl iki šiol neiškilo į paviršių? Paprastai lavonai iškyla greičiau. Juk jau praėjo dešimt dienų!

- Galbūt jos ir nėra upėje, - pasakė Dankanas.

- Galbūt jos niekada nebuvo ir ant to tilto. - Vyrai sužiuro į DiDi, ir ji tuoj pat išplėtė savo mintį: - Napolis važiavo miesto centro link. Jis galėjo išmesti jos lavoną bet kurioje Pietų Karolinos vietoje. Ištisos mylios pelkių, miškų. Begalė vietų, kur galima paslėpti palaikus.

- O jos basutės? - paklausė Vorlis.

- Apsižiūrėjęs, kad jos tebėra automobilyje, jis sustojo ant tilto ketindamas jomis atsikratyti...

_ O tuomet atskrido negera ragana ant šluotos ir jį nušovė.

_ Tai tik mintis, Vorli, - piktokai pasakė DiDi.

par labiau ji suirzo dėl to, kad pralošė monetos metimo burtus ir turėjo eiti parnešti visiems pietų. Kai grįžu-si piDi dalijo kolegoms sumuštinius, staiga visus nustebino tarpduryje pasirodęs Katas Leirdas.

Atrodė, kad per dešimt dienų, kai jo žmona buvo paskelbta dingusia, jis kasdien numetė mažiausiai po svarą. Golfo žaibėjui būdingas įdegis virto nesveiku geltoniu. Jo akys buvo giliai įkritusios tamsuojančiose akiduobėse, pečiai sukumpę. Jis atėjo be skėčio. Šlapiais drabužiais ir plaukais teisėjas atrodė dar labiau apgailėtinas. Šitaip netikėtai jam atvykus, visi iškart užsičiaupė. Visų akys susmigo į teisėją, o šis prisiartino prie Dankano, kuris ieškojo jėgų atsikąsti bent kąsnelį sumuštinio, kurį jam įbruko DiDi.

- Detektyve Hačeri, mums reikia pasikalbėti.

Dankanas davė teisėjui ženklą sekti paskui į kabinetuką. Susėdus teisėjas padėjo ant Dankano stalo iš vyniojamojo popieriaus sulankstytą voką, tada dirstelėjo į atdaras kabineto duris.

- Manau, kiti taip pat turi dalyvauti.

- DiDi, Vorli, - pašaukė Dankanas, žinodamas, kad visi seka kiekvieną jo žodį. Beveik akimirksniu abu atsidūrė jo kabinete.

- Taip pat ir kapitonas Džerardas, - pasakė teisėjas. - Ar jis čia?

- Mes visi dirbame viršvalandžius. Aš jį pakviesiu.

DiDi bemat apsisuko ir nuėjo kviesti Džerardo.

~ Gal norėtumėt kavos? Vandens? - pasiūlė Dankanas, bet ne iš vaišingumo. Jis tik norėjo kuo labiau atitolinti tą akimirką. kai teisėjas kažką išims iš voko, gulinčio ant stalo. Tai buvo niekuo neišsiskiriantis vokas, bet Dankaną kamavo negera nuojauta. Jei tame voke būtų kas nors viltingo, teisėjas neatrodytų ir nesielgtų taip, tarytum būtų atėjusi pasaulio pabaiga.

- Teisėjau Leirdai. - Į kambarėlį įsispraudė Džerardas ir paspaudė teisėjui ranką. - Detektyvė Bouen pasakė, kad norite su mumis pasikalbėti.

Teisėjas linktelėjęs ištiesė ranką ir paėmė voką. Siūlė voko viršuje buvo praplėšta.

- Šįryt besistengdamas išsivaduoti nuo minčių apie Elizą nusprendžiau peržiūrėti krūvą laiškų, kurie susikaupė po jos... dingimo. Ir aptikau šį voką. Nežinau, kada jis buvo atsiųstas, bet pašto antspaudo data yra... ta diena, kai buvo rastas negyvas Mejeris Napolis ir dingo Eliza. - Jis nužvelgė paaiškinimo trokštančius klausytojus. - Manau, tai paaiškins... Na, jūs patys pamatysit.

Tai pasakęs, jis ištraukė voko turinį ir paskleidė ant Dankano stalo. Tai buvo apie tuziną 8 x 10 colių formato nespalvotų nuotraukų. Kai kurių kokybė bylojo, kad fotografuota per teleobjektyvą. Visose nuotraukose buvo Eliza ir Savičius drauge, akivaizdžiai nenumanantys, kad yra fotografuojami.

- Kaip matote, susitikimų vietos skiriasi. - Katas Leirdas kalbėjo užsikirsdamas, jo balsas trūkinėjo iš skausmo ir apmaudo. - Kaip ir jų drabužiai. Tai rodo, kad per tam tikrą laikotarpį įvyko bent keli jų susitikimai, tiesa?

Detektyvai apžiūrinėjo nuotraukas, vengdami jas liesti, kad nenutrintų pirštų atspaudų, jei jų esama. Dankanas nuotraukų nelietė, bet paėmė vizitinę kortelę, kuri buvo įdėta į voką drauge su nuotraukomis. Joje buvo išspausdinta Mejerio Napolio pavardė, jo kontoros adresas ir keletas telefono numerių - lygiai kaip ir kortelėje, rastoje žmogžudystės vietoje.

- Napolis šantažavo jūsų žmoną, - padarė išvadą Džerardas.

Teisėjas sunkiai atsiduso.

- Atrodo, taip. O kadangi atsiuntė šias nuotraukas man, tikriausiai turėjo ketinimų šantažuoti ir mane.

- Jūs nežinojote, kad ponia Leird buvo pažįstama su Robertu Savičiumi?

gis DiDi klausimas vėl įžiebė jo valdingumo kibirkštį.

_ Žinoma, ne.

Visose nuotraukose jie abu buvo visiškai apsirengę. Dauma nuotraukų, išskyrus kelias, buvo padarytos lauke, nors dėl stipraus vaizdo pritraukimo nebuvo galima suprasti, kokioje vietoje. Pora neatrodė nusiteikusi intymiai - jie tiesiog laisvai jautėsi vienas su kitu ir buvo įsitraukę į pokalbį. Nuotraukose nebuvo jokių kitų kompromituojančių detalių, tik tai, kad aukštesniojo teismo galvos žmona yra garsaus nusikaltėlio draugijoje. To jau buvo gana.

- Jei man reikėtų spėti...

- Prašom, teisėjau, prašom kalbėti, - paragino Džerardas, kai teisėjas pradėjęs sakinį susvyravo.

- Jei man reikėtų spėti, aš sakyčiau, kad Napolis atsitiktinai sužinojo apie šią... šią... pažintį vykdydamas mano užsakymą sekti Elizą. Kai pamatė ją su Savičiumi, jos vizitai pas Koulmaną Grirą jam tapo antraeiliu dalyku. - Jis dirstelėjo į nuotraukas ir greitai nusisuko. - Napolis neabejotinai suvokė, kad šios nuotraukos yra galingas ginklas mūsų abiejų atžvilgiu. Ir nusprendė pasinaudoti šiuo laimikiu, kad suklestėtų.

- Troteris buvo jo pasiuntinukas, - pasakė DiDi.

Teisėjas krūptelėjo.

- Tikriausiai. Ar atsitiktinai, ar sąmoningai - suprantama, aš linkęs laikytis pirmosios versijos, - Eliza sužlugdė jų planą.

- Ar nuo tada, kai išgirdote šūvius, iki tada, kai pasiekėte savo kabinetą, ji turėjo laiko paslėpti nuotraukas?

Jis vos vos linktelėjo.

- Ji galėjo jas kur nors užkišti ketindama vėliau pasiimti ir sunaikinti. Tiesą sakant, pastaruoju metu aš keletą kartų užklupau ją savo kabinete ir visuomet man įeinant ji išsigąsdavo. Dabar suprantu, ko baiminosi. - Jis kiek pagalvojo ir Pridūrė: - Tikriausiai ji sunaikino tas nuotraukas, kurias at-

nešė Troteris. Bet Napolis nebūtų Napolis, jei nebūtų pasiįį-kęs atsarginio komplekto. Šito.

- Tą naktį, kai įvyko incidentas ant tilto, Napolis jai pa-sakė, kad išsiuntė šias nuotraukas jums, - padarė prielaidą Džerardas.

- Manau, ji įniršo ir...

- Ir panaudodama jūsų trūkstamąjį dvidešimt antrojo kalibro pistoletą jį nužudė, - už teisėją sakinį pabaigė DiDi.

Teisėjas užsidengė veidą rankomis ir pravirko.

- Gal norėtumėte, kad mes ką nors pakviestume? - tyliai paklausė Džerardas.

Teisėjas neatitraukdamas rankų nuo veido ir netardamas nė žodžio papurtė galvą.

Džerardas parodė į duris ir detektyvai iškurnėjo lauk.

- Sakyčiau, jis nusipelno keletą minučių pabūti vienas, - pasakė kapitonas savo pavaldiniams už Dankano kabineto durų.

- Jam reikia suvirškinti keletą riebaus mėšlo gabalų, - pasakė Vorlis. - Napolis yra viena, bet Savičius... Po perkūnėliais. Koks jo vaidmuo šioje istorijoje?

Dankanas nežinojo, ką atsakyti, bet stengėsi vyti šalin labiausiai bauginančią mintį. Ar įmanoma, kad Savičius ir pasiuntė Elizą susitikti su juo? Jis prisiminė, kaip Savičius patenkintas savimi tyčiojosi iš jo akivaizdaus susižavėjimo Eliza. Ar ji ir buvo slaptasis Savičiaus ginklas, tas, kurio Dankanas baiminosi galįs nepastebėti besiartinančio? Tas, kuris galiausiai turi jį sunaikinti?

Jo apmąstymus nutraukė Džerardo balsas:

- Dar pasitarsiu su šefu, bet manau, kad atėjo metas antrajam pokalbiui su Gordžiu Belju. - Jis paprašė DiDi paskambinti teismo paskirtam Gordžio advokatui ir susitarti dėl susitikimo. - Mes norime kuo greičiau su juo pasikalbėti, - pasakė Džerardas jau beeinančiai prie telefono DiDi. - Dar šį vakarą. Taip jam ir pasakyk.

– Supratau.

– Atrodo, šį vienintelį kartą tas žebenkščiukas sako tiesą, – pasakė Vorlis. - Kas galėjo pamanyti.

Dankano kabineto tarpduryje pasirodė teisėjas Leirdas. Jo akys buvo užverktos ir raudonos.

- Aš jaučiu, kad pats turiu apie tai pranešti viršininkui Teilorui. Bilai, ar galėtum mane palydėti?

- Žinoma.

- Būsiu dėkingas tau už pagalbą.

- Teisėjau, jums nebus malonu, kai visa tai pateks į viešumą, - pasakė Džerardas.

- Aš tai suprantu. Tačiau šios nuotraukos įrodo vienintelį dalyką - kad Eliza ir Savičius yra artimi pažįstami. Jose neužfiksuota jokia nusikalstama jų veikla. Taip pat nieko nepadoraus. O aš galbūt klystu dėl jų padarymo laiko. Nėra jokių įrodymų, kad tos nuotraukos negali būti nufotografuotos prieš daugelį metų, kai Eliza manęs dar net nepažinojo.

Džerardas dirstelėjo į Dankaną, taip patikėdamas jam užduotį išsklaidyti abejones.

- Teisėjau, mes turime žmogų, kuris teigia matęs ponią Leird su Savičiumi tame klube, kuriame ji kadaise dirbo. Šis susitikimas įvyko likus vos keletui dienų iki jos dingimo.

Teisėjas svirduliuodamas žengė žingsnį atgal.

- Ką? Taip neseniai?

- Taip jis tvirtina.

– Kas tas asmuo?

– Tai kalėjime esantis vyriškis, kuriam pateikti kaltinimai užpuolimu, - atsakė Dankanas.

- Kaip seniai jūs tai žinote? Kodėl niekas nepranešė man?

Čia įsiterpė Džerardas:

– Tas žmogus nuolat pažeidinėja įstatymus, jo nusikaltimų sąrašas ilgas. Teiloras nusprendė, kad jis tik nori gauti jūsų atlygį ir galbūt nusipelnyti mažesnės bausmės. Jis liepė

į jus šiuo klausimu nesikreipti, kol neturėsime patikimų įrodymų.

- Tačiau jis jau kurį laiką tardomas ir dievagojasi, kad sako tiesą. Jei jis... - Dankanas nurijo seiles, susikaupusias gale gerklyje. - Jei jis tikrai nemeluoja, tuomet yra tikimybė, kad Savičius kažkaip susijęs su jūsų žmonos dingimu.

- Tas žmogus kalėjime... Kokia jo pavardė? - susijaudinęs paklausė teisėjas. Jis staiga tapo kur kas gyvesnis ir viltingiau nusiteikęs.

- Gordis Belju.

- Jei jis pažįstamas su Savičiumi, gal žino daugiau, negu sako. Gal net žino, kur yra Eliza.

Dabar žiūrėti į atgimusį optimizmą buvo turbūt dar skaudžiau nei į ankstesnę šio žmogaus neviltį. Net jei jo žmona bus rasta gyva, jai bus pateikti kaltinimai Napolio nužudymu. Tačiau teisėjas, atrodo, tai pamiršo. Arba jam nerūpėjo - visų svarbiausia buvo rasti ją gyvą.

Džerardas pasistengė palaikyti jo viltį:

- Jei kas nors ir gali išspausti žinių iš Belju, tai Dankanas. Jūs galėsite dalyvauti kitoje apklausoje.

- Jis daugiau nebebus apklausiamas. - Nors šiuos žodžius eidama artyn DiDi pasakė visiems, jos žvilgsnis buvo įsmeigtas į Dankaną. - Maždaug prieš valandą Gordis Belju plastikinės šakutės dantimis prasidūrė miego arteriją. Jis nebegyvas.

Šio DiDi pranešimo poveikis prilygo mirties varpo aidui. Vorlis nužingsniavo prie savo stalo ir ėmė rausti stalčius ieškodamas uždraustosios cigaretės, kurią laikė ypatingiems atvejams.

Džerardas atsisėdo ant stalo kampo ir liūdnai įsispoksojo į grindis.

Teisėjas, atrodo, nesuprato Gordžio Belju savižudybės reikšmės.

- Bet juk vis vien dėl Elizos dingimo galima įtarti Savičių, tiesa? Kodėl jūs neapklausiate jo paties?

pankanui jau rodėsi, kad užtrokš šiame kambaryje. Iš pradžių Savičiaus ir Elizos nuotraukos. Tada į širdį lyg dieglys • imet<?s įtarimas, kad jo gundymą suorganizavo Savičius, įs pabar - Gordžio Belju netektis.

Nors dėl visų šių naujienų viduje siautė audra, nežinia kaip ja m pavyko laikytis ramiai ir šaltai, kaip iš jo ir buvo tikimasi Bet išgirdus kvailą teisėjo klausimą pyktis šliūkštelėjo per kraštus.

- Kodėl mes neapklausiame Savičiaus? Ar nemanote, kad meS j *į jau* apklausėme? - sušuko jis iš įsiūčio drebančiu balsu. - Gordis Belju negyvas. Vadinasi, galima sakyti, kad tas nesenas Savičiaus susitikimas su jūsų žmona taip ir neįvyko. Jis ištrintas. - Dankanas suplojo ir patrynė delnus lyg traiškydamas uodą. - Ir ar ne per vėlai rodote norą kibti į gaurus Savičiui? Pats jį paleidot! Jei ne jūs ir ne jūsų prakeiktas verdiktas dėl neteisingo teismo, jis dabar būtų už grotų, nežudytų žmonių ir negriautų gyvenimų.

- Dankanai. - Jo vardą ištarė Džerardas. Viršininko balsas buvo tylus, bet perspėjimas nė negalėjo būti veiksmingesnis.

Dankanas visas virpėjo iš įniršio. Jam norėjosi ką nors užpulti, sumušti, bet jis kietai sukando dantis, kad nebeprasprūstų nė vienas žodis.

DiDi atsikrenštė ir diplomatiškai pasakė:

- Teisėjau, Savičius paneigė, kad buvo susitikęs su jūsų žmona. O dabar mes vargu ar berasime kokių nors šio susitikimo liudytojų.

Teisėjas išleido virpantį atodūsį ir susmuko ant artimiausios kėdės.

- Iš tų nuotraukų daug kas paaiškėja. Eliza gyveno dvejopą gyvenimą. Jo kulminacija buvo Napolio nužudymas. O paskui ji nušoko nuo tilto. - Jis visiems iš eilės pažvelgė į akis taptum tikėdamasis, kad kuris nors užginčys jo hipotezę. Bet niekas neprasižiojo. - Mes jos ieškome ir viliamės rasti gyvą, 0 ji kažkur guli negyva, tiesa? - Teisėjui prapuolė balsas ir jis ern® kūkčioti. - Tikriausiai viskas baigta.

- Netiesa, - atsakė Dankanas. - Viskas baigta bus tuomet, kai bus rastas jos lavonas.

Jis išpuolė iš smurtinių nusikaltimų tyrimo padalinio ir tįį pusiaukelėje į sulaikymo centrą susiprotėjo, kur važiuoja. Baimindamasis, kad nežinia ką padarys ar pasakys, jei dar bent minutę pasiliks kabinete, Dankanas nusprendė nešdintis.

Bet pasąmoningas jo motyvas tikriausiai buvo pasiryžimas užtikrinti, kad Gordžio Belju mirtis neliktų nepastebėta. Jis yra nauja Savičiaus auka - dėl to nėra ko abejoti, tarytum pats Savičius būtų įsmeigęs tą šakutę jam į kaklą.

Savičius kažkaip pasiekė Gordį Belju ir įtikino, kad net kruvina savižudybė yra daug malonesnis būdas išeiti iš šio gyvenimo nei smurtinė mirtis, kurią jam rengia jis, Savičius.

Kalėjimo grotos Savičiui ne kliūtis. Savo čiuptuvų jis turi visur: visose verslo srityse, visose vietinės valdžios struktūrose, bet kurioje teisėsaugos institucijoje. Jo įtaka yra toli siekianti ir visa apimanti. Pasiųsti žinutę Gordžiui į kalėjimą jam buvo gryni niekai.

Bet Dankanas pasiryžo neleisti jam dar kartą išnešti sveiko kailio.

Nekreipdamas dėmesio į greičio apribojimus, jis dvigubai greičiau nei paprastai nuvažiavo nuo kareivinių iki kalėjimo. Pastatęs automobilį aikštelėje, išlipo ir nužingsniavo įėjimo link. Jis ketino šnektelėti su sargybiniais, dėl kurių aplaidumo Gordis Belju rado progą nusižudyti. Mažiausiai vienas iš jų minta iš Savičiaus saujos.

Tą pačią akimirką, lyg jo mintis būtų įgijusi pavidalą, Dankanas išvydo Savičių, ramiausiai žingsniuojantį pastato vestibiuliu prie išėjimo.

Dankanas pasiekė duris pirmas, įpuolė vidun ir užstojo išėjimą. Savičius vos akimirką buvo nustebęs dėl šio netikėto susitikimo. Jis maloniai nusišypsojo.

_ Nagi; sveiki, detektyve. Malonu jus čia sutikti.
pankano rankos susigniaužė.

_ Tai atėjai savo akimis įsitikinti, kad Gordis Belju paklausė ir nusižudė?

_ A, tai ir jūs jau girdėjote apie vargšą Gordį. Jo gyvenimas buvo toks tragiškas, ir galas ne geresnis. Aš atėjau čia jo kūno, kad galėčiau deramai palaidoti.

_ Nepliurpk nesąmonių. Atėjai patikrinti, ar jis padarė, ką liepei-

- Neturiu supratimo, apie ką jūs kalbate. - Savičius kiek pasuko savo išpuoselėtą galvą ir nužvelgė Dankaną kritišku žvilgsniu. - Jūs visas išraudęs. Ar jus taip sukrėtė jo mirtis? Nė nemaniau, kad jūs su Gordžiu buvote tokie artimi.

- Ar pamirkei pirštą į jo kraują?

- Koks pasibjaurėtinas pasakymas.

- Tau reikėjo pažiūrėti, ar tikrai Gordis nutildytas visiems laikams ir nebekelia grėsmės. Tau nepakaktų žinutės laikraštyje, kad kameroje nusižudė kalinys. Reikia pačiam patikrinti, ar ta plastikinė šakutė padarė, ką reikėjo.

Savičius pavartė akis.

- Jūs pranokstate pats save, detektyve Hačeri. Kol kas tai pats įdomiausias jūsų pramanas. Aš čia atėjau vedamas geriausių jausmų savo buvusio darbuotojo atžvilgiu. Ir viskas. Dabar, tikiuosi, jūs man atleisite...

Jis pamėgino praeiti pro Dankaną, bet šis užmetė ranką Savičiui ant pečių, bloškė jį į sieną ir įsisprendė priešais. Prikišęs veidą paklausė:

- Ar tai tu atsiuntei ją pas mane?

~ Tą merginą, kurią jūs pasiėmėte Upės gatvės bare? Ji pašėlusiai nieko, ar ne?

Dankanas prispaudė dilbį Savičiui prie gerklės.

- Elizą, - suurzgė jis.

~ A, gražiąją teisėjo žmoną. - Kadangi Dankano ranka sPaudė trachėją, Savičiaus veidas šiek tiek patamsėjo, bet jis

plačiai šypsojosi. - Taigi aš buvau teisus. Jūsų susidomėjij^^ ja ne vien profesinis.

- Ei, draugužiai!

Akies krašteliu Dankanas pastebėjo besiartinančius du apsaugos darbuotojus, kuriems jų pokalbis aiškiai sukėlė įtarimą.

- Aš esu Hačeris iš Savanos policijos departamento žmogžudysčių skyriaus, - prisistatė jis.

- Taip, eee... Mes žinome, kas jūs esate, detektyve. Gal reikalinga mūsų pagalba?

- Ne. Pasitraukit. - Dankanas dar labiau prispaudė ranką prie Savičiaus gerklės ir pritildė balsą tiek, kad girdėtų tik jis. - Ar tu atsiuntei ją pas mane?

- Aš ne piršlys. Na, tik tą vieną kartą nesusiturėjau. Pamaniau, kad jūs nusipelnėte bent vienos smagios šeštadienio nakties.

Dankanas pamirksėjo vaikydamas raudoną įniršio miglą, temdančią jam akis.

- Ar tu atsiuntei Elizą pas mane?

- Kaip tokia mintis galėjo šauti jums į galvą? O gal jūs stokojate pasitikėjimo savo seksualiniu patrauklumu?

Apsaugos darbuotojai žengė artyn. Vienas jau buvo atsisegęs prie juosmens kabantį dėklą ir laikė ranką ant pistoleto.

- Detektyve Hačeri, - pasakė jis, - jei jums reikia pagalbos...

- Ar jūs suimate šį žmogų? - paklausė kitas apsaugos darbuotojas. - Jei taip...

- Sakiau atsitraukt! - užriko Dankanas.

Dėl suspaustos gerklės Savičiaus juokas priminė duslų gargaliavimą.

- Jūs tikrai tikitės išnarplioti šitą mazgą? Vargšelis. Jūs pralaimite kiekviename žingsnyje. Tarytum to nepakaktų, esate įsimylėjęs vaiduoklį. - Savičius pusbalsiu pridūrė: - Nenusiminkit, detektyve. Galbūt Napolis viską atliko greitai.

pankano kumštis su poliakalės jėga kirto Savičiui į skruostikaulį- Jis išvydo prakirstą odą, kraują, Savičiaus skausmo grimasą- Bet neilgai tuo džiaugėsi. Apsaugos darbuotojai, dabar jau keturiese, puolė prie jo. Visi keturi traukė jį nuo Savičiaus, o šis ramiai išsiėmė iš kišenės nosinaitę ir priglaudė ją prie kraujuojančio skruosto.

Dankanas nesipriešino apsaugos darbuotojams ir leidosi nutempiamas į šalį. Tačiau jo akys grėsmingai susidūrė su Savičiaus žvilgsniu.

- Ruoškis mane pasitikti. Aš ateinu.

Dar prieš kelias akimirkas Savičius buvo linksmas. Dabar jo akyse įsižiebė negeros ugnelės.

- Aš laukiu, - prakošė jis pro dantis.

22 skyrius

Barmenas nusišluostė nuo pirštų citrinos sultis ir šluoste nutrynė peilio ašmenis.

- Šitoks lietus - negi kaltinsi juos dėl to, kad atšaukė paiešką. Dabar tai jau tikrai tas lavonas niekuomet nebus surastas. Turbūt jos likimas visiems laikams liks paslaptis. Kaip manai, žmogžudystė ar savižudybė? - Jis švystelėjo šluostę į šalį ir alkūnėmis atsirėmė į barą. - Kas čia galėjo atsitikti?

Dankanas pažvelgė į jį apsiblaususiomis akimis ir kimiu balsu pasakė:

- Aš žinau, kas čia atsitiko.

Smičio užeigos barmenas prunkštelėjo.

- Suprantama, bičiuli, suprantama. Aišku, kad žinai.

Po susidūrimo su Savičiumi Dankanas nuėjo tiesiai į užeigą. Apsaugininkai, išlydėję jį laukan iš sulaikymo centro, patarė prieš grįžtant kaip nors nusiraminti. Jis jų nekaltino. Jie juk dirbo savo darbą. Dankanas žinojo, jog turi džiaugtis, kad Savičius neapkaltino jo dėl užpuolimo.

Jis pakluso apsaugininkams, išėjo ir nebegrįžo, supratęs, kad tuščias reikalas bartis su kalėjimo apsaugos darbuotojais dėl Gordžio Belju savižudybės. Dabar jis nė nepajėgtų deramai kalbėtis tokiu svarbiu klausimu. Be to, juos apklausdamas tik gaištų laiką. Nė vienas iš parankinių Savičiaus tikrai neišduos. Ypač dabar, kai Gordžio kraujas dar nesukrešėjęs-

Dankanas nusprendė paieškoti nusiraminimo Smičio užeigoje, kur viskis ir sielvartas neskiedžiami. Nūnai jo žvilgsnis prieš valią vėl nukrypo prie įjungto, bet nutildyto televizoriaus anapus baro. Policijos spaudos konferencija tebesitęsė. Barmeno žodžiais, šiuo metu lavonas jau surytas žuvų. Kodėl tiesiog nekonstatavus šio fakto ir nepabaigus tos sumautos spaudos konferencijos? Verčiau tegu vėl rodo filmą „Zeinfeldas“.

Atsiradus antrajai Elizos basutei žlugo viltis, kad ji liko gyva nukritusi nuo tilto - nesvarbu, pati nušoko ar ne. Nutraukta net jos palaikų paieška. Byla baigta. Rytoj visi detektyvai tęs darbus, kuriuos prieš dešimt dienų atidėjo.

Visi, išskyrus jį.

Staiga užeigos durys atsilapojo įleisdamos vidun lietaus šuorą ir vienišą klientę. Stovėdama ant slenksčio, ji ramiai uždarė duris ir atsigręžė. Pamatęs ją, Dankanas suaimanavo ir griebėsi savo stiklo.

DiDi prireikė keleto akimirkų, kad akys priprastų prie prieblandos, o tada ji pastebėjo prie baro sėdintį Dankaną ir žengė prie jo. Beeidama nusivilko lietaus apsiaustą ir nupurtė nuo jo vandenį. Atsisėdusi šalia ant aukštos baro taburetės, ji taip smarkiai krestelėjo galvą, kad vandens lašai nuo plaukų aptaškė jam veidą.

Jis susiraukė ir demonstratyviai nusibraukė lašus nuo marškinių rankovės.

- Jau išrasti tokie puikūs daiktai, vadinami skėčiais.
- Savąjį aš šįryt palikau tavo automobilyje.
- Tai išėjai pasivaikščioti? Atsitiktinai ėjai pro šalį ir pajutai troškulį?
- Visur aplaksčiau ir galiausiai nusprendžiau, kad tu galėtum būti čionai.
- Kodėl gi tu taip nusprendei?
- Mano žiniomis, anksčiau čia tu buvai užėjęs tik kartą, kuomet, kai tyrėme motinos su kūdikiu žmogžudystę. Jiems buvo nukirstos galvos.

Dankanas kilstelėjo stiklą jos pusėn.

- Ačiū, kad priminei. Kaip tik šito man ir reikėjo nuotaikai pataisyti.

- Tąsyk tu man pasakei, kad čia yra gera vieta nusigerti. - Ji su pasidygėjimu apsidairė. - Aš linkusi sutikti su tavim. - Tuomet paprašė padavėjo dietinės kolos. Kai padavėjas atnešė gėrimą, rodydama į Dankano stiklą DiDi paklausė: - Kiek šitų jis jau išmaukė?

- Pasakysiu tik kad džiaugiuosi, jog jūs parvešite jį namo.

- Tiek daug?

- Eik šalin, DiDi, - sumurmėjo Dankanas.

- Klausyk, teisę pykti turiu aš, o ne tu, - suirzo ji. - Tai aš ištisas valandas važinėjau per lietų tavęs ieškodama. Buvau nuvažiavusi į namus, sporto salę - visur, kur tik būni.

- Tavo rūpestis mane sujaudino.

- Kodėl dingai kaip į vandenį, niekam nepranešęs, kur važiuoji? Kodėl neatsiliepi mobiliuoju telefonu?

- Pateiksiu subtilią užuominą: šįvakar nenorėjau draugijos.

- Gaila. Dabar jau niekur nedingsi. - Ji išlukšteno iš pakuotės šiaudelį, įmerkė į kolą ir gerokai patraukė.

- Jei tikiesi pakelti man dvasią ir pataisyti nuotaiką, gaišti laiką, - perspėjo Dankanas. - Kad ir ką darytum, aš neketinu pasijusti geriau.

- Tai kodėl dar varginiesi nusigerti?

- Todėl, kad pasiutusiai noriu, - atkirto jis.

DiDi kurį laiką žiūrėjo jam į akis, tada nukreipė žvilgsnį į televizorių, kuriame viršininkas Teiloras vis dar nebyliai žarstė savo gražbylystes. Jis sėdėjo ant pakylos tarp Bilo Džerardo ir Kato Leirdo.

- Tu girdėjai, kad oficialiai paskelbta, jog paieška nutraukiama?

Jis linktelėjo.

- Taip buvo nuspręsta, kai teisėjas ir Džerardas pasikalbėjo su Teiloru. Dėl tų nuotraukų, kuriose ponia Leird užfiksuota

su Savičiumi, padėtis pasikeitė. - Ji nutilo leisdama Dankanui įsiterpti. Bet jis tik niūriai žvelgė į savo stiklą. - Teisėjas nusprendė šioje spaudos konferencijoje nieko nekalbėti ir neatsakinėti į klausimus, bet pageidavo dalyvauti. Jie... hm... jie taip pat sutarė viešai neminėti ponios Leird ryšių su Savičiumi, nebent būtinai reikės. Taip nesąžininga, bet tikrai, ^akyčiau... geriau. Visiems. - DiDi vėl per šiaudelį patraukė dietinės kolos. Dankanas toliau tylėjo. Po kurio laiko ji paklausė: - Ar tu šiandien ko nors valgei?

Jis papurtė galvą.

- Turėtum pavalgyti.

- Turėčiau pavalgyti. Turėčiau pamiegoti. Turėčiau sutelkti dėmesį į kitas bylas. Suprantu, ką nori pasakyti, DiDi, - irzliai atsakė jis. - Dievas mato, per pastarąsias dienas tavoji giesmelė man jau gerokai ištampė nervus. Liaukis buvusi mamytė. Eik iš čia. Važiuok namo. Palik mane vieną.

DiDi užsigavo, kad Dankanas atstumia jos pagalbą ir rūpestį. Ne tik užsigavo, bet ir supyko.

- Kas tau pastarosiomis dienomis darosi? Iš kur visa tai kyla? Pasakyk man, Dankanai. Ar tai dėl jos? - Ji rūsčiai pažvelgė į jį. - Dėl jos, tiesa? Ji tau apsuko galvą, ar ne? Kaip reikiant apsuko. Nuo pat pradžių.

Dankanas pasirėmė alkūnėmis į barą ir delnais parėmė kaktą, pirštus panardino į susivėlusius plaukus.

- Taip, - sugergždė jis. - Ji apsuko man galvą nuo pat pradžių.

Ji tai jautė nuo pat ponios Leird susišaudymo su Gariu Rėjumi Troteriu nakties. O gal Eliza Leird spėjo apsukti Dankanui galvą jau per apdovanojimų pobūvį. Liūdnas Gordžio Belju likimas gal ir tapo paskutiniu lašu, perpildžiusiu jos porininko emocinės pusiausvyros taurę, bet iš tikrųjų jis kankinosi dėl apgavikės teisėjo žmonos. Kai tik Dankano ir Elizos L^ird keliai susikirto, jis pradėjo beviltiškai slysti į prarają.

" Prašom pripilti, - pasakė jis pastūmėdamas savo stiklą Armėnui.

- Dankanai...

- Aš tavęs gražiai prašiau palikti mane ramybėje.

- Kas atsitiko, tas atsitiko, Dankanai. Dabar to jau niekaip nepakeisi.

- Netiesa. Aš galiu pasigerti.

DiDi skėstelėjo rankomis.

- Ką gi, puiku, - pasakė ji ir ženklu leido barmenui pilti.

Ji pastebėjo, kad spaudos konferencija pasibaigė. Ekrane pasirodė televizijos laidų vedėja rūškanu veidu, kuri, matyt, pateikė visos šios istorijos santrauką. Ją pakeitė filmo „Zeinfeldas“ scena. Kurį laiką juodu žiūrėjo nutildytą televizorių, paskui jis pasakė:

- Ji maldavo manęs padėti.

DiDi pažvelgė į jį iš profilio; mirguliuojanti televizijos ekrano šviesa mainė skausmo iškreipto veido bruožus.

- Eliza Leird?

- Du kartus meldė pagalbos. Ir abu kartus aš atsisakiau jai padėti.

Nors ir baiminosi to, ką netrukus išgirs, DiDi negalėjo neklausinėti.

- Dankanai, ką tu nori pasakyti? Kad ji kreipėsi į tave asmeniškai?

- Visų pirma ji man perdavė raštelį, prašė susitikti su ja be pašalinių. Aš niekaip nereagavau. Tada ji mane nustebino išdygdama prie mano namų. Anksti iš ryto. Tą šeštadienį mes vėliau važiavome į užmiesčio klubą. Pameni? Staleliai terasoje. Balti skėčiai.

- Pamenu, pamenu.

- Taigi ankstyvą to šeštadienio rytą, kai tu paskambinusi man į namus pasiūlei nuvažiuoti pasikalbėti su teisėju apie Napolio ryšius su Troteriu, Eliza sėdėjo mano svetainėje.

DiDi įsivaizdavo, kaip Dankanas kalbasi telefonu su ja, o pagrindinė įtariamoji klausosi. Ji kaip tikra kvailė plepėjo apie bylą, kurią juodu rezgė Elizai Leird, o tuo tarpu Eliza *su*

pankanU buvo a^s i a^* kabiau už viską DiDi nepakęsdavo atsidurti kvailio vietoje.

_ fCodėl tu man nepasakei anksčiau?

- Sakau dabar, - trumpai atkirto jis.

__ Prieš man atvažiuojant tu išboginai ją iš savo namų, paskui vaidinai tą kvailą farsą užmiesčio klubo terasoje, ir prieš teisėją, ir prieš mane apsimesdamas, kad... kad...

_ £acĮ mudu su Eliza nebuvome tą dieną susitikę vienu du.

DiDi visomis išgalėmis stengėsi suvaldyti kylantį pyktį. Jei juodu susikivirčys, ji gali neišgirsti detalių, o jai reikia išgirsti. Negana to, Dankanui reikia tai išpažinti. Jei ne, kaltė toliau jį ės ir jis gali niekuomet nebeatsigauti.

- Kas buvo tuomet, kai ji atėjo pas tave?

- Koks dabar skirtumas.

- Tai papasakok man, jei nėra skirtumo.

- Mes ją laikėme įtariamąja...

- Ji ir buvo įtariamoji.

- Bet ji turėjo kitą versiją.

- Net neabejoju, kad turėjo. Ar tu ja patikėjai?

Jo šarvas pamažu nyko. DiDi matė, kaip Dankano pečiai atsipalaiduoja. Jis tyliai pasakė:

- Nė vienu žodžiu.

Ji kelias akimirkas tyliai pasėdėjo, galvodama, ar nevertėtų užsisakyti dar dietinės kolos, bet nusprendė šito nedaryti, kad neišblaškytų Dankano.

- Sakei, kad tavo pagalbos ji maldavo du kartus.

- Antrą kartą ji paskambino man į mobilųjį ir paliko balso pranešimą, nurodė susitikimo laiką ir vietą.

~ Vildamasi, kad tu atvyksi su ja susitikti.

- Jai nereikėjo nė viltis - ji žinojo, kad atvyksiu. Aš žinoJau> kad blogai darau tau nesakydamas. Žinojau, kad blogai darau vykdydamas jos prašymą. Bet vis viena važiavau. Ak, savo veiksmams aš buvau suradęs pateisinimą. Įsikalbėjau, kad tai skambutis nuo Savičiaus, kad jis ten rengia man pa-

salą. Tačiau giliai širdyje žinojau, kad manęs ten laukia ne kas kitas, o Eliza.

- Kur įvyko tas susitikimas?

Jis tulžingai nusijuokė.

- Tai neturėjo reikšmės, DiDi. Būčiau važiavęs į bet kokią vietą. Niekas nebūtų manęs atgrasęs nuo ryžto su ja pasimatyti. Supranti, aš važiavau suprasdamas, kad ji mėgins priversti mane nusižengti savo principams. Važiavau *tikėdamasis*, kad ji mėgins.

- Kodėl?

- Žinojau, kad ji siūlys man mainus.

Dankanas pakreipė galvą ir pažvelgė taip, kad DiDi neliko abejonių dėl jo žodžių prasmės. Ji sunkiai nurijo seiles.

- Štai kaip.

- Ji žinojo, ko aš noriu, ir kaip tik tai pasiūlė.

- Ir tu priėmei jos pasiūlymą?

- Taip. - Jis užsimerkė ir kimiu balsu pakartojo: - Taip.

Vienu sąmonės kanalu DiDi praslydo mintis, kaip įspūdinga turėti tokią didelę įtaką kitai žmogiškai būtybei, kaip svaigu turėti galios priversti kitą žmogų už kelias seksualinės palaimos minutes aukoti savo asmenybės vientisumą, sąžinę ir karjerą.

Jis ištuštino stiklą.

- Kai mes... Taigi. Aš neįvykdžiau savo sandėrio dalies. Išėjau palikęs ją ašaromis pasruvusiu veidu, maldaujančią padėti.

- Kaip padėti?

- Padėti išsikapstyti. Smulkmenos dabar nebesvarbu. Praėjus kelioms valandoms po to, kai aš ją palikau, buvo rastas negyvas Napolis ir mes pradėjome jos paiešką. - Jis vėl pirštais perbraukė plaukus ir delnais suspaudė smilkinius. - Viešpatie, padėk man.

Tai štai kodėl jį apėmusi tokia neviltis. Dankanas pakenkė tyrimui ir pažeidė asmeninį moralės ir etikos kodeksą. Už šiuos nusižengimus jis niekuomet sau neatleis.

prieš kelerius metus, kai DiDi dar buvo eilinė policininkė, ¿u specialiojo policijos padalinio pareigūnai buvo apkaltinti netinkamu elgesiu su įtariamąja. Juodu tvirtino, kad moteris buvo seksualinio kontakto iniciatorė ir aktyvi dalyvė - tai pasirodė besanti tiesa. Tačiau DiDi prisiminė, kaip Dankanas niršo dėl pareigūnų nenoro pripažinti savo elgesio ydingumą ir prisiimti kaltę. Jo požiūriu, jie turėjo pasirinkimo laisvę ir atsakomybę, o šių dviejų dalykų turi pakakti teisingiems poelgiams užtikrinti, kad ir kokia stipri būtų pagunda. Dabar jis pats padarė tokį nusižengimą ir tikrai neieškos pasiteisinimo.

Nors ir paslydo, Dankanas Hačeris DiDi akyse buvo didvyris. Matydama jį tokį palūžusį dėl savos kaltės, ji pajuto užuojautą, o ne pasipiktinimą. Ji piktinosi Eliza Leird, kurios visa širdimi nekentė. Tebus ji prakeikta, jei leis tos daugiaveidės moters šmėklai sugriauti Dankanui gyvenimą.

- Tu padarei klaidą, - švelniai pasakė ji. - Bet ją pripažinai. Vyk tas mintis šalin. Viskas baigta.

- Ne, ne viskas. Niekuomet nepamiršiu, kokiomis akimis ji į mane žiūrėjo, kai...

- Dankanai, ji buvo gudri žaidėja! - sušuko DiDi taip, kad barmenas pašnairavo jų pusėn. - Ji žinojo, kad tave traukia, ir tuo pasinaudojo. Argi gali būti geresnis būdas išvengti teisinio persekiojimo nei pasidulkinti su policininku, kuris siekia tave apkaltinti?

- Žinau, DiDi. Velniai griebtų, nejau manai, kad nežinau? Bet vien žinodamas nepasidarau mažiau nusikaltęs. Negyvi trys žmonės, neskaičiuojant vargšo Troterio, nuo kurio visa ir prasidėjo. Napolis, Gordis Belju ir Eliza. Jei aš būčiau elgęsis teisingai, jie nebūtų mirę.

- Tu šito nežinai. Niekas šito nežino. Šiaip ar taip, tragiškas galas buvo neišvengiamas. - DiDi pasilenkė prie pat Dankano, kad jis negalėtų nusukti akių ir žiūrėtų į ją. - Ta ponia buvo tikra gyvatė. Tu pats taip sakei, kai pradėjome tirti šią

bylą. Tu geidei jos kūno, bet nebuvai apakęs taip, kad nera-tytum jos asmenybės. Tai tiesa, aš žinau. Tu ja pasitikėjai ne daugiau nei aš. Ji be paliovos melavo, visiems melavo, o tą naktį ant tilto visi melai ją pagaliau pasivijo. Kalbant nuo širdžiai, man negaila dėl to, kas atsitiko tarp jos ir Napolio. Aš esu patenkinta, kad ji dingo dar nespėjusi sugriauti tavo karjeros. Nespėjusi sugriauti tau gyvenimo.

DiDi retai prie jo prisiliesdavo, nes nenorėjo sukelti pavojaus jų darbiniams santykiams. Bet dabar ji uždėjo plaštaką jam ant rankos ir kaip reikiant spustelėjo.

- Pamiršk tai, Dankanai. Atleisk sau už tai, kad esi vyras, kad esi žmogus. Apsispręsk ją užmiršti. Sutelk dėmesį į kitką. Rytoj mes pradedame iš naujo, mėgindami sučiupti Savičių. - Ji pastūmė stiklą tolyn, kad jis nebepasiektų. - Todėl turėsi būti blaivus ir šaltas kaip akmuo.

Dankanas leidosi išvedamas iš baro tiesiai į liūtį. Kai jie pasiekė DiDi automobilį, jis jau buvo permirkęs iki paskutinio siūlelio. Bet to nė nepastebėjo.

- O mano automobilis? - paklausė jis, kai DiDi įtupdė jį į keleivio sėdynę.

- Iš ryto aš tave paimsiu iš namų ir pametėsiu čionai.

Jis nesiginčijo. Rytojus jam nė truputėlio nerūpėjo.

Kelias iki jo namų buvo netolimas, tuos kelis kvartalus jie pervažiavo per kelias minutes. DiDi išjungė variklį ir jau siekė durelių rankenos, bet jis sustabdė ją.

- Neik pas mane.

- Eisiu.

- Aš pats apsieisiu. Daugiau negersiu. Prisiekiu, - pridūrė jis išvydęs skeptišką jos išraišką.

- Gerai, aš tikiu tavim. Bet ar tu tikrai nenori draugijos?

- Tikrai.

- Eik, paskambinsi pianinu.

- Aš neskambinu pianinu.

„ Tiesa, - šyptelėjo ji.

Jis taip pat pasistengė nusišypsoti, bet viso labo patampė

lupas-

_ pasistenk pailsėti. Pasimatysim iš ryto.

jis suraukė kaktą.

, Tik ne per anksti.

Tada atidarė dureles ir išlipo.

Kelkraštis buvo virtęs tikru kliokiančiu upeliu. Jis peržengė greitą jo srovę ir atsidūrė ant šaligatvio. Tada užlipo laiptais ir atsirakino duris. Atsigręžė ir atsisveikindamas pamojavo DiDi. Ji paspaudė automobilio signalą ir nuvažiavo taškydama balas.

Viduje Dankanas įjungė stalinę lempą ir senu papratimu nužingsniavo į virtuvę. Bet ten nuėjęs niekaip nesugalvojo, ko norėtų užvalgyti. Jis nebuvo alkanas. Jam net nebesinorėjo gerti, nors Smičio užeigos viskis nedarė lauktojo sąmonę apmarinančio poveikio. Jo galva buvo gerokai per blaivi.

Nekreipdamas dėmesio, kad nuo jo drabužių ant kilimų ir kietmedžio parketo varva vanduo, Dankanas grįžo į svetainę ir atsistojo jos vidury lyg svetimas žmogus, dairydamasis kokio nors pažįstamo daikto, su kuriuo būtų galima užmegzti emocinį ryšį. Pirmą kartą gyvenime, kiek tik galėjo prisiminti, jautėsi beviltiškai vienišas.

Galėtų paskambinti tėvams, jie visuomet pasirengę apkabinti ir paguosti, su malda ir padrąsinimo žodžiais lūpose, besąlygiškai mylintys. Bet jis negali jiems išsipasakoti. Kol kas negali.

Jei tik jis panorėtų, DiDi akimirksniu grįžtų. Ji net pasisiū-

^ šią naktį pasilikti su juo. Bet jis negali traukti jos drauge į

Sltą kaltės ir saviniekos pelkę. Beje, jis neišpasakojo jai visko.

Jis prisipažino, kad mylėjosi su Eliza.

Bet neprisipažino, kad yra ją įsimylėjęs,

j ^Da nkanas abejingu žvilgsniu nužvelgė pianiną. Bet jo suo-

e ls skausmingai priminė tą rytą, kai ant jo sėdėjo Eliza ir

žiūrėjo į jį maldaujančiomis akimis, kurios taip lengvai galėjo apsukti galvą ir įvilioti į melo spąstus.

Neatsispirdamas suolelio traukai jis atsisėdo toje pačioje vietoje, kur tąsyk sėdėjo ji. Dankaną kankino mintis, kad gali būt niekas, ką ji pasakė ar padarė, nėra tiesa. Niekas. Ir dar blogiau - jis baiminosi, kad jai už nugaros stovėjo Savičius ir kad ji elgėsi griežtai laikydamasi jo nurodymų. Kad visi jos judesiai gulint ant tos nudriskusios sofos, kiekvienas palytėjimas, kiekviena veido grimasa, kiekvienas atodūsis buvo meistriškai suvaidinti.

Galima sakyti, kad tokia klasta buvo verta Savičiaus. Jei Savičius jam būtų surengęs tokią egzekuciją kaip Fredžiui Morisui, viskas būtų buvę pernelyg akivaizdu ir Savičius būtų turėjęs bėdos.

Be to, paleisti kulką į galvą būtų banalu. Nepalyginti didesnį pasitenkinimą Savičius jautė jo kelyje pastatęs Elizą - patogiai sėdėdamas piktdžiugiškai žiūrėjo, kaip Dankanas skysta nuo jos kerų, kaip pažeidinėja visus etikos principus, kurių iki tol laikėsi, kaip aukoja savo asmenybę, karjerą, savigarbą, viską, kas jam vertinga, lėtai, bet neišvengiamai artindamas savo gyvenimo griūtį.

Tobulas planas.

Jis nuleido galvą ir pamėgino sukalbėti atgailos maldą, bet iš gniaužiamos gerklės veržėsi tik sausas skausmingas kūkčiojimas. Jam labai norėjosi išsiverkti, bet dėl ko būtent jam reikėtų lieti ašaras? Dėl savo suniokotos moralės? Dėl Elizos? Kokią jis turi teisę verkti netekęs to, kas niekuomet jam nepriklausė? Eliza prarasta visiems laikams.

Jis ir pats save prarado.

Dankanas ilgai sėdėjo nė pirštu neliesdamas pianino klavišų. Galiausiai atsistojo, išjungė lempą ir tamsoje apgraibomis užlipo į viršų. Gatvės žibinto šviesa per aplytą stoglangį krito ant laiptinės sienos ir atrodė, kad ta siena verkia. Stabtelėjęs laiptų aikštelėje, jis kurį laiką stebėjo ašaras primenančius

1 šeliU atšvaitus, slenkančius žemyn sienų apmušalais, pas-
a
kui pasuko į savo miegamąjį ir žengdamas pro duris uždegė šviesų-

jį buvo įsispraudusi kamputyje tarp jo lovos ir lango.

jis suriko iš apstulbimo ir pykčio. Ir iš džiaugsmo. Ji gyva!

Instinktyviai išlupęs pistoletą iš dėklo jis palenkė galvą ir nusitaikė tiesiai į ją.

- Mesk apsiaustą ir stokis veidu į sieną, rankas virš galvos.

- Dankanai...

- Po velnių, daryk, kas pasakyta! Arba nušausiu, dievaži!

Eliza numetė ant grindų neperšlampamą apsiaustą, kurį laikė ant rankos, ir nusisukusi atsistojo veidu į sieną, iškėlė rankas.

Jam prireikė nemažai pastangų, kad užčiauptų burną ir suvaldytų greitą alsavimą. Bet įsismarkavusios širdies taip ir nesutramdė.

- Dvidešimt antrasis pas tave?

- Kas toks?

Tebelaikydamas nutaikytą pistoletą Dankanas prisiartino prie jos ir skubiai perbraukė ranka per abu jos šonus nuo pažasties iki kulkšnies, tada per vidinę džinsų siūlę iki šakumo ir aplink juosmenį. Įsitikinęs, kad ji neginkluota, žengė žingsnį atgal ir pakėlė nuo naktinio stalelio telefoną. Jam pradėjus maigyti mygtukus, Eliza atsigręžė ir ištiesė ranką delnu į priekį.

- Prašau, niekam neskambink. Neskambink, nesuteikęs man progos pasiaiškinti.

~ Turėsi progą pasiaiškinti, nesijaudink.

~ Dankanai...

~ Nevadink manęs šitaip! Aš tau ne Dankanas. Aš tau tik Policininkas, nusiteikęs įmurkdyti tavo subinę į kalėjimą.

~ Aš tuo netikiu.

- Tai patikėk.

- Nebūtina laikyti į mane nukreiptą ginklą.

- Aš esu tikras, kad tokius pat žodžius tu sakei ir Troteriųį su Napoliu, ir štai kuo jiems baigėsi. Kaip tu čia patekai?

- Aš girdėjau tave apačioj. Verkei?

- Kaip tu patekai į vidų? - pakartojo jis kapodamas žodžius.

- Pirmo aukšto langas iš kiemo pusės buvo neuždarytas. Tu tikriausiai pamiršai įjungti signalizaciją. Kodėl verkei?

Jis vis tiek neatsakė į šį klausimą.

- Devynios galybės vyrų ir moterų visoje pietryčių pakrantėje plūkiasi tavęs ieškodami. Dėl tavo dingimo ant to tilto kilo milžiniškas sambrūzdis. Tau buvo malonus šitoks dėmesys, neabejoju.

Ji skėstelėjo rankomis.

- Ar atrodo, kad man buvo malonu?

Nieko nepasakysi. Ji išties atrodė apgailėtinai.

- Kas tavo plaukams?

- Jei imituoji savižudybę, pirmiausia turi pakeisti savo išvaizdą.

Jos plaukai atrodė taip, tarytum būtų nurėžti ant trinkos atšipusiu mėsininko peiliu. Jie buvo trumpi, susivėlę ir vietomis styrantys lyg pankroko gerbėjos. Ir perdažyti tamsiai ruda spalva.

Ji buvo apsirengusi anaiptol ne prabangiais drabužiais, kokius dėvėdavo iki šiol. Džinsai ir marškiniai buvo per dideli, atrodė lyg paimti iš krūvos, likusios po dėvėtų drabužių prekybos. Eliza avėjo paprastus drobinius sportinius batelius. Jokių turkių. Bateliai buvo šlapi ir purvini.

Jos veidas buvo sukritęs, šiurkščiai nurėžti plaukai tai dar paryškino. Aplink akis buvo storai pritepta tamsaus makiažo. Pamačiusi, kad jis tai pastebėjo, Eliza pasakė:

- Slepiu pamuštą akį. Tai dovana nuo Mejerio Napolio.

- Kas pradėjo grumtynes? Jis ar tu?

Ji ištiesė ranką ir atsmaukė marškinių rankovę. Ranka nuo riešo iki alkūnės buvo nusėta įvairiaspalvėmis mėlynėmis.

- Vargu ar jis tikėjosi sulaukti iš manęs atkirčio.

Belaidis telefono ragelis Dankano rankoje pasunkėjo kaip ir pistoletas, bet jis tebelaikė abu.

- Jis tavęs laukė tavo automobilyje? - Ji pažvelgė keistu žvilgsniu ir jis pridūrė: - Šitai mes išsiaiškinome. Napolis išsikvietė taksi ir nuvažiavo į tą vietą, kur buvai palikusi savo automobilį.

- Tuo metu aš buvau su tavim.

- Ir taip dosniai dalijai savo kūniškas malones.

Ji nuleido akis, bet trumpam. Kai vėl pažvelgė, jos akys žėrėjo pykčiu.

- Negi dar nesupranti?

- Matyt, nesuprantu.

- Aš buvau apimta nevilties! - sušuko ji. - Buvau pasirengusi padaryti bet ką, kad tik išmaldaučiau man padėti.

- Bet tu nepadarei *bet ko.* Padarei tai, ką padarei.

- Nes aš žinojau... - Jos žvilgsnis vėl susvyravo, bet tik akimirką. - Nes aš žinojau, kad tu to trokšti.

Dankanas beveik tokius pat žodžius prieš pusvalandį pasakė DiDi, bet išgirdus juos iš Elizos lūpų jam užvirė kraujas.

- Aš net žinojau, kad tu iš manęs to tikiesi, - toliau kalbėjo Eliza. - Tokios pat nuomonės apie mane buvo ir detektyvė Bouen. Ji tikėjosi, kad aš būsiu kekšė. Spėju, kad pateisinau jūsų abiejų lūkesčius.

- Vis dėlto tai buvo nevaisingos pastangos.

- Žinau. Tu manimi nepatikėjai.

- Nei tada, nei dabar - nė per nago juodymą.

- O aš vyliausi, kad tu apsigalvojai.

Jis laikėsi, kad neimtų jos, šitaip apverktinai atrodančios, gailėtis.

- Kas atsitiko ant to tilto?

Ji atmetė atgal plaukus, lyg jie tebebūtų ilgi. Šį nevaliu jos gestą Dankanas atpažino - taip ji elgdavosi tuomet, kai norėdavo sutelkti mintis. Arba sukurti melagingą istoriją.

- Kai tu išėjai, aš užmigau.

- A, taip. Tave gi kamuoja nemiga.

Taip, ji tikra melo virtuozė. Ji norėtų, kad jis patikėtų, jog jiedviem pasimylėjus ji palaimingai užmigo, nors niekaip negalėdavo užmigti pasimylėjusi su savo vyru. Siekdamas nepasiduoti jos manipuliacijoms, Dankanas sutelkė visą dėmesį į tai, ką ji pasakojo.

- Aš miegojau daugiau kaip dvi valandas. Atsibudus mane apėmė panika, nes žinojau, kad Katas gali manęs ieškoti. Nubėgau prie savo automobilio. Napolis manęs laukė sėdėdamas ant užpakalinės sėdynės.

- Kaip buvo sutarta.

-Ne.

Stengdamasis nutverti ją meluojant Dankanas pasakė:

- Bet tu jį išsyk atpažinai.

Ji iškart papurtė galvą.

- Aš jo nebuvau mačiusi. Jis prisistatė ir net įteikė man savo vizitinę kortelę.

Dankanui buvo neaišku, kam, jei jų susitikimas buvo suplanuotas, reikėjo radijo siųstuvo ir kodėl ant automobilio vairuotojo sėdynės gulėjo Napolio vizitinė kortelė. Šiuos klausimus jis buvo iškėlęs ir kalbėdamasis su DiDi bei Vorliu, bet jie numojo ranka.

- Gerai, - pasakė jis. - Taigi Napolis tavo automobilyje. Kas toliau?

- Jis pridėjo pistoleto vamzdį man prie galvos ir liepė važiuoti ant Talmadžo tilto vidurio. Iš pradžių vykdžiau tai, ko jis reikalavo, bet kai mes atsidūrėme ant tilto, aš nesustojau, važiavau toliau. Jis įrėmė pistoleto vamzdį man į smilkinį ir pagrasino paspausti gaiduką, jei neapsisuksiu. Kai nuvažiavom nuo tilto, aš apsukau automobilį ir grįžau.

f adą būtų aišku, kodėl automobilis buvo rastas į miesto centrą vedančioje eismo juostoje. Bet šią detalę ji galėjo įš-irsti per radiją ar televiziją.

^ Šį kartą, kai pasiekėme aukščiausią tilto vietą, aš sustojau. Jis liepė man palikti raktelį spynoje, išlipti ir eiti prie tilto turėklų. Aš stengiausi uždelsti, klausiau, ko jis nori, siūliau jam pinigų- Jis atsakė, kad jau susitarė dėl didesnės sumos, nei aš pajėgčiau jam sumokėti.

- Su kuo?

_ O ką tu manai?

- Nedrįsk man sakyti, kad su tavo vyru. Tas žmogus visiškai palaužtas.

- Klysti.

- O tu meluoji, - atšovė jis. - Aš jį stebiu jau dešimt dienų. Ir matau, kaip jis tiesiog akyse byra į gabalėlius. Jis stačiai sužlugdytas.

- Jis nori, kad jūs taip manytumėte.

- Jis apsimetinėja?

- Taip.

- Tai vis laikaisi savo?

- Taip.

Jis vėl ėmė maigyti telefono mygtukus.

- Palauk! Dankanai, maldauju. Išklausyk mane.

Jis liovėsi rinkęs numerį, bet nykštį tebelaikė virš mygtukų.

Ji pakėlė lyg maldai sunertas rankas.

~ Gariui Rėjui Troteriui nepavyko, todėl Napolis turėjo Pats užbaigti darbą. Jis man pasiūlė rinktis - arba pati šoksiu nuo tilto, arba būsiu nušauta. Sakė, abu variantai jam tinka. Jis žinojo, kad tikrai žūsiu nukritusi į upę iš dviejų šimtų P®dų aukščio. Žmonės manys, kad nusižudžiau. Jei jis mane nušaus, atrodys, kad buvau nužudyta siekiant pagrobti auto-^obilį. Bet kuriuo atveju aš būčiau buvusi negyva, o jis būtų Praturtėjęs iš Kato malonės.

- Kodėl tavo vyras siekia atsikratyti tavęs, ir dar sudaryk-mas sandėrį su tokiu pašlemėku kaip Napolis?

Ji ėmė dvejoti; Dankanas nusikvatojo.

- Mes niekaip neįveikiame šios vietos, ar ne? - Jis nuspaudė dar du telefono mygtukus. - Kaskart bėda dėl motyvo. O tu turėjai daugiau nei pakankamą motyvą nušauti Napolį, tiesa?

- Taip. Ne.

- Na, tai kaip - taip ar ne? - užriko jis.

Ji perbraukė ranka per savo nukapotus plaukus.

- Tu mane trikdai.

- Sveika atvykusi į sutrikusiųjų klubą, ponia. Aš pastaruoju metu taip pat truputį sutrikęs.

- Aš turėjau motyvą jį nušauti, bet nenušoviau. Išsiveržiau jam iš rankų ir leidausi bėgti. Jis puolė vytis. Besivydamas užmynė man ant basutės užkulnio ir ji nulėkė man nuo kojos. Aš suklupau. Napolis stvėrė mane už rankos ir pradėjo vilkti žeme. Aš pradėjau klykti. Jis iš netikėtumo stabtelėjo. Aš pasinaudojau jo sutrikimu ir stvėriau iš jo rankos ginklą. Išlupau jį ir nusviedžiau į upę. Jis smogė man į veidą. - Ji parodė į savo akį. - Aš taip pat tvojau jam per galvą, įsikibau į plaukus ir stipriai patraukiau. Jis mane paleido ir aš vėl leidausi bėgti.

- Nepamiršk, kad kažkuriuo metu peršovei jam vidurius senuoju savo vyro dvidešimt antrojo kalibro revolveriu.

- Aš nieko nežinau apie jokį dvidešimt antrojo kalibro revolverį! - sušuko Eliza. - Ir Napolio nenušoviau.

- Na, bet kažkas suvarė jam kulką į vidurius.

- Savičius.

Jis netikėdamas suprunkštė. Visai smagu.

- Savičius?

- Taip, Savičius.

Dankanas nusikvatojo.

- Koks patogus atpirkimo ožys. Iš pradžių tu pasinaudodama jo vardu priviliojai mane slapta susitikti tame sename name. Dabar bandai-.
- Tai tiesa!
- Ir tu matei, kaip Savičius nušovė Napolį.
- Taip-
- Ir jis leido tau pasišalinti?
- Jis **manęs nematė.**

Dankanui baigėsi kantrybė ir nebesinorėjo juoktis. Pervėręs ją žvilgsniu pasakė:

- **Bandyk iš naujo.**

Ji giliai įkvėpė tarytum ruošdamasi pasakoti ilgą ir sudėtingą istoriją.

- Aš bėgau nuo Napolio...
- Nors gal geriau nesivargink. Aš jau sotus tauškalų. Napolį nužudei tu. Kitaip būtum pranešusi policijai.
- Negalėjau pranešti.
- Negalėjai?
- Aš žinojau, kad visi manys, jog jį nužudžiau aš. Kaip ir Garį Rėjų Troterį. Niekas nebūtų manimi patikėjęs.

Jis ir netikėjo. Tuo labiau netikėjo šiais plepalais apie Savičių, ypač dabar, žinodamas, kokie jie artimi draugužiai. Bet kol kas Dankanas nutarė pažaisti jos siūlomą žaidimą.

- Gerai, taigi tu pabėgai nuo Napolio ir per stebuklą išvengei Savičiaus. Kur buvai dešimt dienų? Kaip gyvenai? Iš kur ėmei pinigų? Mūsų policininkai išmaišė visą Rytų pakrantę nuo Majamio iki Mirti Bičo tikrindami viešbučius ir motelius, pradedant prabangiausiais ir baigiant skurdžiausiais. Teirautasi visose autobusų stotyse, oro uostuose, valčių nuomos punktuose, automobilių nuomos įmonėse. Iščiupinėjo viską, kas tik juda. Dviračius, motociklus ir spyruoklines sūpuokles, - piktai pabaigė jis. - Kaip tau pavyko dingti kaip į vandenį? Ar kas nors padėjo?

- Padėjo? Ne. Buvau sukūrusi dingimo planą, jei nutiks blogiausia. Tam rengiausi ištisus mėnesius. Įsitaisiau vietą kur galėčiau nematoma tūnoti; ten buvau paslėpusi pinigų kreditinę kortelę kito asmens vardu ir suklastotą tapatybė kortelę.

- Tu negrįžai į tą namą, kuriame mudu buvome susitikę.

Ji pakreipė galvą.

- Buvai ten sugrįžęs ieškoti manęs?

- Taip, buvau.

- Vienas? Ar su porininke?

Jis neatsakė į klausimą.

- Tu slėpeisi iki pat vakaro, kai buvo paskelbta, kad tavo paieška atšaukiama. Dabar niekas nebeieško nei tavęs, nei tavo palaikų. Taigi kodėl grįžai? Kodėl atėjai pas mane? Ar ne geriau būtų buvę pasilikti tarp mirusiųjų?

Klausimas buvo žiaurus ir Eliza įsižeidė. Bet jis nė neketino atsiprašyti.

Galiausiai ji tyliai pasakė:

- Grįžau todėl, kad turiu nebaigtų reikalų.

- Taip, žinau. Tau puikiai sekasi bendradarbiauti su Savičiumi. - Pastebėjęs Elizos išgąstį, Dankanas lėtai, bet ryžtingai priėjo prie jos. - Aš mačiau tas nuotraukas. Tas, kurias Napolis panaudojo tau šantažuoti.

- Man šantažuoti? Ką? Kokias nuotraukas?

Mintis smogti moteriai jam buvo atgrasi, bet prisimindamas nuotraukas, kuriose ji drauge su Savičiumi, Dankanas taip kankinosi, kad vos susilaikė neskėlęs jai antausio. Troško ją kaip reikiant papurtyti, kad iš išraiškingų akių dingtų ta apsimestinė nuostaba.

Tuo pat metu jam norėjosi paliesti Elizą, visa jėga prispausti prie savęs, įkvėpti nuo jos sklindančio lietaus vandens kvapo - vien tam, kad įsitikintų, jog ji tikra ir šilta, kad čia ne pamišusios jo vaizduotės projekcija akių tinklainėje-

j(ąiin ar ios kūno prisilietimas toks pat malonus, koks išlikęs -o prisiminimuose.

) **Pareiga ir geismas vėl susigrūmė, ir Dankanas dėl to nekentė** Elizos.

- Prakeikiu tą dieną, kai pirmą kartą tave pamačiau, - pasakė jis, ů ne tik kad ją paerzintų. - Tegu Dievas tave prakeikia už tai, kad įtraukei mane į savo žaidimą, kad ir koks jis batų. Labiau už viską pasaulyje aš trokštu...

Tą akimirką suskambo jo laikomas telefonas, ir abu krūptelėjo. Jie sužiuro į prietaisą, o šis po akimirkos suskambo antrą kartą.

- Neatsiliepk, Dankanai. Labai prašau.

- Užsičiaupk.

Dankanas mostelėdamas pistoletu davė jai ženklą atsitraukti, o tada pakėlė ragelį prie ausies.

- Klausau.

Jis klausėsi kokias trisdešimt sekundžių ir per tą laiką jo žvilgsnis nė akimirką nenukrypo nuo jos veido. Pokalbį jis baigė žodžiais:

- Žinoma. Tuojau atvyksiu.

Net baigęs pokalbį jis nenuleido akių nuo Elizos.

Jos krūtinė ėmė neramiai kilnotis. Ji apsilaižė lūpas.

- Kas atsitiko?

- Prieš kurį laiką iš upės buvo ištrauktas moters lavonas, - lėtai paaiškino jis. - Teisėjas Leirdas ką tik atpažino, kad tai tu.

23 skyrius

- Ji jau gerokai apirusi, - pagarbiai pritildytu balsu kalbėjo Dotanas Bruksas. - Pats žinai, kaip atrodo išplaukęs skenduolis, o ji šitiek laiko prabuvo po vandeniu. - Jis nužvelgė Dankaną nuo galvos iki kojų. - Pats atrodai ne ką sausesnis nei ji.

Išties jo plaukai ir drabužiai buvo šlaputėliai.

- Kai man paskambino, buvau ką tik grįžęs iš lauko. Nenorėjau gaišti laiko persirenginėdamas.

Lavoninę jis pasistengė pasiekti kuo greičiau, bet jam dar teko nubėgti nuo savo namų iki Smičio užeigos pasiimti automobilio. Juodu su teismo medicinos ekspertu stovėjo pagarbiu atstumu nuo teisėjo, suteikdami jam galimybę vienam pabūti šalia kūno, paguldyto ant stumdomų neštuvų. Lavonas buvo užklotas marška, tik dešinę plaštaką teisėjas laikė suspaudęs ir atvirai, nesidrovėdamas raudojo.

Skenduolę pastebėjo laivo vilkiko darbuotojai. Ji plūduriavo palei molą, prie kurio būdavo švartuojamos baržos. Nuo tos vietos puikiai matyti Talmadžo tiltas.

- Kodėl ji taip ilgai neišplaukė? - paklausė Dankanas.

- Spėju, kad buvo užkliuvusi už kažkokios kliūties po molu. Jau gerokai apgraužta žuvų. Neprastai jas pašėrė. Galiausiai, matyt, atitrūko nuo kliūties ir iškilo į paviršių.

- Jei ji taip suniokota, kaip jis ją atpažino?

_ Iš apgamo pilvo apačioje, iš dalies slepiamo gaktos plau-
Tokį dalyką gali žinoti tik vyras arba mylimasis. Aš jam
k · ^ akiau, kad galėtume palaukti informacijos apie jos dan-
as ^ įr skenduolę identifikuoti pagal tai, bet jis pageidavo pats
tis Žvelgti- Vos neišvėmė visų vidurių, kai pamatė jos veidą,
pa tiksliaU> tai> kas buvo veidas. Sakė, kad tai negali būti jo nuostabioji Eliza. Bet paskui įžiūrėjo tą apgamą ir, kaip mane gyvą matai, stačiai apmirė. Būtų pargriuvęs, jei nebūčiau jo sugavęs. - Dotanas išsitraukė iš kelnių kišenės maišelį *M&M* *žemės* riešutų ir praplėšė. - Nori?

- Ne, dėkui. Ar ant jos matyti kokių nors grumtynių su Napoliu pėdsakų?

Dotanas susivertė į burną visą saują riešutų, šie garsiai sutratėjo jam tarp dantų.

- Akivaizdžių pėdsakų nematyti, bet, gerai pagalvojus, jų ir neturėtų būti. Atidžiau pažiūrėsiu, kai darysiu skrodimą. Bet nėra kulkų žaizdų ar ko nors panašaus, jei to klausi.

- Mirties priežastis - paskendimas?

- Dar nežinau. Jei taip, jos plaučiuose bus vandens.

- Ką ji vilkėjo?

Dotanas mostu paragino jį prieiti prie sterilių įrankių stalelio, ant kurio gulėjo rankinis laikrodis siauru odiniu dirželiu ir trys permirkę bei purvini drabužiai. Jie buvo baisiai sugadinti, bet dar atpažįstami. Medicinos ekspertas pranešė:

- Anot teisėjo, laikrodis priklausė jai, o drabužiai tokie pat kaip tie, kuriuos ji dėvėjo, kai jis paskutinį kartą ją matė.

~ Taip, jis turėtų žinoti. Pats juos pirko.

Dankanas paliko medicinos ekspertą toliau žiaumoti žemės riešutų ir prisiartino prie neštuvų iš kairės pusės, sustojo tiesiai prieš teisėją Leirdą. Apsimetė apžiūrinėjantis nejudantį pavidalą po paklode, bet iš tiesų stebėjo iš pažiūros sielvarto sugniuždytą Elizos vyrą.

Teisėjas krumpliais pasitrynė akis, pažvelgė aukštyn ir sveikindamasis linktelėjo.

- Sveiki, detektyve.

- Visi tiriantys šią bylą reiškia jums užuojautą.

- Dėkui.

Dankanas sukaupė valią ir pakėlė vieną paklodės kampų-į. Dotanas dar nepakankamai apibūdino kūno suirimo laipsnį. Dankanui susitraukė skrandis. Apipuvęs veidas buvo iš esmės neatpažįstamas. Bet viena ausis buvo likusi sveika. Dankanas pastebėjo, kad jos spenelis pradurtas, bet auskaro nėra. Plaukai buvo šlapi ir prisivėlę dievai žino kiek rūšių upės maurų, bet atrodė panašios spalvos ir ilgio kaip Elizos. Jis nuleido paklodės kraštelį.

- Jums turbūt labai sunku matyti ją tokią.

Teisėjas stipriai užmerkė akis.

- Jūs nė neįsivaizduojate, kokia tai kančia.

- Ar jūs tikras, kad tai jūsų žmona?

Leirdas staiga atsimerkė ir priekaištingai pažvelgė į Dankaną.

- Žinoma.

- Aš neketinu su jumis ginčytis, teisėjau. Tačiau negalima nuneigti, kad yra pasitaikę klaidingų atpažinimų. Jūs jau kuris laikas patiriate stiprų sukrėtimą. Atvykote čia kamuojamas sielvarto, emociškai ir fiziškai išsekęs. Tokiomis aplinkybėmis, kaip minėjau, yra pasitaikę atpažinimo klaidų.

- Šiuo atveju nėra jokios klaidos. Ar daktaras Bruksas sakė jums apie apgamą?

- Taip.

- Aš negalėčiau padaryti tokios klaidos.

- Be abejo. Vis dėlto galutinai mes pasikliausime iš gydytojo gautais duomenimis apie dantis.

- Žinoma. Rytoj aš pristatysiu daktarui Bruksui viską, ko tik jis pageidaus. - Teisėjas įdėmiai pažvelgė į užklotą lavoną. - Aš visa širdimi trokštu, kad tai būtų ne Eliza. Bet vis dėlto tai Eliza.

Jis apvertė laikomą ranką delnu žemyn. Plaštaka buvo vai-
juoĮcliškai balta, Dankanas žinojo, kad ji šalta ir atstumianti alytėti. Teisėjas pabučiavo viršutinę rankos pusę. Atsitiesęs p
pasakė:

_ **Ištikus asmeninei nelaimei labai sunku būti viešu pareigūnu.**

_ Taip, net sielvartaudamas jūs esate dėmesio centre, - pratęsdamas jo mintį pasakė Dankanas.

- Jei teisingai jus supratau, anapus durų jau laukia žurnalistai.

- Jūsų žmonos dingimas visiems rūpėjo. O dabar atverčiamas paskutinis skyrius.

- Šiuo metu aš negaliu bendrauti su žiniasklaida. Noriu pasilikti su Eliza kuo ilgiau prieš atiduodamas ją tirti daktarui Bruksui.

Teisėjo balsas sudrebėjo ir jis ranka užsidengė akis. Dankanas apėjo neštuvus ir sustojo šalia jo.

- Teisėjau, aš esu tikras, kad daktaras Bruksas suteiks jums tiek laiko, kiek norėsite. O mūsų pareigūnai lauke apsaugos jus nuo reporterių, kai apsispręsite išvykti. Kol kas tegu su žurnalistais bendrauja policijos viešųjų ryšių skyrius.

Dankanas pasisuko ketindamas eiti, bet teisėjas jį sustabdė.

- Detektyve Hačeri, mūsų bendradarbiavimo pradžia buvo akmenuota, pasitaikė nelengvų susidūrimų. Bet apskritai visą šį laiką jūs buvote itin jautrus mano sielvartui. Norėčiau, kad žinotumėte, jog aš be galo branginu visa tai, ką jūs padarėte dėl manęs ir mano žmonos.

Dankanas paspaudė ištiestą ranką, bet žvelgdamas į ašarotas teisėjo akis galvojo: „Jei tik žinotum, tu anaiptol nebrangintum visko, ką aš padariau tavo žmonai, tu melagi bybiačiulpy.“

Jis paliko ją sėdinčią ant vonios grindų, antrankiais prirakint3 prie vandentiekio vamzdžio po praustuve. Kai Dankanas

tempė ją į vonios kambarį ir dėjo antrankius, ji grūmėsi kaip laukinė katė. Jam išeinant, Eliza maldavo nepalikti jos tokioje bejėgiškoje padėtyje. Dankanas jai pasakė, kad taip daro siekdamas ją apsaugoti, bet iš tiesų buvo kitaip - jis baiminosi, kad Eliza vėl nedingtų.

Jis bijojo ir to, kad ji nebūtų susimokiusi su Savičiumi. Išvažiuodamas jis įjungė savo namų signalizacijos sistemą. Ir nors sugrįžus ekranėlyje nebuvo užfiksuota jokių trikdžių, Dankanas lipo laiptais su pistoletu rankoje.

Eliza sėdėjo viena, kaip jis ją ir paliko, bet pyktis jau buvo išgaravęs. Arba ji išties nebepyko, arba buvo per daug išsekusi, kad jį koneveiktų. Dankanas atsiklaupęs atrakino antrankius ir padėjo jai atsistoti ant kojų.

- Kas atsitiko? - paklausė Eliza.

Jis leido jai keletą sekundžių pasimasažuoti riešus, kad imtų tekėti kraujas, o tada vėl suėmė ją už rankų.

- Ak, prašau, nereikia, - ėmė maldauti ji supratusi, kad Dankanas vėl deda antrankius. - Kam?

- Dėl šventos ramybės.

- Tu vis dar manim nepasitiki?

Jis atidarė spintą ir ištraukė medžiaginį krepšį, švystelėjo jį ant lovos ir priėjęs atsegė.

- Atsinešei čionai tik neperšlampamą apsiaustą ar dar ką nors?

- Daugiau nieko. Ar matei Katą?

- Taip, mačiau.

-Kur?

- Lavoninėj.

- Ir jis atpažino *mano* kūną?

- Ta moteris segėjo tavo rankinį laikrodį.

- Napolis liepė man jį nusisegti ir atiduoti.

- Jo nebuvo automobilyje, kai mes ten atvykome.

- Tai tikriausiai jį pasiėmė Savičius.

- Tikriausiai. - Buvo dar daug kas neaišku, bet jie aiškinsis ne čia. - Kur tu visą šį laiką buvai? - paklausė jis rausdamas savo komodos stalčius ir vieną po kito mesdamas drabužius į krepšį.

- Hilton Hedo kotedže. Prieš šešis mėnesius sumokėjau nuomą už metus, bet tuo būstu nesinaudojau iki pat šios savaitės.

- Kaip nusigavai į salą?

- Prieš kurį laiką nusipirkau naudotą automobilį ir laikiau jį mokamoje aikštelėje, kad galėčiau, esant reikalui, juo skubiai išvykti. Tą naktį aš nuo tilto nubėgau tiesiai į aikštelę.

Dankanas sustingo ir sužiuro į ją.

- Ir tada važiavai atgal?

Vienas iš kelių į salą veda per Talmadžo tiltą.

- Ne, važiavau magistrale.

- Važiuoti atgal per tiltą būtų buvę per drąsu net tau, - kandžiai pasakė jis baigdamas krauti drabužius. - Kaip tau pavyko surasti būstą, automobilį ir kitką, jei vyras buvo nusamdęs Napolį tave sekti?

- Atrodo, aš nebuvau sekama be atvangos.

Arba Napolis sąmoningai pasilaikė tam tikrą informaciją, kad vėliau galėtų ją panaudoti siekdamas išpešti iš teisėjo daugiau pinigų, pagalvojo Dankanas.

- Kur tas automobilis dabar?

- Toje pačioje vietoje. Šį vakarą, kai tik išgirdau naujieną, kad paieška nutraukta, palikau Hilton Hedo kotedžą ir atvažiavau į tą pačią mokamą aikštelę, palikau automobilį ir pėsčiomis atėjau iki čia.

- Išsinuomojai kotedžą ir nusipirkai automobilį... Tokie veiksmai turėjo būti matomi ir girdimi mylios spinduliu. Ir aklas būtų pajutęs.

- Tai kodėl niekas manęs taip ir nerado, kai buvau dingusi?

- Geras klausimas, - kreivai šyptelėjęs pasakė Dankanas. - Bet daugiau aš nenoriu rizikuoti. Tu turi išlikti nematoma.

- Iki kada?

- Kol nuspręsiu, ką daryti.

- Su manim?

- Su viskuo. Tavo vyras suorganizavo skenduolę, kad mes greičiau liautumės tavęs ieškoję ir nutrauktume bylą. Ją man reikia išsiaiškinti, kodėl jis taip elgiasi.

- Prašom nevadinti jo mano vyru.

- Tu esi už jo ištekėjusi.

- Aš jį niekinu.

Dankanas kelias akimirkas žiūrėjo jai į akis, tada nuėjo į vonios kambarį ir, pasirausęs po medicinos reikmenų dėžutę, ištraukė keletą kosmetikos priemonių.

- Kaip tu sugebėjai taip nepastebimai atlikti tuos veiksmus? Nuomojaisi namą, pirkai automobilį...

- Prisidengusi netikrais vardais. Automobilį pirkau Pietų Karolinoje tiesiai iš žmogaus. Ten jis ir registruotas. Katas apie tai nieko nežino. Aš tuo tikra.

- Na, o aš ne toks tikras, - pasakė jis supildamas rieškučias kosmetikos reikmenų į krepšį tiesiai ant drabužių. - Man tai nepatinka.

Jis dar pažiūrėjo spintoje, ar nepamiršo ko nors reikalingo, tada nuo viršutinės lentynos paėmė pistoletą, drauge su dėžute kulkų įkišo į krepšį ir užsegė užtrauktuką.

Dankanas pasidairė po kambarį galvodamas, kad galbūt jį mato paskutinį kartą. Bet nebuvo laiko sentimentams. Jis pakėlė nuo žemės Elizos neperšlampamą apsiaustą ir užmetė ant antrankiais surakintų jos rankų.

- Kur mes vyksime? - paklausė ji.

- Dar nežinau. Tačiau negaliu laikyti tavęs čia. Tu man naudinga tiktai tol, kol esi mirusi. Nusiauk.

Eliza neklausinėdama nusiavė sportinius batelius. Jis sukišo juos į jos apsiausto kišenes, tada popierine nosinaite paskubomis nušluostė šlapius jos pėdsakus.

- Reikia, kad nebūtų tavo buvimo žymių, jei kas nors ateis tavęs ieškoti.

– Kas gali ateiti manęs ieškoti?

– Kad ir tavo draugas Savičius.

– Savičius nėra mano draugas. Ir jau tikrai nebūtų mano draugas, jei žinotų, kad aš mačiau, kaip jis nužudė Napolį.

Dankanas kol kas neketino to aiškintis. Jis užsimetė krepšio diržą ant peties, paėmė Elizą už antrankiais surakintų rankų ir nusivedė laiptais žemyn sau iš paskos.

– Automobilį aš pastačiau už namo, - pasakė vesdamas ją per tamsius namus į sodą atsiveriančių virtuvės durų link.

Jis atsargiai atidarė duris ir atidžiai apžvelgė uždarą sodelį Iš visų pusių aukšta betono tvora aptvertas kiemas buvo pažliugęs nuo lietaus kaip ir visas miestas. Augalų viršūnės buvo nulinkusios žemyn svarinamos susikaupusio vandens. Dankanas nepastebėjo nieko įtartino, jokio judėjimo, tik lietaus lašai kėlė raibulius telkšančiose balose.

Jis ištraukė batelius iš jos apsiausto kišenių ir numetė juos ant grindų, tada padėjo jai įspirti į juos basas kojas.

- Gerai, eime.

Bet kai jis pamėgino išvesti Elizą pro duris, ji pasipriešino. Jis atsigręžė.

-Kas?

- Ar tu pagaliau manim tiki?

Dankanas kelias akimirkas žvelgė į šešėlyje pasislėpusį jos veidą, tada paklausė:

- Ar tu turi apgamą, kurį iš dalies dengia gaktos plaukai?

Eliza įdėmiai pažvelgė į jį.

– Buvo tamsu. Gal aš nepastebėjau, - pridūrė Dankanas.

– Aš neturiu jokio apgamo.

– Tai gal ir patikėsiu tavim.

Atsisėdęs į automobilį ir užvedęs variklį, Dankanas dirstelėjo į kuro matuoklį. Daugiau nei pusė bako. Gerai. Jis nenorėjo stabčioti.

Bet dar vieną darbą jis privalėjo padaryti. Atsegęs nuo diržo savo mobilųjį telefoną, Dankanas paskambino DiDį. Ji tučtuojau atsiliepė ir be jokios įžangos paklausė:

- Na, kaip lavoninėj?

- Šalta.

- Tu žinai, ko klausiu.

- Teisėjas Leirdas tebebuvo tenai.

Kadangi jis buvo pagrindinis bylą tiriantis detektyvas, užduotį nuvykti į lavoninę Džerardas patikėjo jam, o DiDi buvo nusiųsta prie molo, kur buvo rasta skenduolė, pasikalbėti su ją pastebėjusiais vyrais. Dankanas trumpai atpasakojo savo trumpą pokalbį su medicinos ekspertu ir Leirdu, nepamiršdamas, kad viską girdi keleivio sėdynėje sėdinti Eliza. Jis baigė žodžiais:

- Teisėjas atrodo visiškai palūžęs.

- Na, manau, tai suprantama, - pasakė DiDi būdingu praktišku tonu. - Kaip tu šiandien sakei: viskas bus baigta, kai bus rastas jos lavonas.

- Taip, aš taip sakiau.

Kiek padvejojusi, DiDi paklausė:

- O kaip laikaisi tu?

- Gerai. Tik norėjau paklausti, ar galėtum mane pavaduoti, jei paimčiau porą dienų atostogų?

DiDi išreiškė susirūpinimą jo psichine ir emocine būsena, pasakė, kad vargu ar dabar tinkamas metas jam būti vienam. Ji patarė apsilankyti pas psichologą ir su juo aptarti vidinius konfliktus, susijusius su mirusiąja ponia Leird.

Anapus pavarų svirties sėdint Elizai, Dankanas negalėjo apie tai atvirai kalbėti, bet patikino rūpestingąją porininkę, kad jam reikia kelias dienas pabūti atsiribojus nuo darbo aplinkos.

- DiDi, man tik reikia šiek tiek pabūti ramiai. Noriu pasivaikščioti, kad prablaivėtų galva, o paskui žvalus ir kupinas energijos grįšiu į darbą. Paskambinsiu tau po poros dienų-

Dankanas atsisveikino DiDi nespėjus paklausti, kur jis ket'na praleisti tas savo pasiskirtas atostogas.

- Aš galvoju, kas ji galėtų būti, - prabilo Eliza. - Ta moteris lavoninėje, seginti mano rankinį laikrodį. Kas ji buvo?

Dankanas turėjo įtarimų, kas buvo ta moteris, bet kol kas tylėjo. Jam dar daug ką reikia išsiaiškinti, kad galėtų visiškai pasitikėti Eliza.

- Ji buvo šviesiaplaukė. Maždaug tavo ūgio. Beje, teisėjas Leirdas be galo įtikinamai vaidino sielvartaujantį vyrą. Jei prieš tai nebūčiau matęs tavęs gyvos, būčiau patikėjęs, kad jis išties aprauda sudarkytą savo mylimos žmonos kūną.

Automobiliui besiartinant prie Talmadžo tilto, abu sukaustė įtampa. Jiems atlėgo tik kai tiltas liko už nugaros. Pietų Karolinos septynioliktasis greitkelis buvo tamsus, siauras ir pavojingas kelias, pasižymintis dažnomis mirtinomis avarijomis, bet išvažiavus iš Savanos miesto Eliza pastebimai atsipalaidavo. Ji užsikėlė kojas ant sėdynės ir pasisuko į Dankaną. Jis pastebėjo, kad ji dreba. Nustebęs paklausė:

- Tau šalta?

- Gal galėtum įjungti šildytuvą?

Nors jis ir prakaitavo, vis viena įjungė šildymą. Eliza priglaudė skruostą prie atramos galvai. Dankanas juto, kaip jos akys tyrinėja jo veido profilį, bet pats laikė žvilgsnį prikaustytą prie skiriamosios kelio juostos. Priekiniai valytuvai triukšmingai ir bergždžiai kovojo su vandens čiurkšlėmis. Eliza paklausė:

- Tu gali turėti bėdos, tiesa?

- Aš jau turiu bėdos. Patekau į bėdą lavoninėje, kur po paklode guli ne tavo lavonas.

Po ilgokos pauzės ji pasakė:

- Tu turėjai bėdos dar gerokai prieš tai, Dankanai.

Kai jis pagaliau išdrįso pažvelgti, ji jau miegojo.

* * *

Ji tebemiegojo, kai jis sustabdė automobilį. Dankanas išjungė priekinius automobilio žibintus ir išlipo. Liūtis buvo vos vos susilpnėjusi, bet vis dar pylė kaip iš kibiro. Jam einant apie automobilį sutraškėjo kriauklių geldelės, kuriomis buvo nupiltas įvažiavimo keliukas. Kai jis atidarė keleivio pusės dureles, Eliza sukrutėjo.

- Jau atvažiavom.

Ji mirksėdama palinko į priekį.

-Kur?

- Aš baigiu permirkti.

- Oi, atleisk. - Ji surakintomis rankomis šiek tiek nerangiai išlipo iš automobilio. - Kieno čia namas?

- Jis priklausė mano senelei.

Namelis buvo pastatytas ant polių siekiant apsisaugoti nuo nuolat gresiančių potvynių. Jis pirma Elizos užlipo stačiais mediniais laiptais.

- Atsargiai, laiptai slidūs.

Raktą Dankanas rado po gėlių vazonu, kur jis visuomet būdavo laikomas, tada atrakino duris ir palaikė, kol ji įėjo vidun.

- Kai senelė mirė, šis namelis tapo motinos nuosavybe, - pasakė jis. - Tačiau ji ankstyvoje vaikystėje vos nepaskendo, todėl visą gyvenimą vengia vandens telkinių, didesnių už savo vonią. Kartais čia atvyksta pažvejoti tėtis, bet nedažnai. Aš galiu naudotis šiuo nameliu kada panorėjęs, bet panoriu retai.

- Kodėl? Jis toks žavingas.

- Tai tamsoje jis toks atrodo. Dieną pamatytum, kad jo lentos apipuvusios, dažai apsilupę, vyriai surūdiję. Galima sakyti, aplink visur vanduo, todėl baisiai sunku jį deramai prižiūrėti.

Įjungęs stalinę lempą Dankanas pamatė, kad ji šypsosi.

- Tau tikrai patinka šis namas.

pėl jos lengvos ir supratingos šypsenos, jos balso tono atmosfera tapo šilta ir neapibrėžta. Bet buvo ne laikas neapi-^*¿¿turaui.* Dankanas šiurkščiu balsu atsakė:

- Vaikystėje vasaromis aš čia praleisdavau daug laiko.

Jį priėjo prie artimiausio lango ir, praskyrusi užuolaidas, pažvelgė į lauką.

- Kur mes esame?

- Damos saloje. Štai ten matyti Bofortas.

Mieste, kurį nuo jų skyrė vandens juosta, tvyrojo tamsa, tik kelios švieselės mirguliavo anapus lietaus marškos, atsispindėdamos raibuliuojančiame kanalo vandenyje.

Nusigręžusi nuo lango, Eliza apžvelgė kambarėlį.

- Jis mažas. - Nors jis ir nenorėjo, šie žodžiai nuskambėjo lyg atsiprašymas. Jis nejučiomis lygino šį namelį su rūmais, kuriuose ji gyveno su Katu Leirdu. - Štai čia virtuvė, - pasakė jis rodydamas pirštu. Nuo svetainės ją skyrė tik skersai pastatyta spintelė. - Maisto čia nėra. Nupirksiu iš ryto. Štai ten miegamasis. Ten vonia.

Eliza nužingsniavo prie atvirų miegamojo durų ir pažvelgė į vidų. Grįžusi kryptelėjo galvą į pianiną, kuris buvo gerokai per didelis tokiam mažam kambarėliui - tai iškalbingai bylojo apie šio instrumento svarbą šiuose namuose.

- Senelės?

- Ji mėgdavo skambinti pianinu. Tas, kuris stovi mano namuose, taip pat priklausė jai.

- O tu skambini?

- Kartais, - išgirdo jis savo balsą ir suprato, kad pirmą kartą noriai tai prisipažįsta.

Eliza kurį laiką žiūrėjo į jį, paskui paklausė:

~ Ar kas nors gali tavęs čia ieškoti?

Jis papurtė galvą.

- Net detektyvė Bouen?

Jis vėl papurtė galvą.

- Ar tu kada nors buvai čionai atsivežęs kokį kitą žmogų?

Atsakymas buvo neigiamas, bet Dankanas nenorėjo, kad tai žinotų. Jau ir taip ji išsiaiškino keletą asmeninio jo gyvenimo detalių, kurių jai nebūtina žinoti.

Tarytum norėdamas įteigti šią mintį tiek sau pačiam, tiek jai, jis perdėtai ryžtingai išlupo telefono laidą iš lizdo sienoje ir apvyniojo jį apie telefono aparatą.

- Ar turi mobilųjį?

- Jis liko mano rankinėje.

- Tikriausiai turėjai ne vieną...

- Aš neturiu kam skambinti, Dankanai. Beje, jei ir būčiau turėjusi telefoną, tu jį būtum aptikęs, kai mane apieškojai.

Prisiminęs, kad neseniai ją lytėjo, Dankanas ryžtingai apsisuko ir išėjo nešinas senelės telefonu. Nulipęs laipteliais žemyn, jis užrakino telefoną automobilio bagažinėje ir nuo užpakalinės sėdynės pasiėmė krepšį. Sugrįžęs rado Elizą stovinčią vonios tarpduryje.

- Aš negaliu...

Ji pakėlė antrankiais surakintas rankas.

Jis atrakino ir nuėmė antrankius jai nuo riešų. Ji padėkojo, tada šmurkštelėjo į vonios kambarį ir užsidarė.

Dankanas padėjo krepšį ant grindų ir atsegė. Paskubomis užtaisęs atsarginį pistoletą, padėjo jį ant mažmožių spintelės, pakankamai atokiai, kad joks svečias nepastebėtų. Ji taip pat nepasieks jo neatsistojusi ant kėdės ar stalo.

Kai Eliza vėl pasirodė vonios tarpduryje, jis mestelėjo jai sportinius šortus ir trumparankovius marškinėlius. Ji nutvėrė juos ir prisispaudė prie krūtinės.

- Kadangi tavo drabužiai šlapi, o kitų neturi, gal bus maloniau miegoti su šitais.

- Dėkui.

- Nėra už ką.

Jis nuėjo į miegamąjį, paėmė iš spintos antklodę ir pagalvę, nunešė į svetainę ir numetė ant sofos. Tada nusiavė.

- Aš nusibaigęs kaip šuva.

- Jei nori miegoti lovoje, man bus visiškai gerai ir ant sofos, - pasakė ji.

- Jei tu miegosi ant sofos, mane iki mirties persekios mano senelės šmėkla, - papurtė galvą jis. Eliza nusišypsojo, bet iš aI-ti žvelgiant vienam į kitą jos šypsena pamažu išblėso. - Ar neketini manęs apklausti apie Katą ir Savičių?

- Iš ryto.

- Aš turiu daug ką papasakoti.

- Iš ryto.

- Gerai. Viską paaiškinsiu iš ryto. Labos nakties.

Ji žengė miegamojo link, bet Dankanas ją sustabdė.

- Eliza.

Tai buvo pirmas kartas, kai jis kreipėsi į ją vardu, ir dėl to jie abu nustebo.

- Vieną dalyką aš turiu žinoti, - pasakė jis. - Ir patikėk, kad aš tikrai išsiaiškinsiu, ar tu man meluoji.

- Aš tau nemeluoju.

- Ar kada nors mylėjaisi su Savičiumi?

- Ne, - atsakė ji - žaibiškai ir nedviprasmiškai. Kaip jam svarbu patikėti šiuo jos atsakymu, tikriausiai išdavė veriamas žvilgsnis, nes ji tyliai ir švelniai pakartojo: - Ne, Dankanai.

Jis pasijuto taip, tarytum pagaliau būtų atsileidęs kietas kumštis, ilgai gniaužęs jo širdį.

- Ramios nakties.

Kitą dieną, aštuntą valandą ryto, visos vietinės televizijos stotys turėjo pradėti transliuoti teisėjo Kato Leirdo spaudos konferenciją. Teisėjas jau buvo užėmęs vietą ant pakylos po įjungtais prožektoriais ir laukė konferencijos pradžios. Šalia jo sėdėjo policijos viršininkas Teiloras. Miklūs technikai reguliavo mikrofonus. Aplink šnekučiuodamiesi ir konkuruodami dėl geriausių vietų šmižinėjo spaudos, radijo ir televizijos žurnalistai.

Savičius, žiūrėdamas į užtildytą televizorių, surinko telefono numerį. Jis matė, kaip teisėjas sureagavo į savo mobi-

liojo telefono vibravimą, matė, kaip jis pakelia aparatą prie ausies, matė, kaip jo lūpos pasirengia tarti žodį.

- Klausau, - šiurkščiai atsiliepė jis.

- Labas rytas, teisėjau. Paskambinau norėdamas pareikšti užuojautą.

Katas Leirdas, žinoma, akimirksniu atpažino jo balsą. Savičius stebėjo, kaip teisėjo išraiška staiga pasikeičia: iš sielvartaujančio našlio jis tampa žmogumi, ką tik prarijusiu žalią kiaušinį. Savičius įsivaizdavo, kaip susitraukia teisėjo stemplės raumuo. Teisėjas nervingai apsidairė, ar niekas jo negirdi. Tada pasitraukė tolėliau nuo policijos šefo, kuris kalbėjosi su uniformuotu pareigūnu.

- Jums virš lūpos šlapia nuo prakaito, teisėjau, - pasakė Savičius. - Gal prieš prasidedant spaudos konferencijai vertėtų ten šiek tiek papudruoti.

Teisėjas pažvelgė į vieną iš daugelio į jį nukreiptų televizijos kamerų, susigaudę, kad Savičius į jį žiūri.

- Būkit pasveikintas iš televizijos pasaulio, - baisiai patenkintas savimi pasakė Savičius.

- Dėkui už skambutį, - pasakė teisėjas televizijos kamerai, o tada atsuko jai nugarą.

- Jei teisingai supratau, lavonas atitiko jūsų reikalavimus?

- Taip. Ji buvo puiki visais požiūriais.

Savičius nusikvatojo.

- Ir kaip tik pasitaikė su apgamu.

- Jis man tikrai pravertė šiuo kritišku momentu.

- Malonu, kad galėjau būti jums naudingas, teisėjau. Dantų duomenis rasite savo namų pašto dėžutėje, žinoma, su antspaudu ir jūsų žmonos vardu. Kokia laimė, kad mes palaikome tokius darnius santykius, atsilygindami paslauga už paslaugą. Jums būtinai reikėjo surasti palaikus.

- Taip. Detektyvas Hačeris labai jau kruopštus.

_ O Eliza, neiškildama į paviršių, jums kėlė grėsmę net mirusi. Laimė, kad užkulisiuose aš turėjau dublerę, kurią nužudyti reikėjo ne mažiau nei Elizą.

_ Džiaugiuosi, kad visuomet galiu pasikliauti jūsų noru padėti ir jūsų, atrodo, neišsenkančiais ištekliais.

Savičius sukrizeno.

- Džiaugiuosi galėdamas pasitarnauti.

Jis pamatė, kaip teisėjas neramiai dirstelėjo j viršininką Teilorą, kuris diskretiškai pabarbeno į savo laikrodį.

Teisėjas tarė:

- Taigi esu labai dėkingas jums už skambutį, bet visi jau pasiruošę pradėti konferenciją. Tikrai turiu baigti.

- Nepadėkit ragelio, Katai.

Savičius pamatė, kaip teisėjo pečiai susigūžė išgirdus valdingą toną.

- Aš nė nemanyčiau padėti, bet mane spaudžia laikas, - įsitempęs atsakė teisėjas.

- Napolis, sėdėdamas ant užpakalinės Elizos automobilio sėdynės, teturėjo keliolika sekundžių pokalbiui su manimi, nes pamatė ją grįžtančią. Bet viskas įvyko pagal planą. Aš turėjau jį paimti nuo Talmadžo tilto. Iki man atvažiuojant, jis turėjo apsimesti, kad jam ant tilto sugedo automobilis. - Savičius sukikeno. - Kai aš atvažiavau, į jį buvo gražu pažiūrėti. Jis man papasakojo, kad jūsų brangioji velionė žavingai priešinosi, kol jam šiaip taip pavyko permesti ją per tilto turėklus.

- Aš nė nepamaniau, kad jūs spėjot su juo pasikalbėti.

- Trumpai. Labai trumpai. Prieš jį nužudydamas norėjau įsitikinti, kad jūsų žmonos problema yra išspręsta visiems laikams.

- Dar kartą dėkui jums už dėmesį detalėms. Aš tikrai atsilyginsiu jums už šią paslaugą.

" Aš pats pasirūpinsiu, kad atsilygintumėt. Bet Napolį aš nužudžiau ne vien darydamas paslaugą jums, Katai. - Jis pa-

tylėjo, taip perspėdamas teisėją, kad jų pokalbio tonas nuo dabar keisis. Pagaliau pratarė: - Jūsų nusamdytas tipas K[a-polis atsiuntė man tų įdomių nuotraukų rinkinį.

Po šių žodžių stojo iškalbinga tyla, trikdoma tik nelygaus teisėjo Leirdo alsavimo.

- Aš galiu paaiškinti.

- Jokių paaiškinimų nereikia, Katai. Akivaizdu, kad šios nuotraukos su Eliza ir manimi skirtos tam atvejui, jei jums kada nors kiltų mintis mane išduoti.

- Tikrai ne, visiškai ne, - pusbalsiu skubiai patikino teisėjas. - Prašau dėl to nesijaudinti.

- Aš ir nesijaudinu, - ramiai pasakė Savičius. - Mūsų partnerystė išlieka tokia pat tvirta. Mudu neturime tarpusavio problemų. Jei tik Napolis sakė tiesą.

- Tiesą apie...

- Elizos mirtį. Mejeriui Napoliui būdinga rengti tokias ir panašias melu paremtas inscenizacijas. Galimas daiktas, ji anaiptol ne mirusi.

- Tai neįmanoma.

- Nebūkit kvailas, Katai. Viskas įmanoma.

2fl shyrius

Dankanas išsliūkino iš namelio palikęs Elizą tebemiegančią. Jis neatmetė galimybės, kad jam išėjus ji mėgins sprukti, bet tuo tikėti nebuvo linkęs, be to, jei ji ir paspruks, vargu ar toli nubėgs.

Kai jis grįžo, Eliza sėdėjo ant sofos pakišusi kojas po savimi ir apsisiautusi antklode, kurią Dankanas prisiminė nuo vaikystės, žiūrėjo nedidelį televizorių, kadaise priklausiusį jo senelei.

Abiejose rankose laikydamas maisto produktų krepšius jis prasispraudė pro duris ir alkūne jas uždarė. Eliza pažvelgė į jį ir kryptelėjo galvą į televizorių.

- Katas.

Dankanas nunešė maisto produktus į virtuvę, tada prisėdo prie jos pažiūrėti spaudos konferencijos. Jis stebėjosi, kaip teisėjui Leirdui pavyksta apsimesti nusibaigusiu, sielvarto palaužtu žmogumi. Gal jis keletą dienų nieko nevalgė, kad jo kaklas atrodytų kaip sausas pagaikštis, kyšantis iš marškinių aPykaklės? Tamsūs ratilai aplink jo akis gali būti nutepti kosmetika arba dingus Elizai jis neleido sau daug miegoti.

Kad ir kokių priemonių jis ėmėsi, savo vaidmenį atliko Puikiai. Vertinant vien pagal išvaizdą, galima sakyti, kad šis žmogus visiškai sugniuždytas savo žmonos mirties, taip suSlsielojęs, kad vargu ar kada nors atsigaus.

Jo kalbos turinys ir kalbėjimo maniera taip pat derėjo prje išvaizdos. Be abejonės, viskas buvo surepetuota. Teisėjas kį bėjo nuleidęs galvą. Pereidamas nuo vienos minties prįe ^ tos jis tik trumpai pakeldavo galvą ir dirstelėdavo į televizįjos kamerų prožektorius. Iki šiol teisėjas prožektorių šviesoje jausdavosi labai užtikrintai.

- Nors išgyvenu asmeninę tragediją... - Jis nutilo ir, pr^ dengęs burną kumščiu, atsikrenkštė. - Nors išgyvenu asmeninę tragediją, aš jaučiuosi palaikomas draugų, kolegų ir, ga– Įima sakyti, nepažįstamų žmonių. Už uolias pastangas jaučiu pareigą padėkoti Savanos ir Čatamo metropolijos policijos departamentui, Čatamo apygardos šerifo institucijai, Jungtinių Valstijų pakrantės apsaugos tarnybai, daugeliui vyrų ir...

Eliza pasipiktinusi staigiai išjungė televizorių, švystelėjo nuotolinio valdymo pultą ant sofos, pašoko ir įniko žingsniuoti po kambarį.

- Tu nematei geriausios šio spektaklio dalies, - pasakė ji. - Apie tai, koks tragiškai trumpas ir kaip brutaliai nutrauktas mano gyvenimas. Aš daugumos nesuprasta, buvau dar viena žvakė vėjyje.

- Jis taip ir pasakė?

- Taip, pacitavo. - Eliza pakėlė antklodę nuo grindų, kur ji buvo nukritusi šokant nuo sofos, ir vėl ja apsisiautė. - Jis iki galo suvaidins sielvartaujantį našlį, bet aš iš jo nieko kito ir nesitikiu. Jis yra...

- Tu alkana?

Ji nutraukė tiradą, pažvelgė į Dankaną ir linktelėjo.

- Aš irgi išbadėjęs. O šitai, - jis mostelėjo į televizorių," gali palaukti, kol mes pasisotinsime.

Dankanas nekantravo išgirsti, ką ji turi jam pasakyti. Kita vertus, jis to ir bijojo, nes tai reikš iš naujo išgyventi tai, ką juodu praėjusią naktį paliko Savanoje.

- Ar moki ruošti valgį? - paklausė jis.

- Taip.

„ Gerai. Aš tai nemoku. Galiu nebent kavos išvirti, bet nerantuoju, kad atitiks bent minimalius skonio kriterijus.

Jis nuėjo į virtuvę ir pradėjo traukti iš krepšių maisto produktus.

- Aš tuojau grįšiu.

Ji nusiskubino į miegamąjį ir uždarė duris, tikriausiai nusprendė persirengti. Dankanas tikrai būtų pageidavęs, kad ji liktų su sportiniais šortais ir trumparankoviais marškinėliais. Kiek spėjo pamatyti, ta apranga jai gerai tinka. Ne gerai, o puikiai. Jis įsivaizdavo, kaip būtų malonu apsivilkti drabužius, kurie prieš tai glaudėsi prie jos odos...

Dankanui pilant maltą kavą į popierinį filtrą, Eliza grįžo dėvėdama savo beformius džinsus ir marškinėlius, kuriais buvo apsivilkusi praėjusią naktį.

- Kiek vandens įpylei? - paklausė ji.

- Aštuonis puodelius.

- Tada kavos pakaks. - Ji nužvelgė parneštus produktus ir patenkinta linktelėjo. - Gerai. Kur indai? Puodai ir keptuvės?

Po penkiolikos minučių juodu jau sėdėjo vienas priešais kitą prie jo senelės stalo ir valgė kiaušinienę, kuri, jo teigimu, buvo skaniausia iš visų valgytų.

Eliza nusijuokė.

- Tu tiesiog alkanas. - Pastebėjusi, kad jis laiko šakutę pakeltą virš lėkštės ir žiūri, ji paklausė: - Ką? Ar išsitepliojau veidą?

- Ne. Tiesiog... pirmą kartą išgirdau tave juokiantis.

Jos šypsena apsiblausė.

- Man nelabai yra iš ko juoktis.

Jis linktelėjo, bet daugiau tos temos nebelietė, įniko valgyti.

- Nejuokauju, ši kiaušinienė tikrai skani. Mano virtos košės visuomet būna šlapio cemento išvaizdos ir skonio.

- Tai tu visiškai nemoki gaminti?

- Nė truputėlio.

- Kas tau paprastai paruošia pusryčius?

Ji lyg niekur nieko tepė sviestą ant skrudintos duonos riekelės, bet Dankanas suprato, kad tai nėra atsitiktinis klausimas.

- Paprastai aš ką nors nutveriu važiuodamas į darbą.

- Visuomet? Maniau, galbūt...

Jos antakiai iškalbingai pakilo į viršų.

- Ne. Net ne... - Kaip ir Eliza, jis padarė strateginę pauzę. - Nė viena nebuvo pasilikusi pusryčiauti.

Ji staigiai ir trumpai įkvėpė, krūtinė kilstelėjo aukštyn, bet netrukus ji toliau lyg niekur nieko tepė sviestą ant duonos riekelės. Po kelių minučių, kai ji pastūmė į šalį tuščią lėkštę, jis pasakė:

- Tu taip pat buvai alkana.

- Labai.

- Atrodo, numetei keletą svarų.

- Tai dėl drabužių. Nusipirkau per didelius.

Kad aplinkiniai neatkreiptų dėmesio į šitokį kūną, kol žaisime mirusius, pagalvojo jis.

Ji paėmė kavos puodelį ir ėmė apžiūrinėti margą gėlių piešinį ant jo glazūros.

- Papasakok man apie savo senelę, kuri gyveno čionai.

- Na, iš tiesų ji gyveno ne čia, o Savanoje. Kol senelis buvo gyvas, jie atvažiuodavo čia tik savaitgaliais. Po jo mirties ji persikraustė čionai nusprendusi, kad namas mieste yra per didelis gyventi vienai. Trijų aukštų ir dviem buvo per daug, taigi...

- Tu kalbi apie savo namą.

Jis linktelėjo.

- Senelė jį padovanojo man. Tuo metu nė vienas nesuvokėme, koks tai dosnus gestas.

- Tie seni namai miesto centre dabar tikrai vertingas nekilnojamasis turtas.

- Taip, jei dabar užsimanyčiau tokio namo, niekaip neįpirkčiau. Policininko algos neužtektų. Aš kasdien dėkoju savo senelei už dosnumą.

- Ji tikriausiai tave labai mylėjo.

_ Taip, - pasakė jis lėtai ir išraiškingai palenkdamas gal-
vą- - Tikrai mylėjo. Kaltės už visus savo trūkumus negaliu
suversti meilės stokai vaikystėje.

_ Tėvai buvo geri?

- Patys geriausi.

Kaip Dankanas ir tikėjosi, Eliza nustebo išgirdusi, kad jo tėtis yra dvasininkas ir kad jis užaugo klebonijoje, niekuomet nepraleisdavo sekmadieninių pamaldų, nebent sirgdavo.

- Nagi, klausk toliau, - paragino jis.

- Ko klausti?

- Kas man pasidarė. Kodėl aš neužaugau geresnis. Kodėl religinis auklėjimas nedavė vaisių.

- Jis davė vaisių.

Jos balsas buvo tylus, bet tvirtas, ir Dankanas pajuto, kaip širdis sudunksėjo į krūtinkaulį.

- Tu padorus žmogus, Dankanai. Net kai elgiesi šiurkščiai, į paviršių prasiveržia įskiepytas gerumas. Tu giliai jauti. Stengiesi priimti ir priimi teisingus sprendimus.

- Pastaruoju metu ne.

Jis reikšmingai pažvelgė į Elizą.

- Atleisk, - tyliai pasakė ji.

- Neatsiprašinėk. Juk pats taip pasielgiau, ne kas kitas.

Eliza vėl įniko apžiūrinėti gėlių raštą ant kavos puodelio.

- Ar visuomet norėjai būti policininku?

- Ne, aš apsisprendžiau devintoje klasėje. - Ji klausiamai pažvelgė į jį tikėdamasi paaiškinimo. - Po to, kai gera mano draugė, su kuria užaugau, buvo išprievartauta ir nužudyta.

- Kaip baisu, - sumurmėjo ji.

- Taip. Dar baisiau buvo tai, kad sklido kalbos - nors niekas šito garsiai nesakė, - kad šito kaltininkas tikriausiai buvo j°s patėvis. Bet jis turėjo automobilių prekybos verslą ir buvo dviejų radijo stočių savininkas. Be to, jis prezidentavo *Rotary* klube. Niekas nedrįso jo pajudinti, net policija - skystai

ir aplaidžiai atlikusi tyrimą, kaltę suvertė atsilikusiam pa-augliui. Jis buvo uždarytas tokiems asmenims skirtoje kolo-nijoje, nors aš tikras, kad taip ir nesuprato kodėl.

- Nuo to laiko tu nesiliauji siutęs dėl tos neteisybės. Ir ta-pai policininku tiesos labui.

- Ne, - žaismingai atsakė jis. - Man tiesiog patinka stum-dyti žmones ir žaisti su ginklais.

Dankanas tikėjosi išvysti šypseną, bet jos veidas išliko rimtas.

- Dankanai, jei tu nebūtum tu, aš nebūčiau tavim pasitikė-jusi taip, kad ryžčiausi prašyti pagalbos.

Jis leido šiam melui kurį laiką pakyboti ore, paskui pasakė:

- O aš maniau, kad tu pas mane atėjai dėl to, ką aš pasa-kiau tą apdovanojimų vakarą.

Eliza atsargiai pastatė kavos puodelį ant stalo ir kurį laiką žiūrėjo į jį.

- Taip pat ir dėl to. Aš naudojau tas priemones, kurios... kurios, tikėjausi, bus veiksmingos. Dariau tai, ką jaučiausi priversta daryti. - Ji pakėlė galvą ir pažvelgė jam į akis. - Jau ne kartą.

Jie pastebimai artinosi prie svarbiausios pokalbio vietos. Dankanui vėl kilo noras atidėti šią šneką. Jis atsistojo ir ėmė šluostyti stalą. Eliza suplovė indus, jis sušluostė. Juodu dirbo vienas šalia kito, bet tylėdami.

Kai darbai virtuvėje buvo baigti, ji paklausė:

- Gal galėtume išeiti pasivaikščioti? Norėčiau pažiūrėti į vandenį.

Paryčiais lietus liovėsi. Saulė buvo išsivadavusi iš debesų, todėl visas pasaulis atrodė švarus ir spindintis. Oras buvo grynas ir gaivus, spalvos ryškios. Dangus mėlynavo taip, kaip jau seniai bebuvo.

Dankanas nusivedė ją ant žvejų molo, nuo kurio kadaise dažnai žvejodavo su tėvu ir seneliu. Kai užsiminė apie tai, Eli-za nusišypsojo.

_ Tau pasisekė.

_ jsje, žvejoti man nesisekė, - nusijuokęs pasakė jis. - Mano girninės vyrai prasti žvejai. Mes tiesiog džiaugdavomės būdami drauge.

- Todėl tau ir pasisekė.

Jie atsisėdo ant grubių medinio molo lentų, nuleido kojas ir sužiuro į laivelius, plaukiančius į Boforto prieplauką ir iš jos. Kurį laiką patylėjęs, Dankanas paklausė:

- O tu tokia laiminga nebuvai?

- Su savo šeima? Ne. Manoji buvo klasikinis netikusios šeimos pavyzdys. Tėvas paliko mus man dar negimus. Aš jo nepažįstu. Motina ištekėjo už kito vyro, susilaukė berniuko, bet po kurio laiko išėjo ir tas. Tiksliau, ji jį išvarė. Nors tokia liga jai nebuvo diagnozuota, spėju, kad ji turėjo bipolinį asmenybės sutrikimą. Ir mano netikram broliui, ir man ji buvo tiesiog... bloga. Jai užeidavo neprognozuojami įsiūčio priepuoliai. Nevarginsiu tavęs išsamiais slogiais pasakojimais. - Kiek patylėjusi ji vėl prabilo: - Mano netikram broliui ir man pavyko išgyventi todėl, kad laikėmės vienas kito. Abu bijodami motinos labai susigyvenome. Aš jį mylėjau. Jis mylėjo mane. Gyvenime mudu turėjome tik vienas kitą. Baigusi mokyklą aš ėmiau dirbti įvairius darbus, pirmiausia turėdama tikslą padėti broliui baigti mokyklą, o paskui - įsigyti ir susitvarkyti būstą. Tačiau stokodamas priežiūros brolis mokykloje susidėjo su bloga kompanija. Pradėjo gaminti narkotikus. Daryti smulkius nusikaltimus. Vis atsidurdavo nepilnamečių kolonijoje. - Ji atsigręžė į Dankaną. - Girdėta istorija?

- Pernelyg daug kartų girdėta. Paprastai tokios istorijos negerai baigiasi.

- Ir ši negerai baigiasi. Vieną dieną mano brolis pabėgo iš namų. Kai buvau darbe, užkišo man raštelį už automobilio valytuvo.

- Kokiame darbe tada dirbai? - pasmalsavo Dankanas.

- Vaizdajuosčių nuomos punkte. To punkto valdymą savįninkas buvo beveik perleidęs man. Aš vykdydavau visus užsakymus, atlikdavau inventorizaciją, klasifikaciją, tvarky<įavau apskaitą, net valydavau tualetus. Kas rytą negalėdavau sulaukti, kada gi prasidės darbo diena.

- Kad galėtum valyti tualetus?

Eliza nusišypsojo.

- Tai buvo nedidelė kaina už didelį malonumą. Nes pinigus aš gaudavau už tai, kad per dienas žiūrėdavau filmus.

- Mėgsti žiūrėti filmus?

- Aš juos dievinu. Todėl tas darbas man buvo tikras rojus. - Jos šypsena ištirpo, nes gerus prisiminimus netrukus nustelbė blogi. - Tame raštelyje brolis parašė, kad turi savų gyvenimo planų ir jie nesutampantys su manaisiais. Tai man buvo labai skaudus smūgis. Bet nieko negalėjau padaryti. Jis dingo kaip į vandenį ir aš nežinojau nė kurioje pusėje jo ieškoti. - Ji atlošė galvą, pažvelgė į dangų ir, palietusi savo sprandą, nusijuokė iš savęs. - Man vis dar juokinga, kad užmirštu, jog plaukų nebėra.

- Man jau ima patikti tavo trumpi plaukai.

- Melagis.

- Ne, tikrai.

Juodu apsikeitė šypsenomis, bet Dankanas paragino ją tęsti pasakojimą. Ji papasakojo, kad jos netikras brolis buvo dingęs maždaug metus, iš jo nebuvo jokios žinios ir tuomet, kai motinai buvo diagnozuotas gimdos kaklelio vėžys. Elizai teko visa motinos priežiūra.

- Nors dirbau ir tuo pat metu prižiūrėjau motiną, dar sugebėjau koledže lankyti meno ir kinematografijos paskaitas. Buvo sunku, bet studijos sekėsi neblogai. - Žvelgdama į kitą krantą, ji atsiduso. - Tuomet pagaliau sulaukiau žinutės iš brolio. Nekokios. Jis buvo teisiamas už narkotikų prekybą- Stipriųjų narkotikų.

Dankanas įsitempė.

_ Savičius?

- Savičius. Mano lengvai paveikiamą brolelį jis paėmė po sav'o sparnu. Brolis buvo apsukrus ir turėjo prekybininko sugebėjimų- Savičius jam mokėdavo gerą atlygį. Tokį gerą, kad jis net nusipirko namą, tą patį, kuriame mes... Kuriame mes tą naktį susitikome.

- Ar jie žino, kad yra toks namas? Savičius? Tavo vyras?

- Nežinau. Tikriausiai ne.

Dankanui taip pat atrodė, kad jie nežinojo. Jei Napolis būtų žinojęs, kur ji buvo tą naktį, jis nebūtų tykojęs jos automobilyje. Jis sugebėjo ją atsekti tik iki automobilio.

- Taigi tavo brolis buvo nuteistas už narkotikų prekybą, - pasakė jis ragindamas ją pasakoti toliau.

- Iš esmės taip, bet teismo lyg ir nebuvo. Savičius jam patarė, išklausius kaltinimus, prisipažinti kaltu. Teismo paskirtas advokatas tam prieštaravo, bet Savičius laikėsi savo. Jis sakė, kad jei mano brolis parodys atgailaująs, gaus lengvą nuosprendį, o gal net bus nuteistas lygtinai. Taigi jis prisipažino kaltu.

-Ir?

Ji giliai įkvėpė.

- Ir buvo nuteistas penkiolikai metų Džeksono kalėjime.

- Mėšlas. - Juk valstybinis kalėjimas Džeksone yra didžiausio saugumo kalinimo įstaiga, turinti skyrių nuteistiesiems myriop. Į šį kalėjimą siunčiami tik labiausiai užkietėję nusikaltėliai. - Jo ankstesni nusikaltimai tikriausiai buvo...

- Tai buvo pirmas rimtas jo nusikaltimas, Dankanai.

- Tai kodėl tokia griežta bausmė?

Ji įdėmiai pažvelgė jam į akis.

- Todėl, kad kartkartėmis vienas iš Savičiaus prekeivių turi būti paaukotas. Kitaip teisėjo Kato Leirdo atlaidumas sukeltų įtarimą.

- Kato Leirdo atlaidumas? - Dankanas prisimerkė. - Palauk, tai sakai...

- Savičius ir Katas yra bendrininkai. Jie jau daugelį metų darbuojasi drauge.

Šie žodžiai Dankanui buvo kaip žaibo kirtis.

- Vadinasi, Leirdas nuolaidžiauja Savičiaus mulams.

- Ir už tai gauna puikų atlyginimą.

- Šunsnukis!

- Savičius turi dešimtis prekeivių. Bus negerai, jei jie visi iki vieno išvengs arešto. Taigi kai kuris nors būna suimamas ir patenka į Kato teismą, jis paprastai sugeba išsukti jį nuo kaltinimų. Arba teisme visaip proteguoja kaltinamojo advokatą. Jei negali išlaviruoti taip, kad būtų paskelbtas išteisinamasis nuosprendis, skiria narkotikų prekeiviui lengvą bausmę, kartais jis būna nuteisiamas lygtinai. Netrukus prekeivis vėl atsiduria laisvėje ir toliau uždirba pinigus Savičiui. Savičius tarsi nuomoja Katą, laiko tai savo verslo sąnaudomis. Visi laimingi ir patenkinti.

- Šunsnukis, - pakartojo Dankanas, šįkart taip garsiai, kad dvi damos, ant molo vedžiojančios šunis, suraukusios antakius sužiuro į juos. - Raktas visą laiką gulėjo mums panosėje ir mes jo nepastebėjome!

- Per daug nepyk nei ant savęs, nei ant kovos su narkotikais pareigūnų, - paramino Eliza. - Katas ir Savičius niekuomet tiesiogiai nesusitikinėja. Katas niekuomet nemini Savičiaus. Niekuomet. Jis man apie jį užsiminė tik kartą, pasakodamas apie tavo pyktį po to, kai Savičiaus teismo procesą paskelbė neteisingu.

- Dabar man viskas aišku kaip dieną. Teismo procesas jiems tebuvo ritualas, kurio suknistą pabaigą jie iš anksto žinojo.

- Tikriausiai, - sutiko ji. - Bet nesuklysk, šis jų bendradarbiavimas yra labai subtilus. Jį perprasti sunku, nes Katas yra pakankamai gudrus, kad kartkartėmis paaukotų vieną kitą atpirkimo ožį.

- Vienas iš jų buvo netikras tavo brolis.

- Taip, ir jis, supratęs, kad tapo atpirkimo ožiu, nusprendė paviešinti nešvarų jų žaidimą. Tačiau dar nespėjęs to padaryti buvo nužudytas. Jis vos antrą dieną buvo kalėjime. Mirė dušo kabinoje...

- Jis buvo surastas paspringęs muilo gabalu. Tavo netikras brolis buvo Četas Rolinsas.

Eliza nustebusi pažvelgė į jį.

- Tu jį žinai?

- Taip, - rūsčiu balsu atsakė Dankanas. - Aš jo niekuomet nebuvau sutikęs, bet žinau.

- Mes turėjome skirtingus tėvus, skirtingas pavardes, - paaiškino ji. - Tačiau visais kitais požiūriais jis buvo mano brolis. Savičius su Katu jį nužudė.

Jis tyliai tarė:

- Bet vis dėlto tu esi Savičiaus draugė ir Kato žmona.

- Ne todėl, kad būčiau šito troškusi! - sušuko ji. - Beje, jie nežino apie mano ir Četo giminystę.

Dankanas įsižiūrėjo jai į veidą, stengdamasis įžvelgti jos akyse ar išraiškoje apgaulės požymių, bet nieko įtartino nepastebėjo.

- Gerai. Pasakok toliau.

Ji kaupdamasi kurį laiką patylėjo.

- Prieš patupdomas į kalėjimą Četas parašė laišką ir atidavė savo advokatui, kad tas išsiųstų mūsų motinai.

- Motinai? Ne tau?

- Taip jis pasielgė stengdamasis apsaugoti mane. Četas žinojo, kad aš vis viena perskaitysiu tą laišką. Bet jei kas nors panorės išsiaiškinti, kam jis jį adresavo, ras mirtinai sergančią seną moterį, niekam nekeliančią jokios grėsmės.

- Taigi tame laiške jis atskleidė jų bendradarbiavimo paslaptis.

- Taip. Jis paaiškino Kato ir Savičiaus sąmoksą, kaip jie įkišo į kalėjimą jį ir kitus atpirkimo ožius. Jis prašė mano pagalbos siekiant jų sąmokslą iškelti į dienos šviesą, bet savo

informacijos šaltinį primygtinai reikalavo išlaikyti didžiausioje paslaptyje. Jis kalbėjosi su tam tikrais žmonėmis, užsiminė...

- Kokiais žmonėmis?

- Savanos policijos departamento kovos su narkotikais pareigūnais, kurie jį suėmė. Bet jis dar nebuvo sudaręs jokio sandėrio ir nebuvo užsitikrinęs apsaugos. Jis bijojo, nes žinojo istorijų, kaip kaliniai mėgino tapti skundikais ir už tai sumokėjo gyvybe.

- Aš irgi žinau tokių istorijų.

Ji susimąsčiusi žvelgė į priplaukiančią burvaltę.

- Aš buvau pasirengusi viską mesti ir lėkti gelbėti Četo, pati kalbėtis su policija. Bet man dar nespėjus išvykti į Džeksoną mama gavo žinią apie jo mirtį. Tuo metu ji jau buvo beveik be sąmonės. Abejoju, ar suprato, kad jos sūnus mirė. Četas buvo palaidotas valstijos lėšomis be jokių ceremonijų. Man dėl to buvo be galo skaudu, bet aš žinojau, kad jei išlįsiu į dienos šviesą ir pareikalausiu jo palaikų, nebeturėsiu jokių galimybių atkeršyti už jo nužudymą. O aš pasiryžau atkeršyti tiems dviem žmonėms, atsakingiems už mano brolio mirtį.

- Kodėl nenunešei Četo laiško valstijos prokurorui, į Federalinių tyrimų biurą, pagaliau pareigūnams, su kuriais jis buvo kalbėjęsis?

- Jie abejingai reagavo į jo užuominas. Buvo akivaizdu, kad jie nelinkę pasitikėti kaliniu, kuris pirma prisipažino kaltu, o nuteistas staiga pareiškė, kad buvo pakištas. Ar jie būtų patikėję jo laišku? Ar tu būtum juo patikėjęs? Kas gi tokia aš buvau, kad manimi būtų galima pasitikėti? Katas ir Savičius tą dieną buvo už daugelio mylių nuo to kalėjimo dušo. Teisėsaugos sistemoje jie turėjo savo parankinių, bet aš nežinojau, kas jie. Jei būčiau vien sukėlusi triukšmą, bet nesugebėjusi pasiekti, kad kaltininkai būtų nuteisti, kaip manai, kiek po to būčiau išgyvenusi?

Dankanas žinojo, kad visa, ką ji kalba, yra tiesa, ir tai pripažino.

Kai Eliza pasuko galvą, jis išvydo ašaras jos akyse.

- Nesakau, kad bijojau mirties. Tiesiog nenorėjau mirti *tada.* Četas mane mylėjo, o aš juo rūpinausi nuo pat gimimo. Prisiekiau, kad tebūnie tai paskutinis darbas, kurį aš padarysiu gyvenime, bet priversiu Katą ir Savičių atsakyti už jo mirtį.

Ji nusibraukė ašaras, tada delnu prisidengė akis nuo saulės.

- Darosi karšta, - pasakė ji.

- Tau reikia kitų drabužių. - Jis atsistojo ir, ištiesęs ranką, padėjo jai atsikelti. - Važiuojam apsipirkti.

Dankanas žinojo, kad kurį laiką pasivažinėjęs miestelio gatvėmis tikrai aptiks *Wal-Mart* tinklo parduotuvę. Jis neskubėdamas vairavo automobilį ūksmingomis ir vaizdingomis Boforto gatvelėmis.

- Labai mielas miestukas, - pasakė Eliza. - Čia sukama nemažai filmų.

Ji įsitraukė pasakoti apie filmų kūrimą ir nesustodama kalbėjo kokias penkias minutes. Kai ji galiausiai išsisėmė, Dankanas pasakė:

- Tu išmanai šią temą. Iš kur visa tai sužinojai?

Ji raustelėjo dėl šio komplimento, bet tik gūžtelėjo pečiais nesureikšmindama savo enciklopedinių žinių.

- Et, tai smulkmenos.

Tęsdama savo istoriją, Eliza papasakojo apie motinos mirtį.

- Jos sąmonė šį pasaulį paliko anksčiau nei kūnas. Vos tik ją palaidojusi, aš išėjau iš darbo, atituštinau nuomotą butą ir išvykau į Savaną. Jaučiau, kad turiu daugiau šansų įsmukti į pogrindinį Savičiaus pasaulį nei į Kato pažįstamų sluoksnį. Četas laiške paminėjo, kad Savičius mėgsta lankytis „Baltojo kaklaraiščio ir frakų“ klube. Aš pasistengiau gauti jame darbą.

Dankanas buvo įjungęs oro kondicionierių, bet Eliza nuleido durelių stiklą, kad šiltas vėjelis gairintų veidą.

- Aš niekuomet nešokau ant scenos. Niekuomet nesėdėdavau klientams ant kelių. Niekuomet neišeidavau iš darbo jų lydima. Aš tik nešiojau gėrimus. Tai ir viskas.

- Aš šito nesiteiravau.

- Bet tau norėjosi tai žinoti. Visiems norisi. - Ji susirriąsčiusi patylėjo, tada vėl prabilo: - Nustebsi, jei pasakysiu, kad kai kurie to klubo klientai buvo labai malonūs. Švelnūs. Beveik... Nežinau, galbūt tinkamiausias jų apibūdinimas^ baikštūs, drovūs. Žinoma, būdavo ir triukšmingų girtuoklių, šlykščių ir vulgarių lankytojų. Tokių aš nekenčiau. Bet dirbau toliau, kol galiausiai atkreipiau Savičiaus dėmesį. - Ji šnairomis dirstelėjo į Dankaną. - Ne taip, kaip tu manai.

- Jis tave pamėgo dėl proto? - sarkastiškai pašiepė jis.

Ji tyliai nusijuokė.

- Tiesą sakant, taip. Klubo pajamas iš esmės sudaro įplaukos grynaisiais. Vadybininkas sugebėdavo kas vakarą nepastebimai susigrūsti į kišenę po keletą šimtų dolerių. Tai išsiaiškinusi, aš jam pasiūliau rinktis - arba jis perleidžia klubo sąskaitybą man, arba aš pranešu apie jo savivaliavimą Savičiui, kuris yra slaptas šio klubo dalininkas. Klubo vadybininkas buvo kvailas, bet jam užteko proto suprasti, kad ilgai negyvens, jei Savičius sužinos apie vagystes. Pirmasis variantas jam pasirodė kur kas patrauklesnis. Jis nuėjo pas Savičių ir pareiškė, jog jam reikia pagalbininko, o aš turinti gerą galvą valdyti finansus. Gavusi pareigas, kurių pageidavau, aš radau keletą būdų sumažinti klubo išlaidas ir padidinti pelną.

Dankanas sustabdė automobilį prieš raudoną šviesoforo signalą ir pastebėjo, kaip ilgesingai Eliza žvelgia į pulkelį vaikų, žaidžiančių aikštelėje. Ji palaukė, kol užsidegs žalias signalas, tada pasakojo toliau:

- Galiausiai aš užsitarnavau Savičiaus pagarbą ir pasitikėjimą. Žinoma, jei jis apskritai kuo nors pasitiki. Aš juo tikrai

nepasitikėjau ir niekinau jį už Četo nužudymą. Vargiai iškęsjavau stovėdama šalia jo, bet jis bent jau nebuvo veidmainis. Iš Savičiaus žinai, ko tikėtis. O Katas kasdien sėdi tuose savo teismo rūmuose ir teisia kitus žmones. Jis vilki mantiją. Daužo plaktukėliu gongą. Jis atrodo griežtas, išmintingas ir teisingas, tikras mūsų įstatymų ir Dievo įsakymų sergėtojas, get nuo jo veidmainiškumo mane pykina. Mano akyse jis iš jųdviejų yra nepalyginti kaltesnis.

Dankanas jau buvo suradęs *Wal-Mart* parduotuvę ir pastatęs automobilį jos aikštelėje, bet nė vienas nesiskubino lipti laukan.

- Dabar, manau, tau bus nesunku pričiupti Savičių, - pasakė ji.

- Kažkodėl aš tuo abejoju.

- Tačiau šį kartą tu turi tiesioginį liudytoją, - nesutiko ji. - Aš savo akimis mačiau, kaip jis šaltakraujiškai nužudė žmogų.

- Tiesa, pratęskime apie Napolį. Papasakok man dar kartą, kas atsitiko ant to tilto.

- Pamiršau, kurioje vietoje mes baigėme.

- Pasakok nuo tos vietos, kai tau pavyko išplėšti pistoletą Napoliui iš rankos.

- Aš išlupau pistoletą jam iš rankų ir išmečiau per turėklus į upę.

- Hm.

-Ką?

- Nieko, - pasakė Dankanas. - Aš tik galvojau...

-Ką?

- Kodėl tu jo tiesiog nenušovei?

25 skyrius

Jos akys sužėrėjo iš pykčio.

- Aš nušoviau Troterį todėl, kad jis man nepaliko kitos išeities. Jis šovė pirmas. O Napolio pistoletas buvo mano rankose. Manai, aš galėčiau šauti į neginkluotą žmogų? Ar ir dabar manai, kad aš šitaip pasielgčiau?

Jis nusisuko.

- Grįžkime ant tilto. Tu leidaisi bėgti.

- Atsakyk į mano klausimą, Dankanai.

Jis prabilo irzliai kaip ir ji:

- Aš atsakysiu į tavo klausimą tuomet, kai tu atsakysi į visus mano klausimus.

Eliza ilgokai žvelgė į jį, galiausiai šiaip taip sutvardė pyktį ir ėmė pasakoti toliau:

- Aš bėgau gelbėdama savo gyvybę. Net avėdama tik vieną basutę sugebėjau nuo jo atitrūkti. Vienu metu bėgdama dirstelėjau per petį ir išvydau jį apsisukusį ir bėgantį mano automobilio link. Manau, jis suprato, kad pėsčiomis manęs nepagaus, ir nusprendė pavyti mane automobiliu. O tada aš išgirdau besiartinančio automobilio ūžimą.

- Nuo kurios pusės jis važiavo?

- Nuo miesto pusės. Aš bėgau priešinga kryptimi, Hačinsono salos link. Pagalvojau, kad tikriausiai Dievas man atsiuntė pagalbą. Jau norėjau pamojuoti vairuotojui, bet automobilis,

pi-įvažiavęs prie manęs, ir pats netikėtai sustojo. Jo durelės atsidarė ir išlipo Savičius. Aš buvau priblokšta. Ką jau ką, bet Savičių aš mažiausiai tikėjausi išvysti. Susigūžusi pasislėpiau tilto bokšto šešėlyje.

_ Kodėl? Juk jūs su Savičiumi draugai. Na, gerai, pažįstant, - pasitaisė jis, pamatęs, kad ji ketina prieštarauti. - Kodėl nešaukei jo vardu, nebėgai prie jo mojuodama abiem rankomis?

Ji kurį laiką galvojo, tada lėtai atsakė:

- Nežinau. Gal dėl... Dėl ryžto, su kuriuo jis žingsniavo prie Napolio. Dėl jo išraiškos. Apskritai dėl to, kad jis tokiu metu atsirado tokioje vietoje. Žinojau, kad šis jo pasirodymas negali būti atsitiktinis.

- Kiek laiko tau prireikė, kad visa tai apmąstytum?

- Keleto sekundžių. Bet aš ir nemąsčiau. Tiesiog instinktyviai nusprendžiau likti priedangoje.

Pagalvojęs Dankanas tarė:

- Gerai. Tai jis tavęs nepastebėjo?

- Ne. Aš tuo tikra, kitaip dabar neišvengiamai gulėčiau lavoninėje. Jis perlipo pertvarą, skiriančią priešingo eismo juostas, ir nuėjo prie mano automobilio, kurio vairuotojo sėdynėje, pusiau išlindęs į lauką, sėdėjo Napolis. Juodu trumpai pasikalbėjo.

- Apie ką?

- Ką jie kalbėjo, aš negirdėjau. Užtat girdėjau šūvį. Savičius kurį laiką pastovėjo žiūrėdamas į Napolį - tikriausiai norėdamas įsitikinti, kad tas nebegyvas arba greitai mirs. Tada įkišo galvą į automobilį. Aš nebedelsiau. Perlipusi per turėklus nusileidau kopėčiomis šalia atraminio bokšto ir susigūžiau ant platformos po tiltu.

- Ar nebijojai? Aš buvau ant tų kopėčių. Jomis lipti velniškai baisu.

- Bijojau. Bet dar labiau bijojau Savičiaus.

- Gerai, taigi tu slepiesi po tiltu.

- Nepraėjus nė minutei po šūvio, Savičius užtrenkė automobilio dureles. Dar po keliolikos sekundžių išgirdau, kaip trinktelėjo kito automobilio durelės. Jo automobilio. Man pasirodė, kad girdžiu jį nuvažiuojant, bet pulsas mano ausyse tvinksėjo taip, kad nebuvau tikra. Tačiau ir ant platformos negalėjau pasilikti amžinai, taigi, vildamasi, kad Savičiaus nebėra, užlipau atgal. Ir tikrai, nei Savičiaus, nei jo automobilio nebuvo nė ženklo. Aš nubėgau prie savo automobilio, pažvelgiau į Napolį ir išsyk supratau, kad jis negyvas. Ilgai nesvarsčiau - palikusi net savo piniginę ant automobilio sėdynės, leidausi bėgti. - Ji nutilo, atsiduso ir pažvelgė į jį. - Visa kita tu žinai.

- Kiek laiko visa tai užtruko?

Ji mąsliai suraukė antakius.

- Sunku pasakyti. Man tai atrodė ištisa amžinybė, tačiau spėju, kad viso labo kelios minutės, galbūt trys ar keturios, tepraėjo nuo tada, kai Napolis ištempė mane iš automobilio, iki tuomet, kai po visko leidausi bėgti nuo tilto.

- Ir daugiau nė vienas automobilis nepervažiavo tiltu?

Ji papurtė galvą.

- Kodėl nepaskambinai policijai?

- Mes apie tai jau kalbėjomės, Dankanai. Aš neturėjau įrodymų. Tu pats netikėjai niekuo, ką tau sakiau.

- Tai kodėl vakar atėjai pas mane?

- Tikėjausi, kad tu apsidžiaugsi išvydęs mane gyvą... - Ji nutilo nebaigusi šios minties, paskui pasakė: - Bet ir praėjusį vakarą tu manim nepatikėjai. Netikėjai tol, kol nepamatei kitos moters lavono, kurį Katas vadina manuoju.

Jis negalėjo paprieštarauti. Kurį laiką tik sėdėjo ir galvojo.

Savičius įkišo galvą į automobilį keldamas vidun Napolio kojas. Ir dar pasiėmė Elizos laikrodį, kurį Napoliui buvo nurodyta nuimti nuo jos rankos kaip įrodymą, kad darbas atliktas. Jis uždarė dureles, grįžo prie savo automobilio ir nuvažiavo savais keliais. Visa tai galėjo užtrukti kokias devynias-

dešimt sekundžių arba mažiau. Dėlionė ėmė įgauti kontūrus, įet keleto gabalėlių vis dar trūko.

- Tu paaiškinai, kaip pelnei Savičiaus pasitikėjimą. Kada ir kaip prisigretinai prie Kato?

- Tau nėra ko ieškoti tokių delikačių pasakymų, Dankanai. Tiesiog atsidūriau jo lovoje. Nesurinkusi jokių įkalčių prieš Savičių, aš pasvarsčiusi nusprendžiau, kokiu keliu geriausia prisikasti prie teisėjo. Esu tikra, kad jūs ir detektyvė Bouen esate girdėję apkalbų apie mūsų romaną.

Jis nepuolė neigti jos žodžių.

- Tikriausiai dauguma iš tų paskalų yra teisingos, - kalbėjo Eliza. - Aš iš tiesų jį viliojau. Norėdama patekti į Kato namus, turėjau užvaldyti jo mintis, turėjau už jo ištekėti. Tačiau, kaip man pavyko išsiaiškinti, jis yra labai skrupulingas ir nepalieka jokių savo ryšio su Savičiumi pėdsakų. Jokių užrašų, jokių banko operacijų ar elektroninių perlaidų kvitų - nieko. Pastaruoju metu jis dukart užklupo mane besirausiančią jo kabinete. Pirmą kartą - tą vakarą po apdovanojimų pobūvio. Antrą - paskutinį mano vakarą namuose, tada netrukus paskambinai tu ir pasakei jam, kad kitą dieną aš turiu atvykti į apklausą policijoje. Per visą mūsų santuokos laiką aš apsimetinėjau, jog mane kamuoja chroniška nemiga, kad turėčiau pretekstą naktimis, kol jis miega, vaikščioti po namus ir nusileisti į pirmą aukštą. Daug kartų kruopščiai išnaršiau visas tų namų spinteles, kiekvienąsyk rūpestingai užmaskuodama savo intervencijos pėdsakus.

- Ko tu ieškojai?

- Bet kokių, nors menkiausių, jo ryšio su Savičiumi įrodymų. Bet santuokos mėnesiai pavirto metais ir mane pradėjo imti neviltis, kad taip ir nepavyks nieko surasti. Aš taip norėjau kuo greičiau pasiekti tikslą, kad per skubėjimą tikriausiai tapau nebe tokia apdairi. Katas ėmė darytis įtarus. Jis mėgino tai slėpti, bet aš ištisus mėnesius jaučiau, kad jis mane seka, kažkaip sužino, kur aš esu ir ką veikiu. Ši mintis man

kėlė siaubą. Žinojau, kad jis ir Savičius tikrai negaili žmonių, kurie gali iškelti juos į viešumą. Aš nenorėjau mirti. O dar svarbiau tai, kad nenorėjau mirti neįvykdžiusi to, ką užsibrėžiau. Tačiau jaučiau, kad mano laikas senka. Kai pasirodė Troteris, supratau, kad Katas smogė pirmas.

- Ką Troteris tau pasakė?

- Tu žinojai, kad aš apie tai melavau?

- Žinojau.

- Troteris pažvelgė į mane regimai apstulbęs ir pasakė: „Jie man nesakė, kad jūs tokia graži.“ - Eliza kiek patylėjo. Šis teiginys lyg pakibęs tvyrojo mažoje automobilio erdvėje. - Kai jis tai pasakė, aš supratau, kad jis ne įsilaužėlis. „Jie“ atsiuntė jį nužudyti manęs.

- Vargšas Garis Rėjus. Tu jam tikriausiai pasirodei tarytum angelo apsireiškimas. Šviesiaplaukė gražuolė, vilkinti naktiniais marškiniais. Esu tikras, kad jis savęs paklausė, kodėl vyras nori tave nužudyti.

- Lygiai kaip ir tu, - švelniai priminė ji.

- Lygiai kaip ir aš.

- Tu turėjai pagrindo manimi abejoti, Dankanai. Iš pažiūros mano gyvenimas atrodė tobulas. Iš pažiūros mano gyvenimas priminė pasaką apie Pelenę. Tačiau gyvendama tuose namuose su juo aš tiesiog dusau. Man teko kentėti jo prisilietimus, kentėti jį visą. Aš jo nekenčiau.

Dankanas ir pats negalėjo pakelti minties apie tai, kaip Katas liečia Elizą, todėl nukreipė apmąstymus kita linkme.

- Bijodamas to, ką tu žinai arba įtari, Katas nusamdė Napolį, kad tave nužudytų. Napolis savo ruožtu šį darbą pavedė Troteriui, o šis per nemokšiškumą viską sugadino.

- Katas tikėjosi, kad tą naktį jo kabinete aš būsiu nužudyta ir jis galės ramiai tęsti savo pelningą partnerystę su Savičiumi.

Dankanas mąsliai patempė pirštais apatinę lūpą.

- Vienas dalykas man čia nelimpa. Savičius. Ką jis galvojo, kai tu ištekėjai už jo nusikaltimų bendro? Nejau neįtarė, kad čia kažkas ne taip?

- Jis būtų įtaręs, bet prieš tai aš atlikau prevencinį manevrą. Kai pradėjau megzti santykius su Katu, nuėjau pas Savičių ir paprašiau jo paslaugos - atlikti preliminarų tyrimą.

- Ką? - nusikvatojo Dankanas. - Dėl Kato?

Ji taip pat nusikvatojo.

- Aš paprašiau Savičiaus išsiaiškinti kuo daugiau teisėjo gyvenimo faktų. Ar jis turi buvusių žmonų, vaikų - santuokinių arba nesantuokinių. Kokia jo sveikatos istorija, finansinė padėtis, kaip moka mokesčius ir taip toliau.

- Taigi sudarei regimybę, kad nieko apie tą žmogų nežinai.

- Taip. Šitaip apsisaugojau nuo galimų Savičiaus įtarimų, kad aš žinau apie jų bendrininkavimą. O siekdama užsitikrinti, kad tie įtarimai nepradės kilti vėliau, aš kartkartėmis vis paprašydavau jo padaryti man vieną kitą paslaugą.

- Kokią?

- Paprastai aš prašydavau jo pasekti kokią moterį, kuriai Katas imdavo rodyti prielankumą. Ar neatsirado man konkurentės? Arba paprašydavau surinkti duomenis apie įmonę, į kurią Katas nuspręsdavo investuoti. Ar ta įmonė geros reputacijos? Ar ta investicija legali? Ir panašiai. - Eliza truputį patylėjo, tuomet pasakė: - Paskutinis mano susitikimas su Savičiumi įvyko ryte po tos nakties, kai buvo nušautas Troteris. Aš nuėjau pas jį į biurą ir paprašiau pašniukštinėti, ar kriminaliniuose sluoksniuose nesklinda kalbos, kad teisėjas kažką nusamdė man nužudyti. Norėjau pažiūrėti, kokia bus jo reakcija. Bet jis nė nemirktelėjo.

Dankanas pagalvojo, kad arba ji labai drąsi, arba jos santykiai su Savičiumi yra draugiškesni, nei ji sako. Jis paklausė apie drąsą.

- Aš nebuvau drąsi, Dankanai. Aš buvau apimta nevilties. Žinojau, kad Savičius paskambins Katui tą pačią akimirką, kai tik aš uždarysiu jo kabineto duris. Aš vyliausi, kad, sužinojęs apie mano įtarimus, Katas nedrįs greitai pakartoti mėginimo mane nužudyti.

- Tu mateisi su Savičiumi ir po to susitikimo, Eliza, - pasakė jis, atidžiai stebėdamas jos veidą. - „Baltojo kaklaraiščio ir frakų“ klube.

- Tiesa. Tą dieną mes visi buvome užmiesčio klube. Tu nenorėjai manimi patikėti. Aš galvojau... Aš bijojau, kad tu mane išduosi Katui.

- Aš to nepadariau.

- Dabar aš tai žinau. Bet tuomet nežinojau. Aš nuvažiavau pas Savičių pasiteirauti, ar jis ką nors sužinojo. Ar mano baimės pagrįstos? Jis mane nuramino, patikino, kad kriminaliniuose sluoksniuose nieko negirdėjo, tik kad vyras mane dievina ir verčiau mirs pats, nei leis nukristi bent vienam plaukeliui nuo mano galvos.

- Vadinasi, jis tave nurašė.

- Iš esmės taip, nes jis žinojo, kad Napolis greitai manimi pasirūpins. - Tada ji paklausė: - Kaip tu sužinojai apie mano susitikimą su Savičiumi?

Dankanas jai papasakojo apie Gordį Belju.

- Aš sužinojau apie jo tariamą savižudybę kalėjime praėjus vos kelioms minutėms po to, kai teisėjas mums parodė nuotraukas, kuriose tu nufotografuota drauge su Savičiumi.

Eliza nieko nesuprasdama papurtė galvą.

- Vakar tu užsiminei apie nuotraukas. Kas tai per nuotraukos?

Jis paaiškino, bet ji vis viena tebebuvo sukrėsta.

- Mano nuomone, Napolis, šnipinėdamas mane Katui ir stengdamasis surinkti mano bendravimo su Koulmanu įrodymų, atsitiktinai užšoko ant mano pažinties su Savičiumi.

- Galiu lažintis, kad jis pridarė į kelnes iš džiaugsmo. Tavo su Savičiumi nuotraukos teisėjui turėjo būti daug reikšmingesnės nei nuotraukos su beisbolo žaidėju. Tos nuotraukos su Savičiumi Napoliui buvo tikras koziris.

- Tačiau kai tas koziris nukrito ant stalo, jis buvo nebegyvas.

- Taip. Tos nuotraukos jam neišėjo į naudą, bet labai pravertė Katui. Jis jomis pasinaudojo siekdamas mus, policininkus, įtikinti, kad tu esi meluoti pratusi, sukta bobšė, galbūt sanguliaujanti su garsiu nusikaltėliu, dviejų vyrų žudikė, kuri, supratusi, kad spektaklis pasibaigė, nusprendė nušokti nuo tilto. Jis jau buvo mus įtikinęs.

- Ir tave?

- Mane ypač.

Ji ilgai į jį žvelgė, paskui kimiu balsu paklausė:

- Ar tai dėl to tu praėjusią naktį verkei? Manei, kad aš negyva?

Jis nenorėjo žengti į emocijų akivarą. Ne dabar.

- Ar tebeturi tą laišką, kurį brolis parašė iš kalėjimo?

- Jis saugomas mano gimtojo miesto banko seife. Aš jį ten padėjau prieš išvažiuodama į Savaną. Vienintelė turiu teisę atidaryti seifą.

- Gerai. - Jis ištiesė ranką pro ją, atidarė automobilio dėtuvę ir išėmė akinius nuo saulės. - Viena kojelė sulenkta, bet vis viena užsidėk.

- Niekas nebeieško Elizos Leird.

- Aš nenoriu kliautis tikimybėmis.

Kai juodu įėjo į parduotuvę, Dankanas davė jai šiek tiek grynųjų.

- Suprantama, ne tiek daug, kiek tu pratusi išleisti parduotuvėse.

Imdama pinigus ji pažvelgė į jį suraukusi antakius.

- Dėkui. Aš grąžinsiu skolą. Ką ketini veikti, kol aš apsipirksiu?

- Pasėdėti prie baro, išgerti braškių skonio limonado ir pradėti galvoti, kaip mums prigriebti tuos niekšus.

Eliza nusitvėrė vežimėlį ir pasuko į parduotuvę, palikdama jį vieną. Atsisėdęs baro nišoje, Dankanas užsisakė putojančio braškių skonio gėrimo ir gurkšnodamas leido sau svajoti, kaip Savičius ir Katas surakinti antrankiais išvedami iš teismo salės atsiimti atlygio, kad ir koks tas atlygis būtų.

Jis nepamiršo paskambinti DiDi.

- Sveikas! - sušuko DiDi, akivaizdžiai patenkinta girdėdama jo balsą. - Nesitikėjau, kad šiandien paskambinsi.

- Kaip reikalai?

- Mano plaukai beviltiškai susivėlę. Vorlis tikras kretinas. Žodžiu, įprasti dalykėliai.

- Kiti reikalai.

- Gal netyčiomis šį rytą matei teisėjo Leirdo spaudos konferenciją?

- Tikriausiai pramiegojau, - pamelavo jis.

- Tas žmogus visiškai palaužtas.

Tas šunsnukis apkvailino net DiDi - patį nuovokiausią žmogų, kokį tik Dankanas pažinojo.

- Dabar mes jau baigiam darbus. Dotanas patikrino dantis - viskas sutampa. Padarė skrodimą. Ji nuskendo. Ir įsivaizduok, ji vartojo kvaišalus.

- Negali būti.

- Taip. Negana to, kad nelegaliai dirbo Savičiui, ji dar ir degustuodavo jo prekes. Dotanas jos organizme aptiko net keleto draudžiamų medžiagų pėdsakus, bet jos mirties priežastis buvo ne ta, taigi jis leido ją palaidoti, nors dar nenuspręsta, kada ir kur.

- O kaip Savičius?

- Nieko naujo po tų nuotraukų su amžiną atilsį ponia Leird.

- Jis prisikasė prie Gordžio.

- Jei jau prašnekom, - pasakė ji, - tu pamiršai paminėti savo grumtynes su juo sulaikymo centre.

- Kažkaip išslydo iš atminties.

- Kurgi ne. Šį rytą tos paskalos pasiekė kareivines. Kuo man tikėti: jūs arba susipykote su Savičiumi ir persimetėte keletu karštų žodžių...

- Arba kas?

- Arba jūsų susirėmimas buvo smurtinis ir jums abiem prireikė remonto.

- Ar Džerardas žino?

- Jis tau atleido. Bet kuris iš mūsų susidūręs akis į akį su Savičiumi praėjus kelioms minutėms po žinios apie Gordį būtų pasielgęs lygiai taip pat. Kapitonas paskyrė kažkokį pareigūną kaliniams apklausti apie jo savižudybę, bet nė vienas nieko nematė ir negirdėjo.

- Nieko nuostabaus. - Dankanas gurkštelėjo savo gėrimo ir patylėjo tam tikrą apskaičiuotą laiką. Pajutęs, kad jau gana tylėti, pasakė: - Aš galvoju, DiDi.

- Palauk, nusitversiu tušinuką ir bloknotą. - Po mažiau nei sekundės ji vėl buvo prie telefono. - Klausau.

- Noriu išsiaiškinti, ar Mejeris Napolis neturėjo kokių nors ryšių su Savičiumi.

- Neskaitant tų nuotraukų?

- Taip, aš turiu omeny asmeninius santykius. Akis į akį. Tolimas šūvis, bet negali žinoti.

- Kažin ar Napolis galėjo žaisti Savičiaus lygoje. Jis juk pats pasakė - kam jam būtų reikalingas Napolis?

- Tiesiog noriu, kad pažiūrėtum, gal kas nors išlįs, - pasakė jis. - Pradėk nuo Napolio sekretorės. Ji noriai bendradarbiaus, nes mėgo savo viršininką ir nori sužinoti, kas jį nužudė.

- Manai, Savičius...

- Aš tau sakiau, kad tai tolimas šūvis.

- Gerai, aš paskambinsiu jo sekretorei. O ką būtent aš turiu siekti sužinoti?

- Gerai nežinau. Ir dar kai kas... - Jis patylėjo, apsimesdamas, kad galvoja. - Galėtų būti naudinga parankioti informacijos apie žmones, kuriuos, mūsų žiniomis, ištiko Savičiaus rūstybė. Gordžio Belju istoriją jau žinome. Bet mažai žinome apie Fredį Morisą ir Andrė Bonetą, kurio namai išlėkė į orą. Galbūt, pasiaiškinus jų biografijos detales, mums pavyks rasti žmogų, ką nors žinantį, nugirdusį apie Savičių kokią detalę, kuri galėtų tapti pagrindu jį apkaltinti. Arba bent jau pretekstu gauti kratos orderį. Kaip manai?

Jis žinojo, kad įpiršti šią mintį DiDi bus sunku, ir įsivaizdavo, kaip nepešiojami porininkės antakiai šią akimirką virš nosies bemaž susijungia.

- Galbūt, - vangiai pasakė ji. - Bet ką tu tikiesi išsiaiškinti?

- Sakau - nežinau. Bus matyti tuomet, kai ką nors surasime. - Jis vėl tyčia patylėjo ir atsiduso. - Et, velniai griebtų, man atrodo, kad aš griebiuosi šiaudo. Nekreipk dėmesio. Pamėginsiu sugalvoti dar ką nors.

- Ar tenai, kur tu esi, dar lyja?

- Ne, jau šviečia saulė.

- Ir čia taip pat. Visur kyla garo tumulai. Karšta taip, kad nėra kuo kvėpuoti. - Po iškalbingos pauzės ji paklausė, kada jis ketina grįžti.

- Už poros dienų.

- Kaip tu jautiesi?

- Lyg ir neblogai. Ilgokai pamiegojau. Šįryt bėgau krosą. Gerokai prakrapščiau voratinklius nuo akių. Tuomet man ir kilo mintis dar kartą pasirausti po tų vyrukų biografijas. Bet jei tu nemanai, kad iš to bus naudos...

- Aš šito nesakiau.

- Beveik sakei.

- Ne, man tai rūpi, - apmaudžiai atsakė ji. - Kad ir kaip būtų, tai neeilinė byla, o kitų reikšmingų bylų šiuo metu lyg ir neturime.

Dankanas tikėjosi, kad DiDi bus patenkinta, jog jis taip greitai vėl sutelkė dėmesį į Savičių. Jis jautė kaltę dėl to, kad manipuliuoja ja. Bet ne per didžiausią.

- Gerai. Pradėk nuo Fredžio Moriso ir žiūrėk. Tėvai, broliai ir seserys, buvusios žmonos, širdies draugės, geriausi draugai. Kažkas galbūt netveria savame kailyje, trokšdamas išlieti mums viską, ką žino apie Savičių.

- Su daugeliu iš tavo išvardytų žmonių mes jau kalbėjomės tuojau po Savičiaus išpuolių.

_ Nepakenks pas juos apsilankyti dar kartą, dabar gal ir pas tolimesnius pažįstamus.

- Gerai.

Dankanas apsimetė, kad negirdi jos balse vangaus pasipriešinimo.

- Ir nepamiršk Četo Rolinso. To vaikino, kuris Savičiaus atakos sulaukė kalėjime.

- To, kuris buvo nužudytas muilu *Irish Spring*?

- To paties.

- Tai buvo ne mūsų byla, - pasakė ji. - Tyrimą atliko Džeksono pareigūnai.

- Galbūt tie detektyvai ką nors praleido.

- Gerai. Patikrinsiu. - Padvejojusi ji paklausė: - Ar tau tikrai viskas gerai?

- Geriau ir būti negali.

- Tavo balse justi šypsena.

- Aš žiovavau. - Jis pastebėjo iš už kampo išeinančią Elizą. Buvo pats laikas baigti pokalbį. - Žinai, man būtų ne pro šalį nusnūsti, - pasakė jis DiDi. - Nepamiršk paskambinti Napolio sekretorei. Kai tik ką nors išsiaiškinsi, paskambink man. Iki.

DiDi nespėjus nieko atsakyti, Dankanas baigė pokalbį ir perjungė telefoną į begarsį režimą. Jei DiDi paskambintų - o to iš jos galima tikėtis, - jo telefonas tik vibruotų, užuot skambėjęs.

Jis išsmuko iš savo nišos ir nužingsniavo pasitikti Elizos. Priėjęs dirstelėjo į prekes jos vežimėlyje.

- Ar gavai viską, ko reikėjo?

- Kur skambinai?

- Į darbą.

- Kodėl?

- Iš įpratimo.

- Kalbėjaisi su detektyve Bouen?

- Gavau jos balso pašto žinutę. Savo ruožtu palikau jai pranešimą, kad ilsiuosi ir maloniai leidžiu laiką.

- Kada ketini jai pasakyti, kad aš gyva?

- Tuomet, kai viską išsiaiškinsiu. Ką nusipirkai?

Jos žvilgsnis kurį laiką tebebuvo įsmeigtas į telefoną, kurį jis jau buvo spėjęs įdėti į dėklą prie diržo. Paskui ji kreivai šyptelėjo ir atsakė į klausimą:

- Na, mados karalienė nebūsiu, bet apsirengsiu gan pakenčiamai. Kaip patiko braškinis limonadas?

- Ir tu nori?

- Ne, nenoriu, kad lūpos ir liežuvis nusidažytų ryškiai raudona spalva.

Jis pasitrynė delnu burną.

- Raudona?

- Atrodai kaip tikras Drakula, - nusijuokė ji. - Gal tie dažai bent jau ilgai nesilaikys.

Juodu sumokėjo už jos pirkinius, - Dankanas uoliai stengėsi žvilgsniu netyrinėti moteriškų kelnaičių ir liemenėlių, judančių transporteriu kasos link, - ir išvažiavo atgal į Damos salą. Stabtelėję prie šalikelės prekystalio, jie nusipirko šviežių krevečių vakarienei.

- Aš sugebu užvirinti vandenį, - pasakė jis, pro atdarą keleivio durelių langą duodamas jai dėžutę su krevetėmis.

Sugrįžę juodu išėjo pasivaikščioti. Žingsniuojant siaurais salos takeliais, mirguliuojančiais vidurdienio kaitroje, jam atrodė, kad būtų visiškai natūralu paimti ją už rankos. Tačiau rankos jis taip ir neištiesė, o ji savo ruožtu nesilietė prie jo.

Kai jie sugrįžo į namelį, Eliza atsiprašiusi nuėjo nusiprausti po dušu. Dankanas, šlapias nuo prakaito, sėdėjo pavėsyje ant įėjimo laiptelių ir stengėsi save įtikinti, jog jam reikia vienatvės, kad galėtų suplanuoti ataką prieš Savičių ir Leirdą, tačiau iš tiesų stengėsi mintimis atsiriboti nuo duše šniokščiančio vandens ir vaizduotėje šmėkluojančio Elizos kūno, tepridengto tik muilo putomis.

Pagaliau ji prisėdo prie jo ant laiptelių, abiem atnešusi po taurę šaltosios arbatos ir kvepiančio muilo aromatą. Jos plau-

kai tebebuvo šlapi, vietomis pasišiaušę. Rudi dažai apsiplovė ir šen bei ten prasišvietė šviesios sruogos. Pastebėjusi, kad Dankanas žiūri į jos plaukus, Eliza droviai prilietė juos ranka.

- Jie ataugs.

- Gal verčiau būtų palikti juos trumpus. Trumpi jie... - Jis norėjo pasakyti „seksualūs", bet nesiryžo. - Labai patrauklūs.

Eliza buvo apsirengusi drabužiais, kuriuos ką tik nusipirko: obuolio žalumo šortais, siekiančiais šiek tiek aukščiau kelių, ir baltais marškinėliais, po kuriais buvo matyti neryškūs naujosios liemenėlės kontūrai. Nieko įmantraus. Nieko bent kiek provokuojančio. Tačiau jam vis viena norėjosi nuplėšti nuo jos visus šiuos drabužius. Nuplėšti dantimis.

Staiga atsistojęs, Dankanas pasiteiravo, ar ji jau baigė reikalus vonioje, ir, sulaukęs teigiamo atsakymo, nuėjo tiesiai į vonios kambarį, nusirengė ir palindo po dušu. Ant lentynėlės nūnai buvo išrikiuota skutimosi kremas švelnios spalvos indelyje, rausvas skustuvas, plaukų šampūnas ir balzamas, drėkinanti kūno želė. Ant dušo čiaupo kybojo apskrita plaušinė, pagaminta iš levandų.

- Suknista mėšlo krūva, - sumurmėjo Dankanas, griebdamas nuo seno čia besivoliojantį paprasto muilo gabalėlį.

Tačiau ta suknista mėšlo krūva jį sujaudino. Todėl jis net nelietė karšto vandens čiaupo.

Kai jis išėjo iš vonios, Eliza sėdėjo ant sofos ir žiūrėjo televizorių.

- Kas čia? - paklausė jis.

- Klasikinių kino filmų kanalas.

- Tai juk nespalvotas filmas.

- Na ir kas.

- Kas čia tokia?

Ji suraukė antakius dėl jo neišmanymo.

- Natali Vud, aišku kas.

- Aa. - Jis prisėdo ant priešingo sofos kraštelio. - Apie ką šis filmas?

- Ji ir Stivas Makvinas patyrė vienos nakties nuotykį, kurį jis vargiai prisimena, bet ji pastojo. Ji susiranda jį ir prašo padėti pasidaryti abortą - filmas sukurtas abortų draudimo laikais, kai jie būdavo daromi slaptai, užrakintose patalpose. Taigi Stivas Makvinas turi suveikti pinigų mokesčiui už abortą, o tai jam nėra paprasta, bet galiausiai jis sukaupia reikiamą sumą ir susitaria su gydytoju. Tačiau nuvykus į sutartą vietą, aplūžusį, šaltą ir tuščią pastatą, juos apleidžia pasiryžimas. Kabinete ją ištinka isterija ir ji ima klykti. Jis, laukęs jos prieškambaryje, įsiveržia į kabinetą ir surinka gydytojui: „Jei bent pirštu ją paliesi, aš tave užmušiu!" Ji rauda, o jis apkabinęs glaudžia ją prie savęs. Tai mano mėgstamiausia scena. Šita ir kita, kai jie važiuoja taksi ant užpakalinės sėdynės; jis ranka apkabina ją per pečius, o ji užmiega padėjusi galvą jam ant krūtinės.

Dankanas spoksojo į ją.

- Nuostabu.

- Tai geras filmas.

- Ne, aš turėjau omenyje tave. Kaip tu visa tai prisimeni? Kiek kartų žiūrėjai šitą filmą?

- Tuziną ar daugiau.

Eliza nustebino jį paimdama nuotolinio valdymo pultą ir išjungdama televizorių.

- Nenori sulaukti filmo pabaigos?

- Tai pasaka. Ji baigiasi laimingai.

- Argi tu netiki laimingomis pabaigomis?

Atsigręžusi ji paklausė:

- O tų?

26 skyrius

- Seniau tikėdavau, - prisipažino Dankanas. - Tačiau nesu tikras, kad vis dar tikiu.

Ji liūdnai atrėmė galvą į sofos atlošą.

- Aš irgi nesu tikra, kad dar tikiu. Manau, seniau buvau siaubingai naivi, net žiopla. - Ji nepatenkinta savimi niekinamai šyptelėjo. - Galbūt prisižiūrėjau per daug filmų. Sugalvojau ištekėti už Kato, kad galėčiau surinkti prieš jį įrodymų ir perduoti juos teisėsaugos institucijoms. Jis būtų apkaltintas ir pasodintas į kalėjimą. Aš jausčiausi atkeršijusi už Četą, o nusikalstama Kato karjera būtų baigta. Jis daugiau nebeapgaudinėtų patiklių žmonių, suteikiančių jam teisėjo įgaliojimus. - Ji giliai įkvėpė ir lėtai išleido orą pro suspaustas lūpas. - Tuomet galėčiau viską pradėti iš naujo. Švarus popieriaus lapas. Pradėčiau naują gyvenimą. - Ji liūdnai nusijuokė. - Bet šito aš tikrai neplanavau. Nenumačiau to, kad jis ims mane įtarinėti man dar nespėjus paviešinti jo nusikaltimų. - Pažvelgusi į Dankaną, ji paklausė: - Kuo visa tai gali baigtis?

- Dar nežinau. Mes neturime jokių įkalčių. Nieko, išskyrus tavo teiginius, o šito nepakanka.

- Suprantu. Beje, oficialiai aš mirusi.

- Tu tikrai mirsi, jei Savičius arba Leirdas išsiaiškins, kad tu gyva. Aš negaliu tavęs slėpti ir ginti amžinai.

- O Četo laiškas?

Jis susiraukė.

- Abejotinas įkaltis. Geras advokatas ras prie ko prikibti.

- Tai ką mums daryti?

- Pirmiausia aš turiu išnagrinėti bylas, kurias Leirdas buvo iškėlęs Savičiui arba jo žmonėms. Turiu išsiaiškinti bylų numerius, įtariamuosius, kuo jie buvo kaltinami. Tam prireiks laiko ir pastangų. Subtilių pastangų, nes tai darydami mes negalime atskleisti savo kortų. Taip pat mums reikės surasti daugiau atpirkimo ožių, tokių kaip Četas. Jei rasime žmonių, užtektinai ilgai besikankinančių kalėjime ir sukaupusių pakankamai pykčio ant savo skriaudikų, jie galbūt sutiks sudaryti su mumis sandėrį mainais už bausmės sušvelninimą, galbūt net paleidimą į laisvę. Tačiau šį metodą mes jau esame išbandę.

- Taip. Ir visi jie mirė.

- Ir visi jie mirė. - Jis atsistojo ir pradėjo vaikščioti po kambarį. - Sakei, kad jo namuose neradai jokių užrašų, sąskaitų, sugadintų čekių, banko knygelių.

Ji purtė galvą.

- Jo kabinete yra seifas, bet Katas man niekuomet nepasakė jo užrakto skaičių kombinacijos.

- Mes patikrinsime to seifo turinį, jei tik gausime kratos orderį. Bet tam mes turime pateikti pagrįstą motyvą. O kaip jo kabinetas teismo rūmuose?

- Jis juk nedrįstų darbo kabinete laikyti informacijos apie tokias savo operacijas, tiesa?

- Tikriausiai. Ir vėl, norint jį patikrinti, mums reikėtų kratos orderio. - Jis trinktelėjo kumščiu sau į delną. - Kaip Savičius jam atsilygina?

- Aš spėju, kad Katas turi banko sąskaitą kitoje šalyje. Galbūt Kaimanų salose. Kartą mes ten buvome nuvykę pailsėti.

- Tikriausiai tu teisi, bet norint atkasti šiuos duomenis gali prireikti FTB agentų pagalbos, taip pat visokiausių biurokratinių ir teisinių... - Jis nutilo nebaigęs sakinio.

-Ko?

- Teisinių procedūrų, - susimąstęs pasakė jis. - Apie tai man reikia dar šiek tiek pagalvoti.

- Gerai, aš paruošiu vakarienę. Tu galvok.

Dankanas mėgino susikaupti, bet, Elizai nuolat vaikščiojant po virtuvę, buvo sunku. Jis sėdėjo prie stalo pasidėjęs bloknotą ir pasidrožęs pieštuką. Bet jį blaškė kiekvienas garsas ir judesys.

Štai Eliza siekia kažką paimti nuo viršutinės lentynos, o jos marškinėlių apačia pakyla ir apnuogina liemens odos juostelę.

Štai Eliza pasilenkia paimti kiaurasamčio iš spintelės pastalėje.

Štai Elizos krūtys atsiduria jo akių lygyje jai einant pro šalį.

Jo susierzinimas didėjo proporcingai jo išsiblaškymui, kol peraugo į pyktį. Galiausiai jis atsisakė ketinimo padirbėti ir padengė stalą. Ji patiekė valgį. Tikriausiai jautė jį apėmusią slogią nuotaiką, nes nesiskubino pradėti pokalbio. Juodu valgė tylėdami.

Galiausiai Eliza prabilo:

- Geros krevetės.

- Tiesiai iš laivelio.

- Gal norėtum dar prancūziško batono?

- Ne, dėkui.

- O salotų?

- Ne, užtenka.

- Ar tikrai?

Jis mestelėjo į stalo viduryje stovinčią lėkštę krevetės kiaukutą, kurių jau buvo susikaupusi geroka krūva, o mėsą įsidėjo į burną.

- Taip, o kodėl turėtų neužtekti?

- Nežinau. Tu baisiai tylus.

- Aš galvoju.

- A. - Nuo ritinio, kurį jis buvo atnešęs ant stalo, ji atplėšė gabalą popierinės šluostės ir nusišluostė rankas. - Aš taip pat kiek anksčiau apie šį tą pagalvojau.

- Apie ką?

- Pagalvojau, kad jei būčiau nuėjusi į policiją su Četo laišku vos jį gavusi, gal mudu jau tuomet būtume susitikę.

- Bet nenuėjai, ar ne? - Jis irgi atsiplėšė gabalą popieriaus ir nusišluostė burną. - Užtat tapai Savičiaus bičiule ir pasidalijai lovą su Katu.

Eliza persimainė taip, tarytum jis būtų skėlęs jai antausį. Bet atsitokėjusi po tokio įžeidimo įniršo.

- Taip, tiesa.

- Taip, taip, tu naudojaisi tais ištekliais, kuriuos turėjai. Visi žinome, kokie tie ištekliai. Iš pradžių tu juos pasitelkei prieš Katą, paskui - prieš mane. Galbūt ir prieš Savičių, nors tai neigi. Žavesys tau tikrai praverčia. Jo veiksmingumas šimtaprocentinis, tiesa?

Ji pašoko nuo kėdės.

- Tu gali būti tikras gyvulys.

Dankanas pašoko taip pat greitai kaip ir ji.

- Bet aš bent jau nesu...

Jis susivaldė nepasakęs to žodžio, bet ir nepasakytas jis kybojo ore, įelektrintame tarp jų kilusios įtampos.

- Nesitrauk, Dankanai. Pasakyk, ką norėjai pasakyti. Tu bent jau nesi kekšė.

Eliza paėmė savo indus ir nunešė prie baro. Maisto atliekas sumetė į šiukšlių dėžę, o lėkštes padėjo į plautuvę. Jis nunešė savo lėkštes. Vaikščiodami jie stengėsi nesiliesti ir net nežiūrėti vienas į kitą.

Bebaigiant tvarkytis, Dankanas jau gailėjosi dėl savo žodžių. Rūpestingai sulankstė rankšluostį, kuriuo buvo iššluostęs indus, tada keletą sekundžių apžiūrinėjo išblukusius kitos spalvos siūlelius, įaustus į medžiagą, tylomis koneveikdamas save kaip prakeiktą šunsnukį ir veidmainį šventeivą.

Atsigręždamas Dankanas pasakė:

- Aš pavargęs. Kamuojamas nerimo. Mane kausto įtampa. Nenorėjau pasakyti to, ką išgirdai.

- Ak, ne, tu norėjai pasakyti.

- Eliza.

Ji nusigręžė nuo rankos, kurią jis ištiesė.

- Nebenoriu daugiau apie tai kalbėti. Man bloga nuo šito. Nuo visko.

Jos veidas vėl buvo ta pati šalta ir neperprantama kaukė, kurią ji jam demonstravo apdovanojimų pobūvyje. Be gyvybės, be jausmų, be sentimentų ir romantikos. Be tikėjimo laiminga pabaiga.

Nieko daugiau nepasakiusi, Eliza nuėjo į miegamąjį ir garsiai užtrenkė duris.

Jį prižadino kažkur netoliese giedančių paukščių balsai. Buvo dar anksti. Saulė nebuvo kaip reikiant patekėjusi. Dankanas retai kada atsibusdavo saulei tekant, bet šįsyk jis ir miegoti buvo nuėjęs neįprastai anksti. Kurį laiką panarpliojęs savo minčių ir prieštaringų jausmų chaosą, jis galiausiai pasidavė ir leido akims užsimerkti. Tai buvo paskutinis dalykas, kurį prisiminė iš vakar dienos. Jo miegas buvo gilus ir be sapnų.

Dankanas nusimetė ploną antklodę ir atsistojęs pasirąžė, stengdamasis išmankštinti raumenų sąstingį. Pagalvojo, kad būtų neprošal pabėgioti, kol oras palyginti gaivus, bet nusprendė, kad tam jis dar nėra pakankamai pabudęs. Jis dar kurį laiką palauks ir tada išeis. Tuomet, kai Eliza bus atsikėlusi.

Miegamojo durys buvo uždarytos ir tikriausiai nejudintos nuo tada, kai Eliza už jų pradingo.

Jis užsitempė džinsus. Pasinaudojęs tualetu, prisiminė nuleisti klozeto dangtį. Jam dingtelėjo į galvą klausimas, ką žmonės veikia tokiu ankstyvu metu, jei jiems nereikia į darbą ir jie nesimankština. Skaito laikraščius? Žiūri rytines pokal-

bių laidas? Tačiau laikraščio jis neturi, o įjungdamas televizorių sutrukdytų Elizai miegoti.

Kava. Jis pasitaisys kavos ir pasistengs išmesti iš galvos vakarykštę dieną.

Bet ruošiant kavą jo rankos nusviro lyg pakirstos. Dankanas pažvelgė pro langą virš plautuvės. Vanduo rytą buvo ramus, beveik kaip stiklas, tik šiek tiek raibuliavo nuo vienišo mažo žvejų laivelio.

Kodėl vakar vakare jis ant jos taip įniršo? Jei Elizai būtų pasisekę surinkti įkalčių prieš Leirdą ir Savičių, ar jis būtų elgęsis kaip pašlemėkas ir drabstęsis kaltinimais? O gal būtų šlovinęs jos narsą ir aukštinęs ją už šią milžinišką gyvenimo auką?

Ar jis tikrai kaltina ją dėl to, kad jai nepavyko tai, kas nepavyko ir jam pačiam? Nepaisant viso jo pasirengimo, laipsnio ir policijos departamento paramos, jis taip pat nesugebėjo šių nusikaltėlių atiduoti į teisingumo rankas.

Ir dar - dėl šio tikslo jis nepaaukojo savo asmeninio gyvenimo. O Eliza paaukojo.

Dankanas neprisiminė, kad kada nors būtų buvęs toks piktas ir priekabus. Štai iki ko privedė pavydas. Jis įniršo dėl to, kad negalėjo pakelti minties apie ją lovoje su Katu Leirdu. Su bet kuriuo vyru. Bet kuriuo, išskyrus save.

Daugiau apie tai nebegalvodamas, jis paliko ant stalo popierinį kavos filtrą ir tuščią grafiną, priėjo prie miegamojo durų ir nedvejodamas jas atidarė.

Eliza gulėjo atsukusi nugarą. Vyriai girgžtelėjo ir ji pakėlė galvą nuo pagalvės, pasivertė ant nugaros ir pažvelgė durų pusėn. Pamačiusi jį, pasikėlė ant alkūnių.

- Ar kas negero atsitiko?

-Ne.

Ji pažvelgė pro langą.

- Kuri dabar valanda?

- Saulė dar vos tik patekėjusi.

- A.

Kambaryje įsivyravo tyla, girdėjosi tik jų alsavimas, jiedviem žvelgiant vienam į kitą iš skirtingų prieblandoje skendinčio kambario pusių. Dankanas prisiartino prie jos lovos krašto. Ji kvepėjo šiluma ir miegu. Vilkėjo naująją pižamą, kurią vakar nusipirko. Po plonu medvilniniu audeklu buvo matyti jos švelnių krūtų iškilimai.

Jo balsas buvo panašus į aštrų kuždesį.

- Ar tu apsimetinėdavai?

Keletą akimirkų Eliza žiūrėjo į jį lyg apdujusi, nesuprasdama, ką jis nori sužinoti. Pagaliau jos žvilgsnį nušvietė suvokimas.

- Taip.

Jo širdis pašoko aukštyn.

- Kaskart nuo pat santuokos pradžios. - Ji vos vos palingavo galvą ir kimiai pridūrė: - Bet ne su tavim.

Dankanas giliai ir su palengvėjimu įkvėpė. Neatitraukdamas akių nuo jos, jis atsisagstė ir nusimovė džinsus, tada išlipo ir iš kelnaičių. Atklojęs ploną antklodę, palindo po ja šalia Elizos, o po akimirkos atsidūrė virš jos, apglėbė jos galvą rankomis.

Tada palinko ir atrėmė kaktą į jos, giliai įkvėpė jos aromato.

- Tu už jo ištekėjusi.

- Juridiškai - taip. Bet aš nesu jo žmona.

Eliza pakėlė galvą ir atsargiai prigludo prie jo lūpų. Dankanas išleido pasidavimo garsą ir visas pasinėrė į bučinį. Jo pirštai gniaužė jos apkarpytus plaukus, bet šįsyk jo aistra buvo švelni, ne audringa.

Ilgą laiką jie bučiavosi - tarpais jų bučiniai buvo gilūs, drėgni ir seksualūs, tarpais - tik švelnūs lūpų prisilietimai. Galiausiai jis pakėlė galvą ir pažvelgė į jos veidą, dabar nebemieguistą.

- Leisk man...

Ji atstūmė jį, kad galėtų nusivilkti, tada vėl prisitraukė jį artyn. Skleisdamos malonumo aimanas, jų lūpos vėl susiliejo į aistringą bučinį.

Jo varpa buvo kieta, ir kol baigėsi ilgas bučinys, jie jau buvo nerimastingai ištroškę žengti toliau. Trumpai pasikėlęs ant rankų, Dankanas apžvelgė ją visą. Eliza buvo tikras svajonių įsikūnijimas. Jo pirštų galiukai perbraukė jos gaktos plaukus, nepakildami apibrėžė jos bambą ir nuslydo prie krūtų, apibraukė jas ir apsistojo prie vienos.

Jis švelniai apglostė krūtį iš visų pusių, apžiojo spenelį ir ėmė jį glamonėti liežuviu. Eliza pritariamai suspaudė vieną jo ranką, o kita laikė jo galvą prispaustą sau prie krūties. Jis veikė įsiklausydamas į jos atodūsius, švelnios aimanos jam pasakydavo, kas jai labiausiai patinka, lygiai kaip ir akimirkos, kai ji pakeldavo klubus nuo lovos, šnibždėdama jo vardą.

Slysdamas žemyn, jis nusėjo bučiniais jos liemenį ir perbraukė lūpomis plaukų trikampį tarp šlaunų. Pakišęs plaštakas po jos sėdmenimis, kilstelėjo ją aukštyn prie savo veido ir panardino jį švelniuose jos plaukuose, minėdamas jos ir Dievo vardą, taip pat visus įmanomus meilės žodžius ir prakeiksmus.

Galiausiai, drėgnomis nuo jos lūpomis, jis vėl pakilo virš jos ir pabučiavo į lūpas, tuo pat metu smeigdamas savo varpą giliai į ją. Jam dingtelėjo, kad gal tai ne tikrovė, gal jis tik prisimena ankstesnį kartą. Bet ne - tai buvo geriau nei patys geriausi prisiminimai. Ji buvo jį apkabinusi visą, nuo pat galiuko iki pašaknų. Stangri ir karšta. Moteris. Eliza.

Prieš pradėdamas judėti, jis pakėlęs prispaudė vieną jos šlaunį jai prie krūtinės, taip sustiprindamas trintį ir padidindamas jai malonumą. Jos pirštų galiukai glamonėjo jo juosmenį, pasiekdami sėdmenis ir jų tarpelį, vesdami jį iš proto.

Jo judesiai darėsi vis greitesni ir gilesni. Jam norėjosi susivaldyti, kad tai nesibaigtų. Bet orgazmas sparčiai artinosi.

Jis įspraudė ranką tarp jų kūnų ir piršto galiuku ėmė ją masažuoti netaisyklingais apskritimais.

Elizos kūnas išsirietė. Ji sušuko jo vardą ir tvirtai prispaudė jį prie savęs. Jis išsiliejo į ją, apimtas vienintelės minties: argi tai, kas yra taip nuostabu ir taip tobula, galėtų būti neteisinga ir bloga?

Juodu tysojo atsisukę vienas į kitą, padėję galvas ant vienos pagalvės. Jo penis suglebęs gulėjo jos rankoje, bet kai tik jos nykštys prisiliesdavo prie jo galvutės, audringų jutimų banga nuvilnydavo per visą Dankano kūną.

- Nebegalėjau daugiau kovoti su savim, - prisipažino jis.

Ji lyg kiek nuliūdusi pažvelgė į jį.

- Ar tu dėl manęs gailėsies?

Jis tvirčiau ją apkabino ir sušnibždėjo į plaukus:

- Ne. Ne. Kad ir kas atsitiktų, aš niekuomet šito nesigailėsiu.

Jie vėl bučiavosi. Kai pagaliau atsitraukė vienas nuo kito, jis kreivai nusišypsojo ir pasakė:

- Aš radau drąsos šįryt ateiti pas tave, nors vakar prišnekėjau niekų. Kodėl nepaliepei man nešdintis velniop ir palikti tave ramybėje?

- Todėl, kad tu galėjai taip ir padaryti.

- Tai tu nenorėjai, kad nešdinčiausi velniop ir palikčiau tave ramybėje?

- Nuoširdžių nuoširdžiausiai - ne.

Juodu apsikeitė švelniomis šypsenomis. Jis švelniai spustelėjo ranką, kurią laikė jai tarp šlaunų.

- Viskas ne vien dėlto, Eliza.

-Ne?

Jis papurtė galvą.

- Galbūt, kai pirmą kartą tave pamačiau, galvojau apie viena. Bet net tuomet, kai sužinojau, kas tu esi, ir pagalvojau, kad po to pobūvio tikriausiai niekuomet daugiau tavęs nebe-

pamatysiu, tu išlikai mano mintyse. Tiesiog prikaustei mano mintis. Tą naktį, kai buvo nušautas Troteris, aš supratau, kodėl - viskas buvo aišku kaip dieną. Tu atrodei... vieniša. Be galo vieniša. Ir liūdna.

Eliza švelniai palytėjo jo skruostą.

- Štai aš pamatau tave, turtingą damą, skirtą malonumams, šalia turtingo, įtakingo vyro, pasiruošusio išbučiuoti tavo kojų pėdsakus. Man buvo visiškai nesuprantama, kodėl tu turėtum atrodyti tokia nelaiminga ir... Štai, man ką tik atėjo į galvą teisingas žodis. Išsigandusi. Tu atrodei išsigandusi. Nors stengiausi išsiaiškinti, ar tu nepadarei nusikaltimo, pasąmonėje troškau tau padėti.

- Man tikrai neatrodė, kad tu nori man padėti, kai tą rytą atėjau prie tavo namų.

- Aš buvau įsibaiminęs.

- Manęs?

- Ne, velniškai įsibaiminęs savęs paties. Nors laikiausi išdidžiai, aš troškau tave matyti nuogą, štai tokią. Nesišypsok. Policininkui tai rimtas moralinis konfliktas.

- Aš šypsausi tik iš džiaugsmo, kad tu turi mane nuogą, štai tokią. Bet į tavo konfliktą aš nežiūriu lengvabūdiškai. Tai yra tavo žmogiškų savybių matas. Jei tavęs nebūtų kamavęs vidinis konfliktas dėl manęs, aš nebūčiau tavęs įsimylėjusi.

Jis kiek atitraukė galvą ir klausiamai pažvelgė į ją. Ji linktelėjo.

- Tą naktį tame sename name aš daug pasakiau. Argi tu manęs negirdėjai?

- Girdėjau. Bet maniau, kad kalbi ne man, o apskritai...

- Ne, - atsakė ji. - Tu man buvai ne mažesnė staigmena nei aš tau, Dankanai. Maniau, treji metai su Katu sugriovė tą mano asmenybės dalį. Maniau, niekuomet daugiau nebepajusiu traukos jokiam vyrui. Bet kai tu mane užkalbinai tą apdovanojimų vakarą, man stačiai užgniaužė kvapą.

- Dėl manęs tau užgniaužė kvapą? Tikrai?

- Mhm. Ir nuo tada užgniaužsaid kaskart tave pamačius. Man beviltiškai reikėjo tavo pagalbos, Dankanai. Bet lygiai taip pat beviltiškai man norėjosi būti šalia tavęs.

Ji pasilenkė ir pabučiavo jam į krūtinę, meiliai krimstelėjo į raumenis, tada liežuviu pažaidė su jo speneliu.

Penis jos rankoje sustandėjo, bet Dankanas atsitraukė.

- Mes negalime sau šito leisti, - neramiai alsuodamas pasakė jis. - Mes negalime sau leisti nesaugaus sekso, o aš nieko nebeturiu.

Kaip debesis, uždengęs saulę, jos akių spindesį pritemdė liūdesio šešėlis.

- Tai nesvarbu. - Ji patylėjo ir giliai įkvėpė. - Katas man aiškiai davė suprasti, kad vaiko nepageidauja. Jis reikalavo, kad prieš mums susituokiant man būtų atlikta kiaušintakių perrišimo operacija.

Dankanas gulėjo nė nekrustelėdamas, stengdamasis įsisąmoninti, ką išgirdo.

- Aš su šia sąlyga sutikau, nes tikrai nenorėjau susilaukti vaiko nuo jo. Galvojau tik apie kerštą už Četą. Buvau nusprendusi, kad neturėti vaikų yra nedidelė auka siekiant šio tikslo. - Iš akies kampučio išsiritusi ašara skruostu nuriedėjo žemyn. Ji palietė jo lūpas. - Galbūt aš klydau.

Dankanas tvirtai priglaudė Elizą prie savęs. Apkabinęs ir prispaudęs jos veidą sau prie kaklo, jis pagalvojo, kad turbūt galėtų nužudyti Katą Leirdą.

Atpažinusi sudėtingą klasikinį kūrinį, kurį išgirdo skambinant pianinu, Eliza nusišypsojo dar nė neatsimerkusi. Dankanas skambina tikrai ne kartais, kaip jai tvirtino. Jei jis taip meistriškai skambina Mocartą, vadinasi, skambina dažnai. Ko dar ji nežino apie Dankaną Hačerį?

Žino, kad jis puikus meilužis. Jai maudė kūną, bet maloniai. Juodu mylėjosi ištisas valandas, atsiskirdavo tik atlikti

gamtinių reikalų ir kartą išgerti stiklo vandens su ledukais, kad atsigaivintų prieš vėl nerdami į karštą glamonių upę.

Tiesa, buvo ilgi pokalbių intarpai, sumišę su įsimylėjėliams būdingais draugiškais pasierzinimais ir pajuokavimais. Neseniai susipažinę meilužiai džiugiai dalijosi žavingomis žiniomis apie save.

Bet daug dažniau jie kalbėdavosi rimtai. Eliza pasipiktindavo kaskart, kai tik būdavo paminimas Kato vardas, bet jį jautė dar stipresnį Dankano pyktį, jo norą smogti stipriai ir nedelsiant. Jis kūrė ir dėstė planus. Ji klausėsi, ginčijosi, garsiai pasvarstydavo, kad būtų gerai tiesiog išvykti drauge į pasaulio kraštą, spjovus į visus katus ir savičius.

Bet Dankanas negalėjo taip atsainiai mesti savo įsipareigojimų.

O ji negalėjo perbraukti savo priesaikos atkeršyti už Četo mirtį.

Abu tai žinojo. Žinojo ir kad įvykus neišvengiamai akistatai gali žūti. Apie šią baimę nesikalbėjo, bet ji buvo tokia pat tikra ir galinga kaip ir jų geismas. Dėl miglotos ateities jų aistra tik stiprėjo. Ji buvo sumišusi su savotiška neviltimi, o gal ir jos skatinama.

Buvo ir dar kai kas. Ne mažiau nei jį prarasti Eliza bijojo, kad jis tebeturi abejonių dėl jos pačios. Kartą, kai ji netikėtai atsitraukė, Dankanas sužiuro sunkiai alsuodamas, mirksėdamas.

- Kodėl tu lioveisi? Jei nori baigti, puiku. Bet kam tada pradėjai, jei nenorėjai...

- Norėjau.

- Puiku.

Bet jo klausimas liko galioti. Ji vengė pažvelgti jam į akis, tad jis pakišo delną jai po skruostu ir privertė atsigręžti.

- Aš galvoju apie tai, ką tu vakar vakare pasakei, Dankanai. Nemanyk, kad aš taip pat mylėjausi ir su juo. Tai nebuvo tas pat, kas tarp mūsų.

- Eliza. - Jo balsas priminė tylią aimaną. - Tu esi čionai. Su manimi. Dabar. Visa kita man nesvarbu.

Vėl pasijutusi laisva mylėtis su juo, Eliza atsidavė aistrai. Visą jos kūną dabar šildė prisiminimai, kaip meistriškai ji pratęsė jo malonumą, kaip jis aimanavo jos vardą rankomis spausdamas jos galvą, koks pilnas ir stangrus jis buvo, kaip po akimirkos ji liežuviu nustūmė jį nuo skardžio ir jis pagaliau išsiveržė.

Paskui jis apkabino ją iš nugaros ir pabučiavo į sprandą.

- Pailsėk, - pasiūlė jis mieguistu balsu. Apglėbęs ją, uždėjo plaštaką ant krūties. Kurį laiką juodu gulėjo nejudėdami, paskui jis vos vos pirštų galiukais brūkštelėjo jai per spenelį.

- Kaip aš galiu pailsėti, kai tu taip elgiesi?

- Atleisk.

Bet jo ranka ir toliau klaidžiojo, nuslydo prie jos strėnų, išilgai šlaunimis žemyn, tarp jų. Kai jo pirštai prasmego joje, ji suaimanavo jo vardą.

- Ššš, - nutildė jis. - Tu užmigsi, jei pasistengsi.

Ji stengėsi. Maždaug šešiasdešimt sekundžių. Tuomet sumurmėjo:

- Nejudink nykščio.

- Gerai.

Tačiau, žinoma, jis nedarė ko paprašytas ir netrukus ją supurtė fantastiško, paskutinius energijos likučius išsemiančio orgazmo spazmai. Galiausiai jie atslūgo ir ji suglebusi atsišliejo į jį šnibždėdama:

-Apgavikas.

Jo juokas buvo paskutinis dalykas, kurį ji išgirdo prieš pasinerdama į miegą.

Nūnai Eliza svarstė, kiek galėjo miegoti. Pažvelgusi pro langą, pagal saulės padėtį nusprendė, kad dabar vidurdienis. Kai ji išsigavo iš lovos, jis baigė Mocarto sonatą C *major* ir pradėjo skambinti kitą klasikinį kūrinį.

Po kelių pirmųjų akordų ji suprato, koks tai kūrinys, ir jos širdis sukrūpčiojo. Paskubomis užsimetusi pižamą, Eliza nuėjo prie durų. Sustojusi tarpduryje, kurį laiką žiūrėjo, kaip jo rankos plastiškai juda virš klavišų, nepraleisdamos nė vienos gaidos, skambindamos su tuo pačiu įkarščiu kaip ir mylintis.

Ji nužingsniavo prie Dankano ir panardino pirštus jam į plaukus. Jis pasuko galvą ir nusišypsojo jai, bet skambino toliau.

- „Elizai", - pasakė ji.

- „Elizai".

Jis perėjo prie *crescendo*, muzikos ritmu judėjo jo rankos ir pečiai; paskui tempas ir garsas pamažu atslūgo ir pasigirdo baigiamieji akordai. Jis patraukė rankas nuo klaviatūros ir koją nuo pedalo. Kai nutilo paskutinio akordo aidas, Dankanas perkėlęs dešinę koją apžergė trumpą suolelį ir, uždėjęs rankas ant strėnų, prisitraukė ją.

- Nuostabu, Dankanai.

- Ne, - pasakė jis įbesdamas nosį jai tarp krūtų. - Nuostabi tu, Eliza.

- Tu melagi niekše!

Jie abu sužiuro ten, kur netikėtai nuskambėjo balsas.

Laukujų durų tarpduryje stovėjo DiDi Bouen ir žiūrėjo į juos įsiūčio kupinu žvilgsniu. Įniršusi ji spyrė į duris ir šios su trenksmu užsidarė jai už nugaros.

- Tai vis dėlto tu skambini pianinu.

27 skyrius

- Ir akivaizdu - tavo talentas toks, kad net prikelia mirusiuosius!

Pianino garsai užgožė privažiuojančio automobilio ūžimą ir laiptais lipančios DiDi žingsnius. Tačiau tai buvo nesvarbu. Vis tiek scena būtų buvusi bjauri - jei Dankanas ir būtų DiDi išgirdęs, būtų teturėjęs vos keletą akimirkų susikaupti prieš neišvengiamą audrą. Bet bent jau būtų buvę laiko apsimauti kelnes. O dabar jis buvo užkluptas mūvintis tik apatinėmis glaudėmis, ir tuo turėjo džiaugtis.

Eliza įsmuko į miegamąjį ir uždarė duris. DiDi kurį laiką žiūrėjo jai įkandin, paskui jos įtūžęs žvilgsnis grįžo prie jo.

- Kuris jau laikas tu žinai, kad ji gyva? Nuo tos nakties, kai ji dingo?

- Nuo užpraeitos nakties. - Stengdamasis numaldyti jos įniršį, Dankanas ramiai paaiškino, kaip rado Elizą savo miegamajame, kai DiDi parvežė jį namo iš Smičio užeigos. - Aš nenuleidau nuo jos pistoleto vamzdžio, galvodamas lygiai tą patį, ką tu galvoji dabar. O paskui man paskambino Džerardas ir pranešė, kad teisėjas Leirdas lavoninėj atpažino Elizos kūną.

Iš miegamojo išėjo apsirengusi Eliza ir padavė Dankanui džinsus. Jis padėkojo ir užsimovė juos.

- Vien jau šis poelgis rodo, kad Leirdas nešvarus.

- Jis buvo išgręžtas ir išsekintas sielvarto, - atkirto DiDi. - Juo dėtas kiekvienas gali padaryti klaidą.

- Jis nepadarė klaidos.

- Dantų duomenys...

- Atitinka lavono dantis. Etiketės ant rentgeno nuotraukų buvo su Elizos vardu, bet tai buvo ne jos rentgeno nuotraukos.

DiDi mąstė apie tai akimis varstydama Elizą nuo galvos iki kojų.

- Jūs, kaip mirusiu laikomas žmogus, atrodot tikra rausvaskruostė.

- O jums norėtųsi, kad aš būčiau mirusi.

DiDi skruostai išraudo.

- Aš tik nemėgstu būti maustoma. Kol Dankano galva nebuvo suminkštėjusi - o tarpukojis sukietėjęs - dėl jūsų, jis taip pat nemėgo būti maustomas.

- Gana, DiDi, - pasakė jis.

- Nė velnio negana, - atšovė ji. - Aš noriu žinoti, kas, velniai griebtų, vyksta, arba skambinu Džerardui ir papasakoju jam apie jūsų suktybę ar kokią velniavą.

- Aš viską paaiškinsiu, jei tu nusiraminsi, atsisėsi ir klausysies.

Nors ir putodama iš pykčio, ji nuplumpino prie sofos ir klestelėjo ant jos. Dankanas patraukė krėslą prie jos ir taip pat atsisėdo. Eliza prisėdo ant pianino suoliuko.

Iš pradžių Dankanas paklausė DiDi, kaip jį surado.

- Jei radai tu, mus gali rasti ir kiti.

- Paskambinau tavo motinai.

- Mano motinai?

- Pasakiau jai, kad po Leirdo bylos tyrimo, apie kurį ji žinojo iš spaudos, tu išvykai keletą dienų paatostogauti. Nebijok, smulkmenų nežino nei ji, nei kas kitas, - pridūrė DiDi mesdama priešišką žvilgsnį į Elizą. - Aš jai pasakiau, kad atsitiko šis tas svarbaus ir man reikia tave pamatyti, nes negaliu susisiekti su tavimi mobiliuoju telefonu, ir pasiteiravau, ar

ji numano, kur tu galėtum būti išvykęs. Ji man davė šio namelio telefono numerį, bet aš neprisiskambinau. Tada aš jai vėl paskambinau, ir ji jau ėmė jaudintis dėl tavęs. Paaiškino, kaip rasti šią vietą, ir aš nusprendžiau važiuoti pažiūrėti, ar tu čia esi.

- Tu galėjai be paliovos skambinti man į mobilųjį.

- Tu neatsiliepei į mano skambučius.

- Aš būčiau tau atskambinęs.

DiDi dirstelėjo miegamojo link ir rūsčiai nužvelgė Dankaną.

- Jeigu būtum radęs tam laiko.

Jis nekreipė dėmesio į šią užuominą.

- Ar atsitiko kas svarbaus?

DiDi iš savo didžiulės rankinės ištraukė aplanką ir padavė Dankanui.

- Tavo vakar dienos nuojauta buvo pagrįsta.

Eliza nustebusi paklausė:

- Vakar dienos? Kokia nuojauta?

- Dankanas manęs paprašė kai ką išsiaiškinti.

Eliza pažvelgė į jį.

- Tu su ja kalbėjaisi? Juk sakei, kad tik palikai jai balso pranešimą.

- Nekaltas melas, - nepatogiai pasijutęs pripažino jis. Tada vėl kreipėsi į DiDi: - Ką sužinojai iš Napolio sekretorės?

- Atpylė kaip lošimo automatas monetų. Ji aiškiai prisiminė, kaip išsiuntė Savičiui registruotą laišką. Net atidavė man kvitą, pasirašytą Savičiaus sekretoriaus. Prisimeni tą vaikiną su tobula šukuosena ir dirbtinėmis blakstienomis? Žodžiu, Napolis įteikė savo sekretorei paruoštą siųsti voką su antspaudu, kuriame, jos nuomone, buvo nuotraukos.

- Leisk man spėti, - pasakė Dankanas atsigręždamas į Elizą. - Tai buvo nuotraukos, kuriose tu su Savičiumi. Toks pats komplektas, kokį jis atsiuntė ir Katui. Kaip visuomet, žaisdamas dvejopą žaidimą. Tik nenumatė, kad šiuo savo poelgiu įsiutins Savičių taip, kad šis jį nužudys.

DiDi pašoko iš vietos tarytum patyrusi elektros šoką.

- Atleiskite?

Dankanas pažiūrėjo į Elizą.

- Papasakok jai.

Eliza išsamiai, bet kuo trumpiau apsakė DiDi, kas atsitiko ant Talmadžo tilto, taip pat kad matė, kaip Savičius nušovė Napolį. Kai ji nutilo, DiDi pažvelgė į Dankaną.

- Tu visu tuo tiki?

- Dabar, kai žinau, jog Napolis buvo toks kvailas, kad mėgino šantažuoti Savičių, tikiu.

Atrodydama ir įsižeidusi, ir sutrikusi, Eliza pasakė:

- O iki šiol netikėjai? Tu nepatikėjai mano žodžiais?

Jam nespėjus prasižioti, DiDi ėmė pasakoti toliau:

- Ir dar kai kas. Tu pasiūlei panagrinėti biografijas asmenų, kuriuos, kaip žinome, ištiko Savičiaus rūstybė. Akivaizdu, kad tai buvo nebūtinas darbas, tik kad turėčiau ką veikti, bet, pasirodo, jis nebuvo tuščias. - Ji patenkinta patylėjo. - Spėk, koks žmogus susijęs su Četu Rolinsu?

- Eliza yra netikra jo sesuo.

Dėl to, kad jis tai žinojo, pasipūtėliška DiDi laikysena kiek subliūško, bet jos priešiškumas Elizai dar sustiprėjo.

- Jūs nugirdote, kaip jis manęs prašo patikrinti Rolinso dosjė, taigi, stengdamasi pridengti savo užpakalį, pirma manęs papasakojote jam apie savo giminystę su Četu.

- Ne, Eliza negirdėjo, kaip aš tau daviau šią užduotį.

- Kodėl tu prašei jos tai padaryti? - paklausė Eliza keldama balsą. - Kodėl, Dankanai? Jei ne... - Jos sutrikimas virto pykčiu. - Tu norėjai įsitikinti, kad aš tau sakau tiesą, - apkaltino ji. - Tu norėjai įsitikinti, ar ne? Net dabar vis dar manimi netiki.

- Ir suprask, kad nori, - sarkastiškai sumurmėjo DiDi.

- Pasistenk įsijausti į mano padėtį, Eliza, - pasakė Dankanas. - Aš turėjau būti visiškai tikras.

Juodu susirėmė žvilgsnių dvikovoje, pirmas neatlaikė jis ir nusigręžė į DiDi.

- Ką dar išsiaiškinai?

Ji kinktelėjo smakrą Elizos link.

- Jos ir Savičiaus ryšiai driekiasi toli į praeitį. Jie buvo artimi bičiuliai dar gerokai iki jai susituokiant su teisėju.

- Mes nebuvome artimi bičiuliai.

- Aš mačiau nuotraukas, - pasišiaušė DiDi. - Tas, dėl kurių jūs nužudėt Napolį.

- Napolį nužudė Savičius.

- Kaip patogu suversti kaltę garsiam nusikaltėliui, - pašokdama ant kojų pareiškė DiDi. - Jūsų pasakojimu apie tai, kas atsitiko ant tilto, aš tikiu ne daugiau nei jūsų tvirtinimu, kad Garį Rėjų Troterį nušovėte gindamasi.

- Tai tiesa, DiDi.

Ji atsigręžė į Dankaną.

- Kaip tu gali...

- Pirmiausia sėskis.

-Ji...

- Sėskis! - Jis palaukė, kol ji atsisėdo ir nutilo, nors ir kunkuliuodama. - Troteris tą naktį įsilaužė į namus ne tam, kad juos apiplėštų. Jis ėjo nužudyti Elizos. Buvo nusamdytas. Jos vyro.

DiDi nukreipė nerimo kupiną žvilgsnį nuo Dankano prie Elizos, tada vėl įsižiūrėjo į Dankaną. Pasinaudodamas jos trumpalaikiu žado praradimu, jis tarė:

- Atsimeni, kaip tą vakarą Smičio bare sakiau, kad Eliza mūsų tyrimo pradžioje buvo atėjusi pas mane ir papasakojo savo versiją, bet aš ja nepatikėjau?

- Tai štai kokia jos versija? - prunkštelėjo DiDi. - Teisėjas nusamdė Troterį, kad nužudytų jo garbinamą, nuostabią žmoną, tikrą trofėjų? Kiek kartų ji tau čiulpė, kad pradėjai ja tikėti?

Dankanas išgirdo, kaip Eliza iš pykčio aiktelėjo, bet jo akys liko įsmeigtos į DiDi. Tvardydamasis labiau, nei manė gebantis, ir labiau, nei jo porininkė nusipelnė, Dankanas pasakė:

- Tai nori išgirsti visą istoriją ar ne? Jei taip, atsiprašyk Elizos. Jei ne, duris matai, o aš susirasiu kitą porininką.

- Kokį porininką? Jei tapai jos sąjungininku, tau labai pasiseks, jei apskritai išsaugosi darbą.

Jis atsistojo.

- Gali nešdintis lauk.

- Gerai jau, gerai, - aprimo DiDi. - Aš noriu išgirsti visą istoriją.

Dankanas griežtai pažvelgė į ją, primindamas sąlygą, su kuria jai suteikiama ši teisė. DiDi atsiduso, atsigręžė į Elizą ir sumurmėjo atsiprašymą.

Dankanas vėl atsisėdo ant krėslo ir pradėjo pasakoti. Kol juodu su Eliza išdėstė visas peripetijas, praėjo pusė valandos. DiDi dažnai kaišiojo klausimus, kurių Dankanas ir tikėjosi, nes tokius pačius anksčiau Elizai uždavė pats.

- Tai kas buvo ta negyva moteris lavoninėje?

- Aš spėju, kad Liusilė Džons, - atsakė jis. - Ji buvo panašaus ūgio ir svorio. Aprašomoji jos ir Elizos charakteristika būtų labai panaši. Savičiui reikėjo jos atsikratyti. Leirdui reikėjo lavono, kad mes pagaliau nutrauktume paiešką ir tyrimą. Savičius užsiminė Leirdui apie skiriamąjį tos moters ženklą - apgamą tam tikroje vietoje. Teisėjui tereikėjo apsimesti, kad jį atpažino, ir niekas nebegalėjo su juo ginčytis.

Išskyrus tave, bylojo DiDi žvilgsnis, bet balsu ji šito neištarė.

- Praėjus keletui dienų po Elizos dingimo, kai jos kūnas taip ir neišplaukė į paviršių, teisėjas Leirdas ir Savičius tikriausiai pradėjo nervintis. Ir Savičiui dingtelėjo išganinga mintis: štai aš turiu moterį, kurios atsikratant bus galima nušauti išsyk du zuikius. Taigi jis paskandino Liusilę Džons upėje, tikriausiai pririšęs kokį nors sunkų daiktą, kad keletą dienų jos niekas nerastų, o kai suras, ji bus jau išpurtusi ir apirusi, atpažįstama tik pagal apgamą ir dantų duomenis.

- Dar yra DNR.

- Jis galėjo pasilaikyti jos plaukų sruogų, kad Katas Leirdas galėtų perduoti jas Dotanui, sakydamas, jog tai plaukai iš Elizos šepečio. Eliza tą naktį išvyko iš namų nesegėdama jokių papuošalų ir tai jiems buvo labai patogu. Mažiau detalių, dėl kurių reikėtų rūpintis.

- O apranga?

- Eliza dėvėjo marškinėlius ir sijoną, kuriuos teisėjas tą vakarą jai parnešė kaip dovaną. Jie parūpino dar vieną tokį pat komplektą. Galbūt net privertė Liusilę Džons pačią nusipirkti tuos drabužius.

- O jei Napolis iš tiesų būtų įstūmęs ponią Leird į upę arba jei ji pati būtų nušokusi? Argi jie nebijojo, kad į paviršių gali iškilti abu kūnai?

- Leirdas būtų atpažinęs kaip Elizą bet kurią iš jų, tą, kuri būtų surasta pirmoji, kad mes greičiau nutrauktume Elizos paiešką. Jei po kurio laiko būtų pasirodęs dar vienas lavonas, jis būtų ramiai identifikuotas kaip prostitutės ir narkomanės Liusilės Džons. Arba Eliza būtų tapusi neidentifikuota ir bevardė auka. Bet kuriuo atveju niekas nebeieškotų teisėjo žmonos Elizos Leird. Lavonas būtų atpažintas jos pačios vyro, dantų duomenys sutaptų... Ir tikriausiai ji būtų sudeginta.

DiDi kramtė lūpą, akimis šokinėdama nuo vieno prie kito ir gromuliuodama faktus bei hipotezes. Galiausiai apsistojusi ties Eliza, ji pasakė:

- Vadinasi, jūs ištekėjote už teisėjo vildamasi surinkti įrodymų, kuriuos galėtumėte nunešti apygardos prokurorui ir įskųsti jį bei Savičių. Ar toks buvo jūsų motyvas?

- Taip.

- Tai kur tie įrodymai?

- Jei aš jų turėčiau, Katas jau sėdėtų kalėjime. Ir pastarųjų dienų įvykių nebūtų buvę.

DiDi nepatikliai dėbtelėjo į ją.

- Tai norite pasakyti, kad beveik trejus metus pragyvenusi su žmogumi po vienu stogu taip ir neradote nė popieriaus skiautelės, neįrašėte nė vieno jų pokalbio - nieko?

- Jei būčiau ką nors aptikusi, daugiau nė dienos nebūčiau su juo pasilikusi.

- Taip, jis jus apgyvendino tokiame sutrūnijusiame tvarte. Suprantu, kodėl taip nekantravot iš tenai ištrūkti.

Eliza atsistojo nuo pianino suolelio ir įsmeigė žvilgsnį į DiDi.

- Aš nekenčiu Kato Leirdo. Jo valia buvo nužudytas mano brolis, Katui tai reiškė ne ką daugiau nei užmušti aplink galvą zvimbiančią musę. O aš trejus metus turėjau su juo miegoti. Apsimesti, kad su juo myliuosi. Trejus metus, - pasakė ji virpančiu balsu. - Bet aš buvau tam pasiryžusi, kad galų gale Katui tektų sumokėti už savo darbus.

- Gerai jau, gerai, suprantu, - pasakė DiDi. - Bet noriu užduoti dar vieną klausimą. Kodėl jūsų vyras terliojosi su Napoliu? Jei jis buvo toks didelis švaruolis ir nenorėjo žudyti jūsų savo rankomis, kodėl nepaprašė savo bičiulio Savičiaus, kad atliktų šį darbą?

- Aš šiek tiek galvojau apie tai, - įsiterpė Dankanas. - Savičius būtų šį reikalą sutvarkęs vykusiai ir preciziškai. Tačiau dar nespėjus atvėsti Elizos kūnui iš plyšio išlįstų Mejeris Napolis ir visiems Rytų pakrantės reporteriams panosėj pamojuotų Elizos ir Savičiaus nuotraukomis. Jis būtų išplepėjęs ir apie jos santykius su Koulmanu Griru, ir kad Katas buvo jį nusamdęs. Katas patektų po didinamuoju stiklu ir galiausiai būtų priverstas už visa tai atsakyti. Kaip ir Savičius. Bet pasitelkdamas Napolį Katas įgijo galimybę tapti nuskriaustąja šalimi. Galiausiai jis pasijuto atsikratęs ir Elizos, ir savo šantažuotojo.

DiDi atsistojo delnu trindama kaktą.

- Na, taip, aš susidariau bendrą vaizdą, bet ką mums daryti?

Dankanas kinktelėjo galvą Elizos link.

- Mes turime tiesioginę Napolio nužudymo liudytoją.

- Dankanai, atsitokėk. Ji nebus laikoma itin patikima liudytoja.

- Mes turime pašto kvitą, įrodantį, kad Napolis nusiuntė Savičiui laišką. Tai tiesioginio jų ryšio įrodymas.

- Tačiau jis neįrodo, kad Savičius tą naktį buvo ant tilto. Dar mažiau turime prieš teisėją Leirdą. Iš esmės mes neturime jokių įrodymų, kad jis atliko kokią nors piktadarybę, tik kad apsiriko atpažindamas lavoną, bet tai bus galima paaiškinti didžiulio sielvarto sukeltu nerviniu pakrikimu ir atsitiktine dantisto klaida. - Atsigręžusi į Elizą, ji paklausė: - Kiek dar jūs ketinate apsimesti mirusia?

- Tol, kol man bus naudinga išeiti į dienos šviesą.

- O tu, - paklausė DiDi pasisukdama į Dankaną, - toliau liksi čia ir žaisi su ja namus?

Jos balso tonas jį sunervino, bet taupydamas laiką ir jėgas Dankanas nusprendė nuleisti šią frazę negirdomis.

- Mudu su Eliza sugalvojome jau gal tuziną planų ir visus atmetėme.

- Tu su ja aptarinėji policijos veiksmų strategiją?

Nekreipdama dėmesio į įžeidimą Eliza pasakė:

- Man dingtelėjo, kad galbūt jokių įrodymų prieš Katą aš neradau todėl, kad namuose jų nėra.

- Manai, jų tarpusavio sąskaitos pas Savičių? - paklausė Dankanas. Ji gūžtelėjo vienu petimi. Jis pajuto pažįstamą virpulį, bylojantį, kad tuoj gali ateiti gera mintis. Pirštais patempęs apatinę lūpą, jis ėmė vaikščioti po kambarį. - Jei pričiupsime Savičių, Leirdo kritimas tėra laiko klausimas.

- Kodėl taip manai? - paklausė DiDi.

- Iš tiesų, Dankanai, kodėl tu taip manai? - paklausė ir Eliza. - Katas tikrai nesirengia lengvai kristi. Jis tikrai nepaslys ir nedarys kvailų klaidų. Nepadarė nė vienos per visą mūsų santuokos laiką ir tikrai nepadarys dabar.

- Vis viena mes jį kaip nors prigriebsime.

- Bet kaip? Tu jo nepričiupsi už tai, kad buvo nužudytas Četas. Jam pavyko visus galus sukišti į vandenį. Ir jei aš būčiau žuvusi - ar jo namų kabinete, ar ant tilto, - jis būtų ne-

nubaustas ir dėl mano mirties. - Ji neramiu žvilgsniu nužvelgė jį ir DiDi. - Argi ne taip?

Nė vienas neneigė, kad, galimas daiktas, ji teisi.

- Jis būtų išsisukęs nuo atsakomybės, - tvirtu balsu pasakė Eliza. - Jūs tai puikiai žinote, kaip ir aš.

- Aš ką nors sugalvosiu, - pasakė Dankanas.

- Bet ką?

- Dar nežinau.

- Kada sugalvosi?

- Kaip įmanydamas greičiau.

- Kol tu ką nors sugalvosi, aš turiu dėtis negyva?

- Nežinau, Eliza. Intensyviai galvoju, ir tiek.

- Katas turi būti atiduotas į teisingumo rankas, Dankanai.

- Sutinku. - Jis mostelėjo ranka tarytum norėdamas užkirsti kelią kitam jos argumentui. Tylesniu balsu pridūrė: - Bet iš šių dviejų žuvų Savičius yra didesnė. Jei mes priverstume teisėją padėti mums pričiupti Savičių...

- Kaip tu ketini tai padaryti? - Staiga Elizos veidas persimainė. Žengdama žingsnį atgal ji tarė: - Tik nesakyk man, kad ketini pasiūlyti Katui neliečiamybę mainais už Savičiaus išdavimą.

Jis nukreipė žvilgsnį į šalį.

- Nemanau, kad man reikės eiti taip toli.

- Jis niekuomet neprisipažins.

- Aš užlaušiu jam ranką. - Jis vos vos nusišypsojo, bet Eliza nepralinksmėjo. Dankano kantrybė pastebimai seko. - Klausyk, - pasakė jis. - Aš mušte išmušiu prisipažinimą iš to niekšo. Turiu daugiau nei vieną priežastį išperti jam kailį, bet...

- Tikiuosi, tavo žodžių nereikėtų suprasti tiesiogiai, - įsiterpė DiDi.

Staigiai atsigręžęs, jis atkirto:

- Tu neprivalėsi manęs lydėti.

- Ką? Tai jau tapo asmeniška? Dirbsi jau nebe dėl teisingumo pergalės, o dėl jos?

Jau antrą kartą kalbėdama apie Elizą DiDi pavartojo įvardį, ir abusyk jis buvo skirtas užgaulei išreikšti.

- Aš esu policininkas, - griežtai pasakė jis. - Kato Leirdo paliepimu žmogus buvo uždusintas muilo gabalu. Kai Leirdas atsidurs kalėjime, aš jausiuosi atlikęs savo darbą ir galėsiu naktimis ramiai miegoti.

- Jos lovoje.

Tyla, kuri įsivyravo po šių DiDi žodžių, buvo prisodrinta pykčio. Po keleto akimirkų Eliza pagaliau pasakė:

- Nemanau, kad tau reikėtų griebtis smurto prieš Katą. Pamatęs mane gyvą, jis...

- Tu pasiliksi čionai.

Ji pasisuko į Dankaną.

- Taip, kurgi ne.

- Tu pasiliksi čionai, Eliza. Būsi nematoma ir saugi, kol Katui Leirdui ir Savičiui bus uždėti antrankiai.

- Bet...

- Jokių „bet", - nenusileido jis. - Aš negaliu tuo pačiu metu kovoti su jais ir dar saugoti tave.

- Aš turiu būti tenai, kai Katas apsižiūrės, kad yra sučiuptas! - sušuko ji. - Noriu pamatyti jo veidą. Metų metus laukiau galimybės atkeršyti už brolio nužudymą. Negali iš manęs šito atimti.

Jis atkakliai purtė galvą.

- Galėsi pasidžiaugti. Pažadu. Bet kol kas turi pasilikti priedangoje ir leisti mums veikti vieniems. - Eliza jau norėjo prieštarauti, bet Dankanas pridūrė: - Jei tau kas nors atsitiks, mes vėl atsidursime mėšle ir niekuomet tų banditų nesučiupsime. Tu mums esi pagrindinė atrama siekiant nutverti Savičių. Ir lygiai tokia pat atrama siekiant pričiupti Katą Leirdą už Četo nužudymą ir visa kita. Taigi pasiliksi nematoma, kol pasitaikys proga užmesti tinklą jiems ant galvų. Atleisk, Eliza, bet taip jau turi būti.

DiDi klausėsi tylėdama, bet akivaizdžiai patenkinta dėl jo susižodžiavimo su Eliza. Galiausiai ji prašneko:

- Man labai nemalonu jums priminti, bet mes iki šiol neturime tinklo, kurį galėtume užmesti.

Jis trumpai apibūdino DiDi savąjį planą. Bet šis planas jos neįkvėpė.

- Nežinau, Dankanai. Nemanau, kad iš to kas nors išeis.

- Pirštines laikas mesti į šalį, DiDi. Vakar supratau, kad mes niekuomet nepasodinsime tų tipų, jei apsiribosime vien teisėtais veiklos metodais. Mes negalime žaisti pagal taisykles ir tikėtis, kad pavyks juos apkaltinti. Jie žino visas teisės sistemos landas. Žino, kaip įveikti bet kurį juridinį barjerą. Vienintelis būdas mums juos sučiupti - nepaisyti kai kurių taisyklių.

- Kokių taisyklių? - susirūpinusi paklausė ji.

- Aš tiesiog noriu pasakyti... - Jis taip ir paliko savo mintį nebaigtą. - Tu turi man suteikti tam tikrą veikimo laisvę. Ar priimi šią sąlygą?

- Priimu, - atsakė DiDi, bet ne itin ryžtingai. Paskui jau ryžtingesnių balsu pakartojo: - Žinoma, priimu.

Dankanas pažvelgė į Elizą ir švelniai nusišypsojo.

- Tu turi sutikti, kad tai yra geriausias sprendimas.

Jis neklausė, tiesiog pasakė, nepalikdamas jai kitos išeities, kaip tik sutikti. Ilgai dvejojusi, ji linktelėjo.

Dankanas nusprendė palikti savo automobilį Elizai.

- Naudokis juo tik būtinu atveju, - nurodė jis įteikdamas raktelius. - Kuo daugiau būk viduje. Jei reikės išeiti į lauką, stenkis niekuo neišsiskirti. Reikia, kad niekas tavęs nematytų, kol planas bus įvykdytas. - Jis švelniai perbraukė per jos susišiaušusius plaukus. - Niekas negali patvirtinti matęs Elizą Leird, supratai?

- Taip.

Jis vėl įjungė telefoną ir pasakė, kad jeigu norės jai paskambinti, pirmiausia sulauks dviejų kvietimo signalų, tada padės ragelį ir paskambins iš naujo.

- O šiaip į skambučius neatsiliepinėk. Pati skambink tik būtinu atveju. Pabrėžiu tai kaip beįmanydamas. - Jis įdavė jai ir atsarginį pistoletą, kurį buvo padėjęs ant mažmožių spintelės.

- Juo naudotis paprasta.

Parodęs Elizai, kaip pistoletas veikia, jis padėjo jį ir keletą papildomų šovinių lengvai pasiekiamoje vietoje.

Kai Dankanas su DiDi pagaliau susiruošė išvažiuoti, Eliza akivaizdžiai įsitempė.

- Aš bijau.

- Tau nieko nenutiks.

- Aš bijau ne dėl savęs. Dėl tavęs bijau.

- Aš būsiu atsargus. - Jis drąsindamas paglostė jai rankas. - Šalia manęs bus DiDi.

Vos suvaldydama ašaras ji sušnibždėjo:

- Prašau, būk atsargus.

- Pažadu, būsiu. Tu taip pat būk atsargi. Venk rizikos. Bet kokios. Supratai, Eliza?

- Supratau.

Juodu tvirtai apsikabino ir susiliejo į ilgą atsisveikinimo bučinį. Galiausiai atsitraukęs Dankanas kurį laiką iškalbingai žvelgė jai į akis.

- Įsidėmėk viską, apie ką mes šį rytą kalbėjomės.

- Prisimenu kiekvieną žodį.

Jis palietė jos apatinę lūpą.

- Netrukus pasimatysime.

Tada Dankanas greitai nusigręžė ir išėjo pro duris paskui DiDi.

Pakeliui į Savaną juodu su DiDi aptarinėjo veiksmų planą. Kai jie pervažiavo Talmadžo tiltą ir pasuko miesto centro link, DiDi paskutinį kartą pamėgino įtikinti Dankaną nevykdyti savojo plano, pirma visko nepaaiškinus kapitonui Džerardui.

- Mėginti visa tai atlikti vienam pavojinga ir net beprotiška, Dankanai.

- Aš nesu vienas. Aš turiu tave.

- Mes galėtume pasitelkti Vorlį ir dar porą kitų, kurie...

- Ne. Iš manęs Leirdas tikisi bet kokių veiksmų. Bus geriau, jei jam atrodys, kad aš pasiekiau kantrybės ribą, pratrūkau ir nebesuvaldžiau emocijų nei veiksmų.

Juodu tylėdami pervažiavo dar keletą miesto kvartalų ir tik tuomet ji pasakė:

- Ar tu esi visiškai, šimtu procentų tikras, kad nėra taip, jog Eliza Leird sugalvojo šią sudėtingą istoriją ir dulkinosi su tavim tol, kol tu ja patikėjai?

Jis pažvelgė į ją rūsčiu žvilgsniu.

- Kuriam velniui jai šito reikėtų? Tu pati pripažinai, kad teisėjo namuose ji gyveno kaip Dievo ausy. Kam jai griauti savo rožinį gyvenimą, jeigu tai, ką ji sako, nėra tiesa?

- Aš tik sakau, jog šiek tiek keista, kad per visą laiką nuo vestuvių ji nesurado nė menkiausio įrodymo, kad Leirdas yra ne tik atsidavęs vyras, garbingas pilietis ir sąžiningas teisėjas.

- Mes rasime įrodymų. Galų gale vis tiek rasime.

- Ką gi, jei tu taip sakai...

- Kai sučiupsime Savičių, įrodymų surasti bus nebesunku.

- Ponia Leird...

- Nevadink jos taip.

- Ji nenorėjo pritarti tavo planui.

- Tačiau galiausiai pritarė. Sustok prie mano namų.

-Kam?

- Man reikia persirengti. Nenoriu susitikti su teisėju vilkėdamas marškinėliais ir džinsais.

- Mes važiuojam ne su juo susitikti, Dankanai. Mes važiuojam jo pagrobti.

28 skyrius

Hatas Leirdas jautėsi taip gerai, kad jam buvo sunku išlaikyti sukumpusio ir susisielojusio žmogaus įvaizdį.

- Darbas man geriausia atgaiva, - kalbėjo jis tiems, kurie reiškė nuostabą ir susirūpinimą, kai jis pasirodė darbo kabinete praėjus tiek mažai laiko po tragedijos, kuri jį iš pažiūros visiškai sugniuždė.

Teisėjas aiškino, kad greičiau pasinerdamas į darbą jis ne tik gydo sielos žaizdas, bet ir vykdo pareigą bendruomenei. Teisėsaugos sistema ir taip veikia gana vangiai. Jis neįeisiąs, kad dėl jo asmeninės tragedijos ant kolegų pečių užgriūtų dar didesnė darbų našta. Ir taip toliau. Tokie jo pareiškimai žadino susižavėjimą ir visuotinį palaikymą.

Eidamas iš Čatamo apygardos teismo rūmų, jis pamojavo apsaugos pareigūnams ir, suteikdamas jiems galimybę pasitarnauti, apsimetė, kad vos įstengia pastumti sunkias stiklines duris.

Bet per automobilių aikštelę jis žengė kuo lengviausiai. Saulė jau buvo arti laidos. Jam buvo malonu žiūrėti į aukštą, dailų ir įspūdingą savo šešėlį ant grindinio. Netikėtai šalia išdygo kitas šešėlis, toks pat aukštas, dailus ir įspūdingas. Tą pačią akimirką už nugaros pasigirdo draugiškas balsas.

- Sveiki, teisėjau.

Jis apsisuko ir išvydo Dankaną Hačerį, kurio stiprūs pirštai jau spaudė jo bicepsą. Detektyvas šypsojosi, bet tai buvo vilko, nenusiteikusio švelnumams, šypsena.

- Kaip reikalai, gerbiamasis teisėjau?

- Kaip ir būtų galima tikėtis, dėkui.

- Kada laidotuvės?

- Įvertinęs aplinkybes, aš nusprendžiau atsisakyti tradicinių apeigų bažnyčioje ir viską atlikti privačioje aplinkoje.

- Tai kūnas bus kremuotas?

- Jūsų rūpestis mane jaudina, detektyve. Bet, kaip minėjau, šią informaciją aš laikau privačia.

Vilko šypsena Hačerio veide išnyko.

- Lipkit į automobilį.

Po kelių akimirkų Hačeris vilkte vilko teisėją link jo *Lexus* sedano, šalia kurio stovėjo detektyvė Bouen, atidariusi dureles ir iš anksto įjungusi automobilio variklį.

- Labas vakaras, teisėjau.

- Jūs įsilaužėte į mano automobilį?

- Pastaruoju metu policijos departamentas pradėjo teikti papildomas paslaugas, - pasakė ji. - Parvežti namo ypač svarbius asmenis po sunkios darbo dienos.

- O teisėjas, kuris yra griežtas policininkams, bet švelnus nusikaltėliams, nusipelno ypatingo dėmesio, - pasakė Hačeris.

Katas pamėgino išvaduoti ranką iš detektyvo gniaužtų, jau iškart suprasdamas, kad tai bus tuščios pastangos. Jis apsidairė, tikėdamasis pagalbos, bet aikštelė buvo tuščia.

- Paleiskit mane.

- Kai tik atsidursit automobilyje.

- Už visa tai aš jus išmesiu iš darbo, Hačeri.

- Galbūt. Tikriausiai. Bet ne anksčiau, nei aš aiškiai ir garsiai visiems sudainuosiu liūdną baladę apie mirusios ponios Leird draugystę su profesionaliu nusikaltėliu Robertu Savičiumi.

Iki šiol šią aplinkybę teisėjas sugebėjo nuslėpti nuo žiniasklaidos. Ir buvo nusiteikęs saugoti toliau. Jis liovėsi priešintis.

- Ach! - iškvėpė Hačeris. - Matau, tos baladės melodija jums pažįstama. - Jis dar kiečiau sugniaužė pirštus. - O dabar lipkit į automobilį arba aš sulaužysiu jums ranką - beje, vargu ar kas nors galėtų suteikti man didesnį malonumą.

Hačerio akys bylojo, kad jis nejuokauja. DiDi Bouen tai irgi matė. Ji žvelgė į porininką nustėrusi, išsigandusi.

- Už tai jūs atsidursit kalėjime.

Nors ir grasindamas, Katas atsisėdo ant užpakalinės savo automobilio sėdynės. Hačeris įsiropštė jam iš paskos. Detektyvė Bouen sėdo prie vairo, stropiai prisisegė saugos diržą ir automobilis pajudėjo iš aikštelės.

Katas nežinojo, ar dėl važiavimo krypties nusiraminti, ar išsigąsti. Jis tikėjosi, kad jie veš jį arba į jo namus, arba į policijos būstinę. Tačiau jie važiavo upės link.

Nutolus nuo teismo rūmų per keletą kvartalų, madingi prekybos rajono restoranai ir parduotuvės užleido vietą nebaigtiems ir apleistiems statiniams, sandėliams, nebeveikiančioms gamykloms. Dauguma pastatų buvo tušti ir palikti likimo valiai. Platūs bulvarai susiaurėjo ir pavirto duobėtomis gatvelėmis, abipus driekėsi tinklo tvoros su spygliuotomis vielomis viršuje. Automobilio ratai sudunksėjo kirsdami geležinkelio bėgius.

Kairėje dunksojo masyvus Talmadžo tilto siluetas. Už jo buvo matyti plačiai išsidriekęs Džordžijos uosto administracijos kompleksas. Katas žinojo, kad prie jo vartų budi ginkluoti sargybiniai, bet per tokį atstumą jis tikrai jų neprisišauks.

Niekas nieko nekalbėjo, tik po kurio laiko Hačeris pasakė:

- Čia.

Detektyvė Bouen sustabdė automobilį gatvės pakraštyje, tačiau variklio neišjungė.

Teisėjas apsidairė, tada atsigręžė į šalia sėdintį Hačerį.

- Labai efektyvu.

- Jūs taip manote?

- Dykvietė, aplinkui nė gyvos dvasios. Ore tiesiog tvyro grėsmės nuojauta.

Teisėjas nebuvo nei labai išsigandęs, nei susierzinęs. Kad ir kaip stengiasi įbauginti, Hačeris jam nieko nepadarys. Bet kaip jis drįsta manyti, kad jam pavyks išnešti sveiką kailį šitaip išsityčiojus iš teisėjo Kato Leirdo? Tas detektyvas ne tik akiplėša, bet ir didžiausias kvailys.

Kad ir kaip būtų, metas pereiti į puolimą. Jis nusišypsojo Hačeriui visažinio šypsena.

- Pasakykit man. Numaldykite mano smalsumą. Ar jūs dulkinotės su mano žmona? Ar tik norėjote pasidulkinti?

Buvo linksma stebėti, kaip detektyvo bruožai paaštrėja ir jo veidas tampa panašus į uolos gabalą. Katas tyliai nusijuokė.

- Pernelyg savęs nesmerkite, detektyve Hačeri. Tokį poveikį Eliza darė daugeliui vyrų, su kuriais jai teko susidurti. Net toks pasižymėjęs teisėsaugos pareigūnas kaip jūs neatsispyrėte jos žavesiui. Jūs niekuo nesiskiriat nuo kitų. Ir nė iš tolo nesate toks kietas, koks dedatės.

Jis nepastebėjo besiartinančios rankos. Hačerio judesys buvo toks greitas, kad Leirdas suprato, kas atsitiko, tik kai skausmas nusvilino jam tarpukojį ir jis išgirdo savo paties klyksmą.

- Ar toks kietumas jums pakankamas? - paklausė Hačeris, žiauriai pasukdamas kumštį, gniaužiantį teisėjo sėklides.

Nuo nežmoniško skausmo teisėjui iš akių plūstelėjo ašaros ir jis ėmė bejėgiškai inkšti.

- Leiskit jums pasakyti, kodėl aš kietas ir skiriuosi nuo kitų, teisėjau, - sukuždėjo Hačeris, taip arti prikišęs veidą prie teisėjo, kad šis pajuto jo karštą, piktą alsavimą. - Aš esu tas, kuris tuoj pat nuraus jums pautus, jei atsisakysite su mumis bendradarbiauti.

Iš toli, per raudoną kančios ūką, Leirdą pasiekė detektyvės Bouen žodžiai:

- Dankanai, ne...

- Užsičiaupk, DiDi! - užriko jis. - Aš tau sakiau, kad darysiu taip, kaip pats nuspręsiu.

- Bet tu negali...

- Galiu. Ir darau.

Jis dar kiečiau sugniaužė kumštį ir vėl pasuko.

- Ko jūs norit? - Katui neatrodė, kad šis laibas balsas jo.

Hačerio kumštis pamažu atsigniaužė.

- Dabar, kai aš nusipelniau viso jūsų dėmesio, jūs pasielgtumėte labai teisingai, jei paklausytumėte manęs.

Katas, mėgindamas atgauti kvapą ir numaldyti skausmą, pažvelgė į vairuotojo sėdynę. Detektyvė Bouen žiūrėjo į juos su akivaizdžiu nerimu. Vadinasi, ji nepritaria porininko taktikai, bet neketina kištis.

- Mes manome, kad jūs susitepęs, teisėjau.

-Ką?

Jis pažvelgė į Dankaną - pernelyg greitai, suprato iš šypsenos, atsiradusios detektyvo veide.

- Mes žinome, kad jūs niekšelis, tik dar neaprėpiame jūsų nusikalstamos veiklos masto. Ir žinote ką? Tai man net nesvarbu.

Kato alsavimas jau buvo beveik normalaus ritmo, bet jis ir taip jau buvo nusprendęs, kad geriausia elgtis ramiai.

- Aš neturiu jokių įrodymų prieš jus, - pasakė Hačeris. - Bet pagaliau šį tą turiu prieš Savičių, o jį aš labiausiai ir noriu pričiupti.

Teisėjo žvilgsnis nuklydo prie DiDi ir vėl grįžo prie Hačerio.

- Mes visi norime pričiupti Savičių.

- Malonu girdėti tai iš jūsų lūpų. Nes rytoj jam bus pateikti kaltinimai nužudžius Napolį.

- Mejerį Napolį? - Teisėjo nuostabos šūksnis atrodė visiškai nuoširdus.

- A, taip. Pamiršau išsyk paminėti. Mes turime tiesioginį liudytoją, mačiusį, kaip Savičius nušovė Napolį ant Talmadžo tilto.

- Jūs kalbate rimtai? - paklausė teisėjas Hačerio, bet tuoj pažvelgė į jo porininkę, patvirtinimo tikėdamasis iš jos.

Ji pasakė:

- Labai rimtai, teisėjau. Tas liudytojas taip pat matė, kaip Napolis nustūmė ponią Leird į upę.

- Tai Eliza ne... nenušoko pati? Ji ne savo noru baigė gyvenimą?

- Pasirodo, ne, - atsakė DiDi.

Teisėjas nulenkė galvą ir pritildė balsą iki gergždžiančio emocingo kuždesio, kuris taip pat atrodė neapsimestinis.

- Gerai, kad... kad aš tai sužinojau.

- Savičius pasirodė bematant po to, kai Napolis atliko jo užsakytą purviną darbą, - toliau kalbėjo DiDi. - Matyt, Napolis šantažavo Savičių tomis pačiomis nuotraukomis su ponia Leird, kuriomis jis šantažavo ją ir rengėsi šantažuoti jus. Savičius jį nužudė.

- Tad kai tas šunsnukis rytoj bus atvesdintas į jūsų teismo salę preliminariai apklausti, - prašneko Hačeris, - patarčiau jums būti nusiteikusiam kuo griežčiausiai. Ši apklausa turėtų duoti toną visai bylai. Kitaip mes pradėsime ieškoti priežasčių, kodėl jūs nesate toks griežtas, koks turėtumėt būti.

- Nesuprantu, kodėl jūs nusprendėte, kad reikia surengti šitą... - Jis parodė pro langą, turėdamas omeny grėslią aplinką. - Kad ir kas tai būtų.

- Todėl, kad aš norėjau duoti jums aiškiai suprasti, jog pavargau būti mulkinamas teisėsaugos sistemos, tai yra jūsų, - pasakė Hačeris. - Kai paskutinį kartą Savičius buvo atsidūręs jūsų teismo kaltinamųjų suole, jūs jį paleidot.

- Taip padaryti mane įpareigojo...

- Nebekalbėkime apie tai, gerbiamasis teisėjau. Bet prisiminkite, kokiu tvirtu balsu paskelbėte apie Savičiaus paleidimą. Toks tvirtumas naudingas. Skamba labai... nešališkai. Taigi rytoj jūs tokiu pat tvirtu balsu atmesite jo pageidavimą būti paleistam už užstatą. Jis eis tiesiai į kalėjimą ir prabus ten

iki pat teismo. Jūs vadovausite jo teismui ir nesuteiksite nei jam, nei jo advokatui Stenui Adamsui nė vienos pertraukėlės. Neįeisite jiems kabinėtis prie atrinktų prisiekusiųjų, teikti apeliacijų, organizuoti pasikuždėjimų tualete. Niekas nevyks taip, kaip jie pageidaus. Ar mes supratom vienas kitą?

- Nebus jokių problemų, - ramiai atsakė Katas.

- Na, tam tikrų problemų mes turime, - pasakė DiDi neramiai dirstelėjusi į Hačerį. - Mūsų liudytojas nėra itin patikimas...

- Užtektinai patikimas. - Griežtas Hačerio tonas akimoju užčiaupė jai burną. - Mes turime liudytoją. Mes galime patupdyti Savičių, jei *bent kartą* jūs paisysite mūsų, o ne to galvijo žmogžudžio interesų. Nenoriu nė girdėti apie jokius neteisingus teismus, net jei prisiekusieji, sėdėdami savo ložėje, skaitytų laikraščius ir per savo mobiliuosius telefonus žiūrėtų tiesioginę transliaciją iš teismo rūmų. Manęs netenkins niekas kita, kaip tik apkaltinimas ir nuosprendis, pasiunčiantis jį už grotų visam likusiam gyvenimui. Spręsti, ar jis nusipelno mirties bausmės, ar ne, aš palieku prisiekusiesiems.

Teisėjas dirstelėjo į DiDi ir vėl atsigręžė į Hačerį. Nors šio žmogaus jis ir nekentė, šią akimirką jam atrodė, kad galėtų jį išbučiuoti. Tas siautėjantis idiotas nesupranta, kad padeda Katui išspręsti problemą: kaip nutraukti partnerystę su Savičiumi nesibijant jo keršto.

Neseniai jis buvo priėjęs prie išvados, kad jų bendradarbiavimas išsisėmė. Jis leido susikrauti didžiulį kapitalą, daugiau pinigų, nei Katas galėtų išleisti per visą likusį gyvenimą, nors ir šiandien išeitų į pensiją.

Bet ne pinigai buvo pagrindinė priežastis, kodėl jis prasidėjo su Savičiumi. Pradžioje jį traukė slaptumo jaudulys, grėsmė, kad būsi sučiuptas. Jis mėgo nuolat flirtuoti su pavojumi.

Tačiau pastaruoju metu viskas tapo pernelyg paprasta ir nušlifuota. Pradinis jaudulys prapuolė. Jų partnerystės nau-

da nebebuvo verta rizikos. Bet nutraukti ją reiškė pastatyti savo gyvybę į pavojų. Kada baigti, spręsdavo Savičius, o ne jo bendrai.

Savičius būtų įkalintas iki gyvos galvos, galbūt net sulauktų mirties bausmės. Jei jis pradėtų plūsdamasis sekti pasakas apie nedorus teisėjus, kas jo klausytų? Visi, kuriems gresia mirties bausmė, griežia dantį ant juos nuteisusių teisėjų, bet niekas nekreipia į juos dėmesio.

Duodamas pažadą Leirdas kaip įmanydamas stengėsi išlaikyti niūrų veidą.

- Savičius gaus tai, ko nusipelnė. Aš tuo pasirūpinsiu.

Hačeris žvelgė tiesiai jam į akis, tarytum stengdamasis nustatyti, ar galima juo tikėti. Galiausiai, matyt, patenkintas gautuoju pažadu, jis pažvelgė į DiDi ir linktelėjo. Netarusi nė žodžio, ji žaibiškai apsuko automobilį ir nuvažiavo atgal teismo rūmų link.

Nors tarpukojis tvinkčiojo, Katas vos laikėsi nepradėjęs niūniuoti.

Laukiamasis buvo tuščias, Kėnio niekur nesimatė.

Durys į asmeninį Savičiaus kabinetą buvo atdaros. Kambaryje tvyrojo prieblanda, degė tik maža stalinė lemputė, ant stalo metanti šviesos skritulį. Daili Savičiaus galva buvo palinkusi virš popierių. Jo plaukų sklastymas buvo toks lygus, kad atrodė lyg skalpelio pjūvis.

Pajutęs, kad jis nebe vienas, Savičius pirmiausia pakišo ranką po stalu, kur buvo paslėptas pistoletas, tada pakėlė galvą ir pažvelgė į nelauktą svečią.

Jo vaiskios akys truputį išsiplėtė, bet nuostabą akimirksniu pakeitė neperprantamas mėlynų akių žvilgsnis - toli gražu ne vienam žmogui paskutinis gyvenime matytas vaizdas.

- Išgirdau liftą ir pamaniau, kad grįžo Kėnis, - pasakė jis.

- Bet aš nė kiek nepanaši į Kėnį.

Jis nusišypsojo, parodydamas akinamai baltus dantis.

- Tu išsaugojai humoro jausmą. Pravartu lavonui.

Eliza iki galo atidarė duris ir įėjo į jo kabinetą.

- Beje, tas lavonas dar ir visiškai gyvas.

- Taigi matau. Ir atrodai palyginti neblogai. Nors negalėčiau pasakyti, kad man patinka tavo naujoji šukuosena, ir apranga daug ko stokoja.

- Tu neatrodai labai priblokštas mane matydamas, - pasakė ji.

- Aš tikiu tik neabejotinais įrodymais, Eliza. Tavos mirties įrodymai buvo migloti, laužti iš piršto ir neįtikimi. Ar Napolis nustūmė tave nuo tilto? Ar tu pati nušokai, kai jį nužudei? Viskas labai sunarpliota. - Jis skėstelėjo rankomis. - Kas žino, kuo tikėti?

Jie keletą sekundžių žiūrėjo vienas į kitą. Galiausiai ji pasakė:

- Tu man nepasiūlei atsisėsti.

- Atleisk. - Jis mostelėjo į kėdę prie savo stalo. - Manau, esu truputį sutrikęs. Norėtum ko nors išgerti?

- Ne, dėkui.

Vienas kito akivaizdoje abu buvo įtarūs, įsitempę ir dirglūs, nes nė vienas nežinojo šio susitikimo baigties. O jo tikslą žinojo ji viena.

- Ar tavo vyras dar klaidžioja tamsoje? - paklausė jis.

- Klausi, ar Katas žino, kad aš gyva? Ne.

- Supratau.

- Nieko tu nesupratai.

Jo veidas pražydo šypsena.

- Tikra tiesa. Manau, tau būtų labai naudinga išlikti mirusiai. Mirštu iš nekantrumo sužinoti kodėl. Kur tu buvai?

- Tris pastarąsias dienas - su Dankanu Hačeriu.

Jo sutrikimas tetruko akimirksnį, paskui Savičius pratrūko juoku.

- Pikantiška. Pozityviai pikantiška. Kai paskutinį kartą jį mačiau, buvo ant išprotėjimo ribos. Aš jį paerzinau dėl ais-

tros tau. Maniau, ta aistra niekuomet nebus pasotinta. - Savičius išraiškingai pakėlė vieną antakį. - Dabar spėju, kad klydau. - Dar kartą nusikvatojęs, jis pasakė: - Aš puikiai suprantu, kodėl jis nori įlisti į tavo kelnaites. Bet neturiu nė menkiausio supratimo, kuo jis patrauklus tau. Na, tiesa, jis turi tam tikros gyvuliškos traukos. Tie pečiai. Tas kvadratinis smakras. Bet jis toks nuobodžiai geras, Eliza, - pasakė jis su užuojauta balse. Tada nusišypsojo kaip šliužas. - Ar bent jau toks buvo. Tol, kol sutiko tave. Nieko nuostabaus, kad nuo tos akimirkos pradėjo elgtis iracionaliai. Jis pradėjo kovą su savo geiduliais, bet atrodo, kad geiduliai laimėjo karą prieš pareigas. - Jis apsilaižė lūpas tarytum mėgaudamasis Dankano kritimo į nuodėmę saldybe. - Kaip jautiesi, Eliza, kai vyras dėl tavęs paaukoja velniui savo sielą?

- Dankanas dėl manęs nieko nepaaukojo.

- Na, nemažai savo teisuoliškumo tai tikrai.

- Nebent laikinai. - Ji nuleido žvilgsnį į savo rankas, kurios sunertos gulėjo ant kelių. - Tavęs jis nori kur kas labiau nei manęs.

Savičius palinko į priekį, alkūnėmis pasiremdamas į stalo kraštą.

- Patikslink.

Eliza pakėlė galvą ir pažvelgė į jį.

- Tu esi didžiausias jo troškimas, Savičiau. Nė vienas žmogus jo širdyje neužima tiek vietos, kiek tu. Joje nėra vietos jokiam kitam žmogui ar daiktui. Jis yra fanatiškai užsimojęs tave sunaikinti... Vienu ar kitu būdu.

Kurį laiką jis tyrė ją žvilgsniu, tada atsistojo ir išėjo iš už stalo.

- Taip. Vienu ar kitu būdu. Atsistok, Eliza.

Ji neryžtingai padarė ko paprašyta ir, nujausdama jo pageidavimo priežastį, išskėtė rankas.

- Manai, mane čia atsiuntė Dankanas? Jis mane užmuštų, jei žinotų, kad aš buvau pas tave.

- Atleisk man už įtarią prigimtį.

Jis apiplekšnojo ją, tada pakėlė marškinėlius, tikrindamas, ar prie liemenėlės nėra pritvirtintų mikrofonų.

Eliza abejingai žiūrėjo į jo plaštakas, slystančias jos oda, drabužiais.

Jis plačiai nusišypsojo, tada nuleido jos marškinėlius ir sugrįžęs atsisėdo ant savo kėdės prie stalo.

- Man ne naujiena, kad Dankanas Hačeris turi karštų svajonių mane sučiupti.

- Bet dabar jis turi galimybę jas įgyvendinti.

- Tikrai?

- Tą naktį Napoliui nepavyko manęs nužudyti ir aš pabėgau nuo tilto... - Kadangi tai buvo akivaizdu, Savičius laukė, kol Eliza pabaigs mintį. - Bet prieš tai pamačiau, kaip tu šauni jam tiesiai į pilvą.

-Ach.

Jis atsilošė kėdėje, iš pažiūros nė kiek nesutrikęs dėl šios šokiruoti turinčios informacijos.

- Remdamasis mano liudijimu, Dankanas ketina atvykti čionai ir tave suimti.

- Štai kaip!

- Šiuo metu jis su Katu, grasina atsakomaisiais veiksmais, jei jis bus atlaidus tau ir vėl paleis tave iš teismo salės. Apdorojęs Katą, jis ateis pas tave.

Gromuliuodamas, ką išgirdo, Savičius stebėjo ją nenuleisdamas akių.

- Perspėdama mane tu išduodi Dankaną Hačerį.

- Taip.

- Įsimylėjėlių kivirčas?

- Mudviejų tikslai skiriasi. Jis nori tavęs.

- O ko nori tu, saldžioji Eliza?

- Aš atėjau pasiūlyti tau sandėrio.

- Mūsų pokalbis kas minutę darosi vis įdomesnis. Aš suintriguotas. Kokio sandėrio?

- Jei aš teisme paliudysiu, ką mačiau, tu būsi apkaltintas žmogžudyste.

- Arba?

- Arba aš išsižadėsiu parodymų, kuriuos daviau Dankanui. Teisme pareikšiu, kad aš nušoviau Napolį gindamasi, kaip ir Troterį.

- Tuomet Hačeris nepatikėjo savigynos versija. Dabar tavimi patikėti jam, manau, bus dar sunkiau.

- Aš jam pasakysiu, jog todėl ir išgalvojau istoriją apie tave, kad žinojau, jog jis manimi nepatikės. Kad ir kaip būtų, aš esu vienintelė tiesioginė liudytoja ir, be mano parodymų, Dankanas neturi jokių įkalčių, kuriais remdamasis galėtų tave suimti. Be manęs jis negali nutverti tavęs.

Savičius sėdėjo nė nekrusteldamas ir nemirksinčiomis akimis žvelgė į ją. Tyla tvyrojo netrumpą laiką. Pagaliau jis pasakė:

- Tai be galo dosnus pasiūlymas, Eliza. Atsižadėdama savo parodymų, tu ne tik darai priešą iš savo naujojo garbintojo, bet ir rizikuoji būti apkaltinta pati.

- Aš rizikuosiu, jei tu sutiksi su mano sąlyga.

Jis nužvelgė ją nuovokiu žvilgsniu, gerai žinodamas, kad tokie pasiūlymai nedalijami už dyką ir neparduodinėjami už mažą kainą.

- Ko tu už tai norėtum? Tai tau turėtų būti kažkas siaubingai svarbaus. Kažkas, ko tu labai nori.

- Taip. Ir tu gali man tai suteikti.

- Sakyk.

Ji įsmeigė žvilgsnį jam į akis.

- Atiduok man Katą.

Atiduodama teisėjui jo *Lexus* raktelius, DiDi vengė pažvelgti jam į akis, tarytum taip galėtų atsiriboti nuo to, kas ką tik įvyko. Iš principo ji sutiko su Dankano planu. Bet jai neatrodė, kad reikėjo šiurkščiai elgtis su teisėju. Dankanas peržengė ribą. Ir to priežastis yra Eliza Leird.

Jie abu pažiūrėjo, kaip teisėjas nuvažiuoja, tada grįžo į jos automobilį.

- Viskas vyko taip, kaip aš planavau, - patenkintas pareiškė Dankanas, klestelėjęs į keleivio sėdynę.

- Ar tu visiškai nebesuvoki, ką mes darome, Dankanai?

- Mes siekiame nutverti Savičių, o paskui - ir tą šiknių teisėją.

- Nutverti juos bet kokiomis priemonėmis - teisėtomis ar neteisėtomis?

- Teisėtas mes jau išbandėme. Jos neveiksmingos.

- Jis galėtų tave areštuoti už užpuolimą.

- Galėtų. Bet to nepadarys. Jis saugos savo subinę ir reputaciją. - Dankanas pažvelgė į laikrodį. - Mes net lenkiame savo tvarkaraštį. Lengvai suspėtume į jo biurą prieš jam baigiant darbą. Važiuojam.

- Dabar?

- Žinoma, dabar. Kodėl gi ne dabar?

- Manau, tu turėtum laikytis procedūrinių reikalavimų! - sušuko ji. - Gauti arešto orderį. Pasitarti su savo viršininku. Ar pamiršai kapitoną Džerardą? Vorlį? Mes ne linčiuotojai. Mes policijos pareigūnai. Mums reikia paramos ir...

- Ne, - kategoriškai nutraukė jis.

Kurį laiką juodu žvelgė vienas į kitą iš priešingų pavarų svirties pusių. DiDi pirmoji nuleido akis ir griebėsi kitos taktikos.

- Tu praradai blaivų požiūrį, Dankanai. Sustok ir pagalvok, ką mes darome.

- Aš apie tai jau galvojau. Galvojau tiek, kad man jau darosi bloga. Laikas veikti.

- Sutinku, bet mes turime veikti atsakingai ir teisėtomis priemonėmis.

- Puiku, - atžariai pasakė jis. - Jei esi tokia skrupulinga, aš tai padarysiu ir vienas. Jei iš dangaus nukris mėšlo gabalas...

- *Kai* iš dangaus nukris mėšlo gabalas.

- Gerai, *kai* iš dangaus nukris mėšlo gabalas, tu nenori stovėti toje vietoje, kur jis kris. Šito norėjau aš. Ne tu. Taigi mūsų partnerystė šioje vietoje baigiasi. Aš oficialiai atleidžiu tave nuo bet kokių įsipareigojimų man. Palik mane ir keliauk ramia sąžine. Bet aš darysiu tai, ką užsibrėžęs, ir taip, kaip nusprendžiau.

Jis nusigręžė ir suėmė durų rankeną; DiDi stvėrė jam už rankovės.

- Velniai tave griebtų, Dankanai! Juk žinai, kad aš negaliu tau leisti vienam įsiveržti pas Savičių.

Jis šyptelėjo.

- Gerai, tada važiuojam drauge.

Juodu važiavo tylėdami. Likus vienam kvartalui iki Savičiaus automobilių parduotuvės, Dankanas atsegė sportinį krepšį, gulintį prie jo kojų, išėmė iš jo 0,357 kalibro revolverį ir užsikišo jį už kelnių juosmens.

DiDi nustebusi pažvelgė į jį.

- Iš kur tu gavai šitą?

- Pasiėmiau iš namų, kai buvau užbėgęs persirengti.

- Kur tavasis devynių milimetrų kalibro?

- Šitas mano tikslui tiks geriau.

- Kodėl?

Jis taip ir neatsakė. Iš jo gerklės išsiveržė kimus aiktelėjimas.

DiDi pasekė jo žvilgsnį.

Jo automobilis, kurį jis drauge su Eliza Leird paliko Damos saloje, stovėjo šalia Savičiaus biuro pastato.

29 skyrius

- Eliza? - ne suriko, o sukriokė Dankanas.

Jis atsigręžė į DiDi, tarytum tikėdamasis paaiškinimo. Jos veide buvo parašyta: „Ar aš tau nesakiau“, bet ji susilaikė šito neištarusi.

Pastato langai buvo tamsūs. Darbuotojų automobilių aikštelėje nebebuvo. Tačiau Savičiaus kabinete trečiame aukšte degė šviesa.

- Šūdžius, - piktai sumurmėjo Dankanas, žiūrėdamas į tą langą. DiDi dar nesustabdžius automobilio, jis atidarė dureles ir iššoko lauk.

Ji paskubomis išsiropštė iš vairuotojo sėdynės ir nusiskubino jam įkandin.

- Dankanai, palauk!

Jis nesustodamas ėjo toliau.

-- Dėl to niekas nesikeičia.

- Viskas keičiasi. - Ji stvėrė jam už rankos, bet jis nubloškė jos ranką šalin. - Sustokim ir pasikalbėkim.

- Aš jau iki soties prisikalbėjau.

Išgirdę, kaip į automobilių aikštelę įsuka dar vienas automobilis, juodu sustojo ir atsigręžę atpažino prie vairo sėdintį Savičiaus sekretorių.

Dankanas leidosi bėgti įėjimo link, per petį šūktelėjęs DiDi:

- Sulaikyk jį, kad neperspėtų Savičiaus.

- Dankanai!

Jis nė nesulėtino žingsnio.

- Šūdas!

DiDi keletą sekundžių padvejojo, tada puolė prie automobilio, kuriame sėdintis Kėnis nervingai maigė mobiliojo telefono mygtukus.

- Katą? - perklausė Savičius.

Eliza linktelėjo.

Jo akyse žybtelėjo smalsumas.

- Tu nori pašalinti vyrą, kad būtum laisva ilgai ir laimingai gyventi su savo gražuoliu detektyvu?

- Nesuk galvos dėl mano motyvų. Verčiau pasuk galvą dėl savo padėties, - atsakė ji. - Katas teisme tau nebepadės, kaip padėjo praėjusį kartą. Saugodamas save jis leis tave apkaltinti ir nuteisti. Dankanas jį budriai prižiūrės. Rytoj tu būsi apkaltintas Napolio nužudymu. Po šio formalaus veiksmo būsi tučtuojau nugabentas į aukštesnįjį teismą apklausti. Katas atmes tavo prašymą paleisti už užstatą. Tu būsi nuvežtas tiesiai į kalėjimą ir daugiau nebematysi laisvės. Nė vieną savo gyvenimo dieną.

- Jei tu nepakeisi savo kaip liudytojos parodymų.

- Teisingai. Tu užtikrini Kato žlugimą. Aš savo ruožtu nemačiau, kaip tu nužudei Napolį.

- Apibrėžk, ką reiškia terminas „žlugimas".

- Aš noriu, kad jis netektų įgaliojimų. Noriu, kad tas gyvenimas, kurį jis gyvena ir džiaugiasi, baigtųsi. Man tas pat, kaip tu tai padarysi, - šaltai pridūrė ji. - Tai ar sutariam?

Šypsena nenuslinko nuo Savičiaus veido nė tuomet, kai jis pakėlė pistoletą, kurį laikė ant kelių, ir nukreipė skersai stalo tiesiai į ją.

Elizai širdis ėmė daužytis kone gerklėje.

- Ką tu darai?

- Renkuosi dar vieną variantą, Eliza. Kodėl aš turėčiau priimti tavo sąlygas, jei galiu tiesiog nužudyti tave čia ir taip iš-

spręsti visas savo problemas? Kur kas veiksmingiau nužudyti tiesioginį liudytoją nei sudarinėti su juo sandėrius. - Tyčiodamasis Savičius pridūrė: - Kaip apmaudu, kad tu nepakankamai apmąstei situaciją. Prieš ateinant čionai, tau reikėjo įvertinti šią galimybę.

- Aš laikiau tave draugu.

- Tai buvo tavo klaida. Viena iš daugelio. Pirmoji ir paskutinė tavo klaidos iš esmės vienodos - tu mus nepakankamai įvertinai.

-Mus?

Jis gūžtelėjo pečiais.

- Kalbant nuoširdžiai, Eliza, šis apsimetinėjimas man jau nuobodus. Ir Katas, ir aš žinome, kad tu žinai apie mūsų bendrininkavimą. -Pasilenkdamas į priekį jis paklausė: - Ar žinai, kodėl tas bendrininkavimas buvo toks ilgas ir toks sėkmingas? Todėl, kad mudu ne kvailiai ir kiekvienas esame toks pat atsargus kaip ir kitas. Mes, kitaip nei tu, nedarome klaidų.

- Katas vieną klaidą padarė, - sumaniai atšovė ji. - Napolis pasirodė besąs nepatikimas žudikas.

- Teisybė. Jei sprendimą būčiau priėmęs aš, būčiau veikęs greičiau ir užtikrinčiau.

- Kad atsikratytum manęs.

- Tu pasidarei pernelyg landi, pernelyg smalsi. Pradėjai mus abu nervinti.

- Kiek... kiek laiko jūs žinojote?

Jis nusikvatojo.

- Nuo pat pradžių. Manei, esi be galo gudri, kad sugebėjai mus apkvailinti ir įgyti mūsų palankumą. Vaidinai sąžiningą ir patikimą mano darbuotoją. Vaidinai tobulą Kato sekso žaisliuką. Mieloji, - jis pritildė balsą iki draugiško kuždesio, - mes nuo pat pradžių žinojome, kad tu susijusi su Četu Rolinsu.

- Ir niekuomet neišsidavėte...

- Ne, bet juk mes ir neturėjome išsiduoti, ar ne tiesa? Supranti, Eliza, mes rūpestingai išnagrinėjame žmonių, kurie

tampa mums artimi, biografijas. Mes esame dideli paranoikai, bet ši paranoja pasiteisina kaip geriausia politika.

- Kas mane išdavė?

- Tu netikai prie konteksto. Be galo norėjai įsitrinti į „Baltojo kaklaraiščio ir frakų“ klubą, bet laužei visus stereotipus. Tu nesi prostitutė iš prigimties, ir tai buvo matyti. Versle, kuriame merginos pajamos priklauso nuo meilumo klientams, tu išlikai atsaini ir abejinga. Visiškai suprantama, tai sužadino mano smalsumą, vėliau - įtarumą. Man nereikėjo labai giliai knisti, kad atkapstyčiau tavo sąsajas su Četu Rolinsu.

Rankinėje ant kelių ji juto Dankano duoto pistoleto svorį ir galvojo, ar suspėtų jį nutverti iki Savičiui ją nušaunant. Eliza neabejojo, kad jis ją nušaus. Ne tą, tai kitą minutę. Kol kas jis to daryti neskubėjo, demonstravo didžiulį pasitenkinimą savimi.

- Kai papasakojau Katui apie tavo giminystę su Rolinsu, jis persigando. Manė, kad tu gali turėti rimtų įrodymų prieš jį, susijusių su tavo netikro brolio mirtimi. Jis norėjo... atsikratyti tavimi nedelsdamas, suorganizuoti mirtiną avariją greitkelyje tau vieną vakarą grįžtant iš klubo. Bet aš įkalbėjau jį palaukti. Tu mane suintrigavai. Norėjosi pažiūrėti, ką tu darysi toliau. Netrukus mums pasidarė aišku, kad tu prieš mus neturi nieko, išskyrus įtarimus. Kad tu tik ieškai informacijos, įrodymų. - Paskutinį žodį jis ištarė pašnibždomis, tarytum sakydamas jai paslaptį. - Kai „Baltojo kaklaraiščio ir frakų“ klube iš manęs įrodymų negavai, perėjai dirbti į užmiesčio golfo klubą, užvaldyta spontaniškai kilusios minties suartėti su Katu. Ar iki šios vietos aš teisus?

Ji nieko neatsakė, bet viskas ir taip buvo akivaizdu.

- Štai kur istorija ima darytis įdomi. Iki tol Katui tu buvai tik vardas, įkūnijantis grėsmę. Iš pradžių jis norėjo tavo mirties. Bet artimiau susipažinęs su tavimi suprato, kad verčiau norėtų turėti tave gyvą. Jis nusprendė, kad nėra geresnio būdo tave sekti, kaip susituokti su tavimi - tu visą laiką būsi

po jo stogu, jis galės dieną naktį tave stebėti, o tu būsi jam atskaitinga. Ir, žinoma, jis galės kada panorėjęs džiaugtis tavo žavingu kūnu. Jis galės tave dulkinti, kiek tik širdis geis.

Ji krūptelėjo ir Savičius išsišiepė.

- Vargšė Eliza. Visos tos naktys, kurias praleidai su Katu, buvo perniek. Tau buvo beviltiškai nelemta jo aplinkoje surasti nieko, kas mus sietų, nes, kaip ir kalbant apie visas kitas mano partnerystes, visos tarpusavio sąskaitos yra pas mane.

Ji dirstelėjo į kompiuterį, stovintį ant žemos spintelės anapus jo stalo.

Savičius nusijuokė.

- Tu niekaip neįveiktum mano kompiuterio apsaugos, mano miela, net jei aš tau leisčiau pamėginti. Žiauri ironija, kad norėdama surasti įrodymų tu susituokei ne su tuo partneriu. O dabar padarei dar vieną nelemtą klaidą. - Jo lūpas iškreipė apgailestavimo grimasa. - Iš tiesų apmaudu, kad turiu tave nužudyti. Perniek nueis šitoks grožis ir...

Tą akimirką jo ranka, laikanti į Elizą nukreiptą pistoletą, apsipylė krauju.

Savičius sustaugė iš skausmo. Jo pistoletas terkštelėjo ant grindų. Dankanas, išniręs Elizai iš už nugaros, peršoko per stalą, stvėrė Savičių už plaukų ir, pasukęs jo galvą į šalį, trenkė į stalą. Smūgis buvo toks stiprus, kad skilo skruostikaulis; Savičius vėl suriko iš skausmo ir įsiūčio. Dankanas pistoleto vamzdžiu bakstelėjo Savičiui į smilkinį, ir gana stipriai, vamzdžio metalas paliko įdubą odoje.

Nenuleisdamas akių nuo Savičiaus, jis sušuko:

- DiDi!

- Ateinu!

Jos balsas ataidėjo iš tolimojo pastato galo ir Eliza išgirdo bėgančio žmogaus žingsnius. Ji pašoko nuo kėdės ir puolė pro duris, bet susidūrė su detektyve, kuri tą pačią akimirką įsiveržė pro duris.

- Sulaikyk ją, - nurodė Dankanas.

Nukreipdama pistoletą Elizai į krūtinę, DiDi Bouen privertė ją atsitraukti ir prisišlieti prie sienos.

- Dėl Dievo meilės, kur tu buvai? - suriko Dankanas.

- Palypėjau gaisrinėmis kopėčiomis ir patekau į vidų pro langą, - sunkiai alsuodama atsakė ji. - O kaip tu užlipai aukštyn?

- Laiptais. - Jis atitraukė žvilgsnį nuo Savičiaus tik tiek, kiek reikėjo akimirką dirstelėti į Elizą. - Ji tikriausiai turi mano pistoletą.

Eliza numetė rankinę ant grindų.

- Jis čia.

- Spirkit ją į šalį.

Eliza padarė, kaip liepė DiDi. Detektyvė atsiklaupė ant grindų ir ėmė čiupinėti rankinę, užčiuopusi ginklą atsistojo.

- Radau, - pasakė ji Dankanui.

- O kur sekretorius? - paklausė jis.

- Antrankiais prirakintas prie automobilio durelių, - atsakė DiDi. - Niekur nenuvažiuos. Aš iškviečiau pastiprinimą.

- Pastiprinimą? Kada?

-Ką?

- Kada iškvietei pastiprinimą?

- Na, prieš atbėgdama čionai. O kas?

- Šūdas! - sušnypštė jis.

Eliza žengė žingsnį į priekį.

- Dankanai, aš...

- Užsičiaupkit! Jūs neturite pasakyti nieko, ką aš norėčiau iš jūsų išgirsti, ponia Leird. Geriausias dalykas, kurį jūs man padarėte, *vienintelis* geras dalykas - kad suteikėt man tokių stiprių emocijų antplūdį, jog aš ryžausi įsiveržti pas šitą šūdo gabalą. - Jis vėl smarkiai bakstelėjo pistoleto vamzdžiu Savičiui į smilkinį. - Kaip tavo ginklą laikiusi ranka, Savičiau?

Nepaisant skausmo, kurį jis turėjo jausti, Savičiaus balsas buvo visai ramus.

- Ar tai dėl Mejerio Napolio? Jei taip, jūs turite problemų. Niekas Eliza nepatikės, jūs tai puikiai žinote. Ji yra nepatikima liudytoja.

- Taip, aš tai supratau ne pačiu lengviausiu būdu, - atsakė Dankanas pervėręs Elizą neapykantos kupinu žvilgsniu.

- Taigi jūs veltui gaištat, - pasakė Savičius.

- Nė velnio.

- Puiku, - nusileisdamas atsiduso jis. - Suimkit mane. Aš praleisiu naktį ramioje ligoninės palatoje.

- Deja, - atsakė Dankanas. - Aš čia atėjau ne tavęs suimti. Aš atėjau išmušti iš tavęs prisipažinimo ir nesiruošiu be jo išeiti.

Jis atlaužė revolverio gaiduką.

- Oi, kaip išsigandau, - nusijuokė Savičius.

- Prisipažinimas arba tavo smegenys, Savičiau. Rinktis tau, trečių durų nėra.

- Dankanai, ką tu darai? - neryžtingai paklausė DiDi.

- Ar aš neaiškiai pasakiau? Aš ketinu iš jo išmušti prisipažinimą. Arba prisipažinimas, arba čia bus labai šlapia ir purvina.

- Jūs nenuspausite šito gaiduko, Hačeri, - su siutinančiu pasitenkinimu pasakė Savičius. - Mes abu tai puikiai žinome.

Dankanas šovė į grafiną ant stalo krašto. Grafino krištolas subyrėjo į daugybę skeveldrų. Vanduo ištiško ant stalo ir grindų. Keli lašai aptaškė ir Savičiaus veidą. Mažame kabinete 0,357 kalibro pistoleto sukeltas garsas prilygo patrankos šūviui. Nuo kurtinančio trenksmo patalpoje visi trumpai apmirė.

DiDi atšoko per žingsnį atgal, bet toliau laikė pistoletą nutaikytą į Elizą.

- Kas per velniava? - sušuko ji. - Palauk pastiprinimo, Dankanai. Jie tuojau bus čia. Mes jį suimsime ir...

- Jei negali šito ištverti, DiDi, eik ir išsivesk ponią Leird, - pasakė jis neatitraukdamas nuo Savičiaus nei žvilgsnio, nei

pistoleto. - Tai mūsų tarpusavio reikalas. Aš nesileisiu, kad mane dar kartą apkvailintų. Nei ji, nei jos vyras, nei, tegu mane velniai griebia, tu. - Sulig paskutiniu žodžiu jis stipriai bakstelėjo Savičiui į galvą pistoleto vamzdžiu, šis barkštelėjo į kaulą. - Prisipažink, Savičiau. Fredis Morisas. Andrė Bonetas. Četas Rolinsas. Gordonas Belju. Kažkur girdėti vardai?

- Užsikrušk.

Dankanas vėl šovė, šį kartą į spintelę priešingoje kabineto pusėje, ir ištaškė stiklines duris. Kitu šūviu jis numušė žemėn rutulio formos sieninę žvakidę. Kabinetą užtvindė aštrus bedūmio parako kvapas. Triukšmas buvo nepakeliamas, bet pro jo atgarsius vis dėlto prasiskverbė DiDi spiegimas:

- Dankanai, nesielk šitaip! Tai netinkamas būdas! Tu netekai galvos dėl jos! Visa tai dėl jos. Tu įniršęs dėl jos.

Jis nekreipė dėmesio į DiDi žodžius. Pasilenkęs sukuždėjo, lūpomis beveik liesdamas Savičiaus ausį:

- Pasakyk man, ką aš noriu išgirsti, arba mirsi.

- Jūs niekuomet šito nepadarytumėt.

Visi išgirdo policijos automobilių sirenų kauksmą, bet ir šis garsas neišblaškė Dankano dėmesio.

- Esi tuo tikras, Savičiau? Ar esi pasiruošęs ant šios kortos statyti savo gyvybę? Nes kaip tik tai tu darai. Man liko dvi kulkos. Suskaičiuokim. Viena, dvi.

- Dankanai, dėl Dievo meilės, - maldavo DiDi. - Nedaryk šito! Tu sugriausi savo karjerą. Viską sugriausi. Savo gyvenimą.

- Visas mano gyvenimas yra štai kur. - Jis metė kartėlio kupiną žvilgsnį į Elizą. - Aš neturiu ko prarasti. Nebeturiu. - Jis vėl bakstelėjo pistoleto vamzdžiu Savičiui į smilkinį. - Ar taip tu nužudei Fredį Morisą? Ar jis irgi dvokė iš baimės kaip tu?

- Aš ne...

Jam dar nebaigus girtis, Dankanas šovė į Savičiaus darbo stalą. Pasipylė medienos skeveldros ir vos už keleto colių nuo Savičiaus nosies stale atsirado skylė išdraskytais kraštais.

-- Liko viena.

- Jūs imate man nusibosti, Hačeri, - žaismingai atsiliepė Savičius.

- Prisipažink man, kad tai padarei, arba iš tavo smegenų liks purslai! - suriko Dankanas.

- Dankanai, ne!

- DiDi, aš tau sakiau...

- Tu negali šitaip pasielgti.

- Taip, galiu. Aš galiu jį nužudyti. Lengvai.

- Ne. - DiDi balsas desperatiškai nutrūko ir ji nukreipusi pistoletą nuo Elizos nusitaikė į Dankaną. - Aš tau neleisiu.

- Ką tu čia...

- Mesk ginklą, Dankanai!

- Tu negalėtum...

- Ak, tikrai galėčiau.

Jis apstulbęs žiūrėjo į ją.

- Tu nušautum *mane*?

- Prisiekiu, taip.

Sirenos vis garsėjo. Sucypė stabdomų automobilių padangos. Sutrinksėjo durelės. Bet kabinete laikas, atrodo, stovėjo vietoje.

- Aš negaliu leisti jam išsisukti, - pasakė Dankanas.

- Paskutinį kartą sakau, mesk ginklą.

- Tik kai tu mane nušausi.

- Neversk manęs šito daryti, - suriko DiDi su ašaromis balse.

- Aš nudėsiu šitą galviją.

- Mesk ginklą, Dankanai!

- Nė už ką, velniai griebtų.

- Dankanai, ne! - suriko DiDi.

- Pasimatysim pragare, Savičiau.

- Gerai jau, gerai! - sušuko Savičius. - Aš... Aš nudėjau Morisą.

Vos šie žodžiai išlėkė jam iš burnos, į kambarį įsiveržė keletas uniformuotų pareigūnų, vadovaujamų detektyvo Vorlio.

- Kaip apmaudu, Savičiau. Manau, tai reiškia, kad tu jau sužeistųjų pasaulyje.

Uniformuoti pareigūnai susispietė aplink stalą ir apsupo garsų nusikaltėlį. Dankanas užsikišo pistoletą už kelnių juosmens ir pasakė:

- Jam reikia greitosios pagalbos.

Tada nuskubėjo į kitą kambario pusę prie Elizos ir apglėbė ją.

- Ar tau nieko nenutiko?

Ji atsišliejo į jį ir drebėdama papurtė galvą.

- Nesitikėjau, kad jis taikysis į mane.

- Viešpatie, aš neturėjau leisti tau eiti į tokį pavojų. Jei būčiau čia atsidūręs bent keletu sekundžių vėliau...

Ji priglaudė pirštus jam prie lūpų, neleisdama užbaigti minties.

- Bet tu nepavėlavai. Aš žinojau, kad būsi čia laiku.

Dankanas ją trumpai ir stipriai apkabino, o tada staiga paleido ir atsigręžė į Vorlį.

- Jūs pasiutiškai ilgai gaišote! DiDi norėjo mane nušauti ir aš bijojau, kad ji taip ir padarys, kol aš čia tyčia gaišau laiką ir eikvojau kulkų atsargas.

- Žinok, gatvėse spūstys, - pasiteisino Vorlis. - Aš sėdėjau automobilyje ir laukiau jos skambučio, kaip tu man ir buvai nurodęs.

DiDi apstulbusi žiūrėjo į juos. Ypač į Dankaną.

- Kaip tu ir buvai jam nurodęs? Kada? Apie ką, velniai griebtų, jis kalba? Kas čia dedasi?

Vorlis perkėlė savo dantų krapštuką į kitą burnos pusę ir pasakė:

- Atrodo, ji suglumusi. Malonumą paaiškinti perleidžiu tau, Dankai. Aš turiu sutvarkyti formalumus dėl to kratos orderio, kurio tu prašei. Netrukus turėtų būti išduotas.

Jis išėjo iš kambario ir išsitraukė mobilųjį telefoną.

DiDi spitrėjosi į Dankaną.

- Kada tu jam paskambinai?
- Iš savo namų, kur užbėgau pasiimti šešiašūvio.
- Tai tu nė nemanei visa tai atlikti vienu du su manim?

Jis papurtė galvą.

- Ne, bet norėjau, kad tu taip manytum.
- Kodėl?
- Kad Savičius būtų įtikintas, jog man pasimaišė protas, tu turėjai būti įsitikinusi tuo pačiu.
- Vadinasi, tu manimi pasinaudojai.
- Aš klioviausi tavo profesiniu uolumu ir polinkiu laikytis taisyklių.
- Tai skamba labai šlykščiai.
- Tai ir yra šlykštu, - nebėgo nuo tikrovės jis. - Aš pasinaudojau tavimi.
- Kaip tu galėjai manimi nepasitikėti?
- Bet juk aš tavimi pasitikėjau, DiDi. Aš tikėjau, kad tu pasielgsi teisingai, ir tu iš tiesų pasielgei teisingai. Aš žinojau, kad tu pasitelksi pagalbą. O aš savo ruožtu pranešiau Vorliui ir jis laukė tavo skambučio, pasirengęs pajudėti iš vietos.

Ji kinktelėjo galva Elizos link.

- O kaip ji?

Dankanas pasilenkė ir paėmė Elizos rankinę.

- Jis mane apieškojo, bet, laimė, nepatikrino rankinės, - pasakė Eliza traukdama iš jos mažą juostinį diktofoną ir duodama jį DiDi, kuri žiūrėjo apstulbusi.
- Jis mano senelės. Bet mes jį patikrinome ir jis, pasirodo, veikia. - Jis atsigręžė į Elizą. - Aš atvažiavau kaip tik tuo metu, kai jis tau pasakojo apie savo partnerystę su Leirdu. Ką jis pasakė dėl Napolio?
- Dėl jo jis ir norėjo mane nužudyti. Pasakė, kad kur kas efektyviau tiesioginį liudytoją nužudyti nei sudarinėti su juo sandėrius. Kaip ir Napolis, aš buvau išlindęs siūlo galas, kurį jam reikėjo paslėpti. Viskas įrašyta.

- Palaukit, - pasakė DiDi pakeldama ranką ir su pagarba žvelgdama į Elizą. - Jūs atėjote čionai ir pasakėte Savičiui, kad matėte, kaip jis nužudė Napolį?

- Toks buvo mūsų planas. Nors Dankanas buvo nusiteikęs prieš jį.

- Švelniai tariant.

Ji jam nusišypsojo, tada pasakė DiDi:

- Tai buvo vienintelis kelias. Jūs nuo pat pradžių manimi nepasitikėjote. Užuot mėginusi jus įtikinti, aš įkalbėjau Dankaną sužaisti dvejopą žaidimą. Mes nusprendėme jus įtikinti, kad aš jį išdaviau Savičiui.

DiDi pamažu pradėjo viską suvokti.

- Tai tas jūsų ginčas dėl to, kuris yra didesnė žuvis - Leirdas ar Savičius, - taip pat buvo man skirtas vaidinimas?

- Kaip ir mano temperamentingas kontaktas su Leirdu, - pasakė Dankanas. - Nors ir negaliu teigti, kad man buvo nemalonu laikyti jį už kiaušių.

- Kaip tu sužinojai, kad šiandien aš pasirodysiu tavo senelės namuose?

- Mama atsiuntė žinutę į mano mobilųjį. Ji mane perspėjo, kad pasakė tau, kur aš esu. Taigi aš žinojau, kad tu pasirodysi. Mudu su Eliza apsvarstėme, kaip mums geriausia elgtis, kai sulauksime tavęs.

DiDi vis dar atrodė pasipiktinusi dėl to, kad ja buvo manipuliuojama, bet jos veide atsirado ir šykšti susižavėjimo grimasa; ji akivaizdžiai pakeitė nuomonę apie Elizą.

- Viena važiuodama pas Savičių jūs statėte savo gyvybę ant kortos.

- Aš tai noriai dariau. Atminkite, kad aš turėjau savų interesų. Kalbu apie savo brolį.

- Taip, bet tam reikėjo drąsos, - pasakė DiDi. - Ir apskritai, kalbant nuoširdžiai, aš maniau... na...

- Žinau, ką jūs manėte. Ir suprantu jus.

- Vis dėlto priimkite mano atsiprašymą.

- Jūs neturite dėl ko atsiprašinėti. Aš jums nesuteikiau jokios priežasties manimi pasitikėti.

DiDi dėkodama linktelėjo Elizai ir pasisuko į Dankaną.

- O tu, porininke, tikras šiknius.

Galvodamas, ką jai atsakyti, jis išgirdo, kaip kitas pareigūnas dėsto Savičiui jo teises.

- Palauk. Noriu ten dalyvauti.

Savičius tebesėdėjo savo kėdėje prie stalo. Jis buvo su antrankiais, bet kraujuojančią ranką kažkas buvo aprišęs nosine. Jam tikrai skaudėjo, bet Dankanas, galvodamas apie žmones, kuriuos jis arba terorizavo, arba nužudė, jo nė trupučio nesigailėjo. Susakydamas Savičiui jo pilietines teises jis nepajuto nieko kito, tik visišką pasitenkinimą.

Savičius išsišiepė.

- Jūs nebūtumėt iššovęs tos šeštos kulkos.

- Ką gi, Bobi, - progiesmiu pasakė Dankanas, sąmoningai pavartodamas mažybinę vardo formą, kurios, jis žinojo, Savičius nekentė, - prieš kelias minutes, kai spiegei kaip mergaitė, neatrodei toks tikras dėl tos šeštosios kulkos.

- Tas mano prisipažinimas jums nepravers. Jis buvo išmuštas prievarta. Jūsų kaubojiškas žygis buvo tuščias.

- Netiesa. Bet aš vis tiek būčiau jį atlikęs vien dėl malonumo.

- Jūs norėjote padaryti įspūdį savo naujajai mylimajai. - Jis dirstelėjo į Elizą, tada gudriai nusišypsojo Dankanui. - Ar ji leidžia jums pabaigti į burną?

Dankano akys grėsmingai susiaurėjo.

- Žinai ką, Savičiau? Tu vis viena sugebėjai mane sunervinti. Beje, galimas daiktas, kad tu teisus. Tas tavo prisipažinimas teisme gali ir netikti. Ir apskritai man atrodo, kad tu mėgini pabėgti.

Jis išlupo iš už juostos savo pistoletą, nusitaikė juo Savičiui į tarpuakį ir nuspaudė gaiduką.

30 skyrius

Hitą popietę Robertas Savičius tebeatrodė toks pat sukrėstas kaip ir praėjusį vakarą, kai, surakintas antrankiais, buvo ištemptas iš savo kabineto. Po trumpo apsilankymo ligoninės tvarstomajame naktį jis praleido sulaikymo centre, be abejo, drebėdamas ant gulto ir begalę kartų iš naujo išgyvendamas tą sekundės dalį, kai patyrė tokį pat mirtiną išgąstį, kokį pats buvo sukėlęs daugybei žmonių.

- Oranžinė spalva jam nelabai tinka, - atkreipė dėmesį DiDi.

Jie su Dankanu sėdėjo aukštesniojo teismo salės balkone ir susidomėję stebėjo Savičių, vedamą gynybos stalelio link apklausti. Kiek anksčiau kitame teismo posėdyje jam buvo pateiktas kaltinimas nužudžius Mejerį Napolį. Nieko nuostabaus, kad Stenąs Adamsas pateikė pareiškimą, jog jo ginamasis nekaltas.

Ankstesniame teisme, vykusiame prieš kelias savaites šioje pačioje salėje, Savičius buvo pasipuošęs kaip tikras dabita. Šiandien, apsirengęs oranžiniu kalėjimo kombinezonu ir apsiavęs sportiniais bateliais be raištelių, jis atrodė visiškai kitas žmogus. Nepaisant storo tvarsčio ant dešinės rankos, buvo dar ir kaip reikiant supančiotas. Nuo kulkšnių besidriekiančios grandinės buvo prirakintos prie žiedų ant riešų.

Jo plaukai draikėsi palaidi. Deimanto ausies spenelyje taip pat nebuvo matyti.

- Pažiūrėk, na, argi ne gražus vaizdelis? - paklausė Dankanas, iš profilio žvelgdamas į suimtojo veidą ir trokšdamas, kad šis atsisuktų, bet sykiu ir žinodamas, kad Savičius neatsisuks. Dankanas laimėjo. Savičius nepakeltų jo triumfuojančio žvilgsnio.

- Liaukis muistęsis. - DiDi prispaudė delnu jo kelį, kad liautųsi šokinėjęs aukštyn žemyn. - Kodėl tu nerviniesi?

- Nesinervinu. Greičiau jaudinuosi. - Pajutęs įsmeigtą porininkės žvilgsnį, Dankanas atsigręžė į ją. - Kas yra?

- Tai rimta, ar ne? Santykiai tarp tavęs ir jos. Tai lyg ir... perspektyva?

- Man - taip. Jai - noriu tikėtis. - Jis nukreipė žvilgsnį į teisėjų suolą, šiuo metu dar tuščią, prie kurio netrukus turėjo pasirodyti Katas Leirdas ir su būdinga arogancija bei aplombu pradėti vadovauti procesui. - Jai teks nugalėti sunkumus. Išmokti gyventi kaip laisvai asmenybei, o ne kaip jo žmonai. Tai bus rimtas pokytis. Ji ilgą laiką gyveno stebima ir būgštaudama. Gali prireikti šiek tiek laiko, kol ji visiškai išsivaduos.

- Na, jei norėtum žinoti mano nuomonę, - žinoma, tau nereikia nei mano leidimo, nei pritarimo, - aš į tai žiūriu su entuziazmu. Na, į tave drauge su ja.

Jis pažvelgė į DiDi ir nusišypsojo.

- Dėkui.

- Tiesiog jei norėtum žinoti mano nuomonę...

- Dėkui, - pakartojo jis. Tada pažvelgė į rankinį laikrodį. - Kažkodėl vėluojama pradėti.

Ji kinktelėjo galva link Savičiaus, kuris, pasodintas į suolą, atrodo, daugiau nė nepakrutėjo iš vietos.

- Jis stengiasi apsimesti, kad jo čia nėra.

- Bet jis čia. Jo paskutinė diena laisvėje jau praėjo ir jis tai žino.

- Lažinuosi, kad jam velniškai nepatinka būti laikomam eiliniu nusikaltėliu.

- Jis ir yra eilinis, - atsakė Dankanas. - Kai paspaudžiau gaiduką, jis pridėjo į kelnes.

- Dėl to jo nekaltinu. Aš ir pati vos nepridėjau į kelnes. Jo laimė, paskutinės kulkos lizdą revolveryje tu palikai tuščią. Kodėl? Ar iš anksto planavai, jog gali tekti paspausti gaiduką visus šešis kartus?

- Taip, - atsakė jis. - O jei tas šovinys būtų buvęs lizde, aš būčiau tą šiknių nudėjęs.

- Visiems stot, - nuskambėjo įsakmus šerifo padėjėjo balsas.

DiDi, apstulbusi dėl Dankano teiginio, pakilo šiek tiek lėčiau nei visi kiti teismo salėje. Įžingsniavo teisėjas Katas Leirdas ir užėmė savo vietą.

Jis apžvelgė susirinkusiuosius; jo žvilgsnis trumpai stabtelėjo ties DiDi, tada peršoko prie Dankano. Jų akys susitiko keletą reikšmingų sekundžių. Pagaliau teisėjas prabilo:

- Pone Adamsai, jūs atstovaujate ponui Savičiui?

- Taip, gerbiamasis teisėjau, - pasakė Stenąs Adamsas ir taip pat atsistojo.

- Jis yra kaltinamas Mejerio Napolio nužudymu.

- Į šį kaltinimą jis atsakė pareiškimu dėl nekaltumo. Prieš tęsiant procedūras, gerbiamasis teisėjau, aš pareiškiu, kad mano kliento laisvės apribojimai yra nebūtini, ir pageidauju, kad jo laisvė iki teismo pabaigos būtų nevaržoma.

- Šios procedūros ilgai neužtruks, pone Adamsai. Jūsų pageidavimas yra atmestas.

Siekdamas sustiprinti savo žodžių poveikį teisėjas sudavė plaktukėliu į gongą.

Dankanas pastebėjo, jog Leirdas vengia pažvelgti tiesiai į Savičių.

- Pone Nelsonai, - pasakė teisėjas, - jūs atstovaujate apygardos prokuratūrai?

- Taip, gerbiamasis teisėjau. - Maikas Nelsonas, sėdintis prie prokuroro stalelio, atsistojo reikšmingai dirstelėdamas į Dankaną, šiam širdis ėmė plakti stipriai ir tankiai. - Gerbiamasis teisėjau, - kreipėsi prokuroras, - Robertas Savičius taip pat kaltinamas bendrininkavimu nužudant Česterį Džoelį Rolinsą.

Advokatas Stenąs Adamsas taip staigiai pasuko galvą, kad buvo girdėti, kaip trakštelėjo kaklo slanksteliai, bet Dankano akys išliko prikaustytos prie dailaus Kato Leirdo veido. Teisėjas blausiai šypsojosi, nežinodamas, kaip reaguoti, o jo smegenys karštligiškai stengėsi apdoroti tai, ką išgirdo ausys.

Pagaliau teisėjo šypsena išblėso. Jis keletą kartų sumirksėjo. Pažvelgė į Dankaną, kurio žvilgsnis atspindėjo priešiškumą. Taip pat tas žvilgsnis bylojo, ką jam norėjosi atsistojus visu balsu išrėkti: „O tu manei, kad aš vakar laikiau tave už kiaušių!“

Dankanas pamatė, kaip teisėjas sunkiai nurijo seiles.

- E... Pone Nelsonai, tai preliminari apklausa. Tai ne... - Jis susipainiojo ir pradėjo iš naujo: - Tai ne byla prieš...

Stenąs Adamsas vėl pašoko ant kojų.

- Gerbiamasis teisėjau, kas čia dedasi?

- Aš ir pats mėginu išsiaiškinti, kas čia dedasi, pone Adamsai. Pone Nelsonai, ta byla, kurią jūs... eee...

Besvarstant, ką pasakyti, teisėjo dėmesį patraukė galinės teismo salės durys. Dankanas pamatė, kaip baimės apimto teisėjo bruožai suglemba ir ištirpsta, tarytum būtų vaškiniai, jo veidas visiškai subliūško.

Leirdas netvirtai atsistojo ant kojų ir atsirėmė į stalą, stebėdamas Elizą, besiartinančią salės viduriu, iš vienos pusės lydimą Bilo Džerardo, iš kitos - Vorlio. Džerardo veidas, paprastai draugiškas, dabar priminė akmenį. Dantų krapštukas Vorlio burnoje styrojo ypač stilingu kampu, tarytum jis būtų ką tik pasakęs nešvankų juokelį.

O Eliza atrodė šaltakraujiška ir pasitikinti savimi.

- Sveikas, Katai.

- Eliza! - sušuko jis. - Kaip... Tai yra... Dieve mano!

- Liaukis apsimetinėjęs, Katai. Tu nė iš tolo nedžiūgauji.

Pamačius Elizą, kuri buvo laikoma mirusia, Stenui Adamsui užkando žadą.

Dankanas žengė iš savo vietos, išėjo į pagrindinį taką tarp suolų ir atsidūrė prieš Elizą ir jos palydovus. Nė nestabtelėjęs jis nužingsniavo prie teisėjo stalo ir užėjo už jo. Tvirtai paėmęs už rankos, išvertė teisėją iš sosto - ištempė iš už stalo.

- Katai Leirdai, jūs esate suimamas už Četo Rolinso nužudymą. Jūs turite teisę tylėti.

- Eliza, ką... Ką tai reiškia?

Teisėjas pamostagavo rankomis, stengdamasis išsivaduoti iš Dankano gniaužtų. Plačios jo mantijos rankovės suplazdėjo kaip į spąstus įkliuvusios varnos sparnai. Dankanas tyčia raiškiai artikuliuodamas žodžius išdėstė Leirdui jo teises.

Teisėjo išgąstis virto pykčiu.

- Džerardai, kas čia dedasi?

- Kaip sakė detektyvas seržantas Hačeris, jūs esate suimamas už bendrininkavimą įvykdant žmogžudystę.

- Tai įžeidimas!

Eliza žengė artyn.

- Tu nužudei mano netikrą brolį, Katai. Jis ketino išviešinti tavo ir Savičiaus ryšius, todėl tu jį nutildei.

Leirdas pažvelgė į Džerardą, stovintį jai už nugaros.

- Jai vaidenasi!

Bet Džerardas tylėjo ir Eliza netrikdoma kalbėjo toliau:

- Kitados Četas buvo vienintelis mano gyvenime žmogus, kuris mane mylėjo. Vienintelis žmogus, kurį aš mylėjau. O jis mirė nuogas ir apimtas siaubo ant šaltų dušo grindų, lėtai dusdamas nuo muilo gabalo.

Katas paklaikusiu žvilgsniu apsidairė aplinkui, ieškodamas sąjungininkų. Tačiau sąjungininkų nebuvo. Visi susirinkusieji teismo salėje sustingę stebėjo prieš akis vykstančią dramą.

Vieni įtariai žiūrėjo į teisėją. Kiti jau buvo patikėję Elizos kaltinimo teisingumu ir teisėją vėrė atviros neapykantos kupinais žvilgsniais.

Jis sušuko:

- Ta moteris psichiškai nesveika! Ji melagė. Ji mūsų namuose nužudė žmogų, o aš kaip kvailys ją gyniau nuo teisinio persekiojimo. Ji apsimetė žuvusia, velniai ją griebtų. - Tada jis nukreipė pirštą į Dankaną. - Vakar jis... Jis mane pagrobė ir užpuolė. Ji gali paliudyti, - pasakė jis, įnirtingai baksnodamas pirštu DiDi pusėn. - Jie visi prieš mane susimokė. Jie manęs nekenčia. Netikėkit niekuo, ką jie sako!

Eliza ramiu, aiškiu balsu kalbėjo toliau:

- Daug metų tu mitai iš Savičiaus kišenės mainais už jam palankius teismo sprendimus. Arba švelnius nuosprendžius. Kartais apskritai nutraukdavai bylą ir teismo procesą paskelbdavai neteisingu.

Ji iškėlė USB raktą, kuris buvo ištrauktas iš kompiuterio per Savičiaus biuro kratą tuojau po arešto. Nepaisant jo teiginio apie neįveikiamas duomenų apsaugos sistemas, praėjusį vakarą policijos departamento kompiuterių ekspertams pavyko jas apeiti.

- Visos jūsų tarpusavio sąskaitos šitame rakte. Savičius mokėjo jūsų šeimos laivybos kompanijai už transporto paslaugas. Tačiau iš jo buvo imamas lupikiškas mokestis, kartais dvigubai didesnis, nei už tas pačias paslaugas mokėdavo kiti klientai. Jo permokos eidavo į tavo privačią sąskaitą Kaimanų salose.

Teisėjo veidas pasidarė tamsiai raudonas iš įniršio. Jis atsigręžė į Džerardą.

- Jūs negalite su manimi taip elgtis!
- Galiu.
- Aš reikalauju advokato.
- Jūs galėsite su juo susisiekti telefonu, teisėjau.

Per kitų galvas pažvelgęs į Savičių, teisėjas suurzgė:

- Tu mane pakišai?

- Tu pats ketinai mane sušerti šitiems šunims, - atšovė Savičius. Stenąs Adamsas davė jam ženklą užsičiaupti, bet nekreipdamas dėmesio į savo advokato patarimą Savičius sušuko: - Tai jai tu turi už visa padėkoti! - Ir kryptelėjo galvą Elizos link. - Jai ir jos meilužiui Hačeriui.

- Tylėkit!

Adamsas nutvėrė Savičių už rankos ir pamėgino trūktelėdamas pasodinti jį į kėdę, bet Savičius užkliuvo už savo grandinių ir pargriuvo ant grindų.

Dankanas niuktelėjo Katui Leirdui.

- Galite atsisveikinti su savo pakyla. Paskutinį nuosprendį jau priėmėt.

- Tu šunsnuki, - taškydamasis seilėmis prašvokštė teisėjas. - Tu man melavai. Jūs... - Jis tulžingu žvilgsniu nužvelgė Dankaną ir Elizą. - Tu dulkiniesi su ja, ar ne? Gerai, turėk ją. Tu nusipelnai tos kalės. Jūs abu verti vienas kito.

Dankano žvilgsnis susmigo į teisėją. Jis taip suspaudė teisėjo ranką, kad kaulai subraškėjo. Pritildęs balsą iki grėslaus kuždesio, detektyvas pasakė:

- Patariu jums tučtuojau palikti teismo rūmus, kol nepasakėte ko nors, už ką aš būčiau priverstas ant jūsų supykti.

Atpažinęs žodžius, kuriuos pats buvo pasakęs Dankanui, Katas puolė prie jo ir Elizos. Du uniformuoti policininkai metėsi Dankanui į talką. Trise vyrai sutramdė Leirdą. Šiam iš gerklės veržėsi laukiniai garsai. Atrodė, kad jam ant kaktos išsivertusios kraujagyslės tuoj tuoj pratrūks.

Eliza nesitraukė. Priešingai - ji žengė artyn jo. Staiga teisėjas liovėsi priešintis ir visiškai nurimo, tik alsavo nelygiai, švogždamas.

- Tai, ką sako Savičius, yra tiesa, Katai, - pasakė ji. - Aš tave įdaviau. Tačiau kaltinti dėl to tu gali tik save. Nuo pat gimimo dienos tau buvo suteiktos visos galimybės, kokias tik gali turėti žmogus, bet tu jas išnaudojai piktam. Tu esi liguis-

tas ir savanaudiškas individas. Ir tikras nusikaltėlis. Manau, puikiai supranti, koks nepopuliarus būsi tarp kalėjimo gyventojų. Ten tu išsyk turėsi priešų, jau iš anksto laukiančių tavo atvykimo. Tai reiškia, kad visas likusias gyvenimo dienas tau teks dirsčioti per petį ir gyventi nuolatinėje baimėje - patirti tą patį, ką teko patirti Četui. Baimė bus tavo nuolatinė palydovė, Katai. Kiekvieną kiekvienos dienos minutę tau teks baimintis užpuolimo, išprievartavimo, kankinimų. Susidorojimo. - Ji giliai atsiduso ir tyliai pridūrė: - Tegu Dievas tavęs pasigaili. Bet aš tavęs nesigailiu.

Dankanas žavėjosi jos savitvarda. Eliza dėtas, jis nė iš tolo nebūtų buvęs toks iškalbingas. Kita vertus, šios dienos ji laukė ilgą laiką. Galbūt ji tiksliai žinojo, ką jam pasakys, jei tik kada nors turės tokią progą.

Eliza atsuko nugarą Katui Leirdui. Dankanas perdavė teisėją policininkams ir paėmė ją už parankės. Praėjusią naktį išsamiai papasakojusi ilgą savo istoriją Džerardui ir Vorliui, Eliza nusipelnė jų pagarbos. Juodu lyg sargybiniai nužingsniavo pirma Dankano ir Elizos durų link.

Kai jie visi buvo nuėję gal pusę kelio iki išėjimo, staiga pasigirdo šūvis. Dankanas instinktyviai nerdamas į dešinę pargriovė Elizą ant žemės ir pridengė ją savo kūnu.

Teismo salėje pasigirdo klyksmai ir perspėjimo šūksniai.

\- Gulėk ir nesikelk! - suriko jai Dankanas. Tada vienu judesiu apsivertė ant nugaros ir atsitūpė, ištiestoje rankoje laikydamas šauti paruoštą ginklą.

Tačiau grėsmės jau nebebuvo. Ant grindų gulėjo viena vienintelė auka.

Epilogas

Lapkričio diena buvo saulėta, bet vėsi. Švelnus vėjelis kėlė smulkias bangeles Bofortą ir Damos salą skiriančio kanalo vandens paviršiuje. Buvo puiki diena pasivaikščioti atvirame ore, bet Dankanas ir Eliza verčiau buvo linkę gulėdami lovoje mėgautis grynu oru, sklindančiu pro atvirą langą.

Juodu čionai atvyko praėjusį vakarą, jau vėlokai. Šiame namelyje jie atsidūrė pirmą kartą nuo tos dienos, kai vienas po kito jį paliko - jis išvyko drauge su DiDi, o ji jo automobiliu išvažiavo susitikti su Savičiumi.

Po tų įvykių prabėgę keturi mėnesiai buvo audringi. Juodu nesitarė, kada galėtų grįžti į Damos salą, bet abudu be žodžių jautė, kad negrįš čionai, kol ši istorija nebus galutinai baigta, kad jų sugrįžimas ženklintų naują pradžią.

Vakar skaitant nuosprendį - 4 valandą 38 minutės popiet, Dankanas dirstelėjo į laikrodį - Robertas Savičius buvo pripažintas kaltu dėl Mejerio Napolio nužudymo.

Adamsas tris dienas kovojo, kad Elizai būtų neleista liudyti.

Dar keturias jis stengėsi įrodyti, kad jos parodymai yra nepatikimi.

Tačiau prisiekusiųjų neapkvailino jo siautėjimas ir arogantiška laikysena. Jie buvo linkę tikėti Eliza. Kai jie nuėjo

pasitarti, niekas nebūtų statęs už tai, kad Savičius bus išteisintas.

Dankanas padėjo apygardos prokuratūrai rengti bylą, bet netiesiogiai. Oficialiai iki šio mėnesio pabaigos jis buvo nušalintas nuo pareigų. Juodu su Eliza susitikinėjo, bet ne taip dažnai, kaip Dankanas norėjo, nes ji buvo iš esmės susijusi su byla.

Eliza atkakliai atsisakinėjo persikraustyti pas jį į namus.

- Tu ir taip turi užtektinai problemų policijos departamente, - pasakė ji.

- Aš jau prisipažinau, kad tyrimo metu mylėjausi su tavim. Taigi kaip žmogus priimu savo bausmę. Kas dabar pasikeistų, jei tu gyventum su manimi?

- Dėl manęs tu nušalintas nuo pareigų. Kaip atrodytų, jei dar nesibaigus tavo bausmei aš pradėčiau su tavimi gyventi?

- Man tai nesvarbu.

- Bet man svarbu, - tyliai atsakė ji.

Tai buvo veiksmingiausias būdas baigti šį ginčą. Dankanas suprato, kad ji nenori persikelti pas jį ne tik dėl jam paskirtos nuobaudos, bet ir dėl savo dabartinio našlės statuso.

Ištisas dienas po posėdžio teismo rūmuose, kuris baigėsi siaubinga Kato Leirdo savižudybe, ši istorija buvo vyraujanti žiniasklaidos tema. Įjungus televizorių arba paėmus į rankas laikraštį, buvo neįmanoma išvengti naujausių komentarų apie pribloškiančius tos dienos įvykius aukštesniajame teisme.

Keletas liudytojų matė, kaip Katas išlupo pistoletą iš vieno lydinčių policininkų dėklo. Visi skirtingai pasakojo, kaip jis įsikišo pistoleto vamzdį į burną ir nuspaudė gaiduką, nustebusiems pareigūnams bei pasibaisėjusiems žiūrovams taip ir nespėjus jo sulaikyti.

Istorija buvo narstoma savaičių savaites, nagrinėjama įvairiausiais rakursais, bet baigiama šiuo siaubingu akordu.

Paviešintos Leirdo nusikalstamos veiklos detalės buvo be paliovos tyrinėjamos ir gvildenamos. Naujienų amžinai iš-

troškusi auditorija niekaip nepasisotino, o žiniasklaida uoliai tenkino žvėrišką visuomenės apetitą.

Viešumoje vyravo pasipiktinimas teisėjo dviveidiškumu ir piktnaudžiavimu galia bei pareigomis. Jo veiklą atskleidusi našlė sulaukė visuomenės užuojautos ir susižavėjimo.

Tačiau Eliza viešumo vengė. Ji netroško šitaip išgarsėti. Ji džiūgavo tyliai ir ramiai, bet pergalė buvo labai reikšminga - ji galėjo ekshumuoti brolio palaikus ir deramai jį palaidoti kapinėse. Četas Rolinsas nebuvo šventasis, bet jis nenusipelnė tokio baisaus galo. Galbūt bent po mirties jis surado ramybę. Elizos širdis taip pat nurimo.

Dabar jos aptingusios rankos ir kojos buvo susipynusios su Dankano po meilės žaidimų kupinos nakties ir ryto. Jis patrynė skruostą jai į pilvą.

- Tau reikėtų nusiskusti, - mieguistu balsu pasakė ji.

- Vėliau. Šiuo metu negaliu pajudėti.

- Hmm. - Ji pirštais perbraukė jo plaukus ir sušnibždėjo: - Aš ir nenoriu, kad tu judėtum.

Vis dėlto, švelniai kramsnodamas ir bučiuodamas, jis pamažu slinko jos liemeniu aukštyn, kol pasiekė burną. Nuo ilgo bučinio abu vėl susijaudino. Kai galiausiai atsiskyrė vienas nuo kito, ji neatsimerkdama sumurmėjo:

- Atrodė, nenoriu, kad tu judintumeisi.

- Tau patinka mano dygi barzda?

- Dygi barzda - ypač.

- Tai tekėk už manęs.

Ji plačiai atsimerkė.

- Negaliu.

- Aš ir neprašau, kad atsakytum tučtuojau, - teisindamasis pasakė jis. - Tiesiog paskirk šiek tiek laiko apie tai pasvarstyti.

- Aš negaliu už tavęs tekėti, Dankanai.

Jis įsitaisė šalia jos, kumščiu parėmęs skruostą.

- Kodėl?

-- Todėl, kad aš myliu tave.

- Hmm. Na, supranti, paprastai gyvenime būna priešingai. Jei ką nors myli, tai ir nori su juo susituokti.

- Aš myliu tave. - Šie jos žodžiai nuskambėjo kaip priesaika ir pažadas.

Stengdamasis pataikyti į jos rimtą toną, jis atsakė:

- Tokiu atveju aš neįžvelgiu kliūčių.

- Visų pirma mes neturėsime vaikų.

Jis nykščiu paglostė jos dailius skruostikaulius.

- Kiaušintakių perrišimą galima panaikinti.

- Ne visuomet pasiseka.

- Jei nepasiseks, įsivaikinsime. Arba gyvensime be vaikų.

- Bet tu šito nenorėtum.

- Iš tiesų aš nenorėčiau tik gyventi be tavęs. - Jis priglaudė plaštaką jai prie skruosto. - Tu esi tai, ką aš privalau turėti savo gyvenime.

- Aš neturiu kuo prisidėti prie mūsų partnerystės, ypač jei ji virstų santuoka.

Eliza nieko nepasiėmė iš Kato namų, net asmeninių daiktų, ir net supyko ant Kato advokato, kuris paskambinęs pranešė jai blogą naujieną, kad Kato testamente jos vardas niekur neminimas.

- Tarytum aš būčiau norėjusi nors pirštu paliesti ką nors iš jo turto, - atšovė ji advokatui ir padėjo ragelį.

Dankanas nieko nedarė, kad ji taip apsispręstų, bet džiaugėsi. Jis nenorėjo, kad Eliza turėtų ką nors iš Kato Leirdo namų.

- Aš gyvenu iš tų nedidelių santaupų, kurias pavyko sukaupti prieš susituokiant su Katu, - pasakė ji dabar. - Bet šios santaupos netrukus pasibaigs ir aš turėsiu susirasti darbą.

- Jei rytoj atsibudusi galėtum užsiimti savo trokštama veikla, ką darytum?

Kurį laiką ji žvelgė kažkur prieš save.

- Pameni, aš tau sakiau, kad prieš persikeldama į Savaną mokiausi kinematografijos?

- Taip, filmai yra tavo aistra. Tu man beveik ištisai atpasakojai tą sentimentalų serialą.

Eliza, nepatenkinta jo žodžiais, suraukė antakius, bet nenutilo.

- Netoli tavo namų yra senas kino teatras.

- Priešais Forsaitų parką? Jis ten stovi nuo ketvirtojo dešimtmečio. Jau daugelį metų neveikia.

- Aš pagalvojau, kad jį būtų galima atgaivinti, - nedrąsiai pasakė ji. - Manau, tam yra puikios galimybės. Jo repertuaras galėtų būti vien tik klasikiniai filmai. „Gigantas“, „Lorensas iš Arabijos“, „Daktaras Živaga“. Tokie ir panašūs solidūs, epiniai filmai. Arba juodieji, nihilistiniai amžiaus vidurio filmai. Su tokiais aktoriais kaip Treisis ir Hepbern. Yra begalė kino festivalių. Šiame kino teatre galėtų vykti premjeros. Vestibiulyje galėtų būti vyno baras, ne vien tradicinis bufetas. Taip pat jo patalpas galėtume nuomoti įvairiems renginiams ar programoms, labdaros rinkimo akcijoms, svarbiems pobūviams, susitikimams. Pagalvok, kokį traukos centrą būtų galima iš jo padaryti. Pameni, kaip Boforte kalbėjomės apie visus filmus, kurie buvo nufilmuoti šiame regione? Jei netoliese vėl būtų sukamas filmas, režisierius ar pora aktorių gal atvyktų susitikti su renginio dalyviais, ypač jei tai būtų labdaros rinkimo akcija. Įsivaizduok, jei tokios žvaigždės kaip Ang Li ar Lasas Helstromas... - Pastebėjusi Dankano šypseną, ji liovėsi kalbėjusi. - Ką?

- Tu teisi. Tu išties neturi nieko, kuo galėtum prisidėti prie mūsų bendro gyvenimo.

Ji suprato, kad jis erzina.

- Kaip manai, tai gera idėja?

- Vienas klausimas - ar man per visus tuos renginius reikės dėvėti smokingą?

Eliza tyliai nusijuokė, bet netrukus jos šypsena išblėso.

- Tai tik mintis. Viskam įgyvendinti taip, kaip aš įsivaizduoju, prireiktų daug pinigų.

- Aš nesu toks jau visiškai neturintis ryšių ir išteklių. Mes surasime investuotojų ir gausime lėšų. - Jis timptelėjo jos plaukų sruogą, kuri jau buvo natūralios spalvos ir ataugusi iki smakro. - Ar dar yra prieštaravimų mano pasiūlymui dėl santuokos?

- Tavo draugai ir šeima.

- Tau jie nepatinka?

- Dankanai, būk rimtesnis.

- Gerai. Atleisk. Ką tu nori pasakyti apie mano draugus ir šeimą?

- Kaip jie pasijustų, jei tu susisaistytum su manimi?

- Na, tu įkvėpei DiDi atsisakyti ilgalaikės šukuosenos ir pradėti pešiotis antakius. Tai jau reikšmingas pritarimo ženklas. Bendradarbiai vyrai man už nugaros murma apie nepelnytą sėkmę mano gyvenime.

- Gyventi su pusnuoge padavėja.

- Gyventi su mylima moterimi, kuri yra tokia drąsi, kad ryžosi viena mesti iššūkį Savičiui. Patikėk manimi, nė vienas iš mano draugų nesisvaidytų pašaipomis apie mudviejų bendrą gyvenimą. Ir jau tikrų tikriausiai niekas nepasakytų nieko nederamo apie tave girdint DiDi. O jei kas nors ką nors ir pasakytų, tai nebūtų mano draugas ir jo nuomonė man nerūpėtų.

- Tačiau tavo tėvų nuomonė tau rūpi. Tu juos myli. Ir jie myli tave. - Ji nusuko galvą į šalį. - Jiems aš būčiau baisiausias košmaras.

- Tu teisi, - atsiduso jis. - Mano mama dabar nervinga. Aš nė neprisimenu, kad anksčiau ji būtų dėl manęs šitaip jaudinusis. - Jis pakišo pirštą jai po smakru ir atgręžė veidą į save. - Šiandien aš jiems paskambinau ir pranešiau, kad rytoj atvyksime pas juos vakarienės. Mama įniršo, nes aš jai nesuteikiau pakankamai laiko pasiruošti. Ji norėjo tavo pir-

mojo apsilankymo mūsų namuose proga suspėti perdažyti svetainę.

- Tikrai?

Jos akyse atsispindėjo toks vaikiškas džiaugsmas ir viltis, kad iš meilės jam net sugėlė širdį. Visą gyvenimą Dankanui atrodė suprantama, kad žmonės, kuriems jis svarbus, jį myli besąlygiškai. O Eliza niekuomet nepatyrė tokio saugumo. Tačiau jis tikrai pasistengs ją mylėti taip, kad kompensuotų šį jos gyvenimo praradimą. Ir dar labiau.

- Jie manęs nekaltina už tai, ką aš dariau?

- Jų pagrindinis darbas yra atleisti, - šypsodamasis pasakė Dankanas. Tada, vėl surimtėjęs, paglostė jai skruostą. - Tačiau ar yra už ką tau atleisti, Eliza? Kokia buvo tavo didžioji nuodėmė? Savičius yra blogio įsikūnijimas. Katas Leirdas buvo blogio įsikūnijimas. Ne tu.

Jam bebaigiant kalbėti, Elizai akyse jau žvilgėjo ašaros. Ji prisitraukė jį artyn, lūpomis glustelėjo prie jo lūpų ir sušnibždėjo:

- Aš myliu tave, Dankanai. Myliu tave visa širdimi ir visa siela. Myliu tave. Myliu tave.

Jis tvirtai ją apkabino ir šypsodamasis prie pat jos lūpų tarė:

- Tavuosius žodžius aš laikau sutikimu.

PddoHos

Savanos miestas Džordžijos valstijoje pasižymi ne tik vienais geriausių restoranų ir gražiausia gamta žemyninėje Jungtinių Valstijų dalyje, bet ir nuostabiausiais žmonėmis. Vienas iš jų yra majoras Everettas Reganas iš Savanos ir Čatamo policijos departamento, kuris paaukojo begales brangaus laiko atsakinėdamas į nesibaigiančius mano klausimus. Ellen Winters taip pat nėrėsi iš kailio stengdamasi padėti tuo metu, kai man teko remtis vien nepažįstamų žmonių geranoriškumu. Be šių puikių specialistų pagalbos būtų buvę daug sunkiau sužinoti mane dominančias detales.

Taip pat jaučiuosi skolinga Cindy Moore, kuriai pietietiškas svetingumas nėra tik gražiai skambanti frazė. Ši moteris įkūnija minėtą frazę ir ją gerokai pranoksta. Ačiū, mano drauge, už daugybę man atvertų durų.

Ir pagaliau už tai, kad tampydamas fotoaparatūrą drauge su manimi išvaikščiojai visas aikštes, visas gatves ir, rizikuodamas gyvybe ar bent jau galūnėmis, nesiskųsdamas dėl karščio, lietaus ir viso kito, fotografuodavai tai, ko aš paprašydavau... Ačiū tau, Michaelai.

Sandra Brown

KITOS SANDROS BROWN KNYGOS

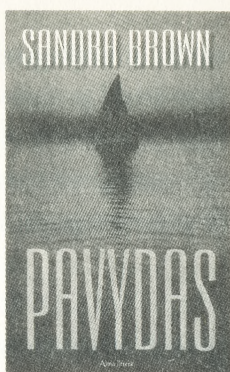
Alibi

Aukščiausios klasės detektyvas, parašytas puikiu, patraukliu stiliumi. Žmogžudystė, įtampa, intrigos, korupcija... Rašytoja sukuria ir įtikinamą psichologinį portretą žmogaus, kuris turi pasirinkti: aistra ar sąžinė?

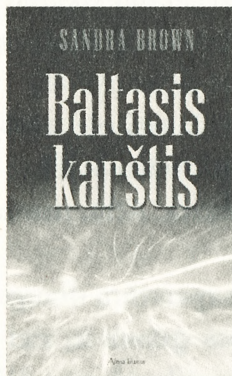
SusiNoitimas

Knyga, atskleidžianti galingą, beveik mistinį ryšį tarp dvynių. Ryšį, kuris nenutrūksta po vienos iš dvynių mirties ir kuris įkvepia gyvą likusią seserį nueiti beveik neįmanomą kelią, kad surastų sesers žudikus ir atkeršytų jiems.

Pavydas

Detektyvinių trilerių meistrė Sandra Brown pasirūpino, kad meilės, neapykantos ir pavydo pinklėse kvapą gniaužiančios atomazgos skaitytojas karštligiškai ieškotų iki paskutinių šio romano puslapių...

Baltasis barštis Spąstai

Vienas populiariausių JAV rašytojos Sandros Brown trilerių, kuriame autorė puikiai derina įtampą ir stiprias emocijas.

Dėmesį prikaustančio trilerio centre - samdomo žudiko ir jį persekiojančio policininko kova bei mirtį sėjančios aistros istorija.

SvoiHa, tamsa

Dėmesį prikaustanti istorija apie moterį, bėgančią nuo praeities šmėklų, tačiau dėl neatsargiai suteikto patarimo įsipainiojančią į pavojingą istoriją ir įkliūvančią į dar kraupesnį košmarą, keliantį grėsmę ir jos ateičiai.

Užgavėnės

„Įtemptas, puikus, nenutrūkstantis pasakojimas, kupinas siužeto vingių ir posūkių, jaudinantis ir baisus kaip pelkės, ištvirkęs ir dekadentiškas kaip Prancūzų kvartalas Užgavėnių karnavalo įkarštyje. Puota, kurios neįmanoma praleisti.“

Book Page

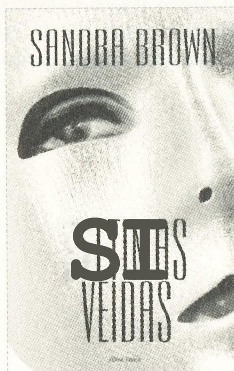
mirtinos paslaptys

„Brown talentas papasakoti istoriją be galo retas net tarp populiariausių rašytojų.“

Toronto Sun

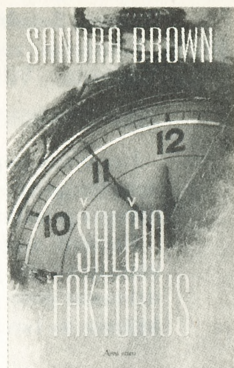
„Brown jėga - kurti erotizmu pagardintus siužetus, verčiančius skaitytojus nepabaigiamai spėlioti.“

Library Journal

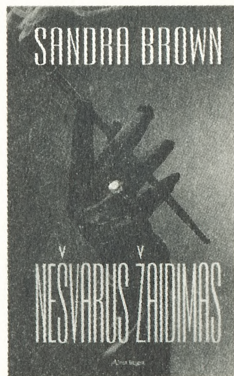
Svetimas veidas

Po lėktuvo katastrofos smarkiai sužalota Eiverė per klaidą palaikoma žuvusia kandidato į Senatą žmona Kerole. Plastikos chirurgas sudarkytą moters veidą pakeičia Kerolės veidu. Maža to, gulėdama ligoninėje Eiverė sužino, kad kažkas iš būsimo senatoriaus artimųjų planuoja jį nužudyti. Bandydama išgelbėti vyrui, kurį spėjo pamilti, gyvybę, Eiverė turės gyventi kitos moters gyvenimą. Ir rizikuoti savuoju...

Šalčio faktorius

Dar vienas visame pasaulyje pamėgtos įtempto siužeto istorijų meistrės detektyvinis trileris, kuriame susipina šiurpių nusikaltimų tyrimas, nevaržoma aistra ir nuolat auganti įtampa.

nešvarus žaidimas

Intriguojanti ir kupina netikėtų peripetijų detektyvinė istorija apie manijas ir jų padarinius. Susikompromitavusi futbolo žvaigždė prarado viską, nes žaidė ne pagal taisykles. Dabar jo ateitį ir gyvybę lemia paskutinis ėjimas, o laikas baigiasi...